

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Phranakhon Rajabhat Research Journal (Humanities and Social Sciences)

ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2568)

Vol. 20 No. 1 (January-June 2025)

ISSN : 2985-2781 (Online)

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์วารสาร

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดทำเป็นวารสารราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ) มกราคม - มิถุนายน และ กรกฎาคม - ธันวาคม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทความทวิภาคี ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วรรณกรรม ภาษาศาสตร์ บริหารธุรกิจและการบัญชี และศิลปกรรม
2. เพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนข่าวสาร สารสำคัญ ประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป ที่สนใจ

นโยบายการจัดพิมพ์ของวารสาร

1. บทความที่นำเสนอเพื่อขอตีพิมพ์ ต้องเป็นบทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ หรือบทความทวิภาคี ซึ่งอาจเขียนได้ทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
2. บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ต้องเขียนตามรูปแบบของ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และต้องผ่านกระบวนการพิจารณาถ้อยแถลงโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องก่อน ทั้งนี้ บทความที่ตีพิมพ์ จะต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อนหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น ๆ
3. บทความที่ตีพิมพ์/เผยแพร่ทุกบทความต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากผู้ประเมินบทความ (Peer Reviewer) ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่าสามท่านต่อหนึ่งบทความ ซึ่งทั้งผู้ประเมินบทความและผู้แต่ง จะไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (Double-blind Peer Review) โดยบทความที่ลงตีพิมพ์ได้นั้นจะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้ประเมินบทความทั้งสองท่านหรือสองในสามท่าน

คณะที่ปรึกษา

ดร.ถนอม อินทรกำเนิด
รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กิจรัตน์ภร
รองศาสตราจารย์ ธีรภัทร์ เพ็ชรอำภรณ์
รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์กุล อินทรผดุง

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รักษาการอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ชำคง

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เรพเพอร์
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระจรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิตา เข้มขันติถาวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ พงศ์กิตติวิบูลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศรพนธ์ เนื้อไม้หอม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธำตรี ใต้ฟ้าพูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวินิต อรรถภูมิกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลักษณ์กมล จ่างกมล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษฐ์ ศิริโวหาร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรทอง จุลิรัชนิกร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรารุณ ณ พัทลุง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญภัทร นิธิศรวราภกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษศรณ นุชประสพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สืบวงศ์ กาพวงค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณวัฒน์ หลาวทอง
ดร.ชนตติ ทินนาม
ดร.ปิยลักษณ์ อัครรัตน์
อาจารย์กัลยา นาคลังกา
Dr.I Nyoman Sudiarta, SE., M.Par
Anupama Dhavale

Ass. Prof. Dr. Harald Kraus
Dr. Meena Madhavan
Professor Dr. Paul Kei Matsuda

มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Faculty of Tourism, Udayana University, Bal (Indonesia)
Department of English. Government First Grade College,
Karnataka University Dharwad, Karnataka (India)
Thammasat University
Chiang Mai University
Arizona State University

ผู้ประสานงานและเผยแพร่

นางสาวมัทนา เกตุโพธิ์ทอง
นางสาวนวมล พลบุญ
นางสาวศุภราพร เกตุกลม
นางสาวทัศนีย์ ปิ่นทอง
นายรัชตะ อนวัชกุล
นายจักรพันธ์ ก้อนมณี
นางสาววราภรณ์ แสงสุริศรี
นายวิรัช หล่อศรีจันทร์
นางสาวธนพร ชนาธิปกรณ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ติดต่อกองบรรณาธิการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
9 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2544-8629, 0-2544-8532-34
E-mail: editor_h.s@pnru.ac.th และ https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/login

กำหนดออก

2 ฉบับ ต่อ ปี (มกราคม - มิถุนายน และ กรกฎาคม - ธันวาคม)

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/issue/archive

พิมพ์ที่

บริษัท ทริปเพิ้ล กรุ๊ป จำกัด 95 ถ.แจ้งวัฒนะ ซ.6 แขวง ตลาดบางเขน เขต หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
www.triple-group.co.th โทรศัพท์ : 0-2521-8420

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2568 ได้รวบรวมบทความเพื่อเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

เนื้อหาสาระในวารสารฉบับนี้มีบทความจำนวน 20 เรื่อง ทุกเรื่อง มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์กับผู้อ่านหลากหลายสาขา นอกจากนั้นบทความ ยังได้ผ่านการกลั่นกรองอย่างเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายใน และภายนอก มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ ทางวิชาการสำหรับนักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ และ นักศึกษาต่อไป

การจัดทำวารสารฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ผู้เขียนบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิ บรรณานธิการ ตลอดจนบุคคลท่านอื่น ๆ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ขำคง

บรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ (Readers)

ประจำวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์

รองศาสตราจารย์ ดร.วันทนา เนาว์วัน

รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพจน์ เวศพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ขยันหา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิษฐา หรุ่นเกษม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ อิ่มสำราญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์พา ทัดภูธร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิศากร สมสุข

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พระปลัดสุระ ญาณธโร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดำรง สัตยวากย์สกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดคณิง นฤพนธ์จิรกุล

อาจารย์ ดร.พรรณภรณ์ ชันธพัทธ์

อาจารย์ ดร.กาญจนา สิริสิทธิมหาชน

ดร.นิสร่า แพทย์รังษี

ดร.สกลกานต์ อินทร์ไทร

ดร.โสฬสวรรณ อินทสิทธิ์

รศ.ดร.จิรศักดิ์ รอดจันทร์

รศ.ดร.ไททัศน์ มาลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

ผศ.ดร.จตุพร อินทร์สุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก

วิทยาลัยนักบริหารสาธารณสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยรังสิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

สำนักวิชาการสุขภาพจิต สาธารณสุข

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ (Readers)

ประจำวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ผศ.ดร.อะเคื้อ กุลประสูติติลก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ สามารถ

ดร.พหลวัฒน์ อินทรบุญสม

ดร.โศจลักษณ์ กมลศักดิ์วิกุล

Asst. Prof. Dr. Rajitha Menon Arikatt

Dr. Janet Casta

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

นักวิชาการอิสระ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประจำจังหวัดนนทบุรี

มหาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สารบัญ

หน้า

บทบรรณาธิการ	A
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)	B
สารบัญ	D

บทความวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ชุดฝึกอบรมออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง.....	1
อัฐฤต เทียมธรรม* ทรงศักดิ์ สุริโยธิน และ ธวัชนิ ไรจนาวี	
THE USE OF ONLINE ENGLISH MEDIA TO ENHANCE STUDENTS' READING ABILITIES AND MOTIVATION WITH KAHOOT GAME IN ENGLISH READING CLASSROOM AT PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY	19
Sarawut Boonyaruksa*, Sarinrat Sertpunya, Pikun Ekwarangkoon	
การศึกษาผลการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.....	41
ปวิษฐาภรณ์ พุทธนาวังคี* และ สุจิตรา คำสัมฤทธิ์	
THE EFFECT OF TASK-BASED LEARNING AND AUTHENTIC MATERIALS ON ENGLISH GRAMMATICAL LEARNING ACHIEVEMENT FOR STUDENTS IN A THAI HIGH SCHOOL	54
Viroj Asavajaruphan, Sarinrat Sertpanya and Pikun Ekwarangkoon	
แนวทางการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา.....	73
ประภาส ปาปะเก* พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล และสุระทิน ชัยทองคำ	
การพัฒนาระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.....	90
นวกมล พลบุญ* และ รัชตะ อนุวัชกุล	
แนวทางพัฒนากฎหมายเพื่อช่วยผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ : ศึกษาเฉพาะกรณีการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน.....	103
จารุวรรณ ยกฉวี* พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล และปรัชญา มหาวิจิตรมณตรี	
พฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร	122
สรวรรณ สัจภาพพิชิต* ณัฐวัตร คำคง จินฉะเวียน หลิน และ จิณัน เพง	

สารบัญ

หน้า

การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ	
กรณีศึกษา : ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์	142
ชลาวลี วรรณทอง* กนิษฐา จอดนอก วริษฐ์ กิตติธนาบุญ เอกลักษณ์ สลักคำ	
A TOURISM MANAGEMENT MODEL FOR URBAN COMMUNITY-BASED TOURISM.....	158
Kusuma Palaphom, Apisak Koograsang,* Anantakul Intarapadung, Kritchakrit Na Wattanapraser, Nathanan Wiriyawit, Tanakrit Meesomjit, Chartchayapha Wattanathum, Chutima Sangkhaha and Tassana Pinthong	
การศึกษาการปรับตัวของวัดพุทธศาสนาหายานอนันนิยาในจังหวัดกาญจนบุรี	
เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน	178
เบญจอาภา พิเศษสกุลวงศ์* เกวลี เพชรทิพย์ และกนกพร นุ่มทอง	
ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์.....	199
อัจฉรา แสงสี*	
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต	
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี : อัตลักษณ์ และการปรับตัว	213
วรรณพร บุญญาสถิตย์, ญัฐพร ยวงเงิน, พัลลยมน์ ลินหน่ง และ อนุวัฒน์ คชวรรณ	
แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุก	
ในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี.....	230
อัสริยากร สง่าอารีย์กุล* และ ไชยลักษณ์ กมลศักดิ์ดาวิกุล	
ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิด	
เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ.....	245
ปรัชญาธรรม วุฒิยาสาร* พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล	
GUIDELINES FOR ENHANCING ATTITUDES, MOTIVATION, AND BEHAVIORS TO PROMOTE ENGLISH LANGUAGE LEARNING AMONG FIRST- YEAR STUDENTS AT PRIVATE UNIVERSITIES IN PATHUM THANI.....	263
Tanuya Petsong*, Nittayanan Natee and Chonticha Kanjanapanprapa	
บทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อบริบททางด้านจริยธรรมและความมั่นคง	
ปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	287
สุพล พรหมมาพันธุ์* อำนาจ วังจัน	

สารบัญ

บทความวิจัย

THE IMPACT OF JOB STRESS, JOB INSECURITY, AND WORK ENGAGEMENT ON JOB PERFORMANCE AMONG HOTEL INDUSTRY EMPLOYEES IN SIEM REAP, CAMBODIA, DURING THE COVID-19 PANDEMIC	305
--	-----

*Elite Ol, and Damrong Sattayawaksakul**

แนวทางการปฏิบัติสำคัญสำหรับการเดินทางทางอากาศเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน	328
---	-----

*ณัฐพล มหาทรัพย์ และ ปวีศ อนุสรณ์พานิช**

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนการบินภายหลังการเปลี่ยนแปลง ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย.....	349
---	-----

รุ่งเจริญ ชุนอินทร์ นิธิชัย แซ่หว่อง สุนันทา พาสุนันท์ และ ณัฐพล มหาทรัพย์*

ภาคผนวก

แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อพิจารณานำลงพิมพ์ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	367
--	-----

รายละเอียดการเตรียมบทความเสนอการตีพิมพ์ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	369
--	-----

ขั้นตอนการพิจารณาบทความ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	375
--	-----

รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	376
---	-----

PUBLISHING'S GUIDELINES	382
-------------------------------	-----

จริยธรรมในการตีพิมพ์	387
----------------------------	-----

การพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
โดยใช้ชุดฝึกอบรมออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

DEVELOPMENT OF CORE COMPETENCIES IN SELF-MANAGEMENT FOR PRE-SERVICE TEACHERS THROUGH ONLINE TRAINING COURSES (MOOCs) INTEGRATED WITH A COACHING AND MENTORING SYSTEM

ธัชฤทธิ์ เทียมธรรม* ทรงศักดิ์ สุริโยธิน และ ธวัชชีนี โรจนาวี
วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Thattharit ThiarnTharn* Songsak Suriyothin and Thawachinee Rojanawee
College of Teacher Education Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: Thattharit@pnru.ac.th

Received: 2024-09-10

Revised: 2024-12-26

Accepted: 2024-12-27

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง ทดลองใช้ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ที่ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 และ 5 ปีการศึกษา 2565 จากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดแบบประเมินผลการพัฒนาตามแนวคิดของเคิร์ก แพทริก และแบบประเมินสมรรถนะด้านการจัดการตนเองที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และ ANOVA เพื่อสรุปผลการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกอบรมประกอบด้วยคลิปวิดีโอจำนวน 5 คลิป และคู่มือการอบรม ซึ่งได้รับการประเมินว่ามีคุณภาพในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินเท่ากับ 4.84 และ 4.72 ตามลำดับ สำหรับผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม พบว่าสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ การเปรียบเทียบสมรรถนะของนักศึกษา 3 กลุ่ม พบว่านักศึกษากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 1 มีสมรรถนะสูงกว่ากลุ่มที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับการประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง การเรียนรู้ และพฤติกรรม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (4.48, 4.54 และ 4.54) และนักศึกษา มีพฤติกรรมการจัดการตนเองดีขึ้นในทุกด้านตามความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

คำสำคัญ: การจัดการตนเอง ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด การชี้แนะ การเป็นพี่เลี้ยง

ABSTRACT

This research aimed to create, test, monitor, and evaluate the use of a MOOCs training package that combined guidance and mentoring to develop core competencies in self-management of student teachers. The sample consisted of 90 student teachers in their fourth and fifth years of the 2022 academic year from the Teacher Training College, Phranakhon Rajabhat University. The instruments used consisted of an online training package, a Kirk Patrick development assessment form, and a self-management competency assessment form with a reliability of 0.92. The data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, and ANOVA to summarize the results of the research efficiently.

The research results found that the training kit consisted of 5 video clips and a training manual, which were evaluated as having very good quality, with an average of 4.84 and 4.72, respectively. For the results of the trial of the training kit, it was found that the self-management competence of student teachers after the development was significantly higher than before the development at a statistical level of .05. In addition, the comparison of the competence of the 3 groups of students found that the students in Group 2 and Group 1 had higher competence than Group 3 at a statistical level of .05, while Group 1 and Group 2 did not differ significantly. For the evaluation of the response, learning, and behavior, the average values were at a very high level (4.48, 4.54, and 4.54), and the students had better self-management behavior in all aspects according to the opinions of the mentor teachers.

Keywords: Self Management, Open MOOCs Online Training Course, Coaching System, Mentoring System

บทนำ

การจัดการตนเอง (Self Management) เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยพัฒนาตนเองและมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน การจัดการตนเองเน้นการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่อง การควบคุมตนเองให้ดำเนินชีวิตด้วยระเบียบแบบแผน ส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายและความสำเร็จในชีวิต พร้อมทั้งสร้างวินัยในตนเองและการพัฒนาที่ต่อเนื่อง การจัดการตนเองช่วยให้บุคคลดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพสร้างสังคมที่สงบเรียบร้อยและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตจริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษามีโอกาสนำทฤษฎีที่เรียนมาใช้ในการสถานการณ์จริงผ่านการฝึกปฏิบัติภายใต้การดูแลของอาจารย์นิเทศ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของครู การสอนที่เหมาะสมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น Mentoring System การเป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษา มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวให้เข้ากับองค์กร รวมถึงการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลและองค์กร ทักษะสำคัญของพี่เลี้ยงประกอบด้วย 1) การสอนงาน (Training) ถ่ายทอดความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน 2) การโค้ช (Coaching): สนับสนุนการพัฒนาความสามารถผ่านการทำงานร่วมกัน 3) การให้คำปรึกษา (Consulting): แนะนำวิธีปรับปรุงการทำงานหรือแก้ไขปัญหา และ 4) การให้คำปรึกษาด้านชีวิต (Counseling): ช่วยแก้ไขปัญหาชีวิตเพื่อความสุขและสมดุลในการทำงาน

นักศึกษามีโอกาสนำสิ่งที่ตนได้ศึกษาจากภาคทฤษฎีไปใช้กับสถานการณ์จริงและ

มีโอกาสดูแลเรียนรู้และฝึกปฏิบัติภารกิจที่แท้จริงของครูจึงเป็นกิจกรรมและประสบการณ์ที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันการผลิตครูระดับต่าง ๆ ที่จะพยายามจัดให้นักศึกษาได้นำเอาทฤษฎีต่าง ๆ ที่เรียนมาได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทความเป็นครูรู้จักเลือกใช้วิธีสอนให้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เรียนรู้ระบบการจัดการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ทำงานร่วมกับผู้บริหารคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ตลอดจนเข้าใจและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ Chankrudee, Faikhamta, & Rodraengkha. (2008) เนื่องจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ฝึกสอน ภายใต้การดูแลของอาจารย์นิเทศ ดังนั้น (MOOC) จึงตอบโจทย์การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาเพิ่มเติมจากรายวิชาต่างๆ ในชั้นเรียน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีระบบการเรียนรู้ออนไลน์ PNRU (MOOCs) ในเว็บไซต์ทางการสำหรับเป็นช่องทางให้นักศึกษาและประชาชนทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้ในหัวข้อต่างๆ ที่สนใจได้ โดยเรียนผ่านกิจกรรมและสื่อต่างๆ ทั้ง วิดีโอ บทความ อินโฟกราฟิก การทำแบบทดสอบ ระบบเปิดช่องทางให้ผู้เรียนสามารถเรียนผ่านสื่อที่ให้ไว้ได้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการอภิปรายออนไลน์ ซึ่งผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือกับผู้สอนได้ Tinawest & Thammametha. (2016) จึงเหมาะสำหรับการนำมาใช้ร่วมกับวิธีการโค้ชและการเป็นพี่เลี้ยงของอาจารย์นิเทศ ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) จึงเป็นหนึ่งในเทคนิคสำคัญที่จะช่วย

ส่งเสริมการเรียนรู้ในการทำงานของบุคลากร พร้อมทั้งจะปรับตัวให้เข้ากับองค์กร และสามารถนำศักยภาพมาพัฒนาตนเองและองค์กรได้

Phasitnanon & Choksomngan. (2021) ทักษะสำคัญของพี่เลี้ยงมี ประกอบด้วย 1) การสอนงาน(Training) พี่เลี้ยงจะเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งมาให้ความรู้ถ่ายทอดเทคนิคหรือประสบการณ์การทำงาน 2) การโค้ช (Coaching) ทักษะการโค้ชสามารถใช้เป็นการสื่อสารและการทำงานร่วมกันระหว่างพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองขึ้นด้วยความสามารถ และการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นต้น 3) การให้คำปรึกษา (Consulting) ถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้หรือทักษะเฉพาะ ให้กับน้องเลี้ยงได้รับรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้หรือปรับเปลี่ยนการทำงานได้ และ 4) การให้คำปรึกษาด้านชีวิต (Counseling) เป็นการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตและทำงานได้อย่างมีความสุข

จากความสำคัญและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการวิจัยในครั้งนี้ใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ซึ่งนักศึกษาสามารถเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ตามเวลาและสถานที่ที่สะดวก สามารถเรียนซ้ำหรือทบทวนได้ตามที่ต้องการ นักศึกษาเข้าร่วมสนทนามีปฏิสัมพันธ์และแบ่งปันข้อมูลต่อกันได้ รวมทั้งการผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงของอาจารย์นิเทศ

และครูพี่เลี้ยงจาประสบการณ์การปฏิบัติงานในบริบทจริงซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง สำหรับพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. เพื่อประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. เพื่อเปรียบเทียบหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรูระหว่างก่อนและหลังการพัฒนา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง ของคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครู ในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง
2. สามารถนำชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง ไปประยุกต์ใช้ใน

รายวิชาชีพครูและใช้กับนักศึกษาระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาครู

3. นักศึกษาครูสามารถนำสมรรถนะด้านการจัดการตนเองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 และ 5 ภาคเรียนที่ 1/2565 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง จำนวน 32,589 คน แบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 5 จำนวน 16,478 และ 16,111 คนตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนประชากร จำนวน 90 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน เพื่อเข้ากลุ่มจัดกระทำ 3 กลุ่ม โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ซึ่งใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก เป็นการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้รับตัวแปรอิสระ X ชุดฝึกอบรม รูปแบบออนไลน์ระบบเปิดแบบ (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเท่านั้น

กลุ่มที่ 2 ได้รับตัวแปรอิสระ X2 ซึ่งไม่เหมือน X1 เป็นชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดแบบ (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง หลังจากนั้นพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนหลายคนหลายกลุ่มสาระระดมความคิดร่วมกัน โดยกิจกรรมมีการเชื่อมโยง

ความสัมพันธ์ของทุกวิชา ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

กลุ่มที่ 3 ได้รับตัวแปรอิสระ X3 ซึ่งไม่เหมือน X1, X2 ใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเท่านั้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระจัดกระทำ เนื่องจากผู้วิจัยใช้แบบ Intervention 3 แบบ กับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ตัวแปรจึงมี 3 ตัว (X1, X2, X3) คือ การฝึกโดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

2. ตัวแปรตาม คือ 1) สมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเอง 2) ผลการจัดการอบรมตามแนวคิดของเคิร์ก แพทริก จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 2.1 ด้านปฏิบัติการ 2.2 ด้านการเรียนรู้ 2.3 ด้านพฤติกรรม 2.4 ด้านผลลัพธ์

3. ตัวแปรควบคุม คือ ปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากตัวแปรต้นที่มีผลต่อการทดลองและต้องควบคุมให้เหมือนกันทุกชุดการทดลองเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลการทดลองเกิดความคลาดเคลื่อน เช่นในด้านสภาพแวดล้อม

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดการตนเองนั้นเกี่ยวข้องกับการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ แสดงออกในทิศทางที่เหมาะสมและยับยั้งตนเองไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น งานวิจัยส่วนใหญ่จึงมักศึกษาเรื่องการจัดการตนเองในกลุ่ม

บุคคลที่มีปัญหาพฤติกรรม เช่นด้านการเรียน มักนำมาใช้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนตก การแนะแนวและการจัดการเวลาในการทำงาน มักนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมให้บุคคลจัดการตนเองให้สมดุลระหว่างงานกับเวลาหรือการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานหรือปัญหาด้านสุขภาวะ เช่น บุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้ที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่าง ๆ ให้มีการจัดการตนเองในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงกระบวนการที่จะช่วยเสริมสร้างการจัดการตนเองให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่าง เช่น Kanfer & Gaelick-Buys. (1991) ได้เสนอแนวคิดการจัดการตนเอง ที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ 1) การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) 2) การกำกับตนเอง (Self-monitoring) 3) การประมาณตนเอง (Self-evaluation) และ 4) การให้แรงเสริมตนเอง (Self-reinforcement) ส่วน

Ceer (2000) ได้เสนอแนวคิดการจัดการตนเองประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) 2) การรวบรวมและประมวลข้อมูล (Information collection) 3) การประมวลและการประเมินผล (Information processing and evaluation) 4) การตัดสินใจ (Decision making) 5) การลงมือปฏิบัติ (Action) และ 6) การสะท้อนการปฏิบัติ (Self-reaction) ซึ่งสอดคล้องกับ Gerhardt (2010) ที่ได้สรุปขั้นตอนของการจัดการตนเองไว้

4 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินตนเอง (Self-assessment) การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) การกำกับตนเอง (Self-monitoring) และการประมาณตนเอง (Self-evaluation) โดยในแต่ละขั้นตอนมีกระบวนการดังนี้ 1) การประเมินตนเอง (Self-assessment) เป็นการที่บุคคลทบทวนทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง เพื่อการค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างตนเองกับเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ 2) การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) เป็นทักษะในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนภายใต้การประเมินความเป็นไปได้ สู่การปฏิบัติตามขอบเขต และความสามารถในตนเอง 3) การกำกับตนเอง (Self-monitoring) เป็นการที่บุคคลตรวจสอบและควบคุมตนเองได้อย่างรอบด้านทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเวลาและสภาพแวดล้อมที่เป็นส่วนสำคัญในการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย รวมไปถึงการสำคัญ ปัญหาอุปสรรคที่ขัดขวางต่อการมุ่งสู่ความสำเร็จและ 4) การประมาณตนเอง (Self-evaluation) เป็นขั้นตอนภายหลังจากที่บุคคลจัดการตนเองในด้านต่าง ๆ แล้ว ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง ว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่การประเมินตนเองอาจเกิดขึ้นเป็นระยะและมีการปรับเปลี่ยนวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ จากการศึกษาถึงขั้นตอนของการจัดการตนเอง สรุปได้ว่า บุคคลจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีขั้นตอนของการจัดการตนเองที่ชัดเจนและต้องมาจากการประเมินผลของการกระทำเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด MOOCs คือ นวัตกรรมการศึกษา/เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการศึกษาแบบก้าวกระโดด ย่อมาจาก Massive Open Online Course หมายถึง หลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์แบบเปิดเสรีสำหรับทุก ๆ คนในโลก สามารถสมัครเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดจำนวน เน้นในระดับการศึกษาขั้นสูงที่ในระบบการศึกษาแบบเดิมที่มีข้อจำกัด อยู่แต่เฉพาะในห้องเรียน และรองรับผู้เรียนในจำนวนน้อย

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการตนเอง มีดังนี้ 1.1) ทฤษฎีการควบคุมตนเอง เน้นความสามารถในการควบคุมตนเอง เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการกับแรงกระตุ้นและการสร้างนิสัยที่ดี การควบคุมตนเองมีผลต่อความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และการมีสุขภาพจิตที่ดี 1.2) ทฤษฎีสมรรถนะการจัดการตนเอง คือ การรู้จักรักเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การพัฒนาปัญญาภายใน ตั้งเป้าหมายในชีวิตและกำกับตนเองในการเรียนรู้และใช้ชีวิต การจัดการอารมณ์และความเครียด รวมถึงการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุล ในการควบคุมแรงกระตุ้นและอารมณ์ซึ่งมีผลต่อการจัดการตนเอง และความสามารถในการควบคุมตนเองส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิตและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ 1.3) ทฤษฎีสมรรถนะการจัดการตนเอง เป็นการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะการจัดการตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมาย การวางแผน การควบคุมอารมณ์และการจัดการเวลา

มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการจัดการตนเองช่วยให้บุคคลมีประสิทธิภาพในงานและชีวิตประจำวัน 1.4) ทฤษฎีความเชื่อมั่นในตนเองของ Bandura ต้องมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมีผลต่อความพยายามและความยืนหยัดในการทำงานซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองช่วยเพิ่มความสำเร็จและพัฒนาการของบุคคล 1.5) ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการควบคุมตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองช่วยให้บุคคลสามารถเรียนรู้และปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น 1.6) โมเดลการจัดการตนเองผ่านการควบคุมอารมณ์และการตัดสินใจ โดยใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการจัดการกับสถานการณ์ การปรับตัวและการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการตนเอง 1.7) แนวคิดการจัดการความเครียด เป็นการพัฒนาทักษะ จัดการกับความเครียดและอารมณ์ การศึกษาและเข้าใจทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้เรามีกรอบแนวคิดที่ชัดเจนในการพัฒนาความสามารถในการจัดการตนเอง การพัฒนาทักษะการจัดการตนเองที่ดีมีผลต่อความสำเร็จในชีวิต การทำงาน และการมีสุขภาพจิตที่ดี การศึกษาในด้านนี้สามารถช่วยบุคคลในการปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในหลากหลายสถานการณ์

2. การพัฒนาสมรรถนะสำหรับนักศึกษาครู การเรียนรู้สิ่งใหม่และเฝัพัฒนาตนนั้นเป็นรากฐานที่สำคัญจะทำให้ครูได้พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า และเป็นครูที่สมบูรณ์ มีแนวทางหลัก ๆ

ดังนี้ 2.1) การพัฒนาทักษะการสอน เป็นการฝึกฝนทักษะการสอนที่สำคัญ เช่น การออกแบบบทเรียน การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย การสร้างสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นการฝึกปฏิบัติในห้องเรียนจริง การรับข้อเสนอแนะแบบเชิงสร้างสรรค์จากอาจารย์และเพื่อนร่วมงาน 2.2) การจัดการชั้นเรียน เป็นการพัฒนาเทคนิคและกลยุทธ์ในการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุน เช่น การเรียนรู้จากการสังเกตการจัดการชั้นเรียนของครูที่มีประสบการณ์ การเข้าร่วมการฝึกอบรม 2.3) การพัฒนาทักษะการประเมินผล เป็นการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงการใช้ผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงการสอน และการศึกษาและใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินแบบฟอร์มทิฟหรือการประเมินแบบพหุปรติณา 2.4) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการวิจารณ์ เป็นการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ และการวิจารณ์ตนเองในการสอน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น การเขียนบันทึกการสอน การเข้าร่วมกลุ่มวิจารณ์การสอน 2.5) การพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ เป็นการพัฒนาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน การจัดการอารมณ์และความเครียด เช่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ การเข้าร่วม Workshop เกี่ยวกับการจัดการความเครียด 2.6) การพัฒนาทักษะการสื่อสาร เป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสาร

ที่มีประสิทธิภาพทั้งกับนักเรียน ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงาน เช่น การฝึกฝนการพูด และการฟัง การเข้าร่วมการอบรมทักษะการสื่อสาร 2.7) การพัฒนาอัตลักษณ์ของครู เป็นการพัฒนา อัตลักษณ์ในฐานะครูและการเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของตนเอง เช่น การสะท้อนตนเอง การเข้าร่วมกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของครู สรุปการพัฒนาสมรรถนะสำหรับนักศึกษาครูมีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการเป็นครูที่มีคุณภาพ โดยเน้นการพัฒนาทักษะการสอน การจัดการชั้นเรียน การประเมินผล ทักษะทางสังคมและอารมณ์ รวมถึงทักษะการสื่อสารและอัตลักษณ์ของครู การศึกษาในด้านนี้ช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. การพัฒนานักศึกษาโดยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการพัฒนานักศึกษาโดยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) ประกอบด้วย 3.1) การออกแบบหลักสูตร สร้างหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับการเรียนออนไลน์ จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย โดยใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ที่รองรับการจัดการเรียนการสอน สอน เช่น Moodle, Blackboard, Canvas รวมถึงการสร้างเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับสื่อออนไลน์ 3.2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เป็นการเลือกและใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น ระบบการ

จัดการการเรียนรู้ (LMS) เครื่องมือการประชุมออนไลน์ และแหล่งข้อมูลดิจิทัล ใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์สูง เช่น การใช้วิดีโอคอนเฟอเรนซ์ การสร้างห้องสนทนาออนไลน์ และการใช้เครื่องมือโต้ตอบ เช่น Quizizz หรือ Kahoot 3.3) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้น การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและรู้สึกถึงความเชื่อมโยง โดยการเรียนรู้แบบกลุ่ม การสร้างชุมชนเรียนรู้ออนไลน์ และการใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วม 3.4) การสนับสนุนและการให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษา เป็นการให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและการให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนเพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ระบบติดตามความก้าวหน้า การให้ข้อเสนอแนะแบบทันที 3.5) การประเมินผลการเรียนรู้เป็นการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและการพัฒนาของนักเรียนมีการใช้การประเมินแบบต่อเนื่อง การประเมินแบบสรุป และการประเมินที่ใช้เทคโนโลยี 3.6) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่จำเป็นสำหรับการเรียนออนไลน์ เพื่อสอนทักษะการจัดการเวลา และการใช้แหล่ง

ข้อมูลออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ 3.7) การรักษาความสมดุลระหว่างชีวิตและการเรียนเป็นการช่วยนักเรียนในการรักษาความสมดุลระหว่างการเรียนและชีวิตส่วนตัว โดยให้คำแนะนำในการจัดการเวลา การสร้างตารางการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น

สรุปได้ว่า การพัฒนานักศึกษาโดยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นกระบวนการที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างยืดหยุ่น โดยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ อีกทั้งยังส่งเสริมทักษะสำคัญ เช่น การจัดการตนเอง การทำงานร่วมกัน และการแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีคุณภาพควรคำนึงถึงเนื้อหาที่เหมาะสมและการสนับสนุนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาในยุคดิจิทัล

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในระยะทดลองใช้ชุดฝึกอบรม ใช้แบบแผนการวิจัยเชิง ทดลอง มีตัวแปรอิสระ จัดกระทำ 1 ตัว ได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้น

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เป็นดังนี้

กลุ่มที่ 1	R	O_1	X_1	X_1	$O_2(X_1, X_1)$
กลุ่มที่ 2	R	O_1	X_1	B	$O_2(X_1, B)$
กลุ่มที่ 3	R	O_1	B	B	$O_2(B, B)$

กรอบแนวคิดการวิจัย

การสนับสนุนและข้อเสนอแนะแก่นักเรียน การประเมินผลที่หลากหลาย การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการรักษาความสมดุลระหว่างชีวิตและการเรียน แนวทางเหล่านี้ช่วยให้การเรียนรู้ออนไลน์มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนในยุคดิจิทัล ใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด MOOCs ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และมีกิจกรรมควบคุม คือ การฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการผสม

ผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง มีการสุ่มเข้ากลุ่มแบบสมบูรณ์ (Random Assignment) เข้ากลุ่ม 3 กลุ่ม โดยมีการวัดก่อนทดลอง การวัดหลังการจัดกระทำโดยวัดหลังการฝึก 1 ครั้ง แบบแผนการทดลอง แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองที่ใช้ในงานวิจัยนี้ R คือ การสุ่มเข้ากลุ่มแบบสมบูรณ์ X_1 คือ ตัวแปรอิสระจัดกระทำคือ การพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเอง โดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOCs ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง B คือ ดำเนินการ

ตัวแปรอิสระจัดกระทำ

การฝึกโดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

ตัวแปรตาม

- 1) สมรรถนะด้านการจัดการตนเอง
- 2) ผลการใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวัดตัวแปร และการจัดกระทำในงานวิจัย

กลุ่ม	ขั้นตอน	วัดก่อนทดลอง	ให้ treatment	ให้ treatment	วัดหลังทดลอง
กลุ่มทดลอง 1		O_1	X_1	-	O_2
กลุ่มทดลอง 2		O_1	X_1	B	O_2
กลุ่มทดลอง 3		O_1	B	-	O_2

จากตารางที่ 1 และ 2 แบบแผนการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองโดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเท่านั้นกลุ่มที่ 2 ได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองโดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 หลังจากนั้นพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธี วิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง กลุ่มที่ 3 ได้รับการพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเท่านั้นระบบเปิด MOOCs ผสมผสาน การชี้แนะว่ากิจกรรมควบคุม คือ การฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรม

บูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และ O1 คือ การวัดก่อนการทดลอง ส่วน O2 คือ การวัดหลังการทดลองผ่านไป 1 เดือนและการเป็นพี่เลี้ยงและ มีกิจกรรมควบคุมคือ การฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง มีการสุ่มเข้ากลุ่มแบบสมบูรณ เข้ากลุ่ม 3 กลุ่ม โดยมีการวัด

ก่อนทดลอง การวัดหลังการจัดกระทำโดยวัดหลังการฝึก 1 ครั้ง แบบแผนการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม โดย กลุ่มที่ 1 ได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองโดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเท่านั้นกลุ่มที่ 2 ได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองโดยใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 หลังจากนั้นพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมี

วิจารณญาณโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง กลุ่มที่ 3 ได้รับการพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีสหวิทยาการ ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเท่านั้น พื้นที่วิจัย คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งโดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ตอนดังนี้ระยะที่ 1 สร้างชุดฝึกอบรม ระยะที่ 2 ทดลองใช้ชุดฝึกอบรม ระยะที่ 3 ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาโดยใช้แนวทางการประเมินของ เคิร์ก แพทริก ประเมินผลการพัฒนาจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ ผลการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs)

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างก่อนและหลังการพัฒนา

กลุ่มที่	การประเมิน	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p-value
1	ก่อน	30	86.00	7.20	5.96*	0.00
	หลัง	30	90.36	5.16		
2	ก่อน	30	85.76	6.81	8.83*	0.00
	หลัง	30	92.06	4.44		
3	ก่อน	30	85.43	4.88	2.98*	0.00
	หลัง	30	86.20	4.88		

*p<.05

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างจัดการตนเองของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มแต่ละกลุ่มก่อนและหลังการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการพบนิยสำคัญเมื่อทดสอบด้วยสถิติที โดยค่า t ของผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

กลุ่มที่	ค่าเฉลี่ย	(3) 86.20	(1) 90.36	(2) 92.06
3	86.20	-	4.16*	5.86*
1	90.36		-	1.70
2	92.06			-

จากตารางที่ 4 มีข้อสรุปดังนี้ กลุ่มที่ 1 , 2 และ 3 มีค่าเท่ากับ 5.96, 8.83 และ 2.92 ตามลำดับ แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ละกลุ่มหลังได้รับการพัฒนาสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา โดยกลุ่มที่ 1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินก่อนและเพื่อเป็นการทดสอบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่ หลังการพัฒนาเท่ากับ 86.00 และ 90.36 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.20 และ 5.16 ตามลำดับ กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินก่อนและหลังการพัฒนาเท่ากับ 85.76 และ 92.06 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.81 และ 4.44 ตามลำดับและกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินก่อนและหลังการพัฒนา

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูระหว่างกลุ่ม

สมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเอง	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	546.68	2	273.34	11.67*	0.00
ภายในกลุ่ม	2,037.63	87	23.42		
รวม	2,548.32	89			

*p<.05

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเอง กลุ่มที่ 2 มีสมรรถนะหลักในการจัดการตนเองแตกต่างจากกลุ่มที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ 2 มีสมรรถนะหลักในการจัดการตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ 3 และยังพบว่านักศึกษากลุ่มที่ 1 มีของเท่ากับ 85.43 และ 86.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันคือเท่ากับ 4.88 แสดงว่าสมรรถนะหลักด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาและ 92.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลังได้รับการพัฒนาสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 กลุ่ม การตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อเป็นการทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันจึงใช้วิธีการของเชฟเฟ้ ในการเปรียบเทียบรายคู่ ได้ผลดังตารางต่อไป นี้ สมรรถนะหลักในการจัดการตนเองแตกต่างจากกลุ่มที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ 1 มีสมรรถนะหลักในการจัดการตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ 3 โดยนักศึกษากลุ่มที่ 1 และ 2 มี สมรรถนะหลักในการจัดการตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 ผลการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการเข้าร่วมการพัฒนา

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	สรุปผล
1. ข้าพเจ้านั่งเป้าหมายในการทำงานแต่ละวันให้ประสบผลสำเร็จ	4.43	1.00	มาก
2. ข้าพเจ้าจัดลำดับความสำคัญของงานที่ทำในแต่ละวัน	4.46	1.14	มาก
3. ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานในแต่ละวัน	4.33	1.13	มาก
4. ข้าพเจ้ากำหนดกรอบเวลาในการทำงานแต่ละอย่าง	4.36	0.98	มาก
5. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อยทันตามกำหนด	4.60	0.99	มากที่สุด
6. ข้าพเจ้าจัดตารางงานที่ตนเองต้องทำทุกสัปดาห์	4.46	1.14	มาก
7. ข้าพเจ้าพยายามอดทนในการทำงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง	4.83	0.75	มากที่สุด
8. ข้าพเจ้าควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเองในแต่ละสถานการณ์	4.56	0.56	มากที่สุด
9. เมื่อมีสิ่งใดทำให้อารมณ์ขุ่นมัว ข้าพเจ้าจะถอยห่างจากสิ่งนั้น	4.56	1.45	มากที่สุด
10. ข้าพเจ้ามีวิธีการคลายเครียดที่เหมาะสม	4.40	0.99	มาก
11. ข้าพเจ้าสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งที่มาบกวนสมาธิในการทำงานได้	4.16	1.18	มาก
12. ถ้าข้าพเจ้าทำงานได้ไม่ดี ครั้งต่อไปข้าพเจ้าจะวางแผนการทำงานให้ดีขึ้น	4.63	0.98	มากที่สุด
13. เมื่อข้าพเจ้าทำงานบกพร่องและถูกตำหนิ ในครั้งถัดไปข้าพเจ้าจะตรวจสอบงานอย่างละเอียดและรอบคอบยิ่งขึ้น	4.63	0.98	มากที่สุด
14. ข้าพเจ้าฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ของตนเอง เพื่อให้ตนเองมีความชำนาญในงานต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น	4.50	1.14	มาก
15. ข้าพเจ้าสำรวจข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น	4.60	0.99	มากที่สุด
16. ข้าพเจ้าเป็นคนตรงต่อเวลา	4.43	1.35	มาก
17. ข้าพเจ้ากล้าถามอาจารย์นิเทศ หรือครูพี่เลี้ยงเมื่อมีข้อสงสัย	4.76	0.86	มากที่สุด
18. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามสิ่งที่อาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ	4.80	0.81	มากที่สุด
19. ข้าพเจ้าส่งแผนการจัดการเรียนรู้ทันเวลาที่กำหนด	4.53	1.14	มากที่สุด
20. ข้าพเจ้าพยายามค้นคว้า หาความรู้เพื่อทำให้ตนเองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนนักเรียนอย่างถ่องแท้	4.66	0.95	มากที่สุด
รวม	4.54	1.04	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าสมรรถนะด้านการจัดตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการเข้าร่วมการพัฒนาเป็นเวลา 1 เดือน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04

ตารางที่ 7 ผลการประเมินปฏิริยาตอบสนองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ต่อการเข้าร่วมการพัฒนา

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	สรุปผล
1. ความเหมาะสมของจำนวนคลิปวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเอง	4.56	0.88	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของระยะเวลาของคลิปวิดีโอแต่ละคลิปที่ใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเอง	4.23	0.98	มาก
3. เนื้อหา สาระ ในคลิปวิดีโอมีความชัดเจน	4.36	1.03	มาก
4. สิ่งที่น่าสนใจในคลิปวิดีโอทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดการตนเอง	4.56	0.88	มากที่สุด
5. นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการตนเองจากคลิปวิดีโอ	4.43	0.74	มาก
6. น.ศ. คาดหวังได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเองจากการเข้าร่วมการพัฒนา	4.53	0.86	มากที่สุด
7. น.ศ. คาดหวังจะนำความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเองจากการได้รับการพัฒนาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4.63	0.86	มากที่สุด
8. กระบวนการในการพัฒนามีความเหมาะสม	4.36	0.65	มาก
9. นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของสมรรถนะในการจัดการตนเองว่าเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานครู	4.73	0.78	มากที่สุด
10. นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของสมรรถนะในการจัดการตนเองว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต	4.70	0.76	มากที่สุด
11. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศควรให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดูคลิปวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเองนี้	4.66	0.69	มากที่สุด
12. คลิปวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเองเป็น ประโยชน์ต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.56	0.88	มากที่สุด
13. คลิปวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเองเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป	4.10	0.73	มาก
14. การนำคลิปวิดีโอลงบน MOOCs ทำให้ทุกคนมีโอกาสเข้าไปศึกษา	4.33	0.60	มาก
15. ในภาพรวมนักศึกษาพึงพอใจต่อการเข้าร่วมการ พัฒนาในครั้งนี้	4.46	0.78	มาก
รวม	4.48	0.80	มาก

จากตารางที่ 7 ผลการประเมิน 4.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 ปฏิริยาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษามีความเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย สมรรถนะในการจัดการตนเองในด้านการ

ปฏิบัติงานและชีวิตประจำวัน โดยคลิปวิดีโอ การจัดการตนเองได้รับการประเมินในระดับดี แต่ประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระยะเวลา คลิปมีผลการประเมินต่ำสุด

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรม MOOCs ผสมผสาน การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงพัฒนาสมรรถนะ ด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาครูประกอบด้วย 5 คลิปวิดีโอได้แก่ ความรู้เบื้องต้น แนวทาง ปฏิบัติ ประสพการณ์การใช้ การดูแลโดย ครูพี่เลี้ยงและการประเมินตนเอง โดยคลิปวิดีโอ มีคุณภาพในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25) พร้อมคู่มือใช้งาน ที่ได้รับการประเมินคุณภาพในระดับมากที่สุดเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35)

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะ ด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มที่ 1 ใช้ชุดฝึกอบรม MOOCs ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง ค่า t เท่ากับ 5.96 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มจาก 86.00 เป็น 90.36 กลุ่มที่ 2 เพิ่มกิจกรรมพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ค่า t เท่ากับ 8.83 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มจาก 85.76 เป็น 92.06 กลุ่มที่ 3 ใช้กิจกรรมพัฒนาการคิดอย่างเดี่ยว ค่า t เท่ากับ 2.92 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มจาก 85.43 เป็น 86.20

3. ผลการวิเคราะห์พบว่าสมรรถนะ ด้านการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึก

ประสพการณ์วิชาชีพครู 3 กลุ่มมีความแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ กลุ่มที่ 2 ซึ่งใช้ชุดฝึกอบรม MOOCs ผสมผสานกิจกรรมพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีสมรรถนะสูงกว่ากลุ่มที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มที่ 1 ซึ่งใช้เฉพาะชุดฝึกอบรม MOOCs มีสมรรถนะสูงกว่ากลุ่มที่ 3 เช่นกัน ขณะที่กลุ่มที่ 1 และ 2 มีสมรรถนะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การประเมินตามแนวคิดของ เคิร์ก แพทริกพบว่า: 1) ด้านปฏิกิริยาของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.48 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80) 2) ด้านการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71) 3) ด้านพฤติกรรมหลังการพัฒนา 1 เดือนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04) และ 4) ด้านผลลัพธ์ ครูพี่เลี้ยงเห็นพัฒนาการที่ดีขึ้น ในพฤติกรรมจัดการตนเองของนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ (MOOCs) ผสมผสานการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู มืองค์ ประกอบครบถ้วนตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งคู่มือการฝึกอบรม สื่อ กิจกรรม และการประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่ชัดเจนและกลุ่มเป้าหมายที่ตรงตามหลักการ สร้างชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านกระบวนการที่น่าเชื่อถือในการพัฒนาและประเมินผลชุดฝึก

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม หลังการพัฒนาแสดงให้เห็นว่านักศึกษากลุ่มที่ 2 ซึ่งได้รับการพัฒนาทั้งการจัดการตนเองและการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ MOOCs และการชี้แนะมีผลการพัฒนาสูงสุด ($t = 8.83$) กลุ่มที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนาด้านการจัดการตนเองเท่านั้น มีผลพัฒนาอยู่ในระดับกลาง ($t = 5.96$) ส่วนกลุ่มที่ 3 ซึ่งได้รับการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพียงอย่างเดียว มีผลการพัฒนาน้อยที่สุด ($t = 2.98$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพบว่า กลุ่มที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาทั้งสมรรถนะการจัดการตนเองและการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีสมรรถนะสูงกว่ากลุ่มที่ 3 ที่ได้รับการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กลุ่มที่ 1 ซึ่งได้รับการพัฒนาการจัดการตนเองผ่าน MOOCs และการชี้แนะก็มีสมรรถนะสูงกว่ากลุ่มที่ 3 เช่นกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การพัฒนาทักษะการจัดการตนเองช่วยเพิ่มสมรรถนะการเรียนรู้และการกำกับตนเอง

4. ผลการประเมินหลังการพัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาตามแนวคิดของเคิร์ก แพทริก พบว่า ด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ และด้านพฤติกรรมอยู่ในระดับ

สูงที่สุด และในด้านผลลัพธ์ครูที่เลี้ยงเห็นว่านักศึกษามีพัฒนาการดีขึ้นในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการตนเอง แสดงให้เห็นว่าชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพทั้งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และพฤติกรรมจัดการตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. อาจารย์นิเทศสามารถใช้ชุดฝึกอบรมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองให้กับนักศึกษาโดยการศึกษาคู่มือและให้นักศึกษาเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ ก่อนลงฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู

2. สถาบันการผลิตครูสามารถวางแผนการปฏิบัติงานให้ฝ่ายงานที่ดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกำหนดแนวทางในการนำชุดฝึกอบรมไปใช้พัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำชุดฝึกอบรมไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง

2. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างชุดฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองสำหรับนักเรียนในช่วงชั้นต่าง ๆ รวมทั้งนักศึกษาสาขาอื่น ๆ

REFERENCES

- Ceer, A. B. (2000). Self-management strategies and techniques. **Journal of Educational Psychology**, 15(3), 45-62.
- Chantrakandee, E., Faikhamta, C., & Rodraengkha, W. (2008). A study of professional experience management conditions for teachers: Classroom observation and practice courses for science teacher students in the 5-year teacher education program. **Khon Kaen University Research Journal**, 13, 152-163.
- Kanfer, R., & Gaelick-Buys, L. (1991). Self-management methods. In F. H. Kanfer & A. P. Goldstein (Eds.), **Helping people change: A textbook of methods** (4th ed., pp. 305-360). Pergamon Press.
- Phasitnanon, S., & Choksomngan, Y. (2021). **KM Knowledge Management**. Wich Group.
- Tinawest, N., & Thammametha, T. (2016). A study of online open education system management model (MOOC) of Thai higher education. **Veridian E-Journal, Silpakorn University (Thai Language Edition in Humanities, Social Sciences and Arts)**, 9(3), 1463-1479.
-

THE USE OF ONLINE ENGLISH MEDIA TO ENHANCE STUDENTS' READING ABILITIES AND MOTIVATION WITH KAHOOT GAME IN ENGLISH READING CLASSROOM AT PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

Sarawut Boonyaruksa^{1*}, Sarinrat Sertpunya², Pikun Ekwarangkoon³

^{1,2} Faculty of Liberal Arts, North Bangkok University

³ Faculty of Education, Kasetsart University

*E-mail: sarawut.boon@northbkk.ac.th

Received: 2024-07-09

Revised: 2024-07-26

Accepted: 2024-07-30

ABSTRACT

Online learning tools have been prominent in English reading. The developed English reading lessons aimed to increase students' reading abilities (i.e. reading comprehension) across text types. Moreover, the English reading classroom should be integrated with online learning tools to support learning among EFL learners. Kahoot Game is implemented in English reading classroom in many contexts. It serves as an integral part of online English media in the classroom. The present study aims to compare the reading achievement of students using online English media with those using traditional methods, investigate the efficiency of the online English media following criteria at 80/80, and investigate the levels of English reading motivation. Using several research instruments, e.g., ten online English media lesson plans, an English reading motivation questionnaire, the TOEFL Junior Reading Comprehension Test, Quizzes E_1 , Post-test E_2 . The results illustrated that the mean scores of the post-test in both the experimental group and the control group were higher than the pre-test at the significant level of 0.05. Meanwhile, the efficiency of lesson plans in online English media $E_1/E_2 = 85.96/83.08$, which was higher than the established E_1/E_2 (80/80) criteria. Moreover, levels of English reading motivation showed overall at medium level ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.56).

Keywords: Kahoot Game, Online English media, reading abilities, reading motivation

INTRODUCTION

Reading ability or reading comprehension has been a prominent trend in teaching English reading for many years. Readers' background knowledge is required to connect with real-world situations. Teachers should provide comprehensive questions to test their understanding after reading (Anderson, 1999; Snow, 2002). Unfamiliar words are challenges for readers; they have to guess them to understand the text. Understanding text's main idea is necessary to understand what the author wants to convey. Readers need time to consider the details in the text. Nowak (2022) revealed that readers should be able to read words and identify their meaning. However, EFL learners face difficulties and challenges in reading comprehension.

Moreover, many teachers see the importance of online learning tools, especially in technology-assisted language learning for students. Games have the potential to enhance the improvement of language learning (Wells, 2011). Online media i.e. Kahoot game plays a huge role in improving and facilitating English learning. Altun (2015) examined technology

in teaching. The results showed that there was a positive classroom environment for learning. It could nourish students' motivation and improve academic performance.

The notion of using online media or Kahoot Game spreads in EFL classrooms. There have been several studies in the past, using technology-assisted language learning. Kahoot is popular in the EFL classroom. These studies revealed that Kahoot positively impact students' engagement in reading comprehension. Their motivation, perception, and learning attitudes were increased (Wibisono, 2019; Setiawan, 2020; Marsa, Kuspiyah & Agustina, 2021; Korkmaz and Öz, 2021). Moreover, it could serve as an effective online media for motivating and inspiring EFL learners' reading several kinds of texts.

The students' reading abilities are at an unsatisfactory level, especially Thai EFL learners of Phranakhon Rajabhat University (PNRU). They learn English as a foreign language in General Education subjects. They encountered difficulty in English reading because their backgrounds are different. Moreover, reading abilities and online media literacy are vital for

those studying at university. It is important to note that students use English reading as a part of their studies for four years or more. Kahoot proved that it could facilitate English reading. It is recommended that Thai EFL learners should use this approach to sharpen their reading abilities. There were few studies focusing on online English media i.e. Kahoot, in teaching English reading to Thai EFL learners at PNRU. Thus, this study aims to use Kahoot to enhance Thai EFL students' reading abilities and English reading motivation at PNRU.

Research Questions

1. Does the use of online English media for reading lead to higher reading achievement in students compared to traditional methods?
2. Is the efficiency of online English media higher than the criteria at 80/80?
3. What levels of English reading motivation do students have towards the use of online English media in reading abilities and those using traditional method?

Research Objectives

1. To compare the reading achievement of students using online

English media with those using traditional methods.

2. To investigate the efficiency of the online English media following criteria at 80/80.

3. To investigate the levels of English reading motivation of the students towards the use of online English media to support reading abilities and those using traditional methods.

Hypothesis

1. The mean reading scores of students using online English media will be higher than those of students using traditional methods.
2. The efficiency of online English media is higher than the criteria at 80/80.

Expected Benefits

Upon completion, this study is anticipated to offer valuable insights for EFL university instructors, educational administrators, and language policymakers in Rajabhat Universities in Thailand. It will enable comparisons among students exposed to various EFL teaching approaches and evaluate the effectiveness of reading instruction. University faculty and leadership can utilize this data, along with

the included details, to identify the most effective strategies for improving reading instruction at PNRU and other Rajabhat Universities.

Research Scope

This research has covered the use of online English media (i.e. Kahoot Game) to enhance students' reading abilities and motivation in English reading classroom at PNRU. The research focused on 1) comparing the reading achievement of students using online English media with those using traditional methods, 2) investigating the efficiency of the online English media following E_1/E_2 (80/80) criteria, and 3) investigating the levels of English reading motivation of the students towards the use of online English media to support reading abilities and those using traditional methods.

The participants were first-year students at PNRU who enrolled in the English for Study Skills Development Course. They were 52 participants. They were divided into an experimental group and a control group. The timeline for conducting this research was in the third semester of 2023 academic year.

Literature Review

Online English Media

Many scholars have discovered online tools that motivate students to engage with reading passages. Online media or games could serve as effective learning tools. They can enhance language learning, especially in vocabulary (Wells, 2011). Online English media are related to Behaviorist Theory (Parkay & Hass, 2000) emphasize changes in behavior due to stimulus-response patterns. The results illustrated that both online and offline activities, e.g. games, serve as stimuli and have amazing connections to the observed responses. Learners can engage with lively tools to support language learning.

Kahoot Game

Kahoot is an online game designed to assess students' English reading abilities. It is easy to use. It is a free multimedia platform suitable for both teachers and students. This quiz-making tool includes various media elements such as images and videos and allows for setting time limits on answers. The application can be accessed through laptops, smartphones, and other devices (Siegle, 2015). Previous studies on Kahoot! are relevant to the Connectivism Theory

(Siemens, 2005). This theory focuses on the presence of social frameworks, and technologies that help students gain self-empowerment independently to explore knowledge. Therefore, it is recommended to encourage students to develop their own learning approaches while integrating innovative teaching techniques from teachers. It shaped by the students themselves to align their learning preferences with the new information provided by teachers.

Learner Autonomy and Reading

The relationship between autonomy and language proficiency, especially in reading, has gained attention due to the recognition that self-directed learning significantly influences effective learning. Another factor driving this interest is the global educational focus on teachers showing the effectiveness of their methods to enhance language proficiency (Dafei, 2007). In language learning, an autonomous learner's success connects on their ability to apply metacognitive knowledge and strategies such as planning, monitoring, and evaluating across various skills. Meanwhile, (Little, 2007; Thanasoulas, 2000; Dafei, 2007) argue that fostering autonomy in language skills requires

learners to change from teacher-guided to self-guided and independent learning. In reading context, students need to understand with their own comprehension.

All in all, researchers agree that reading, in advanced levels, is a thoughtful process that involves various skills, strategies, and prior knowledge to understand. They also believe that promoting learner autonomy can enhance reading proficiency. In other words, improvement of students' reading comprehension might require students to work independently and use metacognitive strategies in reading.

Interactive Reading Theory

The interactive reading theory uses the bottom-up and top-down reading processes simultaneously (Bernhardt, 1991; Grabe, 1991; Rumelhart, 1977; Swaffar, Arens & Byrnes, 1991). Many scholars suggested that teachers should adapt reading instruction integrated with this model to enhance the proficiency of L2 readers.

Reading Comprehension

Many scholars have provided definitions and perspectives on reading. Reading involves understanding of text which require readers' prior knowledge

to understand. It is an interactive process between the readers and the writers to convey their messages. Being successful readers can link their different ideas and understand text's complexity. Reading comprehension is an active and fluent process involving engagement in text. Reading comprehension involves three elements such as the reader, the text, and the activity (Anderson, 1999; Snow, 2002; Nuttall, 2005; Tarigan, 2008; Songsiengchai, 2010; Sandhu, 2016; Phieanchang, 2020).

Reading Motivation

In 1997, Wigfield and Guthrie explored the extent and diversity of children's reading habits in first language (L1). They introduced the Motivation for Reading Questionnaire (MRQ) to understand the motivational aspects related to reading. Three perspectives in motivation, with each eleven specific components were revealed. They applied the MRQ to 105 fourth and fifth-grade students in the United States for idea validation. Their analysis confirmed that reading motivation is indeed multi-faceted, as hypothesized in their study.

Meanwhile, second language (L2) motivation was presented to explore various dimensions. Mori (2002) conducted

a study on a reading motivation questionnaire designed for a foreign language context. Mori's questionnaire was developed based on Wigfield and Guthrie's (1997) reading motivation model, excluding components such as competition related to reading, reading recognition, and social reasons for reading, which were not relevant to university-level students. Mori's study involved 447 participants from a women's university in Japan and revealed that motivation to read in English could be categorized into four sub-components: Intrinsic Value, Attainment Value, Extrinsic Utility Value, and Expectancy for Success. Learning and motivation share a common goal, as reading comprehension is crucial for acquiring extensive knowledge, and motivation significantly impacts learning achievement. Various studies shed light the best practices to enhance both aspects.

Comprehensible Input

It is a key component of Krashen (1985) Second Language Acquisition (SLA) theory, suggesting that language acquisition occurs when learners face language that is both understandable and slightly challenging. This input

should be comprehensible within context, even if learners do not understand every detail. This theory has significant implications for language teaching, emphasizing the need to expose learners to comprehensible input through authentic listening and reading materials, as well as opportunities for meaningful communication in the target language. Materials should be related to what students know. The contents are understandable. This theory highlights the importance of providing learners with comprehensible input in a low-stress environment to facilitate natural language acquisition.

All in all, it focuses on the importance of creating an environment where learners can engage with language in meaningful ways, relevant, and understandable to them. Students will improve their skills to further levels when they face challenging opportunities.

Technology-Assisted Language Learning (TALL)

TALL is the teaching method to develop wide range of language skills (Ahmad, 2016). There are several learning technological tools that encourage language learning in the past. Ahmad

(2016) summarized as follows: Computer Mediated Language Learning (CMLL), Machine Translation Assisted Language Learning (MTALL), Computer Assisted Language Learning (CALL), Mobile Assisted Language Learning (MALL), Web Based Language Learning (WBLL), and so on. Nowadays, mobile phones can connect with Internet. They are portable, and flexible to use anywhere. The mentioned electronic devices offer various ways in language learning. For example, practice language skills, grammar, phonology, morphology, vocabulary, etc. With the benefits of TALL, teachers can use them to teach reading in a fun, and interactive way.

Gamification

The advent of gamification in language learning is prominent nowadays. It is the use of game mechanics; they could encourage, promote learning activity, and solve a problem. They play a vital role to make gamified lessons. The game procedures arouse students interact with it. Students will have a guide to focus on the successful goals after completing the tasks (Weisfeld, 2000; Salen & Zimmerman, 2004; Järvinen, 2008; Abusa'aleek & Baniabdelrahman, 2020). Using gamification in second language learning is effective

in many ways. Students can engage with exciting learning experiences. They can practice language skills quickly, deal with various tasks, and promote students' expression and feeling when learning a language (O'Brien & Toms, 2008; Figueroa, 2015; Abusa'aleek & Baniabdelrahman, 2020). There are many benefits of gamification in educational setting, especially in reading comprehension instruction. Several studies revealed positive results of the use of gamification in reading comprehension instruction (Abusa'aleek & Baniabdelrahman, 2020; Páez-Quinde, Iza-Pazmiño, Morocho-Lara & Hernández-Domínguez, 2021; Korkmaz & Öz, 2021). They delivered the transmission of collaborative, interactive and enjoyable way.

Related Studies

Numerous research studies have explored the use of Kahoot for English reading. Kahoot could enhance students' reading abilities in several ways (Anggeraini & Afifah, 2017; Zarei & Amani, 2018; Wibisono, 2019; Setiawan, 2020; Marsa, et al., 2021; Korkmaz & Öz, 2021). Positive feedback from this tool makes teachers realize to find appropriate online media for their learners. Moreover, students

have positive attitudes and motivation to learn English reading. The present study employed the use of online media (i.e. Kahoot Game) to facilitate reading abilities. It provided interactive ways to learn English.

Theoretical Framework

The focus of the present study is to enhance students' reading abilities using online English media (i.e. Kahoot Game) since it plays a significant role in learning. To support the present study, the researcher concluded the theoretical framework for easy understanding. The researcher scrutinized and synthesized from theories and related literature review as presented in Figure 1.

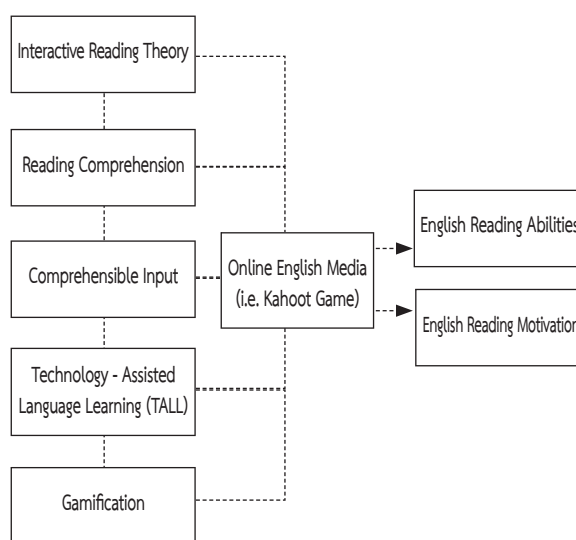

Figure 1: Theoretical Framework

Methodology

Participating University

Bangkok is the capital city of Thailand. This is one reason why the target university was selected. It is surrounded by many companies that are in Thailand. Bangkok is a melting pot where different cultures and people are mixed. Bangkok is mostly an economic city where businesspeople travel to work and relax at the same time. Several foreign visitors are increasingly noticeably. This raises people's awareness of their English proficiency if they want to succeed in business and the workplace.

Moreover, students at the university level are expected to use four basic English skills, so they could exchange information with foreigners. They are expected to have a good command of English. There are many universities in Thailand, e.g., public universities, private universities, Rajabhat universities, etc. They are responsible for producing graduates who will serve society.

Rajabhat universities are governmental universities under the Ministry of Higher Education, Sciences, Research and Innovation. They are

located throughout regions of Thailand. They provide bachelor's degrees in any fields, diplomas, and graduate studies. Students in Rajabhat Universities are required to study English as a foreign language. They provide basic English courses for students who study in any areas. Mostly, reading abilities play a huge role in studying higher education. Students have to read English textbooks. Thus, the researcher is interested in employing the experiment at Phranakhon Rajabhat University in Bangkok to help them improve their reading abilities.

Population and Participants

The participants in this study were first-year students at Phranakhon Rajabhat University (PNRU) in Bangkok who enrolled in the English for Study Skills Development Course. They understand the process of using online English media (i.e. Kahoot Game) that will be integrated with English reading passages. On the other hand, first-year students from mentioned subject were selected to participate in the study. The participants studied this course in General Education (GE). Different majors enrolled in it to study basic reading skills. This course aimed to provide reading comprehension skills and integrated them with online learning tools.

Thus, the researcher decided to select them to participate in the study. 52 participants enrolled in English for Study Skills Development in the third semester of the 2023 academic year. It is a mandatory course for first-year students. This study employed the use of online media to teach reading ten times in five weeks of the third semester of 2023. The classes were taught two times, in the morning and afternoon classes each week, to see their achievement in reading abilities.

There was one class, divided into an experimental group and a control group. The simple random sampling method was employed (Koul, 1984: 108). They were selected by the lottery and assigned to an experimental group and a control group. They were equally selected. Each group had 26 students. Male and female students with high and low English proficiency were mixed in both classes. The researcher informed the participants earlier on the orientation day about the divided classrooms. To minimize the possibility of bias, the experimental group was taught by the researcher. Meanwhile, the control group was taught by the co-researcher.

Treatment and Research Instruments

This research employed several instruments to yield results. For example, 1) Ten lesson plans for online English media, developed under interactive reading theory. Online English media refers to the use of Kahoot Games integrated with the reading passage from the book “Skills for Success: Reading and Writing” by Joe McVeigh and Jennifer Bixby (2024) based on CEFR level (A2). It is recommended to be used throughout the course. Other additional reading exercises. The lesson plans were employed as a treatment. 2) an English reading motivation questionnaire, adapted from Mori (2002). It is a 30-item, five-point Likert scale; 3) Test of English as a Foreign Language (TOEFL): TOEFL Junior Reading Comprehension Test (Pre-test and Post-test). 4) Quizzes for the first E_1 (80), and 5) Post-test (i.e. TOEFL Junior Reading Comprehension Test) for the second E_2 (80).

Data Collection and Analysis

The researcher has divided the data collection process into three phases. First phase: The researcher tried out ten lesson plans, TOEFL Junior Reading

Comprehension Test, Quizzes E_1 (80), Post-test E_2 (80), and an English reading motivation questionnaire with the 30 non-random subjects. They enrolled in the English for Study Skills Development Course. The purpose was to determine the appropriateness of lesson plans, the classroom environment, the readiness of learning equipment, and time management in the classroom. After that, all instruments were revised before real implementation. Second phase: The researcher employed wide range instruments from 1st phase for implementation. The experimental group and the control group were taught using different methods. That is to say, the experimental group received lesson plans based on online English media. The traditional method was taught in the control group. Both groups received the TOEFL Junior Reading Comprehension Test as a pre-test and post-test. With the prominent name of TOEFL, it was employed for testing participants' reading abilities. Final phase: The researcher collected data from E_1 (80), E_2 (80), and distributed an English reading motivation questionnaire to both groups.

Data analysis plays an essential role in yielding research results. The scope

of the data in this study was classified into four categories. For example, data on an English reading motivation questionnaire and data on treatment were used in this study.

1. Index of Item-Objective Congruence (IOC) was employed to determine the content validity of ten lesson plans, and an English reading motivation questionnaire before trial and implementation.

2. Descriptive statistics were used to analyze the quantitative data on demographic data using frequency and percentage in Part 1 of the questionnaire. Meanwhile, English reading motivation levels were analyzed by mean and standard deviation in Part 2 of the questionnaire. Participants' English reading motivation levels, both using online English media and traditional methods, were presented.

3. The statistical procedures for testing hypotheses the mean and standard deviation of the pre-test and post-test scores were presented. These numbers showed the pre-test and post-test scores between the experimental group and the control group. The use of t-test independent was employed.

4. The efficiency of online English media following criteria at 80/80 was analyzed by the following: Reading quizzes were analyzed to find the efficiency of the first E_1 (80) in the learning process. After that, the post-test was examined to see the results of the second E_2 (80). Finally, all the data are shown in the table for better understanding.

Results

This part presents the results of the analysis of the data collected in the study. They were presented based on

research questions to show how the findings answered them. The first results show the comparison of the pre-test and post-test of the experimental group and the control group. Second, the efficiency of lesson plans for “Online English Media” based on E_1/E_2 (80/80) criteria. Third, the Effectiveness Index (E.I.) of lesson plans “Online English Media”. Fourth, the frequency, percentage of respondents in the English reading motivation questionnaire. Finally, the mean and standard deviation of the English reading motivation questionnaire.

Table 1: Results of the comparison of pre-test and post-test of experimental group and control group

		n	$\bar{x}$	S.D.	df	t	Sig.
Experimental Group	Pre-test	26	27.88	4.55	25	5.457	.000*
	Post-test	26	33.23	2.97			
Control Group	Pre-test	26	13.12	3.25	25	4.884	.000*
	Post-test	26	16.50	5.55			

*p < .05

Table 1 shows the results of the comparison of the pre-test and post-test of the experimental group and the control group. Each group has 26 participants. It is obvious that the mean scores of the post-test in both groups are higher than the pre-test at a significant level of 0.05.

Table 2: The efficiency of lesson plans “Online English Media”

Evaluation List	Total Score	$\bar{x}$	S.D.	%
Process scores, quizzes (E_1)	447	17.19	2.02	85.96
Post-test scores (E_2)	40	33.23	2.97	83.08
In conclusion, the efficiency of $E_1/E_2 = 85.96/83.08$				

Table 2 shows the results of the efficiency of lesson plans “Online English Media.” Process scores and quizzes (E_1) revealed 85.96%. While post-test scores (E_2) showed 83.08%. It can be concluded that the efficiency of online English media lesson plans was higher than the established E_1/E_2 (80/80) criteria.

Table 3: The Effectiveness Index (E.I.) of lesson plans “Online English Media”

Lesson Plan	No. of Students	Full Score	Total Score		(E.I.)
			Pre-test	Post-test	
Online English Media	26	40	725	864	0.4412

Table 3 Illustrates the Effectiveness Index (E.I.) of lesson plans “Online English Media”. The E.I. is 0.4412 or 44.12%.

Results of an English reading motivation questionnaire

The results were presented in two parts namely, Part 1 demographic data of respondents and Part 2 English reading motivation levels. According to the results of the questionnaire in Part 1, demographic data illustrated that 52 respondents were mostly male, 36 (69.20%) and female, 16 (30.80%). The ages were mostly found in

28 respondents (53.85%) who were 22-25 years old. There were 18 respondents aged 18 to 21 for (34.61%). Among respondents aged 26-29 and 30-33, three fell into each category. They were equal (5.77%), respectively. Moreover, several faculties revealed 39 (75.00%) respondents from the Faculty of Industrial Technology. The Faculty of Humanities and Social Sciences identified 9 (17.30%). The

Faculty of Science and Technology found 3 (5.77%), and the Faculty of Management Science found 1 (1.93%). English reading experience levels were found at medium levels among 33 respondents (63.46%). Meanwhile, 16

respondents (30.77%) found they have little ability in English reading. Three respondents (5.77%) found that they can read excellent English.

Table 4: Mean and standard deviation of English reading motivation questionnaire

Part 2: English Reading Motivation	Levels		
	$\bar{X}$	S.D.	Interpretation
1. I want to read English novels by acquiring the skill of reading in English.	3.62	1.30	High
2. I get engaged in reading English stories even if they are written in English.	3.29	1.17	Medium
3. Learning to read in English is important because it helps us handle international situations.	4.15	1.14	High
4. I'm learning English reading because I might study abroad someday.	3.10	1.30	Medium
5. By learning to read in English, I aim to gain a deeper understanding of the cultures and lifestyles of English-speaking countries like America, England, Australia, and New Zealand.	4.02	1.03	High
6. I would still enroll in a reading class even if it was not mandatory for my studies.	3.56	1.19	High
7. I'm learning to read in English only to achieve high grades in class.	3.35	1.20	Medium
8. Long and complicated English passages demotivate me.	2.97	1.24	Medium

Part 2: English Reading Motivation	Levels		
	$\bar{X}$	S.D.	Interpretation
9. I'm only taking a reading class because it's mandatory.	2.54	1.21	Medium
10. I want a job that utilizes the skills I've learned in my English reading classes.	3.85	1.01	High
11. I excel at reading in English.	2.96	1.04	Medium
12. I enjoy reading English novels.	2.85	1.21	Medium
13. I enjoyed my reading classes in junior and senior high school.	3.23	1.00	Medium
14. By learning to read in English, I aim to read English magazines and newspapers.	3.79	1.16	High
15. Reading English books is enjoyable.	3.58	1.03	High
16. I enjoy reading English magazines and newspapers.	3.04	1.04	Medium
17. English reading is my weak point.	3.17	1.29	Medium
18. Learning to read in English is important for my overall education.	4.02	0.93	High
19. By learning to read in English, I hope to explore various perspectives worldwide.	1.96	1.06	Low
20. I believe learning to speak, listen, and write in English is more important than reading.	3.79	0.99	High
21. My grades in English reading during junior and senior high school weren't great.	3.25	1.20	Medium
22. I find pleasure in solving challenging reading passages.	3.15	1.14	Medium

Part 2: English Reading Motivation	Levels		
	$\bar{X}$	S.D.	Interpretation
23. I have no interest in reading in English, even if the content is interesting.	2.29	1.22	Low
24. Learning to read in English is essential for broadening my perspective.	3.96	1.00	High
25. By learning to read in English, I aim to access information on the internet.	3.96	0.96	High
26. Learning to read English is vital for becoming a well-educated individual.	4.08	1.02	High
27. Learning English reading is not a waste of time.	1.81	1.10	Low
28. I wouldn't voluntarily read in English unless it's assigned as homework or part of an assignment.	2.19	1.13	Low
29. I tend to be more engaged when reading in English.	3.56	1.03	High
30. Reading in English is difficult and uncomfortable for me	2.85	1.30	Medium
Total	3.32	0.56	Medium

Table 4 illustrates the levels of English reading motivation of respondents. Overall levels of English reading motivation are at a medium level ($\bar{X} = 3.32$). Three items revealed high levels, namely, item no. 3: Learning to read in English is important because it helps us handle international situations ($\bar{X} = 4.15$). Item no. 26: Learning to read English is vital for becoming a well-educated individual ($\bar{X} = 4.08$). Item no. 5: By learning to read in English, I aim to gain a deeper understanding of the cultures and lifestyles of English-speaking countries like America, England, Australia, and New Zealand. Item no. 18.: Learning to read in English is important for my overall education. Thus, no.5 and 18 are equal levels ($\bar{X} = 4.02$).

Results Conclusion and Discussion

It is obvious that the mean scores of both groups are higher than the pre-test at a significant level. For those who received online English media in the classroom, they were quite capable of dealing with online learning tools. It has interactive features that could enhance reading abilities. Kahoot was especially used as an integral part of English reading. According to Marsa et al. (2021), the Kahoot game had the potential to improve students' reading abilities. There are various functions that could draw learners' attention. It could create ideal quizzes to test English reading abilities. Moreover, Setiawan (2020) and Korkmaz and Öz (2021) examined the Kahoot game in teaching reading comprehension. The findings illustrated that using Kahoot impacts students' learning engagement, especially motivation, perception, and positive attitude. In other words, it could serve as an effective online medium for motivating and inspiring EFL learners' reading comprehension in various kinds of texts. Wells (2011) recommended that games could enhance language learning. More importantly, Altun (2015) explored technology in teaching. The results showed a positive learning atmosphere in the classroom.

Even though the experimental group and control group received different teaching approaches, they could achieve success in English reading classroom. In other words, the teaching-reading process plays a crucial role in the present study. Many scholars have suggested that students absorb or understand messages through words (Tarigan, 2008). Readers deal with constructing knowledge when reading through texts (Songsingchai, 2010). Reading requires readers' background knowledge to connect with what they read (Anderson, 1999).

It is important to note that learner autonomy in the reading classroom is essential topic to discuss. The present study employed online English media for teaching reading. Participants used their own mobile phones to access the Kahoot game to test their reading abilities. Following the test, they received their own results. Most classroom activities provided opportunities for students to expose themselves to their own learning experiences. For example, group reading discussions, self-learning tasks, etc. The researcher served as a learning facilitator. Previous studies have illustrated that fostering learner autonomy in the language classroom could expand their self-learning strategies (Little, 2007; Thanasoulas, 2000; Dafei, 2007).

The efficiency of lesson plans “Online English Media” for experimental group showed E_1/E_2 (85.96/83.08) was higher than the established criteria E_1/E_2 (80/80). This corresponds to the second research hypothesis. More importantly, the online English media plays a vital role in supporting English reading. It has a wide-ranging effect to students’ learning achievement. Anggeraini and Afifah (2017) investigated digital storytelling as a teaching medium in the reading classroom. The results showed that digital storytelling could increase students’ vocabulary knowledge and positive results after implementing it. Moreover, Zarei and Amani (2018) examined the effect of online learning tools second language (L2) reading comprehension and vocabulary learning. The results demonstrated that participants who received online learning tools had higher reading abilities than other groups. The study suggested that various online tools should be integrated into the reading classroom.

Overall, motivation levels for English reading were found to be at a medium level. The present study could shed light on the levels of English reading motivation of different participants in

the classroom. Various participants with different majors are enrolled in this subject. They have distinct aims and background knowledge of English since this subject provided fundamental skills in English reading. They study English as a foreign language. Thus, it could affect their reading habits in daily life. According to Wigfield and Guthrie (1997) explored the scope and diversity of children’s reading habits. They introduced the Motivation for Reading Questionnaire (MRQ) to examine the motivation relevant to reading. Reading motivation can be divided into three different aspects; each has eleven specific components. After implementation, the study confirmed that reading motivation is multi-faceted, as per their hypothesis. Meanwhile in the field of L2 learning, Mori (2002) examined a study on reading motivation. Her study was inspired by Wigfield and Guthrie (1997)’s model. Her model was relevant to the university level. The results presented in reading motivation could be categorized into four different sub-components. For example, Intrinsic Value, Attainment Value, Extrinsic Utility Value, and Expectancy for Success. The present study casts light on EFL students’ motivation in English reading. They need more reading habits and hobbies to

improve their English reading proficiency. Especially reading for pleasure to increase vocabulary knowledge and collect reading experiences.

The notion of classroom size in GE subjects is needed for consideration. There were many students in the classroom in an inappropriate learning environment. According to Krashen (1985), teachers should provide a low-stress environment with meaningful to facilitate language learning. Comprehensible input in the language classroom is needed. In other words, teachers should present reading content that related to their ages. Content should suit their learning and challenge for unlocking their next level. It highlights that language learning happens when learners are faced with challenge, but it also provides understandable language in reading. The present study sheds light on various suggestions and recommendations. The next topic will be discussed.

Suggestions and Recommendations

The present study provides recommendations and suggestions for teaching English reading in EFL classroom. Online English media (i.e. Kahoot Game) should be employed as guidelines to

teach Business English, English major, and other ESP courses. The integration of ICT into EFL classroom could attract learners' attention. Providing training on online English media for teaching other GE subjects, the participants who pass the training might share their experiences with others. More follow-up on students who received an online English media in the long term should be emphasized to see their improvement in English skills and English reading motivation.

Further studies should be investigated on implementing online English media training in GE subjects, which cover listening, speaking, reading, and writing. Online English media should be examined, especially in one major, because the students have different background knowledge of English. Thus, it could be tested with appropriate statistics and yield accurate results. Future studies should be investigated English reading motivation levels in a separated group, an experimental group, and a control group because it will provide accurate statistical results. More extensive reading should be explored to make learners familiar with English books and increase vocabulary knowledge.

REFERENCES

- Abusa'aleek, R. A., & Baniabdelrahman, A. A. (2020). The effect of gamification on Jordanian EFL sixth grade students' reading comprehension. **International Journal of Education and Training (InjET)**, 6(1), 1-11.
- Ahmad, J. (2016). Technology assisted language learning is a silver bullet for enhancing language competence and performance: A case study. **International Journal of Applied Linguistics and English Literature**, 5(7), 118-131.
- Altun, M. (2015). The integration of technology into foreign language teaching. **International Journal on New Trends in Education & their Implications (IJONTE)**, 6(1), 29-34.
- Anderson, N. (1999). **Exploring second language reading: Issues and strategies**. Boston, MA: Heinle & Heinle.
- Anggeraini, Y., & Afifah, N. (2017). Digital storytelling as a teaching medium in reading classroom. **Language Circle: Journal of Language and Literature**, 12(1), 83-90.
- Bernhardt, E.B. (1991). **Reading development in a second language: Theoretical, empirical and classroom perspectives**. Norwood, NJ: Ablex.
- Dafei, D. (2007). An exploration of the relationship between learner autonomy and English proficiency. **Asian ELT Journal**, 24, 1-24.
- Figueroa, J. (2015). Using gamification to enhance second language learning. **Digital Education Review**, 27(21), 32-54.
- Grabe, W. (1991). Current developments in second language reading research. **TESOL Quarterly**, 25, 375-406.
- Järvinen, A. (2008). **Games without frontiers: Theories and methods for game studies and design**. Tampere: Tampere University Press.
- Korkmaz, S., & Öz, H. (2021). Using Kahoot to improve reading comprehension of English as a foreign language learners. **International Online Journal of Education and Teaching**, 8(2), 1138-1150.
- Koul, L. (1984). **Methodology of educational research**. New Delhi : Vani Education Book.
- Krashen, S. D. (1985). **The input hypothesis: Issues and implications**. New York: Longman.
- Little, D. (2007). The Common European Framework of Reference for Languages: Perspectives on the making of supranational language education policy. **The Modern Language Journal**, 91(4), 645-655.

- Marsa, S. S., Kuspiyah, H. R., & Agustina, E. (2021). The effect of Kahoot! Game to teaching reading comprehension achievement. *Journal of English Teaching*, 7(2), 133-149.
- McVeigh, J. & Bixby, J. (2024). **Skills for success: Reading and writing**. 3rd edition. Oxford: Oxford University Press.
- Mori, S. (2002). Redefining motivation to read in a foreign language. *Reading in a Foreign Language*, 14(2), 91-110.
- Nowak, P. (2022). **What are the benefits of reading comprehension?** Retrieved from <https://irisreading.com/what-are-the-benefits-of-reading-comprehension/> [2024, May 5].
- Nuttall, C. (2005). **Teaching reading skills in a foreign language**. Macmillan.
- O'Brien, H. L., & Toms, E. G. (2008). What is user engagement? A conceptual framework for defining user engagement with technology. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 59(6), 938-955.
- Páez-Quinde, C., Iza-Pazmiño, S., Morocho-Lara, D., & Hernández-Domínguez, P. (2021). **Gamification resources applied to reading comprehension: projects of connection with society case study**. In International Conference on Computer Science, Electronics and Industrial Engineering (CSEI) (205-218). Cham: Springer International Publishing.
- Parkay, F.W. & Hass, G. (2000). **Curriculum planning**. (7th ed.). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Phieanchang, T. (2020). **The effects of the COR teaching methodology on EFL students' reading comprehension**. (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Rumelhart, D.E. (1977). **Toward an interactive model of reading**. In S. Dornic (Eds.), *Attention and performance V7* (573-603). Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum.
- Salen, K., & Zimmerman, E. (2004). **Rules of play: Game design fundamentals**. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Sandhu, R. (2016). **What is reading? - Definition & process**. Retrieved from <https://study.com/academy/lesson/what-is-readingdefinition-process.html> [2024, 4 Jan.].

- Setiawan, F. (2020). The effectiveness of using Kahoot! as a media to improve students' reading comprehension in narrative text. **RETAIN: Journal of Research in English Language Teaching**, 8(3), 115-121.
- Siegle, D. (2015). Technology: Learning can be fun and games. **Gifted Child Today**, 38(3), 192-197.
- Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. **International Journal of Instructional Technology and Distance Learning**, 2, 3-10.
- Snow, C. (2002). **Reading for understanding: Toward an R&D program in reading comprehension**. Santa Monica, CA: RAND Corporation.
- Songsienchai, T. (2010). **Strategies in reading online and printed academic texts of English major students of Srinakharinwirot University**. (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Swaffar, J.K., Arens, K.M., & Byrnes, H. (1991). **Reading for meaning: An integrated approach to language learning**. NJ: Prentice Hall.
- Tarigan, H. G. (2008). **Membaca: Sebagai Suatu Keterampilan Berbahasa**. Edisi Revisi. Bandung: Angkasa.
- Thanasoulas, D. (2000). Autonomy and learning: An epistemological approach. **Applied Semiotics**, 10, 115-131.
- Weisfeld, M. (2008). **The object-oriented thought process**. Pearson Education.
- Wells, B. (2011). Frame of reference: Toward a definition of animation. **Animation Practice, Process & Production**, 1(1), 11-32.
- Wibisono, D. (2019). The effects of Kahoot! In teaching reading to tenth grade students. **Magister Scientiae**, 1(45), 86-105.
- Wigfield, A. and Guthrie, J.T. (1997). Relations of children's motivation for reading to the amount and breadth of their reading. **Journal of Educational Psychology**, 89(3), 420-432
- Zarei, A. A., & Amani, M. A. (2018). The effect of online learning tools on L2 reading comprehension and vocabulary learning. **Teaching English as a Second Language Quarterly (Formerly Journal of Teaching Language Skills)**, 37(3), 211-238.

การศึกษาผลการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

THE STUDY OF ORGANIZING MEETING IN EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE
COMMITTEES, PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ปภิชญาภรณ์ พุทธนาวงศ์^{1*} และ สุจิตรา คำสัมฤทธิ์²

¹สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

²กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Papichayaporn Phuttanawong^{1*} and Suchittra Khumsumrit²

¹The Institute of Research & Development, Phranakhon Rajabhat University

²Policy and Planning Division, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: nongcoupon@gmail.com

Received: 2024-06-27

Revised: 2024-11-18

Accepted: 2024-11-20

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาผลการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และ 2) เพื่อศึกษาศึกษาโอกาสพัฒนาแนวทางการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยเชิงปริมาณดำเนินการศึกษา 67 คน ด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม และการวิเคราะห์เชิงสถิติ ในการวิจัยคุณภาพเชิงคุณภาพดำเนินการศึกษา 12 คน ด้วยเครื่องมือแบบสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปตามประเด็นที่ศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ (1) ด้านบรรลุตามวัตถุประสงค์ พบว่า ในการจัดประชุมมีหัวข้อวาระประชุมที่เหมาะสมทุกครั้งและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (2) ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอน พบว่า การจัดประชุมปฏิบัติตามขั้นตอนเป็นอย่างดี มีการจัดประชุมเป็นไปตามระเบียบการจัดประชุม (3) ด้านระยะเวลา พบว่า มีความเหมาะสมสั้นกระชับจัดสรรเวลาได้เหมาะสมและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง (4) ด้านความคุ้มค่า พบว่า มีความคุ้มค่าในการจัดประชุมอย่างมากเนื่องจากในช่วงนี้จัด

แบบออนไลน์ และ (5) ด้านความถูกต้อง พบว่า เนื้อหามีความถูกต้องชัดเจน เอกสารอ่านเข้าใจง่าย

2) ขั้นตอนและกระบวนการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่ามี 3 ขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้ (1) (ก่อนการประชุม) พบว่า มีการส่งหนังสือเชิญประชุมก่อนกำหนดการประชุม และมีการจัดเตรียมอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการประชุม (2) (ระหว่างการประชุม) พบว่า มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นไปตามเอกสารประกอบการประชุมและสามารถให้ผู้เข้าที่ประชุมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ส่วน (3) (หลังการประชุม) พบว่า มีผู้ทำหน้าที่คอยกำกับติดตามงานที่มอบหมายจากที่ประชุมตามเวลาที่กำหนด

3) พัฒนารูปแบบการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ควรใช้การประชุมในรูปแบบออนไลน์ร่วมกับรูปแบบออนไซต์ และควรกระชับเวลาให้เหมาะสม

คำสำคัญ: การพัฒนา กระบวนการงานการจัดประชุม การจัดประชุม

ABSTRACT

This research aimed to (1) to study the result of Organizing Meeting in Educational Quality Assurance Committees, Phranakhon Rajabhat University and (3) To study opportunities to develop meeting organizing guidelines of the Educational Quality Assurance Committee, Phranakhon Rajabhat University. The mixed research methods were utilized in the study. The target group is members of educational quality assurance committee of Phranakhon Rajabhat University. For the quantitative methodology, the target group is 67 people were requested to answer the questionnaires and analysis by statistical analysis. For the qualitative methodology, 12 people were interviewed and analyze by Content analysis.

Findings: 1) The effectiveness of organizing meetings of the Educational Quality Assurance Committee, Phranakhon Rajabhat University, was found in the following five aspects: (1) Achieving the goals: It was found that the meeting was organized with appropriate agenda items every time, in accordance with the objectives of university education quality assurance. (2) Procedures: It was found that the meeting was organized in a proper manner and was held in accordance with the meeting regulations. (3) Timing: It was found appropriate, concise, timely and allows participants to express their opinions freely. (4) Cost: It was found that very worthwhile to hold the meeting as it is currently being held online. (5) Accuracy: It was found that

The content is accurate and clear. The documents are easy to read and understand.

2) There are three stages for the procedures and organization of the meetings of the Educational Quality Assurance Committee in Phranakhon Rajabhat University. (1) (Before the meeting) It was found that the meeting invitation letter was sent before the meeting was scheduled and that information technology equipment was prepared to support the meeting. (2) (During the meeting) it was found that there were procedures for operations that followed the meeting documents and were able to allow meeting participants to express their opinions on the issues that they wanted to present. (3) (After the meeting) it was found that there was a person responsible for supervising and following up on the work assigned by the meeting according to the specified time. 3) Developing an effective meeting format for the Education Quality Assurance Committee found that online meetings should be used in conjunction with onsite meetings, and the time should be appropriately compacted.

Keywords: Development Meeting Procedures Organizing Meeting

บทนำ

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหลักสำคัญที่หน่วยงานรัฐ และภาคการศึกษาทั่วโลก รวมไปถึงในประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการตระหนักและนำมาใช้ เพื่อให้สามารถสร้างหลักประกันแก่ผู้เรียนที่จะได้รับหลักสูตรและความรู้จากสถาบันการศึกษาที่เลือกสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะที่เหมาะสมตามหลักสูตรมาตรฐานที่กำหนดเอาไว้ซึ่งในปัจจุบันได้กลายเป็นหนึ่งในบรรทัดฐานที่สำคัญของระบบการศึกษาไทยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการแสดงผลลัพธ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา (Ministry of Education, Office of the Permanent Secretary, 2024)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครดำเนินการภารกิจหลักตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

ราชภัฏ พ.ศ. 2547 เพื่อตอบสนองความคาดหวังของสังคมที่มีต่อมหาวิทยาลัยโดยมีปรัชญาสร้างคนดี มีปัญญาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ปัจจุบันประสบปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษาประกอบไปด้วยคุณภาพระดับหลักสูตร คุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา โครงสร้างทางการศึกษา และระบบของการศึกษาที่ล้าสมัยไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้มีความพยายามในการใช้เครื่องมือตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในเป็นหลัก อย่างไรก็ตามจากการประเมินคุณภาพภายนอกร่วมด้วยได้แสดงถึงผลลัพธ์ที่ทางมหาวิทยาลัยต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้คุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปมีคุณภาพมากกว่าที่ผ่านมา และ

เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงาน
รัฐกำหนด (Phranakhon Rajabhat University,
2024)

จากประเด็นข้างต้นเมื่อพิจารณาใน
กระบวนการด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
ภายในที่มาจากการประชุมของคณะกรรมการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาประจำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเป็นหลัก ส่งผลให้
ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาประเด็นการประชุมที่มีส่วน
ในการกำหนดทิศทางและการดำเนินการที่ผ่านมา
เพื่อหาข้อบกพร่องหรือประเด็นที่ควรปรับปรุง
สำหรับนำไปต่อยอดในการดำเนินการประเมิน
คุณภาพการศึกษาภายในต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการจัดประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร
2. เพื่อศึกษาศึกษาโอกาสพัฒนาแนวทาง
การจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

นำไปสู่การสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์
ต่อการปรับปรุงแบบการประชุมให้เหมาะสมกับ
ยุคสมัยและบริบทของสำนักงานประกันคุณภาพ
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครและมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ดำเนินการศึกษาขั้นตอน กระบวนการ
และผลของจัดประชุม 5 ด้านได้แก่ การบรรจุ
ตามวัตถุประสงค์การประชุม ขั้นตอนการประชุม
ระยะเวลา ความคุ้มค่า และ ความถูกต้อง
2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล
 - 2.1 แนวคิดการจัดประชุมที่มี
ประสิทธิภาพจากตำรา
 - 2.2 ผลงานวิจัยในประเทศ
 - 2.3 กลุ่มประชากรผู้บริหารงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ของสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
3. ขอบเขตด้านพื้นที่
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
4. ขอบเขตด้านเวลา
ระหว่างเวลาระหว่างเดือนกันยายน
2565 ถึง เดือนตุลาคม 2566

ทบทวนแนวคิด

แนวคิดและเทคนิคการจัดประชุมที่มี
ประสิทธิภาพ

Lampang Rajabhat University,
Institute of Research and Development
(2019) ได้อธิบายสรุปถึงแนวคิดและเทคนิคการ
จัดประชุมที่มีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดที่สำคัญ
3 ส่วนประกอบไปด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประชุม
เป็นขั้นตอนแรกสุดและมีความสำคัญในการ

กำหนดทิศทางในการประชุม รวมไปถึงการเป็นตัวชี้วัดผลลัพธ์และความสำเร็จของการจัดประชุม การกำหนดวัตถุประสงค์การประชุมที่มีชัดเจนจะช่วยให้การดำเนินการจัดรายละเอียดและระเบียบในการดำเนินการส่วนต่าง ๆ ของการประชุมมีความเหมาะสม และมีทิศทางที่ชัดเจน

2. ขั้นตอนการประชุม เป็นส่วนในการกำหนดลำดับความสำคัญ การเรียบเรียงการดำเนินการภายในการประชุมที่มีความเหมาะสม และช่วยให้ระเบียบและระบบในการประชุมแต่ละครั้งเป็นไปได้อย่างดี ผู้จัดลำดับขั้นตอนการประชุมควรมีความเข้าใจลำดับความสำคัญก่อนหลังในการจัดการประชุมเพื่อให้ผลลัพธ์ในการดำเนินการของผู้จัดประชุมสามารถบริหารเวลา และการนำเสนอที่เหมาะสมกับทุกฝ่ายที่เข้าร่วมการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความถูกต้องในการประชุมเป็นลำดับของการชี้วัดหลักเกณฑ์การดำเนินการประชุมที่ให้ความสำคัญตามวัตถุประสงค์แรกเริ่ม และการตรวจสอบในรายละเอียดที่กำหนดสำหรับการประชุมในแต่ละครั้ง เพื่อให้สามารถนำไปตรวจสอบการดำเนินการของการประชุมได้อย่างเหมาะสม

Wattanawanyu (2014) ได้สรุปเทคนิคการจัดประชุมให้มีประสิทธิภาพควรคำนึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ในการประชุมเป็นส่วนที่ผู้จัดการประชุม และผู้เข้าร่วมประชุมต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันเป็นลำดับแรก เพื่อให้มุมมองทางความคิด และการจัดเตรียมความพร้อมในการ

ประชุมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. การกำหนดกรอบขั้นตอนการประชุมที่จะต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ลำดับการดำเนินการประชุมของผู้ที่เข้าร่วมมีความเข้าใจที่ตรงกัน สามารถสร้างความสั่นไหวในการประชุมได้อย่างเหมาะสม

3. กรอบลำดับเวลาในการประชุม เพื่อกำหนดการบริหารจัดการด้านระยะเวลาที่ผู้จัดและผู้เข้าร่วมประชุมสามารถจัดสรรปันส่วนในการแสดงความคิดเห็นหรือดำเนินกิจกรรมระหว่างการประชุมได้อย่างเหมาะสม

4. ความคุ้มค่าในการประชุมเปรียบเสมือนเกณฑ์ชี้วัดตามวัตถุประสงค์แรกเริ่มของการประชุมที่จะต้องบรรลุผลเพื่อให้คุ้มค่ากับทรัพยากรด้านงบประมาณ และเวลาที่เสียไปในการประชุม

5. ความถูกต้อง เหมาะสมของการประชุม เป็นการประเมินสิ่งที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดเอาไว้แรกเริ่มของการประชุม และป้องกันความคลาดเคลื่อนในรายละเอียดของการประชุม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

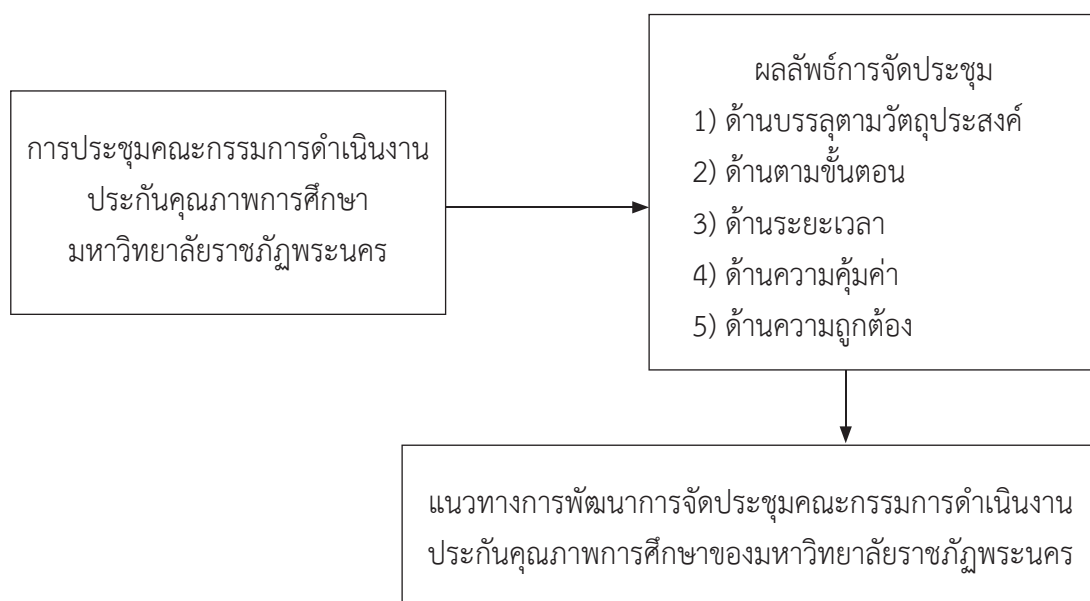
Isaradath (2019) พบว่า แนวทางการพัฒนารูปแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการประชุมสภาตามความมุ่งหมายของสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้แก่ บรรลุวัตถุประสงค์ของการประชุมมติของที่ประชุมต้องสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผล ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่พึงพอใจในการประชุม และใช้เวลาและงบประมาณอย่างประหยัดและเหมาะสมกับการประชุม

Seehawong and Jamikorn (2022) พบว่ารูปแบบแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดประชุมสู่ความเป็นเลิศควรมีการตั้งเป้าหมายในการทำงานให้ชัดเจน จัดการประชุมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้เข้าร่วมประชุมควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าประชุม และ

ในการประชุมเพื่อให้เหมาะสมต่อเวลา ควรคำนึงถึงความสำคัญของหัวข้อเรื่องที่จะพิจารณาและความพร้อมของกรรมการในที่ประชุม ตลอดจนควรมีการวัดความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการหรือการบริหารจัดการประชุมต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนาระบบงานการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยด้านต่าง ๆ ในแต่ละประเด็นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เชิงปริมาณ ดำเนินการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ข้อมูลสำคัญคือ กรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและผู้ปฏิบัติและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 67 คน

เชิงคุณภาพดำเนินการศึกษาประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ข้อมูลสำคัญคือ รองอธิการบดี (งานประกันคุณภาพการศึกษา) ผู้ช่วยอธิการบดี (งานประกันคุณภาพการศึกษา) คณบดีหรือตัวแทน ที่ได้รับมอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานหรือ ตัวแทนที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 12 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิง ปริมาณ คือ เครื่องมือแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ผลของการจัดประชุม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิง คุณภาพ คือ เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการจัดประชุม และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือ ด้วยกระบวนการหาค่าความเที่ยงตรงของ แบบสอบถาม (Index of Consistency [IOC]) เพื่อหาความเที่ยงตรงของการใช้ข้อคำถามทั้งใน เครื่องมือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ด้วยตนเอง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่สมบูรณ์น่าเชื่อถือ มีการจดบันทึกข้อมูล และการ บันทึกเสียง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมสรุปและตรวจสอบสาระสำคัญของเนื้อหา ตามประเด็นที่ศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่า สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจัดหมวดหมู่คำ สัมภาษณ์และการตีความหมายตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปตาม ประเด็นที่ศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพรวมของประสิทธิภาพการจัดประชุมคณะกรรมการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดประชุม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านบรรลุตามวัตถุประสงค์	4.33	0.56	มาก	2
2. ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอน	4.25	0.55	มาก	3
3. ด้านระยะเวลา	4.18	0.60	มาก	5
4. ด้านความคุ้มค่า	4.25	0.55	มาก	4
5. ด้านความถูกต้อง	4.37	0.58	มาก	1
รวม	4.27	0.52	มาก	-

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัยดำเนินการนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาผลการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จากผลการศึกษาพบว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และเป็นบุคลากรประเภทสายสนับสนุนวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดประชุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ 2) ด้านบรรลุตามวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก 3) ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอน อยู่ในระดับมาก 4) ด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก 5) ด้านระยะเวลา อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการจัดประชุม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การดำเนินงานก่อนการประชุม พบว่า มีการส่งหนังสือเชิญประชุมก่อนกำหนดการประชุม และมีการจัดเตรียมอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการประชุม 2) การดำเนินงานระหว่างการประชุมพบว่ามีเตรียมเจ้าหน้าที่ไว้ต้อนรับอย่างเหมาะสม มีการประชุมเป็นไปตามเวลาที่กำหนดเริ่มประชุมและเลิกการประชุมตรงต่อเวลา สามารถบริหารเวลาแต่ละ

หัวข้อให้สมดุล ประธานในการประชุมปฏิบัติตาม(วาระ)ได้อย่างเหมาะสม ประธานเป็นผู้สรุปประเด็น กระตุ้นให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น รวมถึงมีการตัดสินใจในการประชุมทุกครั้ง เลขานุการเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยต่าง ๆ เช่น เอกสารจัดเตรียมสถานที่ จัด บันทึกการประชุมได้อย่างถูกต้องเรียบร้อย ผู้เข้าร่วมประชุม มีการปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็น และพร้อมจะนำมติของที่ประชุมไปปฏิบัติอย่างเต็มที่ และผู้จัดประชุมมีการกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายของงาน 3) การดำเนินงานหลังการประชุม มีผู้ทำหน้าที่คอยกำกับติดตามงานที่มอบหมายจากที่ประชุมตามเวลาที่กำหนด มีการกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่จดบันทึกการประชุมและมีการบันทึกภาพเสียง ในการประชุมเก็บไว้ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบ และมีการจัดทำมติที่ประชุม/แจ้งเวียนมติที่ประชุมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุกครั้ง

ประสิทธิภาพการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า 1) ด้านบรรลุตามวัตถุประสงค์ ในการจัดประชุมมีหัวข้อวาระประชุมที่เหมาะสมทุกครั้งและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย 2) ด้านปฏิบัติตามขั้นตอนของการประชุม การจัดประชุมปฏิบัติตามขั้นตอนเป็นอย่างดี มีการจัดประชุมเป็นไปตามระเบียบการจัดประชุม 3) ด้านระยะเวลาในการประชุม พบว่า มีความเหมาะสมสั้นกระชับจัดสรรเวลาได้เหมาะสมและเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประชุมสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง 4) ด้านความคุ้มค่าของการจัดประชุม มีความคุ้มค่าในการจัดประชุมอย่างมากเนื่องจากในช่วงนี้จัดแบบออนไลน์ 5) ด้านความถูกต้องของเนื้อหาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เนื้อหามีความถูกต้องชัดเจน เอกสารอ่านเข้าใจง่าย

ขั้นตอนและกระบวนการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า 1) การดำเนินงานก่อนการประชุม มีการแจ้งล่วงหน้าเบื้องต้นในการจัดประชุมครั้งต่อไปในที่ประชุมทุกครั้ง 2) การดำเนินงานระหว่างการประชุม มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นไปตามเอกสารประกอบการประชุมและสามารถ ให้ผู้เข้าที่ประชุมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ต้องการนำเสนอ 3) การดำเนินการหลังการประชุม มีการสรุปมติการประชุมที่เป็นระบบของการติดตามงานที่จะนำไปสู่ในการประชุมครั้งต่อไปได้ดี ข้อมูลบางอย่างที่ต้องการควรชัดเจนและมีการประสานงานระหว่างผู้ที่ติดตามงานและหน่วยงานผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่สงสัย

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาศึกษาโอกาสพัฒนาแนวทางการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รูปแบบการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร ที่มีประสิทธิภาพพบว่า 1) ประชุมรูปแบบออนไลน์ร่วมกับรูปแบบออนไซต์ และควรกระชับเวลาให้เหมาะสม

2) ประชุมรูปแบบออนไลน์เป็นหลัก และควรเว้นระยะจากอย่างน้อยเดือนละครั้ง เป็น 2 เดือนครั้ง หรือหากมีเรื่องเร่งด่วนก็สามารถประชุมในรูปแบบออนไลน์ได้ 3) การประชุมรายเดือนควรอยู่ในรูปแบบออนไลน์ สำหรับการให้ความรู้หรือการอบรม ควรจัดในรูปแบบห้องประชุม

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการนำผลการวิจัยที่พบข้อเท็จจริงแล้วนำมาอภิปรายผลที่สนับสนุนด้วยแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประกอบด้วย 5 ด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านบรรลุตามวัตถุประสงค์ จากผลการศึกษาพบว่า 1) ในการจัดประชุม มีหัวข้อวาระประชุมที่เหมาะสมทุกครั้งและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย 2) ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประชุมแต่ละครั้ง 3) มีการแจ้งวาระหรือเนื้อหาการจัดประชุมที่จะพิจารณาก่อนวันประชุมจริง ซึ่งสอดคล้องกับ Isaradath (2019) อธิบายเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการประชุมที่ขาดทิศทางในการดำเนินการ และเน้นปริมาณการจัดประชุมตามวาระโดยไม่สนใจความสำคัญ ซึ่งการกรอวัตถุประสงค์ในการดำเนินการประชุมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้ผลดังกล่าว

ยังสอดคล้องกับ Pramyothin (2020) กล่าวว่า การจัดการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การประชุมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีการนัดหมาย ณ สถานที่ มาร่วมปรึกษาหารือ เป็นการร่วมแสดงความคิดเห็นในแต่ละเรื่อง เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ วัตถุประสงค์ของการประชุม

1.2 ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอน จากผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดประชุมปฏิบัติตามขั้นตอนเป็นอย่างดี มีการจัดประชุมเป็นไปตามระเบียบการจัดประชุม 2) การจัดประชุมมีติดตามการดำเนินงานเป็นทุกเดือน และนำมาวิเคราะห์กับเป้าหมายที่ได้วางไว้ว่าต้องดำเนินการอย่างไรบ้างอธิบายให้ผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้มีความเข้าใจในความหมาย 3) การจัดประชุมมีการศึกษาระเบียบและทบทวนในมิติที่เกี่ยวข้องจากการประชุมครั้งที่ผ่านามาตามเอกสารประกอบการประชุมทุกครั้ง และติดตามพิจารณาเรื่องสืบเนื่องทุกครั้งที่เกี่ยวข้องประชุม การปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีการดำเนินงานการจัดเตรียมข้อมูลเอกสารที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานตัวบ่งชี้เพื่อรองรับการประเมิน และวิธีการเขียนประเมินตนเองแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ 4) การจัดประชุมมีการปฏิบัติตามขั้นตอนการประชุมตามวาระการประชุมอย่างถูกต้องครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับ Pramyothin (2020) กล่าวว่า การจัดการประชุมให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน โดยสามารถแบ่งได้ออกเป็น 4 ขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ ก่อนการประชุม การกำหนดการ

สื่อสารก่อนประชุม ระหว่างการประชุม และหลังการประชุม ที่มีรายละเอียดในแต่ละส่วนที่ดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายและการดำเนินการอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Seehawong and Jamikorn (2022) อธิบายถึงเรื่องการจัดประชุมที่มีประสิทธิภาพ การจัดลำดับการปฏิบัติในการประชุมอย่างเป็นขั้นเป็นตอนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดรายการร่วมกับองค์ประกอบผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดให้ขั้นตอนก่อน ระหว่าง และหลังการประชุมเพื่อให้กรอบการดำเนินการมีการควบคุมได้ง่าย

1.3 ด้านระยะเวลา จากผลการศึกษาพบว่า 1) มีความเหมาะสมสั้นกระชับจัดสรรเวลาได้เหมาะสมและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง 2) การจัดประชุมสามารถใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม กระชับ ตรงประเด็น ไม่นาน และมีความสำคัญต่อระยะเวลาในการประชุมมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Suttichart (2015) อธิบายถึงแนวทางการบริหารจัดการด้านเวลาให้มีความเหมาะสม โดยคำนึงถึงการแสดงเนื้อหา และการลำดับความสำคัญเพื่อให้โอกาสในการนำเสนอสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์มีความครอบคลุมต่อการประชุมในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Isaradath (2019) อธิบายถึงผลลัพธ์ของการบริหารจัดการด้านเวลาในการประชุมมีความสอดคล้องกับประสิทธิภาพในการประชุมในแต่ละประเด็น รวมไปถึงการสร้างคามพึงพอใจให้กับผู้ร่วม

ในการประชุมไม่ให้อารมณ์เสีย หรือขาดการมีส่วนร่วมมากจนเกินไป

1.4 ด้านความคุ้มค่า จากผลการศึกษาพบว่า 1) มีความคุ้มค่าในการจัดประชุมอย่างมากเนื่องจากในช่วงนี้จัดแบบออนไลน์ 2) การประชุมมีความคุ้มค่า ได้รับทราบข้อมูลคำสั่งการ ที่เป็นประโยชน์ กระชับ เข้าใจง่าย ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ การประชุมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ Seehawong and Jamikorn (2022) ในการนำเสนอถึงความคุ้มค่าในด้านงบประมาณ และการบริหารจัดการประชุมที่ต้องอาศัยความสมเหตุสมผล ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการประชุมทั้งด้านเวลา และงบประมาณต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สามารถนำไปต่อยอดในระบบอื่นในการดำเนินการได้ การวางแผนประเมินความคุ้มค่าผ่านการสร้างตัวชี้วัดจะทำให้การควบคุมการประชุมมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Suttichart (2015) ที่อธิบายถึงความคุ้มค่ามีความเกี่ยวเนื่องกับประเด็นด้านระยะเวลาในการจัดการประชุมที่มีส่วนสำคัญในการจัดเตรียมรายละเอียดที่เหมาะสมในการประชุม และสร้างการดำเนินการที่เป็นในเชิงบวกต่อทุกฝ่ายในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดผลที่มีความง่าย และสามารถเทียบกับการตั้งวัตถุประสงค์ในการประชุมได้

1.5 ด้านความถูกต้อง จากผลการศึกษาพบว่า 1) เนื้อหามีความถูกต้องชัดเจน เอกสารอ่านเข้าใจง่าย 2) เนื้อหาและเอกสารที่เกี่ยวข้องเหมาะสมต่อการจัดประชุม 3) เนื้อหา

มีความถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุม เหมาะสมกับการประชุมในครั้งนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Pramyothin (2020) อธิบายถึงกระบวนการตรวจสอบเนื้อหา และรายละเอียดทั้งก่อน และหลังการประชุมสำหรับกรณีที่มีการเผยแพร่ภายนอก การพิจารณารายละเอียดให้ถี่ถ้วนจะช่วยลดข้อผิดพลาด และประหยัดเวลาในการดำเนินการส่งผลให้ประสิทธิภาพของการประชุมเป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับ Seehawong and Jamikorn (2022) ในการทำความเข้าใจลำดับเนื้อหา และความสอดคล้องกันกับวัตถุประสงค์ให้ครบทุกประเด็นเพื่อสร้างรายละเอียดของการสรุป และการวัดผลการประชุมอย่างเหมาะสม

2. พัฒนารูปแบบการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อภิปรายผลได้ดังนี้ จากผลการศึกษา พบว่ารูปแบบการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครที่มีประสิทธิภาพนั้นในการประชุมรูปแบบออนไลน์ ร่วมกับรูปแบบออนไลน์ และควรกระชับเวลาให้เหมาะสม การประชุมในปัจจุบันควรมุ่งเน้นรูปแบบออนไลน์เป็นหลัก และควรเว้นระยะจากอย่างน้อยเดือนละครั้ง เป็น 2 เดือนครั้ง หรือหากมีเรื่องเร่งด่วนก็สามารถประชุมในรูปแบบออนไลน์ได้ โดยการประชุมรายเดือน ควรอยู่ในรูปแบบออนไลน์ สำหรับการให้ความรู้ หรือการอบรม ควรจัดในรูปแบบห้องประชุม เหล่านี้จะช่วยลดความถี่ และแนวทางการประชุมที่ไม่

จำเป็นหรือมีประเด็นที่ซ้ำซ้อนมากจนเกินไปให้เปลี่ยนกลายเป็นความคับหน้า ซึ่งจะสามารถสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสร้างความคุ้มค่าในการประชุมได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Suttich-art (2015) ที่อธิบายถึงการสร้างประสิทธิภาพในการประชุมควรมุ่งเน้นไปที่คุณภาพและรายละเอียดของเนื้อหาเป็นหลัก ส่งผลให้การประชุมในเชิงปริมาณเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นหากผลลัพธ์ของการประชุมไม่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าหรือการใช้งบประมาณที่คุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่สามารถดำเนินการประชุมทางไกลอย่างออนไลน์ได้ ส่งผลให้การพิจารณาการประชุมควรมีวาระที่ชัดเจนและแบ่งลำดับการประชุมในแต่ละครั้งไม่ให้มีความถี่มากจนเกินไปได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Seehawong and Jamikorn (2022) ที่อธิบายถึงกระบวนการประชุมที่จำเป็นจะต้องเน้นไปที่คุณภาพและวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการมากกว่าการเน้นปริมาณ โดยให้ความสำคัญในเรื่องของความจำเป็นในการจัดการประชุม และรายละเอียดของวาระต่าง ๆ ซึ่งการประชุมที่มีประสิทธิภาพควรจะต้องมีเนื้อหาและรายละเอียดที่มีวัตถุประสงค์ของการจัดที่มีลักษณะเฉพาะของการดำเนินการแต่ละครั้ง

เพื่อให้ผลลัพธ์ของการประชุมสามารถสะท้อนถึงความสำเร็จในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ รูปแบบการจัดประชุมควรหลากหลายเข้ากับสถานการณ์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการประชุม อาทิ หากเป็นการชี้แจง อธิบายเอกสาร ควรจัดแบบ Online เพื่อประหยัดเวลา แต่หากมีการอบรม ปฏิบัติ ควรจัดรูปแบบ Onsite เพื่อผู้เข้าร่วมประชุมมีการสนทนากลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะเชิงการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น มีแนวปฏิบัติการจัดประชุมสำหรับทีมผู้รับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน ขณะที่บุคคลที่จะมาทำหน้าที่ในแต่ละบทบาทสามารถสลับหมุนเวียนได้เพื่อเพิ่มสมรรถนะและสามารถทดแทนการทำงานในทีมหรือระหว่างทีมได้

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป ควร เปรียบเทียบประสิทธิผลและประสิทธิภาพการประชุมระหว่างรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ ศึกษาผลของการนำมติการประชุมไปสู่การปฏิบัติ

REFERENCES

- Isaradath, W. (2019). Development of Meeting format aimed at achieveing results in the Council meeting in Mahachulalongkornrajavidyalaya University. **Journal of Buddhist Anthropology**, 4(1), 1 – 20.
- Lampang Rajabhat University, Institute of Research and Development. (2019). **Knowledge management, techniques for organizing meetings and preparing meeting reports Academic year 2019**. Lampang: Lampang Rajabhat University.
- Ministry of Education, Office of the Permanent Secretary. (2024). **EdPEX no 2024 - 2027**. Bangkok: Parbpim co.
- Phranakhon Rajabhat University. (2024). **Quality Improvement Plan Academic year 2023**. Bangkok Phranakhon Rajabhat University.
- Pramyothin, S. (2020) **Managing meetings effectively Learning exchange 1/2020**. Bangkok: Mahidol University.
- Seehawong, S. and Jamikorn, N. (2022). Development of the model for organizing a meeting for the excellence of the academic sub-council of Surindra Rajabhat university. **Proceedings of 13th Rajamangala Surin National Conference, 672 - 683**. At Rajamangala University of Technology Isan SURIN Campus.
- Suttichart, S. (2015). The Development and Increase Efficiency for the Meeting of Network Institution of Education Committee of Nakhon Si Thammarat Province. **Nakkhabut Paritat Journal**, 7(1), 63-71.
- Wattanawanyu, S. (2014). **Effective Meeting Techniques**. Bangkok: Office of the Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission.
-

THE EFFECT OF TASK-BASED LEARNING AND AUTHENTIC MATERIALS ON ENGLISH GRAMMATICAL LEARNING ACHIEVEMENT FOR STUDENTS IN A THAI HIGH SCHOOL

Viroj Asavajaruphan, Sarinrat Sertpanya and Pikun Ekwarangkoon
The Faculty of Liberal Arts, North Bangkok University, Thailand

*E-mail: viroj.asav@northbkk.ac.th

Received: 2024-05-23

Revised: 2024-10-20

Accepted: 2024-11-20

ABSTRACT

The objectives of this study aimed to compare the mean scores of students' English grammatical tests before and after receiving instruction using the task-based learning and authentic materials, and to investigate students' attitudes toward the learning approach. This study utilized a pre-experimental design (one-group pretest-posttest). The sample consisted of 50 eleventh-grade students from Marie Upatham School, chosen purposively from the first semester of the 2024 academic year. The instruments utilized in this study included: 1) a series of lesson plans spanning eight weeks, employing the task-based learning and authentic materials, 2) pre-post English grammatical tests, and 3) a questionnaire assessing students' perspectives on the task-based learning and authentic materials. The data were analyzed by paired sample t-test, mean, and standard deviation. The findings indicated a significant increase in students' English grammatical test scores after instruction using the task-based learning and authentic materials, with a level of significance of 0.05. Additionally, students showed positive attitudes toward the instructional method. These findings suggested the potential of the task-based learning and authentic materials to enhance English grammatical achievement, offering valuable insights for educators and researchers seeking to optimize teaching practices and educational outcomes.

Keywords: task-based learning, authentic materials, English grammar, attitude

INTRODUCTION

In teaching English, grammar serves as the backbone of the language, providing the structural framework necessary for effective communication. It consists of the rules and principles governing the arrangement of words, phrases, and clauses to convey meaning accurately and coherently. Proficiency in grammar is essential not only for clear and concise expression but also for facilitating comprehension and interpretation among speakers of a language. In the context of English language learning, mastering grammar is crucial as it lays the foundation for linguistic competence across various communication domains, including speaking, writing, reading, and listening. Moreover, mastering grammar improves language learners' capacity to express their thoughts, ideas, and intentions clearly and precisely, thus promoting effective communication and enabling meaningful interactions in both academic and real-life contexts (Dragobuzhda, 2020). Given its fundamental role in language acquisition and communication, the study of grammar remains a cornerstone in language education. This emphasizes the need for ongoing exploration and improvement of teaching methods to optimize learning

outcomes.

In the past, educational curricula and various teaching approaches often focused on imparting the grammar structures of a foreign language through traditional methods (Dragobuzhda, 2020). This traditional approach typically involved the use of grammar translation techniques, where students were required to memorize English rules mechanically. However, it became evident that such methods were not effective and often resulted in students losing interest in learning English (Dragobuzhda, 2020). Consequently, this highlighted the need for the communicative language teaching (CLT) approach to equip students with practical skills for real-world scenarios and address these shortcomings.

This shift in teaching methodology prioritized language fluency and communication over rote memorization, fostering a more dynamic and engaging learning environment. As a result, communicative language teaching gained widespread recognition as a more effective and student-centered approach to language instruction, aligning with the evolving needs and expectations of language learners in the modern world.

Task-based learning was one of the communicative language teaching approaches. It served as a motivational tool for students, facilitating the acquisition of language structures and promoting effective grammar learning through communicative competence (Dragobuzhda, 2020). Farahani and Nejad (2009) noted that although task-based learning did not focus specifically on grammar instruction, grammar was naturally acquired through everyday tasks and interactive activities, leading to quicker development of proper grammatical forms. Furthermore, Rashtchi and Keyvanfar (2007) explained that grammatical tasks in task-based learning differed from traditional classroom exercises. During these tasks, students could express whatever thoughts they had, concentrating on conveying meaning and performing well for their peers. This approach resulted in the effective use of grammatical structures. Consequently, students aimed to both convey meaning and utilize specific grammatical elements to complete the task. Studies demonstrated the positive outcomes and advantages of employing task-based learning in teaching grammar (Ejaz & Naz, 2022; Pham & Do, 2021). For example, Ejaz & Naz (2022) highlighted improvements in students'

grammatical accuracy through communicative tasks, while Pham & Do (2021) emphasized the increased engagement and practical application of grammar in real-world contexts.

Although task-based learning presented several benefits, various researchers recognized difficulties linked to its implementation. For instance, according to Stroud (2013), resistance toward task-based learning could result from factors like diminished motivation, disturbances in the classroom environment, limited participation, teacher proficiency, and the utilization of students' mother tongue. Ganta (2015) emphasized obstacles such as the complexity of tasks, proficiency in the language, familiarity with the subject matter, student inclinations, teacher viewpoints, and apprehensions regarding language precision, all of which could impact the efficacy of task-based learning. Furthermore, Dickinson (2010) proposed that elements like students' learning preferences, expectations, cultural variety, and geographical and socio-cultural distinctions could impact how students engage in task-based learning activities. As a result, finding appropriate task materials remained a gap in improving the effectiveness of task-based learning.

Top of Form

To bridge this gap, incorporating authentic materials into task-based learning could offer a potential solution. Authentic materials, designed for native speakers, comprise genuine texts from everyday communication sources like magazines, websites, and newspapers, providing students exposure to authentic language usage (Berardo, 2006). These resources encompassed diverse formats such as videos, audio recordings, and written content crafted by native speakers for genuine communication purposes (Romero-Molina & Alfonso-Vargas, 2023). Several research studies illustrated positive outcomes in enhancing students' communication skills through the utilization of authentic materials (Sequeni, 2016; Castillo, Insuasty, & Jaime, 2017). Working with real materials immersed students in authentic language contexts, increasing their engagement and relevance to their interests (Nghi, 2023). Hence, the researcher was keen on investigating whether the incorporation of authentic materials into task-based learning method could enhance students' English grammatical achievement.

Even though task-based learning had gained recognition, there was still a lack of research specifically investigating

its combination with authentic materials. Additionally, no studies had been identified that employed the integration of task-based learning with authentic materials in teaching grammar at the Thai high school level. Consequently, this study aimed to ascertain whether combining task-based learning with authentic materials could notably improve the English grammatical achievement of Thai high school students learning English as a foreign language. Furthermore, it aimed to explore students' viewpoints regarding this instructional approach.

Research Objectives

- 1) To compare the mean scores of students' English grammatical tests before and after receiving the task-based learning and authentic materials.
- 2) To investigate students' attitude toward the task-based learning and authentic materials.

Expected Benefits

The researcher expected:

1. To provide insights into the effects of the task-based learning and authentic materials on the improvement of students' English grammatical achievement.

2. The outcomes of this study to offer readers, including students, teachers, lecturers, and future researchers, innovative information and alternative viewpoints.

3. This research to enable educators teaching English to identify the most effective approach and use it as a guideline for enhancing students' achievements in English studies.

4. English teachers to be able to design innovative pedagogies that led to the highest levels of achievement.

Research Scope

The scope of this study consisted of the following:

Population and Sample

1. The population consisted of 310 high school students studying English as a foreign language at Marie Upatham School during the first semester of the 2024 academic year.

2. The sample consisted of 50 eleventh-grade students studying English as a foreign language at Marie Upatham School during the first semester of the 2024 academic year, selected by purposive sampling.

Variables of the Study

1. The independent variable encompassed task-based learning and authentic materials.

2. The dependent variables in this study included the English grammatical achievement of students who participated in classes utilizing the task-based learning and authentic materials, as well as the attitudes of students toward the approach.

Length of the Study

The study was conducted during the first semester of the 2024 academic year, from March 2024 to April 2024. The 24 lesson periods were developed based on the task-based approach and the authentic materials framework, spanning 8 weeks.

Literature Review

1. Task-Based Learning

Definition of Task-Based Learning

Task-based learning primarily aimed to teach students how to use the target language in authentic and meaningful ways through conversation. Originating in the 1980s, Prabhu (1987) introduced this method, emphasizing language learning centered on understanding and practical application. He suggested that classroom

tasks could engage learners' cognitive processes and facilitate natural language acquisition. Prabhu classified tasks into three categories: information-gap, reasoning-gap, and opinion-gap activities. Information-gap tasks involved sharing information to achieve communication objectives, emphasizing accurate communication. Reasoning-gap tasks prompted students to apply their reasoning skills to solve problems or deduce new information. For instance, students might be tasked with planning a trip and justifying their choices. Opinion-gap tasks encouraged learners to express their beliefs, opinions, or attitudes, typically requiring a certain language proficiency level. The goal was to enhance learners' logical reasoning abilities.

Task-based Learning Model

Willis (1996) adjusted task-based learning model into three main parts: the pre-task stage, the task cycle stage, and the language focus stage. In the first phase, pre-task, learners participated in preliminary activities related to the provided topic and also received clear purposes to guide their learning steps. In the second phase, task cycle, learners were involved in preparing the tasks and planning for presentations. They could

share their ideas via writing or presenting and this way reflected on skills acquired both linguistic and non-linguistic. Teachers primarily monitored and facilitated their learners through this stage. In the final phase, language focus, teachers focused on language study and instruction. Learners could explore important aspects of the text and practice new vocabulary, sentence structures, and forms. These three stages aimed to provide students with ample linguistic resources.

Benefits of Task-Based Learning

In previous educational settings, integrating task-based learning into English language instruction in schools offered several notable advantages. Firstly, it promoted a natural learning environment, encouraging students to engage in activities such as teamwork and conversation, which facilitated language acquisition in a meaningful context. Secondly, the structured three-phase methodology inherent in task-based learning provided students with a diverse range of language content, thereby enriching their learning experiences and enhancing language proficiency. Moreover, the emphasis on real-world tasks and activities not only made learning more relevant and engaging but also helped students develop practical

language skills applicable to everyday situations.

Furthermore, task-based learning fostered a positive learning atmosphere characterized by increased student autonomy and collaboration. Unlike traditional methods that often prioritized rote memorization and grammar drills, task-based learning encouraged students to take ownership of their learning process and actively participate in tasks that mirrored authentic communication scenarios. This not only boosted students' confidence in using the English language but also encouraged creativity and critical thinking skills development. Additionally, by providing opportunities for students to freely express themselves and interact with peers in a supportive environment, task-based learning contributed to the creation of a vibrant and inclusive classroom community. Students felt empowered to share their ideas, opinions, and experiences, fostering a sense of belonging and mutual respect among classmates. As a result, learning became a collaborative endeavor where students could learn from each other's perspectives and cultural backgrounds, enriching their overall educational experience.

In conclusion, task-based learning in English language instruction had proven to be a valuable pedagogical tool, offering numerous benefits such as promoting natural learning, enhancing language proficiency, fostering student autonomy, and creating a positive and inclusive learning environment. As educators continued to explore innovative teaching methodologies, task-based learning remained a promising avenue for promoting effective language learning and meaningful engagement in the classroom (Prabhu, 1987; Willis, 1996).

2. Authentic Materials

Definition of Authentic Materials

Authentic materials, also known as contextualized materials, are items encountered in our everyday lives (Martinez, 2002). These materials encompass a wide range of resources such as newspaper articles, movies, advertisements, maps, comic books, brochures, video CDs (VCDs), and digital versatile discs (DVDs). They primarily serve as tools for communication among people. For instance, newspapers convey local and international news, while VCDs and DVDs provide entertainment. Furthermore, Hedge (2000) and Baird and Redmond (2004) suggested that authentic materials could be broadly divided into

spoken form, such as films, radio, and weather forecasts, and written form, including recipes, articles, and application forms.

Benefits of Authentic Materials

Many researchers strongly advocated for the use of authentic materials for several reasons, as supported by scholars like Berardo (2006). These materials offered various benefits, including keeping content current, enhancing learner motivation, comprehension, and satisfaction. They served as a source of inspiration for language learning, provided cultural insights, exposed students to real-world language usage, and promoted creative teaching approaches. Tomlinson (2011) emphasized that students tended to learn a language more rapidly when they had self-confidence. Moreover, scholars like Adams (1995) and Miller (2003) confirmed that authentic materials contained valuable language data and promoted better communication skills in students.

In this study, authentic materials could be effectively utilized in English language classrooms through careful selection and adaptation, in combination with appropriate teaching techniques and tasks.

3. Grammar

Grammar refers to the structural elements of language, including the analysis of syntax (word order), the organization of clauses and phrases, and the classification of parts of speech such as nouns, pronouns, verbs, etc. It is fundamental to the teaching and learning of languages. Grammar elucidates the types of words and word groups that constitute sentences in any language and enables discussions about language. Essentially, grammar dictates how sentences are structured and how the language is systematically arranged. It provides the rules and conventions that govern the correct use of language, ensuring clarity and precision in communication. Although focusing on correct punctuation might seem tedious, it is indeed worth the time and effort. Mastery of grammar not only facilitates effective communication but also enhances comprehension and critical thinking skills. It enables learners to construct coherent and sophisticated expressions, contributing to their overall language proficiency. Without knowledge of grammatical rules, clear and effective communication in the English language would not be possible. Thus, the study of grammar plays a crucial role in both

language acquisition and linguistic competence (NamazianDost, Bohlouzadeh, & Pazhakh, 2017).

4. Attitude

The importance of attitude in the study of English as a foreign language became evident. A positive attitude toward the target language, teaching methodology, and learning materials could significantly enhance a student's language acquisition. Exploring attitude from various perspectives revealed its complex dimensions. Gall, Borg, and Gall (1996) defined attitude as an individual's perception or feeling toward various aspects of language learning, such as people, objects, ideas, and other related elements. Expanding on this, Baker (1992)

characterized attitude as a theoretical construct that aided in comprehending people's behavior and the degree of their commitment to specific aspects. Several previous studies consistently emphasized the crucial role of attitude in determining the overall achievement of individuals learning a second language (Azizi, Rezai, Namaziandost, & Tilwani, 2022; Tsunemoto & McDonough, 2021).

Hypothesis

- 1) The mean score of students' English grammatical tests after receiving the task-based learning and authentic materials was higher than before.
- 2) Students' attitudes toward the task-based learning and authentic materials were highly positive.

Conceptual Framework

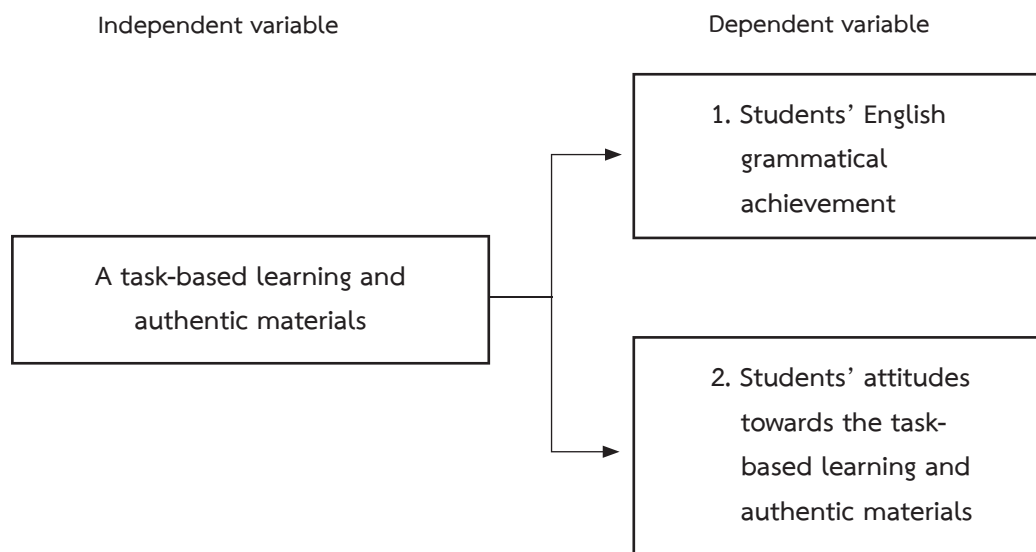

Figure 1 Conceptual Framework

Methodology

This study utilized a pre-experimental design (one-group pretest-posttest) (Fraenkel, Wallen, & Hyun, 2019) with the following components.

Population and Sample

The population was 310 high school students at Marie Upatham School during the first semester of the 2024 academic year. From this population, a sample of 50 eleventh-grade students from the fundamental English class (E32101) during the same semester was selected. These students were chosen using the purposive sampling technique (Fraenkel et al., 2019), based on the following reasons: Tenth-grade students, being new to the high school level, usually had limited study experience and focus. On the other hand, twelfth-grade students, nearing the end of high school, were primarily occupied with university preparations and often completed their studies earlier than other grades. In contrast, eleventh-grade students had already adjusted to high school and had accumulated adequate learning experience. Hence, they were deemed the most appropriate group for inclusion in the study. Their selection was also based on their performance on previous English

proficiency assessments.

Instruments

1. Lesson Plans

The lesson plans for an eight-week period were developed using the task-based learning and authentic materials framework. These plans underwent validation by five experts to ensure content validity. The scores on the Index of Item Objective Congruence (IOC) fell within the range of 0.05 to 1.00, affirming their validity.

2. English Grammatical Test

The researcher adopted the TOEFL JUNIOR as the English grammatical test for this study. This selection was made due to the test's established reputation for reliability and global recognition, especially among students aged between 10 and 17, which was considered suitable for high school students. The language form and meaning section of the TOEFL JUNIOR was chosen for both pretest and posttest assessments, with questions rearranged. Each test comprised 40 questions.

3. The Attitude Questionnaire

A questionnaire was created to explore students' attitudes toward the task-based learning and authentic materials. A 5-point Likert scale, ranging from 1 (strongly disagree) to 5 (strongly agree) was

utilized in the questionnaire. It comprised four sections: learning activities, content, benefits, and suggestions. Five experts examined the questionnaire to ensure its content validity and reliability. Scores on the Index of Item Objective Congruence (IOC) ranged from 0.05 to 1.00. Reliability was evaluated using Cronbach's Alpha (Cronbach, 1990), resulting in a value of 0.88.

Data Collection Procedures

The study was conducted during the first semester of the academic year 2024. In the initial phase, students underwent the pretest to establish their baseline understanding. Following this, they engaged in structured instruction delivered through the task-based learning and authentic materials, following a designed series of eight-week lesson plans. Throughout this period, students actively participated in various learning activities aimed at enhancing their English grammatical skills. Subsequently, students participated in the posttest assessment to measure any changes in their proficiency levels after the instructional intervention. Finally, as a crucial component of the study, students were invited to complete a comprehensive questionnaire aimed

at gauging their attitudes and perceptions toward the task-based learning and authentic materials.

Data Analysis

For the first hypothesis, quantitative analysis involved utilizing the paired sample t-test to examine potential changes in students' English grammatical test scores. This statistical method allowed for a direct comparison between scores obtained before and after the integration of task-based learning and authentic materials, offering valuable insights into the effectiveness of the instructional intervention. Regarding the last hypothesis, mean and standard deviation calculations were employed to evaluate student attitudes toward the method. The researcher aimed to identify potential patterns or correlations that might influence student perceptions. Furthermore, qualitative data from open-ended questions in the questionnaire underwent descriptive analysis. Through this qualitative analysis, the researcher gained a nuanced understanding of various qualitative aspects of student attitudes, including their motivations, challenges, and suggestions for improvement.

Results

The study's results were presented in the following sections:

1. The outcomes of the first objective, which aimed to compare students' mean scores on English grammatical tests before and after exposure to the task-based learning and authentic materials, were detailed below:

To assess the mean scores of students' English grammatical tests before and after the implementation of the task-based learning and authentic materials, the paired sample t-test was utilized. The analysis revealed that the mean score on the pretest was 17.32 (standard deviation = 2.50), while the mean score on the posttest was 26.06 (standard deviation = 3.59) (refer to Table 1). Top of Form

Table 1 Paired Samples Statistics

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair1	Posttest	26.060	50	3.594	0.508
	Pretest	17.320	50	2.503	0.354

The results of comparing pretest and posttest scores revealed a t-test value of 30.17, with 49 degrees of freedom, and a significance level (sig) of less than .001 (refer to Table 2). Consequently, the findings suggested that the mean score of the posttest exceeded that of the pretest at the 0.05 significance level, thereby confirming the first hypothesis.

Table 2 Paired Samples Test

Paired Samples Test									
		Paired Differences					t	df	Sig (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair1	Posttest-Pretest	8.740	2.048	0.290	8.158	9.322	30.169	49	<0.001

2. The outcomes of the last objective, aimed at exploring students' attitudes toward the task-based learning and authentic materials, were detailed as follows: Descriptive statistics were employed to calculate the mean scores and standard deviations of students' attitudes across three categories: task-based learning activities, content, and benefits. The findings revealed that the mean score of students' attitudes toward task-based learning activities was 4.41 (standard deviation = 0.38), content was 4.38 (standard deviation = 0.32), and benefits was 4.34 (standard deviation = 0.38). The total mean score across the three categories was 4.38 (standard

deviation = 0.32) (refer to Table 3). Furthermore, students' responses to open-ended questions in the final section of the questionnaire indicated a sense of motivation and satisfaction with the task-based learning and authentic materials. They also reported significant improvements in their English grammatical skills through this approach. Additionally, students provided suggestions, including the need for more time to prepare presentations and to allocate more time for English communication practice. Thus, the collective findings indicated highly positive attitudes toward the task-based learning and authentic materials among students, thereby supporting the last hypothesis.

Table 3 Statistics

Statistics				
		Students' attitudes toward task-based learning activities	Students' attitudes toward contents	Students' attitudes toward benefits
N	Valid	50	50	50
	Missing	0	0	0
Mean		4.414	4.384	4.344
Std. Deviation		.379	.324	.380

Discussion

This section discusses the findings of the study as follows:

1. The findings of the first objective reveal that the mean score of the posttest is higher than the mean score of

the pretest at the 0.05 level of significance, supporting the first hypothesis that students' mean scores on English grammatical tests improve after receiving instruction through the task-based learning and authentic materials. Students' English grammatical achievement improves for several reasons.

Firstly, task-based learning emphasizes learning activities where students actively engage in significant language practice either individually, in pairs, or within groups. This approach provides students with numerous opportunities to use English in authentic communication. Moreover, students can naturally practice grammar with their peers and collaborate to accomplish assigned tasks. This observation is congruent with the findings of Farahani and Nejad (2009), who assert that while task-based learning does not specifically target grammar instruction, grammatical competence is naturally acquired through routine tasks and interactive activities, thereby leading to quicker development of proper grammatical forms.

Secondly, task-based learning activities not only offer students numerous opportunities for collaborative work but also encourage them to express their

ideas freely. This collaborative environment cultivates a sense of ownership and engagement among students, motivating them to actively participate and contribute to discussions. Consequently, students feel empowered to utilize their linguistic resources and engage in meaningful communication, thereby fostering success in language learning. This notion is reiterated by Dragobuzhda (2020), who describes task-based learning as a motivational tool for students, facilitating the acquisition of language structures and promoting effective grammar learning through communicative competence.

Thirdly, incorporating authentic materials, such as songs, into tasks encourages students to select their preferred songs and deliver presentations to the class, in which they discuss reasons for their choices, analyze song meanings, and highlight their perceived benefits. Additionally, students are tasked with updating their peers on the latest chart-topping music. This approach not only fosters language learning motivation but also satisfies individual preferences. Another illustration of authentic materials utilized in tasks involves movies. Watching films exposes students to real-world language usage and cultural insights simultaneously,

leading to rapid improvement in English proficiency. This practice is reinforced by Berardo (2006), who elucidates that integrating authentic materials into learning activities provides various advantages, including currency of content, heightened learner motivation, improved comprehension, and overall satisfaction.

Lastly, Willis (1996) revises the task-based learning framework, comprising three primary elements: the pre-task, task cycle, and language focus. Elaborating on this, students engage in authentic language practice during the task cycle phase, prioritizing meaningful communication over grammatical accuracy. However, the language focus stage, which constitutes the final phase, offers students opportunities to explore language structures and vocabulary and practice using them. This enables them to improve not only their fluency but also their ability to communicate with correct forms and appropriate words.

2. The findings of the last objective indicate that students' attitudes toward the task-based learning and authentic materials are highly positive, thus supporting the last hypothesis. This positive perception is evident in each section as outlined below:

In the first section, students' attitudes toward learning activities, students highlight their role in fostering collaborative critical thinking and problem-solving. They emphasize the value of exchanging ideas and sharing experiences within groups, which enhances the learning experience. Additionally, students appreciate the opportunity to engage in English conversations with peers and assist each other in language learning, such as explaining complex vocabulary and grammar usage. Moreover, they derive enjoyment from the learning tasks provided and express enthusiasm for creatively using the English language.

In the second section, students express positive attitudes toward the content of the learning materials. They note that authentic materials such as movies, songs, and news articles are highly relevant to their daily lives, allowing them to engage with real-life situations. Consequently, they find these authentic materials more captivating than traditional textbooks. Furthermore, exposure to authentic materials, such as movies, enhances their understanding of real-world language usage and enables them to learn different English accents. Additionally, movies serve as a gateway

to understanding diverse cultures and traditions from around the globe.

In the third section, students discuss the benefits they derive from the task-based learning and authentic materials. They emphasize that these methods significantly enhance their English vocabulary and grammar skills. Additionally, students express heightened motivation, enjoyment, and a greater sense of independence in their language learning pursuits.

In the final section, suggestions, students express overall satisfaction with the instruction and propose that teachers allocate additional time for presentation preparation and English communication practice. This is particularly important for students with lower English proficiency, as they may require extra time to manage the information and refine their presentation skills. Furthermore, students express a desire for more opportunities to engage in English communication with their peers, suggesting that increased time would allow for further practice and improvement.

The above findings demonstrate that students hold favorable attitudes toward the task-based learning and authentic materials across all sections. This insight is valuable for researchers aiming to

enhance teaching approaches. It supports Baker (1992), who characterizes attitude as a theoretical framework essential for understanding human behavior and their level of dedication to the depth of their commitment to specific things.

Conclusion

The findings of this study offer valuable perspectives on the effectiveness of the task-based learning and authentic materials in enhancing students' English grammatical achievement and their attitudes toward the learning methodology. Firstly, the results support the hypothesis that students' mean scores on English grammatical tests significantly improve after receiving instruction through the task-based learning and authentic materials. This progress can be attributed to various factors, such as the focus on meaningful communication, collaborative learning tasks, and exposure to real-world language usage. Secondly, students' positive attitudes toward the task-based learning and authentic materials further affirms the effectiveness of the pedagogical strategy. Students express satisfaction with the engaging nature of the learning activities, the relevance of authentic materials, and the perceived benefits they

offer for language acquisition. Moreover, their suggestions for further improvement indicate a willingness to participate actively in the language acquisition process. These findings hold substantial significance for language educators and curriculum developers aiming to enhance language learning outcomes in academic contexts.

Suggestions and Recommendations

Recommendations from this study:

1. To provide opportunities for collaborative learning and communication within the classroom to stimulate active engagement and peer interaction.
2. To conduct workshops and training sessions for teachers to equip them with the knowledge and skills

necessary to implement task-based learning and methods for integrating authentic materials into their teaching methodologies.

Recommendations for future research:

1. To explore the long-term effects of applying the task-based learning and authentic materials on students' English grammatical proficiency and language learning achievements over an extended period.
2. To conduct comparative research studies to evaluate the relative effectiveness of different instructional approaches, such as task-based learning versus Presentation, Practice, Production approach, across a range of language learning environments.

REFERENCES

- Adams, T. W. (1995). What makes materials authentic. **ERIC Document Reproduction Service** No. ED391389.
- Azizi, Z., Rezai, A., Namaziandost, E., & Tilwani, S. A. (2022). The role of computer self-efficacy in high school students' e-learning anxiety: A mixed-methods study. **Contemporary Educational Technology**, 14(2), 1–14. <https://doi.org/10.30935/cedtech/11570>.
- Baird, K., & Redmond, M. (Eds.). (2004). **The use of authentic materials in K-12 French Program**. Winston-Salem, NC: Wake Forest University, Department of Education.
- Baker, C. (1992). **Attitudes and Language**. Multilingual Matters.
- Berardo, S. A. (2006). The use of authentic materials in the teaching of reading. **The Reading Matrix**, 6(2), 60-69.

- Castillo Losada, C. A., Insuasty, E. A., & Jaime Osorio, M. F. (2017). The impact of authentic materials and tasks on students' communicative competence at a Colombian language school. **PROFILE Issues in Teachers' Professional Development**, 19(1), 89-104. Retrieved from <http://revistas.unal.edu.co/index.php/profile/article/view/56763/58141>.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychology testing**. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers Inc.
- Dickinson, P. (2010). **Implementing task-based language teaching in a Japanese EFL context**. Centre for English Language Studies Postgraduate Programmes. The University of Birmingham, UK.
- Dragobuzhda, T. (2020). Teaching grammar through task-based language teaching. **European Academic Research**, 8(6), 2982- 2996.
- Ejaz, H. & Naz, S. (2022). The impact of task-based language teaching on learning English grammar at secondary school level. **VFAST Transactions on Education and Social Sciences**, 10(4), 88-89.
- Farahani, A., & Nejad, M. (2009). A study of task-based approach: The effects of task-based techniques, gender, and different levels of language proficiency on speaking development. **Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji**, 49(Special Issue), 23-41.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2019). **How to design and evaluate research in education**. McGraw-Hill Education.
- Gall, M. D., Borg, W. R., & Gall, J. P. (1996). Research Methods. In W. R. Borg & D. M. Gall (Eds.), **Educational Research: An Introduction** (pp. 165–370). New York: Longman.
- Ganta, T. G. (2015). The strengths and weaknesses of task-based learning (TBL). **Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies**, 3(16), 2760- 2771.
- Hedge, T. (2000). **Teaching and learning in the language classroom**. Oxford: Oxford University Press.
- Martinez, A. G. (2002). **Authentic materials: An overview**. Retrieved May 22, 2012, from <http://www3.telus.net/linguisticsissues/authenticmaterials.html>.
- Miller, L. (2003). Developing listening skills with authentic materials. **ESL Magazine**, 6(2), 16-18.

- NamazianDost, I., Bohlouzadeh, G., & Pazhakh, A. (2017). The effect of task-based language teaching on motivation and grammatical achievement of EFL junior high school students. **Advances in Language and Literary Studies**, 8(2), 243-259. <http://dx.doi.org/10.7575/aiac.all.v.8n.2p.243>.
- Nghi, T. T. (2023). Exploring the effectiveness of authentic materials and task-based learning approaches in enhancing English language skills and motivation of Vietnamese EFL learners: A quasi-experimental study. **AIJR Publisher**. <https://doi.org/10.21467/proceedings.150.1>.
- Pham, V. P. X., & Do, T. T. (2021). The impacts of task-based instruction on students' grammatical performances in speaking and writing skills: A quasi-experimental study. **International Journal of Instruction**, 14(2), 969-986. <https://doi.org/10.29333/iji.2021.14255a>.
- Prabhu, N. S. (1987). **Second Language Pedagogy**. Oxford: Oxford University Press.
- Rashtchi, M., & Keyvanfar, A. (2007). **ELT quick and easy** (3rd ed.). Tehran, Iran: Rahnama Publication.
- Romero-Molina, P. X., & Alfonso-Vargas, J. (2023). Authentic materials and task design: A teaching amalgam for listening. **Colombian Applied Linguistics Journal**, 25(1), 118-131. <https://doi.org/10.14483/22487085.18581>.
- Segueni, L. (2016). **Developing learners' communicative and pragmatic competence using authentic language data** [Unpublished doctoral dissertation]. Briska University, Nigeria.
- Stroud, R. (2013). Task-based learning challenges in high schools: What makes students accept or reject tasks? **The Language Teacher**, 37(2), 21-28.
- Tomlinson, B. (Ed.). (2011). **Materials development in language teaching** (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Tsunemoto, A., & McDonough, K. (2021). Exploring Japanese EFL learners' attitudes toward English pronunciation and its relationship to perceived accentedness. **Language and Speech**, 64(1), 24-34. <https://doi.org/10.1177/0023830919900372>.
- Willis, J. (1996). **A framework for task-based language teaching**. New York: Longman.

แนวทางการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

GUIDELINES ON IMPOSITION OF PENALTY STANDARD IN CRIMINAL CASES

ประภาส ปาปะเก^{1*} พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล² และสุระทิน ชัยทองคำ³

^{1,2}หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

³หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

Prapas Papake^{1*} Pornphet Cholsaktrakul² and Suratin Chaithongkam³

^{1,2}Master of Laws, Major of Law, Humanities and Social Science Faculty,

Phranakhon Rajabhat University

³Master of Laws, Program at Faculty of Law Sripatum University, Chonburi Campus

*E-mail: Prapas_2303@outlook.com

Received: 2024-08-14

Revised: 2024-10-30

Accepted: 2024-11-25

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหาแนวทางในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิจัยเอกสาร ซึ่งแนวทางการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาหรือยี่ตอกนั้นมีความสำคัญ เพราะจะเป็นการช่วยผู้พิพากษาในการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษในคดีประเภทเดียวกัน ไม่ให้มีการลงโทษที่แตกต่างกันมากนัก

ผลการวิจัยพบว่าในประเทศไทยและต่างประเทศมีการใช้บัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา แต่การกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาในประเทศไทยจะเป็นการกระทำโดยเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยที่มาหรือบัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาให้สาธารณชนทราบแต่อย่างใด แตกต่างจากในต่างประเทศที่มีการเปิดเผยให้ประชาชนทราบถึงบัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา และมีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา ซึ่งนอกจากจะทำให้อำนาจตุลาการมีจุดเชื่อมโยงกับประชาชนแล้ว ยังเป็นการกำหนดขอบเขตการลงโทษในคดีอาญาประเภทเดียวกันให้มีการลงโทษที่ไม่แตกต่างกันมากนักอีกด้วย

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่าประเทศไทยควรจะมีการเปิดเผยบัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาให้ประชาชนทราบ และควรจะให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา โดยควรมีการร่างพระราชบัญญัติการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา พ.ศ.

คำสำคัญ: การกำหนดมาตรฐานโทษ การมีส่วนร่วมของประชาชน คดีอาญา

ABSTRACT

The main objective of this research is to find out guidelines on the imposition of penalty standards in criminal cases. The qualitative research will be conducted based on literature review. The guidelines on the imposition of penalty standards in criminal cases or Yi Tok are important. This is because they will help the judges to exercise their discretion over the imposition of penalty in the same type of case in order that there shall not be very different punishments.

According to the outcome of the research, Thailand and foreign countries have used accounts of the imposition of penalty standards in criminal cases. However, the imposition of penalty standards in criminal cases in Thailand will be done in secret, namely that the origin or account of the imposition of penalty standards in criminal cases will not be disclosed to the public in any way. This differs from that of foreign countries. In foreign countries, there will be the disclosure of the accounts of the standards of the imposition of penalty in criminal cases to people. In addition, the people are allowed to participate in the preparation of the accounts of the imposition of penalty standards in criminal cases. This will not only make judicial discretion have a link with the people but also determine the extent of the punishments in criminal cases in the same type so that the punishments will not be very different.

This research has a suggestion that Thailand should disclose the accounts of the standards of the imposition of penalty in criminal cases to the public, and the people should be allowed to participate in the preparation of the standards of the imposition of penalty in criminal cases. In this regard, the Bill on the imposition of penalty standards in criminal cases B.E. should be drafted.

Key words: imposition of penalty standards, participation of people, criminal cases

บทนำ

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 โทษทางอาญามี 5 ประเภท คือ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน ซึ่งการกำหนดโทษทางอาญานั้น โดยปกติจะเป็นอำนาจของผู้พิพากษาหรือศาลที่จะใช้ดุลพินิจในการกำหนด

โทษทางอาญา ตามความร้ายแรงของกระทำความผิดของจำเลย ซึ่งการกำหนดโทษให้แก่จำเลยนั้นเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปในหมู่นักกฎหมายว่าศาลไทยมี “ยี่ตอก” หรือที่ในต่างประเทศจะเรียกว่า แนวทางการลงโทษ (Sentencing guidelines) เป็นตัวช่วยในการกำหนดขอบเขตดุลพินิจของศาล

ซึ่งยี่ต็อกนี้ไม่มีชื่อเป็นทางการ นักวิชาการหลายคนจึงเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น บัญชีมาตรฐานโทษหรือมาตรฐานการลงโทษ เป็นต้น ในประเทศไทยคำว่า “ยี่ต็อก” ที่ใช้กันในวงการตุลาการ หมายถึงบัญชีกำกับการใช้ดุลพินิจของศาลในเรื่องต่าง ๆ เช่น บัญชีมาตรฐานกำหนดโทษผู้กระทำความผิดในทางอาญา บัญชีกำหนดจำนวนทุนทรัพย์ที่จะใช้เป็นหลักประกันในการขอลปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา บัญชีกำหนดอัตราค่าทนายความที่ฝ่ายแพคดีจะต้องใช้ให้แก่ฝ่ายชนะคดีแพ่ง เป็นต้น (Boonchuay, 2003) ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะขอใช้คำว่า “การกำหนดมาตรฐานโทษ”

การใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การลงโทษผู้กระทำความผิดแต่ละคนบรรลุวัตถุประสงค์ในการลงโทษผู้กระทำความผิด เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 กฎหมายกำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ดังนั้น ศาลใช้ดุลพินิจจำคุกจำเลยได้ตั้งแต่ 1 วัน ถึง 3 ปี หากจำเลย 2 คนลักเล็กขโมยน้อยเหมือนกันในเขตท้องที่เดียวกัน แต่ชั้นบัลลังก์ต่างกัน ผู้พิพากษา ก. ในบัลลังก์แรกอาจเห็นว่าเรื่องลักทรัพย์เป็นเรื่องใหญ่หรืออาจมีประสบการณ์เคยถูกลักทรัพย์มาก่อน ผู้พิพากษา ก. อาจพิพากษาจำคุกจำเลยคดีแรก 3 ปีเต็ม ส่วนผู้พิพากษา ข. ที่พิพากษาจำเลยอีกคนหนึ่งในอีกคดีหนึ่ง อาจเห็นเป็นเรื่องเล็ก และพิพากษาจำคุกจำเลยเพียง 3 เดือน ผู้พิพากษา ก. และ ข. ไม่ได้ทำผิดกฎหมาย เพราะยังลงโทษจำเลยในระวางโทษที่กฎหมายกำหนดทั้งคู่ ความไร้มาตรฐานนี้อาจ

ทำให้สังคมรู้สึกแปลกว่าพฤติกรรมเดียวกัน เหตุใดศาลเดียวกันจึงลงโทษต่างกันมาก ในทางตรงกันข้าม หากกำหนดมาตรฐานโทษแบบตายตัว เช่น ลักทรัพย์ราคาเล็กน้อย ให้จำคุก 6 เดือน เหมือนกันทุกคดี ก็อาจสร้างผลเสียอีกแบบหนึ่ง คือทำให้ดุลพินิจผู้พิพากษาถูกทำลาย ผู้พิพากษาไม่สามารถปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับจำเลยแต่ละคนได้ เพราะแม้จำเลยจะทำผิดเหมือนกัน แต่ความชั่วร้ายของแต่ละคนอาจไม่เหมือนกันก็ได้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสมดุลระหว่าง “การสร้างมาตรฐานให้เกิดขึ้นในคำพิพากษา” กับ “การรักษาดุลพินิจของผู้พิพากษา” ซึ่งหมายรวมถึง การรักษาไว้ซึ่งความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ จึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ (Srisanit, 2018)

ในประเทศไทยการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาจะกระทำการเป็นการลับไม่ได้มีการเปิดเผยให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงที่มาของบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษหรือมีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษแต่อย่างใด เมื่อเปรียบเทียบกับในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี มีการจัดทำบัญชีแนวทางการลงโทษ (Sentencing guideline) แต่จะมีการเปิดเผยให้ประชาชนทราบ และให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้ประชาชนมีจุดเชื่อมโยงหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม (Srisanit, 2018) ตามหลักการของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ที่มาและปัญหาของการไม่เปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

ในประเทศไทย ไม่มีการเปิดเผยที่มาของบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาไว้อย่างแน่ชัด ประกอบกับไม่มีการเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาไว้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี จะมีการเปิดเผยถึงที่มาของการจัดทำบัญชี มีการให้หน่วยงานต่าง ๆ และภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชี และมีการเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ที่มาและปัญหาของการไม่เปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาในประเทศไทย

2. วิเคราะห์หลักความเป็นอิสระของตุลาการกับการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา

ความเป็นอิสระของตุลาการ คือ ตุลาการสามารถทำภาระหน้าที่ในทางตุลาการได้โดยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ โดยตุลาการมีความผูกพันเฉพาะต่อกฎหมาย และการพิจารณาคดีภายใต้มนธรรมของตนเท่านั้น (Singkhaneti, 2015) ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงการที่มีบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา จะส่งผลต่อการพิจารณาของศาล ชัดกับหลักความเป็นอิสระของตุลาการหรือไม่

3. วิเคราะห์การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา

การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในอาญาเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในอำนาจตุลาการ จะทำให้เกิดความโปร่งใสขึ้นในกระบวนการยุติธรรม โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์รูปแบบการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

4. วิเคราะห์แนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

การที่ประเทศไทยมีการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาแบบเป็นความลับนั้น ส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อองค์กรตุลาการ ในความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือขององค์กรตุลาการ โดยเฉพาะในเมื่อมีการพิจารณาคดีของศาลในคดีที่มีความผิดฐานเดียวกัน พฤติการณ์คล้ายกัน แต่ศาลกลับมีการใช้ดุลพินิจลงโทษที่แตกต่างกัน ทำให้ประชาชนเกิดข้อกังขาในการใช้ดุลพินิจในการตัดสินลงโทษ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์แนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความหมาย หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และ

กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา

3. เพื่อวิเคราะห์การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา

4. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความหมาย หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

2. ทำให้ทราบกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

3. ทำให้ทราบแนวทางการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

4. ทำให้ทราบแนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษา ความหมาย หลักการ แนวคิด กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐเกาหลี และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา โดยศึกษาวิเคราะห์

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับที่มาและปัญหาของการไม่เปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาหลักความเป็นอิสระของตุลาการกับการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา แนวทางการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษ และแนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

บททวนแนวคิด

แนวคิดการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา

ด้วยจำนวนประชากรของประเทศไทยที่เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้สถิติอาชญากรรมเพิ่มขึ้นทุกปี อาชญากรรมประเภทเดียวกัน เช่น ความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน ปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นต้น ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ประกอบกับผู้พิพากษาในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้น ศาลบางแห่งมีผู้พิพากษาประจำอยู่จำนวนมาก ดังนั้น หากไม่มีการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา ในการกำหนดโทษผู้กระทำผิดแล้ว ด้วยความคิดเห็นที่เป็นอิสระของผู้พิพากษาแต่ละคน ย่อมทำให้การกำหนดโทษในคดีประเภทเดียวกันแต่ละคดีนั้นแตกต่างกันไปได้ ความผิดบางประเภทกฎหมายกำหนดช่องว่างให้ศาลใช้ดุลพินิจไว้กว้างมาก หากผู้พิพากษาแต่ละคนใช้ดุลพินิจกันอย่างอิสระ ก็อาจเกิดปัญหาคืนได้

ดังนั้น การมีบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา จึงเป็นการสร้างบรรทัดฐานให้แก่ผู้พิพากษาในศาลเดียวกันให้อยู่ในกรอบของความเป็นเอกภาพ และไม่เป็นการใช้ดุลพินิจกันตามอำเภอใจ (Boonchuay, 2019)

กฎหมายที่กำหนดโทษในทางอาญามีเป็นจำนวนมาก การกำหนดมาตรฐานโทษจึงไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นมาใช้กับทุกคดีทุกประเภท แต่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้กับคดีบางประเภทที่เกิดขึ้นในท้องที่ใดบ่อยครั้ง คดีบางประเภทถูกกำหนดไว้ใน บัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในศาลทุกศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเพราะเป็นคดีที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งทั่วประเทศ เช่น ความผิดฐานมีเมฆแอมเฟตามีนไว้ในความครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ความผิดบางประเภทถูกกำหนดไว้ในบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษเฉพาะบางศาลเท่านั้น บางศาลอาจไม่มีคดีประเภทนี้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นน้อยครั้ง เช่น ความผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ดังนั้น จึงไม่มีหลักเกณฑ์ใดที่จำกัดการกำหนดบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษทางอาญาหากศาลใดเห็นว่าคดีประเภทใดควรกำหนดแนวทางในการลงโทษไว้ก็อาจจัดทำกำหนดมาตรฐานโทษขึ้นเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในศาลนั้นได้ (Boonchuay, 2003) การกำหนดโทษของผู้พิพากษาไทยผู้พิพากษาทั้งในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ถูกผูกมัดให้ต้องตัดสินตามบัญชีอัตราโทษในศาลของตนแม้ไม่มีกฎหมายบัญญัติถึงหน้าที่ดังกล่าวเอาไว้ ความพร้อมรับผิดของผู้พิพากษาไทยต่อการตัดสินใจกำหนดโทษจึงเป็นความพร้อม

รับผิดชอบผู้บังคับบัญชาคือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล อธิบดีผู้พิพากษาหรือประธานศาลนั้น ๆ โดยการตัดสินตามบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษถือว่าไม่ต้องการคำอธิบายใด ๆ เพิ่มเติม ส่วนการตัดสินคดีต่างจากบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษมักกำหนดเป็นหลักว่าผู้พิพากษามีหน้าที่ต้องให้คำอธิบาย (Give an account) ต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะพิจารณาว่ามีเหตุอันสมควรหรือไม่ สำหรับความพร้อมรับผิดคู่ความซึ่งแสดงออกโดยการให้เหตุผลในการกำหนดโทษนั้น ทางปฏิบัติศาลไทยมักไม่ให้เหตุผลประกอบทั้งเหตุผลที่ให้นี้ก็ไม่ได้อ้างอิงจากปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อการกำหนดโทษของศาล คือบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ การตัดสินใจอุทธรณ์หรือฎีกาของคู่ความจึงไม่สามารถอาศัยเหตุผลของศาลที่กำหนดโทษมาอ้างอิงได้ กระบวนการตรวจสอบการกำหนดโทษโดยศาลชั้นอุทธรณ์จึงไม่เกิดประโยชน์ตามที่ควรจะเป็น เพราะศาลอุทธรณ์ไม่ได้ตรวจสอบว่าศาลชั้นต้นตัดสินตามบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษของศาลชั้นต้นเองหรือไม่ แต่ถูกผูกมัดให้ต้องใช้บัญชีกำหนดมาตรฐานโทษของศาลชั้นอุทธรณ์มาปรับกับข้อเท็จจริงในคดี ส่วนความพร้อมรับผิดต่อสาธารณะนั้น กลไกที่สำคัญในการกำหนดโทษของศาลคือบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษนั้นเป็นความลับบุคคลภายนอกไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าศาลกำหนดโทษตามบัญชีนั้นหรือไม่ และหลักเกณฑ์ในบัญชานั้นเป็นอย่างไร สมเหตุสมผลหรือไม่ (Yaempracha, 2022)

การกำหนดมาตรฐานโทษของศาลไทยนั้น มีลักษณะต่างศาลต่างทำและเป็นความลับ แม้ความจริงจะมีการเปรียบเทียบกับกำหนดมาตรฐานโทษของศาลในภาคเดียวกันหรือของศาลสูงที่มีเขตอำนาจ แต่ความแตกต่างกันยังคงมีอยู่ และเป็นความแตกต่างที่ไม่มีข้อมูลหลักฐานหรือหลักวิชาการรองรับ ประกอบกับเมื่อเนื้อหาของการกำหนดมาตรฐานโทษเป็นความลับ ผู้มีส่วนได้เสียก็ไม่สามารถโต้แย้งได้ว่าที่ศาลกำหนดการกำหนดมาตรฐานโทษในลักษณะดังกล่าวนั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ หากมีการอุทธรณ์ขึ้นไป ศาลอุทธรณ์บางศาลก็มีการกำหนดมาตรฐานโทษของศาลนั้น ๆ เอง ซึ่งศาลจัดทำเอง โดยมีเนื้อหาเป็นความลับเช่นกัน ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานโทษในฐานะที่เป็นกฎเกณฑ์ในการกำหนดโทษ (Sentencing rules) จึงมีปัญหาความชอบด้วยหลักนิติธรรม (The rule of law) ทั้งในมิติของความเป็นอำเภอใจ (Arbitrariness) ความโปร่งใส (Transparency) และการเข้าถึงได้ (Accessibility) ซึ่งอาจถูกโต้แย้งได้ว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ ในขณะที่แนวทางการกำหนดโทษ (Sentencing guidelines) ที่จัดทำขึ้นในต่างประเทศนั้น จัดทำโดยมีหลักวิชาการและข้อมูลเชิงประจักษ์รองรับ มีการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับผู้เกี่ยวข้อง และมีการบูรณาการจัดทำกับเนื้อหาที่เปิดเผยผู้เกี่ยวข้องสามารถโต้แย้งได้ว่าอัตราโทษหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดในแนวทางนั้นไม่เหมาะสมอย่างไร และเมื่อกำหนดแนวทางขึ้นมาแล้ว ทุกศาลซึ่งหมายถึงทั้งศาลล่างและศาลสูง ก็ต้องยึดแนวทางเดียวกันนั้น

ในการกำหนดโทษหากจะกำหนดโทษต่างออกไป ก็ต้องมีเหตุผลว่าอัตราโทษที่กำหนดตามแนวทางนั้นไม่เหมาะสมกับคดีนั้น ๆ อย่างไร โดยต้องระบุเหตุผล อย่างชัดเจนเพื่อให้คู่ความสามารถอุทธรณ์โต้แย้งได้และเพื่อให้ศาลสูงได้ตรวจสอบ (Yaempracha, 2022)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่าในประเทศไทย ถึงแม้จะมีบัญญัติมาตรฐานโทษหรือยึดถือกัน แต่ไม่ได้มีลักษณะที่ไปแนวทางเดียวกัน เนื่องจากในแต่ละศาลทั้งในศาลชั้นต้นและศาลสูงต่างทำบัญญัติกำหนดมาตรฐานโทษขึ้นมา จึงอาจจะไม่ได้มีลักษณะไปแนวทางเดียวกัน อาจทำให้ประชาชนเกิดข้อกังขาถึงความน่าเชื่อถือของการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละศาล ซึ่งเป็นแนวคิดที่ทำให้ในต่างประเทศจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ (Sentencing guidelines) ขึ้น เพื่อให้ผู้พิพากษาใช้ดุลพินิจที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด

หลักความได้สัดส่วนในการลงโทษทางอาญา

หลักความได้สัดส่วนเป็นหลักการพื้นฐานภายใต้หลักนิติธรรม (Rule of Law) ซึ่งเป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างเป็นสากลแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องมีการนำกฎหมายมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อคุ้มครองสังคม หลักความได้สัดส่วนสำหรับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จำเป็นต้องคำนึงถึงกระบวนการตรากฎหมายให้การกระทำใดเป็นความผิด และต้องมีบทกำหนดโทษเช่นไรจึงจะเหมาะสมกับสัดส่วนของความผิดนั้น หลักการได้สัดส่วนจึงเป็นหลักการที่

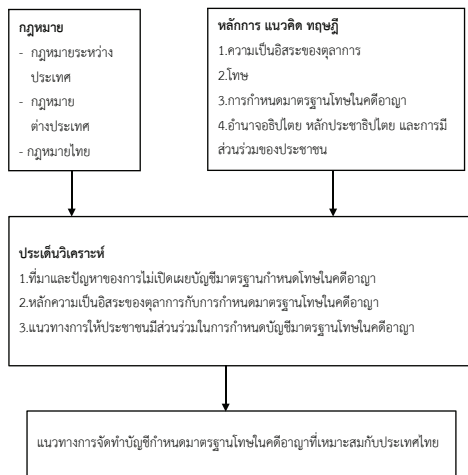
สำคัญเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และมีขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในการสร้างสมดุลระหว่างการใช้อำนาจอธิปไตยกับสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เพราะการที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะตรากฎหมายขึ้นมากำกัตสิทธิ เสรีภาพของประชาชนจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของมาตรการว่ามีความเป็นหรืออย่างน้อยควรที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด ทั้งยังต้องขึ้นน้ำหนักถึงประโยชน์สาธารณะนั้นๆ คำนึงมากกว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการไปกระทบสิทธิ เสรีภาพของประชาชนหรือไม่ เพียงใดจึงต้องบัญญัติกฎหมายนี้ขึ้นมา (Kaewnara, 2016) ในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา จึงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนให้มีความเหมาะสมกับการกระทำความผิดด้วยเช่นกัน

สมมติฐาน

ในประเทศไทยมีการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา แต่ไม่มีการเปิดเผยถึงที่มาและเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ ซึ่งจะแตกต่างจากในต่างประเทศที่มีแนวทางการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษทางอาญาหลายรูปแบบ ซึ่งในประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ และต้องมีการเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงอำนาจตุลาการกับประชาชนตามหลักการของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดโทษในคดีอาญาเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การลงโทษผู้กระทำความผิดแต่ละคน บรรลุลัทธิประสงค์ในการลงโทษผู้กระทำความผิด การกำหนดโทษทางอาญาในแต่ละคดีให้ความเท่าเทียมกันเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ซึ่งในประเทศไทยถึงแม้จะมีบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา แต่ไม่ได้มีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีดังกล่าว และไม่ได้มีการเปิดเผยให้ประชาชนทั่วไปทราบ แตกต่างจากในต่างประเทศที่มีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษ ซึ่งประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยจะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอำนาจตุลาการ ซึ่งในประเทศไทยยังมีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่น้อยมาก การให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดโทษจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ รวมไปถึงเป็นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในประเทศไทยให้เป็นที่น่าเชื่อถือ โปร่งใส และตรวจสอบได้มากขึ้น

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการวิจัยเอกสาร ศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลจากหนังสือ บทความทางวิชาการวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย ระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และ กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐาน โทษในคดีอาญา

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. วิเคราะห์ที่มาและปัญหาของการ ไม่เปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

บัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในอาญา หรือ ที่รู้จักกันในชื่อของยี่ต่อนั้น จะเป็นการกำหนด แนวทางการลงโทษของศาลในแต่ละคดีเพื่อให้ ศาลใช้ดุลพินิจไม่แตกต่างกันมากนักในคดีที่เป็น ความผิดฐานเดียวกัน ซึ่งมีแนวคิดเพื่อลดความ แตกต่างในการลงโทษในคดีที่มีความคล้ายกัน

ซึ่งจากการศึกษาทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ มีการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษทางอาญาไว้ แต่จะมีที่มาแตกต่างกัน ซึ่งในต่างประเทศจะมีการเปิดเผยบัญชีมาตรฐานกำหนดโทษทางอาญา ให้ประชาชนทราบ และมีที่มาในการจัดทำบัญชี กำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาด้วยเช่นกัน เช่น ในสหรัฐอเมริกา มี Sentencing Reform Act of 1981 ซึ่งปัจจุบันบัญญัติอยู่ใน 2022 Revised Code of Washington, Title 9 - Crimes and Punishments, Chapter 9.94A - Sentencing Reform Act of 1981 กำหนดที่มาและแนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษไว้อย่าง ชัดเจน โดยมีการกำหนดให้มีการจัดทำบัญชี กำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาในรูปแบบของ คณะกรรมการหลายภาคส่วนเข้าร่วมในการจัดทำ ในสหราชอาณาจักรมี Coroners and Justice Act 2009 มีการกำหนดแนวทางการ ทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาไว้ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการจากหลายภาคส่วน เพื่อจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา (Sentencing council, 2024)

ในสาธารณรัฐเกาหลี มีการจัดตั้ง the Presidential Committee for Judicial Reform (PCJR) มีคณะกรรมการ Sentencing Commission ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 คณะกรรมการได้เริ่มจัดทำแนวทางการพิจารณาคดีฉบับแรก พยายามวิจัย เปรียบเทียบเพื่อให้ได้แนวทางกำหนดโทษ ที่สมบูรณ์ที่สุด ท้ายที่สุดคณะกรรมการใช้แนวทาง แบบค่อยเป็นค่อยไป ดังนั้นแนวทางแรกกำหนด โทษจึงครอบคลุมอาชญากรรมเพียงไม่กี่หมวด

หมู่เท่านั้น ได้แก่ การขาดกรรม การข่มขืน การโจรกรรม การเบียดเบียน ฯลฯ (Park, 2010)

จากที่กล่าวมาทั้งสามประเทศมีการเปิดเผยถึงที่มาของบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษทางอาญาให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ ซึ่งจะทำในรูปแบบของคณะกรรมการ และเชิญหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชี ซึ่งในกระบวนการจัดทำบัญชีนั้นจะมีการเปิดเผยให้ประชาชนทราบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในอาญา และเมื่อจัดทำเสร็จก็จะมีการเปิดเผยให้ประชาชนทราบ ซึ่งจะมีความแตกต่างจากในประเทศไทยที่มีการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในอาญาเช่นเดียวกัน แต่ที่มาของบัญชีไม่มีการเปิดเผย รวมไปถึงตัวบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในอาญาจะเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงที่มาและแนวทางการลงโทษของศาล ซึ่งสาเหตุอาจจะเพราะศาลไทยยังกังวลว่าจะมีการจำกัดการใช้ดุลพินิจของศาลมากเกินไป จนส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระของตุลาการ แต่การที่แต่ละศาลไม่มีการเปิดเผยที่มาของบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ รวมไปถึงมีความแตกต่างของการกำหนดโทษในแต่ละศาล อาจทำให้ประชาชนเกิดข้อกังขา เพราะในคดีประเภทเดียวกันแต่ศาลมีการใช้ดุลพินิจแตกต่างกัน ซึ่งในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในอาญา ศาลไทยจะมีการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในแต่ละศาลเหมือนกัน หรือเรียกได้ว่าต่างคนต่างทำ แตกต่างจากในต่างประเทศที่ทุก ๆ ศาลจะใช้บัญชีกำหนด

มาตรฐานโทษเดียวกัน และหากผู้พิพากษาจะตัดสินคดีแตกต่างไปจากบัญชี จะต้องมีการให้เหตุผลไว้ แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสของศาลที่มีความชัดเจน และประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงเห็นว่าที่มาของบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในอาญา ไม่ควรจะเป็นความลับ ควรจะมีการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบ และควรจะมีแนวทางในการกำหนดโทษที่ชัดเจนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม และสามารถตรวจสอบได้เพื่อให้ในแต่ละศาลมีแนวทางในการกำหนดมาตรฐานโทษไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดข้อกังขาในคดีประเภทเดียวกัน ทำให้ไม่ถึงอัตราโทษที่แตกต่างกันซึ่งจะขัดกับหลักความเสมอภาค ซึ่งถือว่าเป็นหลักพื้นฐานของศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ฉะนั้นในการใช้ดุลพินิจในการลงโทษของศาลนั้น ควรจะมีการกำหนดมาตรฐานการลงโทษให้เท่าเทียมกันมากที่สุดเพื่อไม่ให้ขัดหลักความเสมอภาค เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยให้มีความน่าเชื่อถือ ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ และในขณะเดียวกันก็เป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในอำนาจตุลาการ เป็นการสร้างจุดเชื่อมโยงให้ประชาชนมีส่วนร่วมในอำนาจอธิปไตยตามหลักการของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยอีกแนวทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

2. วิเคราะห์หลักความเป็นอิสระของตุลาการกับแนวทางการกำหนดมาตรฐานโทษคดีอาญา

เมื่อพิจารณาหลักความเป็นอิสระของ

ตุลาการ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฝ่ายตุลาการมีบทบาทในการตรวจสอบความถูกต้อง ความชอบธรรมของกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย รวมทั้งระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจกฎหมาย คำสั่ง หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง ชอบธรรม เพื่อคงไว้ซึ่งความยุติธรรมการทำหน้าที่ดังกล่าว ฝ่ายตุลาการต้องปราศจากการใช้อำนาจ หรืออิทธิพลใดอันจะทำให้ความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการลดลง หากเป็นเช่นนั้นเสรีภาพของประชาชนจะถูกริดรอนไปด้วย (Changpiam, 2016) หลักความเป็นอิสระของศาล เป็นหลักการสากลที่ปรากฏอยู่ในตราสารระหว่างประเทศหลายฉบับ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง หลักการพื้นฐานของสหประชาชาติว่าด้วยความเป็นอิสระของตุลาการ กฎบัตรสากลว่าด้วยความเป็นอิสระของตุลาการ หลักการบังกาลอร์ว่าด้วยความประพฤติของตุลาการ เป็นต้น ในประเทศไทยก็มีการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งถือเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย ก็มีการบัญญัติรับรองหลักการดังกล่าวไว้เช่นกัน หลักความเป็นอิสระของตุลาการจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ในทุก ๆ ประเทศต้องให้ความสำคัญ การให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษทางอาญา หรือการเปิดเผยบัญชี

มาตรฐานกำหนดโทษทางอาญานั้นมีความขัดหรือแย้งกับหลักความเป็นอิสระของตุลาการหรือไม่นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าไม่มีความขัดแย้งกับหลักความเป็นอิสระของตุลาการ โดยหากพิจารณาเกี่ยวกับการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีมาตรฐานกำหนดโทษทางอาญานั้น จะเห็นได้ว่าการศึกษาในต่างประเทศ ทั้งในสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี มีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ ไม่ขั้นตอนใดก็ขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งหากพิจารณาว่าจะกระทบต่อความเป็นอิสระของตุลาการหรือไม่นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นคนละส่วนกัน เพราะความเป็นอิสระของตุลาการคือ การที่ต้องไม่มีผู้ใดทำให้คำตัดสินของตุลาการเปลี่ยนแปลงไป เพราะการกดขี่ หรือข่มเหง ข่มขู่ หรือโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม แต่การจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น เป็นเพียงกำหนดแนวทางการลงโทษไว้เพื่อให้ตุลาการใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณาคดี ไม่ได้เพียงใช้เฉพาะคดีใดคดีหนึ่ง แต่ใช้ในทุกคดีทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน ระหว่างผู้กระทำความผิดที่มีพฤติการณ์ที่คล้ายกัน ซึ่งผู้พิพากษาจะอ้างหลักว่าหากมีการเปิดเผยอาจจะกระทบความอิสระของตุลาการ เพราะจะทำให้ผู้พิพากษาถูกจำกัดสิทธิในการลงโทษ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าไม่ได้กระทบต่อความอิสระของผู้พิพากษาแต่อย่างใด เพราะเป็นเพียงจำกัดความแตกต่างของการลงโทษเท่านั้น เพื่อให้ผู้พิพากษาที่มาจากฐานความคิดที่แตกต่างกันใช้ความคิดไปแนวทางเดียวกัน การที่มีบัญชีมาตรฐานกำหนดโทษนี้จะทำให้มีมาตรฐานการ

กำหนดโทษที่ใกล้เคียงกันเท่านั้น เปรียบเหมือน การที่กำหนดขอบเขตของการพิจารณาโทษเพื่อให้ไปในแนวทางเดียวกันเท่านั้น

3. วิเคราะห์การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น จะเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มความโปร่งใสในการทำงานของศาลแล้ว ยังเป็นทำให้อำนาจตุลาการได้มีจุดเชื่อมโยงกับประชาชนมากขึ้น ทำให้ประชาชนตรวจสอบการใช้อำนาจได้ เป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตย และกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยให้มากขึ้น จากการศึกษาในต่างประเทศจะมีแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

1) การเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาให้ประชาชนทราบ (Sentencing Commission, 2024)

การเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น เป็นแนวทางหนึ่งที่เป็นการให้ประชาชนสามารถตรวจสอบดุลพินิจการทำงานของผู้พิพากษาได้เป็นอย่างดี เพราะหากผู้พิพากษาจะลงโทษเกินกว่าบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษนั้นจะต้องแสดงเหตุผลไว้ เมื่อมีการเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทราบ จะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น เพราะสามารถตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของศาลได้ ซึ่งในต่างประเทศ ทั้งในสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี มีการ

เปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษทางอาญาให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าประเทศไทยควรมีการเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาด้วยเช่นกัน

2) การจัดตั้งคณะกรรมการโดยมีภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการ (Sentencing Guidelines Commission, 2023)

ในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น หากมีภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำ จะทำให้บัญชีกำหนดมาตรฐานโทษนั้นมีการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในอำนาจตุลาการแนวทางหนึ่งได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในประเทศไทยที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนกับอำนาจตุลาการมีอยู่น้อยมาก ซึ่งจากการศึกษาในต่างประเทศมีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาด้วยเช่นกัน โดยในต่างประเทศนั้นจะมีการให้ทุกภาคส่วนเข้าไปมีส่วนร่วม ทั้งหน่วยงานของรัฐและภาคประชาชน ซึ่งจะทำให้ร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น ผ่านการจัดทำขึ้นโดยมีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะในภาคประชาชน ซึ่งนอกจากจะทำให้บัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญามีความน่าเชื่อถือแล้ว ยังส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในอำนาจตุลาการเป็นไปตามหลักประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยเห็นว่าในประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงควรจะมีการ

ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานกำหนดโทษในคดีอาญาด้วยเช่นกัน

3) การเปิดเผยร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานกำหนดโทษในคดีอาญาแก่สาธารณชน (Srisanit, 2018)

การเปิดเผยร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา เพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดทำร่างเช่นเดียวกัน ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนจะมีการนำไปวิเคราะห์ ซึ่งหากคณะกรรมการผู้จัดทำร่างเห็นด้วยกับความคิดเห็นของประชาชน ก็จะมีการนำไปปรับปรุงแก้ไขตัวร่างก่อนที่จะนำไปใช้บังคับต่อไป ซึ่งการเปิดเผยร่างเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นนี้ เป็นกระบวนการที่มีในต่างประเทศ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับในประเทศไทย ไม่มีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างแต่อย่างใด และไม่มีเปิดเผยร่างเพื่อให้ประชาชนเข้าแสดงความคิดเห็นได้ เพราะการจัดทำบัญชีมาตรฐานโทษในประเทศไทยเป็นความลับประชาชนไม่เคยเห็นบัญชีมาตรฐานโทษในประเทศไทย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในต่างประเทศ มีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดบัญชีมาตรฐานโทษในคดีอาญา โดยการเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา การจัดตั้งคณะกรรมการโดยมีภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม และการเปิดเผยร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น

ซึ่งทั้งสามรูปแบบดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรจะนำมาใช้ในประเทศไทย เพราะจะทำให้การใช้ดุลพินิจของศาลในกำหนดโทษในคดีอาญามีขอบเขตที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ไม่ใช่ดุลพินิจโดยไม่มีขอบเขต จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษาว่าผู้พิพากษามีความเป็นกลาง ไม่มีอคติใดๆ กับคู่ความ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย มีความน่าเชื่อถือ และในขณะเดียวกันก็เป็นการให้ประชาชนมีจุดเชื่อมโยงกับอำนาจตุลาการ เพื่อไม่ให้องค์กรตุลาการใช้อำนาจโดยไม่มีการตรวจสอบจากหน่วยงานใด เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประเทศไทย

4. วิเคราะห์แนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ว่า ประเทศไทยควรจะมีการเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา และควรจะให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์แนวทางการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย ในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1) ประเภทของอาชญากรรม

ในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น ในต่างประเทศจะมีการแบ่งประเภทของคดีตามความร้ายแรงเพื่อใช้ในการกำหนดมาตรฐานโทษ เช่น ในรัฐอูซเบกิสถาน

สหรัฐอเมริกา Revised Code of Washington 1973 ได้จำแนกประเภทอาชญากรรมไว้ ความผิดอาญาประเภท Felonies มีระดับ A B C และความผิดลหุโทษ และความผิดลหุโทษร้ายแรง (RCW 9A.20.010) แนวทางการกำหนดโทษ (Sentencing guidelines) ใช้กับความผิดอาญาที่เป็น Felonies แต่ไม่ใช้กับความผิดลหุโทษ Robina Institute (2023) โดยจะมีการกำหนดช่วงของโทษตามความร้ายแรงของอาชญากรรมที่กระทำ และจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเสียหายของเหยื่อ การกระทำความผิดซ้ำ เป็นต้น ซึ่งในประเทศไทยผู้วิจัยเห็นว่าหากต้องการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาให้ชัดเจนนั้น ต้องมีการกำหนดประเภทของความผิดที่จะใช้บัญชีมาตรฐานกำหนดโทษทางอาญา เพื่อกำหนดความร้ายแรงของความผิดประเภทต่าง ๆ โดยสำหรับผู้วิจัยเห็นว่าในประเทศไทยควรจะมีการแบ่งระดับความร้ายแรงของการกระทำความผิดไว้ ดังนี้

ความผิดระดับ A คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต

ความผิดระดับ B คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

ความผิดระดับ C คือ ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ความผิดระดับ D คือ ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ความผิดระดับ E คือ ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี

โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรจะนำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษมาใช้ในคดีอาญาเฉพาะบางคดีเหมือนเช่นในสาธารณรัฐเกาหลี โดยเริ่มต้นควรจะใช้ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เพราะในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 176 ศาลไม่จำเป็นต้องสืบพยาน ในคดีที่จำเลยรับสารภาพ แต่หากเป็นคดีที่มีอัตราโทษจำคุกเกินกว่า 5 ปี บังคับให้ศาลต้องสืบพยานเสมอ แสดงว่าในกฎหมายไทย เห็นว่าคดีที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีอัตราโทษร้ายแรงที่ถึงแม้จำเลยจะรับสารภาพศาลยังต้องสืบพยาน

2) คณะกรรมการ

การจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีจะต้องให้ความสำคัญกับคณะกรรมการที่จัดทำ เพราะคณะกรรมการจัดทำบัญชีจะเป็นผู้กำหนดมาตรฐานโทษในการกำหนดโทษ คณะกรรมการจึงควรจะมาจกหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน เหมือนเช่นในต่างประเทศ ทั้งสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี ต่างมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม และภาคประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมด้วยเช่นกัน การจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานในคดีอาญา จึงไม่ใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเฉพาะหน่วยงานตุลาการเท่านั้น แต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน ในประเทศไทย ควรจะมีการให้ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชี

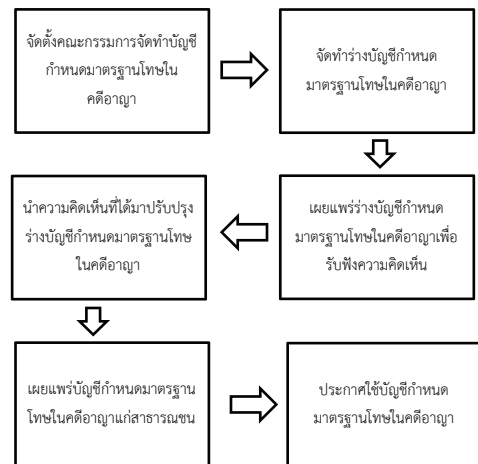
กำหนดมาตรฐานในคดีอาญา โดยผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะประกอบไปด้วยคณะกรรมการ ได้แก่ ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ทนายความ นักวิชาการ ผู้ที่เคยจำคุก ผู้เสียหายในคดีอาญา และบุคคลอื่นใดที่ประธานศาลฎีกาเห็นสมควร

3) กระบวนการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

กระบวนการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น จากการศึกษาในต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี จะพบว่ากระบวนการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น จะมีขั้นตอนที่คล้ายกัน โดยจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา ซึ่งในคณะกรรมการจะมีทั้งศาล หน่วยงานของรัฐ และภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ เพื่อจัดทำร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา จากนั้นจะมีการเปิดเผยร่างให้ประชาชนเข้าไปแสดงความคิดเห็น และคณะกรรมการจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำมาปรับปรุงร่าง เมื่อร่างเสร็จเรียบร้อยแล้วจะประกาศใช้ ซึ่งจะมีการเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไปให้ทราบโดยทั่วกัน ดังแสดงในรูปภาพที่ 2

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อหาแนวทางกำหนดมาตรฐานโทษคดีอาญานั้น พบว่า ประเทศไทยควรจะมีการเปิดเผยบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาให้ประชาชนทราบ

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาของประเทศไทย

ซึ่งจะเห็นได้ว่าในกระบวนการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญานั้น จะมีขั้นตอนให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ตั้งแต่การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ การให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นในร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษ หรือการที่มีการเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนได้ทราบอย่างชัดเจน เป็นการแสดงถึงการโปร่งใสของตุลาการที่สามารถตรวจสอบได้ และในขณะเดียวกันก็เป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในอำนาจอธิปไตย ตามหลักของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย

และควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะให้ร่างพระราชบัญญัติบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา พ.ศ. โดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดระดับความร้ายแรงของอาชญากรรม โดยให้เฉพาะคดีที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปเท่านั้นที่จะต้องใช้บัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา โดยแบ่งระดับความร้ายแรงไว้ ดังนี้

- 1) ความผิดระดับ A คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต
- 2) ความผิดระดับ B คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป
- 3) ความผิดระดับ C คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
- 4) ความผิดระดับ D คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
- 5) ความผิดระดับ E คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
- 6) ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี

2. องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา เพื่อให้จัดทำร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาควรประกอบไปด้วย ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม

พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ทนายความ นักวิชาการ ผู้ที่เคยจำคุก ผู้เสียหายในคดีอาญา และบุคคลอื่นใดที่ประธานศาลฎีกาเห็นสมควร เพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจได้ หากมีบุคคลอื่นใดที่ศาลเห็นสมควร

3. กระบวนการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา

- 1) ให้คณะกรรมการจัดทำร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา
- 2) เมื่อคณะกรรมการจัดทำร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาเรียบร้อยแล้ว ให้เปิดเผยแก่สาธารณชน เพื่อให้แสดงความคิดเห็นต่อร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา
- 3) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จากนั้นนำไปพิจารณาประกอบการปรับปรุงแก้ไขร่างบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญา
- 4) เมื่อคณะกรรมการจัดทำบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษในคดีอาญาเรียบร้อยแล้ว ให้เปิดเผยให้สาธารณชนรับทราบโดยทั่วกัน

REFERENCES

- Boonchuay, S. (2003). **Problem about use of account of standard of imposition of criminal penalty**. Bangkok: Training course for primary judges, judicial training institute.
- Boonchuay, S. (2019). **Get to know account of standard of imposition of criminal penalty**. Retrieved from <http://www.facebook.com/TULawLibrary/posts/2182593545182304/?locat=ar> AR [2024, 14 Jul.]

- Changpiam, S. (2016). **Acquisition of judges with democracy legitimacy.** (Master thesis). Faculty of Law, National Institute of Development Administration, Bangkok.
- Kaewnara, K. (2016). **The principle of proportionality and appropriate penalties for drug offenders: a case study on amphetamines.** Retrieved from <https://grad.dpu.ac.th/> [2024, 1 Aug.]
- Park, H. (2010). **The basic features of the first Korean sentencing guidelines.** Federal Sentencing Reporter Vol. 22, No. 4, Common Problems and Different Solutions, CA: University of California Press.
- Robina Institute. (2023). **Jurisdiction profile: Washington.** Retrieved from <https://robinainstitute.umn.edu/sites/robinainstitute.umn.edu/files/202205/washington%20SGRC%20profile%202019.pdf> [2024, 1 Jan.]
- Sentencing council. (2024). **History.** Retrieved from <https://www.sentencingcouncil.org.uk/sentencing-and-the-council/about-the-sentencing-council/history/> [2024, 9 Jan.]
- Sentencing Guidelines Commission. (2023). **SGC members.** Retrieved from <https://sgc.wa.gov/sentencing-guidelines-commission/sgc-members> [2024, 1 Apr.]
- Singkhaneti, B. (2015). **Basic principles of right, freedom and human.** Bangkok: Winyuchon.
- Srisanit, P. (2018). **Participation of people in judicial system : preparation and disclosure yitok in criminal cases.** Retrieved from <http://www.the101.world/sentencing-guideline-in-criminal-case> [2024, 1 Jul.]
- Yaempracha, S. (2022). Guidelines on reform of criminal sentencing system (sentencing reform) under national reform plan in terms of justice process BE 2560 -2564. **Dunlaphaha, 3(65), 114-148.**
-

การพัฒนาระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

THE DEVELOPMENT OF THE SYSTEM FOR RECEIVING AND SUBMITTING
ELECTRONIC ARCHIVES OF RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE,
PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

นวกมล พลบุญ* และ รัชตะ อนวัชกุล
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Nawakamol Pholboon* and Ratchta Anawatchkul
Research and Development Institute Phranakhon Rajabhat University

*Email: thawamolwan20@gmail.com

Received: 2024-09-23

Revised: 2024-11-13

Accepted: 2024-11-25

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการรับส่งเอกสารงานสารบรรณ (2) พัฒนาการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ให้มีประสิทธิภาพ (3) ประเมินความพึงพอใจระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ระยะเวลาดำเนินการเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 – กรกฎาคม พ.ศ. 2567 ประชากรคือบุคลากรสถาบันวิจัยและพัฒนา เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร จำนวน 16 คน ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินความพึงพอใจ สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการรับส่งเอกสารงานสารบรรณ ได้ข้อมูลจากสมุดรับส่ง ซึ่งมีการใช้งานตามหัวข้อ ได้แก่ เลขทะเบียนรับ ที่ ลงวันที่ จาก ถึง เรื่อง การปฏิบัติ หมายเหตุ ซึ่งเมื่อออกแบบแล้ว จะคงเหลือการกรอกข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้ เลขที่หนังสือ, วันที่หนังสือ, จาก (ผู้ส่ง), ถึง (ผู้รับ), ชื่อเรื่อง, ผู้รับเอกสาร (ผู้ดำเนินการ) ส่วนเลขทะเบียนรับ เมื่อบันทึกข้อมูลแล้วระบบจะดำเนินการโดยอัตโนมัติ และการปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ออกแบบเมื่อได้มีการแจ้งเตือนผ่านระบบ Line Notify เรียบร้อยแล้ว

2. พัฒนาระบบการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเพื่อทดแทนการรับส่งแบบเดิม โดยใช้เครื่องมือในการพัฒนาดังนี้ Google Form

(รับข้อมูล), Google Sheet (ฐานข้อมูล), Apps Script (คำสั่งดำเนินการ), Looker Studio (การแสดงผลและรายงานผล), Line (ระบบแจ้งเตือน Line Notify) โดยระบบที่พัฒนาขึ้นมาทดแทนรูปแบบการรับ-ส่งเอกสารเดิมสามารถดำเนินการบันทึกและแจ้งเตือนผ่านระบบ Line Notify ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จากกลุ่มประชากรจำนวน 16 คนพบว่าภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.60 และมีความพึงพอใจมากที่สุดในทุกรายการซึ่งจำแนกตามด้านดังนี้ ด้านตรงตามความต้องการ (Function Requirement) มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.69 รองลงมาคือ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability) มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.65 ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security) มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.60 ด้านสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ (Function) มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.59 และด้านประสิทธิภาพ (Performance) มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.42 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ระบบสมุดรับ-ส่ง งานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณ

ABSTRACT

This research aims to: (1) study the general condition of document management and correspondence handling, (2) develop an efficient document management and correspondence handling system for the Institute of Research and Development at Phranakhon Rajabhat University, and (3) evaluate user satisfaction with the electronic correspondence log system of the Institute of Research and Development at Phranakhon Rajabhat University. The research will be conducted from July 2023 to July 2024, involving a population of 16 individuals, including staff, officials, and administrators at the Institute. Data collection tools include in-depth interviews and a satisfaction survey.

The results are summarized as follows:

1. The general process of document exchange in administrative correspondence utilized a logbook, which included sections for registration number, date, sender, recipient, subject, action taken, and remarks. After redesign, only minimal additional data entry was required, specifically for document number, document date, sender, recipient, subject, and document handler. The registration number is now automatically generated by the system. Notifications are triggered and sent via the Line Notify system as part of this newly designed process.

2. The document exchange system at the Research and Development Institute was developed to replace the traditional document handling method. The tools used for development included Google Form (for data input), Google Sheet (for database management), Apps Script (for execution commands), Looker Studio (for visualization and reporting), and Line Notify (for notification alerts). This newly developed system effectively supports document logging and notifications through the Line Notify system, improving overall efficiency.

3. An evaluation of user satisfaction with the electronic correspondence log system's effectiveness was conducted with the 16 participants. Overall, user satisfaction was rated at the highest level, with an average score of 4.60. Satisfaction levels by criteria were as follows: Functional Requirements scored an average of 4.69, Usability scored 4.65, Security scored 4.60, Functional Performance scored 4.59, and Performance scored 4.42, respectively.

Keywords: Correspondence log system, electronic administrative documents, Phranakhon Rajabhat University, electronic correspondence log system

บทนำ

งานธุรการมีบทบาทสำคัญในการจัดการเอกสารและการสื่อสารภายในหน่วยงาน การมีระบบจัดการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้กระบวนการทำงานอื่นๆ ดำเนินไปอย่างราบรื่น การบริหารงานเอกสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และสถาบันวิจัยและพัฒนา ใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ e-office ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2558 ซึ่งทดแทนระบบเดิมซึ่งเป็นแบบสมุด ซึ่งกระบวนการรับหนังสือราชการภายในมหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานเบื้องต้นดังนี้

- 1) การคัดแยกและจัดลำดับความสำคัญ
- 2) ทำการสรุปเนื้อหาใจความสำคัญเสนอผู้บริหาร และส่งให้ผู้เกี่ยวข้อง
- 3) จัดเก็บหนังสือราชการ
- 4) ส่งเอกสารให้ผู้รับ โดยใช้สมุดรับ-ส่ง เพื่อ

บันทึกข้อมูลการรับ-ส่ง ซึ่งในปัจจุบันใช้ระบบสมุดรับ-ส่งที่มีข้อบกพร่องหลายประการ เช่น การส่งงานล่าช้าเนื่องจากต้องรอการลงลายมือชื่อจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้กระบวนการขาดความคล่องตัวและล่าช้า ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) เป็นระบบกลางสำหรับการรับส่งงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แต่ระบบดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมการใช้งานในสถาบันวิจัยและพัฒนา อีกทั้งระบบดังกล่าวไม่สามารถแจ้งเตือนไปยังผู้รับผิดชอบได้ทันที หากเจ้าหน้าที่ไม่เข้าสู่ระบบ ส่งผลให้การดำเนินการล่าช้าและไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา

ปัจจุบันในประเทศไทยได้มีการใช้แอปพลิเคชัน Line ซึ่งเป็นโปรแกรมเมสเซนเจอร์ระบบส่งข้อความทันที ที่มีความสามารถใช้งานได้ทั้งโทรศัพท์มือถือ และบนคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ด้วยความที่มีลูกเล่นมากมาย สามารถคุยส่งรูป ส่งไอคอน ส่งสติ๊กเกอร์ ตั้งค่าคุยกันเป็นกลุ่ม ฯลฯ ทำให้มีผู้ใช้งานโปรแกรมนี้เป็นจำนวนมาก โดยชาวไทยนิยมใช้เป็นอันดับสองรองจากญี่ปุ่น ซึ่งได้มีงานวิจัยที่ประยุกต์ใช้ Line ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและอำนวยความสะดวก เช่น งานวิจัยของ Sutthiphong (2023) ได้ศึกษาการพัฒนาแอปพลิเคชันแจ้งปัญหาการใช้งานผ่านไลน์ กรณีศึกษาทรูคอร์ปอเรชั่น Thanom (2022) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบแจ้งเตือนกิจกรรมและการนัดหมายอัตโนมัติผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวเป็นการประยุกต์ใช้การแจ้งเตือนสารผ่าน Line ซึ่งเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้งานได้

ด้วยเหตุนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการรับส่งหนังสือราชการภายในสถาบันวิจัยและพัฒนา และให้การดำเนินการบริหารจัดการเอกสารของหน่วยงานภายในสถาบันวิจัยและพัฒนามีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น รวมถึงลดการใช้ทรัพยากรกระดาษ จึงได้มีการพัฒนาสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา พร้อมทั้งมีการปรับปรุงการรับ-ส่งเอกสารให้มีความรวดเร็ว คล่องตัวมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณ
2. พัฒนาการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณของสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อทดแทนการรับ-ส่งแบบเดิม
3. ประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา การบริหารจัดการเอกสารของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. ระยะเวลา ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 ถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2567

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้พัฒนาการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ได้พัฒนางานด้านสารบรรณ บุคลากรสถาบันวิจัยและพัฒนาได้รับประโยชน์ทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ได้ลดการใช้ทรัพยากรกระดาษ

การทบทวนวรรณกรรม

ความสำคัญของระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศ (Information System: IS) Sakchai (2022) มีบทบาทสำคัญในหลายด้าน

ของการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการในปัจจุบัน โดยมีความสำคัญในประเด็นหลัก ๆ ดังนี้:

1. การจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบสารสนเทศช่วยให้การจัดเก็บและการเรียกใช้ข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทำให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ตัดสินใจได้ทันที โดยไม่ต้องค้นหาเอกสารหรือข้อมูลจากหลายแหล่ง ช่วยลดเวลาและความยุ่งยากในการดำเนินงาน

2. การสนับสนุนการตัดสินใจ

ระบบสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการช่วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการประมวลผลข้อมูล การแสดงผลรายงาน หรือการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้การตัดสินใจมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

3. การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ด้วยการจัดการข้อมูลที่เป็นระบบและกระบวนการทำงานที่เป็นอัตโนมัติ ระบบสารสนเทศช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากการทำงานของมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรทำงานได้อย่างราบรื่นและคล่องตัว

4. การสนับสนุนการทำงานร่วมกัน

ระบบสารสนเทศทำให้การทำงานร่วมกันภายในทีมและองค์กรเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแบ่งปันข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายและจัดการข้อมูลร่วมกันได้ง่าย นอกจากนี้ ยังช่วยสนับสนุนการทำงานแบบ

ระยะไกลหรือการสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในต่างพื้นที่

5. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

ระบบสารสนเทศที่สามารถจัดการกับการปกป้องข้อมูลสำคัญขององค์กรจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและมีระบบรักษาความปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันการสูญหายของข้อมูลหรือการถูกโจมตีจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

6. การลดต้นทุนในการดำเนินงาน

ระบบสารสนเทศช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดการข้อมูล ลดการใช้กระดาษและเอกสาร รวมถึงลดเวลาที่ใช้ในการทำงาน นอกจากนี้ ยังช่วยลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ทำให้ทรัพยากรขององค์กรถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

งานธุรการและงานสารบรรณ

1. งานธุรการและงานสารบรรณหมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการร่างหนังสือโต้ตอบ ติดต่อประสานงาน ไม่ว่าจะเป็นทางเอกสาร การพูดหรือสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ครอบคลุมถึงการจัดการเอกสาร เช่น การสร้าง ร่าง พิมพ์ สำเนา รับ ส่ง บันทึก สรุป ย่อเรื่อง จัดเก็บ ค้นหา และทำลาย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กระบวนการเป็นระบบที่สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ช่วยลดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย (Office of the Prime Minister, 2005)

2. ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นการนำเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการรับ-ส่งและจัดเก็บเอกสารอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดให้มีการติดตามผลการส่งเอกสารผ่านระบบนี้ เพื่อยืนยันว่าผู้รับได้รับและยืนยันการรับเอกสารแล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

1) Google Form

Google Forms (Google , <https://www.google.com/forms/about/>) เป็นเครื่องมือออนไลน์ของ Google ที่ใช้สร้างแบบสอบถามและแบบฟอร์มเพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้งานผ่านทางอินเทอร์เน็ต

2) Google Sheet

Google Sheets (Google , <https://www.google.com/sheets/about/>) เป็นโปรแกรมสเปรดชีตออนไลน์เน้นการจัดการข้อมูลเชิงตัวเลขและการคำนวณ สามารถสร้างตารางแสดงข้อมูลเชิงตาราง ทำกราฟ และวิเคราะห์ข้อมูลได้

3) Apps Script

Google Apps Script (Google, <https://script.google.com/>) เป็นแพลตฟอร์มการเขียนโปรแกรมที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถสร้างสคริปต์เพื่อทำงานอัตโนมัติ ในการขยายความสามารถของ Google Workspace (เช่น Google Sheets, Google Forms, Google Docs)

4) Looker Studio

Looker Studio (Google , <https://lookerstudio.google.com/>) เดิมชื่อ Data Studio เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างรายงานและการแสดงผลข้อมูล (Data Visualization)

ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถสร้างแดชบอร์ดที่มีความซับซ้อนและการรายงานผลในรูปแบบต่าง ๆ

5) Line Notify

LINE Notify (Line, <https://line.me/th/>) เป็นบริการของ LINE ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถส่งการแจ้งเตือน (Notifications) ผ่านแชทของ LINE โดยมีคุณสมบัติการแจ้งเตือนแบบทันที รองรับการทำงานเชื่อมต่อกับ API และบริการอื่น ๆ เพื่อส่งการแจ้งเตือนอัตโนมัติ

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคของการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณ โดยการศึกษาจากเอกสารรายงานประจำปี ของมหาวิทยาลัยและรายงานประจำปีของสถาบันวิจัยและพัฒนา พ.ศ. 2558 – 2566 และวิธีการเชิงคุณภาพ ได้แก่การสัมภาษณ์เชิงลึกจากเจ้าหน้าที่ธุรการและสารบรรณของสถาบันวิจัยและพัฒนา จำนวน 1 คน และผู้รับบริการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน

2. พัฒนาระบบการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รายละเอียดขั้นตอนการพัฒนา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการพัฒนาการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

3. ประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนา โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น จากประชากรของสถาบันวิจัยและพัฒนาทั้งหมด จำนวน 16 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 4 คน และเจ้าหน้าที่ 12 คน

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคของระบบรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณ

2. เครื่องมือพัฒนาระบบสมัครรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ Google Form, Google Sheet, Apps Script, Looker Studio (การแสดงผลและรายงานผล), Line (ระบบแจ้งเตือน Line Notify)

3. เครื่องมือประเมินผลใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพทั่วไปของการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณ พบว่ามีการใช้สมัครรับส่งในการบันทึกข้อมูลเบื้องต้น เช่น เลขทะเบียนรับวันที่ จาก ถึง เรื่อง การปฏิบัติ หมายเหตุ โดยในระบบใหม่จะมีการกรอกข้อมูลเพิ่มเติม เช่น เลขที่หนังสือ วันที่หนังสือ จาก (ผู้ส่ง) ถึง (ผู้รับ) ชื่อเรื่อง ผู้รับเอกสาร (ผู้ดำเนินการ)

2. การพัฒนาระบบการรับ-ส่งเอกสารงานสารบรรณ มีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

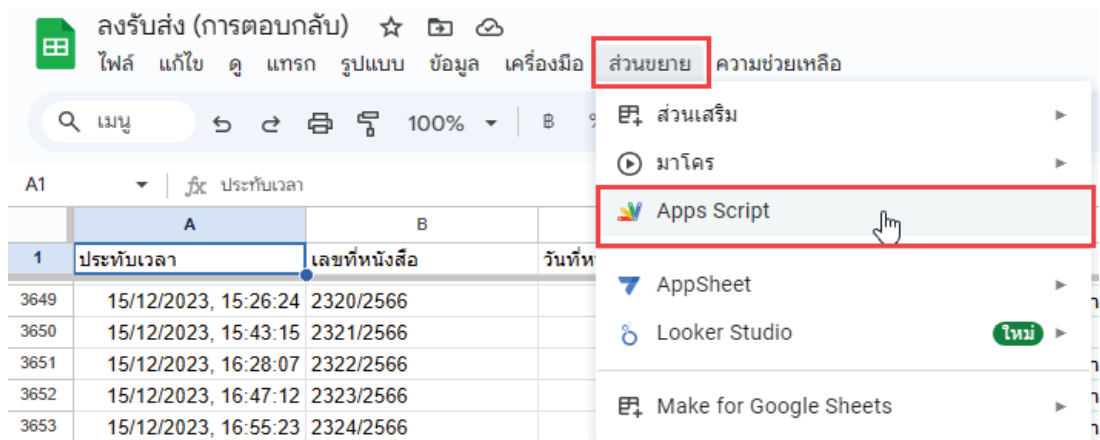
2.1 สร้าง Google Form จากข้อมูล Input ที่ได้ออกแบบไว้

2.2 Google Sheet เมื่อบันทึกข้อมูลสารบรรณลงใน Google Form แล้ว ข้อมูลจะถูกจัดเก็บไว้ใน Google Sheet แสดงดังภาพที่ 2

A	B	C	D	E	F	G	H	I
ประวัณเวลา	เลขที่หนังสือ	วันที่หนังสือ	จาก	ถึง	ชื่อเรื่อง	ผู้รับเอกสาร	หน่วยงาน	
15/12/2023, 15:26:24	2320/2566		15/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	สำนักงานอธิการบดี	
15/12/2023, 15:43:15	2321/2566		15/12/2023	อาจารย์ราราช ออลจันทร์	อธิการบดี	ส่งรายงานการประเมินผล	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	
15/12/2023, 16:28:07	2322/2566		15/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ลงนามในหนังสือคำสั่ง	สำนักงานอธิการบดี	
15/12/2023, 16:47:12	2323/2566		15/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอเชิญเป็นวิทยากร	สำนักงานอธิการบดี	
15/12/2023, 16:55:23	2324/2566		15/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอเชิญเป็นวิทยากร	สำนักงานอธิการบดี	
18/12/2023, 9:18:01	สพ. 2014/2566		15/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอส่งคำสั่งให้บุคลากร	อธิการบดี	
18/12/2023, 10:13:36	สพ. 2017/2566		18/12/2023	นายรัชช อนุวัตร	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ส่งคำสั่งให้บุคลากร	อธิการบดี	
18/12/2023, 10:15:14	2325/2566		18/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ส่งรายงานการประเมินผล	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	
18/12/2023, 10:39:47	2328/2566		18/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอเชิญเป็นวิทยากร	สำนักงานอธิการบดี	
18/12/2023, 14:00:46	2330/2566		18/12/2023	อาจารย์พิพัฒน์ ชารัมย์	อธิการบดี	ผ่านผู้อำนวยการ	อธิการบดี	
18/12/2023, 14:18:00	2334/2566		18/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 14:27:06	2336/2566		18/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ลงนามในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:00:24	2330/2566		18/12/2023	อาจารย์พิพัฒน์ ชารัมย์	อธิการบดี	ผ่านผู้อำนวยการ	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:16:33	2335/2566		18/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:20:12	2332/2566		18/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:22:58	2327/2566		18/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:24:49	2331/2566		18/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:25:55	2333/2566		18/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:29:33	2345/2566		18/12/2023	นายกษัตริย์ ลมัญญ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอเชิญเป็นวิทยากร	อธิการบดี	
18/12/2023, 16:31:59	2339/2566		18/12/2023	รองอธิการบดี	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
19/12/2023, 10:56:56	2341/2566		19/12/2023	อาจารย์พิพัฒน์ ชารัมย์	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
19/12/2023, 10:58:20	2340/2566		19/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
19/12/2023, 11:01:12	สพ. 2029/2566		18/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอความอนุเคราะห์	อธิการบดี	
19/12/2023, 11:13:03	2342/2566		19/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอเชิญเป็นวิทยากร	อธิการบดี	
19/12/2023, 11:47:02	2343/2566		19/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
19/12/2023, 11:52:49	2344/2566		19/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	
19/12/2023, 14:33:52	2346/2566		19/12/2023	รองศาสตราจารย์เป็รียง กิจ	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	ขอเชิญเป็นวิทยากร	อธิการบดี	
21/12/2023, 9:18:18	2347/2566		19/12/2023	ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและ	อธิการบดี	พิจารณาในคำสั่ง	อธิการบดี	

ภาพที่ 2 ฐานข้อมูลสารบรรณ

2.3 Apps Script ที่มี Code คำสั่งให้ 2.3.1 การส่งแจ้งเตือนรายบุคคล
มีการทำงานแจ้งเตือนภาพรวมไปยังกลุ่ม Line โดยใช้ Apps Script ดำเนินการดังนี้
ซึ่งผู้ใช้งานสามารถรู้ได้ว่าสถาบันวิจัยและพัฒนา
หนังสือรับเข้า

ภาพที่ 3 แสดงการเข้าถึงเมนู Apps Script

2.3.1.1 Function sendline เป็นฟังก์ชันที่ระบุการรับข้อมูลจาก Google Sheet ที่ระบุด้วย ID และรับข้อมูล Input จากข้อมูลล่าสุดใน Sheet และทำการส่งข้อความโดยใช้ข้อมูลที่ได้จาก Google Form

2.3.1.2 ส่วนของการตรวจสอบและจำแนกการปฏิบัติ ส่วนของการตรวจสอบและจำแนกการปฏิบัติ อาศัยตัวแปรผู้รับเอกสาร (ผู้ดำเนินการ) ส่งข้อความแจ้งเตือนสำหรับผู้รับแต่ละคน ฟังก์ชันจะตรวจสอบชื่อและส่งข้อความแจ้งเตือนไปยัง Line Notify ที่ใช้ Token เฉพาะของแต่ละคน

2.3.1.3 ฟังก์ชันการส่ง Line ฟังก์ชัน sendLineNotify ใช้สำหรับส่งข้อความไปยัง Line Notify ตามที่ผู้วิจัยได้ออกแบบการส่ง Line Notify ไว้

2.3.1.4 การเพิ่มคำสั่งการดำเนินการ (Trigger) ปรับการตั้งค่าของทริกเกอร์

โดยให้ฟังก์ชันที่“sendline” ทำงานเมื่อมีการส่งฟอร์ม

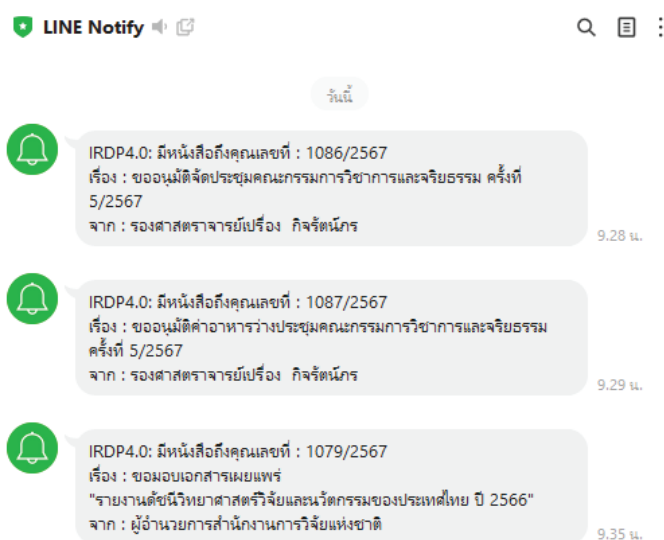
2.3.2 ทำการส่งแจ้งเตือนภาพรวมไปยังกลุ่ม Line

2.4 Looker Studio (การแสดงผลและรายงานผล) แสดงผลข้อมูลงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม Looker Studio

2.5 Line (ระบบแจ้งเตือน Line Notify) ระบบแจ้งเตือนผ่าน Application Line โดยใช้ Access Token ของแต่ละบุคคลเพื่อการแจ้งเตือนใน Application Line เฉพาะบุคคล

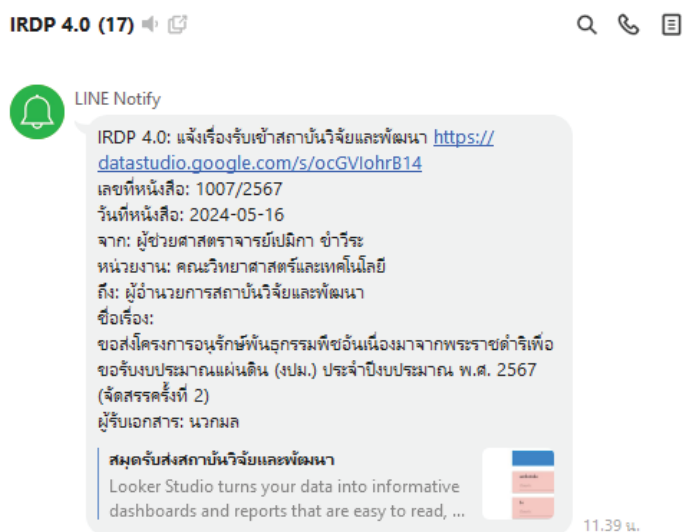
2.5.1 หน้าจอแสดงผลผ่าน Line Notify

หน้าจอแสดงผลภาพแบบรายบุคคลผ่าน Application Line โดยการใช้ Access Token เพื่อส่งการแจ้งเตือนผ่าน Line Notify ซึ่งจะแสดงผลเฉพาะรายการที่ระบุผู้รับ เมื่อมีการนำเข้าสู่ข้อมูล ดังภาพ 4

ภาพที่ 4 หน้าจอแสดงผลตัวอย่าง Line Notify เฉพาะบุคคล

2.5.2 หน้าจอแสดงผลภาพรวม เข้าไปในกลุ่ม พร้อมกับประชากร ซึ่งจะแสดงผล
หน้าจอแสดงผลภาพรวมผ่าน ทูกรายการที่มีการนำเข้าสู่ข้อมูล ดังภาพ 5
Application Line โดยการนำ Line Notify

ภาพที่ 5 หน้าจอแสดงผลภาพรวม

3. การประเมินความพึงพอใจต่อระบบ ซึ่งมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านความต้องการ
สมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของ (Function Requirement) รองลงมาคือ
สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability) และ
พระนคร พบว่าผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับ ด้านความปลอดภัยของข้อมูล (Security)
มากที่สุดในทุกด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.60 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินความพึงพอใจต่อระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ประเด็นวัดประสิทธิภาพของระบบ	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านตรงตามความต้องการ (Function Requirement)	4.69	0.66	พึงพอใจมากที่สุด
1 การเรียกใช้งานในระบบฐานข้อมูล	4.69	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
2 ความสมบูรณ์ของข้อมูล	4.77	0.44	พึงพอใจมากที่สุด
3 การนำเสนอข้อมูล (อ่านง่าย ไม่สับสน)	4.62	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
4 ความถูกต้องครบถ้วน	4.77	0.60	พึงพอใจมากที่สุด
5 การแจ้งเตือน	4.62	0.96	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ (Function)	4.59	0.86	พึงพอใจมากที่สุด
6 การเรียกใช้งานในระบบฐานข้อมูล	4.69	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
7 ความสมบูรณ์ของข้อมูล	4.62	0.96	พึงพอใจมากที่สุด
8 การนำเสนอข้อมูล (อ่านง่าย ไม่สับสน)	4.62	0.96	พึงพอใจมากที่สุด
9 ความถูกต้องครบถ้วน	4.62	0.77	พึงพอใจมากที่สุด
10 การแจ้งเตือน	4.38	0.96	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability)	4.65	0.71	พึงพอใจมากที่สุด
11 ความง่ายในการเรียกใช้ระบบ	4.62	0.77	พึงพอใจมากที่สุด
12 ความเหมาะสมในการออกแบบหน้าจอโดยภาพรวม	4.62	0.87	พึงพอใจมากที่สุด
13 ความชัดเจนของข้อความที่แสดงบนจอภาพ	4.69	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
14 ความสะดวกในการเข้าใช้ระบบ	4.69	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
15 ความน่าใช้ของระบบในภาพรวม	4.62	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านประสิทธิภาพ (Performance)	4.42	1.19	พึงพอใจมากที่สุด
16 ความเร็วในการแสดงผลจากการเชื่อมโยงเพจ	4.38	1.19	พึงพอใจมากที่สุด
17 ความเร็วในการติดต่อกับฐานข้อมูล	4.54	1.20	พึงพอใจมากที่สุด
18 ความเร็วในการนำเสนอข้อมูล	4.38	1.19	พึงพอใจมากที่สุด
19 ความเร็วในการทำงานของระบบในภาพรวม	4.38	1.19	พึงพอใจมากที่สุด

ประเด็นวัดประสิทธิภาพของระบบ	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security)	4.60	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
20 การกำหนดสิทธิ์การเข้าใช้ระบบเกิดความปลอดภัยในการใช้งาน	4.62	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
21 ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย	4.54	0.66	พึงพอใจมากที่สุด
22 ความปลอดภัยของการเข้าถึงข้อมูล	4.54	0.66	พึงพอใจมากที่สุด
23 การควบคุมให้ใช้งานตามสิทธิ์ผู้ใช้อย่างถูกต้อง	4.69	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	4.60	0.71	พึงพอใจมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนาระบบสมุดรับ-ส่งงาน สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในครั้งนี้ มีผลดีในการปรับปรุงกระบวนการรับ-ส่ง เอกสารงานสารบรรณให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยระบบที่พัฒนาขึ้นมาทดแทนรูปแบบการรับ-ส่งเอกสารแบบกระดาษ เป็นการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น Google Form, Google Sheet, Apps Script, Line และ Looker Studio มาใช้ทำให้การดำเนินงานและการจัดการข้อมูลเป็นระบบและมีความแม่นยำสูงขึ้น ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้ใช้งานพบว่า

ระบบนี้สามารถตอบสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี โดยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านตรงตามความต้องการและความง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนาขึ้น และในการวิจัยต่อไปควรพัฒนาระบบสมุดรับ-ส่งงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้รองรับการใช้งานที่หลากหลาย เช่น การแจ้งเตือนในหลายรูปแบบ และประยุกต์ใช้การจัดเก็บเอกสารในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้สืบค้นได้ง่าย นอกจากนี้สามารถนำระบบไปใช้ในหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกในการจัดการงานสารบรรณ

REFERENCES

- Google. (2024). **Google Apps Script**. Retrieved from <https://script.google.com/>
- Google. (2024). **Google Forms**. Retrieved from <https://www.google.com/forms/about/>
- Google. (2024). **Google Sheets**. Retrieved from <https://www.google.com/sheets/about/>
- Google. (2024). **Looker Studio**. Retrieved from <https://lookerstudio.google.com>
- Juan, A. (2024). **Why do Thais prefer Line over WhatsApp, Telegram, and Signal?**
Thailand
Business News. Retrieved from <https://www.thailand-business-news.com/tech/126814-why-do-thais-prefer-line-over-whatsapp-telegram-and-signal>
- Line. (2024). **Line**. Retrieved from <https://line.me/th/>
- Office of the Prime Minister. (2005). **The regulations of the Office of the Prime Minister regarding official correspondence** (2nd ed.). (In Thai)
- Sakchai, U. (2022). **Concepts and Management of Information Systems** (1st ed.).
Thammasat University Press. (In Thai)
- Sutthiphong, M. (2023). **Development of a problem-reporting application via LINE: A case study of True Corporation**. Retrieved from <https://conf.iven3.net/fullpaper/GP009.pdf> (Accessed August 2024).
- Thanom, K. (2022). Development of an automatic event and appointment notification system via LINE application. **Mahidol R2R e-Journal**, 9(2), May–August.

.....

แนวทางพัฒนากฎหมายเพื่อช่วยผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ
: ศึกษาเฉพาะกรณีการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน

GUIDELINES ON THE DEVELOPMENT OF LAW FOR HELPING A PERSON WHO PASSES
OVER A PUNISHMENT TO FIND A JOB AFTER PASSING OVER THE PUNISHMENT
: SPECIFIC STUDY ON A PROHIBITION AGAINST THE ASKING OF A CRIMINAL
BACKGROUND IN APPLYING FOR A JOB

จารุวรรณ ยกฉวี^{1*} พรเพชร์ ชลศักดิ์ตระกูล² และปรีชญา มหาวินิจฉัยมนตรี³

^{1,2}หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

³สำนักงานอัยการสูงสุด

Jaruwan Yokchawee^{1*} Pornphet Cholsaktrakul² and Pratya Mahavinijchaimontri³

^{1,2}Master of Laws, Major of Law, Humanities and Social Science Faculty,

Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand

³ The Office of The Attorney General

*E-mail: jaruwanyokchawee@yahoo.com

Received: 2024-10-28

Revised: 2024-11-19

Accepted: 2024-12-18

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหาแนวทางพัฒนากฎหมายเพื่อช่วยผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ โดยศึกษาเฉพาะกรณีการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิจัยเอกสาร ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาพบว่าในสหรัฐอเมริกามีกฎหมาย Ban the Box วัตถุประสงค์ของกฎหมายคือ เพื่อช่วยให้ผู้พ้นโทษที่มีประวัติอาชญากรรมได้รับโอกาสที่ยุติธรรมในการหางานทำ นายจ้างควรประเมินคุณสมบัติและทักษะของผู้สมัครอย่างยุติธรรมเทียบกับผู้สมัครคนอื่น ๆ ก่อนปฏิเสธการจ้างงาน ซึ่ง Ban the Box จะห้ามนายจ้างถามประวัติอาชญากรรมก่อนจนกว่าผู้สมัครจะผ่านกระบวนการสัมภาษณ์หรือการเสนองานแบบมีเงื่อนไข ผลการวิจัยพบว่าในประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ เพราะในประเทศไทยมีปัญหาการกระทำความผิดซ้ำ ส่งผลให้นักโทษล้นเรือนจำ จึงควรส่งเสริมโอกาสให้ผู้พ้นโทษหางานทำได้หลังพ้นโทษ โดยควรมีการบังคับใช้ทั้งภาครัฐและเอกชน ยกเว้นในประเภทงานบางประเภท และห้ามนายจ้างถามประวัติอาชญากรรมของผู้สมัคร จนกว่าจะผ่านกระบวนการทดสอบต่าง ๆ ของนายจ้าง

งานวิจัยมีข้อเสนอแนะให้ร่างพระราชบัญญัติเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ พ.ศ. เพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีโอกาสในการหางานทำหลังพ้นโทษ

คำสำคัญ: ผู้พ้นโทษ ประวัติอาชญากรรม นายจ้าง ลูกจ้าง การสมัครงาน

ABSTRACT

The main objective of this research is to find out guidelines on the development of law for helping a person who passes over a punishment to find a job after passing over the punishment by specifically studying a prohibition against the asking of a criminal background in applying for a job. It is qualitative research by conducting documentary research and studying the comparison between the law of Thailand and the law of the United States of America.

According to the study, it is found out that in the United States of America, there is a law called “Ban the Box”. The purpose of the law is to help an adult who has a criminal background to get a fair opportunity for finding a job. An employer should fairly assess the qualification and skill of an applicant in comparison with other applicants before turning down employment. According to “Ban the Box”, the employer is prohibited from asking the criminal background until an applicant has passed an interview process or been offered the job under conditions. According to the research outcome, it is appropriate to introduce the Ban the Box law in Thailand. This is because there is a problem about recidivism in Thailand, which results in prison overflowing. Therefore, it should create an opportunity for the person who passes over a punishment to be able to find the job after passing over the punishment. In this regard, it should be enforceable in both the public and private sectors except for certain types of job. In addition, the employer should be prohibited from asking the criminal background of an applicant until he/she has passed various testing processes of the employer.

This research has a suggestion that the Bill on Helping a Person Who Passes over a Punishment to Find a Job after Passing Over the Punishment B.E. should be drafted in order to help such a person to have an opportunity to find the job after passing the punishment.

Keywords: a person who passes over a punishment, criminal background, an employer, an employee, applying for a job

บทนำ

“นักโทษล้นคุก” เป็นหนึ่งปัญหาที่กรมราชทัณฑ์กำลังเผชิญ เมื่อประเทศไทยมีจำนวนนักโทษในเรือนจำสูงเป็นอันดับ 6 ของโลก และเกินกว่าความจุของเรือนจำโดยปัจจุบันเรือนจำทั่วประเทศไทยสามารถรับนักโทษได้ประมาณ 200,000 คน แต่ในความเป็นจริงกลับมีผู้ต้องขังมากถึง 360,000 คน (Workpoint Today, 2019) ประเทศไทยประสบปัญหากับนักโทษล้นเรือนจำมาเป็นเวลานาน การที่นักโทษล้นเรือนจำมีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุ สาเหตุหนึ่ง คือ การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง การเตรียมความพร้อมของผู้ต้องขังเพื่อให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้หลังพ้นโทษ และสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติมีความสำคัญอย่างมากต่อการลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ เนื่องจากผู้ต้องขังมักจะประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว และคนในสังคม จึงมักจะหวนกลับมาทำความผิด กระบวนการนำผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคมจึงถูกออกแบบมาโดยเน้นไปที่การจัดการกับปัจจัยเสี่ยงที่นำไปสู่การกระทำความผิดอีกครั้ง โดยการจะคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ผู้พ้นโทษสมควรจะได้รับโอกาสให้สามารถประกอบอาชีพมีรายได้ พึ่งพิงตัวเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถึงแม้ว่าการให้นักโทษมีงานทำหลังพ้นโทษจะเป็นประโยชน์ในเรื่องของการลดกระทำความผิดซ้ำ แต่ในความเป็นจริงแล้วผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำ จะหางานทำภายหลังพ้นโทษนั้นเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากมาก เพราะโดยขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีของไทย

มักจะมีการตรานหน้าคนที่ออกมาจากเรือนจำว่าเป็นคนชั่ว และมักจะไม่ได้รับโอกาสในสังคมไทย โดยเฉพาะในเรื่องการทำงาน เพราะกลัวว่าบุคคลนั้นจะกระทำความผิดอีก นายจ้างจึงมักจะไม่นับบุคคลที่มีประวัติอาชญากรรมเข้าไปทำงาน โดยเฉพาะในใบสมัครงานของบริษัทเอกชน จะมีการสอบถามประวัติอาชญากรรมเสมอ และบุคคลกลุ่มนี้มักจะโดนตัดสินชีวิตตั้งแต่เริ่มต้น ตั้งแต่ นายจ้างได้อ่านประวัติการสมัครงาน โดยนายจ้างมักจะไม่พิจารณาคุณสมบัติอื่น ๆ ของผู้สมัคร ส่วนงานในหน่วยงานราชการ กฎหมายบางฉบับก็ยังมีลักษณะกีดกันผู้พ้นโทษให้ไม่สามารถประกอบอาชีพบางประเภทได้อีกด้วย ทั้งนี้ในแต่ละปีจะมีผู้พ้นโทษประมาณ 140,000 คน ที่ต้องการหางานทำ แต่สภาพสังคมไทยในประเทศไทยทำให้ผู้พ้นโทษหางานทำได้ยากมาก เนื่องจากประวัติอาชญากรรม (Paitoonphong & Kulkonkarn, 2019) ในประเทศไทยมีโครงการที่สงเคราะห์ผู้พ้นโทษ แต่ยังมีข้อจำกัดหลายอย่าง อีกทั้งยังไม่มีกฎหมายที่ตราออกมาเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการสมัครงานโดยตรง หากเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา จะมีกฎหมาย “Ban the Box” วัตถุประสงค์ของกฎหมาย คือ เพื่อช่วยให้ผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมได้รับโอกาสที่ยุติธรรมในการหางานทำ นายจ้างควรประเมินคุณสมบัติและทักษะของผู้สมัครอย่างยุติธรรม เทียบกับผู้สมัครคนอื่น ๆ ก่อนที่จะปฏิเสธการจ้างงาน (World Population Review, 2024) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศกฎหมายสหรัฐอเมริกา และกฎหมายไทย ที่เกี่ยวกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน
3. เพื่อวิเคราะห์สิทธิของผู้พ้นโทษและสิทธิของนายจ้างที่เกี่ยวกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน
4. เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของประเทศไทยในการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน
5. เพื่อหาแนวทางการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงานในประเทศไทย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน
2. ทำให้สามารถวิเคราะห์มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศกฎหมายสหรัฐอเมริกา และกฎหมายไทย ที่เกี่ยวกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน
3. ทำให้สามารถวิเคราะห์สิทธิของผู้พ้นโทษและสิทธิของนายจ้างที่เกี่ยวกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน

4. ทำให้สามารถวิเคราะห์ความเหมาะสมของประเทศไทยในการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน

5. ทำให้ทราบแนวทางการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงานในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายสหรัฐอเมริกา และกฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้องกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน โดยจะวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้พ้นโทษและสิทธิของนายจ้างที่เกี่ยวกับการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน ความเหมาะสมของประเทศไทยในการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน และแนวทางการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงานในประเทศไทย

ทบทวนแนวคิด

ความหมายของกฎหมาย Ban the Box

Ban the Box เป็นกฎหมายที่มีการบังคับใช้ในสหรัฐอเมริกา ในความหมายของผู้วิจัย กฎหมาย Ban the Box นั้นเป็นกฎหมายที่ห้ามนายจ้างถามประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครงานกว่าจะผ่านกระบวนการคัดเลือก เพื่อให้โอกาสผู้สมัครที่มีประวัติอาชญากรรม มีโอกาสในการ

คัดเลือกเทียบเท่ากับผู้สมัครคนอื่น เพื่อไม่ให้ผู้สมัครที่มีประวัติอาชญากรรมถูกตัดสิทธิตั้งแต่ นายจ้างเห็นใบสมัคร แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธินายจ้างที่จะตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครได้ภายหลังที่ผ่านกระบวนการสัมภาษณ์หรือการเสนองานแบบเงินเดือน

กฎหมาย Ban the Box ในสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกามีโครงการที่รณรงค์ให้นายจ้างถามประวัติอาชญากรรมผู้พ้นโทษในการสมัครงาน โดยเป็นที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Ban The Box” เป็นการรณรงค์ระดับชาติที่ออกแบบมาเพื่อห้ามมิให้นายจ้างถามคำถามเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครในแบบฟอร์มสมัครงานเบื้องต้น Ban The Box มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนผู้ที่มีประวัติอาชญากรรม ให้ไม่ต้องเปิดเผยประวัติเพื่อขจัดความอับอายในอดีต และให้โอกาสที่ยุติธรรมแก่ผู้สมัครทุกคนในการจ้างงาน ความเป็นมาของโครงการ Ban The Box ต้องย้อนกลับไปในปี 1998 เมื่อฮาวายผ่านกฎหมายให้นายจ้างสอบถามผู้สมัครงานเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรม การเคลื่อนไหวดังกล่าวได้รับความนิยมสนับสนุนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ผู้สนับสนุนโครงการ Ban The Box ยืนยันว่านโยบายเหล่านี้ไม่เพียงเป็นประโยชน์สำหรับผู้หางานที่มีประวัติอาชญากรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจด้วย เนื่องจากนโยบายเหล่านี้ช่วยให้ผู้คนมีงานทำ (McLean, 2020) ซึ่งต่อมาได้มีการนำมาพัฒนาเป็นกฎหมาย

ในสหรัฐอเมริกาปี 2024 รัฐ 37 รัฐรวมถึง District of Columbia และเมืองเทศมณฑลมากกว่า 150 แห่ง ได้นำกฎหมาย “Ban the Box” มาใช้ (Ahearn, 2024) โดยจะมีแนวคิดที่คล้าย ๆ กัน คือ ห้ามถามคำถามใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครงาน ก่อนที่นายจ้างจะเสนอการจ้างงานแบบมีเงินเดือนหรือก่อนที่สัมภาษณ์งาน โดยในแต่ละรัฐจะมีรายละเอียดแตกต่างกันออกไป บางรัฐจะใช้เฉพาะกับการสมัครงานในหน่วยงานของรัฐเท่านั้น เช่น หลุยเซียน่า เนวาดา ฯลฯ บางรัฐจะใช้ในการสมัครทั้งภาครัฐและเอกชน ในภาคเอกชนจะมีการกำหนดจำนวนลูกจ้างแตกต่างกันออกไป เช่น เมนใช้กับนายจ้างทุกคน แคลิฟอร์เนียใช้กับนายจ้างที่มีลูกจ้าง 5 คนขึ้นไป (Paycor, 2024)

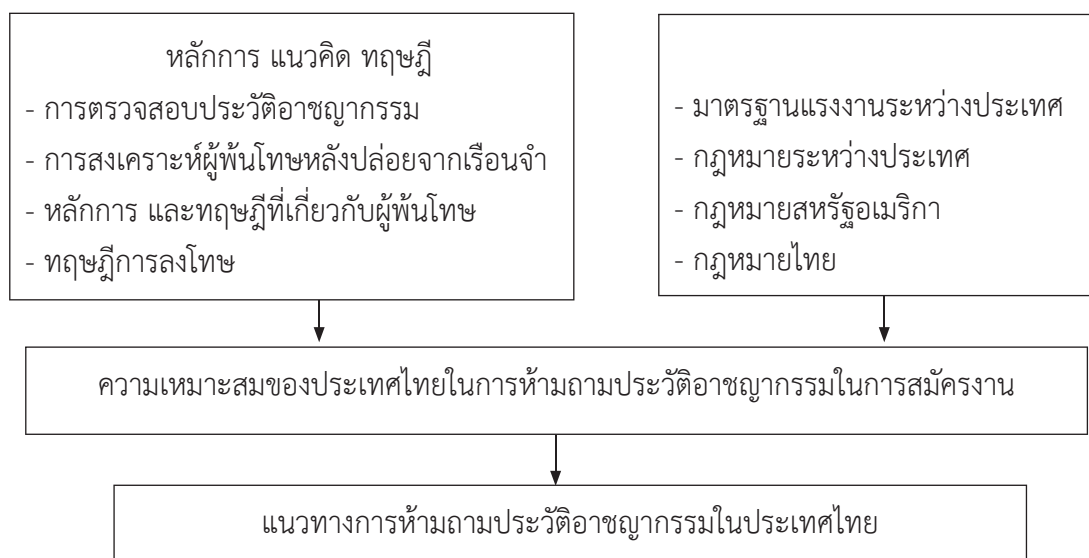
สมมติฐาน

ประเทศไทยมีปัญหากับผู้ต้องขังล้นเรือนจำโดยส่วนหนึ่งมาจากการกระทำผิดซ้ำ การพัฒนากฎหมายให้ผู้พ้นโทษมีงานทำหลังพ้นโทษ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้พ้นโทษไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ การห้ามถามประวัติอาชญากรรมของผู้พ้นโทษในใบสมัครงาน จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในประเทศไทย ในประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้โดยควรมีการบังคับใช้ทั้งภาครัฐและเอกชน ยกเว้นในประเภทงานบางประเภท และห้ามถามประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครงานจนกว่าจะผ่านกระบวนการทดสอบต่าง ๆ ของนายจ้าง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้พันโทชถือเป็นคนหนึ่งที่ควรมีสิทธิเสรีภาพ ได้รับการคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เหมือนประชาชนทั่วไปคนหนึ่ง เมื่อผู้พันโทชออกไปจากเรือนจำ หากได้รับโอกาสจากทางสังคม จะทำให้ผู้พันโทชไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ การให้ผู้พันโทชมีงานทำหลังออกจากเรือนจำ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้พันโทชสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมไทยเหมือนคนปกติ ตามหลักมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ

ซึ่งในสหรัฐอเมริกามีกฎหมาย Ban the Box ซึ่งเป็นกฎหมายที่ห้ามถามประวัติอาชญากรรมในสมัครงาน ซึ่งไม่มีการนำมาใช้ในประเทศไทย งานวิจัยนี้จึงจะวิเคราะห์สิทธิของผู้พันโทชในการสมัครงานโดยไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และสิทธิของนายจ้างในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ความเหมาะสมของประเทศไทยในการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน และแนวทางการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในประเทศไทยในการสมัครงาน

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการวิจัยเอกสาร ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กฎหมาย

ระหว่างประเทศ กฎหมายสหรัฐอเมริกา และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมายเพื่อช่วยผู้พันโทชในการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อหาคำตอบของงานวิจัย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. สิทธิของผู้พ้นโทษในการสมัครงานโดยไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม

ผู้พ้นโทษเป็นผู้ที่ถือว่าได้ผ่านการรับโทษในความผิดของตนมาแล้ว เมื่อได้รับโทษในความผิดของตนครบแล้ว ต้องถือเป็นผู้บริสุทธิ์ที่มีสิทธิเสรีภาพ เทียบเท่ากับคนปกติ ซึ่งหลักการในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้นบัญญัติไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การเลือกปฏิบัติเพราะฐานะของบุคคลย่อมถือเป็นการเลือกปฏิบัติที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ต้องถือว่าสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มีเท่าเทียมกันในแง่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเพื่อดำรงชีวิตโดยมีศักดิ์ศรีโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ผิวพรรณ เพศ อายุ ศาสนา สถานะภาพทางกาย ฉะนั้นผู้พ้นโทษซึ่งได้รับโทษมาครบแล้วต้องถือเป็นผู้บริสุทธิ์ที่ต้องได้รับการปฏิบัติเทียบเท่ากับบุคคลอื่น จะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติ คือ ต้องไม่ถือว่าผู้ที่พ้นโทษออกมามีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือฐานะทางสังคมด้อยกว่าคนทั่วไป จนต้องมีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เท่ากับคนปกติ อีกทั้งในมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) หรือเรียกว่า ข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules) ได้มีการกำหนดให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว รัฐจะต้องมีการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้ว สามารถ

กลับคืนสู่สังคมได้ การที่มีผู้ต้องขังมีงานทำเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยผู้ต้องขังให้กลับคืนสู่สังคมได้มาก เพราะหากผู้ต้องขังมีงานทำ โอกาสที่ผู้ต้องขังจะไปกระทำความผิดซ้ำอีกก็เป็นไปได้อย่างมากขึ้น สำหรับในประเทศไทยมาตรา 74 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยังบัญญัติเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทั้งหลักการสากลและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้ความสำคัญกับการให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน รวมไปถึงเรื่องการทำงาน ฉะนั้นนักโทษที่ออกมาจากเรือนจำภายหลังพ้นโทษจึงไม่ควรจะถูกเลือกปฏิบัติ เพราะว่าเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ต้องถือว่านักโทษที่พ้นโทษเป็นคนปกติเหมือนคนอื่นทั่วไป ซึ่งปัญหาของนักโทษที่ออกจากเรือนจำ มักจะถูกตีตรา หรือถูกกีดกันจากสังคมทำให้ไม่มีโอกาสได้รับงานทำที่ดี เนื่องจากมีประวัติอาชญากรรมติดตัว ในประเทศไทยผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมจะถูกตรวจสอบก่อนการสมัครงาน นายจ้างจะปฏิเสธผู้สมัครตั้งแต่ใบสมัครงาน หากผู้สมัครมีประวัติอาชญากรรมทำให้ผู้พ้นโทษไม่มีโอกาสแม้จะเข้ารับการทดสอบใด ๆ จากนายจ้าง

สำหรับในสหรัฐอเมริกา นั้น กฎหมาย Ban the Box คือเพื่อช่วยให้ผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมได้รับโอกาสที่ยุติธรรมในการทำงาน นายจ้างควรประเมินคุณสมบัติและทักษะของผู้สมัครอย่างยุติธรรมเทียบกับผู้สมัครคนอื่น ๆ ก่อนที่จะปฏิเสธการจ้างงาน ซึ่ง Ban the

Box นี้้อาจกล่าวได้ว่าเป็นมาตรการทางกฎหมายที่นำมาช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ โดยในใบสมัครงาน จะห้ามถามเรื่องประวัติอาชญากรรม เพื่อให้บริษัทพิจารณาจากประวัติอื่น ๆ ของผู้สมัครงานโดยเท่าเทียมกันไม่ให้พิจารณาจากประวัติอาชญากรรม เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีโอกาสในการทำงานเพิ่มมากขึ้น การถามประวัติอาชญากรรมสามารถถามได้ หลังจากที่ผู้สมัครได้ผ่านกระบวนการสัมภาษณ์แล้ว

เมื่อเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกาในประเทศไทย จะพบว่าในสหรัฐอเมริกามีการออกกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษแบบเป็นรูปธรรม ในขณะที่ในประเทศไทยไม่มีกฎหมายใดที่ออกมาช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษแบบชัดเจน โดยเมื่อพิจารณาถึงสิทธิของผู้พ้นโทษ จะเห็นได้ว่าผู้พ้นโทษถือเป็นผู้ที่ได้ผ่านการลงโทษ หรือเรียกว่าได้ชดเชยความผิดของตนแล้ว การที่จะต้องถูกตราหน้าจากสังคมว่าเป็นคนชั่วกจนทำให้ไม่ได้รับโอกาสในสังคมย่อมส่งผลให้ผู้พ้นโทษไม่สามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้ และหันกลับไปกระทำความผิดซ้ำ โดยเฉพาะในสังคมไทยผู้ที่ออกมาจากเรือนจำจะถูกกีดกันจากสังคมในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะด้านการทำงาน นายจ้างมักจะไม่จ้างผู้สมัครที่มีประวัติอาชญากรรม เนื่องจากเกรงกลัวปัญหาว่าผู้สมัครอาจจะกลับมากระทำความผิดซ้ำ ทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย นายจ้างจึงมักจะตัดปัญหาด้วยการที่ไม่จ้างลูกจ้างที่มีประวัติอาชญากรรมในการกรอกใบสมัครงานจึงมักจะพบคำถามว่า

ผู้สมัครเคยมีประวัติอาชญากรรมหรือไม่ ซึ่งการถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมาก่อนหรือไม่นี้ พบทั้งในการสมัครทำงานเอกชนและการสมัครงานราชการ จึงทำให้ผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมไม่สามารถที่จะหางานทำที่มีความมั่นคงได้ จึงทำได้เพียงทำธุรกิจส่วนตัว ซึ่งหากผู้พ้นโทษไม่มีทุนทรัพย์ที่มากเพียงพอ ขาดโอกาสจากสังคม และครอบครัว ไม่สามารถจะหารายได้ในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้ จึงต้องหันกลับไปกระทำความผิดซ้ำ เพื่อให้สามารถอยู่รอดในสังคมได้

การสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ โดยเฉพาะในเรื่องของการทำงานภายหลังพ้นโทษนั้น เป็นสิ่งที่ทุกประเทศ รวมไปถึงหลักการสากลต่าง ๆ เช่น อนุสัญญาการเลือกปฏิบัติ (การจ้างงานและอาชีพ) ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ต่างให้ความสำคัญกับการให้ผู้พ้นโทษหางานทำได้หลังพ้นโทษ ในสหรัฐอเมริกา Ban the Box เป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษหางานทำได้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากล และลดการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งในความเป็นจริงนั้น ผู้พ้นโทษควรจะได้รับ การปฏิบัติเทียบเท่ากับคนทั่วไป เพราะผู้พ้นโทษ ถือว่าได้รับโทษกับการกระทำความผิดของตนมาแล้ว เมื่อออกมาจากเรือนจำผู้พ้นโทษจึงควรมีสติ เสรีภาพเทียบเท่าคนทั่วไป ไม่ควรจะถูกจำกัดสิทธิ เพราะการกระทำในอดีตของตน การสมัครงานโดยถามเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรม ในความเห็นของผู้วิจัยเป็นการละเมิดสิทธิของผู้พ้นโทษ ผู้พ้นโทษควรจะได้รับ การปฏิบัติเท่าเทียมกันตาม

หลักปัญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่มนุษย์ทุกคนควรมีสื่อสิทธิเท่าเทียมกัน การถามประวัติอาชญากรรมของผู้พันโทจึงเป็นการละเมิดหลักการในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพของผู้พันโท ถึงแม้ว่าการถามประวัติอาชญากรรมจะเป็นไปเพื่อประโยชน์ของนายจ้างหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมขึ้นอีก แต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะให้ผู้พันโทได้รับโอกาสในการเริ่มต้นชีวิต เพื่อไม่ให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งถือเป็นการปกป้องสังคมด้วยเช่นกัน

2. สิทธิของนายจ้างในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม

การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของพนักงาน เป็นกระบวนการที่องค์กรใช้เพื่อตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของบุคคลที่จะจ้างงาน การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมสามารถช่วยองค์กรในการป้องกันความเสี่ยงจากพนักงานที่อาจมีประวัติอาชญากรรม (Onedee, 2024)

แนวคิดในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของนายจ้างก่อนที่จะรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยหลักแล้วเป็นไปเพื่อความปลอดภัยขององค์กร และพนักงาน เพื่อรักษาชื่อเสียง และมาตรฐานของบริษัท ซึ่งนอกจากจะช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรแล้ว ก็ยังมีส่วนในการช่วยให้พนักงานแผนกทรัพยากรบุคคลสามารถทำงานได้ง่ายมากขึ้นด้วยการจัดเก็บฐานข้อมูล หลังจากที่มีการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมเพื่อทำฐานข้อมูลการพนักงานที่มีประวัติการกระทำผิดกรณีต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยง และลดระยะเวลาการทำงานให้สั้นลง อาชญากรรม

ที่เกิดจากลูกจ้างที่ถึงแม้จะไม่ใช่มามีประวัติอาชญากรรมมาก่อน มีให้เห็นตลอดเวลา เช่น ปัญหาเรื่องการลักขโมย ปัญหาการทำร้ายร่างกาย ปัญหาการล่วงละเมิด ปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเสพติด ฯลฯ (Appmann, 2024)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่านายจ้างอาจเผชิญปัญหาต่าง ๆ จากพนักงานที่ถึงแม้จะไม่มีประวัติอาชญากรรม แต่หากพนักงานนั้นขาดความยับยั้งชั่งใจ ก็อาจเกิดการกระทำความผิดได้ในที่ทำงาน โดยเฉพาะพนักงานที่ทำงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการเงินมักจะพบปัญหาการทุจริตอยู่บ่อย ๆ โดยแนวคิดของนายจ้างนั้นจะเห็นได้ว่าขนาดผู้ที่ไม่มีประวัติอาชญากรรมยังมีโอกาสกระทำความผิด หากรับผู้ที่มีประวัติอาชญากรรม ที่เคยติดคุกมาก่อน โอกาสในการกระทำความผิดย่อมจะมากกว่า นายจ้างโดยส่วนใหญ่จึงมักจะไม่น่าเสี่ยงที่จะจ้างลูกจ้างที่มีประวัติอาชญากรรม โดยเฉพาะในหน้าที่การงานที่สำคัญต่าง ๆ การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของลูกจ้างจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่นายจ้าง รวมไปถึงหน่วยงานของรัฐใช้ในการตรวจสอบผู้ที่เข้าทำงาน โดยหลักการประวัติอาชญากรรมเป็นข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว (Sensitive Data) ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 หรือ PDPA (Personal Data Protection Act, B.E. 2562 (2019), 2019) ห้ามไม่ให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหวที่อาจจะส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลนั้นโดยไม่ได้รับความยินยอม โดยขัดแย้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Pompilast.su, 2023)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายของสหรัฐอเมริกา นั้น จะพบว่าเนื่องจากของไทยไม่มีการนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของนายจ้างจึงเป็นสิทธิที่นายจ้างสามารถกระทำได้ตลอดเวลา ในขั้นตอนใดก็ได้ของการสมัครงาน และไม่มีการกำหนดประเภทของงานไว้ เพราะไม่มีกฎหมายห้ามไว้โดยตรง เพียงแต่กฎหมายกำหนดไว้ว่า ต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้างเท่านั้น ซึ่งหลักปฏิบัติของไทยนั้น โดยปกติการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของนายจ้างจะเริ่มขึ้นตั้งแต่ใบสมัคร โดยลูกจ้างอาจถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าสู่กระบวนการคัดเลือกตั้งแต่แรก เพื่อตัดปัญหาความยุ่งยาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในสหรัฐอเมริกาที่เป็นประเทศที่มีกฎหมาย Ban the Box ใช้บังคับ โดยห้ามนายจ้างถามคำถามเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมของลูกจ้างตั้งแต่ใบสมัครงาน มีบทลงโทษนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างชัดเจน ซึ่งกฎหมายไม่ได้มีการบังคับว่านายจ้างต้องจ้างลูกจ้างที่มีประวัติอาชญากรรมทุกกรณี หากประเภทงานที่มีความเสี่ยง ในสหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้นำกฎหมาย Ban the Box มาใช้บังคับ รวมไปถึงหากมีการเสนองานแบบมีเงื่อนไขแล้ว เมื่อตรวจสอบประวัติอาชญากรรม พบว่าประวัติของลูกจ้างอาจจะมีผลงานในตำแหน่งที่ลูกจ้างสมัคร กฎหมายยังให้สิทธินายจ้างในการปฏิเสธด้วยเช่นกัน เพียงแต่ต้องมีเหตุผลที่ชัดเจน

จากที่กล่าวจึงเห็นได้ว่าในประเทศไทย นายจ้างมีสิทธิในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของลูกจ้างมากกว่าในประเทศที่มีการใช้กฎหมาย

Ban the Box เหมือนเช่นในสหรัฐอเมริกา แต่หากพิจารณาในด้านการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ จะเห็นได้ว่ากฎหมาย Ban the Box จะเป็นกฎหมายที่ช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการมีโอกาสในการทำงานมากขึ้น ซึ่งหากประเทศไทยจะนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้นั้นจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมต่อไป

3. ความเหมาะสมของประเทศไทย ในการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน

การห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน หรือ Ban the Box นั้นเป็นกฎหมายที่มีการบังคับใช้ในสหรัฐอเมริกาบางรัฐ เพื่อช่วยผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมได้รับโอกาสที่ยุติธรรมในการหางานทำ นายจ้างควรประเมินคุณสมบัติและทักษะของผู้สมัครอย่างยุติธรรม เทียบกับผู้สมัครคนอื่น ๆ ก่อนที่จะปฏิเสธการจ้างงาน การที่นายจ้างถามประวัติอาชญากรรมโดยพิจารณาจากใบสมัคร หากลูกจ้างมีประวัติอาชญากรรม มักจะโดนปฏิเสธจากนายจ้างโดยเด็ดขาด ทำให้ผู้พ้นโทษไม่สามารถหางานทำได้ ส่งผลให้นักโทษกลับไปกระทำความผิดซ้ำ เนื่องจากการที่ไม่ได้รับโอกาสจากสังคม การไม่ถามประวัติอาชญากรรมกับผู้พ้นโทษตั้งแต่ตอนกรอกใบสมัครงาน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้นักโทษมีงานทำมากขึ้น เพราะหากถามเรื่องประวัติอาชญากรรม ใบสมัครผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมจะถูกปฏิเสธตั้งแต่เริ่มแรก โดยไม่มีการให้โอกาสตั้งแต่เริ่มแรก

โดยปกติในการตรวจประวัติอาชญากรรม

ของพนักงาน เป็นกระบวนการที่องค์กรใช้เพื่อตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของบุคคลที่จะจ้างงาน การตรวจประวัติอาชญากรรมสามารถช่วยองค์กรในการป้องกันความเสี่ยงจากพนักงานที่อาจมีประวัติอาชญากรรม เช่น การล่วงละเมิดทางเพศ การฉ้อโกง ลักขโมย หรือการก่ออาชญากรรมอื่น ๆ เป็นต้น แนวคิดในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของนายจ้างก่อนที่จะรับลูกจ้างเข้าทำงานนั้น ทำให้เพื่อความปลอดภัยขององค์กร และพนักงาน

สำหรับในประเทศไทย แม้จะไม่มีกฎหมาย Ban the Box เหมือนเช่นในสหรัฐอเมริกา แต่ในประเทศไทยมีมาตรการในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษหรือสงเคราะห์ผู้พ้นโทษมาตั้งแต่อดีต ในปัจจุบันการจ้างงานผู้พ้นโทษนั้น ในประเทศไทยมีศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีความรู้และสนับสนุนให้ผู้พ้นโทษนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษผู้ประกอบการที่สนใจจ้างงานผู้พ้นโทษสามารถกำหนดคุณสมบัติบุคคลที่จะรับเข้าทำงานได้ ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน ความเหมาะสมกับตำแหน่งและลักษณะงาน โดยศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ หรือที่เรียกว่าศูนย์ CARE (Center for Assistance to Reintegration and Employment) ของแต่ละเรือนจำ จะประสานงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัด หรือสถานประกอบการในพื้นที่ที่ยินดีรับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน และ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขัง

และผู้พ้นโทษทราบ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีโครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ เพื่อใช้เป็นสถานที่รองรับผู้พ้นโทษและผู้อยู่ระหว่างพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษได้มีงานทำ และหากทำงานได้ดีก็จะได้รับการจ้างงานต่อทันทีที่พ้นโทษ (Riantong, 2023) นอกจากนี้ในประเทศไทยมีการตรากฎหมายเพื่อเป็นการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้พ้นโทษให้มีโอกาสได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นล่าสุด ตามพระราชบัญญัติการออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 704) พ.ศ. 2563 โดยมีสาระสำคัญในมาตรา 4 คือ เพื่อลดหย่อนภาษีบริษัทที่จ้างงานผู้พ้นโทษ ทำให้บริษัทที่ยินยอมจ้างงานผู้พ้นโทษจะได้รับการลดหย่อนภาษี

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในประเทศไทย มีโครงการเพื่อสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ ในการช่วยหางานทำหลังพ้นโทษ แต่จะเห็นว่าโครงการดังกล่าวจะมีการจำกัดในเรื่องสถานที่ที่โดยส่วนใหญ่ อุตสาหกรรมหรือโรงงานมักจะอยู่ในนิคม ซึ่งจะได้ไม่ได้อยู่ในภูมิลำเนาของผู้พ้นโทษ เมื่อผู้พ้นโทษ พ้นโทษออกไปจึงมักจะไม่ได้กลับคืนสู่สังคมโดยตรง แต่หากไปทำงานมักจะไปทำงานร่วมกันกับผู้พ้นโทษด้วยกัน จึงไม่ได้กลับคืนสู่สังคมอย่างแท้จริง อีกทั้งปริมาณงานที่ต้องการให้ผู้พ้นโทษทำนั้น จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นงานเอกชน และมีไม่เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ที่ให้โอกาสแก่ผู้พ้นโทษในการทำงาน จึงยังมีนักโทษที่ออกจากเรือนจำเป็นจำนวนมากที่ออกจากเรือนจำแล้วไม่สามารถหางานทำได้ (Paitoonphong &

Kulkonkarn, 2019) ประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่ช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ เพียงแต่มีมาตรการในการลดหย่อนภาษีให้เอกชนที่รับนักโทษเข้าทำงาน ประเทศไทยยังขาดกฎหมายหรือมาตรการในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ (Lertpanichphan, 2018)

ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากฎหมาย Ban the Box จึงเป็นมาตรการหนึ่งที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในประเทศไทย ด้วยเหตุผล ดังนี้

1. กฎหมาย Ban the Box เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวคิดของกฎหมาย Ban the Box นั้น เป็นกฎหมายที่ให้โอกาสผู้พ้นโทษในการที่ไม่ต้องกรอกประวัติอาชญากรรมของตนลงในใบสมัครงาน เพื่อไม่ให้นายจ้างตัดสินเฉพาะประวัติอาชญากรรมเท่านั้น แต่จะให้นายจ้างพิจารณาจากประสบการณ์ หรือความสามารถอื่น ๆ ของผู้สมัครด้วย จะทำให้ผู้พ้นโทษที่มีประวัติอาชญากรรมมีโอกาสในการได้งานทำมากขึ้น

2. กฎหมาย Ban the Box ไม่ได้จำกัดให้นายจ้างห้ามตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครเลย แต่เป็นเพียงห้ามถามประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครในขั้นตอนการเริ่มสมัครงานเท่านั้น เพื่อต้องการให้นายจ้างพิจารณาคุณสมบัติอื่น ๆ ของผู้สมัครเท่านั้น เมื่อนายจ้างเสนองานแบบมีเงื่อนไขแล้ว หรือผ่านกระบวนการสัมภาษณ์แล้ว นายจ้างสามารถตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้ และปฏิเสธการจ้างงานได้

หากตำแหน่งงานนั้นเป็นตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมของผู้สมัคร และในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้สมัครได้ชี้แจงเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมของตน ไม่ได้ตัดโอกาสไม่ให้ผู้สมัครได้โต้แย้งแต่อย่างใด

3. การที่กฎหมาย Ban the Box เปิดโอกาสให้นายจ้างได้พิจารณาคุณสมบัติอื่น ๆ ก่อนจะตัดสินผู้สมัครที่มีประวัติอาชญากรรมตั้งแต่แรก จะทำให้นายจ้างได้มีโอกาสเลือกผู้สมัครที่ตรงกับความต้องการของนายจ้างมากที่สุด และทำให้ผู้สมัครกระตือรือร้นในการทำงาน ส่งผลดีต่อองค์กรของนายจ้าง

4. การที่กฎหมาย Ban the Box เปิดโอกาสให้ผู้มีประวัติอาชญากรรม ได้มีงานทำหลังพ้นโทษมากขึ้น ทำให้ผู้พ้นโทษมีโอกาสกลับคืนสู่สังคมโดยเร็ว ทำให้นักโทษไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ทำให้ปัญหานักโทษล้นเรือนจำในประเทศไทยลดน้อยลง

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่ากฎหมาย Ban the Box เป็นกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ โดยไม่ให้นายจ้างพิจารณาประวัติอาชญากรรมเท่านั้น แต่ให้โอกาสนายจ้างพิจารณาคุณสมบัติอื่น ๆ ของลูกจ้าง แต่ก็ไม่ได้มีลักษณะเป็นการบังคับนายจ้างไม่ให้ตรวจสอบประวัติอาชญากรรมเลย หากงานนั้นมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประวัติอาชญากรรมของลูกจ้าง นายจ้างสามารถปฏิเสธได้ กฎหมาย Ban the Box จึงไม่ได้มีลักษณะในการบังคับนายจ้างทั้งหมด แต่เป็นกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ลูกจ้างมีโอกาสได้งานทำ ไม่ให้ถูกนายจ้างถูกปฏิเสธทันที ผู้วิจัย

จึงเห็นว่ากฎหมาย Ban the Box มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในประเทศไทย โดยควรมีรูปแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย

4. แนวทางการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงานในประเทศไทย

ตามที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ในประเทศไทย เพื่อเป็นการให้โอกาสผู้พ้นโทษในการหางานทำภายหลังพ้นโทษ โอกาสที่จะกระทำความผิดซ้ำจะลดน้อยลง โดยต้องมีรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับประเทศไทย ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจึงจะวิเคราะห์ในประเด็นดังต่อไปนี้

4.1 หน่วยงาน

กฎหมาย Ban the Box เป็นกฎหมายที่ช่วยเหลือผู้พ้นโทษ เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีโอกาสในการทำงานมากขึ้น ซึ่งในสหรัฐอเมริกาแต่ละรัฐมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป บางรัฐจะใช้กับหน่วยงานของรัฐเท่านั้น บางรัฐใช้กับองค์กรเอกชน บางรัฐใช้กับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชน แตกต่างกันไป ดังนี้

จากการศึกษา รัฐแคลิฟอร์เนีย Fair Chance Act เป็นกฎหมายของรัฐแคลิฟอร์เนียที่ห้ามไม่ให้นายจ้างทั้งรัฐบาลและเอกชนที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปสอบถามเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมก่อนที่จะเสนองานให้ ในรัฐเนวาดา Assembly Bill 384 หรือกฎหมาย Ban the Box กำหนดนายจ้างที่เป็นหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาผู้สมัครที่มีคุณสมบัติซึ่งมีประวัติอาชญากรรม โดยกฎหมายดังกล่าวบัญญัติไว้ใน Nevada Revised Statutes

มาตรา 284.281 ถึงแม้ในรัฐเนวาดากฎหมาย Ban the Box จะใช้บังคับเฉพาะหน่วยงานของรัฐ แต่หน่วยงานเอกชนที่จะตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของลูกจ้างนั้นจะถูกควบคุมด้วยกฎหมาย The Fair Credit Reporting Act ซึ่งเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลาง โดยการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจะต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนดำเนินการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม และต้องให้ผู้สมัครทราบ หากประวัติอาชญากรรมเป็นเหตุไม่ให้ได้รับการทำงาน ในรัฐฮาวาย Hawaii Revised Statutes § 378-2.5 เป็นบทบัญญัติในกฎหมายของรัฐฮาวายที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย Ban the Box ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติจากประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน การห้ามสอบถามประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครงานก่อนการเสนอจ้างงานเบื้องต้น ข้อกำหนดนี้ห้ามนายจ้างเอกชนไม่ให้สอบถามหรือสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครงานในขั้นตอนการสมัครงานเริ่มต้น ซึ่งรวมถึงการกรอกแบบฟอร์มใบสมัคร การสัมภาษณ์ครั้งแรก และการประเมินผลเบื้องต้น นายจ้างสามารถสอบถามหรือพิจารณาเฉพาะการถูกตัดสินว่ามีความผิดที่เกิดขึ้นภายใน 7 ปีล่าสุดสำหรับความผิดทางอาญา และ 5 ปีสำหรับความผิดทางอาญาเล็กน้อย

สำหรับประเทศไทยผู้วิจัยเห็นว่าหากต้องการนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ ควรนำมาใช้ทั้งนายจ้างที่เป็นทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน เพราะกฎหมาย Ban the Box

เป็นกฎหมายที่มีการบังคับนายจ้างให้พิจารณาคุณสมบัติของผู้พ้นโทษก่อนที่จะปฏิเสธไม่จ้างงานในทันที ซึ่งหากให้กฎหมายนี้ได้รับการยอมรับ ควรจะมีการเริ่มใช้ในหน่วยงานของรัฐด้วย ไม่ใช่บังคับเฉพาะในภาคเอกชนเท่านั้น มิเช่นนั้นอาจ จะไม่ได้รับการยอมรับจากภาคเอกชน เพราะการ รับผู้ที่มิประพฤติอาชญากรรมเข้าไปทำงาน มีความเสี่ยงที่อาจจะทำให้เกิดอาชญากรรมในที่ทำงาน หากแม้กระทั่งภาครัฐยังไม่ยอมทำเป็นแบบอย่าง โอกาสที่ภาคเอกชนจะยอมรับคงจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยาก ในปัจจุบันกฎหมายที่ช่วยเหลือ ภาคเอกชนที่รับผู้พ้นโทษไปทำงาน มีเพียงการลดหย่อนภาษีเท่านั้น ซึ่งได้รับการตอบรับจากภาค เอกชนบางส่วน เหตุผลเพราะนายจ้างยังมีความ กลัวที่จะให้ผู้พ้นโทษ หรือผู้มิประพฤติอาชญากรรม เข้ามาทำงาน การที่ต้องการให้หน่วยงานเอกชน ให้ผู้พ้นโทษเข้าไปทำงาน จึงต้องมีกฎหมายที่ เป็นภาคบังคับ และต้องเป็นนโยบายที่ได้รับการ ยอมรับ ซึ่งภาครัฐควรที่จะเริ่มดำเนินการด้วยเช่นกัน มิใช่บังคับแต่ภาคเอกชน

การรับสมัครงานของภาครัฐนั้น โดย ส่วนใหญ่จะมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับประวัติ อาชญากรรมของผู้สมัครในใบสมัคร หากผู้สมัคร มีประวัติอาชญากรรมจะเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติ ในการสมัครงาน ซึ่งจะไม่มีการพิจารณาคุณสมบัติ อื่น ๆ ของผู้สมัคร โดยหากเป็นหน่วยงานของรัฐ ส่วนใหญ่จะรับสมัครด้วยการสอบข้อเขียน และ จึงผ่านการสัมภาษณ์ ซึ่งหากผู้สมัครมีประวัติ อาชญากรรม จะถือว่าไม่มีคุณสมบัติในการสมัคร

ไม่มีโอกาสแม้จะเข้าสอบข้อเขียน ส่วนในภาค เอกชน โดยส่วนใหญ่จะมีการสัมภาษณ์ ซึ่งหาก ในใบสมัครมีประวัติอาชญากรรม นายจ้างมักจะ ไม่ให้เข้าสู่กระบวนการสัมภาษณ์

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าทั้งหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ไม่มีการเปิดโอกาสให้ ผู้มิประพฤติอาชญากรรมในการแสดงความสามารถ ผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมมักจะโดนตัดสิทธิ ตั้งแต่ ในขั้นตอนการพิจารณาจากใบสมัคร ไม่ได้มีการ เปิดโอกาสให้ผู้สมัครแสดงความสามารถอื่น ๆ ทำให้ผู้สมัครที่มีประวัติอาชญากรรมหางานได้ ยากมากขึ้น เมื่อผู้พ้นโทษไม่หางานทำ ไม่มีการให้ โอกาสจากสังคม จึงทำให้นักโทษกลับไปกระทำ ความผิดซ้ำ หากในประเทศไทยมีการเปิดโอกาส ให้ผู้พ้นโทษ หางานทำได้มากขึ้น จะทำให้ผู้พ้น โทษกลับคืนสู่สังคมได้มากขึ้น การกลับไปกระทำ ความผิดซ้ำจะลดน้อยลง ฉะนั้นทั้งหน่วยงานของ ภาครัฐและภาคเอกชน ควรจะส่งเสริมในการให้โอกาส ผู้พ้นโทษในการหางานทำได้หลังพ้นโทษ การที่ นำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ จะช่วยให้ผู้พ้น โทษมีโอกาสในการแสดงความสามารถก่อน โดย หากเป็นงานภาครัฐก็ควรจะให้ผู้พ้นโทษมีโอกาส ให้การสอบข้อเขียน หรือผ่านการสัมภาษณ์ก่อน หากเป็นภาคเอกชนก็ควรจะให้ผ่านการสัมภาษณ์ ก่อน จึงจะสามารถตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ได้ ซึ่งกฎหมาย Ban the Box ควรจะนำมาใช้ทั้ง ในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นการเปิดโอกาส ให้ผู้พ้นโทษมีโอกาสในการทำงานมากขึ้น จึงควร ต้องมีการร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4.2 ประเพณีงาน

ในสหรัฐอเมริกากฎหมาย Ban the Box โดยส่วนใหญ่จะนำมาใช้ในการสมัครงานทุกประเภท แต่จะมีข้อยกเว้นในบางประเภทงานที่ไม่มีเหมาะสมที่จะให้โอกาสผู้พ้นโทษเข้ามาทำงานได้ กฎหมายในสหรัฐอเมริกาจึงมีการยกเว้นไม่ให้นำไปใช้กับงานบางประเภท เช่น งานเกี่ยวกับการเงิน งานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น สังเกตได้ว่าประเภทงานที่ยกเว้นไม่บังคับใช้กฎหมาย Ban the Box นั้น ไม่ได้มีการห้ามไว้หลายประเภท เนื่องจากกฎหมายยังต้องการให้โอกาสผู้พ้นโทษในการหางานทำได้ หากกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ตั้งแต่แรก อาจจะทำให้วัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ไม่ศักดิ์สิทธิ์เท่าที่ควร กฎหมายในสหรัฐอเมริกาจึงไม่ได้เขียนข้อห้ามไว้หลายประเภท

สำหรับในประเทศไทย จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ว่า กฎหมาย Ban the Box ควรนำมาใช้กับทั้งหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน สำหรับประเภทงานนั้นผู้วิจัยเห็นว่าไม่ควรจะมีการกำหนดไว้ว่าใช้กับงานประเภทไหนบ้าง เพื่อให้กฎหมาย Ban the Box บรรลุวัตถุประสงค์ให้ได้มากที่สุดในการให้โอกาสผู้พ้นโทษในการหางานทำได้มากที่สุด แต่ควรจะมีการกำหนดประเภทของงานที่ต้องห้ามผู้มีประวัติอาชญากรรมไว้ เพราะงานบางประเภทเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของรัฐ ซึ่งไม่ควรจะมีความเสี่ยงที่ต้องให้ผู้มีประวัติอาชญากรรมเข้าไปทำงาน เพราะจะส่งผลกระทบต่อสาธารณชน หรืองานที่

เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ อย่างเด็กหรือผู้สูงอายุ หากเกิดเหตุการณ์ได้ขึ้น บุคคลเหล่านี้ก็ไม่อาจจะขอความช่วยเหลือได้ จึงไม่ควรมีความเสี่ยงที่จะให้ผู้มีประวัติอาชญากรรมเข้าไปทำงาน หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ซึ่งโดยปกติงานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน คนที่ไม่มีประวัติอาชญากรรมยังเกิดเจตนาทุจริตได้โดยง่าย ผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมจึงอาจมีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดได้โดยง่าย

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากมีการนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ในประเทศไทย ควรจะมีการกำหนดประเภทงานที่ห้ามไม่ให้ใช้กฎหมาย Ban the Box ไว้เหมือนเช่นในสหรัฐอเมริกา ซึ่งสำหรับประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นว่าประเภทงานที่ควรจะต้องห้ามไว้อย่างชัดเจน มีดังนี้

1. งานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของรัฐ เช่น งานดูแลระบบทะเบียนประวัติอาชญากร ฯลฯ เนื่องจากงานประเภทนี้จะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของรัฐ ไม่ควรมีเสี่ยงที่จะให้ผู้มีประวัติอาชญากรรมเข้ามาทำงาน เพราะหากมีการกระทำที่ทุจริตต่อหน้าที่ อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยของสาธารณชนในวงกว้าง

2. งานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เช่น ตำแหน่งผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ฯลฯ เพราะตำแหน่งหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม มีผลต่อความน่าเชื่อถือของสังคม หากมีบุคคลที่มีประวัติอาชญากรรม อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม

3. งานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลบุคคลที่ต้องการคุ้มครองเป็นพิเศษ เช่น โรงเรียน สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุ ฯลฯ ไม่ควรมีผู้มีประวัติอาชกรรมมาทำงานในสถานที่ดังกล่าว เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวมีบุคคลที่อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดขึ้น จึงไม่ควรเสี่ยงที่ต้องนำผู้มีประวัติอาชกรรมเข้ามาทำงาน

4. งานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เช่น เจ้าหน้าที่การเงิน ฯลฯ เนื่องจากงานที่เกี่ยวข้องกับการเงินจะมีความเสี่ยงสูงที่จะกระตุ้นให้ผู้ที่ออกมาจากเรือนจำกระทำความผิดซ้ำได้มาก เนื่องจากความต้องการด้านการเงิน จึงไม่ควรให้ผู้มีประวัติอาชกรรมทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน

4.3 กระบวนการ

ในกฎหมาย Ban the Box ของแต่ละรัฐในสหรัฐอเมริกานั้นจะมีกระบวนการที่คล้ายกัน โดยจะเริ่มต้นจากการห้ามถามประวัติอาชกรรมในใบสมัครงาน นายจ้างมีสิทธิตรวจสอบประวัติอาชกรรมได้ หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการสัมภาษณ์ หรือเสนองานแบบมีเงื่อนไขแล้วเท่านั้น หากนายจ้างตรวจสอบประวัติอาชกรรมแล้ว พบว่าตำแหน่งงานที่สมัครนั้นเกี่ยวข้องกับประวัติอาชกรรมของผู้สมัคร จนอาจทำให้ผู้สมัครกระทำความผิดซ้ำ นายจ้างอาจปฏิเสธการจ้างงานได้ แต่ต้องให้เหตุผลไว้ และแจ้งไปยังผู้สมัคร ซึ่งผู้สมัครอาจจะโต้แย้งได้ หากประวัตินั้นไม่ถูกต้อง ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมาย Ban the Box พยายามให้โอกาสผู้สมัครในการ

หางานทำหลังพ้นโทษให้ได้มากที่สุด เพราะหากนายจ้างปฏิเสธการจ้างงาน นายจ้างต้องมีการแจ้งเหตุผลไว้อย่างชัดเจน แสดงว่านายจ้างไม่สามารถปฏิเสธผู้สมัครที่มีประวัติอาชกรรมเลยทันทีได้ สำหรับประเทศไทยตามที่ผู้วิจัยได้

วิเคราะห์ไว้ว่าประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ในประเทศไทย ซึ่งควรนำใช้ทั้งในกระบวนการรับสมัครงานของทั้งเอกชน และรัฐบาล ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการห้ามถามประวัติอาชกรรมในการสมัครงานของรัฐ โดยปกติหน่วยงานของรัฐจะจำกัดคุณสมบัติของผู้มีประวัติอาชกรรมไว้ตั้งแต่เริ่มแรก คือ ใบสมัครงาน หรืออาจกล่าวได้ว่าผู้มีประวัติอาชกรรม จะไม่มีคุณสมบัติในการสมัครงานในหน่วยงานของรัฐ ไม่มีโอกาสสอบข้อเขียน หรือ สอบสัมภาษณ์เลย หากมีการนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้นั้นควรจะห้ามนายจ้างถามประวัติอาชกรรมตั้งแต่ในใบสมัครงาน ใบสมัครงานไม่ควรมีคำถามเกี่ยวกับประวัติอาชกรรม ตั้งแต่เริ่มแรก ควรจะให้ผู้พ้นโทษมีโอกาสในการเข้าสอบทั้งข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ หลังจากผ่านกระบวนการคัดเลือกแล้ว หากผู้มีประวัติอาชกรรมสามารถผ่านการทดสอบได้นั้น จึงจะสามารถตรวจสอบประวัติอาชกรรมได้ หากนายจ้างที่เป็นหน่วยงานของรัฐจะปฏิเสธการจ้างงาน ต้องมีการชี้แจงโดยให้เหตุผลไว้ เช่น ตำแหน่งงานนั้นอาจมีความเสี่ยงที่จะให้ผู้มีประวัติอาชกรรมกระทำความผิดซ้ำ นายจ้างอาจปฏิเสธไม่ให้จ้างงานได้ โดยต้องให้ผู้สมัครมีโอกาสโต้แย้งได้

สำหรับในภาคเอกชนนั้นในประเทศไทย การรับสมัครงานนั้น จะพิจารณาจากใบสมัครก่อน และจะมีคำถามเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรม หากมีประวัติอาชญากรรม นายจ้างจะไม่พิจารณาให้เข้าสัมภาษณ์ หากมีการนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรห้ามนายจ้างถามประวัติอาชญากรรมในใบสมัครตั้งแต่เริ่มแรก ควรให้ผู้สมัครมีโอกาสในการพบปะกับนายจ้างก่อน โดยควรให้ผ่านการสัมภาษณ์หรือผ่านการทดสอบ และหากผู้มีประวัติอาชญากรรมสามารถผ่านการทดสอบ นายจ้างจึงจะสามารถตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้ หากประวัติอาชญากรรมอาจส่งผลกระทบต่อตำแหน่งที่สมัคร นายจ้างอาจปฏิเสธการจ้างงาน โดยต้องให้เหตุผลกับผู้สมัครเป็นลายลักษณ์อักษร และผู้สมัครอาจโต้แย้งความถูกต้องได้เช่นกัน

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าในประเทศไทย กระบวนการสมัครงานทั้งเอกชนและรัฐบาล ควรจะห้ามถามคำถามเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมในใบสมัคร เว้นแต่เป็นงานประเภทที่ควรจะมีการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมตั้งแต่แรก โดยนายจ้างต้องให้ผู้สมัครผ่านกระบวนการทดสอบต่าง ๆ เช่น การสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์ ฯลฯ และหากลูกจ้างสอบผ่านการทดสอบ นายจ้างจึงจะสามารถตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้ และนายจ้างมีสิทธิปฏิเสธการจ้างงานได้ หากงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ผู้สมัครสมัคร อาจทำให้เกิดความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำได้ เนื่องมาจากประวัติอาชญากรรมนั้น โดยนายจ้างต้องให้เหตุผลไว้ด้วย

4.4 การลงโทษ

กฎหมาย Ban the Box ในสหรัฐอเมริกา นั้น มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายที่บังคับให้นายจ้างต้องปฏิบัติตาม หากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย Ban the Box มีช่องทางในการให้ผู้สมัครเข้าสู่กระบวนการร้องเรียนได้ โดยในแต่ละรัฐจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อรับเรื่องร้องเรียนของลูกจ้างที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย Ban the Box เช่น ในแคลิฟอร์เนีย ผู้เสียหายสามารถยื่นเรื่องร้องเรียนต่อ California Department of Fair Employment and Housing (DFEH) เพื่อดำเนินการทางกฎหมายกับนายจ้างที่ละเมิดกฎหมายนี้ นายจ้างอาจถูกสั่งให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือทำการแก้ไขนโยบายที่ไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ยังอาจถูกสั่งให้จ่ายค่าชดเชยหรือค่าทนายความให้แก่ผู้เสียหาย กฎหมาย Ban the Box ของรัฐแคลิฟอร์เนียอยู่ภายใต้ California Fair Employment and Housing Act (FEHA) ซึ่งหมายความว่าผู้สมัครและพนักงานที่ถูกปฏิเสธงานเนื่องจากมีประวัติอาชญากรรมสามารถเรียกค่าเสียหายจากการเลือกปฏิบัติในศาลแพ่งได้ ค่าเสียหายที่สามารถเรียกได้ ความทุกข์ทางอารมณ์ นายจ้างที่ถูกพบว่าฝ่าฝืนกฎหมายอาจถูกปรับ 25,000 ดอลลาร์ เป็นต้น จากการศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย รัฐเนวาดา และรัฐฮาวาย มีการกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย Ban the Box ไว้เหมือนกัน คือ จะสามารถเรียกร้องค่าเสียหาย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ โดยสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ หากไม่

สามารถตกลงกันได้ ผู้สมัครยังคงมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลเป็นคดีแพ่ง เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการนำกฎหมาย Ban the Box มาใช้ในประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแลในเรื่องนี้ และควรจะให้ผู้สมัครมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเป็นคดีแพ่งเช่นเดียวกันกับในสหรัฐอเมริกา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนากฎหมายเพื่อช่วยผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ โดยศึกษาเฉพาะกรณีการห้ามถามประวัติอาชญากรรมในการสมัครงาน เพื่อให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จึงมีข้อเสนอแนะให้ร่างพระราชบัญญัติเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการหางานทำหลังพ้นโทษ พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การบังคับใช้

ควรกำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับกับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีข้อยกเว้นไม่ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับประเภทงาน ดังต่อไปนี้

- 1) งานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของรัฐ
- 2) งานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

3) งานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลบุคคลที่ต้องการคุ้มครองเป็นพิเศษ

4) งานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน

2. กระบวนการ

1) ห้ามนายจ้างถามประวัติอาชญากรรมของผู้สมัครในใบสมัครงาน จนกว่าผู้สมัครจะผ่านกระบวนการทดสอบของนายจ้างทุกกระบวนการ

2) หากผู้สมัครสามารถผ่านการทดสอบ นายจ้างจึงจะสามารถตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้

3) หากประวัติอาชญากรรมของผู้สมัคร อาจส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ที่ลูกจ้างสมัคร จนมีความเสี่ยงที่อาจจะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น นายจ้างมีสิทธิปฏิเสธไม่ให้ลูกจ้างเข้าทำงานได้ โดยต้องแจ้งเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้สมัคร รวมทั้งแนบประวัติอาชญากรรมของลูกจ้างด้วย ลูกจ้างสามารถโต้แย้งความถูกต้องของข้อมูลนั้นได้ 3.บทลงโทษ

หากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้สมัครสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ โดยคณะกรรมการมีอำนาจในการไต่ถามเคลียร์ข้อพิพาทได้ หากไม่สามารถไต่ถามเคลียร์ได้ หรือผู้สมัครโต้แย้งในคำตัดสินของคณะกรรมการ ผู้สมัครสามารถฟ้องคดีต่อศาลได้

REFERENCES

- Ahearn, T. (2024). **Small business administration to “Ban the Box” on SBA loan applications.** Retrieved from <https://www.esrcheck.com/2024/02/05/small-business-administration-to-ban-the-box-on-sba-loan-applications/> [2024, 14 Feb.]
- Appmann. (2024). **3 Key points of “Criminal background check” before allowing person to take a job.** Retrieved from <https://www.appman.co.th> [2024, 15 Jun.] (In Thai)
- Lertpanichphan, S. (2018). **Legal measures for the protection of rights and assistance for ex-offenders.** (Doctoral Dissertation in Law). National Institute of Development Administration, Bangkok. (In Thai)
- McLean, E. (2020). **Ban-the-Box.** Retrieved from <https://www.goodhire.com/blog/ban-the-box/> [2024, 14 Feb.]
- Onedee. (2024). **Criminal background checks for employees: a crucial step for organizational safety.** Retrieved from <https://www.onedee.ai/> [2024, 15 Jun.] (In Thai)
- Paitoonphong, S. & Kulkonkarn, K. (2019). **Person who passes over a punishment has no right to begin a career.** Retrieved from <https://tdri.or.th/2019/02/career-for-penalty/> [2024, 27 Mar.] (In Thai)
- Personal Data Protection Act, B.E. 2562 (2019). (2019, May 27). **Royal Thai Government Gazette.** Vol. 136 No. 69๗, pp. 52-95. Retrieved from https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/069/T_0052.PDF [2024, 11 Nov.] (In Thai)
- Pornpilast.su. (2023). **Information on criminal background, how to do without violating PDPA law.** Retrieved from <https://pdpthailand.com/news-article/criminal-profilers/> [2024, 15 Jun.] (In Thai)
- Riantong, D. (2023). **Correctional industrial estates and solutions to prison overcrowding.** Bangkok: Office of the National Budget. (In Thai)
- Workpoint Today. (2019). **Discovering a problem, overcrowded Thai prisons, more than one hundred thousand prisoners exceeding the capacity.** Retrieved from <https://workpointtoday.com/crowded-prisons/> [2024, 27 Mar.] (In Thai)
- World Population Review. (2024). **Ban the Box states 2024.** Retrieved from <https://worldpopulationreview.com/state-rankings/ban-the-box-states> [2024, 2 Feb.]

พฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery
ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

BEHAVIOR AND FACTORS INFLUENCING CONSUMER DECISIONS TO PURCHASE
PRODUCTS ONLINE VIA 7-ELEVEN DELIVERY APPLICATION IN BANGKOK

สรวงกรณ์ สัจภาพพิชิต* ณัฐวัตร คำคง จินเฉวียน หลิน และ จิงฮั่น เพง
คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก เขตพื้นที่จันทบุรี

Sruangporn Satchapappichit* Nattawat Kamkung Jinxuan Lin and Jinghan Peng
Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology
Tawan-ok: Chakrabongse Bhuvanath Campus

*E-mail: sruangporn_sa@rmutto.ac.th

Received: 2024-10-28

Revised: 2024-12-14

Accepted: 2025-01-31

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ 2) พฤติกรรมการซื้อและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ 3) การเปรียบเทียบการตัดสินใจซื้อตามกลุ่มประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการซื้อ และ 4) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่เคยใช้บริการ 7-Delivery จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยใช้ t-test, One-way ANOVA, Pearson correlation ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่สั่งซื้อผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 300-400 บาทต่อครั้งซื้อสินค้าเพราะมีส่วนลด/โปรโมชั่น/สิทธิ์แลกซื้อสำหรับเดลิเวอรี่ เครื่องดื่มเป็นสินค้าที่ซื้อบ่อยที่สุด ส่วนใหญ่ชำระเงินผ่านบัตรเครดิต ส่วนปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ เป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจซื้อ ตามด้วย ด้านราคา ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ ด้านการจัดจำหน่าย และด้านลักษณะทางกายภาพ ตามลำดับ การตัดสินใจซื้อด้านการรับรู้ปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุและอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่าน

แอปพลิเคชัน 7-Delivery ในเขตกรุงเทพมหานคร ในขณะที่ด้านเพศ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ไม่แตกต่างกัน จากพฤติกรรมการซื้อสินค้าด้านจำนวนครั้งที่สั่งซื้อ จำนวนเงินที่ซื้อต่อครั้ง เหตุผลในการซื้อและชนิดของสินค้าที่ซื้อบ่อยที่ต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery แตกต่างกัน แต่ในช่องทางการชำระเงินที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ การวิจัยนี้สรุปได้ว่าการทำความเข้าใจพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสามารถช่วยพัฒนากลยุทธ์การตลาดและการให้บริการของแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: พฤติกรรมการซื้อ ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ แอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery

ABSTRACT

This research examines the behavior and factors influencing consumer decisions to purchase products online via the 7-Delivery Application in Bangkok. The objectives are to 1) study online purchasing decisions, 2) investigate consumer behavior and factors affecting online purchasing decisions, 3) compare purchase decisions based on demographic and purchasing behavior, and 4) identify the relationship between influencing factors and online purchasing decisions. The sample consists of 400 consumers in Bangkok who have used the 7-ELEVEN Delivery service. Data was collected through questionnaires and analyzed using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics such as t-test, One-way ANOVA, Pearson correlation. The findings reveal that most consumers order through the 7-ELEVEN Delivery application approximately once a week, spending an average of 300-400 baht per order. The main reason for purchasing is discounts, promotions, or special delivery deals. Beverages are the most frequently purchased items, and most consumers pay through TrueMoney. In terms of the 7Ps of the marketing mix, promotion and product are the primary factors influencing purchasing decisions, followed by price, people, process, place, and physical evidence, respectively. In terms of purchasing decisions, problem recognition has the highest mean score among purchasing decisions. Different demographic factors of age and occupation affect the

decision to purchase products online via the 7-ELEVEN Delivery application in Bangkok, while different levels of sex, education and average monthly income do not affect the decision to purchase products online via the 7-ELEVEN Delivery application. Behavioral differences, such as frequency of orders, purchase amount per transaction, reasons for purchase, and types of products frequently purchased, have a significant impact on online purchasing decisions. However, differences in payment methods do not significantly affect purchasing decisions. Factors influencing online purchasing decisions are related to online purchasing decisions. This research concludes that understanding consumer behavior and the factors influencing purchasing decisions can help improve the marketing strategies and services of the 7-ELEVEN Delivery application to better meet consumer needs.

Keywords: Behavior, factors, decisions to purchase products online, 7-Delivery application

บทนำ

ในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าพัฒนาอย่างรวดเร็ว และได้เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์มากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การศึกษา รวมไปถึงการค้าขาย ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ทันกับยุคสมัย (Paisantea, 2021) เนื่องจากผู้บริโภคสามารถเข้าถึงการใช้งานต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตโดยใช้โทรศัพท์มือถือได้ง่ายและรวดเร็ว เพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส และยังเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ทำให้หลาย ๆ ธุรกิจต้องมีการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภค รวมถึงขยายช่องทางการทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น และสามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้บริโภคได้

โทรศัพท์มือถือนั้นว่าเป็นอุปกรณ์สื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อการค้าทางชีวิตประจำวัน นอกจากสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสารแบบเรียลไทม์แล้ว ยังมีกิจกรรมให้ทำเพิ่มขึ้น โดยการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น การประชุมออนไลน์ การทำธุรกรรมทางการเงิน ดูหนัง ฟังเพลง หรือการเล่นเกมส์ จากการสำรวจคนไทยใช้เวลาบนมือถือในส่วนของแอปพลิเคชันซึ่งใช้เวลาอยู่ที่เฉลี่ย 3 ชั่วโมง 10 นาทีต่อวัน นอกจากการใช้แอปพลิเคชันแล้ว การซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือ มีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ย 22% ต่อปีและในส่วนของอาหารมีการเติบโต 23% แสดงให้เห็นว่านอกเหนือจากการใช้แอปพลิเคชันแล้ว คนไทยเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรมมาซื้อสินค้าออนไลน์มากขึ้น (Poojai, 2019)

จากพฤติกรรมของคนไทยที่มีภาวะเร่งรีบในแต่ละกิจกรรมและมีข้อจำกัดด้านเวลาในแต่ละวัน และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือต้องการความสะดวกสบาย ไม่ต้องการเสียเวลาเดินทางไปร้านอาหาร หรือซูเปอร์มาร์เก็ต ทำให้เกิดบริการและธุรกิจใหม่ขึ้นจำนวนมากเพื่อตอบสนองวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นร้านค้าออนไลน์และบริการจัดส่งสินค้าและอาหารผ่านการสั่งซื้อทางออนไลน์ ทำให้ผู้บริโภคจำเป็นต้องดาวน์โหลดแอปพลิเคชันสั่งอาหารแบบเดลิเวอรี่ เช่น LINEMAN, Grab, 7-Eleven หรือ FOOD PANDA เป็นต้น ที่เป็นสื่อกลางในการซื้อและจัดส่งอาหารถึงมือผู้บริโภคที่คิดค่าอาหารตามจริงและคิดค่าจัดส่งตามระยะทาง (Kasikorn Research Center, 2020) ธุรกิจ Food Delivery ในไทยประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงเกิดมาตรการจำกัดการให้บริการร้านอาหาร และให้พนักงานทำงานที่บ้านหรือ Work From Home จึงส่งผลให้พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีความคุ้นชินกับการใช้แอปพลิเคชัน จัดส่งอาหารไปยังที่บ้านมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจเติบโตมากขึ้นไปอีก (Investment, 2021) และมีโอกาสที่จะเติบโตเพิ่มขึ้นอีกมาก เนื่องจากร้านสะดวกซื้อได้หันมาให้ความสำคัญและความสนใจในการทำตลาดสินค้าในกลุ่มอาหารอย่างชัดเจน จึงได้เข้ามาแข่งขันในตลาด Food Delivery นี้เช่นกัน โดย

ได้พัฒนา แอปพลิเคชันเดลิเวอรี่เป็นของตัวเอง และได้เริ่มทดลองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 และได้ขยายพื้นที่ให้บริการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (Prachachat Business, 2019) ในปัจจุบัน 7-ELEVEN ได้ให้ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าทุกอย่างที่วางจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery เฉพาะสาขาและพื้นที่ที่ให้บริการ โดยจะมีพนักงานร้านจัดส่งถึงหน้าบ้านของลูกค้า (WE ARE CP, 2020) ซึ่งการเพิ่มเครื่องมืออย่างแอปพลิเคชัน ถือเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าที่มีอยู่ของร้านสะดวกซื้อให้เพิ่มมากขึ้น บริการแบบเดลิเวอรี่นับเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ผู้บริโภคให้ความสนใจ เห็นได้จากกระแสตอบรับของจำนวนผู้ใช้บริการจากแอปพลิเคชัน (Paidan, 2018)

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร” ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันต่อยอดการตลาดออนไลน์ เพิ่มโอกาสในการสร้างยอดขายและปรับปรุงธุรกิจให้สอดคล้องกับรูปแบบวิถีชีวิตของผู้บริโภคในปัจจุบัน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแอปพลิเคชันให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคอย่างแท้จริงให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการซื้อ
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกับการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery แตกต่างกัน
2. ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมการซื้อแตกต่างกันมีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery แตกต่างกัน
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ทำให้ธุรกิจเข้าใจพฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อตอบสนองความต้องการได้ดีขึ้น ทำให้ผู้วิจัยและแวดวงวิชาการเข้าใจความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์และการปรับตัวของธุรกิจในยุคดิจิทัล

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ในเขตกรุงเทพมหานคร

ทบทวนแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค
Siriwan, Suporn, Meejinda, Anuwichanan and Lertwanwit (2003) ได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) ว่าหมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริโภคทำการค้นหา การคิด การใช้ การประเมินผลในสินค้าและบริการ ซึ่งคาดว่าจะตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของเขาหรือเป็นขั้นตอนซึ่งเกี่ยวกับความคิด ประสพการณ์ การซื้อการใช้สินค้าและบริการ

Samojai (2007) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค กล่าวว่า มีปัจจัย 4 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านวัฒนธรรม 2) ปัจจัยทางด้านสังคม 3) ปัจจัยทางด้านส่วนบุคคล และ 4) ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ส่วน Worakul-latthanee and Sampattawanich (2010) ได้อธิบายถึง พฤติกรรมผู้บริโภคว่า หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิดและความรู้สึกที่ผู้บริโภคมี 3 ลักษณะ 1) พฤติกรรมผู้บริโภคแปรเปลี่ยนได้ (Dynamic) เปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อม เช่น เทคโนโลยีและสังคม 2) พฤติกรรมผู้บริโภคเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด การกระทำ และสิ่งแวดล้อม 3) พฤติกรรมบริโภคเกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยน (Exchanges) การแลกเปลี่ยนคุณค่าระหว่างผู้บริโภคและผู้ขาย โดยได้เห็นว่า ผู้บริโภคคือหัวใจสำคัญของการทำธุรกิจซึ่ง 6W 1H เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ช่วยวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อนำมาวางกลยุทธ์ทางการตลาดตามหากกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจให้ยอดขายเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักการวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้ประกอบไปด้วย 6W คือ 1) ลูกค้าของเราคือใคร (Who) 2) ลูกค้าต้องการอะไร (What) 3) ลูกค้าของคุณอยู่ที่ไหน (Where) 4) ทำไมลูกค้าจึงเลือกซื้อ (Why) 5) กลุ่มเป้าหมายจะซื้อสินค้าเมื่อไหร่ (When) 6) ใครที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า (Whom) และ 1H คือ ลูกค้ามีเงื่อนไขอะไรที่ทำให้ตัดสินใจซื้อ (How)

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมของผู้บริโภคได้

เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีแนวโน้มที่จะหันมาซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มมากขึ้น การเลือกซื้อสินค้าออนไลน์และการใช้บริการแอปพลิเคชันเดลิเวอรี่กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลากหลาย เช่น ความสะดวกสบาย การเข้าถึงเทคโนโลยีที่ง่ายดายและความต้องการที่ตอบโจทย์วิถีชีวิตที่เน้นความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Kannikar, 2019)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภคคือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ การใช้ และการประเมินผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อและยอดขาย

แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ (7Ps)

Sereerat et al. (2003) และ Kotler (1997) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) สำหรับธุรกิจด้านบริการประกอบด้วยปัจจัย 7 ตัว คือ (1) Product การวิเคราะห์คุณภาพ ฟังก์ชัน และภาพลักษณ์ของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า (2) Price การตั้งราคาที่เหมาะสม คำนึงกับคุณภาพและไม่สูงกว่าคู่แข่งเกินไป (3) Promotion การกระตุ้นยอดขายผ่านการโฆษณา การจัดกิจกรรม หรือโปรโมชั่นพิเศษ (4) Place การเลือกช่องทางจัดจำหน่ายที่เข้าถึงง่ายและสะดวก (5) People พนักงานและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการและการซื้อขาย (6) Process กระบวนการทำงานที่ช่วยให้สินค้าและบริการมีคุณภาพ และ (7) Physical

Evidence สิ่งที่ถูกค้าสัมผัสได้ เช่น บรรยากาศ หรือการรับรู้จากการใช้สินค้าและบริการ

องค์ประกอบทั้ง 7 ช่วยสร้างความได้เปรียบทางการตลาดและเพิ่มความพึงพอใจให้กับลูกค้า การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ โดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ

การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคสามารถพิจารณาตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (Kotler & Keller, 2006)

1. การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) การตัดสินใจซื้อจะมีจุดเริ่มต้นจากการที่ผู้บริโภคมีความต้องการที่อาจได้รับการกระตุ้นจากภายนอก หรือจากภายใน

2. การค้นหาข้อมูล (Information Search) หลังจากผู้บริโภคเกิดความต้องการแล้ว การค้นหาเสาะหา ศึกษาข้อมูลของสินค้านั้น ๆ เป็นขั้นตอนที่จะเกิดต่อมา

3. การประเมินทางเลือกในการตัดสินใจ (Evaluation of Alternatives) ผู้บริโภคมีความเข้าใจ และประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ นั้นหมายถึง ผู้บริโภคต้องมีการตัดสินใจว่าจะใช้ซื้อสินค้านั้นหรือ

หรือใช้บริการสินค้านั้นอะไร ผู้บริโภคแต่ละคนก็

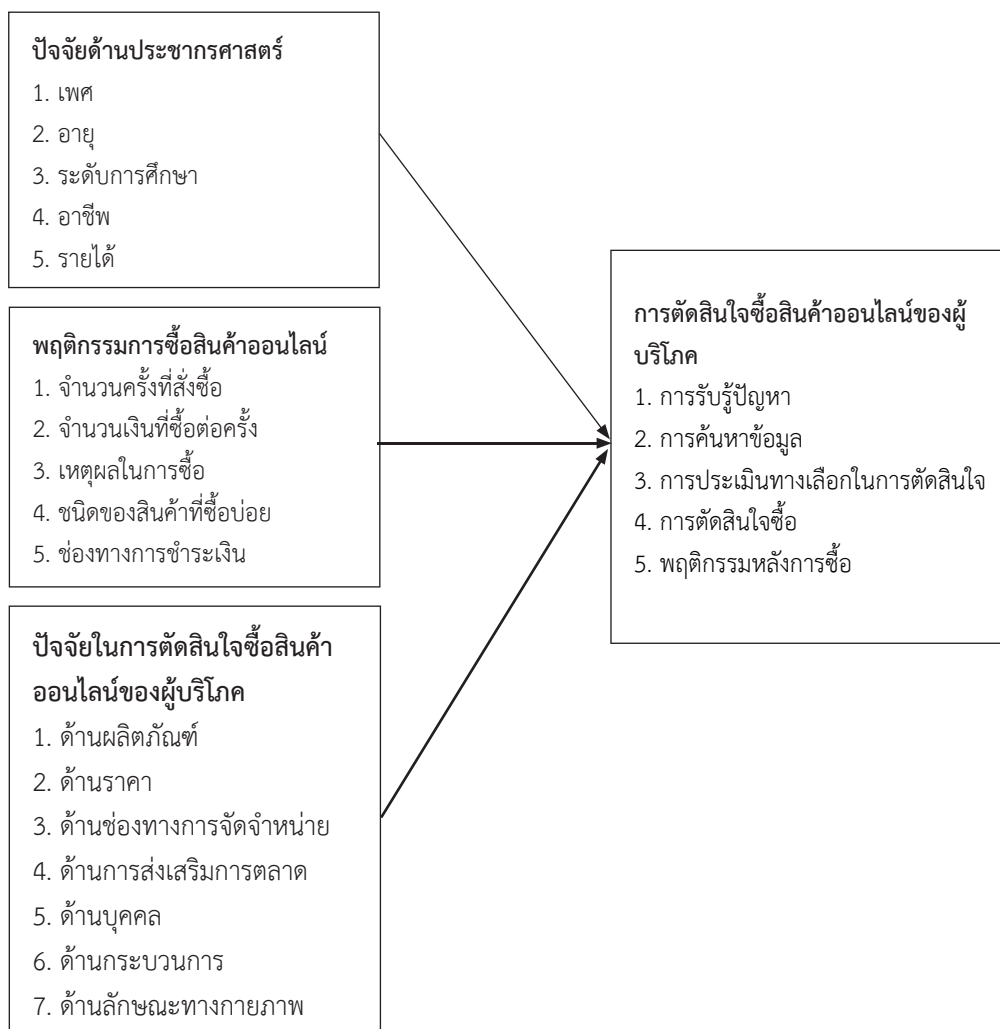
มีแนวทางการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการตัดสินใจ และทางเลือกที่มีอยู่

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) ผู้บริโภคสามารถจัดลำดับความสำคัญของการเลือกใช้บริการได้แล้ว ในขั้นต่อไปคือ การพิจารณาถึงทัศนคติของผู้อื่นที่มีต่อการตัดสินใจซื้อ (Attitudes of Others) และปัจจัยที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (Unexpected Situation)

5. พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post Purchase Behavior) หลังจากมีการใช้บริการแล้วผู้บริโภคจะได้รับการประเมินในการบริโภคซึ่งอาจจะได้รับความพอใจหรือไม่พอใจก็ได้ ถ้าพอใจผู้บริโภคได้รับทราบถึงข้อดีต่าง ๆ ของสินค้า ก็ทำให้เกิดการใช้บริการซ้ำได้หรืออาจมีการแนะนำให้เกิดผู้บริโภครายใหม่ได้ แต่ถ้าไม่พอใจผู้บริโภคก็อาจเลิกซื้อสินค้าในครั้งต่อไป และอาจส่งผลเสียต่อเนื่องจากการบอกต่อ ทำให้ผู้บริโภคใช้บริการได้น้อยลงตามไปด้วย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของงานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนประชากร 5,471,588 คน (Prachachat Business, 2024) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้ใช้สูตรคำนวณของ Krejcie and Morgan (1970) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน

ทั้งนี้เพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้มีความแม่นยำในการวิเคราะห์สมมติฐานและเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงทำการเก็บตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยทำการแจกแบบสอบถามแบบออนไลน์ (Google Forms)

กับผู้บริโภคที่เคยสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ในเขตกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีการตรวจคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.926 และรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2567

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตัดสินใจซื้อสินค้ากับปัจจัยประชากรศาสตร์และพฤติกรรม การซื้อด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบ t-test, One-way ANOVA และการทดสอบสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เป็นการวัดหาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว ที่เป็นอิสระต่อกัน ได้แก่ ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อกับการตัดสินใจซื้อ

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 400)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	165	41.3
หญิง	235	58.8
2. อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	78	19.5
21 - 30 ปี	156	39.0
31 - 40 ปี	93	23.3
41 - 50 ปี	60	15.0
51 ปีขึ้นไป	13	3.3
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	229	57.3
ปริญญาตรี	139	34.8
สูงกว่าปริญญาตรี	32	8.0

4. อาชีพ

นักเรียน/นักศึกษา	235	58.8
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	94	23.5
พนักงานบริษัทเอกชน	39	9.8
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย	24	6.0
อาชีพอิสระ	7	1.8
อื่นๆ	1	0.3

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	106	26.5
10,001 - 20,000 บาท	142	35.5
20,001 - 30,000 บาท	58	14.5
30,001 - 40,000 บาท	43	10.8
40,001 บาทขึ้นไป	51	12.8

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็น 58.8 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 57.3 เพศหญิง ร้อยละ 58.8 มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 39 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ ร้อยละ 35.5

ตารางที่ 2 แสดงพฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์ผ่าน แอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery	ความถี่	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งที่สั่งซื้อ		
จำนวน 1 ครั้ง	235	58.8
จำนวน 2 ครั้ง	94	23.5
จำนวน 3 ครั้ง	39	9.8
จำนวน 4 ครั้ง	24	6.0
จำนวน 5 ครั้ง	7	1.8
จำนวน 6 ครั้ง	1	0.3

2. จำนวนเงินที่ซื้อต่อครั้ง		
50 บาท	13	3.3
60 บาท	60	15.0
80 บาท	83	20.8
100 – 200 บาท	112	28.0
300 - 400 บาท	132	33.0
3. เหตุผลในการซื้อ		
มีวิธีการสั่งซื้อและบริการที่สะดวก	64	16.5
สินค้ามีความหลากหลายชนิด	5	1.29
มีส่วนลด/โปรโมชั่น/สิทธิ์แลกซื้อสำหรับเดลิเวอรี่	177	45.7
ตัวสินค้ามีคุณภาพ	24	6.20
ประหยัดเวลาในการเดินทาง	96	24.8
ช่องทางการชำระเงินที่สะดวก	19	4.19
สามารถนำแต้มสะสมไปแลกของรางวัลได้	2	0.52
4. ชนิดของสินค้าที่ซื้อบ่อย		
อาหาร (ข้าวกล่อง, บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป, ขนมปัง)	64	16.5
เครื่องดื่ม	177	45.7
ขนม	96	24.8
เครื่องสำอาง	24	6.20
ยารักษาโรค	19	4.19
ของใช้ในชีวิตประจำวัน	5	1.29
อื่น ๆ	2	0.52
5. ช่องทางการชำระเงิน		
เงินสด	64	16.0
จ่ายผ่าน แอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery	94	23.5
จ่ายผ่านทรูมันนี่	242	60.5

จากตารางที่ 2 พฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่สั่งซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery โดยเฉลี่ยประมาณ 1 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่าใช้จ่ายในการ

ซื้อสินค้าประมาณ 300-400 บาท/ครั้ง ซื้อสินค้าเพราะมีส่วนลด/โปรโมชั่น/สิทธิ์แลกซื้อสำหรับเดลิเวอรี่ เครื่องดื่มเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคซื้อบ่อย และชำระเงินค่าสินค้าผ่านทรูมันนี่

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผลิตภัณฑ์	4.25	0.75	มาก
2. ด้านราคา	4.21	0.74	มาก
3. ด้านการจัดจำหน่าย	4.08	0.78	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	4.25	0.75	มาก
5. ด้านบุคคล	4.21	0.74	มาก
6. ด้านกระบวนการ	4.11	0.76	มาก
7. ด้านลักษณะทางกายภาพ	3.10	0.66	ปานกลาง
โดยรวม	3.99	0.66	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด เท่ากับด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ด้านราคา ($\bar{X} = 4.21$) ด้านบุคคล ($\bar{X} = 4.21$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.11$) ด้านการจัดจำหน่าย ($\bar{X} = 4.08$) และด้านลักษณะทางกายภาพ ($\bar{X} = 3.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

การตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การรับรู้ปัญหา	4.52	.79	มากที่สุด
2. การค้นหาข้อมูล	4.37	.88	มาก
3. การประเมินทางเลือกในการตัดสินใจ	4.30	.93	มาก
4. การตัดสินใจซื้อ	4.19	.98	มาก
5. พฤติกรรมหลังการซื้อ	4.32	.93	มาก
โดยรวม	4.34	.75	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การตัดสินใจซื้อสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ด้านการค้นหาสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.19$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงความแตกต่างของการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	sig.
ชาย	193	4.07	0.69	-.092	.322
หญิง	207	4.14	0.68		

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	2.316	3	0.772	1.657	.176
	ภายในกลุ่ม	184.481	396	0.466		
	รวม	186.798	399			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.767	2	1.884	4.086	.018*
	ภายในกลุ่ม	183.030	397	0.461		
	รวม	186.798	399			
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3.637	5	0.727	1.565	.169
	ภายในกลุ่ม	183.160	394	0.465		
	รวม	186.798	399			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	5.568	4	1.392	3.034	.017*
	ภายในกลุ่ม	181.230	395	0.459		
	รวม	186.798	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา (sig. = .018) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (sig. = .017) ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ในเขต

กรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่ในอายุ (sig. = .176) และอาชีพ (sig. = .169) ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ของแต่ละกลุ่ม จากพฤติกรรมการซื้อ

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
จำนวนครั้งที่สั่งซื้อ	ระหว่างกลุ่ม	5.061	3	1.687	3.676	.012*
	ภายในกลุ่ม	181.737	396	0.459		
	รวม	186.798	399			
จำนวนเงินที่ซื้อต่อครั้ง	ระหว่างกลุ่ม	5.875	3	1.958	4.286	.005*
	ภายในกลุ่ม	180.923	396	0.457		
	รวม	186.798	399			
เหตุผลในการซื้อ	ระหว่างกลุ่ม	10.433	2	5.217	11.743	.000*
	ภายในกลุ่ม	176.364	397	0.444		
	รวม	186.798	399			
ชนิดของสินค้าที่ซื้อบ่อย	ระหว่างกลุ่ม	5.088	4	1.272	2.765	.027*
	ภายในกลุ่ม	181.710	395	0.460		
	รวม	186.798	399			
ช่องทางการชำระเงิน	ระหว่างกลุ่ม	1.248	3	0.416	0.888	.447
	ภายในกลุ่ม	185.549	396	0.469		
	รวม	186.798	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า จากพฤติกรรมการซื้อด้านจำนวนครั้งที่สั่งซื้อ (sig. = .012) จำนวนเงินที่ซื้อต่อครั้ง (sig. = .005) เหตุผลในการซื้อ (sig. = .000) และชนิดของสินค้าที่ซื้อบ่อย (sig. = .027) ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN

Delivery ในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่ในช่องทางการชำระเงิน (sig. = .169) ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery กับการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	การตัดสินใจซื้อ	
	r	sig.
ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อ	.296	.000**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 8 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่สั่งซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery โดยเฉลี่ยประมาณ 1 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าประมาณ 300-400 บาท/ครั้ง ซื้อสินค้าเพราะมีส่วนลด/โปรโมชั่น/สิทธิ์แลกซื้อสำหรับเดลิเวอรี่ เครื่องดื่มเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคซื้อบ่อย และชำระเงินค่าสินค้าผ่านทรูมันนี่ในการสั่งซื้อสินค้าสอดคล้องกับ Thaplamom (2021) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการจัดส่งแบบเดลิเวอรี่ของร้านสะดวกซื้อ 7-ELEVEN ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า สินค้าที่ใช้บริการจัดส่งแบบเดลิเวอรี่มากที่สุดคือ เครื่องดื่ม

ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของ

ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านราคา ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ ด้านการจัดจำหน่าย และด้านลักษณะทางกายภาพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pookerd (2020) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก และในด้านการตัดสินใจซื้อ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมากเช่นกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Namsaeng, Vongkangvan, Pungnirund, Tridhosku, Champatong, Sinarkornand and Techaratanased (2020) เรื่องส่วนประสมทางการตลาด บริการและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อที่มีผลต่อ

ความตั้งใจกลับมาซื้อซ้ำของลูกค้าที่ซื้อสินค้าในซูเปอร์สโตร์ผ่านแอปพลิเคชัน และพบว่า ส่วนประสมทางการตลาดบริการ ด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อการตัดสินใจซื้อที่มีผลต่อความตั้งใจกลับมาซื้อซ้ำของลูกค้าการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่าน แอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

การตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yungyoo and Bunjongmanee (2017) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมเวย์โปรตีนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี และงานวิจัยของ Bunruang (2024) เรื่อง พฤติกรรมการซื้อและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งต่างพบว่า การตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก

ในส่วนของการศึกษาความแตกต่างของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yungyoo and Bunjongmanee (2017) ที่พบว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแตกต่างกัน ในขณะที่กลุ่มที่มีเพศ อายุ

และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuaychunoo (2016) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางสังคมออนไลน์ พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่านทางสังคมออนไลน์

การศึกษาคความแตกต่างของพฤติกรรม การซื้อ พบว่า จำนวนครั้งที่สั่งซื้อ จำนวนเงินที่ซื้อต่อครั้ง เหตุผลในการซื้อ และชนิดของสินค้าที่ซื้อบ่อยที่แตกต่างกัน ผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yungyoo and Bunjongmanee (2017) และ งานวิจัยของ Weerasophon (2024) ซึ่งต่างพบว่า พฤติกรรมของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกับการตัดสินใจซื้อ ที่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับ Asdi, Perdana and Putra (2020) และงานวิจัยของ Weerasophon (2024) ตลอดจนงานวิจัยของ Widyastuti, Pujiharto, Tubastuvi and Santoso (2020) ซึ่งต่างพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ (ส่วนประสมทางการตลาดบริการ) มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อสินค้า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Delivery ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอายุและอาชีพ มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์โดยธุรกิจควรพัฒนาฟิเจอร์และโปรโมชั่นที่ตอบโจทย์แต่ละช่วงอายุ มีจัดแคมเปญการตลาดเฉพาะกลุ่ม

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ (ส่วนประสมทางการตลาดบริการ)

2.1 ด้านผลิตภัณฑ์ สินค้าควรมีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น อาหารเพื่อสุขภาพหรือสินค้ามังสวิรัต นอกจากนี้ การจัดหมวดหมู่สินค้าบนแอปควรถูกปรับปรุงให้ชัดเจนและใช้งานง่าย เพื่อให้ลูกค้าสามารถค้นหาสินค้าที่ต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2.2 ด้านราคา ควรมีการระบุข้อมูลให้ชัดเจน เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่มักเปรียบเทียบราคาก่อนตัดสินใจซื้อ ดังนั้นการแยกสินค้าตามช่วงราคาจะช่วยให้ผู้บริโภคเลือกสินค้าได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรแสดงราคาสินค้าทั้งก่อนและหลังส่วนลดอย่างชัดเจน รวมถึงรายละเอียดค่าใช้จ่ายทั้งหมด เช่น ค่าบริการเพิ่มเติมหรือค่าจัดส่ง เพื่อให้ลูกค้าทราบราคาที่แท้จริงก่อนทำการซื้อ

2.3 ด้านช่องทางจัดจำหน่าย ควรปรับปรุงระบบการจัดการสต็อกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สินค้ายอดนิยมพร้อมจำหน่ายตลอดเวลา รวมถึงการใช้ข้อมูลการขายเพื่อคาดการณ์ความต้องการของลูกค้าและปรับปริมาณสต็อกให้สอดคล้อง นอกจากนี้ ระบบการจัดส่งควรได้รับการปรับปรุงให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีความต้องการสูง เช่น การเพิ่มความเร็วในการจัดส่ง หรือการเสนอบริการจัดส่งด่วน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า

2.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด ควรมีการทำโปรโมชั่น เช่น ส่วนลด สิทธิแลกซื้อ โปรแกรมหุ้นเงินหรือ Cashback สำหรับการใช้จ่ายที่ถึงยอดที่กำหนด เพื่อจูงใจให้ลูกค้ากลับมาซื้อซ้ำอยู่เสมอ และมีการทำการตลาดแบบหลากหลายเพิ่มความสนใจให้กับผู้บริโภคเช่น จัดให้มีการโฆษณา การโพสต์ การไลฟ์ การคอมเมนต์ การแชร์รูป การจัดกิจกรรมพบปะดาร่า กิจกรรมสาธารณกุศล การดีดแฮชแท็กเพื่อร่วมกิจกรรม และลุ้นรางวัลต่างๆ เพื่อที่จะให้ผู้บริโภครับรู้ถึงสินค้าและมีส่วนร่วมมากที่สุด

2.5 ด้านบุคคลผู้ประกอบการ ควรฝึกอบรมพนักงานให้มีการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และการตอบคำถามหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

2.6 ด้านกระบวนการ ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนากระบวนการ เช่น การใช้ AI ในการวิเคราะห์พฤติกรรม การซื้อของลูกค้า หรือการใช้ระบบอัตโนมัติในการจัดการออเดอร์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการจัดส่งเวลาในการจัดส่งที่คาดการณ์

2.7 ด้านลักษณะทางกายภาพ ควรปรับปรุงการจัดแสดงสินค้าให้ชัดเจนและน่าสนใจ เช่น การใช้ภาพสินค้าที่มีคุณภาพสูง การให้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าอย่างครบถ้วน และการแสดงราคาพร้อมโปรโมชั่นอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ควรเลือกใช้สีและฟอนต์ที่สบายตาและเหมาะสม เพื่อสร้างประสบการณ์การใช้งานที่ดีและช่วยให้ลูกค้าสามารถเลือกสินค้าได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น

3. งานวิจัยสามารถเป็นกรณีศึกษาให้กับธุรกิจที่ต้องการพัฒนาการขายสินค้าออนไลน์ และการให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน ในลักษณะที่คล้ายกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษารั้วนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน 7-ELEVEN Deliveryของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นในการวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการขยายขอบเขตในการศึกษาให้กว้างและครอบคลุมยิ่งขึ้น เช่น อาจจะเป็นประชากรในระดับภาค เพื่อให้ทราบความคิดเห็นทัศนคติของผู้บริโภคที่มีความหลากหลายแตกต่างกันมากขึ้น

REFERENCES

- Asdi, Perdana, A.H., & Putra, P.K. (2020). The effect of marketing mix (4P) on buying decision: Empirical study on brand of Samsung smartphone product. **Point of View Research Management**, 1(4), 121-130.
- Bunruang. S. (2024). Purchasing behavior and marketing mix factors affecting cosmetics purchase decision in Mueang Phayao district, Phayao province. **The Journal of Pacific Institute of Management Science**, 10(2), 389-406. (In Thai)
- Chuaychunoo, P. (2016). **Factors affecting consumer buying decisions about goods on social media**. (Independent Study for Master of Business Administration). Thammasat University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Investment. (2021). **Insight into food delivery: how much growth opportunity does it have?** Retrieved from <https://marketeeronline.co/archives/238462matemate> [2024, 8 Jul.]. (In Thai)
- Kannikar. (2019). **Exploring 5 consumer behaviors in the digital age**. Retrieved from <https://amarinacademy.com/5920/management/consumerbehavior> [2024, 20 Nov.]. (In Thai)
- Kasikorn Research Center. (2020). **Food delivery business expanded significantly in 2020**. Retrieved from <https://www.kasikornresearch.com> [2024, 8 Jul.]. (In Thai)

- Kiadrasamee, J. (2015). **Factor affecting the decision making on purchasing products from the online application in Bangkok metropolitan region.** (Independent Study for Master of Business Administration). Thammasat University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Kotler, P. (1997). **Marketing management: analysis, planning, implementation and control.** (14th Global ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Kotler, P., & Keller, K. (2006). **Marketing management.** (12th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement, 30**(3), 607–610.
- Namsaeng, N., Vongkangvan, A., Pungnirund, B., Tridhosku, P., Champatong, S., Sinar kornand, P., & Techarattanased, N. (2020). Marketing mix and purchase behaviors influencing customers' repeat purchase of products in the superstore via application. **Journal of Development Administration Research, 10**(1), 11-20. (In Thai)
- Paidan, K. (2018). **Factors affecting the choice of using the 7-Delivery application of 7-Eleven convenience stores in Hat Yai District, Songkhla Province.** (Master of Public Administration and Business Administration Thesis). Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Paisantea, K. (2021). **The process of online shopping via 7- ELEVEN Delivery application by the population of Bang-Kapi District.** Retrieved from <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/sat17/6214060077.pdf> [2024, 22 Oct.]. (In Thai)
- Poojoi, T. (2019). **Factors affecting consumers make the app function CP Freshmart for ordering food through the application.** (Master of Science Thesis). Thammasat University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Pookerd, D. (2020). **Factors affecting product purchasing decision towards Shopee application in Bangkok.** (Independent Study for Master of Business Administration). Graduate School, Siam University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Prachachat Business. (2019). **Delivery app launched to deliver to your doorstep.** Retrieved from <https://www.prachachat.net/marketing/news-404105> [2024, 8 Jul.]. (In Thai)

- Prachachat Business. (2024). **Population of Thailand in 2023: check the 5 provinces with the highest and lowest populations.** Retrieved from <https://www.prachachat.net/general/news-1499442> [2024, 20 Jul.]. (In Thai)
- Samojai, C. (2007). **Consumer behavior.** Bangkok: SE-Education. (In Thai)
- Sereerat, S., Sereerat, S., Meejinda, P., Anuwichanan, J., & Lertwanwit, O. (2003). **Marketing management (Revised Edition).** Bangkok: Thammasarn. (In Thai)
- Thaplamom, S. (2021). **Factors affecting consumers' choice of 7-Eleven convenience store delivery in Bangkok and metropolitan areas.** (Master of Management Thesis). Mahidol University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- WE ARE CP. (2020). **7-Delivery convenient shopping during a crisis.** Retrieved from <https://www.wearecp.com/cpall63-2603-2020/> [2024, 8 Jul.]. (In Thai)
- Weerasophon, W. (2024). Marketing mix factors affecting Thai tourists' decision to purchase international tour packages. **Asian Administration and Management Review**, 7(2), 130-140.
- Widyastuti, A. N., Pujiharto, Tubastuvi, N., & Santoso, S. B. (2020). The effect of marketing mix on purchase decisions (study on minimarket consumers with campus brands in the Banyumas Regency). **Jurnal Manajemen Bisnis**, 11(2), 163-176.
- Worakullatthanee, K., & Sampattawanich, P. (2010). **Advertising.** Bangkok: Thammasat University Press. (In Thai)
- Yungyoo, Y., & Bunjongmanee, P. (2017). Factors influencing consumer behaviors in buying whey protein supplement for men in Prachuap Khiri Khan province and Phetchaburi province. **FEU Academic Journal**, 11(2), 210-219. (In Thai)
-

การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ
กรณีศึกษา : ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

THE DEVELOPMENT OF SPATIAL DATABASE MANAGEMENT SYSTEM FOR ELDERLY
CASE STUDY : KHAEN DONG SUB-DISTRICT, KHAEN DONG DISTRICT,
BURIRAM PROVINCE

ชลาวัล วรรณทอง^{1*} กนิษฐา จอดนออก² วริษฐ์ กิตต์ธนาจร¹ เอกลักษณ์ สลักคำ¹

รัชณี ผิวผ่อง² สุภาพร มะรังษี² และ ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์³

¹คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

²คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Chalawan Wantong ^{1*} Kanittha Chodnock² Varit Kitthanarut ¹ Ekkaluk Salukham¹

Ratchanee Piwpong² Supaporn Marangsee² and Piyachon Sangsakda³

¹Faculty of Science, Buriram Rajabhat University

²Faculty of Nursing, Buriram Rajabhat University

³Faculty of Industrial Technology, Buriram Rajabhat University

*E-mail: chalawan.wt@bru.ac.th

Received: 2024-09-10

Revised: 2024-12-17

Accepted: 2025-01-31

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ซึ่งใช้การวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุในเขตตำบลแคนดงและประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคัดเลือกเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ดูแลผู้สูงอายุและเป็นผู้ใช้งานระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุที่พัฒนาขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ เครื่องกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก และแบบสอบถามปลายปิดสำหรับประเมินความพึงพอใจ ซึ่งคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยส่วนการรายงานผล ซึ่งแสดงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น คะแนนการประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Activities of Daily Living [ADL]), สถานะของผู้สูงอายุ, โรคประจำตัว, รายชื่อผู้ดูแล และส่วนของแผนที่ออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้งาน

สามารถสืบค้นและปรับปรุงข้อมูลของผู้สูงอายุให้เป็นปัจจุบัน ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจ พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 4.87 และ 0.24 ตามลำดับ รองลงมาคือ ความพึงพอใจด้านการออกแบบโปรแกรมฯ และ ด้านประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และ 4.73 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.39 และ 0.48 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ แผนที่ออนไลน์ ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

This research is a research and development study using mixed-methods research. The objectives of this research are to develop a spatial database management system (SDBMS) for the elderly in Khaen Dong Sub-district and to assess sample's satisfaction. The sample was purposive sampling, selecting only personnel who are responsible for caring for the elderly and using the SDBMS. Data collection was conducted using focus group discussions, interviews, Global Positioning System (GPS) devices, and closed-ended questionnaires to assess satisfaction, which were calculated as means ($\bar{X}$) and standard deviations (SD). The developed SDBMS consists of a report section, which shows elderly details such as ADL scores, elderly status, chronic diseases, list of caregivers, etc. On the other hand, in the online map section, users can search and update elderly information. The satisfaction assessment results found that users are most satisfied with SDBMS utilization, with the and SD being 4.87 and 0.24, respectively. Following with satisfaction in program design (= 4.80, SD = 0.39) and program efficiency (= 4.73, SD = 0.48), respectively.

Keywords: Spatial Database Management System, Online Map, Elderly

บทนำ

ปัจจุบันประชากรไทยมีอายุยืนยาวขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากความก้าวหน้าด้านการแพทย์ การดูแลเอาใจใส่สุขภาพและการ รับโภชนาการที่ดี (Wanitchakham, 2019) ขณะเดียวกัน การวางแผนครอบครัวที่ดีส่งผล ให้อัตราการเกิดลดลง (Kaewsuwanna, 2017) โดยเฉพาะอัตราการภาวะเจริญพันธุ์รวม (Total Fertility Rate [TFR]) ซึ่งมีอัตราการลดลงอย่างชัดเจน ตั้งแต่ช่วงหลังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 3 ที่เน้นการวางแผนครอบครัว (Sukpaiboonwat, 2017) ปัจจัยต่าง ๆ ข้าง ต้นล้วนเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลให้ประเทศไทย

กลายเป็นสังคมสูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) เมื่อปี พ.ศ. 2565 และคาดการณ์กันว่าอีกไม่เกิน 15 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงอายุนี้อายุระดับสุดยอด (Super-aged Society) เมื่อสัดส่วนของประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปีสูงถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด (Institute for Population and Social Research, 2023)

ผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องการการดูแลแตกต่างจากวัยอื่น ๆ (Promtingkran, Krueangchai, Saisueb, Khumngeon & Dejdech, 2019) เมื่ออายุมากขึ้น ผู้สูงอายุต้องเผชิญกับความเสื่อมถอยของร่างกาย ปัญหาสุขภาพและโรคประจำตัว (Chananin, Jullamate, & Piphatvanitcha, 2020) โดยโรคที่พบบ่อยคือ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ไขมันในเลือดสูง โรคหัวใจและหลอดเลือดหัวใจ อัมพฤกษ์ อัมพาต โรคเมเร็ง และโรคข้อเสื่อม (Daharn & Duangrach, 2018) สถานการณ์นี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้สูงอายุจึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลทั้งจากครอบครัวและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Jangpho, 2021) Taburee, Hoomhong and Narongrit (2020) กล่าวว่า การดูแลผู้สูงอายุในชุมชนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานในการประเมินปัญหาของผู้สูงอายุให้ครบทุกมิติเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนให้บริการ ทั้งการส่งเสริม การป้องกันรักษาและการฟื้นฟูผู้สูงอายุตามบริบทพื้นที่ นอกจากนี้ การแสดงผลข้อมูลเชิงพื้นที่ยังช่วยให้บุคลากร

และหน่วยงานด้านสาธารณสุขสามารถให้บริการที่บ้านผู้สูงอายุได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งถือเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ตามเกณฑ์ขององค์การสหประชาชาติ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีจำนวนผู้สูงอายุถึงร้อยละ 23.22 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (Sampao & Limpiteeprakarn 2023; Department of Health Service Support, 2024) คณะผู้วิจัยจึงได้นำเอาเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ เพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำเอาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการวางแผนและให้บริการแก่ผู้สูงอายุต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ศึกษาครั้งนี้คือ ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่

ของผู้สูงอายุถูกพัฒนาขึ้นตามวงจรการพัฒนา ระบบ (System Development Life Cycle [SDLC]) และความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบล แคนดง ระบบดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลแคนดง ได้แก่ ตำแหน่ง ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ, ข้อมูลด้านสุขภาพ และ ข้อมูลผู้ดูแลผู้สูงอายุ

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบจะถูกประเมินจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นบุคลากรที่ ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุและเป็นผู้ใช้งานระบบ โดยตรงเท่านั้น โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดและการวัดตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

บททวนแนวคิด

วงจรการพัฒนาระบบ

วงจรการพัฒนาระบบเป็นกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อแก้ปัญหา หรือปรับปรุงระบบการทำงานเดิมให้ดีขึ้น และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ (Wantong, Sumranram, Tahom & Kitthanarut, 2023) ซึ่งวงจรการพัฒนาระบบประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ เริ่มต้นที่ขั้นตอนการวางแผน ซึ่งครอบคลุม ตั้งแต่การกำหนดปัญหาและการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบ จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปทำการวิเคราะห์และออกแบบระบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน (Hoykrud, 2021) แล้วจึงพัฒนาระบบให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่กำหนดไว้โดยอาศัยการพัฒนา

และการเขียนโปรแกรม ระบบที่พัฒนาแล้วจะถูกนำไปทดสอบเพื่อตรวจสอบหาข้อผิดพลาดต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้งานจริง เมื่อผ่านการทดสอบแล้วจึงนำระบบไปติดตั้ง นอกจากนี้ ควรมีการจัดเตรียมขั้นตอนการสนับสนุนการใช้ เช่น การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมและเอกสารประกอบการใช้งาน (Udomthanatheera, 2019) เมื่อผู้ใช้งานได้ใช้งานระบบผ่านไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผู้ใช้ระบบอาจพบปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลัง จึงจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาระบบเพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (Sae-tae & Yamkasikorn, 2017)

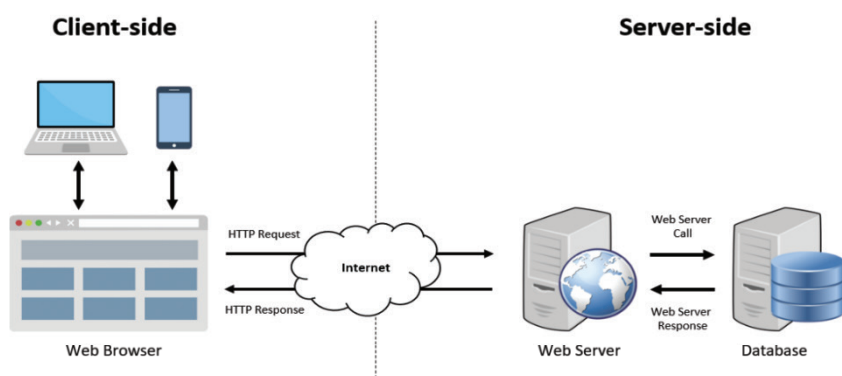
เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและแผนที่ออนไลน์

เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเป็นระบบสารสนเทศที่เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ หรือข้อมูลที่สามารถระบุพิกัดตำแหน่ง (Rattanachuchok, 2020) ประกอบด้วยการรับรู้จากระยะไกล (Remote Sensing) สำหรับศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมด้วยข้อมูลจากดาวเทียม (Boochayan, Pahanich & Sartsin, 2018) ระบบดาวเทียมนำทางโลก (Global Navigation Satellite System [GNSS]) สำหรับการระบุตำแหน่งเชิงพื้นที่และการนำทาง (Posawang, Phosaard & Bhattaraathikom, 2017) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System [GIS]) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศสำหรับจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) ที่มีกรเชื่อมโยงเข้ากับข้อมูลอรรถาธิบาย (Attribute

Data) ที่ใช้อธิบายรายละเอียดและคุณลักษณะของข้อมูลเชิงพื้นที่นั้น ๆ (Boonpan & Dhanarun, 2022)

การให้บริการแผนที่บนเว็บ (Web Map) หรือแผนที่ออนไลน์ (Online Map) เป็นการนำเสนอข้อมูลจากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

(Nantawong, 2009) โดยข้อมูลต่าง ๆ จะถูกพัฒนาแล้วนำไปเก็บไว้บนเครื่องแม่ข่าย (Server) เพื่อให้ผู้ใช้งานหรือเครื่องลูกข่าย (Client) เรียกใช้งาน สำหรับแนวคิดของระบบเครือข่ายแบบเครื่องแม่ข่ายและเครื่องลูกข่าย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ระบบเครือข่ายแบบเครื่องแม่ข่ายและเครื่องลูกข่าย

ที่มา: (Taburee et al., 2020)

สำหรับแผนที่บนเว็บ (ภาพที่ 1) ข้อมูลสารสนเทศจะถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูล PostGIS และให้บริการผ่านทาง Web Map Server (WMS) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่อยู่และทำงานบนเครื่องแม่ข่ายคอยทำหน้าที่รับคำสั่งจากการร้องขอของเครื่องลูกข่ายและประมวลผลการทำงานจากการร้องขอดังกล่าว แล้วจึงส่งข้อมูลกลับไปยังเครื่องลูกข่าย

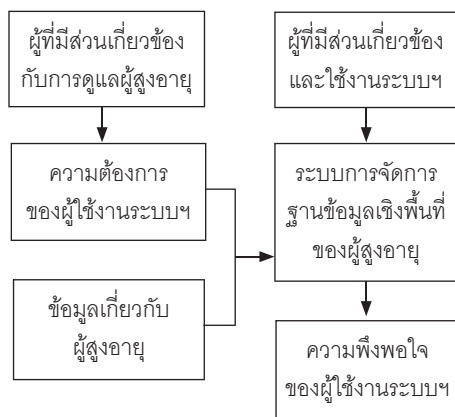
ผลการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นักวิจัยหลายท่านได้นำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ในการสร้างและจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาแผนที่บนเว็บสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ เช่น Teerakulkittipong, Meepradist, Muongmee and Sukpornasawan (2018) ได้สร้างรูปแบบการจัดการฐานข้อมูลและ

แผนที่ภูมิศาสตร์สนเทศทางการใช้ยาเพื่อดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในพื้นที่ชุมชนชายทะเลภาคตะวันออก คือ พื้นที่ตำบลแสนสุข ตำบลอ่างศิลา และตำบลเหมือง จังหวัดชลบุรี ส่วน Suwan and Thongpaen (2019) ได้จัดทำฐานข้อมูลประชากรผู้สูงอายุด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในพื้นที่เทศบาลตำบลน้ำโจ้ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง ขณะที่ Sarapugdi and Namkhun (2019) ได้พัฒนาระบบแผนที่ผู้สูงอายุและผู้พิการสำหรับบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ตำบลการแ่อน อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม นอกจากนี้ Taburee et al. (2020) ได้พัฒนาต้นแบบระบบภูมิสารสนเทศออนไลน์เพื่อสนับสนุนการดูแล

สุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลบ้านเสาหิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ส่วน Tanongsak (2021) ได้พัฒนาฐานข้อมูลตำแหน่งผู้สูงอายุ ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

กรอบแนวคิดของการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้รวบรวมความต้องการใช้งานระบบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อนำไปใช้พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ และนำไปให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุและใช้งานระบบโดยตรงทำการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อระบบที่พัฒนาขึ้น โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลแคนดง ประกอบด้วยบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล, บุคลากรของโรงพยาบาลแคนดง, บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.), ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และประจักษ์ ชมรมผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคัดเลือกเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุและเป็นผู้ใช้งานระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุโดยตรง ประกอบด้วยบุคลากรของโรงพยาบาลแคนดง จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแคนดง, ผู้จัดการพยาบาลดูแล (Care Manager) และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศประจำโรงพยาบาลแคนดง และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. การสนทนากลุ่ม ซึ่งมีประเด็นคำถามของการสนทนาเกี่ยวข้องกับความต้องการใช้งานและรูปแบบของระบบ เช่น การแสดงผลข้อมูลในรูปแบบของแผนที่ การเพิ่มและแก้ไขข้อมูลในแผนที่ การแสดงผลข้อมูลที่จำเป็นต่อการดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น เพื่อให้คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบต่อไป

2. การสัมภาษณ์และการจดบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ ได้แก่ ข้อมูลด้านสุขภาพและข้อมูลผู้ดูแลผู้สูงอายุ

3. เครื่องกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก สำหรับเก็บข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

4. แบบสอบถามปลายปิด นำไปใช้ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อระบบที่พัฒนาขึ้นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความพึงพอใจด้านการออกแบบระบบฯ, ด้านประสิทธิภาพของระบบฯ และด้านการนำไปใช้ประโยชน์

สำหรับการประเมินระดับความพึงพอใจ จะใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ตซึ่งแบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 5, 4, 3, 2 และ 1 ซึ่งหมายถึง พึงพอใจที่สุด, พอใจ, ปานกลาง, ไม่พึงพอใจ และไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง ตามลำดับ หากค่าคะแนนเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจมีค่าอยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00, 3.50 - 4.49, 2.50 - 3.49, 1.50 - 2.49 และ 1.00 - 1.49 หมายความว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด, ระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ (Piroj, 2018)

อย่างไรก็ตาม แบบประเมินดังกล่าวถูกนำไปทดสอบความเที่ยงตรงด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence [IOC]) ก่อนนำไปใช้งาน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์, เทคโนโลยีสารสนเทศ, และสถิติและวิทยาการสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่า ประเด็นต่าง ๆ ในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน โดยทุกประเด็นมีค่า IOC มากกว่า 0.50

ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์และสามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ (Suttiyotin, 2019)

วิธีการเก็บข้อมูล

การสนทนากลุ่มถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2566 โดยมีลักษณะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนระหว่างคณะผู้วิจัยและกลุ่มบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลแคนดง ขณะที่การลงภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลผู้ดูแลผู้สูงอายุ และค่าพิกัดตำแหน่งที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 และภายหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้ทดลองใช้งานระบบที่พัฒนาขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2567 แล้ว คณะผู้วิจัยจึงทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานด้วยแบบสอบถามปลายปิด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย

(1) การออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ และ (2) การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ

คณะผู้วิจัยดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุตามวงจรการพัฒนาแบบ โดยเริ่มจากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนสอบถามความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติ

หน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่อำเภอแคนดง เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ไปใช้ออกแบบระบบให้สอดคล้องกับความต้องการ

ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุถูกนำไปพัฒนาเป็นฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยอาศัยสัญลักษณ์ประเภทจุดแทนตำแหน่งที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุบนแผนที่ออนไลน์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการนำเข้าข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งจากเครื่องกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก ส่วนข้อมูลด้านสุขภาพและข้อมูลผู้ดูแลผู้สูงอายุ ถูกนำไปพัฒนาเป็นข้อมูลอรรถาธิบาย ซึ่งอยู่ในรูปแบบของตาราง และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันกับข้อมูลตำแหน่งที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

เมื่อพัฒนาฐานข้อมูลเชิงพื้นที่เรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นระบบที่ทำงานผ่านเว็บแอปพลิเคชัน มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูลผู้สูงอายุ การแสดงตำแหน่งบ้านของผู้สูงอายุและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น ที่อยู่, โรคประจำตัว, ผู้ดูแล นอกจากนี้ ผู้ใช้งานระบบยังสามารถแก้ไขและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้

เมื่อระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุถูกพัฒนาเรียบร้อยแล้ว ผู้พัฒนาระบบได้ตรวจสอบรูปแบบภาษาเขียนและการทำงานของระบบว่าสามารถประมวลผลได้ตรงตามที่ต้องการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานหรือไม่ พร้อมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เมื่อได้ระบบที่สมบูรณ์แล้วจึงนำไปให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้งาน ซึ่งประกอบด้วย

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแคนดง, ผู้จัดการพยาบาลดูแล, เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศประจำโรงพยาบาลแคนดง และเจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้ทดลองใช้งานเบื้องต้น โดยคณะผู้วิจัยได้จัดการฝึกอบรมการใช้งานระบบ การดูแลรักษา และการซ่อมบำรุง เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถดูแลรักษาระบบได้ด้วยตนเอง

2. การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ

ภายหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้ทดลองใช้งานระบบที่พัฒนาขึ้นแล้ว คณะผู้วิจัยจึงทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานโดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด ซึ่งมีหัวข้อครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความพึงพอใจด้านการออกแบบระบบฯ, ด้านประสิทธิภาพของระบบฯ และด้านการนำไปใช้ประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ประเมินโดยกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้งานระบบทั้ง 5 คน ถูกนำไปวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการสรุปความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบที่มีต่อระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่พัฒนาขึ้น

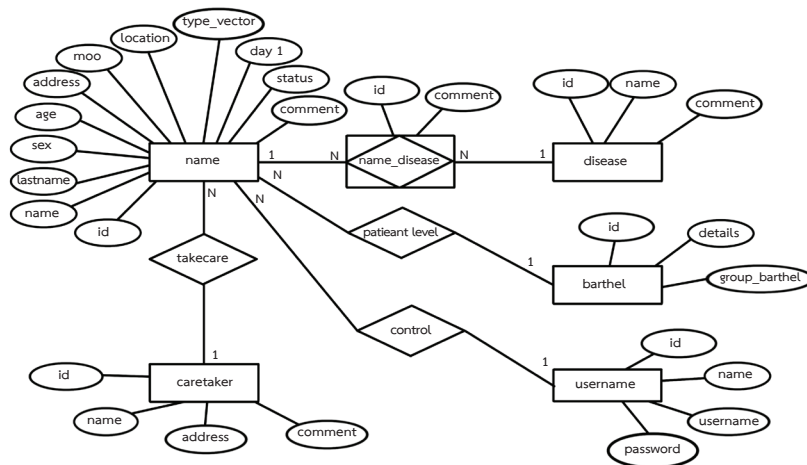
ผลการวิจัย

การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ

คณะผู้วิจัยออกแบบฐานข้อมูลจากการรวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์ของ

บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบล
แคนดง ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้งานระบบ

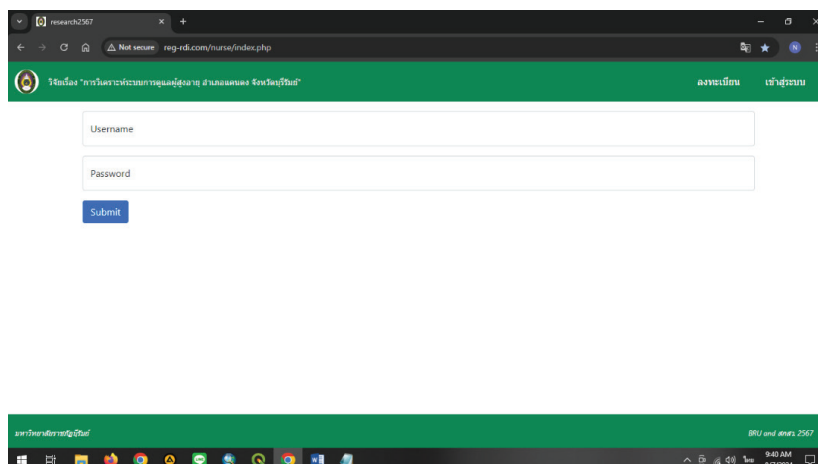
โดยฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ประกอบด้วย
ข้อมูลต่าง ๆ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของฐานข้อมูล (ER-Diagram)

แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของฐาน
ข้อมูล (ภาพที่ 3) แสดงให้เห็นโครงสร้างของฐาน
ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จัดเก็บอยู่ใน
รูปแบบของตาราง จำนวนทั้งสิ้น 6 ตาราง ได้แก่
name, disease, name_disease, caretaker,
barthel และ username โดยเป็นข้อมูลเกี่ยว

กับชื่อ-สกุลของผู้สูงอายุ, โรคประจำตัว, ผู้ดูแล,
กลุ่มของผู้สูงอายุตามค่าดัชนี ADL และบัญชี
ผู้ใช้งาน ตามลำดับ ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงระบบ
การจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุได้ทาง
เว็บไซต์ <http://reg-rdi.com/nurse/index.php>
ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 เว็บแอปพลิเคชันของระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ

เมื่อเข้าสู่เว็บแอปพลิเคชันของระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุแล้ว (ภาพที่ 4) ผู้ใช้งานจำเป็นต้องทำการเข้าสู่ระบบ โดยการกรอก

บัญชีผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ก่อน แล้วคลิกที่ “Submit” เมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว จะปรากฏหน้าต่างของระบบ ดังภาพที่ 5

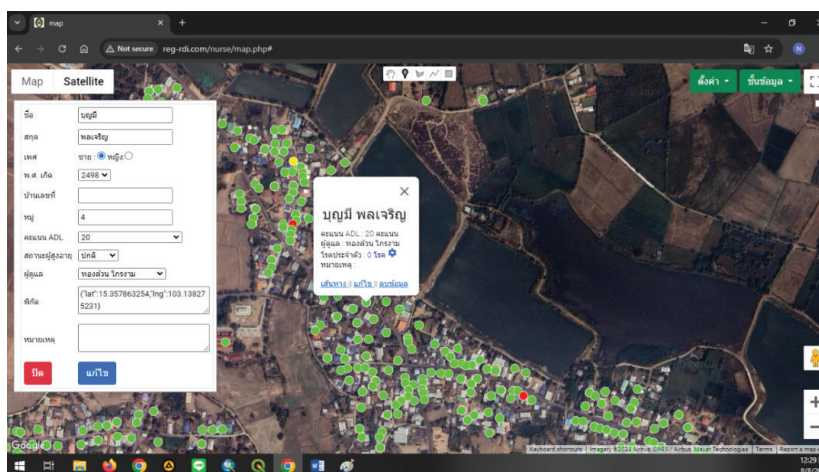
ประเภทผู้สูงอายุตาม ADL	จำนวน (คน)
1 (แสง)	8
2 (เหลือง)	39
3 (เขียว)	1428
รวมทั้งหมด	1475

คะแนน ADL	จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน (คน)
0	1 (แสง)	2

ภาพที่ 5 หน้าแรกเมื่อทำการเข้าสู่ระบบ

หน้าแรกของระบบ (ภาพที่ 5) ประกอบด้วย (1) แถบคำสั่งด้านบน ได้แก่ แผนที่, การตั้งค่า, การค้นหาและออกจากระบบและ (2) ส่วนของการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น จำนวนของผู้สูงอายุตาม ADL (ดังภาพตัวอย่างข้างต้น)

นอกจากการแสดงรายละเอียดข้างต้นแล้ว ระบบยังสามารถแสดงข้อมูลของผู้สูงอายุในรูปแบบของแผนที่และผู้ใช้สามารถจัดการข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุแต่ละรายได้ โดยคลิกที่คำสั่งแผนที่ ซึ่งจะปรากฏหน้าต่างดังภาพที่ 6

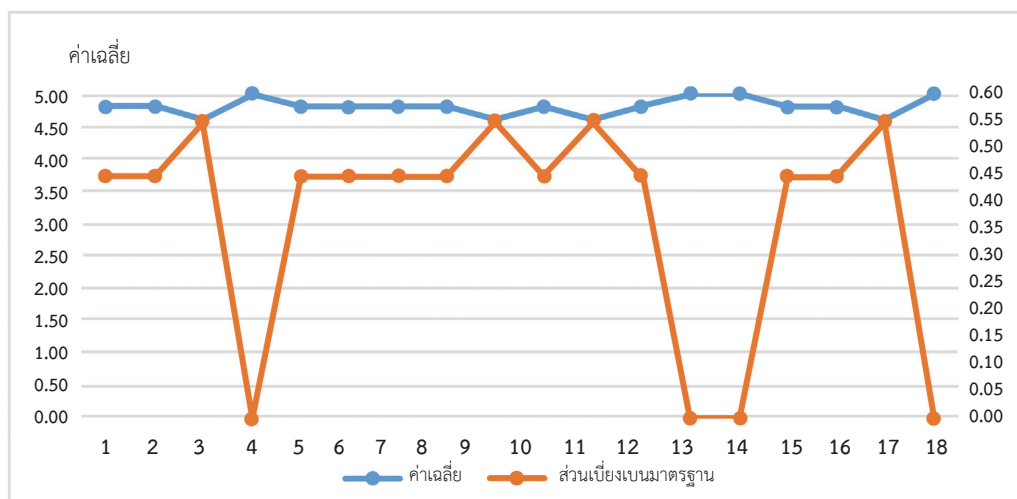
ภาพที่ 6 แผนที่แสดงข้อมูลตำแหน่งของผู้สูงอายุและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 6 ตำแหน่งบ้านของผู้สูงอายุจะถูกแทนที่ด้วยสัญลักษณ์จุด ซึ่งแยกสีตามประเภท ADL โดยผู้สูงอายุประเภทที่ 1, 2 และ 3 จะแสดงด้วยจุดสีแดง, เหลือง และเขียว ตามลำดับ (ผู้ใช้งานสามารถกำหนดการแสดงผลได้ โดยคลิกที่ชั้นข้อมูลแล้วเลือกข้อมูลที่ต้องการแสดงบนแผนที่) เมื่อผู้ใช้งานคลิกที่ตำแหน่งบ้านของผู้สูงอายุ ระบบจะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตำแหน่งดังกล่าว ซึ่งผู้ใช้งานสามารถค้นหาเส้นทางเพื่อเดินทางไปยังบ้านของผู้สูงอายุรายดังกล่าวได้ โดยการคลิกที่ “เส้นทาง” ซึ่งจะปรากฏหน้าต่างแผนที่สำหรับการเดินทาง และผู้ใช้งาน

ยังสามารถแก้ไขข้อมูลของผู้สูงอายุได้ โดยการคลิกที่ “แก้ไข” ซึ่งจะปรากฏหน้าต่างสำหรับแก้ไขรายละเอียด ตลอดจนสามารถลบข้อมูลของผู้สูงอายุรายดังกล่าวได้ โดยการคลิกที่ “ลบข้อมูล” นอกจากนี้ ผู้ใช้งานสามารถค้นหาผู้สูงอายุ, เพิ่มคะแนน ADL, เพิ่มผู้ดูแล และเพิ่มโรคประจำตัวของผู้สูงอายุได้โดยคลิกที่เมนู “การตั้งค่า”

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

เมื่อผู้ใช้งานได้ทดลองใช้งานระบบแล้ว คณะผู้วิจัยจึงทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานด้วยแบบสอบถามปลายปิด โดยผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ (ภาพที่ 7) พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้งานต่อการนำใบไปใช้ประโยชน์ (ข้อที่ 13 - 18) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.87 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39

รองลงมาคือ ความพึงพอใจด้านการออกแบบโปรแกรมฯ (ข้อที่ 1 - 6) และด้านประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ (ข้อที่ 7 - 12) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และ 4.73 ตามลำดับ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ตามลำดับ

ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด (5.00 คะแนน) ได้แก่ หัวข้อที่ 4, 13, 14 และ 18 คือ โปรแกรมฯ สามารถค้นหาข้อมูลได้รวดเร็ว, ข้อมูลที่ได้จากโปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นประโยชน์ต่อท่าน, โปรแกรมฯ เป็นเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและสะดวกรวดเร็วต่อการใช้งาน และความพึงพอใจโดยรวมเกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์ ตามลำดับ โดยหัวข้อต่าง ๆ ดังกล่าวมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 รองลงมาคือ หัวข้อที่ 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15 และ 16 คือ โปรแกรมฯ มีรูปแบบ สีสັນและขนาดของตัวอักษรเหมาะสมต่อการใช้งาน, โปรแกรมฯ มีการจัดวางองค์ประกอบแต่ละส่วนในหน้าจอที่เหมาะสม โปรแกรมฯ สามารถใช้งานได้ทั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ ความพึงพอใจโดยรวมเกี่ยวกับการออกแบบโปรแกรมฯ โปรแกรมฯ มีความเร็วในการประมวลผลข้อมูล โปรแกรมฯ มีการโต้ตอบและการแสดงผลการทำงานที่เหมาะสม โปรแกรมฯ มีระบบการทำงานที่เข้าใจง่ายเหมาะสมต่อผู้ใช้งาน ความพึงพอใจโดยรวมเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ โปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้ในการวางแผนบริหารจัดการผู้สูงอายุในพื้นที่ได้ และโปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยดูแลผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมได้ มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.80 และ 0.45 ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่ 3, 9, 11 และ 17 คือ โปรแกรมฯ มีเมนูการใช้งานที่ง่ายและสะดวก โปรแกรมฯ มีการทำงานของระบบที่ถูกต้องและสะดวกต่อผู้ใช้งาน โปรแกรมฯ สามารถรายงานผลข้อมูลได้ครบถ้วนและครอบคลุมทุกประเด็น และท่าน

สามารถนำความรู้ที่ได้จากการใช้โปรแกรมฯ ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.60 และ 0.55 ตามลำดับ หากพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของทุกประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.24 - 0.48)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุถูกพัฒนาขึ้นตามวงจรการพัฒนาระบบ โดยนำเอาองค์ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ และความต้องการของผู้ใช้งาน มากำหนดขอบเขตและพัฒนาระบบดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยการทำงาน 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการรายงานผลรายละเอียดต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ เช่น คะแนน ADL รายชื่อผู้ดูแลผู้สูงอายุ สถานะของผู้สูงอายุ และโรคประจำตัว ซึ่งผู้ใช้งานสามารถคลิกที่ลิงค์เพื่อเข้าไปอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ขณะที่การทำงานส่วนที่สองเป็นการแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ของผู้สูงอายุในรูปแบบของแผนที่ออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถสืบค้นและปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบันได้

ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.87 และ 0.24 ตามลำดับ รองลงมาคือ ความพึงพอใจด้านการ

ออกแบบโปรแกรมฯ และด้านประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และ 4.73 ตามลำดับ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 และ 0.48 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ เป็นฐานข้อมูลประชากรผู้สูงอายุที่อยู่ในรูปแบบของแผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic Map) เช่นเดียวกับฐานข้อมูลประชากรผู้สูงอายุเทศบาลตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย Suwan and Thongpaen (2019) และมีจุดเด่นคือ ความสามารถในการค้นหา, การแสดงข้อมูลสุขภาพพร้อมพิกัดตำแหน่ง, สามารถแสดงเส้นทางไปยังบ้านของผู้สูงอายุรายบุคคล เช่นเดียวกับระบบภูมิสารสนเทศออนไลน์เพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลบ้านเสาหิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นโดย Taburee et al. (2020) โดยผู้ใช้งานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เช่นเดียวกับระบบที่พัฒนาขึ้นโดย Taburee et al. (2020) และ Sarapugdi and Namkhun (2019) ซึ่งได้พัฒนาระบบแผนที่ผู้สูงอายุและผู้พิการสำหรับบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ตำบลการแ่อน อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การแสดงผลของข้อมูลผู้สูงอายุในรูปแบบของแผนที่ออนไลน์ช่วยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพเห็นภาพและรายละเอียดของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ง่าย ตลอดจนการสืบค้นที่สะดวกและ

รวดเร็ว ส่งผลให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุทำได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Suwan and Thongpaen (2019) และ Tanongsak (2021) นอกจากนี้ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของผู้สูงอายุ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านการนำไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.87 และ 0.39 ตามลำดับ) ยังบ่งชี้ว่า ระบบดังกล่าวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลภาวะสุขภาพผู้สูงอายุทั้งแบบรายบุคคลและภาพรวมเชิงพื้นที่ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพอนามัยในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ประโยชน์
แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบมีส่วนร่วมสามารถนำไปใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุและการนำไปพัฒนาในการใช้งานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการดูแลสุขภาพช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน ด้านการบริหารจัดการผู้ดูแล
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
การพัฒนาระบบครั้งต่อไปอาจเพิ่มเติมส่วนของรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ เพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถให้คำแนะนำในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ตลอดจนคำแนะนำในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

REFERENCES

- Boochayan, A., Pahanich, W., & Sartsin, P. (2018). Geo-information technology and Geo-literacy. **Journal of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University**, 20(Special Issue), 385-397. (In Thai)
- Boonpan, B., & Dhanarun, S. (2022). Application of geographic information system to creating the cultural tourism online map of Lao ethnic groups: a case study of Nakhon Luang District, Phranakhon Si Ayutthaya Province. **Journal of Ayutthaya Studies**, 14(1), 102-116. (In Thai)
- Chananin, Y., Jullamate, P., & Piphatvanitcha, N. (2020). Active ageing among community dwelling older adults in Ubon Ratchathani Province. **Nursing Journal of the Ministry of Public Health**, 30(2), 83-92. (In Thai)
- Daharn, T., & Duangrach, J. (2018). Development of a health care model for elderly by community participation, Nonglake Sub-district, Kosum Phisai District, Mahasarakham Province. **Academic Journal of Mahasarakham Provincial Public Health Office**, 2(3), 42-54. (In Thai)
- Department of Health Service Support. (2024). **3doctor**. Retrieved from <https://3doctor.hss.moph.go.th/main/> [2024, 25 Jul.] (In Thai)
- Hoykrud, P. (2021). **An operational performance monitoring center system development for Department of Health** (Report). Bangkok, Thailand: Department of Health. (In Thai)
- Institute for Population and Social Research. (2023). **Future of Thai elderly**. Retrieved from https://www.thaihealthreport.com/th/articles_detail.php?id=155 [2024, 25 Jul.] (In Thai)
- Jangpho, S. (2021). Development of a health care model for elderly by community participation, Ban Pho Sub-district, Mueang District, Nakhon Ratchasima Province. **Journal of Health Research and Development, Nakhon Ratchasima Provincial Public Health Office**, 7(2), 165-183. (In Thai)
- Kaewsuwanna, K. (2017). Active ageing innovation for self-independence of ageing people in Nakhon Ratchasima Province. **Journal of Rangsit Graduate Studies in Business and Social Sciences**, 2(2), 28-42. (In Thai)

- Nantawong, C. (2009). **Interactive web mapping on internet using open source software** (Master dissertation). Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand. (In Thai)
- Piroj, K. (2018). **What is Likert Scale**. Retrieved from <https://greedisgoods.com/likert-scale/> [2024, 25 Jul.] (In Thai)
- Posawang, P., Phosaard, S., & Bhattaraathikom, W. (2017). Towards a precise-positioning World: multi-GNSS's current and future landscape. **Science and Technology Nakhon Sawan Rajabhat University Journal**, 9(10), 1-16. (In Thai)
- Promtingkran, N., Krueangchai, S., Saisueb, S., Khumngeon, A., & Dejdech, J. (2019). Elderly care in the health service system from perspective of elders and families. **Journal of Health Science and Wellness**, 23(1), 107-119. (In Thai)
- Rattanachuchok, P. (2020). Geographic information system for managing plant data and displaying plant data using QR Code technology in the area of Huay Kaeo. **Journal of Research Unit on Science, Technology and Environment for Learning**, 12(1), 160-172. (In Thai)
- Sae-tae, R., & Yamkasikorn, M. (2017). E-CLIP information system development for the research and development project on teachers of science, mathematics, and computer by using integrated English to universal standards in English for integrated studies. **Journal of Education Thaksin University**, 17(2), 37-49. (In Thai)
- Sampao, S., & Limpiteeprakarn, P. (2023). **The preparation of pre-aging population entering an aging society in Buached District, Surin Province**. The 14th Hatyai National and International Conference (1288-1303). Songkhla: Hatyai University, Thailand. (In Thai)
- Sarapugdi, W., & Namkhun, S. (2019). **The system maps the elderly and disabled services for public health in local communities** (Report). Mahasarakham: Mahasarakham Rajabhat University, Thailand. (In Thai)
- Sukpaiboonwat, S. (2017). The role of population aging on economic growth in Thailand. **Srinakharinwirot Research and Development Journal of Humanities and Social Science**, 9(17), 176-191. (In Thai)

- Suttiyotin, N. (2019). **Research tool assessment**. Retrieved from https://nattawatt.blogspot.com/2016/09/blog-post_99.html [2024, 26 Jan.] (In Thai)
- Suwan, C., & Thongpaen, R. (2019). An elderly population database development with the GIS application: a case of Nam-Jo Municipality, Mae-Tha District, Lampang Province. **Journal of Graduate Research**, **10**(1), 219-234. (In Thai)
- Taburee, W., Hoomhong, C., & Narongrit, C. (2020). Prototype of internet GIS supporting the community-dwelling elderly healthcare. **Srinagarind Medical Journal**, **35**(1), 59-65. (In Thai)
- Tanongsak, W. (2021). Preparing to create a database of elderly people's position in Pathong Sub-district, Had Yai District, Songkhla Province, to reduce the risk of Covid-19 pandemic. **Inthaninthaksin Journal**, **16**(2), 71-102. (In Thai)
- Teerakulkittipong, N., Meepradist, Y., Muongmee, S., & Sukpornawan, P. (2018). **Management of non-chronic drug utilization behavior of the adult elderly database model and utilization data for mapping geographic information in the Eastern Coastal Areas** (Report). Chonburi: Burapha University, Thailand. (In Thai)
- Udomthanatheera, K. (2019). **System development life cycle**. Retrieved from <https://dol.dip.go.th/th/> [2024, 26 Jan.] (In Thai)
- Wanitchakham, A. (2019). Preparation for aging society: a case study of Sai Mai District, Bangkok. **Journal of Social Sciences and Humanities Association of Private Higher Education Institutions of Thailand**, **25**(1), 167-179. (In Thai)
- Wantong, C., Sumranram, W., Tahom, U., & Kitthanarut, V. (2023). **Rice seed production with smart farm** (Report). Buriram: Buriram Rajabhat University, Thailand. (In Thai)
-

A TOURISM MANAGEMENT MODEL FOR URBAN COMMUNITY-BASED TOURISM

Kusuma Palaphom¹, Apisak Koograsang^{2,*}, Anantakul Intarapadung³, Kritchakrit Na Wattanaprasert⁴, Nathanan Wiriyawit⁵, Tanakrit Meesomjit⁶, Chartchayapha Wattanathum⁷,
Chutima Sangkhaha⁸ and Tassana Pinthong⁹

^{1,3,4}Industrial Technology Faculty, Phranakhon Rajabhat University

^{2,5}Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University

⁶Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat university

⁷College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat university

⁸Faculty of Science and Technology, Phranakhon Rajabhat university

⁹The Institute of Research and Development, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: apisak2012@gmail.com

Received: 2024-01-30

Revised: 2024-11-10

Accepted: 2025-01-31

ABSTRACT

This research aimed to enhance the capacity of a model community in the Khlong Sam Wa District, specifically at Phraya Suren Temple, to manage community-based tourism and develop sustainable network partnerships. Using a mixed-method approach, the study collected data through group discussions, practical training, capacity assessments, tourism evaluations, and model development. The sample included 30 participants: 12 tourists, 11 community members, and 7 specialists. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics and standard deviation, while qualitative data were analyzed using categorical data analysis and interpretive summaries.

The findings highlight the Phraya Suren Community's rich tourism assets, such as century-old murals depicting the community's history, and a unique agricultural landscape focused on rice and banana production. The community's cultural heritage is deeply rooted in agricultural practices and Buddhist traditions, reflected in floating markets, rice cultivation rituals, boat songs, and traditional vessels. The community demonstrates strong capabilities in managing tourism, with a high level of satisfaction among stakeholders. The study identified 10 community networks involved in

community-based tourism.

The developed urban community-based tourism management model, termed URBAN-CBT, comprises six key elements: 1) Urban Tourism and Smart Cities, 2) Connections and Networks, 3) Buddhist Tenets and Devotion, 4) Genuineness, 5) Tourism Narratives, and 6) Community-Based Tourism.

Keywords: Tourism Management Model, Urban Tourism, Buddhist Heritage, Community-based Tourism.

INTRODUCTION

According to a network of community tourism researchers, 38 Rajabhat universities have a strategy and the same mission. Divide the area of responsibility, covering every region of the country. Serves to bring knowledge to create sustainable development connected into a spatial network. In the process of developing researchers under the cooperation of Rajabhat University (Thailand Research Fund [TRF] and, National Research Council of Thailand. [NRCT], it was found that 3 research issues that researchers analyzed were the main important issues in Area 1, namely 1) agriculture and food, 2) tourism and service industries, and 3) elderly issues. The main idea is to create a link between every major mission of the university. Developing and upgrading the quality of community tourism products (tourism program, souvenirs, and community tourism activities) therefore needs to be developed and continued. Including the development and strengthening of community capacity in community tourism management. and marketing communication channels to generate economic income at the community level. Plan for enhancing the potential of creative community tourism to develop areas on the base Local Identity, Year 2, which will continue from Year 1 through the implementation of 7 + 1 research projects in continuous areas of 34 communities and expansion areas of 14 communities, totaling 48 communities, focuses on developing the quality of community tourism products. To receive standards that are accepted in various categories Strengthening the potential of tourism communities based on community identity in the different contexts of each area of Rattanakosin Rajabhat University

Group is aiming at developing the potential for creative community tourism management based on community identity (Churches, Shrines, Temples, Mosques, Lifestyles Along the River) through the process of creating and developing community tourism to target groups of tourists. Through the process of developing creative community tourism in terms of both value and value based on the identity of each locality, and the process of developing the potential of model communities in tourism management by communities and network partners for sustainability is important. In developing the potential of creative community tourism to develop areas based on local identity, “churches, shrines, temples, mosques, and ways of life along the river,” in order to develop creative community tourism products based on urban community identity, By increasing the community’s potential to focus on sustainable tourism, it was found that there is traditional cultural capital that can raise the potential for development as a community-based tourism destination for the Khlong Sam Wa District. There are funds in the community consisting of Phraya Suren Floating Market, Rare

Freshwater Aquarium, Fou Guang Shan Institute, Organic Farming Group, and agricultural products. Upon visiting the community area, it was found that the community has community problems, in addition to develop tourism products. Including creating network partners for sustainability. From these problems and needs of the community, the research team of Phra Nakhon Rajabhat University saw the importance of raising the potential of creative community tourism to develop areas based on local identity. By bringing capital into the community and identity as well as the context and needs of the community to create and develop marketing channels and tourism products, including community tourism routes Community Products Creative tourism activities Storytelling Community history and culture to develop the potential of the community as a model for community tourism management. and network partners for sustainability.

Research Objectives

1. To survey and synthesize the problems and needs by surveying the community identity of Wat Phraya Suren, Khlong Sam Wa District, Bangkok.

2. To develop the potential of the community as a model for community tourism management and network partners

3. To develop a tourism model for urban communities.

Research Scope

Study specific to the area of Klong Samwa, Bangkok, Thailand, and sample groups of key information providers for specific selection.

Literature Review

The tourism industry continues to be a driving force of economic development, cultural exchange, and environmental appreciation. However, its rapid growth also brings challenges, including resource depletion, ecological disruption, and social disharmony. To address these concerns and ensure long-term success, a comprehensive tourism management model is necessary. This model should prioritize sustainability, inclusivity, and resilience while fostering positive impacts on all stakeholders involved.

Tourism Management plays a crucial role in the global economy.

According to the World Travel & Tourism Council [WTTC], the travel and tourism sector contributed 10.4% to global GDP and generated 319 million jobs in 2018 (WTTC, 2019). This highlights the economic significance of tourism and the necessity of effective management to sustain and grow this impact.

Effective Tourism Management also addresses environmental and cultural concerns. As Gössling, Scott & Hall (2018) noted, sustainable tourism practices are essential to minimize the negative impacts of tourism on the environment and local cultures. This involves careful planning and implementation of policies that balance tourist experiences with conservation efforts.

One of the main challenges in Tourism Management is balancing the needs of tourists with the well-being of local communities and the environment. The United Nations World Tourism Organization [UNWTO] emphasizes the need for responsible tourism practices that contribute to sustainable development (UNWTO, 2020). This involves ensuring that tourism growth does not lead to resource depletion or cultural erosion.

Urban community-based tour-

ism (UCBT) has emerged as a promising approach to tourism development, offering economic benefits, cultural preservation, and increased local control. This literature review examines existing research on UCBT models, focusing on the management and governance aspects within an urban context.

Conceptual Framework

Urban Community-Based Tourism (UCBT) represents a model where tourism activities are developed and managed by local communities in urban settings. This approach focuses on empowering local communities, preserving cultural heritage, and promoting sustainable tourism practices. The conceptual framework for a tourism management model in this context involves various components that interact to achieve these goals.

Figure. 1 Conceptual Framework

Methodology&Material

This research used participatory action research, with quantitative research methods and qualitative the study guidelines are specified as follows: The population used in the study is the Khlong

Sam Wa community. sample group Producers and entrepreneurs, 20 households, tourists and general customers, as follow; 1) studying the context and synthesising surveys Problems and needs

regarding creative community tourism and product processing by discovering community identity in a participatory way through group discussions. In-depth interviews and observation; content analysis 2. To develop the potential of a model community for community tourism management and network partners It is a development process for community participation in Khlong Sam Wa District. Government and private network organizations such as temples, community development departments, district offices, community leaders, entrepreneurs, and others are creating creative tourism. Develop the potential of model communities in community tourism management and network partners for sustainability, such as Building model community potential Organize training for relevant people. Participation between researchers and people in the community in organizing activities to increase the potential of community tourism Using a survey of tourists' satisfaction with the travel trial arrangement, Method of data analysis using descriptive statistics These include frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. 3. It is the development of a tourism model by

urban communities. By taking data from all phases of research, the researcher used typological analysis and inductive conclusions (Chantavanich, 2011) to develop a draft urban tourism model. Experts have evaluated and approved

Results Conclusion and Discussion

The research results were carried out according to the following objectives: Objective 1: To survey and synthesis problem conditions and needs By exploring the community identity of Wat Phraya Suren, Khlong Sam Wa District, Bangkok.

The research results found that, the researcher used typological analysis and inductive conclusions (Chantawanich, 2011) according to the 4H's principles of tourism, consisting of habitat, heritage, history, and Handicrafts) using information from Part 1, interviews, and group discussions. for exploration Synthesize problems and needs. By exploring the community identity of Wat Phraya Suren, Khlong Sam Wa District, Bangkok Research results can be classified by type (typological analysis) and inductively summarized as follow

Table 1 Data analysis by classification and inductive conclusion according to the 4H's principles of tourism.

Classified data analysis				
Data Collection by Interviewed and Focus Group Discussion.	Habitat	Heritage	History	Handicrafts
				inductive inference
"Khlong Sam Wa is quite possibly the third largest area in Bangkok. urban communities and farming communities."	✓	✓	✓	Developing community-based tourism according to research objectives to connect with urban and agricultural society.
"The Khlong Sam Wa area is outstanding in plant a rice."	✓	✓	✓	This was further developed into products from rice, including roasted rice tea and the Wat Phraya Suren rice tracking program.
"As for famous tourist attractions, it is the Wat Phraya Suren floating market that wants to be the focal point of Khlong Sam Wa regarding sustainable tourism. and to be better known."	✓		✓	Development of tourism routes and tourism management by urban communities
"During holidays and public holidays because the Wat Phraya Suren community has funds for tourism, using the temple as a driving force."			✓	Development of tourism routes and tourism management by urban communities
"Inside the temple, there is a sacred Buddha image that is more than 120 years old."			✓	Development of tourism routes and tourism management by urban communities
"Including relics from five countries brought from Sri Lanka: India, Nepal, Burma, and Thailand."			✓	Development of tourism routes and tourism management by urban communities
"Inside the temple, there are beautiful murals all around. There is a holy buddha image in the church."			✓	Development of tourism routes and tourism management by urban communities
"People come to pay their respects and increase their good fortune by passing through the church. Inside the church is a Naga cave. Pay respects and ask for blessings from the Naga."			✓	Development of tourism routes and tourism management by urban communities

Classified data analysis

Data Collection by Interviewed and Focus Group Discussion.	Habitat	Heritage	History	Handicrafts	inductive inference
“Sala Pu Ya, or Sala Chao Phraya Suren or The Pavillion, and Thanying Bunmee (his wife) are respected by the community. Because you have always created good deeds and helped society and villagers.”			✓		Development of tourism routes and tourism management by urban communities and designing creative tourism activities “Round rice garland” to pay homage to grandparents (Sala Chao Phraya Suren or The Pavillion, and Thanying Bunmee.
“In addition, there is also Luang Phor Thuat (the legend of a step on fresh sea water) to be worshipped.”			✓		Development of tourism routes and tourism management by urban communities
“Wat Phraya Suren Learning Centre Museum On the first floor of the building, there will be exhibitions about the history of the temple and other things that change continuously. On the second floor, there is an entrance fee of 20 baht. There are many wax figures of various Buddhist monks in Thailand.”			✓		The demonstration learning station for activities and visits to pay homage to monks.
“The area along the canal behind Wat Phraya Suren This is a market where communities nearby the temple bring things to sell. By the initiative of the abbot of the temple. To provide a source for nearby communities to bring products to sell the shop consists of a food shop, a toy store, a grocery store, a clothing store, and a souvenir shop.”					Development of tourism routes and tourism management by urban communities It is a demonstration point for creative tourism activities, cooking fried crispy rice (khao tan). And purchasing subsidized community products
“In addition, the area around the temple radius, not exceeding 10 kilometres, has many interesting temples and tourist attractions.”	✓		✓		Development of tourist routes linking waterways and bicycle paths include the Taiwan Fo Kwang Sun Foundation Khlong Phraya Suren, Res-Q Farm, etc.

Classified data analysis

Data Collection by Interviewed and Focus Group Discussion.	Habitat	Heritage	History	Handicrafts	inductive inference
“Before the COVID-19 pandemic occurred, the problem that arose was that they could not yet be grouped together. And this community is a semi-urban community that is different from each other. But the basis of the Khlong Sam Wa community is still farming are engaged in farming. the leaders and the community want the relevant agencies to come in and support continuously, not for the community to act alone.”			✓		Grouping together to develop products from rice and tourism routes by urban communities.
“With government policy At this time, relevant agencies have projects to support product development. and raising the level of tourism in the district. By carrying out various activities for the Khlong Sam Wa District community. If you want to form a group of housewives, How do community enterprise groups do it or develop products? Including upgrading products To make it an OTOP product, you can contact the Community Development Department. Khlong Sam Wa District Office”			✓		Communities come together to organize community tourism.
Frequencies	4	2	13	1	

Table 1: Table of data analysis using classification and inductive summary according to the 4H's principles of tourism. Phraya Suren Temple Community Khlong Sam District has outstanding potential in tourism that is a history of urban communities linked to the Buddhist way of life. rice farming methods Lifestyles along the canals and floating markets were conveyed as community history stories through mural paintings with a frequency of 13 points, followed by the outstanding ecological aspect that is agriculture. There are plants such as rice and bananas, with

a frequency of 4 points. There is also the issue of inheritance in which the community is outstanding in growing rice, with a frequency of 2 points. Next, there is the matter of handicrafts. that has food processed from agricultural products from rice and bananas and developed into products that have standards certified by community product standards, with a frequency equal to 1 point.

Objective 2: Develop the potential of community models for community-based tourism management and network partners.

Conducting a one-day trip routes travel program with the participation of leaders, temples and communities has been jointly designed into a tourism program. The travel route includes Wat Phraya Suren - Buddhist Institute. Theravada -Mahayana Fo Kuang Shan – Cruise along the Varee Canal to see the way of the villagers – Follow the legend of the farmer’s way of life. (Activities at Wat Phraya Suren through a series of performances “Thung Ruang Thong Dance”) – pay homage to the source of faith uniting hearts (inside Wat Phraya Suren) – new creative local food (Bueng Phraya Floating Market or Wat Phraya

Suren Floating Market) – Experience the scent of Khlong Sam Wa rice culture and culture. (Demonstration of rice milling by Khlong Sam Wa Community Mill After that, the tourists will be led in activities to exchange knowledge in making food from rice. Including Khanom Khao Tan Khlong Sam Wa roasted rice tea, rice ice cream, etc.)

From the organization of the tourism experiment activities, the results of the assessment of the potential of community tourism from male evaluators accounted for 57% and females accounted for 43%, ages between 41-60 years accounted for 57%, ages 19-40, 20%, and ages 60 and over 14%, with residences in Bangkok and surrounding areas, 72%. From the southern and northeastern regions, 14% were equal, 86% were civil servants/ state enterprises/permanent or temporary employees, and 14 % others were those who had participated in community tourism activities. 57% were divided into cooking, 57% studying agriculture, 57% speaking the local language, and making pottery. and learning to weave 14 %. It was found that; experts assessed the potential of community models for community-based tourism management and network

partners. Most of them were at a good level of satisfaction in potential tourism, including Attraction ($\bar{X} = 4.09$), Available packages ($\bar{X} = 4.04$), Activity ($\bar{X} = 4.04$), Accessibilities ($\bar{X} = 3.89$), Amenities ($\bar{X} = 3.60$), and Ancillary Services ($\bar{X} = 3.65$)

The experts have a good level of satisfaction in creative tourism activity as follows: The topics with a very good level of satisfaction include personal conditions. Have a clearer purpose of tourism ($x = 4.29$), have respect for the wisdom of people in the community ($x = 4.29$), have a desire to develop their own skills together with people in the community ($x = 4.43$), and have a desire Participation in various activities ($x = 4.57$). Social aspect: The community is a community with a traditional and unique way of life ($x = 4.29$).

Network Partners.

In conducting the research, there were tourism network partners from various network representatives. Both the public and private sectors in the Khlong Sam Wa area and others have come to participate in the development of community tourism, including Phranakhon Rajabhat University. by the Research and Development Institute Developing the Khlong Sam Wa District Community City tour operator Phraya Suren Temple and community Teachers and students in the Wat Phraya Suren community Theravada-Mahayana Buddhist Institute, Fo Guang Shan, Khubon Temple, and restaurant operators in Wat Phraya Suren floating market.

Table 2 Roles and responsibilities of members of the Wat Phraya Suren Community Tourism Network

No	Network Partners	Responsibility
1	Phraya Suren community	The community has community storytellers who volunteer with tourists. Tourist shuttle van
2	Phraya Suren Temple	Support locations, materials, budget, staff, tourist attractions in the temple for activities.
3	Research Project Committee	Be a consultant and operations according to the management plan of the faculty.
4	Khlong Sam Wa District, Community Developing Department	Certification of community product standards
5	Tour operator	Participate in travel program testing activities
6	Buddhist Institute Theravada-Mahayana Fo Guang Shan	Tourist attraction/Religious Site.
7	Khubon Temple	Place to embark on a boat trip to see the way of life of the community.
8	Restaurant operators in Wat Phraya Suren floating market	It is a base for tourism activities, such as Khao Tan Nam Watermelon base, etc., and is a shopping center for tourists.
9	Wat Phraya Suren School	There were students joining in the performance activities; Thung Ruang Thong Dance
10	Khlong Sam Wa District by the Department of Drainage	Support pontoon boats and officials for use in boating activities to see community life along Phraya Suren Canal.

Table 2 there are 10 partners in the Wat Phraya Suren community tourism network. It is a network that started with participation in organizing activities according to the tourism program. And there has been development of subgroups according to the mission of organizing tours. appropriately and professionally.

Objective 3: Development of urban tourism models

Development of tourism models by urban communities It is the use of research results to remove elements and use them to evaluate the draft model. by experts related to community tourism

Then take the draft model and improve it to become a complete urban tourism model. The details of research to develop urban tourism models are as follows:

Tourists gave suggestions after the tour as suggestions for improving the route to be suitable for tourists according to the tourism program by the Wat Phraya Suren community. According to the urban community tourism management model which summarizes the results of testing the tour program and improving the tour program with participation. and evaluation

of tourism patterns by urban communities (URBAN CBT; U-CBT) as follows: U - Urban and smart tourism, R- Relationships and networks, B- Buddhist Believed and faith, A-Authenticity and N-Narrative.

The researcher made corrections and improvements according to the recommendations of experts who gave suggestions for the draft model for urban tourism has been revised. Therefore, the form of tourism by the urban community was obtained as follows:

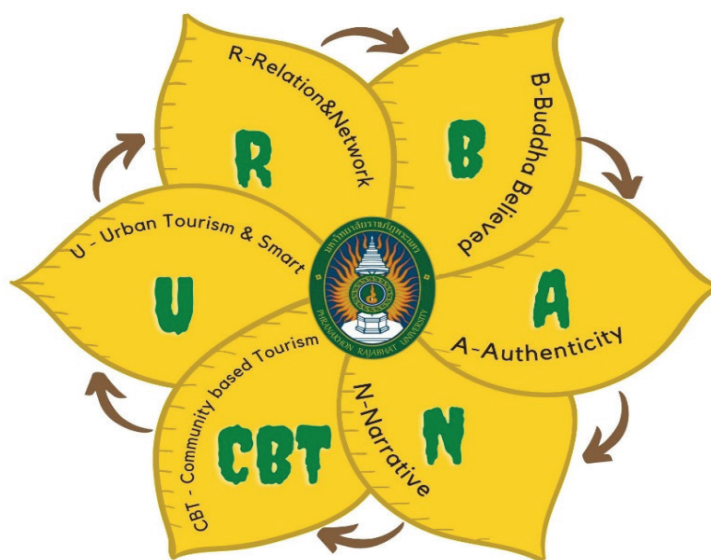

Figure. 2 urban tourism models (URBAN CBT; U-CBT)

Urban tourism model Consists of 6 related elements as follows:

Urban Tourism & Smart: U

A type of tourism activity that

occurs in urban areas on sector theory that is characterized by non-agricultural economic characteristics for administration, production, trade, and services. and by

being an important point of transportation It follows a model of area management by a non-profit organization. or any other charitable organization for the benefit of operating a tourism business in the form of participation of network partners of the urban community, emphasizing convenience and safety, presenting community tourism considers the evolution of change and combining past and present dimension of that society as well together through innovative and technology.

Relation & Network: R

Relationships, interactions A connection of a group of people or organizations that voluntarily exchange news and information with each other. or do activities together in such a way that the individual or member organization remains independent in carrying out its activities. Or a network is created to allow scattered individuals and organizations to contact and exchange information. and voluntary cooperation In addition, the members in the network have friendly relationships with each other who are independent rather than creating a relationship that is dependent on each other in organizing tourism. With academics,

researchers, experts, and lecturers acting as coordinators to create relationships and networks for cooperation and coordination and planning joint development an area.

Buddha Believed: B

Belief in the law of karma, the Three Bhumi principles, the universe in Buddhism. There is guidance for the way of life, houses, temples, schools (Bowon; บวร) on the basis of Buddhism. For managing tourism in the temple which is the source of the mind of Buddhists including designing worship activities Emphasis on creative learning exchange activities Bringing art in temples, including architecture, fine arts, sculpture, and Buddhist beliefs through management using a temple management model to promote Buddhist tourism. “TEMPLE Tourism Model” consists of 1) T: Treasury 2) E: Environment 3) M: Management 4) P: Planning 5) L: Learning and 6) E: Evaluation

Authenticity: A

Preserving the identity of the culture Traditional community festivals with creative tourism providing a platform to showcase authenticity. There are societies that create traditions that are able to accept elements from outside. invention of ceremony and create new

things for both sacred and moral purposes. All possible cultures are in the process. It is constantly “self-reinventing” so that all cultures are genuine expressions of culture through nostalgic activities or displays.

Narrative: N

Using community stories to describe is important information in tourism. by people in the community who have storytelling skills Focus on telling valuable stories. With information obtained from studying geography tourist information Historical insights spatial imagery Knowledge of location and position from stories from ancestors or from study and careful consideration and choose how to convey places and events to tourists or people, especially groups.

Community based Tourism: CBT

Tourism management based on the principles of community-based tourism (Community based Tourism), cooperation of community members. On the basis of linking community tourism that emphasizes technology and innovation, consisting of ten principles; in addition to, 1) Community owned 2) Villagers participate in setting directions and making decisions. 3) Promote of pride in themselves 4) Uplifting of quality of life

5) Environmentally sustainability 6) Maintain local identity and cultures 7) Awareness created among people of different cultures. 8) Respect of different cultures and human dignity. 9) Fair returns for local people. And 10) Distribution of revenue to public benefits in community.

Discussions and conclusions

Objective 1: To survey and synthesize problem conditions and needs By exploring the community identity of Wat Phraya Suren, Khlong Sam Wa District, Bangkok.

Smith (1996) provides a useful viewpoint for assessing and promoting CBT activities, according to studies. The framework outlines four crucial elements:

Habitat: CBT should encourage responsible tourism that reduces ecological damage and supports conservation.

Heritage: CBT should value and preserve monuments, artefacts, and traditions, practices, and beliefs. This involves raising cultural awareness and advocating heritage preservation.

History: CBT should use historical tales and storytelling into tourism to connect visitors to the past and promote community identity.

Handicrafts: CBT should encourage local handicrafts and traditional arts to help artisans make money. Economic diversification and cultural preservation result.

This thorough 4Hs framework ensures that tourist initiatives comply with sustainable development principles and benefit local people.

Objective 2: Develop the potential of community models for community-based tourism management and network partners.

Community-based tourism (CBT) has emerged as a promising approach to sustainable tourism development, emphasizing local community participation, empowerment, and benefit-sharing. CBT initiatives offer a range of benefits, including economic diversification, cultural preservation, and environmental protection (Scheyvens & Momsen, 2010). The provided data highlights the potential of CBT in a specific community. The assessment of the potential of community tourism revealed that a majority of the evaluators (57%) were male, between the ages of 41-60, and resided in Bangkok and surrounding areas (72%). This suggests that the community tourism initiatives may need to be

tailored to attract a wider range of visitors, including younger generations and those from other regions. And The data also indicates that the community has a wide range of attractions and activities to offer tourists. The most highly rated attractions included natural tourist attractions ($x = 4.43$), historical tourism activities ($x = 4.29$), and creative community tourism activities ($x = 4.29$). These findings suggest that the community has the potential to attract tourists who are interested in cultural experiences and sustainable tourism practices. However, the data also suggests that there are some areas where the community tourism initiatives can be improved. The most notable areas for improvement include accommodations ($x = 3.14$), internet cafes ($x = 2.86$), and postal services ($x = 3.29$). These findings suggest that the community may need to invest in upgrading its infrastructure and services to better meet the needs of tourists. Overall, the data suggests that CBT has the potential to be a successful and sustainable development strategy for the community. However, there are some areas where the community tourism initiatives can be improved to better meet the needs of tourists and ensure long-term sustainability.

Community-based tourism (CBT) has gained recognition as a sustainable and impactful approach to tourism, emphasizing local community engagement and cultural exchange (Scheyvens & Momsen, 2010). CBT initiatives offer a unique opportunity for tourists to immerse themselves in local traditions, learn new skills, and contribute to the well-being of host communities (Wearing & Neilson, 2009). The provided data highlights the positive impact of CBT on both tourists and host communities. The experts' evaluation of creative tourism activities revealed a high level of satisfaction in personal and social aspects. This suggests that CBT effectively promotes personal growth and cultural appreciation among tourists. Regarding personal aspects, tourists expressed a clear purpose for participating in CBT activities, indicating a desire for meaningful experiences and personal development (Wearing & Neilson, 2009). They also demonstrated respect for the wisdom of local residents, fostering cross-cultural understanding and appreciation (Scheyvens & Momsen, 2010). Furthermore, tourists expressed a strong desire to learn new skills and collaborate with community members, promoting

mutual learning and empowerment (Wearing & Neilson, 2009). In terms of social aspects, tourists recognized the community's unique and traditional way of life, indicating an appreciation for cultural diversity and heritage preservation (Scheyvens & Momsen, 2010). This recognition fosters a sense of connection and respect for the host community. Overall, the data suggests that CBT positively impacts tourists, fostering personal growth, cultural appreciation, and a sense of connection with the host community. These positive outcomes highlight the potential of CBT to promote meaningful and transformative tourism experiences.

Objective 3: Development of urban tourism models

Community-based tourism (CBT) has emerged as a prominent model for sustainable tourism development, emphasizing local community engagement, cultural preservation, and economic empowerment (Scheyvens & Momsen, 2010). Urban communities, in particular, can reap significant benefits from CBT, including increased revenue, job creation, and cultural exchange (Shaw & Page, 2008). The provided data highlights the

importance of incorporating tourist feedback into the development of urban tourism models. By gathering and analyzing suggestions from tourists, communities can identify areas for improvement and ensure that their tourism offerings align with visitor expectations (Gursoy & Daniels, 2008). In this case, the Wat Phraya Suren community collected feedback from tourists after completing a tour program. This feedback was then used to refine the tour route, ensuring that it better meets the needs and interests of visitors. This approach to continuous improvement is essential for ensuring the long-term success of CBT initiatives. The data also emphasizes the significance of collaboration and networking in urban CBT. By fostering relationships with stakeholders, communities can access valuable resources, expertise, and support. This collaborative approach can lead to more effective tourism planning, marketing, and implementation. Furthermore, the data underscores the importance of authenticity and storytelling in urban CBT. Tourists are increasingly seeking authentic and immersive travel experiences that connect them with local cultures and traditions (Scheyvens & Momsen, 2010). By incorporating local narratives and

showcasing authentic cultural practices, communities can create a more engaging and memorable tourism experience for visitors. The URBAN CBT (U-CBT) model, which emphasizes Urban and smart tourism, Relationships, and networks, Buddhist Believed and faith, Authenticity and Narrative, provides a valuable framework for developing sustainable and successful urban tourism initiatives. By adhering to these principles, communities can create tourism models that benefit both visitors and residents.

Suggestions and Recommendations

1) Information about activities and tourism services provided by the Wat Phraya Suren community should be added. So that tourists can plan their travel and choose services appropriately, 2) Research results should be disseminated to the public. So that the community and related agencies can use it to further develop tourism in the Wat Phraya Suren community, 3) The public relations and tourism marketing systems of the Wat Phraya Suren community should be developed to be more efficient. So that tourists can be widely aware of this tourist attraction, and, 4) The tourism management system of the Wat Phraya Suren community

should be developed to be sustainable. Considering the impact on the environment and community.

Suren and the community. Staff of Khlong Sam Wa District Office, Phra Nakhon Rajabhat University research team, research team of Rattanakosin Rajabhat University, and Research budget support

Acknowledgement

I would like to express my gratitude to the abbot of Wat Phraya

from the National Research Council of Thailand

REFERENCES

- Chantavanich, S. (2011). **Data analysis in qualitative research**. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Cultural “Authenticity.” (2022). **Cultural Survival**. Retrieved from <https://www.culturalsurvival.org/publications/cultural-survival-quarterly/cultural-authenticity> [2022, 6 Apr.]
- Designated Areas for Sustainable Tourism Administration (Public Organization). (2015). **Community tourism**. Bangkok, Cocoon. 64 pages.
- Gössling, S., Scott, D., & Hall, C. M. (2018). **Tourism and water**. Channel View Publications.
- Gursoy, D. (1982). **Cultural authenticity**. *Cultural Survival Quarterly*, 6, 27-28.
- Gursoy, D., & Daniels, S. E. (2008). An empirical investigation of tourist satisfaction with heritage site experiences. **Tourism Management**, 29(2), 22-32.
- National Geographic Society. (2020). **Buddhism**. Retrieved from <https://www.nationalgeographic.org/encyclopedia/buddhism/#:%7E:text=Buddhism%20is%20one%20of%20the,to%20achieve%20enlightenment%2C%20or%20nirvana> [2022, 6 Apr.]
- Tansomros, N. (2020). **Developing a temple management model to promote Buddhist tourism**. Retrieved from http://www.thai-explore.net/search_detail/result/9055 [2022, 6 Apr.] (In Thai)
- Scheyvens, R., & Momsen, J. (2010). Ecotourism and conservation: A review of the conceptual and empirical literature. **Journal of Sustainable Tourism**, 18(2), 225-248.

- Smith, S. L. J. (1996). *Indigenous tourism: The four Hs. In R. Butler & T. Hinch (Eds.), Tourism and indigenous peoples* Toronto: International Thomson Business Press., 283–307.
- Shaw, M., & Page, S. (2008). **Community-based tourism: A new approach to sustainable development?** In M. Shaw, & S. Page (Eds.), *Tourism and community empowerment* (pp. 1-17). Routledge.
- Rakic, T., & Tivers, J. (2016). **Narratives of Travel and Tourism (Current Developments in the Geographies of Leisure and Touri) (1st ed.)**. Routledge.
- United Nations World Tourism Organization. (2020). **Tourism and the Sustainable Development Goals – Journey to 2030**. UNWTO.
- United Nations World Tourism Organization. (2021). **Urban tourism** / UNWTO. Retrieved from [https://www.unwto.org/urban-tourism#:~:text=Accord ing%20to%20UNWTO%2C%20Urban%20Tourism,being%20nodal%20 points%20of%20transport](https://www.unwto.org/urban-tourism#:~:text=Accord ing%20to%20UNWTO%2C%20Urban%20Tourism,being%20nodal%20 points%20of%20transport.). [2022, 6 Apr.]
- Wearing, S., & Neilson, R. (2009). **Community-based tourism: Global perspectives**. Routledge.
- World Travel & Tourism Council. (2019). **Economic impact research**. World Travel & Tourism Council. Retrieved from <https://www.wttc.org/economic-impact> [2022, 6 Apr.]
-

การศึกษาการปรับตัวของวัดพุทธศาสนาหายานอนันนิภายในจังหวัดกาญจนบุรี
เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน

A STUDY ON THE ADAPTATION OF ANAM NIKAYA TEMPLES OF MAHAYANA IN
KANCHANABURI PROVINCE TO BE PROMOTED AS A COMMUNITY CENTER

เบญจอาภา พิเศษสกุลวงศ์* เกวาลี เพชรทิพย์ และกนกพร นุ่มทอง
ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Benja-arpa Phisetsakunwong* Kewalee Petcharatip and Kanokporn Numtong
Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University

*E-mail: benjaarpa.p@ku.ac.th

Received: 2024-12-18

Revised: 2025-01-21

Accepted: 2025-02-03

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดพุทธศาสนาหายานอนันนิภายในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ โดยเก็บข้อมูลจากวัดอนันนิภายในจังหวัดกาญจนบุรี 3 แห่ง ได้แก่ วัดถาวราราม วัดถ้ำเขาน้อย วัดเจริญบุญไพศาล และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ พระภิกษุในวัด คณะกรรมการบริหารวัดหรือเจ้าหน้าที่ของวัด และประชาชนที่เดินทางมาร่วมพิธีกรรมในวัดเป็นประจำ รวม 27 รูป/คน

ผลการวิจัยพบว่า วัดอนันนิภายในจังหวัดกาญจนบุรีมีการปรับตัว เพื่อพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนในทุกด้าน โดยการพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องตามสภาพสังคมในปัจจุบัน วัดอนันนิภายในที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนมีการปรับตัวค่อนข้างเหมือนกันในหลายด้าน เช่น ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งค่อนข้างแตกต่างจากวัดที่ตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลเขตชุมชน ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัว พบว่าวัดอนันนิภายในมีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่เหมือนกันและต่างกันบ้างในแต่ละด้าน โดยภาพรวมปัจจัยส่งเสริมเหมือนกันที่ทำให้วัดอนันนิภายในมีการปรับตัว เช่น ด้านผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการปรับตัว เช่น ด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล ด้านการจัดการเรียนรู้ภายในวัด

คำสำคัญ: การปรับตัว มหายาน วัดอนันนิภายใน ศูนย์กลางของชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี

ABSTRACT

This research aimed to study the adaptation and factors that led to adaptation of Mahayana Buddhist temples in Kanchanaburi province to promote themselves as a community center in terms of governance, religion education, welfare education, propagation, public facilities, and public welfare. The data were collected from all Anam Nikaya temples in Kanchanaburi province including Taworn Wararam temple, Tham Khao Noi temple, and Charoenboonpaisan temple, followed by 3 groups of interviews of 27 participants including monks, temple board committee or temple officials, and Buddhists who regularly attended the ritual at those temples.

The research results revealed that Anam Nikaya temples in Kanchanaburi province had adapted themselves to be a community center in all aspects. Anam Nikaya temples located in the community adapted themselves in a similar way in several aspects such as governance, religion education, welfare education. The adaptation was significantly different from temples located far away from community. In terms of factors leading to adaptation, it was found that Anam Nikaya temples had both similar and different supportive factors and obstacles in each aspect. The overall mutual factors leading to adaptation of Anam Nikaya temples were leaders and community participation. Meanwhile, the obstacles to adaptation included personal behavior and learning management in the temples.

Keywords: adaptation, Mahayana, Anam Nikaya temples, community center, Kanchanaburi province

บทนำ

พุทธศาสนาหายานอนัมนิกายเป็นพุทธศาสนาหายานแบบเวียดนามหรือญวน มีจุดเริ่มต้นในประเทศไทยตั้งแต่สมัยธนบุรี เนื่องจากสงครามภายในของเวียดนาม ทำให้เกิดการอพยพขององเชียงซุน ราชบุตรองค์ที่ 4 ของเจ้าเมืองเว้ และพลเมืองญวนเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระเจ้ากรุงธนบุรี ใน

สมัยนี้เริ่มมีการสร้างวัดอนัมนิกายขึ้น 2 แห่งคือ วัดทิพย์วารีวิหาร (กามโล่ต้อ) ปัจจุบันเป็นวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย และวัดมงคลสมาคม (โหย่คั่นต้อ) ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช อดิเชียงสือซึ่งเป็นพระราชนัดดาของเจ้าเมืองเว้ เป็นหลานขององเชียงซุนก็ได้อพยพหนีภพมาขอพึ่งพระบรมโพธิสมภารอีกครั้ง หลังจากนั้นก็มี

ชาวญวนอพยพเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ ในช่วงนี้มีการสร้างวัดญวนเพิ่มอีก 2 แห่งคือ วัดอุภัยราชบำรุง (ครั้นเอียงต้อ) และวัดอนัมนิกายาราม (กว้างเพือกต้อ) พระสงฆ์ญวนในไทยช่วงแรกอุปสมบทมาจากประเทศญวน ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยกับญวนเป็นศัตรูกัน พลเมืองทั้งสองประเทศติดต่อกันไม่สะดวก พระสงฆ์ญวนจึงจัดระเบียบและพิธีการต่าง ๆ ตลอดจนการอุปสมบทขึ้นในประเทศไทย จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไทยกับญวนเลิกเป็นศัตรูกัน จึงมีพระภิกษุเดินทางมาสืบพระพุทธศาสนาในไทย (Phrakhru Khananam Samana Charn, 1965) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในอนัมนิกายเป็นอย่างมาก ในครั้งที่พระองค์ทรงผนวช ได้นิมนต์ต้องฮึง (ต่อมาได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูคณานัมสมณาจารย์ เจ้าคณะใหญ่อนัมนิกายรูปแรกของประเทศไทย) มาซักถามถึงลัทธิประเพณีและการปฏิบัติของพระภิกษุอนัมนิกาย ซึ่งท่านก็ได้บังคมทูลให้ทรงทราบจนเป็นที่พอพระราชหฤทัย เมื่อทรงลาผนวชและขึ้นครองราชย์ ก็ได้ทรงช่วยอุปถัมภ์ในการทำนุบำรุงวัด และโปรดให้พระภิกษุอนัมนิกายประกอบพิธีกรรมในพิธีหลวง (Sunthara, 1997) กระทั่งสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้สถาปนาคณะสงฆ์อนัมนิกายขึ้นในประเทศไทยอย่างเป็นทางการ และ

พระราชทานสมณศักดิ์ให้พระภิกษุ ตั้งแต่นั้นพุทธศาสนamahayanอนัมนิกายจึงได้ประดิษฐานอย่างมั่นคงในแผ่นดินไทย

ชาวญวนเข้ามาในประเทศไทยหลายครั้ง เมื่อได้รับพระราชทานที่อยู่เป็นหลักแหล่งแล้วความยึดมั่นในพระพุทธศาสนาได้ผลักดันให้เกิดการสร้างวัดเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลตามความศรัทธา ปัจจุบันมีวัดอนัมนิกายทั้งหมด 23 แห่ง แบ่งเป็นวัดที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ 7 แห่ง กาญจนบุรี 3 แห่ง ราชบุรี 2 แห่ง และที่จันทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ฉะเชิงเทรา สงขลา เชียงใหม่ สมุทรสาคร อุตรดิตถ์ ยะลา ปทุมธานี จันทบุรี จังหวัดละ 1 แห่ง วัดอนัมนิกายเหล่านี้มีความสำคัญและกลายเป็นส่วนหนึ่งในสังคมไทย ถึงแม้จะเป็นนิกายของกลุ่มชนที่อพยพเข้ามาจากภายนอก แต่ด้วยการสนับสนุนของทางราชสำนักไทย และแรงศรัทธาของทั้งชาวญวน ชาวจีน ชาวไทย และชาวไทยเชื้อสายจีน ทำให้การเผยแผ่พุทธศาสนาหมายานอนัมนิกายมีความเจริญงอกงามสืบมา ทั้งนี้การดำรงอยู่ และการได้รับการยอมรับสนับสนุนส่วนหนึ่งมาจากการปรับตัวของวัดให้เข้ากับวัฒนธรรมและบริบทของสังคมไทยด้วย

ตั้งแต่การอพยพเข้ามาให้สังคมไทยคณะสงฆ์อนัมนิกายเผยแผ่หลักธรรมคำสอนและวิธีการปฏิบัติตามแนวทางของพุทธศาสนาหมายาน ในขณะเดียวกันก็มีการปรับตัวให้เข้ากับพุทธศาสนานิกายเถรวาท ซึ่งเป็นนิกายหลักของไทยเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและความขัดแย้ง โดยมีการบริหารกิจการภายใต้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ไทย กล่าวคือ เจ้าคณะใหญ่จะบริหารกิจการให้เป็นไป

ตามพระวินัย ลัทธิ นิกาย กฎหมายและพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช ตัวอย่างการปรับตัวให้เข้ากับคณะสงฆ์ไทย เช่น การงดฉันภัตตาหารหลังเพล การไม่ถูกร่างกายสตรี การรับประเคนของโดยใช้ผ้ารองรับ และแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ซึ่งก็เป็นเรื่องภายในที่ไม่มีผลกระทบต่อกณะสงฆ์ไทยหรือต่อสังคมไทย การปรับตัวให้เข้ากับคณะสงฆ์ไทยและบริบทของสังคมไทย คณะสงฆ์อนัมนิกายทำได้เป็นอย่างดี สามารถดำรงอยู่ในสังคมไทยได้โดยไม่เคยปรากฏปัญหาหรือความขัดแย้งใดขึ้น

ปัจจุบันสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ภายใต้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทำให้รูปแบบการดำรงชีวิตและจิตใจของผู้คนมีการเปลี่ยนแปลง วัดซึ่งถือว่าเป็นองค์กรหนึ่งในสังคมปัจจุบันมีความเกี่ยวเนื่องกับสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านจิตวิญญาณ การบริหารวัดจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อให้มีความเหมาะสมตามยุคสมัย วัดอนัมนิกายก็เช่นเดียวกัน ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการในการบริหารจัดการวัดให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ สามารถดำรงอยู่เป็นศูนย์กลางและศูนย์รวมจิตใจของชุมชนได้ในทุกสถานการณ์ มีผู้กล่าวถึงลักษณะพุทธศาสนานิกายมหายานเกี่ยวกับการปรับตัวไว้หลายท่าน เช่น Phrasukhum Sukhuwatthko et al. (2021) กล่าวว่า “พระพุทธศาสนานิกายมหายานเป็นกลุ่มก้าวหน้าและมักมีความเปลี่ยนแปลง มองพระพุทธพจน์ในแง่

ปรัชญา วิพากษ์และวิจารณ์ความหมายพระพุทธรูปในแง่ต่าง ๆ ตามความเห็นของแต่ละบุคคล มีการปรับปรุงธรรมวินัยไปตามกาลเทศะ เพื่อความเหมาะสมแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม” Phramaha Somjin Sammapanyo (2000) กล่าวว่า “พุทธศาสนา มหายานมีลักษณะก้าวหน้า คิดอย่างอิสระ คิดถึงสาระมากกว่าตัวอักษร ในคัมภีร์ มุ่งหวังที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เมื่อไรก็ตามที่มีความจำเป็นต้องปรับรูปแบบภายนอก เชิดชูอุดมคติแบบวัด ในขณะที่เดียวกัน ก็ให้ความสำคัญแก่วิถีชีวิตแบบชาวบ้านมากขึ้น ความเป็นพระแบบครอบครัวคือรูปแบบแห่งพระพุทธศาสนาในอนาคต...”

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีวัดอนัมนิกายจำนวนมากรองจากกรุงเทพฯ คือ 3 แห่ง ได้แก่ วัดถาวราราม (คันถ่อต้อ) วัดถ้ำเขาน้อย (ลองเซิงต้อ) และวัดเจริญบุญไพศาล (ฮึงเพือกต้อ) จากการลงพื้นที่ภาคสนามเบื้องต้นพบว่า วัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรีมีการปรับตัว เพื่อพัฒนาตามภารกิจของวัดที่ได้กำหนดไว้ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาระงะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ อุดมคติของพุทธศาสนา

มหายานเน้นการบำเพ็ญตนเป็นพระโพธิสัตว์ เพื่อช่วยเหลือสรรพชีวิตให้พ้นทุกข์ วัดอนัมนิกาย ในจังหวัดกาญจนบุรีก็มีแนวคิดที่จะหาวิธีการ หรือหนทางช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาสังคม ทั้งนี้ ลักษณะการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของวัดแต่ละแห่งอาจมีความเหมือนและต่างกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าประเด็นนี้มีความสำคัญและน่าสนใจ จึงเลือกศึกษาการปรับตัว ของวัดพุทธศาสนามหายานอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน โดยศึกษาลักษณะการปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวในการบริหารกิจการของวัดทั้ง 6 ด้าน คือด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดพุทธศาสนามหายานอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาวัดพุทธศาสนามหายานอนัมนิกาย ในจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่

วัดถาวราราม (คันถ่อต้อ) วัดถ้ำเขาน้อย (ลองเชิงต้อ) และวัดเจริญบุญไพศาล (ฮ้างเพือกต้อ)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดพุทธศาสนามหายานอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องหรือรู้จักวัดพุทธศาสนามหายานอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ พระภิกษุในวัด 3 รูป คณะกรรมการบริหารวัดหรือเจ้าหน้าที่ของวัด 3 คน และประชาชนที่เดินทางมาร่วมพิธีกรรมในวัดเป็นประจำ 3 คน รวมทั้งหมด 27 รูป/คน

ทบทวนแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว

แนวคิดการปรับตัว (Adaptation)

มีจุดกำเนิดมาจากทฤษฎีวิวัฒนาการของ Charles Darwin ซึ่งมีเนื้อหาที่เน้นทางด้านชีววิทยานักจิตวิทยาได้นำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้โดยเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “Adjustment” และให้ความหมายใหม่ว่าเป็นความพยายามของแต่ละบุคคลในการดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมและทางกายภาพ การปรับตัวประกอบด้วยกระบวนการ 2 ทางคือ การปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและการปรับสภาพแวดล้อมให้

มีความเหมาะสมกับความต้องการของตัวเอง (Trakulwong, 1997)

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง แนวคิดการปรับตัว ซึ่งสรุปได้พอสังเขปดังนี้

Hiranto (1983) กล่าวว่า การปรับตัว เป็นการปรับปรุงตัวเพื่อความอยู่รอดของตนเอง เพื่อความปลอดภัยและพึงพอใจของตัวเองและผู้อื่น ในทางสังคมวิทยา การปรับตัวของมนุษย์ หมายถึง การปรับปรุงตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม ของสังคมต่าง ๆ เพื่อให้มีสัมพันธภาพอันดีกับ คนอื่นในสังคม

Suwansang (1990) กล่าวว่า การปรับตัว คือการปรับกายใจให้อยู่ในสังคมได้ในสภาวะแวดล้อม และสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีความสุข

Chotirathiti (2013) กล่าวว่า การปรับตัว เป็นการที่มนุษย์ในสังคมต้องเผชิญกับการ เปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม ทำให้มนุษย์ต้อง เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้น โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด หรือ ความรู้สึกเพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับ สภาพแวดล้อมที่ตนเองอยู่ ทำให้เป็นที่ยอมรับ ของคนส่วนใหญ่ในที่นั้น แต่ถ้าไม่มีการปรับตัว ก็อาจจะเกิดความตึงเครียดทางด้านอารมณ์และ จิตใจ จนรู้สึกแปลกแยกจากสังคม ซึ่งคนใดที่ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้นได้ ก็จะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

Danpaiboon (2015) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การแก้ปัญหาเพื่อรับมือกับสภาวะ การแข่งขันในทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็น เป็นปัญหภายในที่เกิดจากกิจการเอง หรือ

ปัญหภายนอกที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โดยการ ปรับปรุง พัฒนา หรือเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถแข่งขันได้ ในยุคปัจจุบัน

จากความหมายการปรับตัวข้างต้น ผู้วิจัย พอสสรุปได้ว่า การปรับตัว เป็นการที่มนุษย์หรือ องค์กรเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมหรือ สภาพแวดล้อม ทำให้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อความอยู่รอดของ ตนเองหรือองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวัดให้เป็น ศูนย์กลางของชุมชน

มีนักวิชาการกล่าวถึงแนวทางการพัฒนา วัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน สรุปได้พอสังเขป ดังนี้

National Office of Buddhism (2005) กล่าวว่า วัดเป็นสถาบันหนึ่งที่จะต้องมีการพัฒนา และได้รับการสนับสนุนเหมือนกับองค์กรอื่น การพัฒนาวัดในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกัน ในอดีตวัดคือสถานที่พักอาศัยของพระสงฆ์ และสามเณร เป็นสถานที่ศึกษาของพระสงฆ์ สามเณร เด็ก เยาวชน เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล ของประชาชน เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรม ทางพระพุทธศาสนา การศึกษาหลายแขนงเริ่มจาก ที่วัด โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้สอน ส่วนปัจจุบันก็ยังคง ต้องเน้นให้วัดเป็นเหมือนกับในอดีต อีกทั้งยังต้อง พัฒนาให้ดีกว่าที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามกระบวนการ พัฒนาวัดบางอย่างมีการเปลี่ยนรูปแบบ ซึ่งอาจ มาจากปัจจัยทั้งภายนอก ภายใน และสภาพแวดล้อม ด้านสังคม โดยเฉพาะการเข้าสู่ระบบเทคโนโลยี

สมัยใหม่ ระบบอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการบริหารจัดการเข้ามามีบทบาทขึ้นนำมากขึ้น กระบวนการพัฒนาจึงเปลี่ยนไป เพื่อให้การพัฒนา การอนุรักษ์ การส่งเสริมของสถานภาพวัดในอดีต และพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีส่วน รับผิดชอบ การสวดสวดดูแล สนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมของวัดที่อยู่ในชุมชนของตนเอง ซึ่งมี ส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญมั่นคงของ พระพุทธศาสนา มีความรู้สึกว่าตนเองต้องมีส่วน ในความเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งของภายในวัด

ซึ่งการพัฒนาวัดมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการคือ 1. การพัฒนาศาสนวัตถุและศาสนสถาน 2. การพัฒนาศาสนธรรม 3. การพัฒนา ศาสนบุคคล โดยการพัฒนาวัดให้ไปสู่เป้าหมาย การเป็นศูนย์กลางของชุมชนนั้น เจ้าอาวาสมีบทบาท สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเจ้าอาวาสคือผู้จัดการ มีหน้าที่รับผิดชอบกิจการต่าง ๆ ภายในวัด วัดจะ เจริญรุ่งเรือง เรียบร้อย เหมาะสมกับสภาพชุมชน สามารถดึงดูดเยาวชนและประชาชนเข้ามาสนใจวัด ร่วมกิจกรรมพิธีกรรมภายในวัดก็อยู่ที่ผู้นำเป็น สำคัญ

Phramaha Prayuth Payutto (1970) กล่าวว่า การที่วัดกลายเป็นศูนย์กลางของชุมชน ทำให้พระสงฆ์กลายเป็นผู้นำทางจิตใจ เป็นศูนย์ รวมความร่วมมือ ซึ่งปัจจัยสำคัญอยู่ที่ความรู้สึก ของชาวบ้านที่มองว่าพระสงฆ์เป็นผู้มีปัญญา รอบรู้วิชาการต่าง ๆ เหนือตนเอง สามารถเป็นที่ ประึกษา ชี้แนะชาวบ้านที่เกิดปัญหาได้ เป็นความ

รู้สึกในฐานะศิษย์กับอาจารย์ วัดและพระสงฆ์ ดำเนินบทบาทเหล่านี้มาเป็นเวลานาน จนเกิดการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ความเจริญแบบตะวันตก เข้าสู่ประเทศไทย ส่งผลให้บทบาทของวัดและ พระสงฆ์ค่อย ๆ สูญหายไป สังคมฆราวาสทั่วไป เห็นว่าวิชาการแผนใหม่ที่เข้ามาเป็นความรู้ของ ผู้เจริญแล้ว ผู้ใดไม่รู้ก็เป็นคนล้าหลัง พระสงฆ์ ที่ไม่ตื่นตัวกับเรื่องใหม่เหล่านี้ไม่รู้จักวิชาการเหล่านี้ ในความรู้สึกของคนรุ่นใหม่บางกลุ่มก็มองว่า เป็นผู้ด้อยทางสติปัญญา ไม่เกิดความรู้สึกศรัทธา นับถือ นอกจากนี้ยังเห็นว่าวิชาการที่พระสงฆ์ เล่าเรียนอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการ ดำเนินชีวิตและช่วยเหลือสังคมได้ ความสัมพันธ์ ของคนรุ่นใหม่กับสังคมสงฆ์จึงยิ่งห่างเหิน อย่างไร ก็ตามปัญหาดังกล่าวส่งผลให้เกิดความตื่นตัวใน คณะสงฆ์จำนวนหนึ่งที่พยายามฟื้นฟูบทบาทและ สถานภาพของตนในสังคม พยายามทำความเข้าใจ กับปัญหาความทุกข์ยากของประชาชน โดยการ พัฒนาจิตสำนึกของผู้คนให้ตื่นขึ้นด้วยการใช้ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์เป็นแนวทาง

Chanthabut & Chanthabut (2002) ได้สรุปข้อเสนอแนะในการพัฒนาวัดให้เป็น ศูนย์กลางของชุมชน ดังนี้

1. พัฒนาวัดให้เกิดความรู้สึกร่วมกันของชุมชน ว่าวัดเป็นของตน มีความรู้สึกหวงแหน รักและ ช่วยกันดูแลรักษา

2. สร้างสภาพวัดให้มีความหมายเป็นที่อยู่อาศัยของพระสงฆ์และสามเณร เป็นที่บวชเรียน ปฏิบัติธรรม เป็นที่ทำบุญบำเพ็ญกุศล หาความสงบ ทางกายและใจ รวมถึงเป็นศูนย์กลางสำหรับ

ทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกันของประชาชน

3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับประชาชนในท้องถิ่น วัดต้องสะอาดร่มรื่น มีการจัดกิจกรรมเพื่อประชาชน มีความพร้อมที่จะให้บริการประชาชนที่ต้องการเข้ามาทำกิจกรรมบำเพ็ญกุศลหรือศึกษาพระธรรมวินัยและหลักพระพุทธศาสนา เพื่อคนในชุมชนจะได้เห็นคุณค่าและเข้าวัดมากขึ้น

4. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างวัดกับประชาชนในท้องถิ่น วัดควรเป็นแกนนำของประชาชนในการติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมเพื่อการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมถึงการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น

5. ให้เกิดการยอมรับว่า วัดกับชุมชนเป็นหน่วยงานเดียวกัน ต่างให้ความช่วยเหลือกัน ซึ่งการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนจะเริ่มขึ้นและสำเร็จได้เป็นบทบาทของพระสงฆ์ โดยเจ้าอาวาสจะต้องเป็นผู้ประสานที่สำคัญ

สรุปได้ว่า การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน พระสงฆ์ในวัดโดยเฉพาะเจ้าอาวาสต้องตื่นตัวในการทำความเข้าใจปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการด้านต่าง ๆ ซึ่งมาจากปัจจัยที่มีอยู่ของแต่ละวัด ทั้งนี้การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางได้นั้น ยังต้องอาศัยภาคส่วนอื่นในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ทั้งชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

1. พระภิกษุในวัด (เจ้าอาวาสและพระลูกวัด)
2. คณะกรรมการบริหารวัดหรือผู้ช่วยงานของวัด
3. ประชาชนที่เดินทางมาร่วมพิธีกรรมในวัดเป็นประจำ

การปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดพุทธศาสนมหายานอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน 6 ด้าน ได้แก่

1. การปกครอง
2. การศาสนศึกษา
3. การศึกษาสงเคราะห์
4. การเผยแผ่
5. การสาธารณูปการ
6. การสาธารณสงเคราะห์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

วิธีการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พุทธศาสนมหายานในประเทศไทย ประวัติพุทธศาสนมหายานอนันานิภายในประเทศไทย ข้อมูลเกี่ยวกับวัดอนันานิภายในจังหวัดกาญจนบุรี การบริหารกิจการของคณะสงฆ์อนันานิภายในแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาภาคสนาม ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับวัดอนันานิภายในจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย

2.1 การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบ

สัมภาษณ์ มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำวิจัยและขอความอนุเคราะห์เพื่อนัดหมายการสัมภาษณ์

2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นการสังเกตจากการเข้าร่วมพิธีกรรมหรือกิจกรรมของวัด ผู้วิจัยมีการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนในเหตุการณ์

2.3 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตในช่วงเริ่มต้นลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตสภาพทั่วไปของวัด สภาพชุมชนบริเวณวัด การปฏิบัติตัวของผู้เข้าร่วมพิธีกรรมหรือกิจกรรมในวัด

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลวัดอนันานิภายใน

จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ วัดถาวร วราราม (คั่นถ่อต้อ) วัดถ้ำเขาน้อย (ลองเชิงต้อ) และวัดเจริญบุญไพศาล (ฮิงเพือกต้อ) โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พระภิกษุในวัด วัดละ 3 รูป (เจ้าอาวาส 1 รูป พระลูกวัด 2 รูป)

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการบริหารวัดหรือเจ้าหน้าที่ของวัด วัดละ 3 คน

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่เดินทางมาร่วมพิธีกรรมในวัดเป็นประจำ วัดละ 3 คน

รวมทั้งหมด 27 รูป/คน ทั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างข้างต้นได้จากการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลอย่างเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัย ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็นและการแนะนำแบบปากต่อปาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับวัดและเจ้าอาวาส การปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวในการบริหารกิจการของวัด เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการและการปรับตัวของวัด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ทางด้านกิจการพุทธศาสนา ทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นคำถามแต่ละข้อ ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยตัดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ออก และปรับการเขียนให้มีความชัดเจนมากขึ้น

2.4 ยื่นขอการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่หนังสือรับรอง COA67/024

2.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บข้อมูลโดยขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างในการบันทึกเสียงร่วมกับการจดบันทึก ดำเนินการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการรายบุคคล โดยมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและให้คำมั่นถึงการไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวและข้อคิดเห็นจากการให้สัมภาษณ์

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างมาเรียบเรียงตามหัวข้อการบริหารกิจการของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี 6 ด้าน

คือด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้การตีความจากข้อมูลที่ได้รับ บนพื้นฐานทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง นำเสนอการวิเคราะห์แบบบรรยายเชิงพรรณนา เปรียบเทียบ แบ่งหัวข้อเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี

2. การปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ทั้ง 6 ด้าน คือด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี

สภาพทั่วไปของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี วัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี มี 3 แห่ง วัดที่ก่อตั้งแห่งแรกคือ วัดถาวราราม เมื่อปี พ.ศ. 2377 วัดที่สองคือ วัดถ้ำเขาน้อย เมื่อปี พ.ศ. 2426 และวัดที่สามคือ วัดเจริญบุญไพศาล เมื่อปี พ.ศ. 2551 สภาพแวดล้อมที่ตั้งของวัดแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ วัดถาวราราม และวัดถ้ำเขาน้อยตั้งอยู่ในเขตชุมชน ส่วนวัดเจริญบุญไพศาลตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลเขตชุมชน

ปัจจุบันวัดที่มีจำนวนพระภิกษุมากที่สุด คือ วัดถาวราราม มีจำนวน 35 รูป (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2567) รองลงมาคือวัดถ้ำเขาน้อย มีพระภิกษุ 5 รูป สามเณร 1 รูป (ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2567) และน้อยที่สุดคือวัดเจริญบุญไพศาล มีจำนวน 3 รูป (ข้อมูล ณ วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2567) ในส่วนศาสนสถานสำคัญของวัดทั้ง 3 แห่ง มีการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานที่สำคัญไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งวิหาร ศาลา กุฏิสงฆ์ เป็นต้น ส่วนการก่อสร้างพระอุโบสถ วัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อยมีพระอุโบสถที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเรียบร้อยแล้ว ส่วนวัดเจริญบุญไพศาลยังไม่มีก่อสร้าง ศาสนสถานต่างๆ ของวัดมีเอกลักษณ์แบบจีนผสมญวน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ทั้งด้านจิตรกรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม และภาษา

ในส่วนประวัติเจ้าอาวาสรูปปัจจุบันของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรีทั้ง 3 แห่ง โดยสรุปกล่าวคือ เจ้าอาวาสวัดถาวราราม คือ พระอาจารย์เดชธร เกวีกขัน ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์ พระสมณานัมนราชวชิราจารย์ อนัมนิการอุตรเขต นิเทศธรรมานุสิฐ เริ่มดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเมื่อปี พ.ศ. 2530 เป็นเจ้าอาวาสลำดับที่ 6 เจ้าอาวาสวัดถ้ำเขาน้อยคือ พระอาจารย์วิเชียร เกียนอี เริ่มดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเมื่อปี พ.ศ. 2553 เป็นเจ้าอาวาสลำดับที่ 14 และเจ้าอาวาสวัดเจริญบุญไพศาล คือ พระอาจารย์สมพุม มินหลับ ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์ องพจนกรโกศล เริ่มดำรงตำแหน่ง

เจ้าอาวาสเมื่อปี พ.ศ. 2552 เป็นเจ้าอาวาสรูปแรกของวัด โดยเจ้าอาวาสทุกวัดเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนและมีภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านอายุและจำนวนพรรษา (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2567) เจ้าอาวาสวัดเจริญบุญไพศาลมีอายุและจำนวนพรรษามากที่สุดคือ อายุ 78 ปี 58 พรรษา รองลงมาคือเจ้าอาวาสวัดถาวราราม อายุ 75 ปี 55 พรรษา และอายุน้อยที่สุดคือ เจ้าอาวาสวัดถ้ำเขาน้อย อายุ 50 ปี 30 พรรษา ปัจจุบันเจ้าอาวาสวัดถาวรารามเป็นพระภิกษุอนัมนิกายรูปเดียวในจังหวัดกาญจนบุรีที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ ในส่วนการดำรงตำแหน่งบริหารการปกครองในคณะสงฆ์อนัมนิกาย มีเจ้าอาวาสวัด 2 แห่งที่มีตำแหน่งการบริหารคือ เจ้าอาวาสวัดถาวรารามดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายชายอนัมนิกาย เจ้าอาวาสวัดเจริญบุญไพศาลดำรงตำแหน่งผู้ช่วยปลัดช้ายอนัมนิกาย

2. การปรับตัวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ทั้ง 6 ด้าน คือด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์

การปรับตัวด้านการปกครอง

เจ้าอาวาสวัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่งปกครองพระภิกษุในวัดตามหลักพระธรรมวินัย กฎระเบียบของคณะสงฆ์ และข้อปฏิบัติที่ตกลงร่วมกัน มีการปกครองดูแลกันอย่างใกล้ชิดแบบ

ครอบครัวมากขึ้น สำหรับวัดถ้ำเขาน้อยที่มีสามเณรจำพรรษาอยู่ มีการออกข้อปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับสามเณรตามยุคสมัย เพื่อควบคุมความประพฤติให้มีความเหมาะสมเรียบร้อย นอกจากนี้วัดถ้ำเขาน้อยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวัดหรือให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองวัด ในลักษณะการเป็นที่ปรึกษาและจัดการปัญหาบางอย่าง อีกทั้งในปัจจุบันวัดถ้ำเขาน้อยยังมีความพยายามในการคัดเลือกกรรมการบริหารวัดที่เป็นคนรุ่นใหม่ในสายงานต่าง ๆ เพื่อให้วัดมีมุมมองในการบริหารงานที่กว้างขวางมากขึ้น และทำให้คนรุ่นใหม่ได้ใกล้ชิดกับวัดมากขึ้นด้วย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวด้านการปกครอง

ปัจจัยส่งเสริม พบ 2 ด้าน ปัจจัยที่พบเหมือนกันมี 1 ด้าน คือ ด้านผู้นำ โดยเจ้าอาวาสวัดทั้ง 3 แห่ง เป็นที่ยอมรับและเคารพของพระภิกษุและคนในชุมชน ปัจจัยที่พบต่างกัันมี 1 ด้าน คือ ด้านจำนวนพระภิกษุและสามเณร วัดถ้ำเขาน้อยและวัดเจริญบุญไพศาลมีพระภิกษุและสามเณรไม่มาก เจ้าอาวาสจึงสามารถปกครองดูแลได้อย่างทั่วถึง ปัญหาในการปกครองจึงน้อย

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบ 2 ด้าน ปัจจัยที่พบเหมือนกันมี 1 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล โดยพระภิกษุของวัดบางรูปไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะสงฆ์หรือข้อปฏิบัติของวัดบางอย่างได้ ซึ่งอาจส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบหรือมีการชักจูงพระภิกษุรูปอื่นให้ละเมิดตาม อีกทั้งจากการที่พระภิกษุ

มีอิสระในการใช้สื่อต่าง ๆ ก็อาจเจอสิ่งชั่วร้ายที่คอยล่อตาล่อใจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของพระภิกษุ ปัจจัยที่พบต่างกัันมี 1 ด้าน คือ ด้านการขาดการคัดกรองพระภิกษุ เนื่องจากวัดเจริญบุญไพศาลยังไม่มีการก่อสร้างพระอุโบสถ พระภิกษุของวัดส่วนใหญ่เป็นพระที่อุปสมบทหรือย้ายมาจากวัดอื่น บางครั้งทางวัดขาดการตรวจสอบคัดกรอง จึงทำให้เกิดปัญหาความวุ่นวายขึ้น

การปรับตัวด้านการศาสนศึกษา

วัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่ง เปิดโอกาสให้พระภิกษุศึกษาวิชาการทั้งทางธรรมและทางโลกตามความสนใจ นอกจากนี้วัดที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนคือ วัดถ้ำเขาน้อยและวัดถ้ำเขาน้อย ทางวัดมีการสนับสนุนให้พระภิกษุศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ปัจจุบันพระภิกษุของทั้งสองวัดเริ่มเดินทางไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่สาธารณรัฐจีน โดยทางวัดมีการมอบทุนการศึกษาและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ นอกจากการศึกษาในสถาบันการศึกษาแล้ว ทางวัดยังส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพระภิกษุในด้านอื่น ๆ วัดถ้ำเขาน้อยมีการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยเจ้าอาวาสจะสอนการปฏิบัติด้วยตัวท่านเอง รวมถึงในบางโอกาสจะนิมนต์พระอาจารย์จากวัดอื่นเข้ามาเทศนาธรรมและอบรมการปฏิบัติให้กับพระภิกษุด้วย วัดถ้ำเขาน้อยมีการจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนในวัด ส่วนวัดเจริญบุญไพศาลถึงแม้พระภิกษุไม่ได้ศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาใด แต่ทางวัดก็ไม่ปิดกั้นด้านการศึกษา มีการสนับสนุนให้พระภิกษุศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยจัดให้มีสิ่งสนับสนุน

การเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น สถานที่ในการฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐาน มุมอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวด้านการศาสนาศึกษา

ปัจจัยส่งเสริม พบ 3 ด้าน ปัจจัยที่พบเหมือนกันมี 2 ด้าน คือ 1. ด้านผู้นำ เจ้าอาวาสวัดทั้ง 3 แห่ง ให้ความสำคัญด้านการศึกษาของพระภิกษุ และเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 2. ด้านสถานที่ตั้ง โดยวัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตชุมชน อยู่ใกล้จุดจอดรถโดยสารประจำทาง ทำให้พระภิกษุมีความสะดวกในการเดินทางไปศึกษายังสถานการศึกษาต่าง ๆ ส่วนวัดเจริญบุญไพศาลที่ตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลเขตชุมชน แต่มีบรรยากาศที่เงียบสงบ ร่มรื่น ท่ามกลางธรรมชาติ จึงมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การฝึกวิปัสสนากรรมฐาน ปัจจัยที่พบต่างกันมี 1 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ โดยวัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้กับพระภิกษุ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายและสร้างขวัญกำลังใจในการศึกษา

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบ 2 ด้าน คือ 1. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกวัด สำหรับวัดที่พระภิกษุและสามเณรมีการเดินทางไปศึกษานอกวัด อาจถูกสิ่งยั่วยุจากสังคมภายนอกวัดชักนำให้ออกนอกกลุ่มนอกรทางได้ 2. ด้านสถานที่ตั้ง สำหรับวัดเจริญบุญไพศาลที่วัดตั้งอยู่ในพื้นที่ค่อนข้างห่างไกลเขตชุมชน ไม่มีรถโดยสารประจำทางผ่าน จึงอาจเกิดความไม่สะดวกในการเดินทางไปศึกษา

การปรับตัวด้านการศึกษาสงเคราะห์

วัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่ง มีการจัดวัดให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาศึกษาเรียนรู้เรื่องราวและภูมิปัญญาผ่านศาสนวัตถุและศาสนสถานของวัดได้ตามอัธยาศัย วัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อย ซึ่งเป็นวัดที่มีพระอุโบสถ จะมีการจัดโครงการบรรพชาอุปสมบทภาคฤดูร้อนเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้วัดทั้ง 3 แห่ง ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนและประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ กล่าวคือ

วัดถาวราราม ซึ่งเจ้าอาวาสอยู่ในตำแหน่งเป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนถาวรวิทยา ท่านให้การสนับสนุนโรงเรียนในทุกด้าน เช่น การจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางพระพุทธศาสนากับนักเรียนเป็นประจำในช่วงเช้า การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดงานพิธีกับทางวัด การร่วมมือกับองค์กรทางพระพุทธศาสนา เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้พระพุทธศาสนาเข้าถึงเยาวชนและประชาชนมากขึ้น ส่วนวัดถ้ำเขาน้อย เจ้าอาวาสและพระภิกษุให้ความอนุเคราะห์ไปเป็นครูพระในโรงเรียน การส่งเสริมการเรียนภาษาจีนของเยาวชน รวมถึงมีการส่งเสริมให้เยาวชนที่สนใจเข้ามาเป็นมัคคุเทศก์น้อยที่วัด ส่วนวัดเจริญบุญไพศาลมีการเปิดวัดให้เป็นสถานปฏิบัติธรรม โดยเจ้าอาวาสเป็นผู้สอนและให้คำแนะนำ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวด้านการศึกษาสงเคราะห์

ปัจจัยส่งเสริม พบ 2 ด้านที่เหมือนกัน คือ 1. ด้านผู้นำ โดยเจ้าอาวาสวัดทั้ง 3 แห่ง ให้ความสำคัญ

สำคัญด้านการศึกษาของเยาวชนและประชาชน
2. ด้านความพร้อมในการจัดกิจกรรม วัดแต่ละแห่ง
ค่อนข้างมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมเพื่อ
ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ โดยเฉพาะความพร้อม
ด้านบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีความ
ตั้งใจในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขณะเดียวกัน
เยาวชนและประชาชนก็เห็นคุณค่าในการเข้าร่วม
กิจกรรมกับทางวัดด้วยเช่นกัน

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบ 4 ด้าน ปัจจัย
ที่พบเหมือนกันมี 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการแหล่ง
ศึกษาเรียนรู้ภายในวัด วัดอนัมนิกายยังขาดการ
อธิบายข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในวัด
เช่น ความหมายของภาษาและภาพจิตรกรรมที่
ปรากฏตามศาสนสถาน ชื่อและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
กับรูปเคารพต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ไม่ได้ส่งเสริมให้
ประชาชนบางส่วนเกิดความเข้าใจและเกิดการ
เรียนรู้เท่าที่ควร ปัจจัยที่พบต่างกันมี 3 ด้าน
คือ 1. ด้านจำนวนพระภิกษุที่เข้าไปจัดกิจกรรม
ให้ความรู้แก่นักเรียน โดยพระภิกษุวัดถาวราราม
ที่เข้าไปจัดกิจกรรมให้เยาวชนมีจำนวนน้อยและ
เป็นพระรูปเดิมเพียงไม่กี่รูป 2. ด้านจำนวนผู้สมัคร
เข้าร่วมกิจกรรม ผู้สมัครเข้าร่วมกิจกรรมของ
วัดถ้ำเขาน้อยมีจำนวนลดน้อยลง ทำให้บางครั้ง
ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง 3. ด้าน
การขาดการประชาสัมพันธ์ วัดเจริญบุญไพศาล
ยังขาดบุคลากรที่จะช่วยทางวัดประชาสัมพันธ์
แหล่งศึกษาเรียนรู้ ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับทาง
วัดจำกัดเพียงเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

การปรับตัวด้านการเผยแผ่

วัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่ง มีการปรับตัว

ด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรูปแบบต่าง ๆ โดย
วัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อยมีการปรับตัว
ค่อนข้างเหมือนกัน ได้แก่ การเพิ่มช่องทางการ
ประชาสัมพันธ์การจัดพิธีกรรม การเอื้อความ
สะดวกในการเข้าร่วมพิธีกรรมให้กับประชาชน
โดยมีการพิจารณาเลือกจัดงานให้ตรงกับ
วันหยุด เพื่อให้ประชาชนสะดวกในการเดินทาง
มาเข้าร่วม การจัดพิมพ์หนังสือธรรมะแจกเป็น
ธรรมทาน การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแผ่
ธรรมะ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเผยแผ่ในวัน
สำคัญทางพระพุทธศาสนา นอกจากนี้วัดถาวราราม
ยังมีการสอนธรรมะหรือการสวดแทรก
หลักธรรมคำสอนในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ
ให้กับประชาชน รวมถึงมีการจัดทำสื่อที่มีเนื้อหา
สั้น กระชับ เข้าใจง่าย เพื่อใช้ประกอบการสอน
ธรรมะและแจกให้กับประชาชนด้วย ส่วนวัดเจริญ
บุญไพศาลมีการจัดพิมพ์หนังสือธรรมะแจกเป็น
ธรรมทาน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวด้านการ เผยแผ่

ปัจจัยส่งเสริม พบ 5 ด้าน ปัจจัยที่พบ
เหมือนกันมี 3 ด้าน คือ 1. ด้านความพร้อมในการ
จัดกิจกรรม วัดอนัมนิกายค่อนข้างมีความพร้อม
ทุกด้านในการจัดพิธีกรรมเพื่อการเผยแผ่พระพุทธ
ศาสนา ทั้งด้านบุคลากร ด้านสถานที่ และด้านงบประมาณ
2. ด้านความมีเอกลักษณ์ของอนัมนิกาย
ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่มีความเชื่อ ความศรัทธา
หรือมีความสนใจ เดินทางมาเข้าร่วมพิธีกรรม
3. ด้านความเป็นกัลยาณมิตร พระภิกษุทุกวัด
มีความเป็นกัลยาณมิตรกับประชาชน ให้การ

ต้อนรับ ยิ้มแย้มแจ่มใส จึงทำให้ประชาชนรู้สึกสบายใจในการเข้าวัด ปัจจัยที่พบต่างกันมี 2 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีโดยวัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อยมีพระภิกษุที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี จึงสามารถช่วยทางวัดเผยแพร่ธรรมะในทางช่องทางออนไลน์ได้ 2. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยวัดถาวรารามมีเครือข่ายของนักวิชาการ หน่วยงาน และกลุ่มคนรุ่นใหม่ในการสนับสนุนกิจกรรมการเผยแพร่ของวัด ทำให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของวัดมีความเข้มแข็ง ราบรื่น มีประสิทธิภาพ และกว้างขวางมากขึ้น

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบ 5 ด้าน ปัจจัยที่พบเหมือนกันมี 3 ด้าน คือ 1. ด้านการจัดการแหล่งศึกษาเรียนรู้ภายในวัด วัดอนัมมิกายยังขาดการอธิบายความหมายของพิธีกรรมซึ่งเป็นสิ่งที่มีเอกลักษณ์และมีความซับซ้อน ทำให้ประชาชนบางส่วนไม่สามารถเรียนรู้หรือเข้าใจในสิ่งที่พิธีกรรมต้องการสื่อถึงได้ 2. ด้านความสามารถทางภาษาของพระภิกษุ พระภิกษุของแต่ละวัดส่วนใหญ่ไม่รู้ภาษาญวนและภาษาจีนหรือรู้บ้าง ทำให้เกิดความยากในการเข้าใจและถ่ายทอดหลักธรรมคำสอนในพระสูตรได้อย่างลึกซึ้ง 3. ด้านความมีชื่อเสียงของวัด วัดอนัมมิกายยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป จึงไม่กล้าที่จะเข้าไปร่วมพิธีกรรมหรือเข้าไปสนทนาธรรมกับพระภิกษุ ปัจจัยที่พบต่างกันมี 2 ด้าน คือ 1. ด้านจำนวนพระภิกษุ เนื่องจากพระภิกษุวัดถ้ำเขาน้อยมีจำนวนไม่มาก ทำให้บางพิธีกรรมต้องนิมนต์พระภิกษุและสามเณรจากวัดอนัมมิกายอื่นให้เดินทางมาร่วมประกอบพิธีกรรม

หรือช่วยงาน 2. ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์วัดเจริญบุญไพศาลยังขาดการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเผยแพร่ ซึ่งทำให้ผู้ที่รู้จักและมีส่วนร่วมในกิจกรรมจำกัดอยู่แค่เฉพาะกลุ่มเท่านั้น

การปรับตัวด้านการสาธารณูปการ

วัดอนัมมิกายทั้ง 3 แห่ง มีการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานและศาสนวัตถุของวัด ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในวัดให้มีความร่มรื่น สวยงาม เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการใช้เป็นสถานที่รองรับการจัดพิธีกรรมและกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของพระภิกษุและประชาชน นอกจากนี้วัดถาวรารามยังมีแนวคิดการพัฒนาด้านการสาธารณูปการ เพื่ออำนวยความสะดวกและการเป็นศูนย์กลางความเชื่อที่หลากหลายของประชาชน ได้แก่ การก่อสร้างศาสนสถานที่มีการรวบรวมสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อบางด้านไว้อย่างครบถ้วน การประดิษฐานศาสนวัตถุต่างศาสนาที่ประชาชนนิยมนับถือ การประดิษฐานถาวรวัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ความสัมพันธ์ของพุทธศาสนิกชนไทย-เวียดนาม การสร้างศาสนสถานเพื่อแก้ปัญหาการจราจรภายในวัด ส่วนวัดถ้ำเขาน้อยซึ่งเป็นวัดที่มักประสบปัญหาการโจรกรรมจากบุคคลภายนอก ก็มีการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของวัด เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวด้านการสาธารณูปการ

ปัจจัยส่งเสริม พบ 3 ด้าน ปัจจัยที่พบเหมือนกันมี 2 ด้าน คือ 1. ด้านงบประมาณ วัดอนัมมิกายค่อนข้างได้รับการสนับสนุน

งบประมาณการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์จากประชาชน 2. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เนื่องจากวัดถาวรารามและวัดถ้ำเขาน้อยมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารวัด ทำให้มีผู้ช่วยในการจัดการด้านการสาธารณูปการ ทั้งการจัดหาทุนทรัพย์ การควบคุมดูแลการก่อสร้าง การให้คำแนะนำต่าง ๆ ส่วนวัดเจริญบุญไพศาลได้รับการสนับสนุนการบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานบางอย่างที่ใช้งบประมาณไม่มากจากคนในชุมชน ปัจจุบันที่พบต่างกันมี 1 ด้าน คือ ด้านผู้นำเจ้าอาวาสวัดถาวรารามได้นำสิ่งที่พบเห็นจากการไปศึกษาดูงานในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ประเทศจีน มาปรับใช้กับการก่อสร้างศาสนสถานของวัด จึงทำให้วัดมีศาสนสถานทั้งดงามเป็นเอกลักษณ์ และหาชมยาก สามารถดึงดูดประชาชนให้เข้ามาเยี่ยมชมเยือนได้

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบ 2 ด้าน คือ 1. ด้านพื้นที่ วัดดอนมนิกายค่อนข้างมีข้อจำกัดด้านพื้นที่ วัดถาวรารามมีพื้นที่ภายในวัดที่ค่อนข้างคับแคบ ซึ่งอาจเกิดความไม่สะดวกหากจะมีการก่อสร้างศาสนสถานเพิ่มเติม ส่วนวัดถ้ำเขาน้อยและวัดเจริญบุญไพศาลมีพื้นที่ส่วนใหญ่ติดต่อกับธรรมชาติ มีมูมอัสายตาหลายจุด จึงทำให้มีความเสี่ยงที่จะถูกบุคคลภายนอกลักลอบเข้ามาสร้างความเสียหายกับทรัพย์สินของวัด 2. ด้านงบประมาณ สำหรับวัดถ้ำเขาน้อยและวัดเจริญบุญไพศาลยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการดำเนินการด้านการสาธารณูปการบางอย่าง ทำให้การก่อสร้างและบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานเกิดความล่าช้า

การปรับตัวด้านการสาธารณสงเคราะห์

วัดดอนมนิกายทั้ง 3 แห่ง มีการจัดกิจกรรมช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนในหลายรูปแบบ ได้แก่ การบริจาคสิ่งของให้ประชาชนในภาวะปกติ เช่น มอบข้าวสาร อาหารแห้ง เครื่องอุปโภคบริโภคให้กับประชาชนในเทศกาลต่าง ๆ การบริจาคสิ่งของให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากสถานการณ์โรคระบาดและภัยพิบัติต่างๆ การบริจาคทุนทรัพย์และสิ่งของเพื่อสาธารณประโยชน์ การเอื้อเฟื้อสถานที่ให้ประชาชนเข้ามาทำกิจกรรมภายในวัด เช่น การออกกำลังกาย การจอดพักรถ การตั้งร้านค้าขายของ นอกจากนี้เจ้าอาวาสวัดถาวรารามและวัดเจริญบุญไพศาลยังมีการสงเคราะห์ประชาชนโดยการเป็นที่พึ่งให้การช่วยเหลือด้านต่าง ๆ วัดถาวรารามให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การตั้งชื่อเด็ก การพิจารณาฤกษ์ยามที่เป็นมงคล การเจิมรถ การเจิมบ้าน การให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา วัดเจริญบุญไพศาลมีการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่มาหาด้วยอาการเจ็บป่วย โดยให้คำแนะนำในการใช้สมุนไพรที่สามารถหาได้ง่าย เป็นการรักษาแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมถึงการรักษาด้วยวิธีทางความเชื่อ โดยการสวดมนต์ ปิดเป่าสิ่งไม่ดี การทำนํ้ามนต์ให้ดื่มหรืออาบ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวด้านการสาธารณสงเคราะห์

ปัจจัยส่งเสริม พบ 3 ด้าน ปัจจุบันที่พบเหมือนกันมี 2 ด้าน คือ 1. ด้านการมีส่วนร่วมของ

ชุมชน วัดอนัมนิกายค่อนข้างได้รับการสนับสนุน การทำบุญบริจาคปัจจัยและสิ่งของจากประชาชน โดยเฉพาะชาวไทยเชื้อสายจีนในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้วัดเป็นสื่อกลางในการสงเคราะห์ผู้ที่เดือดร้อน ในโอกาสต่าง ๆ 2. ด้านอาคารสถานที่ วัดอนัมนิกายมีความพร้อมของอาคารสถานที่ในการให้ประชาชนเข้ามาทำกิจกรรมต่าง ๆ ปัจจัยที่พบต่าง กันมี 1 ด้าน คือ ด้านผู้นำ วัดถาวรารามและ วัดเจริญบุญไพศาลมีความรู้และความสามารถในการนำพาประชาชนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั้งทางกายและทางจิตใจ

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบ 3 ด้าน ปัจจัยที่พบเหมือนกันมี 2 ด้าน คือ 1. ด้านการถูกหลอกลวงเรียไรของมิชฉาชีพ วัดอนัมนิกายประสบปัญหาการถูกแอบอ้างชื่อวัดเพื่อเรียไรเงินและสิ่งของ รวมถึงการแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาขอให้วัดช่วยเหลือในการบริจาคเงิน ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจผิดและหลงเชื่อ 2. ด้านสภาพเศรษฐกิจ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ผู้เข้ามาขอรับบริจาคสิ่งของมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น บางครั้งไม่สามารถจัดการได้อย่างทั่วถึงหรือผู้รับบริจาคได้รับของน้อย ปัจจัยที่พบต่างกันมี 1 ด้าน คือ ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์กิจกรรม วัดเจริญบุญไพศาลยังขาดการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการสงเคราะห์ประชาชน ทำให้ผู้ที่รู้จักวัดและร่วมกิจกรรมของวัดจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มเท่านั้น

จากผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า วัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่ง มีความพยายามในการปรับตัว เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนใน

ทุกด้าน โดยการพัฒนาจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งลักษณะการปรับตัวของวัดแต่ละแห่งมีความเหมือนและต่างกันบ้าง วัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนมีการปรับตัวเพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนที่ค่อนข้างเหมือนกันในหลายด้าน และค่อนข้างแตกต่างจากวัดที่ตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลเขตชุมชน

วัดที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนคือวัดถาวราราม และวัดถ้ำเขาน้อย มีลักษณะการปรับตัวที่ค่อนข้างเหมือนกัน เช่น ด้านการปกครอง มีการตั้งคณะกรรมการบริหารวัด เพื่อให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของวัด เกิดความโปร่งใส และทำให้ชุมชนใกล้ชิดกับวัด ด้านการศึกษา มีการสนับสนุนให้พระภิกษุเดินทางไปศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของพระภิกษุ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เยาวชนและประชาชน ด้านการเผยแผ่ มีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์การจัดพิธีกรรม มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแผ่ธรรมะในช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ส่วนวัดที่ตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลชุมชน คือวัดเจริญบุญไพศาล มีลักษณะการปรับตัวในการพัฒนาที่ค่อนข้างต่างจากวัดที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน เช่น ด้านการศึกษาสงเคราะห์ โดยมีการจัดวัดให้เป็นสถานปฏิบัติธรรม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาศึกษาธรรมะและฝึกปฏิบัติธรรม โดยเจ้าอาวาสจะเป็นผู้สอนและให้คำแนะนำ

ในส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวของวัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่ง พบว่ามีทั้งปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่เหมือนกันและต่างกันบ้าง โดยภาพรวมปัจจัยส่งเสริมร่วมของวัดทั้ง 3 แห่ง ที่พบเกือบทุกด้าน คือ ด้านผู้นำ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า วัดที่มีการปรับตัวเหมือนกันจะมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับตัวค่อนข้างเหมือนกัน กล่าวโดยสรุปปัจจัยที่พบแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านการปกครอง ปัจจัยส่งเสริม เช่น ด้านผู้นำ ด้านจำนวนพระภิกษุและสามเณร ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล

ด้านการศึกษา ปัจจัยส่งเสริม เช่น ด้านผู้นำ ด้านสถานที่ตั้ง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกวัด

ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ปัจจัยส่งเสริม เช่น ด้านผู้นำ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ด้านการจัดการแหล่งศึกษาเรียนรู้ภายในวัด ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์

ด้านการเผยแผ่ ปัจจัยส่งเสริม เช่น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ด้านความสามารถทางภาษาของพระภิกษุ

ด้านการสาธารณูปการ ปัจจัยส่งเสริม เช่น ด้านผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ด้านพื้นที่

ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ปัจจัยส่งเสริม เช่น ด้านผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ด้านการถูกหลอกลวงเรียไรของมิชฉาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. วัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี มีความพยายามในการปรับตัวในการบริหารกิจการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านสาธารณสงเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakusol Khanhle & Kantatian (2017) ที่กล่าวถึงการพัฒนาการบริหารงานของคณะสงฆ์อนัมนิกายทั้ง 6 ด้าน ซึ่งคณะสงฆ์เห็นความสำคัญและมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันขององค์กรอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakhu Winaitontawin Reabroy (2014) ที่ศึกษาการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวัดสู่ความเป็นมาตรฐานในแต่ละด้าน เช่น ด้านการปกครอง ควรมีการประชุมพระภิกษุอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการวัด ด้านการศึกษา ควรสนับสนุนการศึกษาทั้งทางธรรมและทางโลกแก่พระภิกษุอย่างเต็มความสามารถ ควรส่งเสริมให้มีการเปิดรับความรู้ใหม่ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการวัด ด้านการเผยแผ่ ควรมีการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา อบรมส่งเสริมศีลธรรมให้แก่เยาวชนและประชาชน ด้านการสาธารณูปการ ควรดูแลรักษาความสะอาดของเสนาสนะและบริเวณสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดอยู่เสมอ เพื่อให้เหมาะสำหรับการบำเพ็ญบุญกุศลของพุทธศาสนิกชน ซึ่งปัจจุบัน

วัดอนัมนิกายทั้ง 3 แห่งในจังหวัดกาญจนบุรี ก็มี การปรับตัวในแนวทางการพัฒนาดังกล่าวนี้

2. การปรับตัวของวัดอนัมนิกายใน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลาง ของชุมชน ขึ้นอยู่กับบริบทหรือปัจจัยของแต่ละ วัดที่เหมือนและต่างกัน ทำให้ลักษณะหรือ ความสามารถในการปรับตัวมีความเหมือนและ ต่างกัน โดยวัดอนัมนิกายในจังหวัดกาญจนบุรี สองแห่งที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนมีลักษณะการปรับตัว ที่เหมือนกันในหลายด้าน และค่อนข้างมีความ แตกต่างจากวัดที่ตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของPhramaha Pornprasong Putthachan (2009) ที่พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนากิจการทั้ง 6 ด้าน ของวัดทุกแห่งในเขตตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีรูปแบบวิธีการและแนวทาง ในการพัฒนาวัดที่เหมือนกัน แต่มีรายละเอียด ปฏิกริยาที่แตกต่างกันบ้าง ซึ่งเป็นไปตามบริบท ของวัดนั้น ๆ เนื่องจากทุกวัดอยู่ในเขตปกครอง คณะสงฆ์เดียวกัน และตั้งอยู่ในเขตที่มีสภาพ แวดล้อมใกล้เคียงกัน แต่ทั้งนี้การที่พระสงฆ์ บางวัดได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาวัดเฉพาะด้าน จึงทำให้บางวัดมีความโดดเด่นและเป็นที่ประจักษ์ แก่สังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการปรับตัวของวัดอนัมนิกายเพื่อ

พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน นอกจาก ทางวัดต้องเริ่มดำเนินการอย่างจริงจังและเป็น ระบบ โดยเจ้าอาวาสและพระภิกษุเป็นผู้นำ ในการดำเนินการแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการ สนับสนุนกิจกรรมของวัด เพื่อให้วัดได้ทำหน้าที่ เป็นศูนย์กลางของชุมชนในทุกด้านได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวในการ บริหารกิจการทั้ง 6 ด้าน เพื่อพัฒนาให้เป็น ศูนย์กลางของชุมชน ระหว่างวัดอนัมนิกาย ในจังหวัดต่าง ๆ หรือการศึกษาเปรียบเทียบ เชิงลึกเฉพาะในแต่ละด้าน

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การปรับตัวของวัดพุทธศาสนานิกาย มหายานในจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อพัฒนา ให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน” หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยมี ผศ.ดร.เกวลี เพชรทิพย์ เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรศ.ดร.กนกพร นุ่มทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ทั้งสองท่านที่สละเวลาในการให้คำปรึกษา และคำแนะนำ จนทำให้บทความนี้สำเร็จลุล่วง ด้วยดี

REFERENCES

- Chanthabut, K., & Chanthabut, S. (2002). **Success in temple affairs: case study of Pa Warin Chamrap temple, Ubon Ratchathani province**. Bangkok: Prikwarn Graphic. (In Thai)
- Chotirathiti, M. (2013). **Cross-Cultural adaptation of Thai students abroad**. (Master of Arts). Faculty of Graduate School, NIDA Institute, Bangkok. (In Thai)
- Danpaiboon, E. (2015). **Competitive adaptation of small-and-medium-sized traditional construction material retailers in Lamphum against modern trade counterparts**. (Master of Business Administration). Chiang Mai University, Chiang Mai. (In Thai).
- Hiranto, U. (1983). **Definition of sociology and anthropology**. Bangkok: Odeon Store. (In Thai)
- National Office of Buddhism. (2005). **Wat phatthana 48**. Bangkok: National Office of Buddhism Printing House. (In Thai)
- Phrakhru Khananam Samana Charn. (1965). **The history of Anam Nikaya monks in the kingdom of Thailand and the origins of the Vietnamese ethnic group in the early Rattanakosin era**. Bangkok: Prachachon Co., Ltd. (In Thai)
- Phrakhru Winaithontawin Reabroy. (2014). **Management temple of abbot in the township ecclesiastical Mueang Kanchanaburi District, Kanchanaburi province according to the Office of National Buddhism**. (Master of Arts). Dhonburi Rajabhat Univerity, Bangkok. (In Thai)
- Phrakusol Khanhle, & Kantatian, W. (2017). A method of the conservation of ceremonies and practices of Anam Nikaya Sanga in Thailand. **Journal of Graduate Studies Review**, 13 (special), 248-257. (In Thai)
- Phramaha Pornprasong Putthachan. (2009). **Roles of monks in developing temples as a center of community**. (Master of Arts), Chiang Mai University, Chiang Mai. (In Thai)
- Phramaha Prayuth Payutto. (1970). **Record of seminar on buddhism and Thai community nowadays**. Phra Nakhon: Siwaporn Part., Ltd. (In Thai)

- Phramaha Somjin Sammapanyo. (2000). **Mahayana Buddhism in India: development and its essence**. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya Printing Press. (In Thai)
- Phrasukhum Sukhuwatthko, Phramaha Maghavin Purisuttamo, Samanera Prasong Chankham, Mulseang, K., Naree, A., Jaiboon, C., & Srinon, M. (2021). A study of the relationship between Theravada and Mahayana Buddhism. **Journal of Buddhist Studies Vanam Dongrak**, 8(1), 123-130. (In Thai)
- Sunthara, T. (1997). **Mahayana Buddhism in Thailand: Chinese Mahayana and Anam Nikaya Mahayana**. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (In Thai)
- Suwansang, K. (1990). **Personal development and adaptation**. Bangkok: Bamrungsan. (In Thai)
- Trakulwong, S. (1997). **Strategy and potential adaptation of private organization for child and youth development in Bangkok**. (Master of Arts). Faculty of Graduate School, NIDA Institute, Bangkok. (In Thai)
-

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์

THE DEVELOPMENT OF ONLINE TEACHING AND LEARNING OF CHINESE
CALLIGRAPHY

อัจฉรา แสงสี*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Atchara Saengsi*

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: atchara.s@pnru.ac.th

Received: 2024-05-02

Revised: 2025-02-07

Accepted: 2025-02-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ดังนี้ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ 2) เปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ และ 3) พัฒนาการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ รูปแบบของวิจัย (Research Design) เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) คือเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบทดสอบประเภท google form โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ และ 2) แบบวัดเจตคติก่อนและหลังเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การประมวลผลเพื่อหา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 จำนวน 48 คน มีผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 42.40 / 70.36 (42.40% / 70.36%) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

/ 4.44 ($\bar{x}$ = 4.29 / 4.44) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 / 0.16 (S.D. = 0.39 / 0.16) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการเปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านจิตใจและการรับรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการเรียนออนไลน์ มีผลรวมคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 85.77 / 88.95 (85.77% / 88.95%) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 / 4.44 ($\bar{x}$ = 4.29 / 4.44) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 / 0.16 (S.D. = 0.39 / 0.16) แสดงว่านักศึกษามีเจตคติหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์เชิงบวก ได้แก่ การเน้นตัวอักษรเป็นหลัก การสอนส่วนประกอบของตัวอักษร การอธิบายตัวอักษรอย่างเหมาะสม รวมถึงการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและเกิดเจตคติที่ดีในการเรียน

คำสำคัญ : การเขียนอักษรจีน การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เจตคติ

ABSTRACT

The purposes of this study were to: 1) compare the learning outcomes of online Chinese character calligraphy writing before and after the course for the first-year students in the Chinese Business program; 2) compare the pre-study and post-study attitudes of the first-year students in Business Chinese program towards online teaching of Chinese calligraphy writing, and 3) develop online Chinese calligraphy writing course management. The research design is a mixed-methods approach. That is, collecting both quantitative and qualitative data. The sample group consisted of 48 first-year students in Business Chinese program from the Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University. The tool used to collect data was a Google Form test, divided into 2 parts: 1) a test before and after online Chinese calligraphy writing learning and 2) an attitude test before and after online Chinese calligraphy writing learning. The quantitative data analysis method involved calculating percentages, means, and standard deviations, and qualitative data analysis using Content Analysis.

The research found that the results of the comparison between the online Chinese calligraphy writing achievement before and after the course for the first-year students in the Chinese Business program is of 42.40% / 70.36 % with the means of 4.29 / 4.44 ($\bar{x}$ = 4.29 / 4.44) and the standard deviation of 0.39 / 0.16 (S.D. = 0.39 /

0.16). As for the results of comparing attitudes before and after online Chinese calligraphy writing course in 3 areas: including mental and cognitive aspects, teaching and learning activities and online learning. The total percentage is of 85.77 / 88.95 (85.77% / 88.95%), the mean is 4.29 / 4.44 ($\bar{x}$ = 4.29 / 4.44), and the standard deviation is 0.39 / 0.16 (S.D. = 0.39 / 0.16). It shows that students' attitudes after learning Chinese calligraphy writing are significantly higher than before learning. Factors affecting positive results include emphasizing letters as the main focus, teaching the parts of the alphabet proper description of characters, including the use of various technologies to increase interest and create a good attitude in learning.

Keywords: Chinese calligraphy writing, online teaching, attitudes

บทนำ

จากเหตุการณ์ในปี พ.ศ. 2562 ได้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งการระบาดครั้งแรกเกิดขึ้นในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ต่อมาการระบาดของโรคดังกล่าวได้แพร่กระจายไปทั่วโลก ทำให้ประชากรเกือบทุกประเทศได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จึงได้ออกมาตรการในการดูแลความปลอดภัยของนิสิต นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา โดยมีประกาศมาตรการการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ฉบับที่ 16) ลงวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เช่น การปรับรูปแบบการทำงาน ให้เป็นมาตรการการทำงานที่บ้าน (Work From Home) หรือปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง ให้หยุดการเรียนการสอนในห้องเรียนชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น และ

เปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจากในชั้นเรียนมาเป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างแพร่หลาย สายฝน เสกขุนทด ได้กล่าวว่า “โลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การเรียนการสอนเกิดโดยไม่จำกัดสถานที่ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกสถานที่ทุกเวลาที่ต้องการโดยการเรียนในรูปแบบออนไลน์ (Online Learning)” มหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศให้อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ตามประกาศของกระทรวง อว. ผู้วิจัยจึงได้จัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และพบว่า ในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว มีปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียนออนไลน์ ผู้เรียนไม่ตอบคำถาม ไม่มีสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นต้น อีกทั้งทักษะการเขียนอักษรจีนเป็นทักษะที่ยากสำหรับผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ เนื่องจากอักษรจีนนั้นแตกต่างจากอักษรไทยและอังกฤษ ไม่เพียง

รูปลักษณะของอักษรที่แตกต่างกัน แต่ยั้งรวมถึงระบบของตัวอักษร ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนผ่านระบบออนไลน์ โดยการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนในรายวิชา “วิวัฒนาการอักษรจีนและศิลปะการเขียนอักษรจีน” ที่มีบรรจุไว้ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดทำวิจัยหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์” ฉบับนี้ขึ้น โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ สำหรับการเรียนการสอนการเขียนภาษาจีนที่ผู้วิจัยได้จัดเตรียมขึ้นว่าจะมีผลต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียนอักษรจีนอย่างไร ตลอดจน

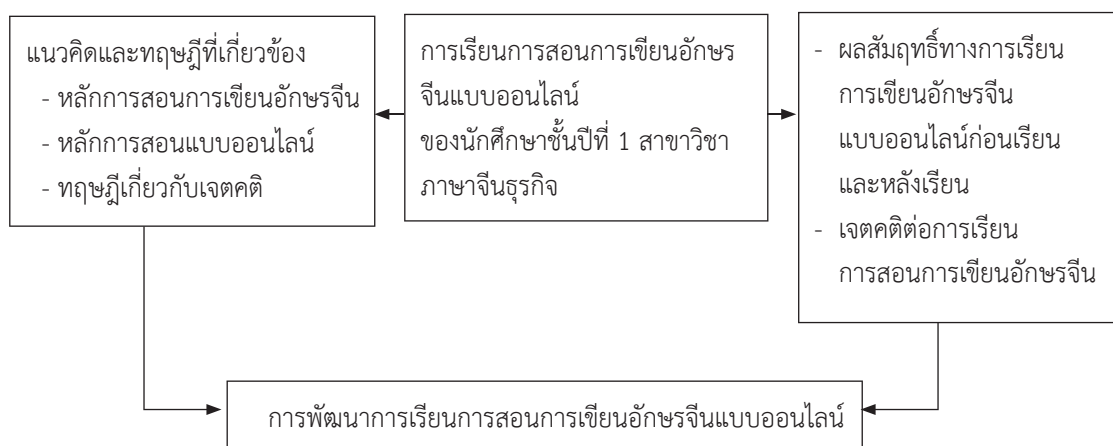
เพื่อทราบว่าผู้เรียนมีเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์อย่างไร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ
2. เปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ และเพื่อ
3. พัฒนาการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ มีขอบเขตของการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ศึกษาในรายวิชา “วิวัฒนาการอักษรจีนและศิลปะการเขียนอักษรจีน” ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติ

การในชั้นเรียนโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งหน่วยการเรียนรู้เป็น 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เส้นขีดอักษรจีน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ลำดับขีดอักษรจีน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โครงสร้างอักษรจีน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หมวดนำอักษรจีน

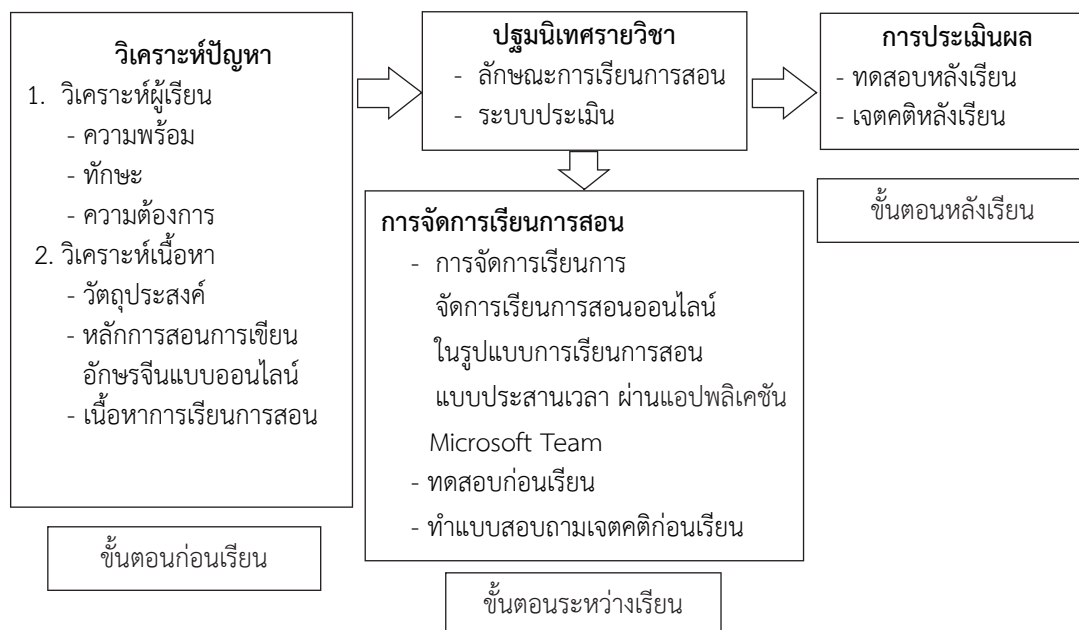
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้มีระยะเวลาดำเนิน

การปฏิบัติการสอนและรวบรวมผลการเรียนตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2565 ถึงเดือนกันยายน 2565

แผนการเรียนการสอนอักษรจีนแบบออนไลน์

โครงสร้างการเรียนการสอนอักษรจีนแบบออนไลน์

ข้อมูลปรับปรุงจาก “รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี” โดย สุวัฒน์ บันลือ, (ม.ป.ป.)

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียน การสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักการสอนการเขียนอักษรจีน
2. หลักการสอนแบบออนไลน์
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

หลักการสอนการเขียนอักษรจีน

ปัจจุบันหลักการสอนตัวอักษรจีนที่ได้รับความนิยมคือ การสอนแบบเน้นตัวอักษรเป็นหลัก (字本位) และ การสอนแบบเน้นคำศัพท์เป็นหลัก (词本位) โดยการสอนแบบเน้นตัวอักษรเป็นหลัก (字本位) คือการวิจัยภาษาโดยใช้อักษรจีนเป็น หน่วยโครงสร้างพื้นฐานของภาษาจีน

การสอนแบบเน้นคำศัพท์เป็นหลัก (词本位) หมายถึงระบบไวยากรณ์ที่เน้นคำศัพท์ และอธิบายปรากฏการณ์ทางไวยากรณ์ตามส่วนของคำพูด ทฤษฎีภาษาประเภทนี้มี “คำ”

Li Yang (2011) ปัจจุบันครูผู้สอนส่วนมาก จัดการเรียนการสอนภาษาจีนและตัวอักษรจีน

เน้นคำศัพท์เป็นหลัก (词本位) กล่าวคือ จัดเนื้อหาตามความยากง่ายของการพูดภาษาจีน สอนคำศัพท์ ประโยคที่ง่าย ๆ และใช้มากที่สุดก่อน แล้วค่อย ๆ เพิ่มความยาก การสอนการเขียน ตัวอักษรจีนก็ตามลำดับคำศัพท์ที่สอนในการพูด วิธีการจัดเนื้อหาแบบนี้มาจากการสอนภาษาอังกฤษ สอนพูดคำศัพท์อะไรก็สอนเขียนคำศัพท์อะไร

เนื่องจากระบบของอักษรจีนกับอักษร

ภาษาอังกฤษนั้นมีโครงสร้างที่ต่างกันนักภาษาศาสตร์ หลายคนได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนและตัวอักษรจีนที่เน้นตัวอักษรเป็นหลัก (字本位) แทนที่จะเน้นคำศัพท์เป็นหลัก (词本位)

Xu Tongqiang (2005) 』 กล่าวถึง องค์ประกอบในอักษรจีนประกอบไปด้วยตัวอักษร เสียง ความหมาย ตัวอักษรจีนหนึ่งตัวมีพยางค์ หนึ่งพยางค์มีความหมายอย่างน้อยหนึ่งความหมาย ขึ้นไป ดังนั้นตัวอักษรจีนเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด ที่สามารถแสดงความหมายได้ ตัวอักษรจีนส่วนมาก ก็คือคำศัพท์ และสามารถประสมกับตัวอักษรจีน ตัวอื่นเป็นคำศัพท์ใหม่ได้ ถ้าอยากเข้าใจคำศัพท์ ประสมของอักษรจีนเข้าใจความหมายของ คำศัพท์ประสมอย่างเดียวยังไม่พอ ยังต้องเข้าใจ ส่วนประกอบของคำศัพท์ประสมตัวนั้น การจัด การเรียนการสอนภาษาจีนเน้นตัวอักษรจีนเป็นหลัก ซึ่งจะแตกต่างกับภาษาอังกฤษ หน่วยพื้นฐาน ของภาษาอังกฤษคือคำศัพท์ การจัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษเน้นในด้านคำศัพท์ ประโยคและ หลักไวยากรณ์

Zhang Hesheng (2006) เสนอหลัก การจัดการเรียนการสอนตัวอักษรจีนไว้ดังนี้

1) เน้นการฝึกเส้นขีดและลำดับเส้นขีด ในเบื้องต้น

2) ควรเน้นการสอนส่วนประกอบเสมอ เพื่อให้นักเรียนจำง่าย

3) ควรมีอธิบายตัวอักษรจีนพอเหมาะ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรูปร่างของตัวอักษรอย่างลึกซึ้ง

Zhou Jian (2007) เสนอหลักการ การเลือกลำดับตัวอักษรจีนที่จะสอนไว้ดังนี้

1) เน้นตัวอักษรที่ใช้บ่อยต้องสอนก่อน
ที่ไม่ค่อยใช้สอนทีหลัง

2) คำศัพท์ประสมที่สามารถประสมเป็น
ตัวอักษรจีนใหม่ต้องสอนก่อน

3) ตัวอักษรจีนที่มีเส้นขีดน้อยสอนก่อน
ที่มีเส้นขีดเยอะสอนทีหลัง

4) คำศัพท์ที่ใช้บ่อยต้องสอนก่อนเพื่อให้
นักเรียนจำตัวอักษรจีนที่อยู่ในคำศัพท์นี้ได้ง่ายขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาศึกษาการเรียน
การสอนการเขียนอักษรจีนที่เน้นตัวอักษร
เป็นหลัก (字本位) เป็นจัดการเรียนการสอนที่เน้น
เรื่องเส้นขีด ลำดับขีด สอนการเขียนตัวอักษรที่มี
เส้นขีดน้อยก่อนตัวอักษรที่มีเส้นขีดมาก เน้นการ
สอนส่วนประกอบ และอธิบายตัวอักษรจีนเพื่อให้
ผู้เรียนเข้าใจรูปร่างของตัวอักษรอย่างลึกซึ้ง

หลักการสอนแบบออนไลน์

สันติ วิจักขณาลัญญ์ (2547) ให้แนวคิด
การแบ่งการเรียนออนไลน์โดยแบ่งตามลักษณะ
การสื่อสารการเรียนการสอนสามารถแบ่งได้เป็น
2 รูปแบบ คือ

รูปแบบการเรียนการสอนแบบไม่ประสาน เวลา (Asynchronous Learning methods)

เป็นวิธีการที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่มี
ปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง อยู่คนละสถานที่ คนละ
เวลา เช่นการเรียนผ่านเว็บเพจ การใช้กระดาน
สนทนาอิเล็กทรอนิกส์ (Web board) หรือการใช้
E-mail เพื่อสื่อสารเรียนรู้ เป็นวิธีการเรียนที่ผู้
เรียนสามารถเรียนโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่
เป็นการเรียนแบบ on demand โดยแท้จริง

รูปแบบการเรียนการสอนแบบประสาน เวลา (Synchronous Learning methods)

1. เป็นวิธีการใช้ระบบ e-Learning
ที่ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง
เพื่อเสนอเนื้อหาสาระ ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน
ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งทั้งสองฝ่ายอาจอยู่ใน
สถานที่เดียวกันหรือต่างสถานที่ก็ได้ ถ้าเป็น
สถานที่เดียวกัน ก็เหมือนกับการเรียนในชั้นเรียน
ปกติแต่ใช้ระบบ e-Learning มาช่วยในการเรียน
การสอน แต่ถ้าอยู่คนละสถานที่ระบบ e-Learning
ก็จะประยุกต์ใช้ Video Conference การใช้
โปรแกรม Chat สำหรับส่งข้อความที่เป็นทั้งภาพ
ตัวอักษร และเสียง หรือในอนาคตอันใกล้การใช้
โทรศัพท์มือถือก็อาจเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการ
เรียนรู้ได้เช่นเดียวกัน

การเรียนออนไลน์เรียนผ่านการประชุม
ผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) ในปัจจุบัน
ถือเป็นเครื่องมือที่คนส่วนมากรู้จักและจำเป็นต้องใช้
เช่น Google Meet, Zoom, Skype,
Slack และ Microsoft Team เป็นต้น

ในการสอนตัวอักษรจีนโดยการใช้
เทคโนโลยีมีลัดดีมีเดียโดยผสมภาพ การ
เคลื่อนไหวของ

ลำดับขีดเพื่อกระตุ้นหน่วยความจำ
และความรู้สึกของผู้เรียนทำให้การจดจำดียิ่งขึ้น
ในปัจจุบันการสอนตัวอักษรจีนด้วยมัลติมีเดีย
มีลักษณะใช้งานง่ายไม่เพียงสามารถกระตุ้นความ
สนใจของผู้เรียนเพียงอย่างเดียวแต่ยังสามารถ
ปรับปรุงผลการเรียนรู้ได้อีกด้วยสามารถกระตุ้น
และเพิ่มผลหน่วยความจำ พัฒนาผู้เรียนให้ใช้

ทักษะการสื่อสารภาษาจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถด้านการฟังพูด อ่านและเขียน Akira Teila นักจิตวิทยาได้ทำการทดลองและยืนยันว่า มนุษย์ได้รับข้อมูลจากภาพ 85% จากการได้ยิน 11% จากความรู้สึกของกลิ่น 3% และจาการรสชาติ 1% โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ การใช้ภาพมัลติมีเดีย แผนภูมิ ภาพเคลื่อนไหว เสียงและรูปแบบอื่น ๆ ในการอธิบายคำที่เป็นนามธรรมจึงง่ายและเหมาะสมกว่า (ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์, 2017:1245 อ้างถึงใน สื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีกับการสอน ภาษาจีนในศตวรรษที่ 21)

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียน การสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์” นี้ ได้ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบประสานเวลา (Synchronous Learning Methods) เป็นการเรียนการสอนที่มีผู้ส่งและผู้รับอยู่ในเวลา เดียวกันโดยใช้รูปแบบห้องสนทนา (Chat Room) การประชุมผ่านวิดีโอเทกซ์ (Video Conference) Microsoft Team เนื่องจากสามารถจัดการ ชั้นเรียนได้ในโปรแกรมเดียว เช่น แชร์ไฟล์หรือ แจ้งข้อมูล อีกทั้งไม่มีค่าบริการ ระหว่างเรียนใช้ มัลติมีเดียที่หลากหลายกระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียน

ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

ชนิษฐา วิเศษสาร (2548) เจตคติ (attitude) หมายถึง ท่าทีความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อ สิ่งต่างๆ ความรู้สึกดังกล่าวมีลักษณะคงทน ทำให้

บุคคลพร้อมเสมอที่จะโต้ตอบต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดย ประเภทของเจตคติแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เจตคติเชิงบวก (positive attitude) เป็นความรู้สึกในทางที่ดีและยอมรับ บุคคลที่มี เจตคติเชิงบวกมากจะเป็นคนมองโลกในแง่ดี
2. เจตคติเชิงลบ (negative attitude) เป็นความรู้สึกในทางไม่ดี ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ผู้ที่มีเจตติดังกล่าวมัก เป็นผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในทางไม่ดีมาก่อน จึงมักตีความและสรุปว่าบุคคล วัตถุ สิ่งของ หรือสถานการณ์นั้นไม่ดีไปด้วย

องค์ประกอบของเจตคติ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (cognitive domain) ได้แก่ ความเชื่อ ความคิด และความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ ก่อให้เกิดเจตคติ
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ (affective domain) ได้แก่ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดีที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ทำให้เกิดเจตคติ
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (behavioral domain) ได้แก่ แนวโน้มในการ แสดงออกของ

บุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในทางที่จะสร้างความสัมพันธ์หรือไม่สร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติ

วิธีการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้รูปแบบของ วิจัย (Research Design) เป็นการวิจัยแบบ ที่ใช้

ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม(Mixed Method) ผู้วิจัยมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาที่จะทำการสอน ให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย โดยเรียงลำดับการสอนจากง่ายไปยาก ได้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เส้นขีดอักษรจีน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ลำดับขีดอักษรจีน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โครงสร้างอักษรจีน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หมวดย่ออักษรจีน

2. สร้างเครื่องมือ โดยแบ่งออกเป็นแบบคำถามเพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ราย ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหา โดยเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย

3. เก็บรวบรวมแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน และแบบสอบถามเจตคติ ก่อน-หลังเรียน ผ่านระบบออนไลน์ Google Form

การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 40 ข้อ เพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับอักษรจีน

- กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามเจตคติ ก่อนการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์

- กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน

หลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 40 ข้อ เพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับอักษรจีน

- กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามเจตคติ

หลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สูตรหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ค่าเฉลี่ย

X หมายถึง คะแนนแต่ละตัว

N หมายถึง จำนวนคนของประชากร

2. นำผลการวิเคราะห์มาคำนวณหาค่าความถี่โดยใช้สูตรร้อยละ ดังต่อไปนี้

$$p = \frac{F \times 100}{n}$$

P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ และเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ ในรูปแบบตารางและรูปแบบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 55 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยได้รับแบบสอบถามกลับมา 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.27 % ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักศึกษา (n)	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าร้อยละ (%)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ก่อนเรียน	48	40	814	42.40	4.29	0.39
หลังเรียน	48	40	1,351	70.36	4.44	0.16

จากตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ จำนวน 48 คน พบว่า คะแนนค่าร้อยละการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ก่อนการเรียนเท่ากับ 42.40 (42.40%) หลังเรียนเท่ากับ 70.36 (70.36%) คะแนนค่าเฉลี่ยการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ ก่อนเรียนเท่ากับ 4.29 ($\bar{x} = 4.29$) หลังเรียนเท่ากับ 4.44 ($\bar{x} = 4.44$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 0.39 (S.D. = 0.39) หลังเรียนเท่ากับ 0.16 (S.D. = 0.16)

เมื่อนำผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 จำนวน 48 คน มาเปรียบเทียบกัน จะพบว่า มีผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 42.40 / 70.36 (42.40% / 70.36%) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 / 4.44 ($\bar{x} = 4.29 / 4.44$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 / 0.16 (S.D. = 0.39 / 0.16) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์สูงขึ้น โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ในแต่ละด้าน

รายการประเมิน ในแต่ละด้าน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)		ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)		ค่าร้อยละ (%)	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
ด้านจิตใจและการรับรู้	4.14	4.29	0.53	0.36	82.66	85.83
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.74	4.62	0.34	0.43	94.83	92.41
ด้านการเรียนออนไลน์	3.99	4.43	1.22	0.71	79.82	88.63
ผลรวมเจตคติทั้ง 3 ด้าน	4.29	4.44	0.39	0.16	85.77	88.95

จากตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบเจตคติ ก่อนและหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ในแต่ละด้าน ผลการวิจัยพบว่าด้านจิตใจและการรับรู้ ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.14 ($\bar{x} = 4.14$) หลังเรียนเท่ากับ 4.29 ($\bar{x} = 4.29$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 0.53 (S.D. = 0.53) หลังเรียนเท่ากับ 0.36 (S.D. = 0.36) เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วก่อนเรียนเท่ากับ 82.66% หลังเรียนเท่ากับ 85.83% ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.74 ($\bar{x} = 4.74$) หลังเรียนเท่ากับ 4.62 ($\bar{x} = 4.62$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 0.34 (S.D. = 0.34) หลังเรียนเท่ากับ 0.43 (S.D. = 0.43) เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วก่อนเรียนเท่ากับ 94.83% หลังเรียนเท่ากับ 92.41% ด้านการเรียนออนไลน์ ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 3.99 ($\bar{x} = 3.99$) หลังเรียน

เท่ากับ 4.43 ($\bar{x} = 4.43$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 1.22 (S.D. = 1.22) หลังเรียนเท่ากับ 0.71 (S.D. = 0.71) เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วก่อนเรียนเท่ากับ 79.82% หลังเรียนเท่ากับ 88.63%

สรุป คือ ผลการเปรียบเทียบเจตคติ ก่อนและหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านจิตใจและการรับรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการเรียนออนไลน์ มีผลรวมคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 85.77 / 88.95 (85.77% / 88.95%) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 / 4.44 ($\bar{x} = 4.29 / 4.44$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 / 0.16 (S.D. = 0.39 / 0.16) ซึ่งถือว่าเป็นค่าปกติ แสดงว่านักศึกษามีเจตคติหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัย

ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์เชิงบวก ได้แก่ การเน้นตัวอักษรเป็นหลัก การสอนส่วนประกอบของตัวอักษร การอธิบายตัวอักษรอย่างเหมาะสม รวมถึงการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและเกิดเจตคติที่ดีในการเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์” สามารถนำผลการศึกษาวเคราะห์และอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนอักษรจีนออนไลน์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ พบว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอยู่ที่ 42.40% และหลังเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 70.36% โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าการเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลลัพธ์เชิงบวก ได้แก่ การเน้นตัวอักษรเป็นหลัก (字本位) เนื้อหาการเรียนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก สอดคล้องกับหลักการสอนการเขียนอักษรจีนของ Zhang Hesheng (2006) และ Zhou Jian (2007) การสอนส่วนประกอบของตัวอักษรเพื่อให้ นักเรียนจดจำได้ง่าย และการอธิบายตัวอักษรอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยี

เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและแรงจูงใจในการเรียน เช่น รูปภาพ หรือแอนิเมชัน ก็มีส่วนช่วยในการเพิ่มความเพลิดเพลินและแรงจูงใจในการเรียน นอกจากนี้ นักศึกษายังแสดงความพึงพอใจต่อการใช้แพลตฟอร์ม Microsoft Team ในการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งบ่งชี้ว่าแพลตฟอร์มดังกล่าวมีคุณสมบัติที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์

ผลการวิเคราะห์เจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์ พบว่าเจตคติในการเรียนการเขียนอักษรจีนออนไลน์ดีขึ้นจาก 85.77% เป็น 88.95% ค่าเฉลี่ยเพิ่มจาก 4.29 เป็น 4.44 อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดเจตคตินั้นประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านความรู้และความเข้าใจหมายถึง เมื่อผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาการเรียนการสอน เจตคติเชิงบวกจะปรากฏขึ้น โดยสามารถสังเกตได้จากผลสัมฤทธิ์หลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียน ทำให้เจตคติหลังเรียนมีค่าร้อยละที่ต่ำกว่าก่อนเรียน 2) องค์ประกอบด้านอารมณ์ จากการเปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังการเรียนการสอนการเขียนอักษรจีนออนไลน์ พบว่าด้านจิตใจและการรับรู้มีค่าร้อยละ 82.66 ก่อนเรียน และ 85.83 หลังเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอารมณ์ของนักศึกษา

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความชอบหรือไม่ชอบ และส่งผลต่อการเกิดเจตคติเชิงบวกหรือเชิงลบ 3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มในการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งสามารถสร้างหรือไม่สร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติ ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ในการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบประสานเวลา (Synchronous Learning) ซึ่งเป็นระบบ e-Learning ที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงในเวลาเดียวกัน ทำให้การจัดการชั้นเรียนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้ผลดีมีเดียที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักศึกษา ส่งผลให้เกิดเจตคติเชิงบวก สรุปได้ว่า เจตคติมีผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนการเขียนอักษรจีนออนไลน์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ การเลือกรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมจะช่วยเสริมสร้างเจตคติในเชิงบวกต่อการเรียนแบบออนไลน์ได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1) นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการเขียน

อักษรจีนโดยรวม โดยเฉพาะในด้านจิตใจและการรับรู้ มองว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจและมีความสำคัญ และมีแรงจูงใจสูงในการเรียน 2) นักศึกษามีความเห็นว่วิชานี้มีระดับความยากสูง จึงต้องเตรียมความพร้อมและความมุ่งมั่นในการเรียน 3) นักศึกษาคาดหวังการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศให้มีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์ 4) นักศึกษาคาดหวังการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วย เช่น เกมในการเรียน รูปภาพและอนิเมชัน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเพลิดเพลินในการเรียนมากขึ้น 5) ปัญหาสำคัญของการเรียนออนไลน์ คือ ขาดสมาธิในการเรียน 6) ปัญหาด้านเทคนิค เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสร้างบทเรียนและแบบฝึกการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์สำหรับผู้เรียนการเขียนอักษรจีนเบื้องต้น

2. ควรมีการจัดทำแผนการสอนการเขียนอักษรจีนแบบออนไลน์เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้สอน

REFERENCES

- Khanitha, W. (2005). **General psychology**. Bangkok: Publisher. Textbooks and printed documents from the Faculty of Industrial Education.
- Li, Y. (2011). **Development of Chinese character writing practice exercises for Mathayom 4 students**. Silpakorn University. Field of study: Curriculum and Supervision.

- Puangrat, T. (1987). **Creation and development of achievement tests**. Bangkok: Office of Educational and Psychological Testing, Srinakharinwirot University Prasarnmit.
- Santi, W. (2004). **ELearning: Learning formats in the present era**. Khon Kaen University Education Journal.
- Saifon, S. (2021). **e-Learning guidelines under the situation of Coronavirus Disease-19 (COVID-19)**. Rajanakarin Journal, 18(2), 11-22.
- Sankhaburanurak, S. (2017). **Multimedia and technology in Chinese language teaching in the 21st century**. Veridian E-Journal, Silpakorn University, Thai version, Humanities, Social Sciences.
- Suwat, B. (n.d.). **An appropriate online teaching management model for Ubon Ratchathani Rajabhat University**.
- Xu, T. (2005). **Chinese character-centered theory and language study**. Language Teaching and Linguistic Studies.
- Zhang, H. (2006). **Classroom teaching skills of Chinese as a foreign Language [M]**. Beijing: Commercial Press.
- Zhou, J. (2017). **Theory and method of Chinese character teaching [M]**. Beijing: Peking University Press.
-

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี : อัตลักษณ์ และการปรับตัว

Local History of Muslim Communities at the Waterside of Rangsit Canal,
Amphoe Khlongluang, Pathumthani Province : Identity and Adjustment

วรรณพร บุญญาสทธิย์, ณัฐพร ยวงเงิน, พัลยมน สิ้นหนัง และ อนูวัฒน์ คชวรรณ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Wannaporn Boonyasathit, Natthaporn Yuangngen, Panlamon Sinnang and Anuwat Kotchawan
Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: waewwannaporn@gmail.com

Received: 2025-01-16

Revised: 2025-02-16

Accepted: 2025-02-17

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ของชุมชนมุสลิมในพื้นที่ริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 2) ศึกษาอัตลักษณ์ของชาวมุสลิมในพื้นที่ริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 3) วิเคราะห์การปรับตัวและการธำรงอัตลักษณ์ของชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2433 ถึงปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือมีข้อมูลมีความเข้าใจชุมชนมากที่สุด จำนวน 15 คน จำแนกเป็น คอเต็บ 1 คน ชาวมุสลิม 13 คน นักวิชาการด้านอิสลามศึกษา 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม แบบสังเกตกิจกรรมและพิธีกรรมทางวัฒนธรรม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1) รังสิตในอดีตเป็นป่าขึ้นมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มต่ำ การตั้งถิ่นฐานมีอยู่บ้างแต่น้อยโดยกระจายตัวอยู่ตามแม่น้ำลำคลอง ผู้คนเรียกพื้นที่นี้ว่า “ทุ่งหลวงรังสิต” ทศวรรษที่ 2430 รัฐบาลได้เข้ามาพัฒนาทุ่งหลวงรังสิตให้เป็นพื้นที่ปลูกข้าวขนาดใหญ่ผลิตข้าวส่งขายยังต่างประเทศใช้ชื่อว่า “โครงการรังสิต” ทุ่งรังสิตดึงดูดผู้คนจากหลากหลายกลุ่มมาจากหลายพื้นที่ หลายชาติพันธุ์ เข้ามาตั้งถิ่นฐานทั้งนายทุนเจ้าของที่นา แรงงานรับจ้าง และผู้คนที่เข้ามาเช่าพื้นที่ทำนาซึ่งกลุ่มคนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน เช่น จีน มอญ อีสาน(ลาว) มุสลิม บริเวณริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี มีมุสลิมอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน 4 ชุมชนโดยอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพื่อทำมาหากินรวมกลุ่มกันแล้วสร้างมัสยิดของชุมชนตนเองขึ้นเพื่อใช้ปฏิบัติศาสนกิจเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการชุมชนทุกเรื่อง

2) อัตลักษณ์ของชาวมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ประกอบด้วย อัตลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับศาสนาอิสลาม คือ การปฏิบัติศาสนกิจตามวิถีอิสลาม วัฒนธรรมในช่วงชีวิต การแต่งกาย อาหาร และงานประจำปีของมัสยิด อัตลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ คือ การใช้ภาษามลายูของชุมชนแกว้นมิตรชุมชนมุสลิมอัลอะลา กิจกรรมสายสัมพันธ์ระหว่างชาวมุสลิมต่างมัสยิด และกิจกรรมวันอาซูรอ

3) ชาวมุสลิมทั้ง 4 ชุมชน ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนอย่างมากทั้ง การศึกษาด้านศาสนาและการศึกษาสามัญ ชาวมุสลิมมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการปรับตัวเพื่อการดำรงตน และเพื่อสร้างพื้นที่ทางสังคมของตนเองด้วยการปลูกฝังความคิดความเชื่อถึงวิถีชีวิตที่ดีงามตามหลักการของศาสนาอิสลามผ่านการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

คำสำคัญ: ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มุสลิม วัฒนธรรม อัตลักษณ์ การปรับตัว

ABSTRACT

This Article aimed to study 1) To explore the historical development of Muslim communities at the waterside of Rangsit Canal, Amphoe Khlongluang, Pathumthani; 2) To study the identities of the Muslim people residing in the area; and, 3) To analyze the adjustment and identity maintenance of the Muslim groups since 1890. The research was conducted by collections of evidence, including related documents from primary and secondary sources as well as field studies.;

1) Rangsit area was a rain forest in flood plain. There were settlements scattered around the riverfront. This area was called “Thung Luang Rangsit.” During 1887-1897, the government began to develop the area into a large rice field for mass production, aiming to export the crop overseas under the name “Rangsit Project.” Consequently, the project attracted many people from various ethnic groups to settle in the area, ranging from capitalists, rice field owners, laborers, and land tenants. There were diverse groups such as the Chinese, Mon, Isan (Laos), and Muslim people. There were four Muslim communities settled in the Rangsit riverfront area. They had gathered together and built a community mosque to fulfill the purpose of religious activities and established the community administrative center;

2) The identities of the Muslims in the area consisted of the identity interrelated with Islam faith, which was expressed through religious activities, daily routine culture, dressing, food and annual festivals, and the identity interrelated with history, which

was the Malay language usage in Kaew Nimit and Allala Muslim communities, activities strengthening relations between different mosques, and the Day of Ashura activity;

3) Since the establishment, all four Muslim communities have placed great emphasis on the education for youth development in both religious and academic courses. Over time, Muslims have been adjusting themselves to thrive and create their own social space by cultivating the beliefs of a good way of life according to Islamic precepts through various educational programs.

Keywords: Local history Muslims culture identity adaptation

บทนำ

อำเภอคลองหลวงเดิมชื่ออำเภอบางหวายพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเรียกว่า “ทุ่งหลวงรังสิต” ในช่วง พ.ศ. 2433 - 2446 ภาครัฐได้อนุญาตให้บริษัทชุดคลองแลคูนาสยามชุดคลองรังสิต และคลองซอยต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบคลองชลประทานสำหรับปลูกข้าว (Asawey, 1987) เพื่อเป็นสินค้าส่งออก นับตั้งแต่ทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับประเทศอังกฤษ ใน พ.ศ. 2398 (Boonyasathit, 2020) อีกทั้งสมัยรัชกาลที่ 5 มีการผลักดันไพร่และทาสที่เป็นอิสระจากการยกเลิกระบบไพร่และทาสให้เข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้ผู้คนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและลงทุนทำนามากขึ้น ดังนั้นจากพื้นที่รกร้างมีผู้คนอยู่อาศัยน้อยจึงกลายเป็นบริเวณที่มีอยู่อาศัยหนาแน่นมากขึ้น สถานะทางสังคมมีทั้งนายทุนเจ้าของที่ดิน ในจำนวนนี้มีชาวมุสลิมจากหลายพื้นที่ของประเทศไทยได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบริเวณริมคลองรังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่ พ.ศ. 2433 โดยอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม ชาวมุสลิมเป็นผู้ที่เคร่งครัดในวิถีปฏิบัติตามความเชื่อของศาสนาอิสลาม เมื่อมีตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ใดก็มักจะสร้างมัสยิดในชุมชนเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติศาสนกิจ

อำเภอคลองหลวงปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ด้านเศรษฐกิจกลายเป็นพื้นที่สำคัญทางอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากรัฐบาลกำหนดให้รังสิตเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (2504-2509) (National Economic and Social Development Board, 1964) อำเภอคลองหลวงจึงมิได้เป็นเพียงพื้นที่สำหรับการเกษตรกรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่สำคัญด้านอุตสาหกรรมด้วย และอำเภอคลองหลวงเป็นอำเภอที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่มากที่สุดในจังหวัดปทุมธานี คือ มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 1,192 โรงงาน (ร้อยละ 31.56) (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563) (Pathum Thani Provincial Office, 2020) การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมจึงต้องพัฒนาระบบ

สาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อรองรับมีการตัดถนนเพิ่มเส้นทางการคมนาคม ถนนและรถยนต์จึงเข้ามามีบทบาทในการสัญจรแทนที่คลองและเรือ ชุมชนบางแห่งขยายตัวไปติดริมถนน รายได้จากการทำนาปลูกข้าวลดน้อยลง เกษตรกรต้องปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชสวนแทน เกษตรกรบางส่วนขายที่ดินแก่นายทุน นอกจากเป็นเขตอุตสาหกรรมอำเภอคลองหลวงยังเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและบริการ เป็นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าดังที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ แต่ยังคงพบว่าชุมชนมุสลิมอำเภอคลองหลวงยังคงมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และวิถีการดำรงตนโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อและศรัทธาต่อศาสนาอิสลามอย่างเหนียวแน่น (Jitmuat, 1992) คณะผู้วิจัยจึงสนใจว่าความเปลี่ยนแปลงดังที่กล่าวมาจะส่งผลกระทบต่อชุมชนมุสลิมที่มีวิถีชีวิตที่ผูกยึดกับหลักปฏิบัติจากศาสนาอิสลามอย่างเข้มข้นอย่างไร ชามุสลิมมีการปรับตัวเพื่อดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างไร ตลอดจนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี: อัตลักษณ์และการปรับตัว ผลจากการวิจัยจะทำให้มีข้อมูลและเข้าใจความแตกต่างของผู้คนที่อยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น ช่วยลดความขัดแย้งสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมไทยในทุกมิติ และสามารถนำฐานข้อมูลที่ได้ไปวางแผนพัฒนาชุมชนมุสลิมอำเภอคลองหลวงได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม เพื่อเป็นชุมชนมุสลิมที่เข้มแข็งท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชุมชนมุสลิมในพื้นที่ริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของชาวมุสลิมในพื้นที่ริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
3. เพื่อวิเคราะห์การปรับตัวและการดำรงอัตลักษณ์ของชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหา : พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ และการปรับตัว เน้นการวิเคราะห์และตีความในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. 2433 ถึงปัจจุบัน
พื้นที่ : ชุมชนมุสลิมใน อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 4 ชุมชน ได้แก่ มุสลิมแก้วนิมิตร มุสลิมอัลอะลา มุสลิมลำสนุ่น และมุสลิมเจริญอิสลาม
ระยะเวลาการศึกษาระหว่าง พ.ศ. 2433 ถึงปัจจุบัน

ทบทวนแนวคิด

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้เป็นแนวทางในการศึกษา 1) แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ 2) แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์

1) แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์คือเรื่องราวหรือความเป็นจริงในอดีตที่นักประวัติศาสตร์เรียงร้อยขึ้นมาโดยอาศัยข้อมูลหรือหลักฐานที่เชื่อว่าเป็นจริงและถูกต้องประกอบการวิเคราะห์หรือข้อสมมติฐานของตน ซึ่งในการศึกษาประวัติศาสตร์นั้นมิ

องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นในอดีต หลักฐานหรือข้อมูลที่ยืนยันข้อเท็จจริง และกระบวนการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอดีต (Narasat, 2007)

สำหรับคำว่าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น Suebwattana (2011) อธิบายความหมายไว้ว่า ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นเรื่องราวในอดีตของความสัมพันธ์ของผู้คนกับธรรมชาติ ผู้คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติและผู้คนที่อยู่อาศัยร่วมกัน อาจเป็นชนกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม โดยที่ผู้คนดังกล่าวมีส่วนร่วมกัน ผู้คนเหล่านี้ได้เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งสาเหตุอันเนื่องมาจากปัจจัยภายในและภายนอก ได้เกิดการปรับตัวและประสบการณ์ดังกล่าวบางประการได้กลายเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของคนรุ่นต่อมา

แนวทางในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น Walliphodom and Songsiri (2014) อธิบายว่าการเข้าถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่นต้องเข้าถึงและเห็นคนกับพื้นที่ ซึ่งมีลักษณะเป็นประวัติศาสตร์สังคม เพราะต้องเริ่มที่คนในพื้นที่ก่อน ด้วยการศึกษาค้นคว้าทางสังคมโดยเก็บข้อมูลจากบุคคลในปัจจุบัน ศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคม และเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ตั้งแต่ระดับครอบครัว เครือญาติ ชุมชน ย้อนขึ้นไปยังคนรุ่นก่อน ๆ และศึกษาลงมาถึงคนรุ่นลูกหลานของผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้เห็นว่ามีความเป็นมา และเปลี่ยนแปลงมาอย่างไร และน่าจะเป็นอย่างไรในอนาคต ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคม ซึ่งเป็นการศึกษาชีวิตวัฒนธรรมที่มีพลวัต ดังนั้นประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

จึงเป็นการศึกษาเรื่องราวของท้องถิ่นที่มีความหมายต่อมนุษย์ และเป็นความทรงจำรวมกันของมนุษย์ (Block, 1979) การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจึงต้องมองผ่านข้อมูลหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลัก ความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจะทำให้เกิดความเข้าใจถึงความเป็นมาของวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นได้อย่างรอบด้านและลึกซึ้ง

วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมิได้แตกต่างจากการศึกษาประวัติศาสตร์ทั่วไป (Narasat, 2007) ขั้นตอนวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเริ่มต้นด้วยการกำหนดประเด็นที่ศึกษาแล้วจึงรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา ในการศึกษาประวัติศาสตร์หลักฐานเป็นสิ่งสำคัญที่สุด หลักฐานที่ใช้ศึกษามีทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งเอกสารราชการและเอกสารของบุคคล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งหลักฐานที่ได้สถานที่ สิ่งปลูกสร้าง เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ เมื่อรวบรวมคัดเลือกหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาได้แล้ว ก็จะเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน ประเมินความถูกต้องของหลักฐาน และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหลักฐาน จะต้องศึกษาว่าหลักฐานแต่ละชิ้นจะสามารถเชื่อมโยงเข้ากับหลักฐานอื่น ๆ ได้อย่างไร และนำไปใช้ในลักษณะใด และขั้นตอนสุดท้ายคือการนำเสนอข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและซับซ้อนมากที่สุด เพราะหลังจากที่ผู้วิจัยสามารถถกเถียงและคัดเลือกหลักฐานที่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง และเชื่อมโยงเป็นภาพเดียวกันได้แล้ว จะต้องนำหลักฐานนั้นมาสรุปเหตุผลและสาเหตุที่ทำให้

เกิดเหตุการณ์นั้นในอดีต แล้วเรียบเรียงเนื้อหาตามโครงเรื่องที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ด้วยสำนวนตัวเอง ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามวิธีการดังกล่าวเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ลุ่มลึกครอบคลุมและน่าเชื่อถือ พร้อมนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2) แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ (identity) มีความหมาย 2 นัยยะด้วยกัน คือความเหมือนและความเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างออกไป นั่นคือการตีความหมายความเหมือนกันบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบกันระหว่างคนหรือสิ่งของในสองแง่มุมมอง คือความคล้ายคลึงและความแตกต่าง อัตลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่ทำให้เรารู้สึกว่าเป็นเราหรือพวกเราแตกต่างจากเขาพวกเขาหรือคนอื่น อัตลักษณ์ไม่จำเป็นต้องมีหนึ่งเดียว แต่อาจมีหลายอัตลักษณ์ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นตัวเรา พวกเรา อัตลักษณ์ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยสังคม (social construct) อัตลักษณ์ จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการสร้างความเหมือนระหว่าง “พวกเรา” หรือ “คนอื่น” หรือ “กระบวนการสร้างอัตลักษณ์” เกิดขึ้นควบคู่กันไป (Ramitanon, 2001)

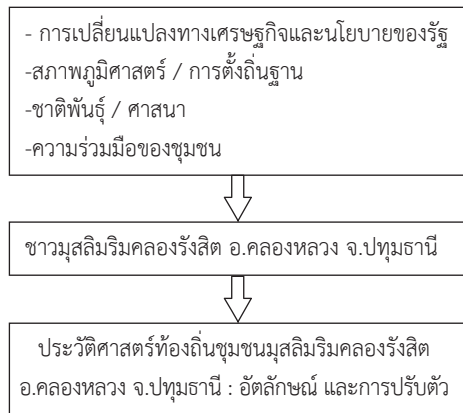
การสร้างอัตลักษณ์เกิดขึ้นภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมที่สลับซับซ้อนหลากหลายไม่หยุดนิ่งมาตั้งแต่อดีต มีการหยิบยืมและผสมปนเปกันทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่ม ดังนั้นเมื่อแต่ละกลุ่มต้องการรักษาความเป็นหนึ่งเดียว หรือความเป็นปึกแผ่นในพวกเดียวกัน กระบวนการสร้างอัตลักษณ์เพื่อสร้าง “ความเหมือน” ในพวกเรา และ

“ความต่าง” ในพวกเราจึงเกิดขึ้น ในกระบวนการนี้อาจมีทั้งการสร้างขึ้นมาใหม่ทั้งหมด หรือการหยิบยืมบางส่วนทางวัฒนธรรมของคนอื่นมาทำให้เป็นของเรา เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไปอัตลักษณ์ดังกล่าวอาจใช้ไม่ได้ผลเนื่องจากกลุ่มต่าง ๆ มีการปรับตัว และหยิบยืมวัฒนธรรมระหว่างกันด้วยเหตุนี้ อัตลักษณ์ใหม่จึงถูกสร้างขึ้นทดแทน อัตลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนตายตัวและไม่หยุดนิ่ง การสืบทอดและผลิตอัตลักษณ์ใหม่จึงถูกสร้างขึ้นมาทดแทนได้เสมอ ภายใต้กาลเวลาและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องทำให้เห็นว่า อัตลักษณ์ของชุมชนมุสลิมเชื่อมโยงกับภูมิหลังและหลักความเชื่อในศาสนาอิสลาม ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นส่งผลให้ชุมชนมุสลิมปรับตัวเพื่อให้ดำเนินชีวิตต่อไปได้โดยการปรับตัวนั้นขึ้นอยู่กับบริบทแต่ละชุมชนต้องเผชิญในขณะเดียวกันก็พยายามธำรงอัตลักษณ์ของชุมชนไว้ ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยเหล่านี้เป็นแนวทางในการศึกษา กำหนดกรอบวิจัย และทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญในงานวิจัยเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี : อัตลักษณ์ และการปรับตัว

กรอบแนวคิดของการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากแนวคิดประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและแนวคิดอัตลักษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ การศึกษาภาคสนาม (Field Work) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบ ประเมินค่า วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม แบบสังเกตกิจกรรม และพิธีกรรมทางวัฒนธรรม

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (documentary study) โดยเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งที่เป็นข้อมูลเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) และชั้นรอง (Secondary Sources) รวมถึงหลักฐานทางโบราณคดีร่วมประกอบการศึกษา เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีการจดบันทึก บันทึกเสียง บันทึกภาพเคลื่อนไหว และถ่ายภาพนิ่งโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในมนุษย์ การสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลจะขออนุญาตและได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลก่อนแล้วจึงจะดำเนินการสัมภาษณ์โดยจะบันทึกข้อมูล

ส่วนบุคคลเท่าที่จำเป็นและเท่าที่ได้รับการอนุญาต ผู้วิจัยขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสนทนาในประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวข้องตามขอบเขตที่กำหนดไว้ เช่น ข้อมูลในด้านประวัติศาสตร์ (Oral history) ของพื้นที่ที่ทำการศึกษา ความเป็นมาของชุมชนมุสลิม อัตลักษณ์เด่น ความเปลี่ยนแปลงของชุมชน การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของชาวมุสลิม เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) หากผู้ให้ข้อมูลไม่ต้องการให้บันทึกเสียงผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกภาคสนาม (Fieldnote taking) แทน ผู้วิจัยจะหยุดสัมภาษณ์เมื่อผู้ให้ข้อมูลมีท่าทีเหนื่อยหรือรู้สึกอึดอัด และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดข้อความ

เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมและตรวจสอบข้อมูลทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้ถูกต้อง จะมีการถ่ายภาพนิ่ง บันทึกเสียงขณะที่สนทนารวมทั้งจดบันทึก โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตก่อนดำเนินการทุกครั้ง และนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาถอดข้อความ

4. สัมภาษณ์ชุมชนเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ (ชุมชน) โบราณสถาน (มัสยิด) สถานที่สำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในพื้นที่ รูปแบบของสิ่งปลูกสร้าง สภาพร่องรอยการตั้งถิ่นฐาน และการเปลี่ยนแปลงของชุมชน

5. สังเกตและเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมของชาวมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ได้แก่ งานเลี้ยงน้ำชา

งานแต่งงาน งานศพ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาวมุสลิม โดยขออนุญาตบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวก่อนเก็บข้อมูล

6. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามและเอกสารมาจัดระเบียบตรวจสอบข้อมูลที่ได้และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่ครบถ้วน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และจัดทำรายงานการวิจัย

7. จัดเวทีทบทวนความรู้ ความทรงจำ และสรุปประมวลข้อมูลประวัติศาสตร์ชาวมุสลิมริมคลองรังสิต ในด้านต่าง ๆ การจัดเวทีชุมชนโดยการนำเอาข้อมูลที่ผ่านมากระบวนการวิเคราะห์ตามหลักทางวิชาการกลับไปเสนอต่อชุมชนอีกครั้งเพื่อพิจารณาหาความถูกต้องในมิติต่าง ๆ จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากเวทีสรุปข้อมูลนี้ไปเขียนรายรายฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารการสัมภาษณ์ การสังเกตสิ่งก่อสร้างในชุมชน กิจกรรมและพิธีกรรมทางวัฒนธรรมของชาวมุสลิมซึ่งใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปกับการซักถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด แล้วนำข้อมูลมาจากทุกแหล่งข้อมูลมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือว่าเป็นความเป็นเหตุผล มีลักษณะไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้ การวิเคราะห์ตีความจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่เก็บข้อมูลได้ในทุกช่วงของการวิจัย แล้วสรุปเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โดยการเขียนรายงานการวิจัยจะ

อ้างอิงชื่อผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลส่วนบุคคลเฉพาะผู้ที่อนุญาตให้เปิดเผยและอ้างอิงได้เท่านั้น

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชุมชนมุสลิมในพื้นที่ริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี รังสิตในอดีตเป็นป่าขึ้นมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มต่ำ การตั้งถิ่นฐานมีอยู่บ้างแต่น้อย โดยกระจายตัวอยู่ตามแม่น้ำลำคลอง ผู้คนเรียกพื้นที่นี้ว่า “ทุ่งหลวงรังสิต” ทศวรรษที่ 2430 รัฐบาลได้เริ่มเข้ามาพัฒนาทุ่งหลวงรังสิตให้เป็นพื้นที่ปลูกข้าวขนาดใหญ่ผลิตข้าวส่งออกขายยังต่างประเทศเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกโดยใช้ชื่อว่า “โครงการรังสิต” (กจข.ร.5 กษ.9.4./2 Scheme of Irrigation in Siam พ.ศ.2445 ของ Joachim Grassi (อดีตผู้จัดการบริษัทขุดคลองแลคูนาสยาม) as cited in Suebwattana (1978) โครงการรังสิตถือว่าเป็นโครงการเพื่อการชลประทานแบบใหม่ที่เป็นระบบแห่งแรกของไทย เนื่องจากต้องการเปลี่ยนพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้เป็นพื้นที่ปลูกข้าวขนาดใหญ่ด้วยการขุดคลองหลายสิบสายเชื่อมต่อถึงกันเป็นโครงข่ายแบบตาราง ผู้ริเริ่มโครงการขุดคลองรังสิตคือ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์โดยขอพระบรมราชานุญาต พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขุดคลองในพระราชอาณาเขตเองในนามของบริษัทขุดคลองแลคูนาสยาม (Asawey, 1987)

นับเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ

ที่แต่เดิมเป็นการผลิตเพื่อยังชีพเปลี่ยนเป็นการผลิตเพื่อการค้า หุ่นรังสิตได้กลายเป็นพื้นที่แห่งผลประโยชน์ทำให้เกิดการจัดสรรพื้นที่นายทุนเข้าไปจับจองพื้นที่กันเป็นจำนวนมากโดยมีแรงงานอิสระเข้ามาเป็นลูกจ้างให้กับนายทุนและบางส่วนเข้ามาเช่าที่ดินทำนา ชาวนาที่อพยพจากภูมิภาคต่าง ๆ เข้ามาตั้งถิ่นฐานส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดินแต่เป็นชาวนาที่เข้ามาเป็นแรงงานรับจ้างนายทุน หุ่นรังสิตดึงดูดผู้คนจากหลากหลายกลุ่มมาจากพื้นที่ หลายชาติพันธุ์ เข้ามาตั้งถิ่นฐานทั้งนายทุนเจ้าของที่ดิน แรงงานรับจ้าง และผู้คนที่เข้ามาเช่าพื้นที่ทำนาซึ่งกลุ่มคนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานมีหลายกลุ่ม เช่น จีน มอญ อีสาน (ลาว) มุสลิม

ปัจจุบันชาวมุสลิมในประเทศไทยมีประมาณร้อยละ 10 ของประชากรในประเทศ (Thongfua, 2022) สืบเชื้อสายมาจากหลายเชื้อชาติทั้งมาเลย์ เปอร์เซีย ชาว จาม อินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ อัฟกานิสถาน และจีน โดยมาจากเชื้อสายมลายูมากที่สุด (Charoenchang, 2012) ชาวมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ประกอบด้วย 4 ชุมชนซึ่งอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพื่อทำมาหากิน โดยอยู่รวมกลุ่มกันแล้วสร้างมัสยิดของชุมชนตนเองขึ้นเพื่อใช้ปฏิบัติศาสนกิจเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการชุมชนทุกเรื่อง และเป็นสถานที่รวมกันในการทำกิจกรรมสำคัญของชุมชน เพราะศาสนาอิสลามมิใช่เป็นเพียงแต่ศาสนาเท่านั้น แต่อิสลามเป็นทุกสิ่งของชุมชน อิสลามเป็นวัฒนธรรม หรือเป็นระบอบแห่งการดำเนินชีวิตที่ครอบคลุมไว้ทุกกิจการ เช่น ระบอบการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ฯลฯ

อิสลามจึงไม่ใช่ส่วนหนึ่งของชีวิต แต่อิสลามเป็นทั้งชีวิตของผู้คนนับถือ หรือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ตั้งแต่ต้นจนหลัก (Jitmuat, 1988) หากมีการรวมกลุ่มของมุสลิมที่ได้ก็จะมีการสร้างมัสยิดในชุมชนเสมอ มัสยิดจึงเป็นสัญลักษณ์สำคัญของชุมชนและมักเรียกชื่อชุมชนตามชื่อของมัสยิด

(1) มุสลิมแก้วนิมิตรเป็นชุมชนมุสลิมเชื้อสายมลายูที่อพยพมาจากปัตตานีโดยส่วนใหญ่เป็นชาวมลายูที่ทางการกวาดต้อนเข้ามาในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น การอพยพของชาวมลายูในช่วงเวลานั้นมีทั้งชาวมลายูอพยพเข้ามาอยู่ที่กรุงเทพฯ โดยอพยพมาเอง และชาวมลายูที่เป็นเชลยศึกที่ถูกทางการกวาดต้อนเข้ามา ชาวมลายูที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาในกรุงเทพฯ ช่วงรัชกาลที่ 1-3 นั้น ส่วนมากเป็นชาวมลายูจากเมือง “ปัตตานี” และ “ไทรบุรี” แก้วนิมิตรเป็นชุมชนมุสลิมที่อพยพมาจากเมืองปัตตานีโดยมาทางเรือในเริ่มแรกอพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ซอยวัดเสด็จ ตำบลสวนพริกไทย จังหวัดปทุมธานี ชุมชนมุสลิมสวนพริกไทยจึงเป็นชุมชนมุสลิมที่เก่าแก่ชุมชนหนึ่งในจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุกว่า 200 ปี (The Center of Islamic Council of Thailand, 2023a) เมื่อตั้งถิ่นฐานชาวมุสลิมประกอบอาชีพปลูกพริกไทยเพื่อส่งผลผลิตให้แก่รัฐจึงเป็นที่มาของชื่อตำบลสวนพริกไทยนอกจากปลูกพริกไทยยังประกอบอาชีพทำนาด้วย ชุมชนมุสลิมสวนพริกไทยเติบโตมีจำนวนสมาชิกในชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเริ่มแออัด จึงได้แยกย้ายกันไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นบางกลุ่มไปตั้งถิ่นฐาน

ที่คลองบางโพธิ์ อำเภอบางหลวง และมีชาวมุสลิมจำนวนหนึ่งประมาณ 5 ครอบครัวได้ชักชวนกันออกไปหาพื้นที่ใหม่ในการทำนาและได้เริ่มมาตั้งถิ่นฐานที่บริเวณแก้วนิมิตรในปัจจุบัน ในเริ่มแรกชาวมุสลิมที่มาตั้งถิ่นฐานใหม่ยังคงเดินทางไปร่วมละหมาดที่สวนพริกไทย (มัสยิดยุมรอตูลอิสลาม) โดยการเดินเท้า ต่อมาตำบลสวนพริกไทยได้เกิดน้ำท่วมและเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวมุสลิมแก้วนิมิตรไม่สามารถเดินทางไปละหมาดที่สวนพริกไทยได้ ประกอบกับมีประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงได้จัดตั้งมัสยิดแก้วนิมิตรขึ้นในบริเวณชุมชน หมู่ที่ 4 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

แต่เดิมชาวมุสลิมแก้วนิมิตรมีอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก และบางส่วนประกอบอาชีพขายเนื้อและมีโรงเชือดสัตว์เป็นของตนเอง โดยจะไปตระเวนซื้อวัวและควายจากจังหวัดอื่นและนำมาเชือดจำหน่าย ชุมชนแก้วนิมิตรมีโรงเชือดไก่ โรงเชือดวัวและควายส่งเนื้อจำหน่ายทั้งนอกชุมชนและในชุมชนธุรกิจโรงเชือดสัตว์ซึ่งเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้เป็นอย่างดีทำให้มีผู้ทำโรงเชือดเพิ่มมากขึ้น เฉพาะโรงเชือดวัวและควายเคยมีมากถึง 20 โรง ในเวลาต่อมาเมื่อสภาพของพื้นที่ถูกพัฒนาให้มีความเป็นเมืองมีความเจริญมากขึ้น ชาวมุสลิมในชุมชนสนใจประกอบอาชีพอื่นมากกว่าตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงทำให้โรงเชือดค่อย ๆ ลดน้อยลงชาวมุสลิมในชุมชนที่เป็นเจ้าของที่นาทยอยขายที่นาให้กับนายทุน ชาวนาทั้งเจ้าของที่นาแต่เดิมและคนที่เช่าที่นาหรือรับจ้างทำนาก็เปลี่ยนจาก

การทำนาไปประกอบอาชีพอื่น เช่น พนักงานโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่รายล้อมชุมชนเจ้าของอาคารที่พักอาศัยให้เช่าเพื่อรองรับผู้คนที่เข้ามาอยู่ในชุมชนเพิ่มขึ้น ค่าขายสินค้ารายย่อยรับจ้างทั่วไป จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีความเป็นเมือง มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตามชุมชนแก้วนิมิตรแม้ว่าต้องปรับตัวตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมแต่ก็พยายามธำรงอัตลักษณ์ความเป็นมุสลิมไว้ดังจะกล่าวถึงในประเด็นอัตลักษณ์ของชุมชน

(2) มุสลิมอัลอะลาเป็นชุมชนมุสลิมในคลองหนึ่งอำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่ขยายตัวมาจากชุมชนมุสลิมแก้วนิมิตรเนื่องจากมีประชากรเพิ่มขึ้น เพื่อความสะดวกในการประกอบศาสนกิจและสะดวกในการเดินทางชุมชนมุสลิมอัลอะลา จึงร่วมใจกันสร้างมัสยิดขึ้นในชุมชนของตนเพื่อประกอบศาสนกิจและเป็นพื้นที่ส่วนกลางในการทำกิจกรรมร่วมกันของในชุมชนเช่นเดียวกับมัสยิดแก้วนิมิตร โดยได้ดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ พ.ศ. 2538 (The Center of Islamic Council of Thailand, 2023b) ชุมชนมุสลิมอัลอะลาเป็นชุมชนที่มีลักษณะเหมือนกับชุมชนมุสลิมแก้วนิมิตรเนื่องจากเป็นมุสลิมกลุ่มเดียวกันและเมื่อกิจกรรมในชุมชนก็มักจะจัดกิจกรรมร่วมกันเสมอ

(3) มุสลิมลำสนุ่นเป็นชุมชนมุสลิมตั้งอยู่ในหมู่ที่ 12 และ หมู่ที่ 13 ตำบลคลองสอง

อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี การขุดคลองเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะแก่การทำนาดึงดูดให้มีผู้คนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานมากขึ้น (Boriwethanan, 2023) ระหว่างปี พ.ศ. 2433 - 2445 จึงมีประชาชนที่ได้อพยพมาจากที่ต่างๆ เช่น กรุงเทพฯ อยุธยา นครนายก ฉะเชิงเทรา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ฯลฯ ผู้ที่อพยพมาส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม โดยเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บริเวณลำรางธรรมชาติ ซึ่งเชื่อมต่อกับคลองสอง (ปัจจุบัน คือ หมู่ที่ 12 ตำบลคลองสอง) บริเวณนั้นมีต้นสนขึ้นเป็นจำนวนมาก ประชาชนจึงตั้งชื่อกันเองว่า “ลำสนุ่น” มาจาก “ลำราง” รวมกับคำว่า “สนุ่น” พ.ศ. 2448 มีการขุดคลองส่งน้ำเพื่อเชื่อมต่อระหว่างคลองรังสิตประยูรศักดิ์กับคลองระพีพัฒน์ทางทิศเหนือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามลำรางจึงอพยพจากลำรางมาตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณริมคลองสอง จึงได้ร่วมใจกันสร้างมัสยิดขึ้นที่ปากลำรางตั้งชื่อตามสภาพพื้นที่ว่า “มัสยิดลำสนุ่น” ต่อมาได้ย้ายมัสยิดจากลำรางแล้วร่วมกันสร้างมัสยิดขึ้นมาใหม่ในที่ดินหมู่ 13 ซึ่งเป็นที่ตั้งของมัสยิดในปัจจุบัน (The Center of Islamic Council of Thailand, 2023c)

ชาวมุสลิมให้ความสำคัญกับมัสยิดเป็นอย่างมากเนื่องจากมัสยิดเป็นศูนย์กลางของวิถีชีวิตของชาวมุสลิมจึงได้พัฒนาให้มัสยิดมีความพร้อมในการทำกิจกรรมทำให้มัสยิดเติบโตไปพร้อม ๆ กับชุมชน ปัจจุบันชุมชนลำสนุ่นมีความเจริญมากขึ้น คือ มีโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่าง ๆ เกิดขึ้นรายล้อม

ชุมชน ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพของชาวมุสลิม แต่เดิมมีอาชีพเกษตรกร ที่ดินมีราคาถูก ปัจจุบันที่ดินมีราคาแพงมากขึ้นชาวบ้านส่วนใหญ่ได้ขายที่ดินให้กับนายทุนปรับเปลี่ยนอาชีพจากเกษตรกรมาเป็นอาชีพรับจ้าง ทำงานโรงงาน และอาชีพอื่น ๆ

(4) มุสลิมเจริญอิสลาม เป็นชาวมุสลิมที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ประมาณ พ.ศ. 2458 โดยอพยพมาจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร (บางกะปิ) ส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยอพยพมาทั้งครอบครัวมาเช่าที่ดินสร้างบ้านเรือนและทำนา เมื่อชาวมุสลิมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจึงได้ร่วมกันสร้างมัสยิดของชุมชน โดยสร้างมัสยิดบริเวณปากคลองสองใกล้คลองระพีพัฒน์เขตติดต่อกับอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (The Center of Islamic Council of Thailand, 2023c) ปัจจุบันชุมชนมุสลิมเจริญอิสลามมีความเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะในด้านพื้นที่จากเคยเป็นที่นาเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันเหลือน้อยมาก เนื่องจากเมื่อสามสิบกว่าปีที่ผ่านมามีนายทุนเข้ามาพัฒนาพื้นที่โดยซื้อที่ดินและจัดสรรพื้นที่ขายเป็นพื้นที่จัดสรร เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ชาวบ้านในชุมชนจากเดิมที่เคยเช่าที่ดินทำนาก็เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น เช่น อาชีพรับจ้าง ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีรายได้มากกว่าการเช่าที่ดินทำนา มีผู้คนอพยพมาอยู่ในชุมชนเพิ่มขึ้น ทั้งชาวมุสลิมและชาวพุทธ อย่างไรก็ตามแม้ว่าสภาพแวดล้อมชุมชน

จะมีการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการประกอบอาชีพ แต่ชาวมุสลิมในชุมชนเจริญอิสลามส่วนใหญ่ยังคงอาศัยอยู่ในชุมชนมิได้ย้ายออกนอกชุมชนและยังคงปรับตัวดำเนินชีวิตวิถีชีวิตตามหลักของศาสนาอิสลาม โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ความเป็นมุสลิมของตนไว้แม้ว่าต้องปรับเปลี่ยนบางวิถีชีวิตบางประการเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

2. อัตลักษณ์ของชาวมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

อัตลักษณ์ของชาวมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานีที่เห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่

(1) การปฏิบัติศาสนกิจ ชาวมุสลิมยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทั้งการปฏิบัติศาสนกิจตามวิถีอิสลาม การปฏิบัติตามวัฒนธรรมในช่วงชีวิตของชาวอิสลาม การแต่งกายตามหลักปฏิบัติของอิสลาม การรับประทานอาหารของอิสลาม และการเข้าร่วมงานประจำปีของมัสยิด

การปฏิบัติศาสนกิจที่มีความเข้มข้นคือการละหมาด ชาวมุสลิมยังคงเคร่งครัดในการปฏิบัติวันละ 5 เวลาที่น่าสนใจคือความหลากหลายของกลุ่มคนในการเข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจเหล่านี้ที่มีทั้งคนเฒ่าคนแก่ไปจนถึงกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการปลูกฝังกันอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การปฏิบัติศาสนกิจที่เป็นหลักการที่สำคัญก็ยังคงถือปฏิบัติกันอย่างครบถ้วน เช่น การถือศีลอด การจ่ายซะกาต การประกอบพิธีฮัจญ์ วันอีดิลฟิตรี วันอีดิลอัฎฮา รวมถึงวัฒนธรรมในช่วงชีวิตของชาวอิสลามที่ยังคง

ยึดมั่นอย่างเคร่งครัด เช่น พิธีกรรมที่เกี่ยวกับการเกิด การเข้าสู่หนัด การแต่งงาน การตาย

(2) การแต่งกายทั้งชายและหญิงของชาวมุสลิมยังคงแต่งการตามหลักความเชื่อโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกปิดสิ่งพึงละอายของร่างกายทั้งชายและหญิง (Jitmuat, 1992) การแต่งกายของทั้งชายและหญิงของชาวมุสลิมมีความมิดชิดแม้ว่าสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไป เห็นได้จากการแต่งกายของชายและหญิงชาวมุสลิมเมื่อเข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจก็จะยังคงมีลักษณะเช่นเดิม เช่น การแต่งกายเมื่อต้องละหมาด การแต่งกายเมื่อไปร่วมพิธีฮัจญ์ ที่ยังคงถูกต้องตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัดซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการยึดมั่นตามหลักของศาสนาและพลังของศรัทธาที่มีมากกว่าการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย อย่างไรก็ตามการแต่งกายในวิถีชีวิตชาวมุสลิมก็มีการปรับเปลี่ยนการแต่งกายบางประการไปตามความนิยมของยุคสมัยโดยไม่ขัดกับหลักความเชื่อของศาสนา

(3) อาหาร เป็นอีกสิ่งหนึ่งของชาวมุสลิมที่ไม่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมรดกภูมิปัญญาที่สำคัญเท่านั้น หากแต่อาหารของชาวมุสลิมยังสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนไว้ได้อย่างชัดเจน ที่นอกจากอาหารแต่ละชนิดจะต้องมีความถูกต้องตามหลักการของศาสนาอิสลามแล้วยังแฝงเอาไว้ซึ่งคุณค่าทางวัฒนธรรมความเป็นสังคมไว้อีกมากมาย อาหารหลักที่สำคัญมีทั้งอาหารคาว อาหารหวาน และอาหารทานเล่นอาหารหลักคือ “ข้าวหมก” ทั้งข้าวหมกเนื้อ ข้าวหมกไก่ ซึ่งเนื้อวัว เนื้อไก่ที่จะนำมาทำเป็น

อาหารนี้จะต้องเป็นเนื้อวัว เนื้อไก่ที่ผ่านการเชือดโดยชาวมุสลิมอย่างถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม หรือที่เรียกว่าเนื้อฮาลาล นอกจากนั้นก็เป็นประเภทต่างๆ เช่น แกงมัสมั่น สลัดแขก ก๋วยเตี๋ยว เนื้อสะเต๊ะ ส่วนของหวานที่เห็นทั่วไปคือ ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง อาหารเหล่านี้จะมีความหลากหลายมากขึ้นเมื่อถึงเทศกาลหรือวันสำคัญต่างๆ หรือช่วงโอกาสพิเศษ เช่น วันอีดิลฟิตรี หรืองานฉลองสิ้นสุดการถือศีลอดอีดิลอัฎฮา หรืองานฉลองการสิ้นสุดพิธีฮัจญ์ งานแต่งงาน งานในโอกาสต่างๆ เหล่านี้ชาวมุสลิมจะเรียกว่าเป็นงานบุญ ในขณะที่วัฒนธรรมของชาวมุสลิมที่แฝงอยู่ในสำหรับอาหารนั้นยังคงเป็นเรื่องของการใช้อาหารเป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ของคนในชุมชนไว้ด้วยกัน โดยที่จมองว่าเมื่อมีผู้มาเยือนจะต้องต้อนรับด้วยอาหารที่ดีที่สุด รวมถึงอาหารที่ถูกจัดขึ้นในกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ จะเป็นเรื่องของการสร้างบุญตามหลักการของศาสนา การรับประทานอาหารในสำหรับเดียวกันที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวกัน

แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมภายนอกจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่วิถีในการดำเนินชีวิต หรือรูปแบบแห่งพฤติกรรม ของมุสลิมตลอดจนสิ่งสร้างสรรค์ตามความเชื่อและความศรัทธายังคงสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยมีศาสนสถานทางศาสนาของชุมชนเป็นศูนย์กลาง ทั้งการประกอบอาชีพ การประกอบศาสนกิจ การศึกษา รวมถึงความสัมพันธ์หรือความเป็นสังคมที่อยู่ร่วมกัน

3. การปรับตัวและการธำรงอัตลักษณ์ของชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

ในปัจจุบันชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานีเป็นชุมชนที่แวดล้อมไปด้วยชุมชนเมือง ชุมชนมุสลิมทั้ง 4 ชุมชนยังคงธำรงอัตลักษณ์ของชุมชนโดยยึดหลักการของศาสนาอิสลาม แม้ว่าวิถีการดำเนินชีวิตจะมีการปรับเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมแต่แกนหลักของวิถีวัฒนธรรมก็ยังคงดำรงอยู่คือการปฏิบัติตามวิถีความเชื่อของศาสนาอิสลาม

สิ่งสำคัญที่ชุมชนมุสลิมนำมาใช้เพื่อการดำรงวิถีวัฒนธรรมของชุมชน คือการปลูกฝังความเป็นตัวตนไว้ในระบบการศึกษาทั้งการศึกษาสายสามัญเพื่อการปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาศาสนาอิสลามเพื่อปลูกฝังในวิถีปฏิบัติตามหลักการของมุสลิม จึงเห็นความพยายามของชาวมุสลิมในชุมชนที่สนับสนุนให้เยาวชนได้เรียนทั้งศาสนาอิสลามควบคู่ไปกับสายสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย มีการจัดให้เรียนภาษาอาหรับตั้งแต่ระดับอนุบาล มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักการของศาสนาอิสลาม นอกจากนั้นยังมีการก่อตั้งสถาบันทางศาสนาในชุมชน เช่น สถาบันตุวันอาฮิชะห์ ซึ่งเกิดขึ้นจากการร่วมมือร่วมใจกันของชาวมุสลิมในชุมชนและนอกชุมชนเห็นความสำคัญของการเผยแพร่หลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลาม ปัจจุบันการดำเนินงานของสถาบันตุวันอาฮิชะห์

มีความทันสมัย มีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการจัดทำเว็บไซต์ จัดทำเพจ จัดรายการบรรยายความรู้ศาสนาผ่านช่องทางออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านเสียงตามสาย การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การส่งเสริมองค์ความรู้ในหลากหลายรูปแบบ

กล่าวได้ว่า การปรับตัวและการธำรงอัตลักษณ์ของชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี เชื่อมโยงกับความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อศาสนาอิสลาม โดยมีการบวนการสำคัญคือการถ่ายทอดผ่านการศึกษาที่มีความหลากหลายอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีและความทันสมัย ความพยายามสนับสนุนด้านการศึกษาจึงถือเป็นหัวใจสำคัญในการปรับตัวของชุมชนมุสลิมทำให้สามารถดำรงตนอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ประกอบด้วย 4 ชุมชน คือ ชุมชนมุสลิมแก้วนิมิตร ชุมชนมุสลิมอัลอะลา ชุมชนมุสลิมลำสนุ่น ชุมชนมุสลิมเจริญอิสลาม เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นจากการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยตั้งชุมชนอยู่ริมคลองที่ขุดขึ้นจากนโยบายของรัฐ ผู้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตสอดคล้องเส้นทางน้ำทั้งการอยู่อาศัย การประกอบอาชีพ รวมถึงวิถีวัฒนธรรม

สะดวกต่อการคมนาคม ลักษณะการสร้างบ้านเรือนขนานยาวไปกับเส้นทางน้ำที่ต่อมาจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่เส้นทางคมนาคมแบบใหม่คือเส้นทางถนนแทน ชุมชนทั้ง 4 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของ Suebwattana (2011) ที่อธิบายไว้ว่า ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นเรื่องราวในอดีตของความสัมพันธ์ของผู้คนกับธรรมชาติ ผู้คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติและผู้คนที่อยู่อาศัยร่วมกัน อาจเป็นคนกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม โดยที่ผู้คนดังกล่าวมีสำนึกร่วมกัน ผู้คนเหล่านี้ได้เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งสาเหตุอันเนื่องมาจากปัจจัยภายในและภายนอก

2. ชุมชนมุสลิมริมคลองรังสิต อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอัตลักษณ์ความเป็นอิสลามเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอัตลักษณ์ Ramitanon, (2001) ที่อธิบายว่าเมื่อแต่ละกลุ่มต้องการรักษาความเป็นหนึ่งเดียว หรือความเป็นปึกแผ่นในพวกเดียวกัน กระบวนการสร้างอัตลักษณ์เพื่อสร้าง “ความเหมือน” ในพวกเรา และ “ความต่าง” ในพวกเขาจึงเกิดขึ้น และชาวมุสลิมในชุมชนปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัดแม้ว่าจะอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ที่มีความเจริญมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuangpichit (2008) ที่ศึกษาเรื่องพิธีเจ้าเซ็น (อารูซอ) : อัตลักษณ์และการธำรงชาติพันธุ์ของมุสลิมในกายซื่อหะห์ในสังคมไทย ที่พบว่าการปรึกษาหารือกันของแกนนำชุมชนโดยใช้มัสยิดเป็นศูนย์ปฏิบัติงานส่งผลให้ชุมชนสามารถสร้าง

ระบบสังคม ระบบเศรษฐกิจของตนเองและสามารถดำรงอัตลักษณ์มุสลิมไว้ได้อย่างเข้มแข็ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholdee (2017) ที่ศึกษาเรื่องมุสลิมบางกอกน้อย : พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ ภูมิปัญญา และวิถีวัฒนธรรมอิสลามในเมืองหลวง ที่พบว่า มุสลิมบางกอกน้อยเป็นชุมชนที่ยึดมั่นในศาสนาอิสลาม มีมัสยิดเป็นศูนย์กลางของชุมชน สามารถดำรงอัตลักษณ์ที่สะท้อนผ่านการแต่งกายและการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tohtayong (2018) ที่ศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ และการรักษาอัตลักษณ์ของคนไทยเชื้อสายมลายูที่ย้ายถิ่นมาตั้งถิ่นฐานในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา ชุมชนมุสลิมเสรีไทย ที่พบว่าวิถีการรักษาอัตลักษณ์โดยผ่านสถาบันครอบครัวและการรวมกลุ่มกันทางสังคม มีอัตลักษณ์บางประการที่มีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนเพื่อให้เข้ากับบริบทของสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ คือ ภาษา การแต่งกาย อาหาร อัตลักษณ์ที่ยังคงสืบทอดอย่างต่อเนื่องไม่เปลี่ยนแปลง คือ กฎระเบียบในชุมชน ความสัมพันธ์ในชุมชน การรวมกลุ่มในชุมชน การนับถือศาสนาอิสลามและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Patan & Kriangphan (2021) ที่ศึกษาเรื่องการดำรงอัตลักษณ์มุสลิมในสังคมพหุวัฒนธรรมอีสานพบว่า การดำรงอัตลักษณ์มุสลิมในสังคมพหุวัฒนธรรมอีสานนั้นเกี่ยวข้องกับการมีความรู้ด้านศาสนาและการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม

3. ชาวมุสลิมในชุมชนสามารถปรับตัวและดำรงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็งคือความสามัคคีความร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุนกิจการของมัสยิดให้เข้มแข็งและเติบโตไปพร้อมกับชุมชน รวมทั้งสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนสอนศาสนา และร่วมกันก่อตั้งสถาบันสอนศาสนาในชุมชนเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมแบบอิสลามต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholdee (2017) ที่พบว่า การแสดงออกที่สำคัญของชาวมุสลิมคือการปลูกฝังแนวคิดและวิถีการดำรงตนตามแนวทางของศาสนาอิสลามไว้ด้วยระบบการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ประวัติศาสตร์ของชุมชนมุสลิมเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของไทย ดังนั้น องค์กร หรือหน่วยงานท้องถิ่นควรนำมาจัดพิมพ์เป็นหนังสือหรือจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลชุมชนและเผยแพร่
2. การศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจถึงรากเหง้าของท้องถิ่น จึงควรมีการศึกษาวิจัยชุมชนมุสลิมที่มีการกระจายตัวอยู่ทั่วไปเพิ่มมากขึ้น
3. ควรทำการศึกษาในกลุ่มชาติพันธุ์อื่นเพิ่มเติมเพื่อเข้าใจวิถีชีวิตทางสังคมภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ

REFERENCES

- Asawey, S. (1987). **History of Rangsit Canal: Land development and social impact 1888-1914**. Bangkok: Thammasat University Press.
- Block, M. (1979). **The Historian's Craft**. Manchester: Manchester University Press.
- Boriwethanan, T. (2023). **Lam Sa Nun**. Wiki Community SAC. Retrieved December 30, 2023, from <https://wikicomunity.sac.or.th/>
- Boonyasathit, W. (2020). **Thai history** (2nd ed.). Copy One.
- Charoenchang, S. (2012). **Tracing Siamese Muslims**. Foundation for Youth Development towards Leadership.
- Chuangpichit, T. (2008). **Ashura ceremony: Identity and ethnic maintenance of Shia Muslims in Thai society**. [Master's thesis]. Silpakorn University.
- Jitmuat, S. (1988). **Thai Muslim ethnic groups**. Sanga Rujireauporn Fund.
- Jitmuat, S. (1992). **Islamic culture** (3rd ed.). Sanga Rujireauporn Fund.
- Narasat, W. (2007). **History: Methods and development**. Department of History, Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University.
- National Economic and Social Development Board. (1964). **The first national economic development plan (phase 2)**. Retrieved March 29, 2022, from www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5806
- Patan, H., & Kriangphan, T. (2021). Maintaining Muslim identity in Isan's multicultural society. **Political Science Review**, 8(16), 123-151.
- Pholdee, S. (2017). **Bangkok Noi Muslims: Historical development, identity, wisdom and Islamic cultural ways in the capital**. Print Ozone.
- Pathum Thani Provincial Office. (2020). **Pathum Thani provincial summary**. Retrieved from http://123.242.173.131/pathumthani_news/attach_file/pathum_summary.pdf [2022, 29 Mar.]
- Ramitanon, C. (2001, Mar. 22-23). **Concepts in studying 'Tai' identity [Conference presentation]**. Conference on History and Literature Studies of Tai Ethnic Groups, Chang Kra Room, Chiang Mai Orchid Hotel, Amphoe Muang, Chiang Mai, Thailand.

- Sueb wattana, T. (1978). **Rice production and trade in Central Thailand from King Rama V to King Rama VII (1868-1932)**. [Master's thesis]. Department of History, Chulalongkorn University.
- Sueb wattana, T. (2011). **Concepts and approaches in local history studies**. Inthanin. The Center of Islamic Council of Thailand. (2023a). **Al-Ala Mosque**. In Directory of mosques. Retrieved from www.cicot.or.th/th/mosque/detail/1584/2/ [2023, 30 Dec.]
- The Center of Islamic Council of Thailand. (2023b). **Charoen Islam Mosque**. In Directory of mosques. Retrieved from www.cicot.or.th/th/mosque/detail/1567/2/ [2023, 30 Dec.]
- The Center of Islamic Council of Thailand. (2023c). **Kaew Nimit Mosque**. In Directory of mosques. Retrieved from www.cicot.or.th/th/mosque/detail/1571/2/ [2023, 30 Dec.]
- Thongfua, S. (2022). **The Muslim world: An introduction**. Faculty of Political Science, Prince of Songkla University.
- Tohtayong, S. (2018). **Identity and identity maintenance of Thai-Malay people who migrated to Bangkok: A case study of Serithai Soi 4 Muslim Community**. [Master's thesis]. National Institute of Development Administration.
- Walliphodom, S. & Songsiri, W. (2014). **Local history practice**. Lek-Prapai Viriyahpant Foundation.
-

แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุก
ในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี

MOTIVATION AFFECTING WORK EFFICIENCY OF TRUCK DRIVERS
IN TRANSPORTATION BUSINESS, PATHUMTHANI PROVINCE

อัสรียากร สง่าอารีย์กุล^{1*} และ โสจิลักษณ์ กมลศักดิ์วิกุล²

¹สาขาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

²กลุ่มงานวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

Atsareeyaporn Sangaareegul^{1*}, Sojiluk Kamonsakdavikul²

¹Logistics and Supply Chain Management, School of Business Administration, Bangkok University

²Research and Academic Services Office, Southeast Bangkok University

*E-mail: atsareeyaporn.s@bu.ac.th

Received: 2024-12-15

Revised: 2025-01-18

Accepted: 2025-02-26

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี และ 3) แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับใบอนุญาตผู้ประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกจากกรมการขนส่งทางบก จังหวัดปทุมธานี 396 คน เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.56) 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.02, S.D. = 0.78) และ 3) แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ความสำเร็จในงาน ลักษณะงานที่ทำ ความรับผิดชอบ เงินเดือนและสวัสดิการ และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ร่วมกันอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 65.2 (R^2 = 0.652) โดยตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ รองลงมา คือ เงินเดือนและสวัสดิการ และลักษณะงานที่ทำ ตามลำดับ

คำสำคัญ: แรงจูงใจ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พนักงานขับรถบรรทุก จังหวัดปทุมธานี

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the motivation of truck drivers in transportation business in Pathumthani Province 2) the work efficiency of truck drivers in the transportation business in Pathumthani Province and 3) the motivation affecting work efficiency of truck drivers in transportation business in Pathumthani Province. The sample consisted of 396 truck drivers who hold a driving license issued by the Department of Land Transport in Pathumthani Province. Research tool was questionnaire, and statistical analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The research findings revealed that 1) the overall motivation of truck drivers in transportation business in Pathumthani Province was at a very high level ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.56) 2) the overall work efficiency of truck drivers in transportation business in Pathumthani Province was at a high level ($\bar{x}$ = 4.02, S.D. = 0.78) and 3) the motivation factors of truck drivers in the transportation business in Pathumthani Province, including job satisfaction, job characteristics, responsibility, salary and benefits, and relationships with colleagues, together explained 65.2% of the variation in work efficiency (R^2 = 0.652). The most influential factor on work efficiency was responsibility, followed by salary and benefits, and job characteristics in that order.

Keywords: Motivation, Work Efficiency, Truck Driver, Pathumthani Province

บทนำ

รูปแบบการขนส่งสินค้าของประเทศไทย เป็นการขนส่งทางถนนถึงร้อยละ 80 อาจเป็น ผลมาจากการที่ภาครัฐให้ความสำคัญกับการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางถนนมากกว่า รูปแบบอื่นๆ ทำให้มีโครงข่ายระยะทางของถนน ครอบคลุมถึง 98.9% ของเส้นทางขนส่งทั้งหมด ของประเทศ ด้วยลักษณะของการขนส่งทางถนน ที่สามารถส่งตรงจากผู้ส่งหรือต้นทางถึงผู้รับ ปลายทาง และเชื่อมโยงการขนส่งรูปแบบอื่นที่ไม่สามารถให้บริการขนส่งจากต้นทางถึงปลายทาง ได้อย่างสมบูรณ์จึงต้องใช้รถบรรทุกเป็น Feeder

ขนถ่ายสินค้าต่อไปยังผู้รับปลายทาง การขนส่ง ทางถนนจึงมีบทบาทสูงต่อภาคขนส่งรวมของ ประเทศ อีกทั้งรายงานข้อมูลธุรกิจบริการขนส่ง สินค้าทางถนน พ.ศ. 2567- 2569 ได้แสดง แนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉลี่ย 2.0-3.0% ต่อปี เนื่องจากจากการทยอยฟื้นตัว ของกิจกรรมในภาคการผลิต การค้า การลงทุน และท่องเที่ยว รวมถึงธุรกรรมการค้าออนไลน์ ซึ่งสนับสนุนความต้องการขนส่งสินค้าอุปโภค บริโภค สินค้าอุตสาหกรรม วัสดุก่อสร้าง และ เครื่องจักรกลต่าง ๆ ด้วยรถบรรทุกมากยิ่งขึ้น

(Piyanch Sathapongpakdee, 2022)

จังหวัดปทุมธานีเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมมีเขตส่งเสริมนิคมอุตสาหกรรมและมีศูนย์กระจายสินค้าอยู่ทั่วจังหวัด ทำให้มีการเคลื่อนย้ายและขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกเป็นจำนวนมาก สะท้อนจากจำนวนรถบรรทุกที่มีถึง 22,679 คัน ในปี 2567 ผู้ประกอบการขนส่งมีจำนวน 4,903 ราย และผู้ได้รับใบอนุญาตประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกจากกรมการขนส่งทางบก จังหวัดปทุมธานีที่สามารถขับรถบรรทุกทั้ง 4 ชนิด คือ รถที่มีน้ำหนักกรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัม รถที่มีน้ำหนักกรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัม รถใช้สำหรับลากจูงรถอื่นหรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด บนล้อเลื่อน และรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตราย จำนวน 35,914 คน ซึ่งจำนวนพนักงานขับรถบรรทุกของจังหวัดปทุมธานีมีมากเป็นอันดับ 2 ของภาคกลางรองจากจังหวัดสมุทรปราการ (Transport Statistics Sub-Division, Planning Division, Department of Land Transport, 2024)

อนึ่ง การสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขัน การให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ ลูกค้า ผู้ประกอบการขนส่งจำเป็นต้องพัฒนาธุรกิจตั้งแต่ปัจจัยรากฐาน คือ ปัจจัยด้านบุคคล โดยเพิ่มคุณภาพของคนซึ่งประกอบด้วยด้านสติ ปัญญา ทักษะ ศักยภาพ ทักษะคิดบวก และแรงจูงใจทางบวก อันมีผลต่อระดับขีดความสามารถที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพการทำงาน มากขึ้น ดังที่ Thasing Ngowcharoenpaisansin (2016)

ศึกษากรณีบริษัทจินดาขนส่ง จำกัด พบว่า การส่งเสริมให้พนักงานได้รับการอบรมให้มีความรู้ในด้านความปลอดภัยในการทำงาน และสร้างแรงจูงใจโดยการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำธุรกิจ และแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกับบริษัท สามารถทำให้บริษัทลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการขนส่งสินค้าได้ และเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าได้ กล่าวได้ว่า การสร้างการเติบโตขององค์กรนั้น “แรงจูงใจ” เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญในการผลักดันให้พนักงานปฏิบัติงานตอบสนองตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาอิทธิพลของแรงจูงใจที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจการขนส่ง จังหวัดปทุมธานี จึงเป็นงานวิจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องมีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการบังคับรถขนาดใหญ่ น้ำหนักมาก มีความชำนาญในเส้นทางการคมนาคมและจัดตารางการขนส่ง มีความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้าให้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภคและตรงต่อเวลา และต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนค่อนข้างสูง เพราะมีชั่วโมงการทำงานในแต่ละเที่ยวที่ยาวนาน ดังนั้น คุณภาพของพนักงานขับรถบรรทุกจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันและการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งในจังหวัดปทุมธานีสามารถนำไปประกอบการวางแผนเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของการดำเนินธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาแรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี
2. ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี
3. ศึกษาแรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่งจังหวัดปทุมธานี

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกในจังหวัดปทุมธานีได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาธุรกิจด้วยการสร้างแรงจูงใจให้พนักงาน รวมทั้งสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนสร้างแรงจูงใจด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความสำเร็จในงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงานที่ทำ ความรับผิดชอบ นโยบาย และการบริหารงาน เงินเดือนและสวัสดิการ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความมั่นคงในงาน

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประกอบด้วย ด้านคุณภาพงาน ด้านเวลา ด้านปริมาณงาน และด้านค่าใช้จ่าย

ทบทวนแนวคิด

ทฤษฎี 2 ปัจจัย (Herzberg's Two-Factor Theory) ได้มีการพัฒนาโดย Frederick Herzberg, Mausner and Synderman (1967) ซึ่งเสนอแนะว่า ความพึงพอใจในการทำงานประกอบด้วย 2 แนวคิดดังนี้

1) ปัจจัยจูงใจหรือตัวกระตุ้นในการทำงาน (Motivation Factors or Motivators) เป็นความต้องการภายในของพนักงานที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความพึงพอใจในการทำงาน เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความพึงพอใจและเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ทัศนคติทางบวกและการจูงใจที่แท้จริง ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ลักษณะงานที่ท้าทายและความรับผิดชอบ

2) ปัจจัยอนามัยหรือสิ่งลดความไม่พึงพอใจในการทำงาน (Maintenance or Hygiene Factors) เป็นสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่พนักงานต้องได้รับการสนองตอบ เพราะถ้าไม่มีหรือให้ไม่เพียงพอจะทำให้พนักงานเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ นโยบายและการบริหารของบริษัท การบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ตำแหน่งงาน ความมั่นคงในการทำงาน ชีวิตส่วนตัว สภาพแวดล้อมการทำงาน และ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ

ถ้าเมื่อใดปัจจัยจูงใจลดลงต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็นอย่างมาก ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานจะลดต่ำไปด้วยในทางกลับกัน ถ้าเมื่อใดที่ปัจจัยอนามัยลดต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็นหรือขาดไป ก็จะทำให้พนักงานเกิดความไม่พอใจในการปฏิบัติงาน เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย หหมดกำลังใจในการทำงาน จนอาจเป็นสาเหตุทำให้พนักงานตัดสินใจลาออกจากงาน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องจัดหาปัจจัยทั้งสองกลุ่มขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการของพนักงานอย่างเหมาะสม เป็นการสร้างแรงจูงใจและขจัดความรู้สึกไม่พอใจในการทำงานของพนักงานให้หมดไป ทำให้พนักงานในองค์กรมีความพึงพอใจ มีความรัก และผูกพันกับองค์กร เกิดการร่วมมือร่วมใจในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้องค์กรเติบโตและพัฒนาไปในทิศทางที่ดีในอนาคต

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎี 2 ปัจจัยของ Herzberg et al. (1967) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี โดยประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานของพนักงานขับรถบรรทุก ประกอบด้วยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 9 ด้านดังนี้

1. ความสำเร็จในการทำงาน คือ ความสามารถทำงานได้สำเร็จทันตามเป้าหมาย มีส่วนร่วมในการทำงานของหน่วยงานให้สำเร็จลุล่วง สามารถแก้ไขปัญหา รู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และเมื่องานสำเร็จก็เกิดความรู้สึกพอใจในความสำเร็งนั้น

2. การได้รับการยอมรับ คือ ความยอมรับนับถือจากบุคคลรอบข้าง หรือได้รับการยกย่องชมเชยในความสามารถ รวมทั้งกำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ

3. ลักษณะงานที่ทำ คือ ความน่าสนใจของงาน ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสำคัญ มีคุณค่า เป็นงานที่ใช้ความคิด ความท้าทายความสามารถในการทำงาน ความมีอิสระในการทำงาน งานที่ทำเป็นงานที่ตรงกับความถนัด และตรงความรู้ที่ได้ศึกษามา

4. ความรับผิดชอบ คือ การได้มีโอกาสได้รับมอบหมายงานสำคัญ ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจในงานที่รับผิดชอบ ไม่ควบคุมมากเกินไป จนขาดอิสระในการทำงาน หรือมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับมอบหมาย

5. นโยบายและการบริหารของบริษัท คือ การจัดการและการบริหารงานขององค์กร มีการแบ่งงานไม่ซับซ้อน มีความเป็นธรรม มีการเขียนนโยบายที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทราบอย่างทั่วถึง

6. ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คือ ผลตอบแทนที่องค์กรจ่ายให้แก่พนักงานสำหรับการทำงานให้องค์กร ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเป็นสวัสดิการด้านสุขภาพ และการประกันชีวิต วันหยุดพักผ่อน/พักร้อน หรือ บำเหน็จบำนาญ

7. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง กิริยาอาการที่ใช้ติดต่อกับเพื่อนร่วมงาน แสดงถึงความสัมพันธ์อันดี และมีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี

8. สภาพแวดล้อมในการทำงาน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำงาน เช่น เสียง แสงสว่าง อุณหภูมิ การระบายอากาศ กลิ่น บรรยากาศในการทำงาน ชั่วโมงในการทำงาน รวมทั้ง อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

9. ความมั่นคงในการทำงานคือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงานและความยั่งยืนของหน้าที่การงาน

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน Peterson and Plowman (1989) สรุปแนวคิดของประสิทธิภาพในการทำงานไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. คุณภาพของงานคืองานมีคุณภาพสูง ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจ ผลการทำงานมีความถูกต้อง ได้ตาม

มาตรฐาน รวดเร็ว

2. ปริมาณงาน คือ ผลงานที่ปฏิบัติ ได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน หรือเป้าหมายขององค์กร

3. เวลา คือ เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานน้อย และการส่งมอบงานตรงตามกำหนด ด้วยความถูกต้อง และรวดเร็ว

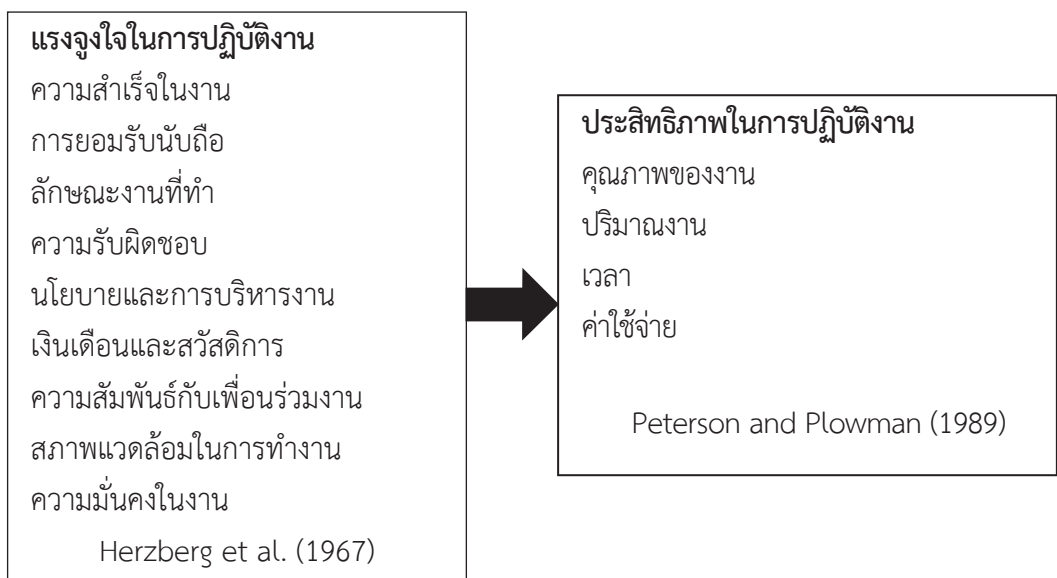
4. ค่าใช้จ่าย คือ การใช้ทรัพยากรด้านเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ้มค่า เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด และได้ผลกำไรมากที่สุด

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดประสิทธิภาพในการทำงานของ Peterson and Plowman (1989) ทั้ง 4 ประการในการศึกษาประสิทธิภาพในปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร คือ พนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกจากกรมการขนส่งทางบก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 35,914 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2567) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Yamane, 1970) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้ 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน คัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 34 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ประเมินค่า และ ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 12 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบมาตรา ประเมินค่า ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ความสอดคล้องของเนื้อหาได้ค่าความตรงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับพนักงานขับรถบรรทุกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

หาค่าความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha Coefficient ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 396 คน ร้อยละ 42.9 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 62.1 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 62.4 มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 51.1 มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 39.1 มีอายุการทำงานระหว่าง 6-10 ปี

2. แรงจูงใจและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.27 , S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสำเร็จในงานเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{x}$ = 4.37, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ นโยบายและการบริหารงาน ($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.68) ลักษณะงานที่ทำ ($\bar{x}$ = 4.31, S.D. = 0.55) และ เงินเดือนและสวัสดิการ ($\bar{x}$ = 4.09, S.D. = 0.70) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี

แรงจูงใจของพนักงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ความสำเร็จในงาน	4.37	.53	มากที่สุด	(1)
2. การยอมรับนับถือ	4.27	.69	มากที่สุด	(6)
3. ลักษณะงานที่ทำ	4.31	.55	มากที่สุด	(3)
4. ความรับผิดชอบ	4.25	.63	มากที่สุด	(7)
5. นโยบายและการบริหารงาน	4.34	.68	มากที่สุด	(2)
6. เงินเดือนและสวัสดิการ	4.09	.70	มาก	(9)
7. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.29	.65	มากที่สุด	(4)
8. สภาพแวดล้อมในการทำงาน	4.28	.67	มากที่สุด	(5)
9. ความมั่นคงในงาน	4.24	.69	มากที่สุด	(8)
ภาพรวม	4.27	0.56	มากที่สุด	-

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ เป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.81) รองลงมาในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุก คือ คุณภาพงาน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.80) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.81) และปริมาณงาน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.83) ตามลำดับเป็นรายด้านพบว่า เวลา มีระดับความคิดเห็นดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1.ด้านคุณภาพงาน	4.02	.80	มาก	(2)
2.ด้านปริมาณงาน	3.96	.83	มาก	(4)
3.ด้านเวลา	4.07	.81	มาก	(1)
4.ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	4.01	.81	มาก	(3)
ภาพรวม	4.02	.78	มาก	

3. แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้เป็นตัวแปรต่อเนื่องและอยู่ในระดับมาตรวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval scale)

2. ตัวแปรอิสระแต่ละตัวและตัวแปรตามมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยพิจารณาจากแผนภาพการกระจาย (Scatter plots)

3. ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity) โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้ค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.198-0.287 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.811-6.997 ซึ่งจะเห็นว่า

ค่า Tolerance ไม่เข้าใกล้ 1 และค่า VIF (Variance Inflation Factors) น้อยกว่า 10

4. การแจกแจงของตัวแปรตามเป็นแบบโค้งปกติ พิจารณาจากการใช้ Kolmogorov-Smirnov Test โดยผลการทดสอบพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5. ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมีความคงที่ทุกค่าสังเกต (Homoscedasticity) พิจารณาด้วยการใช้แผนภาพการกระจาย (Scatter plots)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีการ Enter เพื่อหาอิทธิพลของตัวแปรต้นพบว่า แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการยอมรับนับถือ นโยบายและการบริหารงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความมั่นคงในงาน ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter ของแรงจูงใจที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรอิสระ	B	Beta	t	P-value
ค่าคงที่	3.136		9.569	.000
ความสำเร็จในงาน	.262	.178	2.239	.026
การยอมรับนับถือ	-.033	-.030	-.307	.759
ลักษณะงานที่ทำ	.402	.283	2.913	.004
ความรับผิดชอบ	-.611	-.491	-4.007	.000
นโยบายและการบริหารงาน	-.142	-.123	-1.127	.260
เงินเดือนและสวัสดิการ	.454	.406	4.710	.000

ตัวแปรอิสระ	B	Beta	t	P-value
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	-.334	-.277	-2.542	.011
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	.235	.202	1.728	.085
ความมั่นคงในงาน	-.017	-.015	-.137	.891

$R=0.788$ $R^2=0.621$ $F= 69.98$ $p \text{ value} < 0.001$

ผลการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน พบว่า แรงจูงใจของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีได้แก่ความสำเร็จในงาน ลักษณะงานที่ทำความรับผิดชอบ เงินเดือนและสวัสดิการ และ

ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ร่วมกันอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสามารถอธิบายความผันแปรร่วมกันได้ร้อยละ 65.2 ($R^2=0.652$) ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter ของแรงจูงใจที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรอิสระ	B	Beta	t	P-value
ค่าคงที่	3.176		9.861	.000
ความสำเร็จในงาน	.258	.175	2.340	.020
ลักษณะงานที่ทำ	.360	.253	2.656	.008
ความรับผิดชอบ	-.633	-.508	-4.986	.000
เงินเดือนและสวัสดิการ	.460	.411	5.283	.000
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	-.239	-.198	-2.385	.018

$R=0.807$ $R^2=0.652$ $F= 79.65$ $p \text{ value} < 0.001$

สามารถเขียนสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน = $3.176 + 0.258$ (ความสำเร็จในงาน) + 0.360 (ลักษณะงานที่ทำ) - 0.633 (ความรับผิดชอบ) + 0.460 (เงินเดือนและสวัสดิการ) - 0.239 (ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน)

เขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$Z_{\text{ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน}} = 0.175$
 $(Z_{\text{ความสำเร็จในงาน}}) + 0.253 (Z_{\text{ลักษณะงานที่ทำ}}) - 0.508$
 $(Z_{\text{ความรับผิดชอบ}}) + 0.411 (Z_{\text{เงินเดือนและสวัสดิการ}}) - 0.198$
 $(Z_{\text{ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน}})$

ทั้งนี้จากสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ ($Beta = -0.508$) รองลงมา คือ เงินเดือนและสวัสดิการ ($Beta = 0.411$) และลักษณะงานที่ทำให้ ($Beta = 0.253$) โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ความสำเร็จในงาน ($Beta = 0.175$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า ความรับผิดชอบเป็นตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือ เงินเดือนและสวัสดิการ และลักษณะงานที่ทำให้ สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

แรงจูงใจ “ด้านความรับผิดชอบ” มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการอาชีพขับรถบรรทุกเป็นตัวกลางในการขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคด้วยคุณภาพของสินค้ายังต้องสดใหม่และทันต่อความต้องการในการอุปโภคและบริโภคของลูกค้า พนักงานขับรถจึงต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบายจากภาครัฐในด้านการขนส่งทางบก เริ่มตั้งแต่การต้องมีบัตรประจำตัวด้านวิชาชีพยานพาหนะประเภทรถบรรทุก การนำรถบรรทุกตรวจสภาพการใช้งานและต่อทะเบียน การปฏิบัติตามกฎด้านความปลอดภัยบนท้องถนนโดยการติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัย การปฏิบัติตามระเบียบ

ด้านการขับขี่ทั้งด้านความเร็ว และการควบคุมน้ำหนักบรรทุก การกำหนดเส้นทางการขนส่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน และความล่าช้าในการส่งมอบสินค้า

นอกจากนี้ พนักงานขับรถต้องมีความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้าให้ตรงเวลาและทันเวลา หากเป็นกรณีการนำเข้าสินค้าจะมีการทำสัญญาการส่งมอบว่า หากส่งมอบช้ากว่ากำหนดจะมีการปรับเงิน หรือในกรณีส่งออก หากไม่สามารถนำสินค้ามาบรรจุลงเรือขนถ่ายสินค้าได้ทันทีก็หมายถึงไม่สามารถส่งออกสินค้าไปให้ลูกค้าที่อยู่ต่างประเทศในทันตามกำหนด ซึ่งการจอร์ระวางพื้นที่เรือขนถ่ายสินค้าในรอบถัดไปอาจต้องใช้เวลาหลายวัน พนักงานขับรถบรรทุกขนส่งสินค้าจึงต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดตามเงื่อนไขเวลาในการส่งมอบสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg et al. (1967) ที่กล่าวว่า ความรับผิดชอบ (Responsibility) ซึ่งเป็นปัจจัยภายในของพนักงานและเกี่ยวข้องกับงานโดยตรงนั้น หากพนักงานได้รับความไว้วางใจในงานที่รับผิดชอบ และได้รับมอบหมายงานสำคัญ หรือมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับมอบหมายก็จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความพึงพอใจ และเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kiratirittikool and Kerdngern (2024) ที่พบว่า แรงจูงใจภายในซึ่งเป็นสมรรถนะของพนักงานขับรถส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของธุรกิจขนส่งสินค้าควบคุมอุณหภูมิในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แรงจูงใจ “ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ” มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีรองลงมา ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมต่อการดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีพบว่า ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ที่มาของรายได้ของพนักงานขับรถบรรทุกทุกนั้นมาจาก 2 แหล่งคือ หนึ่ง เงินเดือนและ สอง ค่าเที่ยววิ่งรถ ค่าเที่ยววิ่งรถนั้นจะได้มากหรือน้อยในแต่ละเดือนขึ้นอยู่กับการทำงาน หากพนักงานขับรถบรรทุกสามารถบริหารจัดการเวลาการวิ่งขนส่งสินค้าได้มากจะสามารถได้รับค่าตอบแทนมาก งานขับรถบรรทุกขนส่งสินค้ามีลักษณะงานในแง่การได้รับค่าตอบแทนคล้ายกับพนักงานส่งเสริมการขายที่ต้องขยันทำยอดขายจากการขายสินค้าโดยจะมีฐานตั้งต้นเงินเดือนไม่มากนัก สิ่งที่ทำนายสำหรับงานขนส่งสินค้าคือการปฏิบัติงานแข่งกับเวลาในด้านสวัสดิการ นายจ้างจะจัดให้มีประกันสังคม ประกันชีวิตหรือประกันอุบัติเหตุเพราะเป็นอาชีพที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg et al. (1967) ที่กล่าวว่า ผลตอบแทนที่องค์กรจ่ายให้แก่พนักงานสำหรับการทำงานในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเป็นผลตอบแทนชนิดใดชนิดหนึ่งซึ่งพนักงานได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากเงินเดือน ค่าจ้าง ได้แก่ สวัสดิการด้านสุขภาพ

และการประกันชีวิต วันหยุดพักผ่อน/พักร้อน เป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นที่พนักงานจะต้องได้รับการสนองตอบ เพราะถ้าไม่มีให้หรือให้ไม่เพียงพอจะทำให้พนักงานเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย หหมดกำลังใจในการทำงานนำไปสู่การหมดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tansakul (2022) พบว่าปัจจัยด้านเงินเดือนและสวัสดิการมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท เอ็ม เอ็ม โลจิสติกส์ จำกัด สาขาระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 28.5 และ Chunjit (2022) ที่พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ของพนักงานขับรถบรรทุกเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคงอยู่ของพนักงานขับรถบรรทุก

แรงจูงใจ “ด้านลักษณะงานที่ทำ” มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีรองลงมา ทั้งนี้เนื่องจาก พนักงานขับรถบรรทุกไม่ใช่ผู้ที่เพียงขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคเท่านั้น ยังต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้าและการขนส่งสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเส้นทางและตารางขนส่ง (Routing and Scheduling in Transport) เพื่อช่วยประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายค่าเชื้อเพลิงหรือต้นทุนการขนส่งสินค้า ในกรณีที่ “ขนส่งสินค้านำเข้าประเทศ” นั้น ลักษณะงานเป็นการเข้าไปรับตู้สินค้า ณ ท่าเทียบเรือของแต่ละผู้ประกอบการโดยเรือบรรทุกสินค้าจะนำสินค้าจากต่างประเทศ

เพื่อส่งตามคำสั่งซื้อภายในประเทศซึ่งมักบรรจุสินค้ามาเป็นตู้ คอนเทนเนอร์ นายจ้างจะมีการแจ้งการปฏิบัติงานในแต่ละวันแก่พนักงานขับรถเป็นเอกสารการรับตู้สินค้าว่าจะต้องเข้าไปรับที่ท่าเทียบเรือแห่งใด และมีเอกสารแจ้งสถานที่ว่า จะต้องไปส่งที่ใด พนักงานขับรถต้องมีความรู้เกี่ยวกับตู้สินค้าคอนเทนเนอร์ว่า เป็นตู้ที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งขนาด ได้แก่ ตู้ขนาด 20 ฟุต และตู้ขนาด 40 ฟุต และมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าที่ต้องขนส่ง หากเป็นสินค้าของสดเสียง่าย เช่น เนื้อสัตว์ สินค้าเกษตร อาหาร จะถูกบรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์แบบตู้เย็นซึ่งต้องชาร์จไฟให้ทำความเย็นภายในตู้ตลอดเวลา หากเป็นสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไปจะถูกบรรจุในตู้สินค้าปกติ (ตู้แห้ง) และหากเป็นสารเคมีที่เป็นประเภทของเหลวจะถูกบรรจุในถังสารเคมี (Tank) สินค้าที่นำเข้าภายในประเทศต้องผ่านการชำระภาษี และถูกตรวจสอบจากหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตนำเข้าให้เสร็จสิ้นก่อน สำหรับการ “ขนส่งสินค้าส่งออกจากภายในประเทศ” นั้น เมื่อบรรจุสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์เรียบร้อยแล้ว พนักงานจะต้องขับรถนำตู้สินค้าไปส่งยังท่าเทียบท่าเรือให้ทันก่อนที่ทำเนียบท่าเรือแต่ละแห่งจะตัดบัญชีการส่งออกตู้ (Cut – Off) ให้ทันต่อตารางการขนส่งของเรือบรรทุกสินค้า เพราะท่าเทียบท่าเรือแต่ละแห่งจะมีแผนงานการนำตู้สินค้าจากรถบรรทุกที่มาส่ง โดยจะมีการคำนวณน้ำหนักให้เหมาะสมกับน้ำหนักความจุของเรือบรรทุกสินค้าที่เข้ามารับตู้ไปส่งยังต่างประเทศ โดยต้องผ่านการตรวจสอบสินค้าที่จะทำการส่งออกจากหน่วยงานรัฐต่าง ๆ

เช่นเดียวกับกระบวนการนำเข้าสินค้า เมื่อพิจารณาข้อมูลพื้นฐานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่มีอายุการทำงานระหว่าง 6-10 ปี จึงมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าและมีความเชี่ยวชาญในการจัดเส้นทางเดินรถและตารางขนส่งอย่างละเอียดแม่นยำ และปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg et al. (1967) ที่กล่าวว่าการทำงานสามารถทำงานได้สำเร็จทันตามเป้าหมาย มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และเมื่องานสำเร็จก็เกิดความรู้สึกพอใจในความสำเร็จนั้น จะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้พนักงานทำงานด้วยความพึงพอใจและนำไปสู่ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Dhiratanuttdilok & Pasunon (2020) ที่พบว่าแรงจูงใจด้านลักษณะงานที่ทำงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์เขตพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทยในระดับสูง Chuenwong (2017) ที่พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานในธุรกิจการขนส่ง จังหวัดเชียงราย คือ ความพึงพอใจในการทำงาน ด้านตัวงาน ที่เป็นลักษณะขอบข่ายของงานที่ชัดเจน มีความท้าทาย ความหลากหลาย และความเป็นอิสระ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพอใจในงานสูง

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถ

บรรทุกในกลุ่มธุรกิจขนส่ง จังหวัดปทุมธานี พบว่า แรงจูงใจด้านความรับผิดชอบ เงินเดือนและสวัสดิการ และลักษณะงานที่ทำ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจขนส่ง สามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาองค์กรได้ดังนี้

1. เพิ่มพูนศักยภาพพนักงานขับรถ บรรทุกด้วยการจัดฝึกอบรมมุ่งเน้นให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น
2. เสริมแรงจูงใจด้วยการจัดสรร

ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ทั้งในรูปของเงินเดือน สวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะค่าเที่ยววิ่งรถ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานขับรถ บรรทุกและครอบครัวและเอื้อต่อการลดอัตราการลาออกของพนักงานขับรถบรรทุกที่มีความรู้ความชำนาญ และมีความรับผิดชอบสูง

3. สนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่สามารถคำนวณหาเส้นทางคมนาคมที่สั้นที่สุดและปลอดภัยที่สุดเพื่อให้พนักงานขับรถบรรทุกใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดเส้นทางและตารางขนส่ง

REFERENCES

- Herzberg, F., Mausner, B. & Synderman, B.B. (1967). **The Motivation to work**. (2d ed.) New York: Wiley.
- Chuenwong, P. (2017). Operational efficiency of workers: A case of transportation business in Chiang Rai province. **Journal of Economics and Management Strategy**, 4(2), 92-100. (In Thai)
- Peterson, E. & Plowman, E.G. (1989). **Business organization and management**. Homewood, Illinois: Richard D. Irwin.
- Sathapongpakdee, P. (2022). **Industry outlook 2022-2024: Road freight transportation service**. Retrieved from <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/logistics/road-freight-transportation/io/road-freight-transportation-2022-2024> [2024, 4 Nov.]
- Kiratirittikool, S. & Kerdngern, N. (2024). The effects of competency for the factors of drivers enhanced the efficiency on temperature controlling transportation businesses in Bangkok and the surrounding areas. **Journal of Roi Kaensarn Academi**, 9(1), 440-454. (In Thai)
- Yamane, T. (1970). **Statistic: an introductory analysis**. (2nd ed). New York: Harper & Row.

- Chunjit, T. (2022). **Factors affecting truck driver's retention**. (Master degree's Independent study). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Dhiratanuttdilok, T. & Pasunon, P. (2020). Pattern of relationship between motivation and job performance effectiveness of truck drivers in logistics industry: the application of canonical correlation. **Journal of Economics and Management Strategy**. 8(1), 83-96. (In Thai)
- Tansakul, T. (2022). **Factors influencing employee's work efficiency of MM logistics company limited, Rayong branch**. (Master degree's Independent study). Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi.
- Ngowcharoenpaisansin, T. (2016). **Cost reduction and optimizing in transportation case studies: Jinda Transport Co., Ltd**. Retrieved from https://eng.utcc.ac.th/upload/staffs/publication/watcharavee_cha/289_1516937907_48981574.pdf [2024,18 Nov.]
- Transport Statistics Sub-Division, Planning Division, Department of Land Transport. (2024). **The number of driving licenses and transport personnel licenses classified by type and statistics on transport operator license**. Retrieved from <https://web.dlt.go.th/statistics/> [2024, 4 Nov.]
-

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ

LEGAL PROBLEM ABOUT PREVENTIVE MEASURES OF RECIDIVISM IN SEXUAL OR VIOLENT OFFENSES ACT B.E. 2565 (2022): SPECIFIC STUDY ON SEXUAL OFFENSE

ปรัชญารณ วุฒิยาสาร* พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล

หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Prutchayathron Wuttiyasan* Pornphet Cholsaktrakul

Master of Laws, Major of Law, Humanities and Social Science Faculty, Phranakhon Rajabhat University,

*E-mail: thonsan2528@gmail.com

Received: 2024-11-29

Revised 2025-01-09:

Accepted: 2025-02-26

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิจัยเอกสาร

ผลการวิจัยพบว่าพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีการบังคับใช้กับคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเพียงไม่กี่ฐานความผิด ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีการกำหนดไว้เพียง 13 มาตรการ ซึ่งไม่มีมาตรการเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศ และปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางการแพทย์ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ยังบัญญัติไว้มืดมน

งานวิจัยนี้ขอเสนอแนะให้แก้ไขมาตรา 3 และมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 และตรากฎกระทรวงเพื่อรองรับมาตรการกักขังหรือกักขังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

คำสำคัญ: ความผิดเกี่ยวกับเพศ, การกระทำความผิดซ้ำ, มาตรการทางการแพทย์, มาตรการเฝ้าระวัง

ABSTRACT

The main objective of this research is to analyze and to find out guidelines for solving legal problems about the Preventive Measures of Recidivism in Sexual or Violent Offenses Act, B.E. 2565 (2022), in the case of sexual offense only. It is qualitative research by conducting documentary research.

According to the research outcome, the Preventive Measures of Recidivism in Sexual or Violent Offenses Act, B.E. 2565 (2022), in the case of sexual offense, still has the problem about the count of sexual offense, i.e. there is enforcement with a few counts of sexual offense. As regards the problem about surveillance measures, there are 13 measures as imposed; however, there is no particular measure of sexual offense. And there is another problem, i.e. there is an unclear provision concerning medical measures against sexual offense.

This research has a suggestion that Section 3 and Section 22 of the Preventive Measures of Recidivism in Sexual or Violent Offenses Act, B.E. 2565 (2022) should be amended. And the ministerial regulation should be issued in order to support a measure for injecting a drug to reduce sex hormones.

Key words: sexual offense, recidivism, medical measures, surveillance measures

บทนำ

คดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นปัญหาที่อยู่ในสังคมไทยมานานที่คนในสังคมพยายามหาแนวทางแก้ไข โดยเฉพาะการป้องกันภัยจากบุคคลที่น่าจะเป็นอันตราย หนึ่งในนั้นคือผู้ที่เคยก่ออาชญากรรมทางเพศมาแล้ว เพราะผู้ที่กระทำความผิดทางเพศมาแล้วมีความเป็นไปได้มากที่จะกระทำความผิดซ้ำอีก (Cholsaktrakul, 2019) ตัวอย่างคดีที่เป็นข่าวสะเทือนขวัญสังคมไทยที่เกิดจากผู้กระทำความผิดซ้ำ เช่น ในปี พ.ศ. 2557 เกิดคดีเด็กถูกระงับทำชำเราบนรถไฟแล้วฆ่าปิดปาก ซึ่งเป็นคดีที่โด่งดังไปทั่วประเทศ และผู้กระทำความผิดเคยก่อเหตุมาแล้วหลายครั้ง

(Manager Daily, 2014). คดีนี้เป็นคดีที่ทำให้เกิดกระแสสังคมเรียกร้องให้มีการประหารชีวิตผู้ที่กระทำความผิดซ้ำจนกระทำความผิดซ้ำเรา เนื่องจากสังคมมองว่าในประเทศไทยอัตราโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศยังมีอัตราโทษที่เบาเกินไป ซึ่งต่อมาทำให้ประเทศไทยมีการตราพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในพระราชบัญญัตินี้มีการนำมาตรการต่างๆ มาใช้เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจากผู้พ้นโทษแล้วออกมาเรือนจำ โดยแบ่งได้เป็น 4 มาตรการหลัก ๆ คือ (1) มาตรการแก้ไขฟื้นฟู

ผู้กระทำความผิด รวมถึงมาตรการทางการแพทย์ (2) มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (3) มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และ (4) การคุมขังฉุกเฉิน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ พระราชบัญญัตินี้ยังมีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำทางเพศ ที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาในประเด็นปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 3 ได้บัญญัติให้ใช้บังคับกับความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 283 ทวิ และมาตรา 284 เท่านั้น ซึ่งหากเปรียบเทียบกับในรัฐวิกทอเรีย เครือรัฐออสเตรเลีย พระราชบัญญัตินักโทษอุกฉกรรจ์ พ.ศ. 2561 (Serious Offenders Act 2018) ซึ่งเป็นกฎหมายที่เป็นต้นแบบของพระราชบัญญัติ ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศไว้หลายฐาน เช่น การเผยแพร่สื่อที่มีการล่วงละเมิดเด็ก การทำให้บุคคลอื่นให้บริการทางเพศเชิงพาณิชย์ การลักพาตัวหรือกักขังเพื่อการค้าประเวณี เป็นต้น ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมของฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับ

เพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

2. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับ เพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 22 ได้กำหนดให้มีมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งมีมาตรการกำหนดไว้เพียง 13 มาตรการ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในสหรัฐอเมริกา จะมีการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศไว้เฉพาะมากกว่านี้ เช่น การขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ เป็นต้น ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความเหมาะสมของ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดสำหรับความผิดเกี่ยวกับเพศ

3. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางการแพทย์ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับ เพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 19 (1) กำหนดให้มาตรการทางการแพทย์ เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดย มาตรการทางการแพทย์ที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 19 (1) ให้ดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรมอย่างน้อยสองคนซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน เป็นที่ทราบกันดีว่า มาตรการทางแพทย ดังกล่าว หมายถึงการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศ (Matichon Online, 2022) ซึ่งมีการใช้ใน ต่างประเทศ เช่น เกาหลีใต้ ปากีสถาน อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา ฯลฯ (BBC NEWS, 2022) แต่

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ยังมีการบัญญัติไว้มิชัดเจน ทำให้ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถนำมาตราการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศมาใช้ได้จริง ในประเด็นปัญหานี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการนำมาตราการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศมาใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ
4. เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เฉพาะคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความเป็นมา ความหมาย

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

2. ทำให้ทราบกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ กฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

3. ทำให้ทราบปัญหากฎหมายของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

4. ทำให้ได้แนวทางแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยจะศึกษาเฉพาะประเด็นปัญหาเฉพาะในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ทบทวนแนวคิด

1. ความหมายของการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

การกระทำความผิดซ้ำ (Recidivism หรือ reoffending) หมายถึง ผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยตัวออกจากเรือนจำไปแล้วทั้งกรณีพ้นโทษแบบมีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข ในช่วงปีงบประมาณหนึ่งๆ

แล้วหวนกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยถูกส่งตัวเข้าสู่เรือนจำอีกครั้ง ทั้งในกรณีผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังภายในระยะเวลาช่วงหนึ่งที่กำหนดไว้หลังการปล่อยตัวดังกล่าว (Puksed, 2021)

ส่วนความหมายของความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทยไม่มีบทนิยามไว้โดยตรงในประมวลกฎหมายอาญา แต่ได้มีการบัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับเพศไว้ในประมวลกฎหมายอาญา สำหรับความผิดเกี่ยวกับเพศ (มาตรา 276-287/2) ได้แก่ การข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นหรือเด็ก (มาตรา 276 ถึงมาตรา 277) การอนาจาร (มาตรา 278 ถึงมาตรา 281) คำบุคลเพื่อสนองความใคร่ (มาตรา 282 ถึงมาตรา 286) (มาตรา 282 ถึงมาตรา 286) ได้แก่ การจัดหาบุคคลเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น การพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร และดำรงชีพจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณี การค้าสิ่งลามก (มาตรา 287) และสื่อลามกอนาจารเด็ก ได้แก่ การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็ก (มาตรา 287/1) การเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็ก (มาตรา 287/2) 12 นอกจากนี้ ยังมีความผิดเกี่ยวกับเพศในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 13 ความผิดเกี่ยวกับศพ เช่น การชำเราศพ (มาตรา 366/1) การอนาจารศพ (มาตรา 366/2) ภาค 3 ลหุโทษ เช่น กระทำการอันควรขายหน้าต่อหน้าธารกำนัล หรือกระทำการลามกอย่างอื่น (มาตรา 388) การทำให้ผู้อื่นเกิดความหวาดกลัว (มาตรา 392) และการกระทำต่อผู้อื่นตามมาตรา 397 เป็นต้น (Laitip, 2017). นอกจากประมวลกฎหมายอาญายังมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดทางเพศ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าความผิดเกี่ยวกับเพศจะเกี่ยวข้องกับประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติอื่น ๆ อีกหลายพระราชบัญญัติ

สำหรับความหมายของการกระทำ ความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความหมายของผู้วิจัย จึงหมายถึง การที่ผู้ต้องขังในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับเพศที่ออกมาเรือนจำไม่ว่าจะเป็นการออกมาจากเรือนจำเพราะพ้นโทษ หรือออกมาจากเรือนจำชั่วคราวได้กระทำความผิดซ้ำในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีความผิดเกี่ยวกับเพศอีก โดยไม่จำเป็นต้องเป็นความผิดฐานเดิม

2. แนวคิดการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำทางเพศ

ในแต่ละปีเรือนจำปล่อยตัวนักโทษประมาณปีละ 200,000 คน ในบรรดานักโทษที่ปล่อยตัวจากเรือนจำดังกล่าวมีเพียงประมาณ 6% เท่านั้นที่เป็นการปล่อยตัวแบบพักการลงโทษ การปล่อยตัวแบบพักการลงโทษ หมายถึง นักโทษเด็ดขาดเหล่านี้ยังไม่ได้เป็นอิสระอย่างแท้จริง แต่ได้รับการปล่อยตัวอยู่ภายใต้ความดูแลของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ ในระหว่างระยะเวลาคู่มประพฤติ ในขณะที่นักโทษเด็ดขาดมากกว่า 93% ได้รับการปล่อยตัวแล้วเป็นอิสระอย่างแท้จริง หมายถึง เมื่อออกจากเรือนจำไปแล้ว จะได้รับอิสระทันทีไม่มีการเฝ้าระวังจากใคร ไม่มีหน้าที่ต้องไปรายงานตัวกับใครหากเป็นคดีอาญาทั่วไป

เช่น ลักทรัพย์ หรือคดียาเสพติดซึ่งเป็นคดีที่มีนักโทษจำนวนมากที่สุดในเรือนจำ การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำก็อาจทำได้โดยการใช้มาตรการทั่วไป แบบเดียวกันกับมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมและมาตรการอื่นๆ ในการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดอาญา แต่หากนักโทษที่เป็นผู้ได้รับการปล่อยตัวแบบพ้นแล้วพ้นเลยเหล่านี้เป็นผู้กระทำความผิดออกนอกระบบที่ใช้ความรุนแรง เช่น เป็นผู้กระทำความผิดฆาตกรรม ข่มขืนกระทำชำเรา ลักพาตัว เรียกค่าไถ่การปล่อยตัวแบบพ้นแล้วพ้นเลยย่อมสร้างความเสี่ยงภัยให้กับสังคมที่จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการที่นักโทษเหล่านี้ไปกระทำความผิดซ้ำ มาตรการทั่วไปคงไม่พอที่จะป้องกันการกระทำความผิดซ้ำบุคคลเหล่านี้ในออสเตรเลียเรียกชื่อผู้กระทำความผิดออกนอกระบบที่ใช้ความรุนแรงเหล่านี้ว่าเป็น “ผู้กระทำความผิดออกนอกระบบ” (Serious offenders) ในอังกฤษเรียกว่า “ผู้กระทำความผิดอันตราย” (Dangerous offenders) เช่นเดียวกับในฝรั่งเศสที่เรียกว่า “dangereux” กฎหมายในหลายประเทศมีมาตรการพิเศษเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดออกนอกระบบเหล่านี้ไปกระทำความผิดซ้ำภายหลังได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ มาตรการพิเศษดังกล่าวมาอยู่ในกฎหมายไทยฉบับหนึ่งที่ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 และมีผลใช้บังคับแล้วเมื่อ 23 มกราคม 2566 ที่ผ่านมานี้คือ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 หลักป้องกันการกระทำความ

ผิดซ้ำมีหลักการสำคัญ 3 ข้อ คือ ประการที่หนึ่ง คุ้มครองความปลอดภัยของสังคมไม่ให้ได้รับอันตรายซ้ำจากผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง ประการที่สอง มุ่งฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิดดังกล่าว และประการที่สาม เคารพสิทธิของผู้ต้องคำสั่งต่างๆ อย่างเหมาะสม (Srisani, 2023)

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เนื่องจากผู้กระทำความผิดออกนอกระบบบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการจำคุกจนพ้นโทษแล้วจะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้างแต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดออกนอกระบบที่ใช้ความรุนแรงซ้ำในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกัน ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกนอกระบบที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด

อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันสังคมและ ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจ เกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ (หมายเหตุ ท้ายพระราชบัญญัติ) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ต้นแบบ มาจากพระราชบัญญัตินักโทษอุกฉกรรจ์ พ.ศ. 2561 (Serious Offenders Act 2018) รัฐวิททอเรีย เครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งมีแนวคิดที่ ออกมาเพื่อคุ้มครองสังคมจากผู้กระทำความผิด ที่เป็นภัยต่อสาธารณะ ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการ กระทำความผิดซ้ำ โดยเฉพาะผู้ที่มีประวัติอาชญากรรม รุนแรง เช่น อาชญากรรมทางเพศหรืออาชญากรรม รุนแรงต่อร่างกาย วัตถุประสงค์ของกฎหมายเพื่อ ปกป้องสังคมจากผู้กระทำความผิดรุนแรงที่มีความเสี่ยงสูงในการกระทำความผิดซ้ำ เสริมสร้างความปลอดภัยสาธารณะ โดยใช้มาตรการควบคุมและ กักขังสำหรับผู้ที่ยังคงเป็นภัยต่อสังคมหลังจาก พ้นโทษ และส่งเสริมการบำบัดและฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เพื่อลดโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ (Daengpai, 2023)

3. สิทธิของผู้พ้นโทษ

ผู้พ้นโทษถือเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่จะมี สิทธิ เสรีภาพ เท่ากับบุคคลอื่น ๆ สิทธิมนุษยชน (Human Rights) เป็นแนวคิดที่มีรากฐานมาจาก ความเชื่อ ปรัชญา คำสอนทางศาสนา ศีลธรรม และ จริยธรรมของสังคม และวัฒนธรรมต่าง ๆ ในโลก ที่เชื่อว่ามนุษย์ที่เกิดมาทุกคนมีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ เช่น ทุกศาสนามีบัญญัติห้ามการทำลายชีวิตมนุษย์

นอกจากนั้นก็มีปรัชญาความเชื่อในวัฒนธรรม ตะวันตกที่ว่ามนุษย์มีสิทธิโดยธรรมชาติในฐานะ ที่เกิดเป็นมนุษย์ โดยมนุษย์มีความชอบธรรม ในด้านจริยธรรมที่จะรักษาชีวิตของตนเอง มีอิสระ ทางความคิด และเชื่อว่าไม่ว่าแต่ละคนจะมีความ แตกต่างกันในด้านใด ทุกคนมีศักดิ์ศรีแห่ง ความเป็นมนุษย์โดยเท่าเทียมกัน (Amnesty International Thailand, 2018) ซึ่งหลักสิทธิ มนุษยชนนี้ได้มีการบัญญัติรับรองสิทธิไว้ทั้งใน ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ ทางการเมือง ซึ่งผู้พ้นโทษที่ออกมาจากเรือนจำ ก็เป็นบุคคลที่มีสิทธิ เสรีภาพ เช่นเดียวกับบุคคล ทั่วไป เพียงแต่อาจจะถูกลงโทษหรือถูกกีดรอน สิทธิบางประการ เพราะการกระทำที่ล่วงละเมิด บุคคลอื่น แต่ไม่ได้หมายความว่า การลงโทษหรือ การกีดรอนสิทธินั้นจะกระทำไปโดยไม่สนใจใน เรื่องสิทธิมนุษยชนเลย หรืออาจกล่าวได้ว่าจะ ต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสม ไม่เป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน และทำไปเพื่อความปลอดภัยของ สาธารณชน

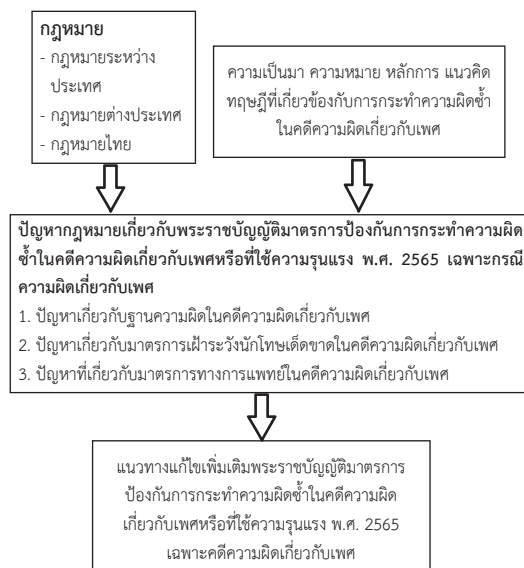
สมมติฐาน

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในคดีความผิด เกี่ยวกับเพศ ปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิดในคดี ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการ เฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับ เพศและปัญหาที่เกี่ยวกับมาตรการทางการแพทย์

ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ จำเป็นต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 3 และมาตรา 22 และตรากฎกระทรวงเพื่อรองรับมาตรการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศเพื่อให้กฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการนำไปแก้ปัญหการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศได้อย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศของนักโทษเด็ดขาดที่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำเป็นปัญหาสำคัญที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งทำให้มีการตราพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ยังมีปัญหาที่ต้องนำไปวิเคราะห์ คือ ปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศและปัญหาที่เกี่ยวกับมาตรการทางการแพทย์ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ ความเป็นมา ความหมาย หลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาวิจัยเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลจากหนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย แหล่งข้อมูลออนไลน์ และกฎหมายต่าง ๆ ทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในมาตรา 3 บัญญัติไว้ว่า

“พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 288 มาตรา 289 มาตรา 290 มาตรา 297 มาตรา 298 และมาตรา 313 แห่งประมวลกฎหมายอาญา”

จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงว่าในพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ให้ใช้บังคับกับความผิดทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น มีเพียง 6 ฐานความผิด ได้แก่ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดฐานกระทำความชำเราเด็ก ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ความผิดฐานพาบุคคลอายุเกิน 15 ปีแต่ไม่เกิน 18 ปี ไปเพื่อการอนาจาร และความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวง ขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ไม่ได้มีการบังคับใช้กับพระราชบัญญัติอื่น ๆ ได้ เมื่อเปรียบเทียบกับในเครือรัฐออสเตรเลีย รัฐวิกตอเรีย ทรากกฎหมายชื่อพระราชบัญญัตินักโทษอุกฉกรรจ์ พ.ศ. 2561 (Serious Offenders Act 2018) ซึ่งเป็นกฎหมายที่สร้างกระบวนการควบคุม สอดส่อง เฝ้าระวัง หรือคุมขังผู้ที่พ้นโทษจากข้อหาความผิดเกี่ยวกับเพศ

ที่ใช้ความรุนแรง (Serious sex violence) หรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย (Serious violence) โดยเฉพาะผู้พ้นโทษที่มีความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำที่ไม่อาจยอมรับได้ (Un acceptable risk of re-offending) ซึ่งมุ่งคำนึงถึงความปลอดภัยและการปกป้องสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดและช่วยเหลือส่งเสริมให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (Daengpai, 2023) พระราชบัญญัตินักโทษอุกฉกรรจ์ พ.ศ. 2561 (Serious Offenders Act 2018) ในตารางที่ 1 ได้บัญญัติความผิดทางเพศอย่างร้ายแรงไว้เช่น การข่มขืนกระทำชำเรา การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก การส่งเสริมให้เด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี มีส่วนร่วมในการค้าประเวณี การมีเพศสัมพันธ์กับเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี การเชิญชวนหรือเสนอการแสดงทางเพศที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การผลิตสื่อล่วงละเมิดเด็ก การเผยแพร่สื่อที่มีการล่วงละเมิดเด็ก การทำให้บุคคลอื่นให้บริการทางเพศเชิงพาณิชย์ การลักพาตัวหรือกักขังเพื่อการค้าประเวณี ผู้กระทำความผิดทางเพศเข้าใกล้โรงเรียน การดำเนินธุรกิจค้าประเวณี การหลอกลวงเพื่อค้าประเวณี เป็นต้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในเครือรัฐออสเตรเลีย รัฐวิกตอเรีย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นประเทศที่เป็นต้นแบบของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ก็มีการกำหนดฐานความผิดเกี่ยวข้องกับ ความผิดเกี่ยวกับเพศไว้หลายฐานความผิดในการที่จะนำมาตราการป้องกันการกระทำ

ความผิดซ้ำมาใช้บังคับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 จะมีความผิดเกี่ยวกับเพศเพียงไม่กี่ฐานความผิด และเป็นความผิดเฉพาะในประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น การที่พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มีการบัญญัติไว้เพียงไม่กี่ฐานความผิดนั้นน่าจะเป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มีมาตรการบังคับที่สามารถคุมตัวผู้กระทำความผิดทางเพศได้ หากมีพฤติการณ์ว่าจะกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งอาจจะกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพของผู้ที่พ้นโทษไปแล้ว เพราะโดยหลักแล้วต้องถือว่าผู้ที่พ้นโทษไปแล้วเป็นผู้บริสุทธิ์ มีสิทธิ เสรีภาพเหมือนคนทั่วไป การที่จะคุมตัวโดยผู้นั้นไม่ได้กระทำความผิดเพื่อเป็นการป้องกันคนในสังคมนั้นจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง ในการออกกฎหมายเพื่อจะจำกัดสิทธิ เสรีภาพ จึงจำเป็นต้องมีการคำนึงถึงในเรื่องดังกล่าวด้วยว่าจะละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ แต่สำหรับผู้วิจัยเห็นว่าการที่พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มีการบังคับใช้เพียงไม่กี่ฐานความผิดนั้น จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของพระราชบัญญัตินี้ในการบังคับใช้เปรียบเสมือนทำให้พระราชบัญญัตินี้ไม่สามารถแก้ไขปัญหามิป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้

อย่างแท้จริง เพราะในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเพียง 6 ฐานความผิดซึ่งเห็นได้ว่าการนำมาใช้กับประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้นไม่มีการนำมาใช้กับพระราชบัญญัติอื่น ๆ หากพิจารณาความหมายของคดีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น ควรรวมไปถึงคดีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ อีกด้วย เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นต้น ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีความสำคัญ แต่ในพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 กลับไม่ได้มีการใช้บังคับกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีลักษณะอุกฉกรรจ์แต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเพื่อให้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เกิดประโยชน์สูงสุดในการป้องกันสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำทางเพศ จึงควรจะมีการกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศให้มากกว่านี้ โดยควรจะให้อยู่ในอำนาจของศาลในการใช้ดุลพินิจว่าควรใช้กับความผิดเกี่ยวกับเพศฐานใดบ้าง ไม่ควรกำหนดในลักษณะตายตัว เพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจได้กว้างมากขึ้น ไม่จำกัดเฉพาะเพียงแต่ในประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น เพื่อให้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

2. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ได้มีการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ไว้ในมาตรา 22 ถึงมาตรา 27 โดยมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดเป็นมาตรการทางกฎหมายมาตรการหนึ่งที่น่ามาใช้บังคับเพื่อเฝ้าระวังนักโทษที่พ้นโทษมาแล้ว อาจมีโอกาสกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดจึงเป็นมาตรการที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นมาตรการที่เป็นเครื่องมือให้หน่วยงานของรัฐในการติดตามผู้พ้นโทษที่มีพฤติการณ์ที่น่าจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งจะทำให้หน่วยงานของรัฐทราบความเคลื่อนไหวของผู้พ้นโทษ ทำให้ผู้พ้นโทษมีโอกาสน้อยที่จะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก เพราะจะมีการตรวจสอบจากหน่วยงานของรัฐเสมอ

ในพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 นั้นในมาตรา 22 บัญญัติมาตรการไว้เพียง 13 มาตรการ คือ

- (1) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด
- (2) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด
- (3) ห้ามเข้าเขตกำหนด
- (4) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

(5) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย

(6) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด

(7) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดภายใต้การดำเนินการ ของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร

(8) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด

(9) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัคร คุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

(10) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาล หรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(11) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(12) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน

(13) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง ศาลอาจกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันพ้นโทษ

จากบทบัญญัติดังกล่าว แสดงว่า

มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 จำกัดไว้ให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจได้เพียงแค่ 13 มาตรการเท่านั้น โดยมีลักษณะเป็นมาตรการเฉพาะ ไม่ได้มีการให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจเป็นอย่างอื่นได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับในต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าในสหรัฐอเมริกามีมาตรการในการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหลายมาตรการ เช่น การขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ การคุมประพฤติผู้กระทำความผิดทางเพศ เป็นต้น

การขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศเป็นระบบที่บันทึกข้อมูลรายละเอียดส่วนบุคคล พร้อมประวัติทางอาชญากรรมของผู้ที่ถูกตัดสินว่ามีความผิด ผู้ที่ถูกคาดโทษ หรือผู้ที่ถูกปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศแล้ว มาตรการนี้จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามตรวจสอบความเคลื่อนไหวของผู้กระทำความผิดทางเพศได้อย่างต่อเนื่อง อันเป็นการลดความเสี่ยงที่ผู้กระทำความผิดทางเพศจะกระทำความผิดซ้ำอีก มาตรการนี้นับว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการลดจำนวนผู้กระทำความผิดทางเพศที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดทางเพศซ้ำซาก หรือเป็นผู้กระทำความผิดที่มีจิตผิดปกติทางเพศ เนื่องจากความเคลื่อนไหวของผู้กระทำความผิดจะอยู่ภายใต้การสอดส่องดูแลจากเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา ในการขึ้นทะเบียนกับเจ้าหน้าที่นั้น ผู้กระทำความผิดต้องแจ้งข้อมูลส่วนตัวของตนเอง เช่น ชื่อสกุล ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด หรือสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน รายละเอียดของอาชญากรรมทางเพศที่ขึ้น

ทะเบียนไว้ นอกจากจะปรากฏข้อมูลส่วนตัวยังปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดหรือประเภทของอาชญากรรมทางเพศที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำการไป ทั้งนี้บางประเทศยังเปิดเผยให้สาธารณชนได้รับทราบทั่วกัน ซึ่งในสหรัฐอเมริกาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศในแต่ละรัฐจะมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป แต่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันคือ เพื่อติดตามผู้กระทำความผิดทางเพศที่ออกมาจากเรือนจำ (Rattanawiboon, 2014) นอกจากนี้การขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศแล้ว ในสหรัฐอเมริกายังมีมาตรการเฉพาะที่เรียกว่า การคุมประพฤติผู้กระทำความผิดทางเพศ การคุมประพฤติเป็นมาตรการทางกฎหมายที่มีแนวคิดเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยให้ผู้กระทำความผิดอยู่ห่างจากเรือนจำ เพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากในเรือนจำ และให้ผู้กระทำความผิดสามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ ในขณะเดียวกันก็ปกป้องสังคมจากผู้กระทำความผิด โดยผ่านการตรวจตราจากเจ้าหน้าที่ ในมลรัฐจอร์เจีย สหรัฐอเมริกา ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศจะมีเงื่อนไขพิเศษในการคุมประพฤติ เช่น ผู้กระทำความผิดต้องไม่ซื้อหรือครอบครองวัตถุที่ลามกอนาจารหรือมีลักษณะลามกอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องไม่ทำงานหรือเป็นลูกจ้างที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหรือกิจกรรมลามกอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องไม่เข้าถึงเว็บไซต์ลามกอนาจารบนอินเทอร์เน็ต และไม่ใช่อินเทอร์เน็ตในการติดต่อกับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ผ่านการใช้อินเทอร์เน็ต โดยยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคอมพิวเตอร์เป็นระยะ

ผู้กระทำความผิดต้องไม่มีเพศสัมพันธ์หรือทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือใครก็ตามที่ไม่อยู่ในภาวะที่ให้ความยินยอมได้ ผู้กระทำความผิดต้องอาศัยอยู่ในถิ่นที่อยู่ที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตามเงื่อนไขที่กำหนด และไม่อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นใดที่มีประวัติการกระทำความผิดทางเพศ ผู้กระทำความผิดต้องไม่ทำงานในสถานที่ที่มีศูนย์ดูแลเด็กเล็ก โรงเรียน โบสถ์ หรือทำงานภายในระยะ 1,000 ฟุตที่มีสถานที่ดังกล่าวเป็นต้น (Cholsaktrakul, 2019)

จากการศึกษาพบว่าในสหรัฐอเมริกา ถึงแม้จะไม่ได้มีกฎหมายที่มีลักษณะเหมือนพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 แต่ในสหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศไว้หลายมาตรการ เช่น การขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ การคุมประพฤติผู้กระทำความผิดทางเพศ เป็นต้น ซึ่งเป็นมาตรการที่มีลักษณะเฉพาะกับผู้กระทำความผิดทางเพศ และกฎหมายของสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีลักษณะกำหนดมาตรการไว้อย่างตายตัว เช่น ในเรื่องการคุมประพฤติ ยังมีการกำหนดให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจกำหนดมาตรการอื่น ๆ ขึ้นมาได้ แต่พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 22 กำหนดมาตรการไว้เพียง 13 มาตรการนำมาใช้กับคดีความผิดร้ายแรง และคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ แต่ไม่ได้มีการกำหนด

มาตรการเฉพาะผู้กระทำความผิดทางเพศไว้ ทำให้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 อาจไม่สามารถเกิดประโยชน์สูงสุดในการควบคุมผู้กระทำความผิดทางเพศ ไม่ให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อย่างแท้จริง เพราะเป็นการจำกัดดุลพินิจของศาลไว้โดยไม่ได้เปิดโอกาสให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจเป็นอย่างอื่นได้ ทำให้ศาลไม่สามารถกำหนดมาตรการที่เหมาะสมได้ เพราะผู้กระทำความผิดแต่ละคนอาจจะมีความผิดต่างกัน การจำกัดดุลพินิจของศาลไว้เฉพาะเพียงไม่กี่มาตรการจึงทำให้การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำทางเพศ อาจจะไม่ได้ผลตรงกับสภาพของแต่ละบุคคล พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 22 จึงควรจะต้องมีการเปิดช่องให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจเป็นอย่างอื่นไม่ควรจำกัดไว้เพียงไม่กี่มาตรการเหมือนเช่นในต่างประเทศ เพื่อให้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เกิดประโยชน์ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำทางเพศได้อย่างแท้จริง

3. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางแพ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือ

ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 19 กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดกับจำเลยซึ่งได้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา 3 ในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยใน 19(1) มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ มาตรการทางการแพทย์ ในมาตรา 21 บัญญัติเกี่ยวกับมาตรการทางการแพทย์ไว้ ดังนี้

“ มาตรการทางการแพทย์ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 19 (1) ให้ดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อยสองคนซึ่งเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาจิตเวชศาสตร์และสาขาอายุรศาสตร์อย่างน้อยสาขาละหนึ่งคนซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน หากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีการใช้ยาหรือด้วยวิธีการรูปแบบอื่น ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติเป็นอย่างอื่น และให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์ดังกล่าวมาใช้พิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใด อันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

ให้ กรมราชทัณฑ์ นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์ตามวรรคหนึ่งมาใช้เป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดอันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ”

โดยเป็นที่ทราบกันดีว่า มาตรการทางการแพทย์ดังกล่าว หมายถึงมาตรการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศ (Matichon Online, 2022) ซึ่งเป็นการใช้ยาที่ยับยั้งฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (Testosterone) อันเป็นฮอร์โมนเพศเพื่อลดความต้องการทางเพศซึ่งเป็นวิธีที่เป็นประโยชน์มากกว่าการตัดอวัยวะเพราะจะไม่เกิดผลบนร่างกายของผู้กระทำความผิด อันทำให้ผู้อื่นรู้ว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดมาก่อน มีการใช้อย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากสามารถลดการกระทำความผิดซ้ำได้ (Kamonwarin, 2015) ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 21 วรรคสาม บัญญัติเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอของคณะกรรมการ โดยพระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 จะมีผลใช้บังคับภายใน 90 วันนับแต่วันที่ประกาศใช้ ซึ่งจะเห็นได้ว่านับแต่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เป็นที่ล่วงเลยมาเป็นเวลานาน แต่มาตรการทางการแพทย์หรือการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศยังไม่มีกฎกระทรวงออกมาเพื่อให้สามารถนำการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศมาใช้แก่ผู้กระทำความผิดทางเพศได้ ทำให้บทบัญญัติในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการ

ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ยังคงไม่สามารถบรรลุผลในเรื่องของการลดกระทำความผิดซ้ำทางเพศได้

การที่ยังไม่มีกฎหมายกระทรวงมารองรับในเรื่องของมาตรการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากข้อโต้แย้งในเรื่องมาตรการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศมีผลกระทบในเรื่องของสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะคนไทยที่ถือว่าการไม่มีสมรรถภาพทางเพศเป็นเรื่องที่หน้าอับอายขายหน้า ถือเป็นการดูหมิ่นเกียรติของเพศชายเป็นอย่างมาก การที่จะนำการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศมาใช้ในประเทศไทยเพื่อลดโทษให้น้อยลงหรือไม่ต้องรับโทษนั้น จึงเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการออกกฎหมายเรื่องนี้เป็นอย่างมาก การฉีดยาลดฮอร์โมนเพศในสหรัฐอเมริกานั้นมีการนำมาใช้ทั้งผู้กระทำความผิดยินยอมและไม่ยินยอม โดยหากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมจะนำมาใช้กรณีที่มีการกระทำความผิดซ้ำทางเพศครั้งที่สอง ศาลมีอำนาจสั่งให้ใช้การฉีดยาลดฮอร์โมนเพศ โดยในแต่ละรัฐของสหรัฐอเมริกามีการบัญญัติแตกต่างกันออกไป และโดยหลักแล้วเมื่อมีการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศแล้วจะเห็นได้ว่า จะต้องมีการปล่อยผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำไป เมื่อพิจารณากฎหมายของไทยพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ตามมาตรา 21 วรรคแรกบัญญัติไว้ว่าต้องได้รับความยินยอมเท่านั้น และหากผู้กระทำความผิดยินยอมจะมีผลต่อการพักโทษหรือลดโทษ ซึ่งในส่วนนี้พระราชบัญญัติ

มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ยังมีการบัญญัติไว้อย่างกว้าง ๆ ไม่ได้มีการลงรายละเอียดเชิงลึกแต่อย่างใด

สำหรับผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการนำมาตรการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศมาใช้ในประเทศไทย หากเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกแล้วผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องเข้าสู่เรือนจำ ควรจะให้ผู้กระทำความผิดยินยอมในการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศ และกฎหมายควรจะมีบทบัญญัติให้ชัดเจนว่าไม่ต้องรับโทษจำคุกหรือโทษอื่น ๆ อีก แต่หากเป็นการกระทำความผิดซ้ำนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะนำแนวคิดของสหรัฐอเมริกามาใช้ ไม่ควรจะมีบทบัญญัติว่าต้องเกิดจากความยินยอมเท่านั้น เพราะมีเช่นนั้นจะทำให้คุณค่าของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำลดน้อยถอยลง เนื่องมาจากค่านิยมของคนไทยในเรื่องเกี่ยวกับสมรรถภาพทางเพศนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ชายไทยยังให้ความสำคัญอยู่มาก การที่กฎหมายไม่ได้มีการบังคับ แต่ให้เป็นทางเลือกของผู้กระทำความผิดนั้น ย่อมส่งผลต่อความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย เพราะผู้กระทำความผิดอาจจะไม่เลือกการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศก็ได้ แต่เลือกรับโทษจำคุกแทน ซึ่งเมื่อเข้าคุกไปก็จะได้รับปล่อยตัวและกลับมากระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก แต่หากกฎหมายบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดซ้ำทางเพศต้องถูกฉีดยาลดฮอร์โมนเพศนั้น จะทำให้กฎหมายเกิดความศักดิ์สิทธิ์ ผู้กระทำความผิดจะเกิดความเกรงกลัวในกฎหมาย ไม่กล้ากระทำความผิดซ้ำอีก

เนื่องจากกลัวที่จะสูญเสียสมรรถภาพทางเพศ ในการบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับพระราชบัญญัตินี้จึงควรจะมีมาตรการบังคับผู้กระทำความผิดทางเพศ ให้ต้องเข้าสู่กระบวนการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มีการบัญญัติฐานความผิดไว้เพียงไม่กี่ฐาน ควรจะมีการบัญญัติให้ฐานความผิดอื่นๆ นำมาใช้บังคับได้

โดยในมาตรา 3 เดิมบัญญัติไว้ว่า

“พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิด ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 288 มาตรา 289 มาตรา 290 มาตรา 297 มาตรา 298 และมาตรา 313 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ตาม ก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย”

ผู้วิจัยเห็นควรเพิ่มเติม มาตรา 3 วรรค 3 ดังนี้

“พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิด ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 288 มาตรา 289 มาตรา 290 มาตรา 297 มาตรา 298 และมาตรา 313 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ตาม ก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย”

หากศาลเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิด นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในวรรคแรกหรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเพศ สมควรต้องใช้มาตรการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อความปลอดภัยของสาธารณะให้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจกำหนดมาตรการตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่จำเป็นแก่ ผู้กระทำความผิดนั้นด้วย”

2. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในมาตรา 22

บัญญัติมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดไว้เพียง 13 มาตรการเท่านั้น จึงควรมีการแก้ไขเพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจเป็นอย่างอื่นได้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการเพิ่มมาตรา 22 วรรคสอง (14) เป็นดังนี้

“มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

(1) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด

(2) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด

(3) ห้ามเข้าเขตกำหนด

(4) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับ

อนุญาตจากศาล

(5) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย

(6) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด

(7) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัด ภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร

(8) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด

(9) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติ หรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

(10) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือ

บุคคลอื่นใด ตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(11) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(12) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน

(13) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง

(14) มาตรการอื่นใดตามศาลเห็นสมควร”

3. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางการแพทย์ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 21 วรรคท้ายบัญญัติไว้ว่า

“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ”

ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการออกกฎกระทรวงตามความในวรรคท้ายของมาตรา 21 เพื่อรองรับการฉีดยาลดฮอร์โมนเพศให้ถูกกฎหมาย โดยในกฎกระทรวงไม่ควรจะกำหนดเฉพาะให้ผู้กระทำความผิดทางเพศยินยอมเท่านั้น ควรกำหนดให้การฉีดยาลดฮอร์โมนเพศเป็นมาตรการบังคับในกรณีผู้กระทำความผิดซ้ำทางเพศ

REFERENCES

- Amnesty International Thailand. (2018.). **Human rights...human dignity**. Bangkok: Amnesty International Thailand.
- BBC NEWS. (2022). **Look at the “atrophy injection” measures to prevent repeat sexual and violent crimes abroad after the Thai parliament passed the law**. Retrieved from <https://www.bbc.com/thai/thailand-62133333>. [2025, 9 Jan.]
- Cholsaktrakul, P. (2019). **Legal measures to prevent recidivism among inmates released for sexual offenses**. Research funded by Phranakhon Rajabhat University.
- Daengpai, N. (2023). **Preventive measures against recidivism in sexual and violent offences**. Retrieved from <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp?type=act&actCode=13852>. [2024, 21 May.]
- Kamonwarin, W. (2015). **Treatment of sexual offenders using hormone therapy**. (Master thesis). Faculty of Law, Dhurakij Pundit University.
- Laitip, N. (2017). **Legal measures for the treatment of sexual offenders**. (Master thesis). Faculty of Law, Thammasat University.
- Manager Daily. (2014). **“Ai Game-Police-Big SRT” The outrage in the rape case on the train**. Retrieved from <http://www.manag.c.th/Astweek/Vi=9570000078598>. [2024, 10 May.]
- Matichon Online. (2022). **The Sexual Recidivism Prevention Act is now in force, using hormone-reducing drugs and testicular atrophy injections**. Retrieved from https://www.matichon.co.th/bullet-news-today/news_3638972. [2024, 12 May.]
- Puksed, P. (2021). Laws on preventing recidivism among offenders of heinous crimes using violence. *Academic Article Journal*, 2(5), 7-1.
- Rattanawiboon. W. (2014). Sexual offender registration: Considerations on international cooperation. *Assumption University Law Journal*, 5(1), 13-36.
- Srisani, P. (2023). **What’s in the law: Laws to prevent recidivism**. Retrieved from <https://www.the101.world/publi-pro-f-ser-offende>. [2024, 12 May.]

GUIDELINES FOR ENHANCING ATTITUDES, MOTIVATION, AND BEHAVIORS TO PROMOTE ENGLISH LANGUAGE LEARNING AMONG FIRST-YEAR STUDENTS AT PRIVATE UNIVERSITIES IN PATHUM THANI

Tanuya Petsong^{1*}, Nittayanan Natee² and Chonticha Kanjanapanprapa³

¹Department of General Education, Foreign Languages Program, Faculty of Liberal Arts,
Rajamangala University of Technology Krungthep

^{2,3}Independent Scholar

*E-mail: Tanuya.p@mail.rmutk.ac.th

Received: 2024-12-18

Revised: 2025-02-06

Accepted: 2025-03-06

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the attitudes towards learning English among first-year students at a private university in Pathum Thani province. 2) to study the level of motivation for learning English among first-year students at a private university in Pathum Thani province. 3) to study the learning behaviors in English among first-year students at a private university in Pathum Thani province. 4) to propose guidelines for fostering attitudes, motivation, and behaviors that promote English learning for first-year students at a private university in Pathum Thani Province. The researcher utilized a questionnaire to investigate the attitudes towards learning English, the level of motivation for learning English, and the learning behaviors in English of the first-year students at a private university in Pathum Thani province. Data were collected using 400 questionnaires, and the researcher conducted a focus group to propose guidelines.

Research Findings 1) The overall level of attitudes towards learning English among first-year students at a private university in Pathum Thani province was high ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= 0.64). When considering specific items, the highest average score was for the belief that English will provide better career advancement opportunities ($\bar{x} = 4.73$, S.D.= 0.35). 2) The overall level of intrinsic motivation was high, with an average score ($\bar{x} = 3.80$, S.D.= 0.60). The highest average score for intrinsic motivation was for the belief that learning English helps to understand the lifestyle and habits

of native speakers better ($\bar{x} = 4.23$, S.D.= 0.56). For extrinsic motivation, the overall level of extrinsic motivation was also high, with an average score ($\bar{x} = 4.14$, S.D.= 1.60). The highest average score for extrinsic motivation was for the belief that learning English is important because it leads to greater acceptance, especially from foreigners ($\bar{x} = 4.35$, S.D.= 1.76). 3.) The overall level of learning behaviors among the students was moderate, with an average score ($\bar{x} = 3.01$, S.D.= 1.60). The highest average score for specific behaviors was for students attending English classes regularly according to the schedule ($\bar{x} = 3.78$, S.D.= 1.34). The lowest average score was for students doing English homework or assignments by themselves ($\bar{x} = 2.34$, S.D.= 1.82). 4) Guidelines for creating positive attitudes, motivation, and behaviors that promote English learning for first-year students at a private university in Pathum Thani Province include: 1) inspiring students through role models 2) setting learning goals 3) suggesting short-term goals related English proficiency test including short term and long-term goals (TOEIC/ IELTS) 4) implement field trips 5) proposing English-enrichment activities. 6. monitoring and evaluation regularly

Keywords: attitudes, motivation, English learning behavior

INTRODUCTION

The lack of motivation in learning English can significantly impact an individual's skill development and ability to use the language effectively. It may lead to slower learning progress or diminished quality of learning. Additionally, a lack of motivation might result in learners showing little enthusiasm for practicing skills and minimal effort to improve themselves. Consequently, their English proficiency may remain inadequate or even nonexistent (Pengnate, 2012).

Creating motivation in English

learning is, therefore, crucial. This can be achieved through providing positive reinforcement and encouragement when learners face challenges, designing engaging lessons that relate to real-life situations to enhance understanding and enjoyment of learning, and offering opportunities for learners to communicate and practice their English skills in familiar, real-world contexts. These strategies aim to foster learners' motivation and fully support their skill development for effective English use (Niratthisai, 2019).

Motivation plays a pivotal role in the process of learning English, as it provides the positive energy essential for skill enhancement and language acquisition. Motivating learners can be done through various methods, such as designing engaging and learner-appropriate lessons, offering praise and encouragement as learners progress, and creating opportunities for learners to interact and communicate with native speakers (Penhaban, 2013).

Engaging and relevant lessons help spark learners' interest and enthusiasm for learning. Teamwork activities and lessons connected to real-life situations can bridge the gap between English learning and its practical application in daily life. Offering praise and encouragement builds confidence and motivates learners to continue their efforts. Encouraging communication with native speakers and emphasizing the importance of English in communication further inspires learners to develop an active interest and eagerness to learn (Assavanadda, & Tangkiengsirisin, 2018).

Motivation in English learning is a key factor that drives and supports learners in developing their English skills

and abilities effectively and appropriately (Petri & Govern, 2004).

From studies of previous research, it has been found that factors influencing the success of learning English, and second languages consistently identify attitude as a crucial factor in language learning, as it is closely related to the mind, intellect, feelings, and emotions. This means that studying the attitudes, motivation, and behavior of first-year university students toward English learning is essential for Thai students. These aspects serve as a foundation for cultivating a positive attitude toward learning English as a foreign language in Thailand. First-year students are new to higher education, and understanding their attitudes, motivation, and learning behavior is vital for English instructors to design effective teaching methods and motivational strategies. This is particularly important in today's educational landscape.

Research Objectives

1. To study the level of attitudes toward English learning among first-year students at a private university in Pathum Thani.

2. To examine the level of motivation for learning English among

first-year students at a private university in Pathum Thani.

3. To explore the learning behavior of first-year students at a private university in Pathum Thani in relation to English learning.

4. To propose guidelines for promoting positive attitudes, motivation, and behaviors that enhance English learning for first-year students at a private university in Pathum Thani.

Expected Benefits

1. The research helps the researcher and instructors understand the levels of attitudes, motivation, and learning behaviors in English among first-year students at private universities in Pathum Thani.

2. The findings provide insights into the levels of attitudes, motivation (both intrinsic and extrinsic), and learning behaviors in English among university students, which may influence their academic achievement in English. The results of this research can lead to the planning and improvement of strategies to enhance English learning outcomes.

Research Scope

Area Scope

The researcher collected data from first-year students at private universities in Pathum Thani, covering five institutions: Rangsit University, Pathumthani University, Eastern Asia University, North Bangkok University, and Bangkok University.

Population and Sample Scope

The sample consisted of first-year undergraduate students at private universities in Pathum Thani. Although the exact population size is unknown, it is known to be large. The sample was determined using a 95% confidence level with a 5% margin of error, resulting in a sample size of 385 participants. To prevent data discrepancies, the sample size was increased by 4%, resulting in 400 participants.

Content Scope

The research began with a review of documents, academic articles, websites, and related studies, as well as both domestic and international literature. The researcher adapted and applied various concepts and knowledge, including attitudes, intrinsic motivation, extrinsic motivation, and learning behaviors.

Time Scope

The researcher allocated the period for data analysis from January to November 2023.

Literature Review

Concepts and Theories on Attitudes and Second or Foreign Language Learning

Reid (2003) stated that “Attitudes are significant because they cannot be separated from learning, as they are a critical factor influencing learners’ capabilities.” Success in language learning depends not only on intellectual potential but also on having a positive attitude toward learning. For learners of a second or foreign language, success is not solely determined by linguistic aptitude or intelligence but also by their attitudes toward the native speakers of the target language. Attitude is a key to success in second or foreign language learning, just as it is crucial in other academic disciplines.

Pedtrides (2006) stated that the nature of language learning is fundamentally related to social and psychological factors, which primarily depend on motivation and attitudes toward the target language. Gardner & Lambert (1972) em-

phasized that learners’ success in second language acquisition is influenced by positive feelings and attitudes toward the target language. Moreover, having a positive attitude enhances the effectiveness of the language learning process and leads to positive learning behaviors. This aligns with Ellis (1994), who noted that learners’ ability to learn a second or foreign language is shaped by their attitudes toward the target language, its native speakers, their culture, and social values. Additionally, attitudes affect the development of understanding in all human aspects, which are formed during childhood through parental upbringing, peer relationships, interactions with diverse individuals, and accumulated life experiences.

Assavanadda & Tangkiengsirisin (2018) explained that learners with positive attitudes toward a second language are more likely to succeed compared to those with negative attitudes. Positive attitudes toward instructors, language learning, native speakers, and the culture of the target language are crucial for both the success and continued motivation of learners. Learners with positive attitudes demonstrate interest in

learning English, while those with negative attitudes show dislike or reluctance. Attitude is a component that influences whether an individual likes or dislikes a particular activity, which in turn affects their actions and success in that activity. It also encompasses interest, willingness, and perseverance in learning a foreign or second language. As previously mentioned, attitude is a key factor influencing motivation in second language learning, with widely accepted acknowledgment that a positive attitude contributes to learners' success (Penhaban, 2013).

The researcher concludes that attitude is as important as aptitude in determining success or failure in learning a second or foreign language. A positive attitude can compensate for a learner's lack of aptitude and lead to success in language learning. Furthermore, learners' attitudes influence their learning behaviors.

Theories and Concepts of Motivation

2.1 Definition of Motivation

Motivation refers to stimulation or encouragement that enhances an individual's efforts or unleashes their inner energy to take action or dedicate themselves to achieving a need, desire,

problem-solving, or goal that leads to satisfaction. According to Fakeye (2020), motives are the driving forces behind human behavior. Basic motivations include regulating body temperature, hunger, thirst, and sleep, which are essential for survival. These motivations operate through distinct mechanisms, where the activation of one motive tends to prompt behavior that responds to it rather than other motives. Most human and animal behaviors are goal-oriented, directed toward desired objectives or focused on points of interest. Hence, motivation can be described as goal-directed behavior.

The researcher concludes that attitudes are as important as aptitude in determining the success or failure of learning a second or foreign language. A positive attitude among learners can compensate for lower aptitude, enabling them to succeed in learning a second or foreign language. Moreover, a learner's attitude significantly influences their learning behaviors, which further impact their overall performance and engagement in language learning.

2.2 Types of motivation

Motivation serves as a driving force that encourages learners to desire to

improve their use of English in line with their set goals. Motivation can be categorized into two types, as outlined by Fakeye (2020), intrinsic motivation, which arises from an individual's internal desire, driven by personal needs and goals they have set for themselves, and extrinsic motivation, which comes from external stimuli such as praise, rewards, or other factors that align with the individual's needs and act as determinants.

Intrinsic motivation refers to the drive to engage in an activity for the inherent satisfaction or enjoyment that comes from doing it, rather than for some external reward or outcome. When someone is intrinsically motivated, they participate in an activity because they find it interesting, fulfilling, or meaningful. For example, someone might learn a new language because they enjoy the process of learning, find it stimulating, or have a personal passion for the culture associated with the language.

Extrinsic motivation refers to the drive to engage in an activity to achieve an external outcome or reward, rather than for the enjoyment or satisfaction of the activity itself. This kind of motivation comes from factors outside the individual,

such as receiving praise, earning money, gaining recognition, or avoiding punishment. For example, a student might study hard for a test to get a good grade or to please their parents, rather than because they find studying interesting or enjoyable.

The researcher concludes that attitudes are as important as aptitude in determining the success or failure of learning a second or foreign language. A positive attitude among learners can compensate for lower aptitude, enabling them to succeed in learning a second or foreign language. Moreover, a learner's attitude significantly influences their learning behaviors, which further impact their overall performance and engagement in language learning.

2.3 Motivation in Learning

Gardner (1985) defined learning motivation as a quality that reflects a learner's desire to succeed in their studies. It includes ambition, self-reliance, enthusiasm for learning, and planning. Learning motivation can also encompass forces that drive or stimulate learners to express desires and emotions to achieve objectives. Furthermore, it may manifest as behaviors where learners engage actively in their studies and strive to complete

assigned tasks to meet academic goals. In summary, learning motivation refers to being stimulated or driven by personal needs, desires, or external environmental factors.

3. Theories and Concepts of Learning Behaviors

3.1 Definition of Learning Behaviors

John & Ehow (2011) described learning behaviors as strategies or techniques that learners employ to enhance their capacity for language acquisition. These behaviors, also referred to as study skills or study techniques, include study habits and language learning strategies. These methods are tools learners use to achieve success in language learning.

Oxford (1990) defined learning behaviors as techniques learners use to seek knowledge and develop skills in a second or foreign language. Similarly, Ellis (1997) referred to learning behaviors as strategies employed by learners to meet their second language learning goals.

Choomthong & Chaichompoo (2015) described learning behaviors as self-selected methods tailored to assist in achieving language learning success. They categorized learning behaviors as

follows; pre-learning behaviors refers to preparing for class, setting learning goals, and planning study schedules.

In-class behaviors are sitting at the front, maintaining focus, asking instructors questions to clarify doubts, organizing information in personal ways, memorizing vocabulary, repetitive practice, and using sentence structures.

Pengnate (2012) explored the strategies learners use to improve language learning, such as repetitive practice, analyzing and synthesizing content, and attempting to understand lessons thoroughly. These behaviors often correlate with academic success.

Sam El, Thangsathirasima, & Pi-yawan (2021) emphasized that learning behaviors include skills and techniques such as effective time management, which directly influence learners' success.

3.2 Role of Learning Behaviors in Second or Foreign Language Learning

Manal & MBP (2011) stated that academic achievement depends not only on learners' abilities but also on their learning behaviors and effective study methods. Differences in academic outcomes among learners are influenced by cognitive abilities, effort, and the

adoption of efficient learning strategies. For example, managing study schedules and adopting appropriate techniques or plans can enhance learners' academic success. Similarly, in second language learning, effective learning behaviors and appropriate strategies help learners overcome challenges.

Oxford (1990) suggested practical language learning techniques that are easy to implement:

1. Information retention techniques refer to taking systematic notes during lectures to review and understand concepts accurately outside of class.

2. Content summarization includes rephrasing lessons in personal terms to link new knowledge with existing knowledge and facilitating peer study groups for collaborative understanding.

3. Problem-solving and skill practice is consulting instructors when difficulties arise, engaging in conversation with native speakers, or utilizing various media resources to practice language skills.

These methods help learners overcome linguistic barriers in second or foreign language acquisition.

Conceptual Framework

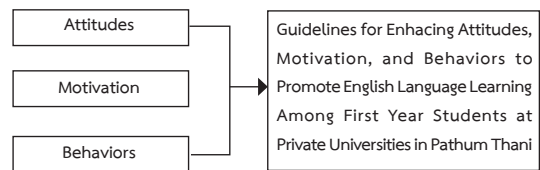

Figure 1 Conceptual Framework

Methodology Material

This study employs both quantitative and qualitative research methods to explore the attitudes, motivations, and learning behaviors in English language acquisition among first-year students at private universities in Pathum Thani Province. Data were collected through questionnaires and analyzed in focus group discussions to propose strategies for fostering positive attitudes, motivations, and behaviors that support English learning.

1. Population and Sample

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = the calculated sample size

N = the total population

e = the acceptable sampling error (0.05)

2. Research Instrument for Quantitative Data

The researcher designed a questionnaire in Thai language to comprehensively gather data relevant

to the research objectives. The questionnaire is divided into five sections as follows

1. Personal information

respondents include gender, faculty and educational institution.

2. Attitudes Toward English

The researcher designed questionnaire in Thai language with 21 questions adapted from the questionnaires of Gardner & Lambert (1972) and Gardner (1985).

Uses a 6-point Likert Scale to measure responses

5 = Strongly agree

4 = Agree

3 = Somewhat agree

2 = Disagree

1 = Strongly disagree

0 = Do Not Agree

3. Motivation Toward English

It contains 17 questions addressing intrinsic and extrinsic motivation. Adapted from Gardner & Lambert (1972) and Gardner (1985). Uses the same 6-point Likert Scale as section 2.

4. English Learning Behaviors

It includes 20 questions about general behaviors related to English learning. Adapted from Penhaban (2013), based on LASSI (Learning and Study

Strategies for Language Learning). Responses are measured on a frequency scale as follows

5 = Always

4 = Often

3 = Sometimes

2 = Rarely

1 = Hardly Ever

0 = Never

3. Qualitative Data Collection

Tool

After collecting data through questionnaires, the researcher conducted focus group discussions with English instructors to propose strategies for enhancing attitudes, motivation, and behaviors that support English learning among first-year students at private universities in Pathum Thani Province.

4. Tool Validation Process

4.1 Content Validity

The researcher submitted the questionnaire to experts to evaluate its alignment with the research objectives. The item objective congruence (IOC) index was calculated to assess each item's validity. Items with IOC values of 0.50 or higher were selected for use.

4.2 Reliability Testing

The questionnaire was piloted

on a sample of 30 individuals outside the target population. The results were analyzed to determine instrument reliability, using Cronbach's alpha coefficient. Items with reliability scores of 0.75 or higher were retained. The final questionnaire consisted of 30 items covering the intended content and objectives. The overall reliability coefficient of the questionnaire was 0.89.

Research Findings

Table 1 Personal Information of Informants

University	Frequency	Percentage
Rangsit University	140	35 %
Pathumthani University	60	15 %
Eastern Asia University	45	12 %
North Bangkok University	60	15 %
Bangkok University	95	23 %
Total	400	100%

Based on table 1, which presents the personal information of the respondents from five private universities in Pathum Thani Province, the respondents were first-year students currently enrolled in these institutions. The highest number of respondents came from Rangsit University,

5. Statistical Analysis for Quantitative Data

The researcher employed descriptive Statistics including percentage, mean ($\bar{x}$), and standard deviation (S.D.)

Instrument Validation

Content validity was tested using the Index of Item Objective Congruence (IOC). Reliability was assessed using Cronbach's alpha coefficient, following the Cronbach method.

totaling 140 students, accounting for 35%. This was followed by Bangkok University, with 95 respondents (23%). Pathumthani University and North Bangkok University each had 60 respondents (15%), while Eastern Asia University had the fewest respondents, totaling 45 students (12%).

Table 2 Gender of informants

Gender	Frequency	Percentage
Male	164	41
Female	236	59
Total	400	100

Table 2 presents the gender distribution of the informants, with a total sample size of 400 individuals. Of the total, 41% of the informants are male, while 59% are female.

Table 3 Faculty of informants

Faculty	Frequency	Percentage
Liberal Arts	104	26
Business Administration	115	28
Laws	61	15
Communication Arts	120	31
Total	400	100

Table 3 shows the distribution of informants across different faculties. The total number of informants was 400. The highest proportion of informants comes from the Communication Arts faculty, with 120 informants (31%). Following that, Business Administration has 115 informants (28%). Liberal Arts includes 104 informants (26%). The smallest group is from the Laws faculty, with 61 informants (15%).

Table 4 presents attitude toward English

Attitude Toward English	($\bar{x}$)	S.D.	Interpretation
1. You think knowing English boosts your confidence when communicating with foreigners.	4.62	0.4	Very High
2. You think knowing English broadens your perspective.	3.83	0.5	High
3. You think learning English helps you understand the culture of native speakers.	3.51	0.71	High
4. You think learning English increases your understanding of native speakers.	3.41	0.5	Moderate
5. You want to live in a country where English is the primary language.	3.25	0.63	Moderate
6. You want foreign friends to help you practice English.	3.43	0.71	Moderate
7. You are interested in learning English	3.26	0.43	Moderate
8. You feel proud when using English to communicate with foreigners.	3.94	0.25	High
9. You think knowing English broadens your perspective.	3.83	0.5	High
10. You think learning English helps you understand the culture of native speakers.	3.51	0.71	High
11. You think knowing English boosts your confidence when communicating with foreigners.	4.36	0.34	High
12. You think learning English helps you develop yourself for a globalized society.	4.62	0.38	Very High
13. You think English will increase your chances of career advancement	4.73	0.35	Very High
14. You think English will advance your educational opportunities.	4.25	0.23	High
15. English helps you gain scholarships.	4.28	0.52	High
16. English helps you understand technology, such as reading installation manuals.	4.32	1.67	High

17. English helps you find information from sources such as the Internet and journals.	4.35	0.83	High
18. English helps you stay informed about global news.	4.23	0.84	High
19. English enhances your knowledge in various academic fields.	4.12	0.84	High
20. English makes international travel more convenient and easier	4.56	0.82	Very High
21. English enhances your enjoyment of entertainment such as movies, magazines, and newspapers.	4.46	0.83	Very High
Overall	4.09	0.64	High

Table 4 presents overall attitude toward English among the sample. It was high ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.64). The item with the highest mean score was Item 11, “You think English will increase your chances of career advancement,” with a mean score of 4.73 (S.D. = 0.35), indicating a very high level of attitude.

Following this were Items 1, 10,

12, 18, 19, and 20, all of which were also interpreted as having very high levels of attitude. Items 2, 3, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 17, and 21 were rated as high, while Items 4, 5, 6, and 7 were rated as moderate. The item with the lowest mean score was Item 5, “You want to live in a country where English is the primary language,” with a mean score of 3.25 (S.D. = 0.63).

Table 5 Levels of Intrinsic Motivation

Intrinsic Motivation	$(\bar{x})$,	S.D.	Interpretation
1. Learning English is important because it helps you understand the culture and traditions of native speakers.	3.24	0.78	Moderate
2. Learning English is important because it helps you understand English literature	3.89	.0.83	High
3. Learning English is important because it allows you to participate in activities with English-speaking groups.	3.54	0.65	High
4. Learning English helps you understand the lifestyle and way of living of native speakers.	4.23	0.56	High
5. Learning English helps you make international friends.	4.13	0.64	High
6. Learning English helps you understand and appreciate the values and beliefs of foreigners.	3.67	0.46	High
7. Learning English makes you more open-minded, accepting of differing opinions, and friendly like foreigners	3.56	0.75	High
8. You enjoy following news, watching movies, or engaging with media in English.	4.2	0.98	High
Overall	3.8	0.60	High

The results in table 5 show that the overall level of intrinsic motivation among students toward learning English is high ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.60).

The item with the highest mean score is Item 4, “Learning English helps you understand the lifestyle and way of living of native speakers,” with a mean score of 4.23 (S.D. = 0.56), indicating a high level

of intrinsic motivation.

Other items with high levels of intrinsic motivation include Items 2, 3, 5, 6, and 8. The item with the lowest mean score is Item 1, “Learning English is important because it helps you understand the culture and traditions of native speakers,” with a mean score of 3.24 (S.D. = 0.78), interpreted as moderate.

Table 6 Levels of Extrinsic Motivation

Levels of Extrinsic Motivation	($\bar{x}$)	S.D.	Interpretation
1. Learning English is important because it enables you to get a good job in the future	3.87	1.87	High
2. Learning English is important because you want to be recognized by teachers and peers.	4.32	1.63	High
3. Learning English is important because it allows you to gain knowledge in other fields.	3.78	1.69	High
4. Learning English is important because it earns you recognition, especially from foreigners.	4.35	1.76	High
5. Learning English is important because it will help you pursue further education in the future.	4.26	1.84	High
6. Learning English is important because it will be useful when traveling abroad.	4.23	1.78	High
7. Learning English is important because it contributes to your academic success.	3.77	0.93	High
8. You study English diligently because you want to graduate with a bachelor’s degree.	4.35	1.34	High
9. You study English diligently because it is essential for communication.	4.34	1.56	High
Overall	4.14	1.60	High

The results in table 6 indicate that the overall level of extrinsic motivation among students toward learning English is high ($\bar{x}$ = 4.14, S.D. = 1.60).

The items with the highest mean scores are Item 4 (“Learning English is important because it earns you recognition, especially from foreigners”) and Item 8 (“You study English diligently because you want to graduate with a bachelor’s

degree”), both with a mean score of 4.35 (S.D. = 1.76 and S.D. = 1.34, respectively).

Other items, such as Items 1, 2, 3, 5, 6, 7, and 9, also show high levels of extrinsic motivation. The item with the lowest mean score is Item 1, “Learning English is important because it enables you to get a good job in the future,” with a mean score of 3.87 (S.D. = 1.87), still categorized as high.

Table 7 Levels of Behavior of First-Year Students Toward Learning English

Levels of Behavior of First-Year Students Toward Learning English	($\bar{x}$)	S.D	Interpretation
1. You plan your English studies, such as creating a study schedule, writing reports, or completing homework daily.	2.88	1.53	Moderate
2. You practice focusing while studying English.	2.67	1.34	Moderate
3. You prepare for English class, such as reviewing vocabulary and lessons in advance.	2.69	1.56	Moderate
4. You are enthusiastic when it is time to learn English.	3.45	1.65	High
5. You attend every English class as scheduled.	3.78	1.34	High
6. You pay attention and focus during English lessons.	3.67	1.87	High
7. You prefer sitting near classmates who are focused on learning.	3.60	1.54	High
8. You take notes on key points during English lessons.	3.65	1.87	High
9. You often answer questions during English class.	3.23	1.45	Moderate
10. You immediately ask the teacher if you do not understand the English lesson.	2.78	1.86	Moderate
11. You review English lessons after class.	2.87	1.56	Moderate
12. You do English homework or assignments by yourself	2.34	1.82	Low
13 You always submit your English homework or assignments on time.	3.67	1.56	High

14. You summarize key points from English lessons in your own words	2.67	1.86	Moderate
15. You form study groups with friends to prepare for English exams.	3.23	1.97	High
16. You seek additional resources about English beyond what the teacher provides.	2.89	1.45	Moderate
17. You take extra English classes outside of school.	2.34	1.86	Low
18. You dedicate yourself to learning English.	2.68	1.54	Moderate
19. You practice all four English skills (listening, speaking, reading, writing) on your own.	2.45	0.89	Low
20. You apply English knowledge in your daily life	2.69	1.67	Moderate
Overall	3.01	1.60	Moderate

The overall level of behavior among first-year students toward learning English is moderate ($\bar{x} = 3.01$, S.D. = 1.60). The highest-rated behavior is Item 5: “You attend every English class as scheduled” ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = 1.34), followed by Items 4, 6, 7, 8, 13, and 15, which are rated as high. Moderate-rated behaviors include Items 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 16, 18, and 20. The lowest-rated behaviors are Items 12 (“You do English homework or assignments by yourself”) and 17 (“You take extra English classes outside of school”), both with the lowest mean score of 2.34 (S.D. = 1.82 and 1.86, respectively). These findings suggest that while students exhibit some positive behaviors toward learning English, particularly attending classes and engaging with

lessons, there is room for improvement in independent study and extracurricular learning efforts. Based on the findings, the researcher conducted to focus group with English 5 teachers from Rangsit University, Pathumthani University, Eastern Asia University, North Bangkok University and Bangkok University to proposes the guidelines to enhance English learning attitudes, motivation, and behaviors among first-year university students. Regarding the results from focus group there were 5 guidelines to enhance English learning attitudes, motivation, and behaviors among first-year university students.

1. Inspiring through Role Models

The teachers may invite successful alumni. Bring alumni who have achieved

career or personal success through their English proficiency to meet with current students, sharing their experiences to inspire and demonstrate the benefits of learning English. Additionally, inviting renowned speakers is another recommendation in the research. The teacher should organize the special events with professionals who excel in their fields and utilize English extensively, sharing their experiences to motivate students.

2. Setting Learning Goals

The teachers assist students in setting clear learning objectives, such as improving specific English skills such as speaking, listening, reading, writing or meeting international standards like CEFR.

3. Suggest short-term goals related English proficiency test including short term and long-term goals (TOEIC/IELTS)

English teachers may implement technology for learning and promote the use of applications or websites, such as Duolingo, Grammarly, or YouTube, for English learning. English teachers may assign tasks or activities that can be completed via educational apps to make learning more enjoyable and consistent.

4. Implement field trips

English teacher may plan educational visits to places where English

is predominantly used, such as international cultural centers or organizations requiring English communication.

5. Proposing English-Enrichment Activities.

English teachers may arrange events like English speech contests, drama performances, or group activities emphasizing English usage.

6. Monitoring and Evaluation regularly

Teachers should regularly monitor students' progress through continuous assessment methods, such as in-class exercises, assignments, and one-on-one discussions and provide individual guidance for students facing difficulties to help them reach their full potential.

Conclusion and Discussion

1. Attitudes Toward Learning English

The study on the attitudes of first-year students at a private university in Pathum Thani Province toward learning English revealed that the overall attitude was at a high level ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.64). When analyzed by item, it was found that students believed English would significantly enhance their career advancement opportunities, which had the

highest mean score ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.35). This finding contrasts with Uthumakiet Sakul (2016), who studied the impact of attitudes toward English on the learning strategies of undergraduate students at private universities in Pathum Thani. That study reported that overall attitudes toward English were at a moderate level ($\bar{x} = 3.32$), with utilitarian attitudes scoring an average of $\bar{x} = 3.36$ and integrative attitudes $\bar{x} = 3.20$.

However, the findings align with Penhaban (2013), who studied the attitudes and learning behaviors of students with low English proficiency, finding that Thai students generally held a positive attitude toward learning English at a high level. The results are also consistent with Niratthisai (2019), who examined the attitudes, motivation, and learning behaviors of students at Phuket Rajabhat University, revealing that students' attitudes toward learning English were at a high level ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.65). The researcher concluded that students with positive attitudes are more determined and diligent in learning. Positive attitudes boost confidence in using the language being learned, enabling students to communicate more effectively and develop their skills faster. Additionally,

students with positive attitudes tend to be more enthusiastic and engaged in their studies, improving and advancing their language skills.

2. Motivation to Learn English

The study on the motivation levels of first-year students at a private university in Pathum Thani Province revealed a high level of motivation. The intrinsic motivation of students toward English averaged $\bar{x} = 3.80$ (S.D. = 0.60), with the highest score being the belief that learning English helps students understand the lives and lifestyles of native speakers ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.56). Regarding extrinsic motivation, students' overall level was also high, with an average of $\bar{x} = 4.14$ (S.D. = 1.60). The highest extrinsic motivation scores were for the belief that learning English is important for gaining acceptance, particularly among foreigners ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 1.76), and for studying hard to graduate with a bachelor's degree ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 1.34).

These findings contrast with Suwanrak & Pisalrachrin (2020), who studied high school students' motivation for learning English at tutoring schools, reporting moderate levels of intrinsic and extrinsic motivation. Intrinsically, the desire

to excel in English and an interest in native cultures scored the lowest. Extrinsically, the belief that English proficiency offers career advantages and higher future income scored the highest, while receiving rewards from parents for good English grades scored the lowest.

This means that the study seems to show that extrinsic factors are more influential than intrinsic ones in motivating students, which could reflect various educational or cultural differences between the contexts. It is important to consider these variations when analyzing motivation, as they can help educators tailor their teaching approaches.

3. Learning Behaviors

The study on students' English learning behaviors showed an overall moderate level with an average of $\bar{x} = 3.01$ (S.D. = 1.60). The highest behavioral score was attending all English classes as scheduled ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = 1.34). The lowest scores were for doing English homework or assignments independently ($\bar{x} = 2.34$, S.D. = 1.82) and attending English tutoring classes ($\bar{x} = 2.34$, S.D. = 1.86). These findings align with Penhaban (2013), who found moderate levels of learning behavior among students with

low English proficiency. The researcher observed inconsistency among students in their learning behaviors, such as planning, preparation before class, review after class, self-study, and time dedication. The findings are also consistent with Niratthisai (2019), who reported that students' learning behaviors were at a moderate level, averaging $\bar{x} = 3.44$. In-class behaviors scored higher ($\bar{x} = 3.44$) than out-of-class behaviors ($\bar{x} = 2.82$).

4. Guidelines for creating attitudes, motivation, and behaviors promoting English language learning for First-Year students at a private university in Pathum Thani include inviting successful alumni to inspire current students and hosting renowned speakers to share experiences and goal-setting strategies. English instructors are encouraged to utilize applications that support English skill development outside the classroom, organize field trips each semester, and regularly monitor students' progress. These strategies align with Sam El, Thangsathirasima, and Piyawan (2021), who found that social interaction significantly improved English learning among fourth-grade students. Additionally, creating experiences outside the

classroom stimulates and promotes English learning.

Suggestions from the Research

1. Role of English Instructors

The research revealed that students generally hold a positive attitude toward English, recognizing its importance and benefits. However, their learning behaviors were found to be unsatisfactory, with most behaviors occurring exclusively within the classroom. Instructors are encouraged to stimulate improved learning behaviors, such as motivating students and using diverse teaching methods.

Additionally, teachers may utilize multimedia tools and engage students in participatory activities to foster interest. Establish clear schedules for out-of-class learning. Teachers can help students set short-term and long-term learning goals to guide their progress and enhance

motivation. In addition, they should implement a counseling and follow-up system to support students in their learning journey and provide guidance for self-improvement.

2. Role of University Administrators

While students recognize the value of English, their learning behaviors particularly in self-directed learning outside the classroom are insufficient. University administrators should promote an environment conducive to English usage both in and outside the classroom. In addition, university administrators can provide adequate teaching and learning resources, such as self-access learning centers, Language labs, Training programs or English tutoring workshops, hire native English-speaking instructors, create opportunities for students to actively use English, thereby fostering their development in the language.

REFERENCES

- Assavanadda, A., & Tangkiengsirisin, S. (2018). Motivation towards learning English of Thai political science undergraduate students: A survey study. **The New English Teacher**, 12(2), 76-90.
- Choomthong, D., & Chaichompoo, C. (2015). English Language Learning Motivation of Thai Undergraduate Students in the Globalized Era. **Suranaree Journal of Social Science**, 9(2), 23-45. (In Thai)

- Education First. (2022). **EF English Proficiency Index 2022**. Retrieved from <https://www.ef.com/assetscdn/WIBlwq6RdJvcD9bc8RMd/cefcom-epi-site/reports/2022/ef-epi-2022 -English. pdf> [2023, 15 Ju.] (In Thai)
- Ellis, R. (1994). **The study of second language acquisition**. Oxford: Oxford University Press
- Gardner, R. C., & Lambert, W. (1972). **Attitudes and Motivations in second language learning**. Rowley, Massachusettes: Newbury House.
- Gardner, R. C. (1985). **Social psychology and second language learning: The roles of attitudes and motivation**. London: Edward Arnold
- Fakeye, D. (2020). Students' personal variables as correlates of academic achievement in English as a second language in Nigeria. **Journal of Social Sciences**, 22(3), 205-211.
- John, L., & Ehow, C. (2011). **Factors Affecting quality of English language Teaching and Learning**. Retrieved from http://www.ehow.com/info_8040040_factorsenglishlanguage-teaching-learning.html [2023, 15 Aug.] (In Thai)
- Manal, M. A. & MBP, S. (2011). Achievement Goals and Intrinsic Motivation: A Case of IIUM. **International Journal of Humanities and Social Science**. 1(6) 126-137
- Marina, S.L. & Lurdes, V. (2013). **The relationships between intrinsic motivation, extrinsic motivation, and achievement, along elementary school**. International Conference on Education & Educational Psychology (ICEEPSY 2013)
- Niratthisai, S. (2019). Attitudes, Motivation, and English Learning Behavior of **Phuket Rajabhat University Students**. **Humanity and Social Science Journal, Ubon Ratchathani University**, 10(2), 99-108. (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2016). **Teaching and learning management Manual for a new style of English according to the framework of international English proficiency standards**. Retrieved from <https://rnedu.go.th/2019/wp-content/uploads/2015/10/book-policy-obec-61.pdf> [2023, 15 Jul.] (In Thai)
- Oxford, R. L. (1990). **Language learning Strategies: What every teacher should know**. New York: Newbury House / Harper Collins

- Pedtrides, J. R. (2006). Attitudes and Motivation and their impact on the performance of young English Language Learners. **Journal of Language and Learning** 5(1): 1-20
- Pengnate, W. (2012). **Motivation, Attitude and English Learning Behaviors of the low-graded Students**. International Conference on Business and Industrial Research CICBIR 2012 Thai- Nichi Institute of Technology, Bangkok, (In Thai)
- Penhaban, D. (2013). **Attitudes and Learning Behaviors of Students with Low English Proficiency**. (Master's thesis in Arts, Teaching English as an International Language), Prince of Songkla University. (In Thai)
- Petri, H. L., & Govern, J. M. (2004). **Motivation: Theory, research, and applications** (5th ed.). Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning.
- Richard, C. J. (2022). Initiating professional development in language teaching. **University of Sydney Journal of TESOL**, 3(1), 485-497
- Sam El, P& Thangsathirasima, S, and Piyawan, P (2021). The Effect of Teaching English with the Social Interaction Model on Students' Motivation of English Language Learning in Fourth Grade Thai Students. **Journal of Education, Chulalongkorn University**, 49(4), 56-67
- Suwanrak, K & Pisalrachrin, C. (2020). **A Study of High School Students' Motivation in Learning English at Tutoring Schools**. (In Thai)
- Uthumakietsakul, P. (2016). **Attitudes Towards English Affecting English Learning Strategies of Undergraduate Students at Private Universities in Pathum Thani Province**. Proceedings of the 3rd National Academic Conference on Research Integration: Applying Knowledge Towards Sustainability (pp. 859-563). Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima College. (In Thai)
-

บทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อบริบททางด้านจริยธรรมและความมั่นคง
ปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY USE THAT AFFECTS THE CONTEXT
OF ETHICS IN INFORMATION TECHNOLOGY SECURITY

สุพล พรหมมาพันธุ์^{1*} อำนวย วังจิ้น²

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

²สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Supon Phrommaphan ^{1*}, Amnart Vangjeen²

¹Department of Information Communication and Technology, School of Information Technology, Sripatum University

²Institute of General Education, Sripatum University

*E-mail: supon.ph@spu.ac.th

Received: 2025-01-16

Revised: 2025-03-10

Accepted: 2025-04-04

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (2) ระดับการละเมิดจริยธรรมและภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสามารถจำแนกออกได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1). ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ 2). พระราชบัญญัติ 3). ด้านสังคม 4). ด้านเศรษฐกิจ 5). ด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ โดยการใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า (1). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรมและความความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสังคมออนไลน์ รองลงมา คือ ด้านสังคม (2) จริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ด้านจริยธรรมเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ การโกหกหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต และการเข้าถึงภาพลามกอนาจาร ส่วนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ เป็นแหล่งก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และภาครัฐต้องเข้มงวดด้านนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น และ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัย

ทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านพฤติกรรม การใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านความรู้ความเข้าใจ เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ไม่มีอิทธิพลต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ: อาชญากรรมไซเบอร์ สื่อสังคมออนไลน์ จริยธรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ การหลอกลวงทาง อินเทอร์เน็ต

ABSTRACT

This research objectives to study: (1) the factors affecting ethics and information technology security; (2) the level of ethical violations and threats to information technology security, and (3) the factors influencing ethics and information technology security, which can be classified into five areas, which can be classified into 5 aspects: 1). Including knowledge and understanding of Information Technology, 2). the Act, 3). on Social, 4). Economic, 5). Behavior using computer and Social Media, by using the Quantitative Research Methodology

The results of the research found that (1). the factors that have an impact on Ethics and Information technology security at a high level. The areas with high averages were behavior using computer and social media next was the social aspect. (2) the ethics and security in Information technology at a high level. The areas with high averages were internet scams and access to pornography. As for information technology security with high averages were the internet and social media which were the source of computer crimes and the government must be more strict in the security policy of information technology. (3) factors influencing the ethics and security of information technology with statistical significance at the 0.05 level, respectively, were: the behavior of using computers and social media, economic, social and knowledge and understanding of information technology, the knowledge and understanding of the Act no ethical influence and information technology security.

Keywords: Cyber Crime, Social Media, Ethics, Information Technology, Fishing

บทนำ

ในปัจจุบัน บทบาทการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line Twitter or X YouTube และ Instagram เป็นต้น ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะว่ามีอุปกรณ์ที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้หลากหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นโน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และ แล็บท็อป เป็นต้น และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม นั่นคือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเป็นการช่วยยกระดับรายได้ของประชากรของประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ในขณะเดียวกันก็ต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ อย่างมากมาย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับบทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อันได้แก่ (1) สนับสนุนกระบวนการ และปฏิบัติการทางธุรกิจ (2) สนับสนุนการตัดสินใจ (3) สนับสนุนเพื่อเป็นกลยุทธ์การแข่งขัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อจริยธรรมหรือบริบททางด้านจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จากรายงานวิจัยของ Phrommaphan (2025) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

(1) การใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างขาดความรับผิดชอบ (2) การละเมิดความเป็นส่วนตัว (3) การขโมย อัตลักษณ์ (4) การเจาะระบบ การทำลายข้อมูล การล้วงความลับส่วนบุคคล และองค์กร (5) การโจมตีด้วยไวรัสประเภทต่าง ๆ (6) การละเมิดลิขสิทธิ์ (7) การส่งอีเมลที่ไม่ได้รับเชิญ (8) การใช้ Facebook Live ถ่ายทอดสดในเรื่องที่ไม่เหมาะสม เช่น การเปลื้องผ้าโชว์ สัตว์ลามกอนาจาร (9) การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การปลอมแปลง การโจมตีด้วยไวรัส การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทั่วไปเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตอีกต่อไป ซึ่งการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตหรือออนไลน์นี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Trirat (2025) แสดงให้เห็นว่า คนไทยกว่า 36 ล้านคนถูกหลอกลวงออนไลน์ในรอบปี 2566 ในจำนวนนี้เกินครึ่งหรือประมาณ 18.37 ล้านคน ตกเป็นผู้เสียหาย โดยคน Gen Y เป็นกลุ่มที่ถูกหลอกที่มีจำนวนผู้เสียหายมากที่สุดและมีมูลค่าความเสียหายมากที่สุด

สำหรับผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทั้งด้านบวก และด้านลบ สอดคล้องกับบทความวิจัยของ Huaythong (2021) แสดงให้เห็นว่า (1) ผลกระทบทางบวก ได้แก่ ทำให้คุณภาพชีวิตได้รับความสะดวกสบายและรวดเร็วในการสื่อสารและทำงาน ช่วยในการตัดสินใจและการกระจายข้อมูลข่าวสารไปได้ทั่วทุกแห่งซึ่งจะก่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกันในสังคม ทำให้เกิดชุมชนเสมือน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีความ

สนใจเรื่องเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกันได้ ด้านการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้อย่าง ชัดเจน เช่น การจำลองสภาวะสิ่งแวดล้อม จำลอง การขับเครื่องบิน จำลองการขับรถยนต์ เป็นต้น รวมถึงทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ทำให้นักเรียนต้องขวนขวาย พัฒนาดตนเอง และปรับตนเองให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั่วโลก (2) ผลกระทบ ทางลบได้แก่ด้านคุณภาพชีวิตทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต เช่น โรคอันเกิดจากการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ได้แก่ อาการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อบริเวณข้อมือ เนื่องจากจับเมาส์ หรือใช้แป้นพิมพ์เป็นเวลานาน อาการปวดคอ ไหล่ และหลัง การเกิดปัญหาด้านสายตาเนื่องจากเพ่งมองที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็นเวลานานติดต่อกัน เป็นต้น โรคทนรอไม่ได้ (Hurry Sickness) เกิดกับผู้ที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ผู้ใช้เป็นคนขี้เบื่อ หงุดหงิดง่าย ใจร้อน เครียดง่าย ความอดทนลดลง ทนรอเครื่อง คาวาน์โหลตนาน ๆ ไม่ได้ จะกระวนกระวาย ซึ่งจะ เป็นพฤติกรรมติดตัวไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมใน ชีวิตประจำวันด้วย หากมีอาการมาก ๆ อาจจะทำให้ เข้าข่ายโรคประสาทได้ส่วนด้านสังคม ทำให้เกิดการ ขาดทักษะทางสังคม เนื่องจากอินเทอร์เน็ตทำให้เกิด การสื่อสารกันได้โดยไม่ต้องพบเจอกัน เช่น Social Network อย่าง Facebook Line ทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมน้อยลง ไม่ว่า จะเป็นทักษะการพูด การฟัง การทำงานร่วมกัน

ทำให้เกิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์มากขึ้น และรุนแรงขึ้น เช่น การขโมยข้อมูลของบริษัท และนำไปเปิดเผยกับบริษัทคู่แข่ง การเจาะระบบ ของธนาคารและเปลี่ยนแปลงข้อมูลทางการเงิน การเงินในบัญชีธนาคารให้สูงขึ้น การล่อลวงผู้ ที่เล่นอินเทอร์เน็ตและก่อคดีล่วงละเมิดทางเพศ การเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในแง่ มุมต่าง ๆ ทั้งภาพลามกอนาจาร การพนันออนไลน์ การจำหน่ายของผิดกฎหมาย หรือเผยแพร่ข้อมูล ที่มีเนื้อหาแอบแฝงแนวคิด ก้าวร้าว รุนแรง การส่งไวรัสเข้าไปทำลายข้อมูลของผู้อื่น เป็นต้น ตลอดจนด้านการเรียนการสอน ผู้สอนปล่อยให้ ผู้เรียนศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนที่มี ประสบการณ์น้อยอาจตีความได้ไม่ถูกต้อง รวมถึง การใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ผิด ดังนั้น ผู้สอน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน รวมทั้ง ให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และ สอดคล้องกับรายงานวิจัยของ Pinkhunsri (2025) แสดงให้เห็นว่า หากขาดการควบคุม ดูแลการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้องและเหมาะสม ก็อาจก่อให้เกิดผลเสียตามมา ได้แก่ ทำให้เกิด อาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การลักลอบใช้ข้อมูลข่าวสาร มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ กันน้อยลง ความสัมพันธ์กับผู้อื่นลดลง เกิดสังคม ใหม่ขึ้น ซึ่งเป็นสังคมที่ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน และ ทำให้เกิดการแพร่วัฒนธรรมและการกระจายข่าว ที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงมีแนวคิด

ในการศึกษาถึงผลกระทบจากบทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งกฎหมายนี้ มีนโยบายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยได้ ประกาศใช้เมื่อ ปี พ.ศ.2562 และมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2565 ด้านสังคม ด้าน เศรษฐกิจ กับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และ สื่อสังคมออนไลน์ ด้านใด

บ้างที่จะส่งผลกระทบต่อจริยธรรมและความ มั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและ ประชาชนทั่วไปโดยขั้นแรกของการศึกษาในครั้งนี้ คือศึกษาในกลุ่มบุคลากร ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยองค์ความรู้เพื่อให้ทราบถึงบทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ ส่งผลกระทบต่อบริบททางด้านจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เพื่อศึกษาระดับการละเมิดจริยธรรม และภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ จริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ได้ทราบถึงระดับการละเมิด จริยธรรมและภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัย ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ จริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ
4. นำผลการวิจัยที่ได้รับไปช่วย ปรับปรุงหลักสูตร และออกแบบกระบวนการ จัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา และ บริบททางสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีเนื้อหาครอบคลุมถึงปัจจัยที่ ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัย ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความรู้ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ด้านสังคม ด้าน เศรษฐกิจ ด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และสื่อสังคมออนไลน์ และการละเมิดจริยธรรม และภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกรอบของบุคลากร ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลเท่านั้น

ทบทวนแนวคิด

การทบทวนแนวคิด ในงานวิจัยนี้ได้ตระหนักถึง แนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งหลักคำสอนทางศาสนาต่าง ๆ มีอยู่มากมาย ที่ผู้บริหารควรศึกษาน้อมนำมาพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติตนและการดำเนินงาน หลักคำสอนที่จะนำมาพอเป็นตัวอย่างต่อไปนี้มีทั้งจากคำสอนทางศาสนา หลักปรัชญา แนวคิดของนักปราชญ์ทั้งในอดีตกาลปัจจุบัน และแนวความคิดใหม่ ทั้งของประเทศทางตะวันตก และประเทศตะวันออก นอกจากนี้ยังรวมไปถึงหลักการแนวคิด ทฤษฎีบทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

สำหรับกรอบแนวคิดทางด้านคุณธรรมจริยธรรม หลักทฤษฎีทางด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้น Inthasara (2024) แสดงให้เห็นว่า จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความสุขของปัจเจกชน สังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาด้านอื่น ๆ ทั้งเศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองการปกครอง ฯลฯ การพัฒนาที่ขาดจริยธรรมเป็นหลักยึดย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าดี เพราะผู้มีความรู้แต่ขาดคุณธรรมย่อมก่อให้เกิดความเสียหายได้มากกว่าผู้ด้อยความรู้ โดยท่านกล่าวว่า “ผู้มีความรู้แต่ไม่รู้วิธีที่จะประพฤติดน ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายได้มากกว่าผู้มีความรู้น้อย ถ้าเปรียบความรู้เหมือนดิน จริยธรรมย่อมเป็นเหมือนน้ำ ดินที่

ไม่มีน้ำยึดเหนี่ยวเกาะกุมย่อมเป็นฝุ่นละอองให้ความรำคาญมากกว่าให้ประโยชน์ คนที่มีความรู้แต่ไม่มีจริยธรรมจึงมักเป็นคนทีก่อความรำคาญหรือเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นอยู่เนือง ๆ ส่วนกรอบแนวคิดด้านความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ Talseean (2024) แสดงให้เห็นว่า คือการป้องกันข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงองค์ประกอบของอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบสารสนเทศ และฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในการจัดเก็บและถ่ายโอนข้อมูลสารสนเทศนั้นให้รอดพ้นจากอันตรายอยู่ในสถานะที่มีความปลอดภัยไว้ ความกังวลและความกลัวกล่าวโดยสรุป การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้นต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการละเมิดจริยธรรม และไม่สร้างความเสียหายและความเดือดร้อนต่อบุคคลอื่น รวมถึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยภาพรวม

สมมุติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่จริยธรรมทั่วไปและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ (1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (2) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (3) ปัจจัยทางสังคม (4) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (5) ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่จริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สำหรับกรอบแนวคิดของการวิจัยนี้ บทบาทการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องมีการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมี คุณธรรมจริยธรรม ไม่ละเมิดสิทธิและสร้างความ เตือร่อนให้กับบุคคลอื่น มีการนำเอาเทคโนโลยี ชีวมาตรมาช่วยในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งสามารถแยกแยะออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) ด้าน คุณธรรมจริยธรรม Payutto (2019) แสดงให้เห็นว่า จริยธรรมหมายถึง การดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ การครองชีวิตการใช้ชีวิตการเคลื่อนไหวของชีวิต ทุกด้านทุกระดับ ทั้งทางกาย ทางวาจา ทางใจ การปฏิบัติกรรมฐานเจริญสมาธิ บำเพ็ญสมณะ เจริญวิปัสสนา (2) ด้านความมั่นคงปลอดภัย ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ Shelly (2022) แสดงให้เห็นว่า การรักษาความมั่นคงปลอดภัย ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เรียกว่า เทคโนโลยี ชีวมาตร (Biometrics Technologies) คือ เทคโนโลยีที่ใช้ยืนยันตัวบุคคล โดยการผสมผสาน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีด้าน ชีวภาพทางการแพทย์มาบูรณาการร่วมกัน เพื่อใช้ กำหนดหรือระบุคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ทั้งด้านกายภาพ และพฤติกรรม ได้แก่ ลายพิมพ์ นิ้วมือ ฝ่ามือ ม่านตา ใบหน้า เสียงพูด ลายเส้น ดีเอ็นเอ เป็นต้น (3) ด้านระบบการควบคุมและ ตรวจสอบ (System Controls and Audits) O'Brien (2021) แสดงให้เห็นว่า การควบคุม ระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบความ ปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับ

ทฤษฎีความพยายามที่จะทำให้ข้อมูลสารสนเทศ มีความถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด ส่วนการตรวจสอบความปลอดภัย ได้แก่ การตรวจสอบภายใน โดยพนักงานและผู้บริหาร และมีการตรวจสอบภายนอก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจาก ภายนอก เช่น ระบบการตรวจสอบด้านบัญชีใน ส่วนของเทคโนโลยีสารสนเทศ จะมีการตรวจสอบ โดยใช้ซอฟต์แวร์เข้ามาตรวจสอบที่เรียกว่า ตรวจสอบการประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Processing : EDP) (4) ด้าน การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ Gross (2023) ได้แสดงให้เห็นว่า สามารถจำแนกเป็นกลยุทธ์ การจัดการที่สำคัญ 3 ด้าน คือ กลยุทธ์ระบบ สารสนเทศ กลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และ กลยุทธ์ระบบการจัดการสารสนเทศ ซึ่งกลยุทธ์ ทั้ง 3 นี้ ต้องสัมพันธ์และสอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ แผนงานขององค์การรวมทั้ง วิธีการดำเนินงานด้วย

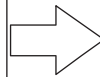
ส่วนกรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ เรื่องที่วิจัยประกอบด้วยในตอนที่ 1 คือ ตัวแปร อิสระประกอบด้วย (1) อายุ (2) เพศ (3) ระดับ การศึกษา (4) ประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ตอนที่ 2 ปัจจัยประกอบด้วย (1) ปัจจัยลักษณะประชากร คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา (2) ปัจจัย ที่มีผลกระทบต่จริยธรรม หรือบริบททางด้าน จริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความ
มั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ/
พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ด้านสังคม
- ด้านเศรษฐกิจ
- กับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และ
สื่อสังคมออนไลน์

บริบทด้านจริยธรรมและ
ความมั่นคงปลอดภัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ และกฎหมายอื่น ๆ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และสื่อสังคมออนไลน์ส่วนตัวแปรตามประกอบด้วย (1) จริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน นักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรวม 61 สถาบัน

จำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม ตามลักษณะของมหาวิทยาลัย ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยของรัฐบาล (จำกัดจำนวนรับ) (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏ (3) มหาวิทยาลัยราชชมงคล และ (4) มหาวิทยาลัยเอกชน บุคลากรทั้งสิ้น 38,591 คน และนักศึกษารวมทั้งสิ้น 696,796 คนใช้ตัวอย่างจำนวน 1,000 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการของ Thomson (2002) ความผันแปร 0.5 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สุ่มมหาวิทยาลัยเป็นตัวอย่างจำนวน 10 สถาบัน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิได้แก่ มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 6 สถาบัน มหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 2 สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏ และ มหาวิทยาลัยราชชมงคลอย่างละ 1 สถาบัน ขั้นตอนที่ 2 สุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน และนักศึกษาจำนวน 1,000 คนจาก 10 สถาบัน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

ส่วนสาเหตุที่เลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน นักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพราะว่า เป็นสถาบันที่อยู่ไม่ไกล และเป็นการจำกัดขอบเขตไม่ให้กว้างเกินไป สามารถเก็บข้อมูลในการทำวิจัยได้สะดวก

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลการวิจัยในส่วนนี้ คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน และนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 10 สถาบัน เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5

ระดับในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการละเมิดจริยธรรม และภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 ชุด จำนวน 67 ข้อ และลักษณะทางประชากร จำนวน 4 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2. การทดสอบความเชื่อมั่น

Wanichayapanya (2020) แสดงให้เห็นว่าค่าความเชื่อมั่น 0.982 มากกว่า 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการขอความอนุเคราะห์จากสถาบันการศึกษาทั้ง 10 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและทีมงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การแจกความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ในการแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละอธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน และนักศึกษา

2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 5 ด้าน และ ระดับการละเมิดจริยธรรมและภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ศึกษาอิทธิพลที่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 5 ด้าน มีต่อการละเมิดจริยธรรมและภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. การใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาเอก เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ มีอายุ 20 – 25 ปี รองลงมาเป็น อายุต่ำกว่า 20 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีมีประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง ผลการศึกษาพบว่า

1) ภาพรวมระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจและด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และด้านสื่อสังคมออนไลน์ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นด้านสังคม อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.92	.66	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ	3.34	.91	ปานกลาง
3. ทางสังคม	4.16	.65	มาก
4. เศรษฐกิจ	4.05	.68	มาก
5. พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์	4.18	.70	มาก
รวม	3.93	.56	มาก

ภาพที่ 2 แสดงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรมและความปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยี

(2) ระดับความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้เรื่องเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line Twitter YouTube Instagram อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องความรู้เรื่องการจัดเก็บข้อมูล เช่น การสร้างโฟลเดอร์ (Folder) การจัดการแฟ้มข้อมูล (File) การสำรองข้อมูล (Backup) อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความรู้เรื่องข้อมูล เช่น การจัดการข้อมูล และฐานข้อมูล (Database) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

(3) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ปี พ.ศ.2550 อยู่ในระดับปานกลางรองลงมาเป็นเรื่องพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ปี พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ. 2560 อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ปี พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง Suksri (2021) แสดงให้เห็นว่า “ผลกระทบจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และนโยบายของรัฐกับสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น” ความว่า สำหรับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ กับการเผยแพร่เนื้อหาผิดกฎหมายในสื่อออนไลน์นั้น ในประเทศสหพันธรัฐเยอรมนีนั้น ถือว่าเป็นประเทศต้น ๆ ในทวีปยุโรปที่ให้ความสำคัญกับปัญหาการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การถกเถียงในวงวิชาการเพื่อแสวงหามาตรการทางกฎหมายรวมทั้งมาตรการอื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเหล่านี้เกิดขึ้นตั้งแต่ก่อนปี ค.ศ.1986 ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็น การฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์ การปลอมแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์ การเจาะระบบคอมพิวเตอร์ การจารกรรมข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลทางการค้า, การพนันผิดกฎหมายออนไลน์ รวมไปถึงการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารเด็กและเยาวชน

(4) ระดับปัจจัยด้านสังคมเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ คือ เรื่องบันเทิงคนดูภาพยนตร์และโทรทัศน์ลดลง เพราะหันมาดูทางออนไลน์มากขึ้น เช่น YouTube อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องสื่อสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อสังคมในด้านลบ เช่น มีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต การปลอมแปลงเฟซบุ๊ก การละเมิดความเป็นส่วนตัว การโพสต์ภาพลามกอนาจารการค้ายาเสพติด ตลอดจนการเล่นพนันออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สื่อสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อสังคมในด้านบวก เช่น ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การมีโน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ และ สมาร์ทโฟนมีราคาถูกลง มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

(5) ระดับปัจจัยด้านเศรษฐกิจเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เกิดธุรกิจบริการใหม่ๆ เช่น การรับส่งสินค้าพัสดุแบบรีบด่วน เช่น Kerry Express ฯลฯ อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง

เกิดธุรกิจประเภทตัวแทนทางการเงินในการจัดซื้อสินค้าทางออนไลน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจ้างงานของภาคธุรกิจบางกลุ่มลดลง เช่น ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า ร้านจำหน่ายสินค้า อยู่ในระดับมาก

(6) ระดับปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านนี้ คือ พฤติกรรมการเรียนรู้ของเยาวชนเปลี่ยนแปลงไป โดยหันมาศึกษาเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้นเป็นลำดับ เช่น Google Facebook Line YouTube เป็นเวลานานมากขึ้น อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง พฤติกรรมการซื้อขายสินค้าเปลี่ยนไป โดยผู้ซื้อ และผู้ขาย หันมาใช้บริการทางออนไลน์มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เกิดพฤติกรรมหลงใหลการติดเกม และการพนันออนไลน์เพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

2) ภาพรวมจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากโดยทั้งสองด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากแต่ด้านจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านจริยธรรมเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมีปัญหาเรื่องการโกหกหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต และทางสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องการเข้าถึงภาพลามกอนาจาร ความรุนแรง และความน่ากลัวมีมากเพิ่มขึ้นมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือความมีวินัยเรียนรู้ในการทำงานลดลงอยู่ในระดับมากเช่นกัน

Srisarakarm (2020) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณธรรม จริยธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 13 ปี ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้ช่วงเวลาหลังเลิกเรียนในวันจันทร์-ศุกร์ และวันเสาร์อาทิตย์ ใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาตั้งแต่ 18.01-24.00 น. โดยใช้โทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ใช้ที่บ้าน ศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง พอมีความรู้บ้างเกี่ยวกับกฎหมายในการใช้อินเทอร์เน็ต ใช้ระบบเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงเพื่อค้นหาข้อมูลภายในประเทศและจากต่างประเทศ และนอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างยังไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และ พ.ร.บ. อื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากต่อการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล ด้วยข้อมูลวิจัยตรงนี้เอง จึงมีความจำเป็นที่สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ควรณรงค์ส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ปี พ.ศ.2550 และปรับปรุงปี พ.ศ. 2560 ในแนวทางเดียวกันนี้ส่วนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านนี้ คืออินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ เป็นแหล่งการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เพราะสามารถใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา อยู่ในระดับมากรองลงมาเป็นเรื่องรัฐ และองค์กร

ต้องเพิ่มความเข้มงวดด้านนโยบาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการข่มขู่ กรรโชก ทางอีเมล และสื่อสังคมออนไลน์ และ มีการแก้ไขกฎหมาย และเพิ่มโทษมากขึ้น เช่น พ.ร.บ คอมพิวเตอร์ ปี 2550 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2560 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก Achwirada(2022) แสดงให้เห็นว่า ระดับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย นอกจากจะขึ้นอยู่กับความรู้ถึงภัยคุกคาม และพฤติกรรม การใช้ระบบสารสนเทศในองค์กร ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนแล้ว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ การฝึกอบรมและการให้ความรู้ และการตระหนักถึงความปลอดภัย ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัย ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามงานวิจัยเรื่องนี้ คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร พนักงาน และนักศึกษา ยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มากนัก

โดยสรุปการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจริยธรรมและความความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสังคมออนไลน์ รองลงมา คือ ด้านสังคม (2) จริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ด้านจริยธรรมเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ การโกหกหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต และการเข้าถึงภาพลามกอนาจาร

ส่วนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และภาครัฐต้องเข้มงวดด้านนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น และ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ไม่มีอิทธิพลต่อจริยธรรม และความความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพ.ร.บ.สังคม เศรษฐกิจ และพฤติกรรม สามารถอธิบายความผันแปรของจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในบริบทของประเทศไทย 4.0 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ($F = 261.751$) ปัจจัยทั้ง 5 มีความสัมพันธ์ และสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ร้อยละ 86.4 และ ร้อยละ 74.7 ตามลำดับปัจจัยทั้ง 5 มีอิทธิพลต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

โดยที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุดได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ

รองลงมาเป็นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ด้านสังคม ด้านพฤติกรรมการใช้ คอมพิวเตอร์ และต่ำสุดคือด้าน เศรษฐกิจ ด้วย ขนาดอิทธิพลค่ามาตรฐาน เท่ากับ 0.316 0.241 0.199 0.133 และ 0.092 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 อิทธิพลที่ปัจจัยมีต่อความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายละเอียด	สัมประสิทธิ์ของสมการถดถอย		สถิติ	P-value	
	Unstandardized		Standardized	ทดสอบ	(Sig.)
	B	Std.Error	Beta	t	
ค่าคงที่	1.003	.065		15.413	.000
ความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ	.179	.023	.316	7.679	.000
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.	.125	.020	.241	6.182	.000
สังคม	.120	.024	.199	5.018	.000
เศรษฐกิจ	.053	.025	.092	2.092	.037
พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์	.075	.026	.133	2.865	.004
F = 261.751**, R = 0.864, R ² = 0.747,					
Std. Error of the Estimate = 0.202, Durbin-Watson = 1.54					

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยพบว่าระดับปัจจัย ผลกระทบด้านความรู้ความเข้าใจเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติ ด้านสังคมด้านเศรษฐกิจและด้าน พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และด้านสื่อสังคม ออนไลน์ทั้ง 5 ด้าน นั้นมีภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่ามีความสำคัญมาก โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์

และสื่อสังคมออนไลน์ และด้านสังคม แต่ ด้านกฎหมายกลับมีค่าต่ำที่สุด น่าจะเป็นประเด็น ปัญหาที่ควรจะมีการวางแผนเพื่อเพิ่มความรู้ความ สำคัญให้สูงขึ้นในทุกด้าน หากปล่อยประละเลยอาจจะมี ปัญหาด้านกฎหมายต่อไป

ส่วนระดับจริยธรรม และความมั่นคง ปลอดภัย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดย ด้านจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านความมั่นคง ปลอดภัย ซึ่งอาจจะเป็นตัวชี้วัดในทางสังคมได้ ประการหนึ่งว่า ประชนชนให้ความสำคัญหรือรับรู้ ถึงจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยในระดับมาก และยังมองว่าเรื่องจริยธรรมมีความสำคัญที่สุดใน เรื่องของเทคโนโลยี เมื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผล ต่อระดับจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัย ได้องค์ความรู้ว่าปัจจัย มี 4 ปัจจัยได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ สังคม เศรษฐกิจ และ ด้าน พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนด้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.

น่าจะเป็นเรื่องที่ควรทบทวนเพราะอาจจะเกิดจากการละเลยข้อกำหนดของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นความสำคัญ หรือให้ความสำคัญว่าเป็นหลักปฏิบัติอันดีของประชาชนอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องบังคับเราก็ปฏิบัติปฏิบัติชอบอยู่ในบทบาทที่ถูกต้องจึงให้ความสำคัญน้อยไปให้ความสำคัญทางด้าน พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และด้านเศรษฐกิจ มากกว่า Pronnopadol (2024) แสดงให้เห็นว่า การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยมีผลสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่จะถูกกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์อย่างมาก การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากยิ่งเป็นความเสี่ยง ทั้งการรับคนอื่นที่ไม่รู้จักมาเป็นเพื่อน การแชตหรือการออกไปพบคนแปลกหน้า ใช้อุปกรณ์เป็นรูปโปรไฟล์ การไม่ตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในการใช้งาน การปล่อยให้ผู้อื่นรู้รหัสการใช้งาน รวมถึงไม่ Logout ออกจากระบบ เมื่อใช้งานเสร็จหรือให้ผู้อื่นยืมใช้ โทรศัพท์ “การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนจะต้องมองไปถึงต้นตอของปัญหา นั่นคือการสร้างวัฒนธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาคม ในการร่วมกันแก้ปัญหาและปลูกฝังวัฒนธรรมนี้” นอกจากนี้ ยังต้องรู้เท่าทันการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ Siricharoen (2015) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนไทยการวิจัยพบว่า รูปแบบการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ที่มีประสิทธิภาพ คือ รูปแบบการสื่อสารที่มุ่งเน้นเพื่อบอกสอนชี้แนะเรื่อง

“การสื่อสารกับตนเองหรือการสื่อสารภายในบุคคล” มาเป็นอันดับแรกที่สำคัญมาก เพราะโดยพื้นฐานแล้ว การชี้แนะบอกสอนให้เยาวชนรู้จักที่จะทำการสื่อสารภายในตนเองให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดอันดับแรกของมนุษย์ทุกคนทุกเพศทุกวัย

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากแต่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวพระราชบัญญัติ ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวพระราชบัญญัติ แก่บุคลากรและนักศึกษาในรูปแบบการอบรมและการปรับปรุงหลักสูตร ในการเพิ่ม (1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (2) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (3) ปัจจัยทางสังคม (4) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (5) ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และสื่อสังคมออนไลน์ให้สูงขึ้น

2. ควรมีการวิจัยต่อยอดงานวิจัยชิ้นนี้เพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อจริยธรรม และความมั่นคงปลอดภัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโอกาสต่อไป

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมและความมั่นคงปลอดภัยในครั้งต่อไป โดยการเพิ่มปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ด้านการเมือง ด้านการระบาดของโรคอุบัติใหม่ เป็นต้น

REFERENCES

- Achwirada S. (2022). Factors affecting the level of security of the organization's information system, **Journal of Business Information Systems (JISB) 2(2) : 78**. Retrieved from. www.jisb.tbs.tu.ac.th/wp-content/uploads/2018/02/Jisb2559Vol2No2_5Supitchaya.pdf [2024, 18 Oct.]. (In Thai)
- Gross L. (2023). Concepts of information technology management. Retrieved from <http://www.mua.go.th> [2024, 19 Sep.]. (In Thai)
- Huaythong P. (2021). **Impact of Information Technology**. Retrieved from <https://sites.google.com/site/kroonom/phlk-ra-thb-khxng-thekhnoloyi-sarsnthes> [2024, 23 Oct.]. (In Thai)
- Inthasara W. (2024). **The meaning of ethics**. Retrieved from <http://first66bobo.blogspot.com>. [2024, 21 November.]. (In Thai)
- O'Brien J.A. (2021). **Management information systems** 10th Edition, McGraw-Hill Irwin.
- Payutto P. (2019). Meaning of Ethics Retrieved from www.baanjomut.com [2024, 23 Oct.]. (In Thai)
- Phrommaphan S. (2025). **Applications of Information Technology that Impact Ethics and Security**. Retrieved from <https://dspace.spu.ac.th/items/260277e0-d790-4c02-95a7-29fd8f65f68e> [2025, 8 Mar.] (In Thai)
- Pinkhunsri P. (2025). **The Effect of Information Technology on Youth Behavior**. Retrieved from <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/CUTJ/article/view/240849/163928> [2025, 8 Mar.] (In Thai)
- Pronnopadol C. (2024). **Open research on cyberbullying: Thai youth and risks in the 4.0 Era Prachachat Business Newspaper**. Retrieved from <https://www.prachachat.net/ict/news-146408> [2024, 11 Nov.] (In Thai)
- Shelly G.B. (2022). **Discovering computers 2024: A gateway to information, web enhanced Introductory**. Boston, Mass: Thomson Course Technology.
- Siricharoen N. (2015). Communication patterns for media and information literacy from the Internet of Thai youth, **Sripatum Review Journal, Humanities and Social Sciences Edition**, 15(1). 52-53.

- Srisarakarm S. (2020). **Factors affecting morality and ethics in using the Internet.** Retrieved From www.repository.rmutt.ac.th/bitstream/.../RMUTT-106601.pdf [2024, 25 Sep.].(In Thai)
- Suksri S. (2021). **The impact of the computer Crime Act 2007 and Government Policy on Freedom of Expression.** Printing Press, Nonthaburi Thailand
- Talseean K. (2024) **Information security.** Retrieved From <https://nattaworn014.blogspot.com/2015/07/3-57010510014-1.html> [2024, 21 November.]. (In Thai)
- Thomson S. K. (2002). **On sampling and experiments.** Environ metrics, 13, 429-436 Retrieved From <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=2656842> [2024, 7 November]
- Trirat N. (2025). **Research shows that over 36 million Thais have been scammed online, with Gen Y being the biggest victims.** Retrieved from <https://www.hfocus.org/content/2024/05/30458> [2025, 8 Mar.]. (In Thai)
- Wanichyapanya K. (2020). **How to conduct research.** Retrieved from file:///C:/Users/Admin/Downloads/Fulltext%236_331706%20(1).pdf [2024, 18 Oct.]. (In Thai)

.....

THE IMPACT OF JOB STRESS, JOB INSECURITY, AND WORK ENGAGEMENT ON JOB PERFORMANCE AMONG HOTEL INDUSTRY EMPLOYEES IN SIEM REAP, CAMBODIA, DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Elite Ol1, and Damrong Sattayawaksakul2*

Asia-Pacific International University

*E-mail: damsat@apiu.edu

Received: 2025-01-30

Revised: 2025-03-14

Accepted: 2025-04-04

ABSTRACT

Prior studies have explained how job stress, job insecurity, and work engagement influence job performance under normal conditions. However, there have been limited empirical studies during an unprecedented crisis. This study examined the impact of job stress, job insecurity, and work engagement on job performance during the COVID-19 pandemic among the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia. Data were collected from 212 respondents who were hotel industry employees in Siem Reap. The collected data were analyzed using descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient, simple regression, and multiple regression analysis. The results revealed that job stress and job insecurity had a statistically significant impact on job performance (Job stress: Beta = 0.179, $p = 0.000$; Job insecurity: Beta = 0.414, $p = 0.000$). In addition, job stress and job insecurity had a statistically significant impact on work engagement (Job stress: Beta = -0.157, $p < .05$; Job security: Beta = 0.830, $p = 0.000$). Finally, work engagement had a statistically significant impact on job performance (Beta = 0.502, $p = 0.000$). The results of this research can be used to help employers understand the factors that influence employees' job performance if similar events occur in the future. The study recommends several improvements for employees and employers in the hotel industry in Siem Reap. These include communication with each other, minimizing utilities and other expenses during a pandemic, controlling employees' emotions when problems arise, and improving employees' work performance rather than worrying about issues that may occur in the future.

Keywords: job stress, job insecurity, work engagement, job performance, Siem Reap Province

INTRODUCTION

COVID-19 has had a negative influence on many business sectors, especially in the tourism and hospitality industry. Siem Reap Province is a tourist destination because of the Hindu temple called Angkor Wat. After the number of people infected by COVID-19 increased during the middle of 2020 and the restrictive laws of many countries around the world to limit traveling to protect their citizens, the number of tourists who came to visit Siem Reap rapidly dropped. Many businesses that provide services to tourism were pushed to close their operations since they could not continue running with less income. By January 2021, many hotels closed their operations temporarily as the pandemic spread, and they reopened their operations later in 2022 when the country started to welcome tourists without restriction. However, most hotels were reopened with only half of their employees working daily due to the number of guests being less than 30 percent of the hotel's capacity. In addition, most of the tourists who come to visit Cambodia more recently prefer to spend less than before the pandemic. COVID-19 has shifted the way guests make decisions about buying services in the tourist industry.

In this difficult period, the fear of losing one's job and the fear of the pandemic resulted in stress and insecurity among the hotel workers. This stress may negatively affect employees' job performance. Both employees and employers need to understand the situation to adjust the way that they manage human resources. In this study, the cognitive job stress and affective job insecurity of hotel industry employees caused by the COVID-19 pandemic were analyzed; some of these employees may have experienced both forms of job stress and job insecurity during the pandemic.

A key area of research has been understanding how factors such as job stress (Ghias & Saboor, 2023; Oktaviola & Subariyanti, 2023), job insecurity (Shoss & Vancouver, 2024), and work engagement (Ghias & Saboor, 2023) influence job performance under normal conditions. However, there have been limited empirical studies during such an unprecedented crisis. Particularly, the COVID-19 pandemic brought about significant disruptions in the workplace, impacting employees' job performance in various ways. Ngo et al. (2021) reported that more than half (53 percent) of workers were suspended

during the pandemic, and an average of 40 percent of workers remained suspended after the pandemic. Among those who returned to work, workers were employed, on average, fewer hours and earned less in July 2020 compared to pre-pandemic July 2019. Therefore, there is a need to investigate the impact of job stress, job insecurity, and work engagement on job performance during the COVID-19 pandemic among the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia.

RESEARCH OBJECTIVES

The purpose of this research study is to examine the impact of job stress, job insecurity, and work engagement on job performance among hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic.

EXPECTED BENEFITS

The results of this research can be used to help employers understand the factors that influence employees' job performance if similar events occur in the future and to help with the future management of employees in the hotel industry, including human resource management policy development.

RESEARCH SCOPE

This research study attempts to discuss the impact of job stress, job insecurity, and work engagement on job performance during the COVID-19 pandemic among hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia. The study investigated if hotel employees were stressed and felt insecure during the COVID-19 pandemic, both from the pandemic and from the low number of tourists that may have threatened their jobs. The study investigated the phenomenon of one-star hotel employees to five-star hotel employees.

LITERATURE REVIEW

Job Stress

Job stress refers to the tension an employee feels due to an imbalance between the demands of the job and the ability to cope with them. This can harm employee performance, job satisfaction, and overall happiness (Astorkuiza-Bustos et al., 2020; Djamaluddin, 2022; Hastuti et al., 2022). Work stress can arise from many different factors, such as excessive workload, lack of control, and poor work-life balance (Alphin, 2022). This can lead to physical and psychological

symptoms, including decreased productivity, job dissatisfaction, and even health problems (Rahman and Azim, 2018). The effects of workplace stress can be short-term, causing discomfort and disruption during work, or long-term, leading to illness and absenteeism. Understanding and managing workplace stress is vital for organizations to improve employee performance and well-being.

Job Insecurity

Job insecurity refers to the subjective perception and fear of losing one's current job or worrying about the possibility of losing one's job in the future. This is a major stressor affecting employees globally (Saif et al., 2023). Job insecurity can arise due to changes in environmental conditions, such as organizational changes or automation of routine tasks (Adawiah et al., 2023; Graham et al., 2023). It is associated with negative outcomes, including increased emotional exhaustion, decreased engagement, and physical and mental health problems (Nikolic & Mirkovic, 2023). The relationship between job insecurity and well-being is influenced by factors such as job satisfaction (Witte & Hootegeem, 2021). Job insecurity acts as a stressor, leading to decreased happiness, motivation,

work engagement, and productive behaviors, while increasing counterproductive behaviors. Overall, job insecurity is a significant concern, affecting employees' psychological health and performance.

Work Engagement

Work engagement refers to a positive mental state in which individuals are fully absorbed, dedicated, and energized by their work. It is characterized by high levels of vigor, dedication, and absorption (Nurbayanti & Dwarawati, 2023; Genita & Dwarawati, 2023). Work engagement is influenced by job demands and job resources, and it can have a significant impact on various aspects of employee well-being and organizational outcomes (Kaur & Mehta, 2023; Taris, 2023). Engaged workers tend to experience higher levels of satisfaction, motivation, and performance, and they are more likely to contribute to the achievement of organizational goals (Taris, 2023). Work engagement is distinct from other concepts such as burnout and workaholism, although there may be some overlap. It is associated with intrinsic regulation, authenticity at work, and satisfaction of needs for affiliation, autonomy, and competence (Abidin et al., 2021).

Job Performance

Job performance refers to the behavioral outcomes, level of achievement of tasks and responsibilities in an organization. It is a multidimensional concept that is defined and measured differently across occupations and industries. Aspects of job performance include task performance, direct and indirect contributions to the technical core of the organization, and contextual performance, supporting the organizational, social, and psychological climate. Factors such as job satisfaction, motivation, and engagement have a significant impact on employee performance. In addition, personality traits, cognitive abilities, knowledge, and skills are causal antecedents of job performance. It is important to emphasize factors such as job satisfaction, motivation, and engagement to enhance employee performance (Muchhal, 2014; Ramawickrama et al., 2017; Sebayang & Lestario, 2021).

HYPOTHESIS

Several studies found stress negatively impacts employee engagement and performance (e.g., Gomath et al., 2022; Tongchaiprasit & Ariyabuddhiphongs, 2016). This leads to poor performance, poor

work quality, and reduced productivity (Issahaku & Ruhana, 2023; Pasaribu et al., 2023; Rasheed et al., 2023). High levels of work stress can affect employee performance, reduce productivity, and affect overall work quality (Gomathy et al., 2022). Conversely, while job stress is detrimental, some argue that moderate levels of stress can enhance performance by fostering resilience, engagement, and adaptability in employees (Puspitawati & Dhamadewi, 2021). Therefore, the first two hypotheses are presented as follows.

H1: Job stress has a positive effect on job performance among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 Pandemic.

H2: Job stress has a positive effect on work engagement among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 Pandemic.

Job insecurity can have both positive and negative effects on employees' engagement and performance (Medlin & Green, 2009). Some studies suggest a negative relationship between job insecurity and performance, while others indicate a positive or curvilinear association. The impact of job insecurity on performance is influenced by various factors,

such as the quality of the relationship between employees and their supervisors, the presence of mediating variables like job stress, and the perception of job insecurity as an individual or collective phenomenon (Portovedo et al., 2023). Additionally, job insecurity has been found to have a negative direct effect on job performance (Ma et al., 2023). However, when job insecurity is perceived as a collective issue, employees may demonstrate higher performance due to job preservation motives (Natalia et al., 2022; Nikolova et al., 2022). Thus, the researchers hypothesize that:

H3: Job insecurity has a positive impact on job performance among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 Pandemic.

H4: Job insecurity has a positive impact on work engagement among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 Pandemic.

Several studies found components of work engagement, including vigor, dedication, and absorption, are positively correlated with job performance (Corbeanu & Iliescu, 2023). Additionally, work engagement mediates the

relationship between job crafting and job performance, indicating that higher levels of work engagement lead to better job performance (Naqshbandi et al., 2023). Furthermore, the hybrid workplace model, specifically flexible work, positively affects work engagement, which in turn positively influences job performance (Chumba, 2022). Overall, work engagement plays a crucial role in enhancing employee performance and should be considered by organizations to improve job performance (Asim et al., 2022; Khusnia & Sopiah, 2022; Naveed, 2022). Thus, it can be hypothesized that:

H5: Work engagement has a positive impact on job performance among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 Pandemic.

CONCEPTUAL FRAMEWORK

This study examines the impact of job stress, job insecurity, and work engagement on job performance among the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. Based on the literature and the proposed hypotheses, a conceptual framework is proposed as shown in Figure 1.

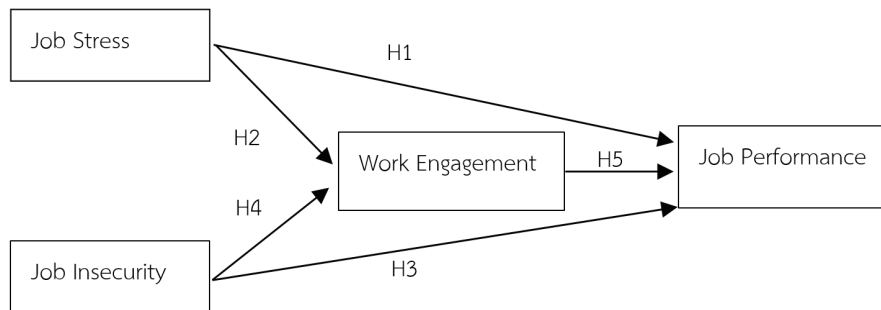

Figure 1 Conceptual Framework

METHODOLOGY MATERIAL

Population and Sample Size

The population of this study was the hotel employees in Siem Reap, Cambodia. According to the Siem Reap tourism department, there were 228 hotels and 248 guesthouses in 2020. There were approximately 13,983 employees, of which 12,192 people worked in hotels and apartments and 1,791 people in guesthouses. This study focused only on hotel employees and adopted 14,000 as its approximate population. According to Yamane (1973), the sample size of 400 individuals was intended to provide a confidence level of 95% and a margin of error of 5% accuracy. Both stratified random sampling methods and quota sampling methods were used to collect the data. The hotels were categorized into 3 levels: 4–5-star hotels; 3-star hotels; and 1–2-star hotels. About 100 samples were

targeted at the employees of 4–5-star hotels. About 200 samples were targeted at the employees of 3-star hotels, and about 100 samples were targeted at the employees of 1–2-star hotels. As a result, four hundred (400) samples were the total target. The employees within each category were divided in terms of position level: leadership level and employee level. Then, researchers collected data from each of the hotel categories and position levels. They were asked to spend about ten minutes participating in this study by completing a survey questionnaire, which was sent via various social media platforms and by email; hard copies were also distributed in addition to the online survey.

Research Instrument

The survey instrument was comprised of two sections. Section 1 addressed

the demographic variables of age, gender, level of education, positions, and the information on the level of hotel (1 to 5 stars). Section 2 was the Likert-type statements, which measured the participants' perception of job stress, job insecurity, work engagement, and job performance. Job performance was measured using an 8-item scale from Shang et al. (2016) and Paramita and Sudhartio (2022). Job stress was measured using an 8-item scale from Lait & Wallace (2002), Jamal (2010), and Min (2013). Job insecurity was measured using an 8-item scale from Akgunduz & Eryilmaz (2018) and Pienaar et al. (2013). Work engagement was measured using an 8-item scale from Paramita and Sudhartio (2022).

The content validity of the questionnaire was confirmed using the Index of Item Objective Congruence (IOC) method; the questionnaire was reviewed by three experts in the field before it was translated into the Khmer language. The results showed that only four items received IOC scores of 0.70; the rest of the questions received scores of 1.0. The overall average score was 0.96.

In addition, a total of 30 hotel employees in Siem Reap, Cambodia who

were not part of the sample group took the survey. Cronbach's alpha was used to determine the dependability rating to check that the items were internally consistent. The results showed that Cronbach's Alpha value was higher than 0.90 for all measurement items, which indicated that the survey questionnaire was appropriate to use.

Data Analysis

Descriptive statistics, Pearson's Correlation Coefficient, Simple Regression Analysis, and Multiple Regression Analysis were used to test the hypotheses against the data obtained from the questionnaires.

RESULTS

Demographic Information

This data set contains the information of 212 respondents who were hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. The information gathered from them pertains to their gender, age, marital status, category of hotel, years of service in the hotel, employment position, and salary range. The majority of the respondents were female (80.7%), 21-40 years old (85.3%), and married (58%). The majority of them work in 3-star hotels (45.3%) and 4-5-star hotels

(45.8%), with 1-5 years of service (58%), in the front office (32.1%), and with a salary range of \$300-400 per month (58%).

Level of Work Performance and Its Antecedents

Table 1 shows the mean and standard deviation scores for the items that examined levels of job stress, job

insecurity, work engagement, and job performance. The findings in Table 1 indicated high levels of job insecurity and work performance among the respondents of the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia. In addition, the job stress and work engagement were at the average level.

Table 1 Level of Job Performance and its Antecedents (n = 212)

Variable	Mean	SD	Level
Job Stress	3.03	0.53	Average
Job Insecurity	3.65	0.61	High
Work Engagement	3.34	0.66	Average
Job Performance	3.63	0.67	High

Correlation Among the Variables

A test of the correlation between the components of job stress, job insecurity, work engagement, and job performance

was performed using Pearson's Correlation; the results are shown below in Table 2.

Table 2 Pearson's Correlation Test Among Variables (n = 212)

Variables	Job Performance	Job Stress	Job Insecurity	Work Engagement
Job Performance	1.00			
Job Stress	0.413**	1.00		
Job Insecurity	0.781**	0.448**	1.00	
Work Engagement	0.784**	0.213**	0.701**	1.00
VIF		1.283	2.409	2.018

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$

The correlation analysis in Table 2 reveals significant relationships among the variables of job stress, job insecurity, work engagement, and job performance of the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia. For the relationship between the dependent variable and independent variables, job performance showed positive correlations with job stress ($r = 0.413, p < 0.01$), job insecurity ($r = 0.781, p < 0.01$), and work engagement ($r = 0.784, p < 0.01$).

The correlation coefficients (r)

were between 0.213 to 0.784, statistically significant at the 0.01 level, or multicollinearity may occur. Therefore, the researcher conducted a further test of multicollinearity using VIF values. The test results showed VIF values ranging from 1.283 to 2.4099, which were less than 10. This indicated that there was no relationship among the variables or no multicollinearity; hence, they could be used for multiple regression analysis and indicated that every independent variable could be used to predict job performance.

Table 3 Regression Table for Work Engagement (n = 212)

Variables	DV: Job Engagement		
	Model 1	Model 2	Model 3
Job Stress	0.265**		-0.157*
Job Insecurity		0.768**	0.830**
R	0.213	0.701	0.710
R Square	0.045	0.492	0.504
F	10.008**	203.150**	106.364**

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$

Relationship Between Job Stress, Job Insecurity, Work Engagement, and Job Performance

In Table 3, the results of simple regression analysis and multiple regression analysis with work engagement as the dependent variable are shown. The simple regression analysis found that in Model 1, job stress significantly predicted

work engagement ($B = 0.265, p < 0.01$), explaining 21.3% of the variance in work engagement. In Model 2, job insecurity was a significant predictor of work engagement ($B = 0.768, p < 0.01$), accounting for 70.1% of the variance in work engagement. The multiple regression analysis (Model 3) found that job stress had a negative effect on work engagement statistically

significant at the 0.05 level. Job insecurity had a positive effect on work engagement statistically significant at the 0.01 level. The coefficient of determination of the model was 71.0% ($R^2 = 0.504$). The overall regression models for all three models were highly significant ($p < 0.01$), as indicated by the F-values.

Table 4 presents the results of the regression analysis with job performance as the dependent variable (DV) and job stress, job insecurity, and work engagement, as the independent variables (IVs). The simple regression analysis found that in Model 4, job stress significantly predicted job performance ($B = 0.522$, $p < 0.01$), explaining 41.3% of the variance in job performance. In Model 5, job insecurity was a significant predictor of job performance ($B = 0.870$, $p < 0.01$), accounting for 78.1% of the variance in job performance.

Model 6 showed that work engagement significantly predicted job performance ($B = 0.797$, $p < 0.01$), explaining 78.4% of the variance in job performance. The overall regression models for all three models were highly significant ($p < 0.01$), as indicated by the F-values.

According to the multiple regression analysis (Model 7), it was found that all factors had a positive effect on the job performance of the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 Pandemic, statistically significant at the 0.01 level, with a coefficient of determination of 85.8% ($R^2 = 0.736$). The researcher therefore used Model 7 to explain the relationship between job stress, job insecurity, work engagement, and job performance of the hotel industry employees in Siem Reap, Cambodia during the COVID-19 Pandemic.

Table 4 Regression Table for Job Performance (N = 212)

Variables	DV: Job Performance			
	Model 4	Model 5	Model 6	Model 7
Job Stress (X1)	0.522**			0.179**
Job Insecurity (X2)		0.870**		0.414**
Work Engagement (X3)			0.797**	0.502**
R	0.413	0.781	0.784	0.858
R Square	0.171	0.610	0.615	0.736
F	43.212**	328.793**	335.927**	193.281**

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$

CONCLUSION AND DISCUSSION

Relationship between Job Stress and Job Performance (Hypothesis 1)

The results of the analysis supported Hypothesis 1, as job stress has a positive effect on job performance among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. This result conflicts with most of the literature, which suggests that job stress leads to poor performance, poor work quality, and reduced productivity (Issahaku & Ruhana, 2023; Pasaribu et al., 2023; Putra et al., 2023; Rasheed et al., 2023; Vijayan, 2018). High levels of work stress can affect employee performance, reduce productivity, and affect overall work quality (Gomathy et al., 2022). However, prior research literature pointed out that job stress can have both positive and negative effects on job performance, depending on how it is perceived and managed. Positive stress, known as eustress, can drive motivation and enhance job satisfaction, ultimately leading to better outcomes (Iftikhar et al., 2023). In conclusion, job stress can positively influence job performance under certain conditions, particularly when the stress is at a manageable level and

employees can channel it productively. Especially during the pandemic, when the supervisor supports the employees and employees help each other, this supportive work environment can mitigate negative stress effects, fostering a more productive atmosphere. Positive stress encourages individuals to confront challenges, enhancing their performance levels.

Relationship between Job Security and Job Performance (Hypothesis 3)

The results of the analysis supported Hypothesis 3, as job security has a positive effect on job performance among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. These results are aligned with other studies. Job security plays a crucial role in influencing job performance, with various studies highlighting its impact. Research conducted in South Korea emphasized the positive relationship between perceived job security and job performance, noting the psychological effects of organizational commitment and motivation (Kim, 2020). Similarly, a study of Pakistan's food and beverage industry found that job insecurity negatively

affected job performance, while subjective well-being mediated this relationship positively (Sarfraz et al., 2023). Moreover, a study at Berger Construction Company in Nigeria revealed a significant positive effect of job security on employee performance (Ofre & Andow, 2023). Additionally, research on high-star hotel employees in China demonstrated that job security factors like job prospect security and stability positively influenced job performance, emphasizing the importance of ensuring employees' work safety for improved efficiency (Libin & Ahmad, 2022). Job security can have a significant impact on job performance, influencing both the quality and quantity of work employees produce. Job security helps reduce anxiety and stress, as employees are less worried about losing their jobs. When employees feel secure in their positions, they can focus more on their tasks and less on external uncertainties. This results in improved productivity and performance. Therefore, the collective evidence suggests that job security indeed has a positive effect on job performance across various industries and regions.

Role of Work Engagement (Hypothesis 2 and 4)

The results of the analysis supported Hypothesis 2 that job stress has a positive effect on work engagement among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. Similar to Hypothesis 1, job stress can have varying effects on work engagement based on different studies. While some research has indicated a positive relationship between job stress and work engagement (Muchtadin & Sundary, 2023), other studies have suggested a negative impact of job stress on work engagement (Park & Han, 2023). Job stress can lead to lower satisfaction and engagement among employees, affecting their overall performance negatively (Park & Han, 2023). Furthermore, a study on Peruvian nurses highlighted the importance of self-efficacy as a mediator in the relationship between stress and work engagement, emphasizing the need to strengthen personal resources like self-efficacy to improve work engagement and satisfaction levels among nurses (Cabrera-Aguilar et al., 2023). Additionally, Rahmayanti et al. (2023) found that work stress had a significant positive effect on employee engagement but did not significantly affect doctors' performance,

indicating a complex relationship between stress, engagement, and performance in healthcare settings. Therefore, the relationship between job stress and work engagement is complex and can be influenced by various factors such as individual resilience, self-efficacy, and organizational support.

Hypothesis 4 of this research posited that job insecurity has a positive impact on work engagement among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. From the analysis, Hypothesis 4 is supported. Similar to prior studies, job insecurity has been shown to have a significant impact on work engagement across various industries. However, the results of these studies are mixed. Studies on frontline workers during the COVID-19 pandemic highlighted that job insecurity led to decreased work engagement (Dewi & Martdianty). Similarly, research on hotel employees emphasized that perceived job insecurity negatively affected work engagement, leading to psychological withdrawal behavior (Yasami et al., 2024).

On the other hand, a study on hospitality workers during the pandemic found that job insecurity had a positive

influence on work engagement, indicating that lower job insecurity levels were associated with higher work engagement levels (Wardani et al., 2023). Additionally, research on honorary education staff revealed that job insecurity had a strong influence on work engagement, with a 56% impact observed among the participants (Ramadhanty & Rozana, 2023). These findings collectively suggest that job insecurity indeed plays a crucial role in shaping employees' levels of work engagement in various professional settings. In summary, during the crisis period, when employees perceive their jobs as secure, they are more likely to exhibit higher levels of engagement and commitment to their organization. This relationship is supported by various studies that highlight the mediating effects of motivation and organizational commitment on job performance.

Relationship between Work Engagement and Job performance (Hypothesis 5)

Hypothesis 5 of this research posited that work engagement has a positive impact on job performance among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19

pandemic. From the analysis, Hypothesis 5 was supported. The results are in line with other research and literature. Work engagement plays a crucial role in influencing job performance across various sectors. Research has indicated that work engagement positively impacts different facets of job performance. Corbeanu & Iliescu (2023), in their systematic literature review of 174 unique studies, found that the components of work engagement, including vigor, dedication, and absorption, were positively correlated with job performance. Naqshbandi et al. (2023) examined how working in a hybrid workplace affected job performance through the mediation of work engagement among employees working in universities in Nigeria. The study revealed that work engagement intervened in the relationship between job crafting and job performance, indicating that higher levels of work engagement lead to better job performance. Other studies (Asim et al., 2022; Khusnia & Sopiah, 2022; Naveed, 2022) confirmed that work engagement plays a crucial role in enhancing employee performance and should be considered by organizations to improve job performance.

There are several reasons for the

relationship between work engagement and job performance. Rothbard (2001) emphasized that workplace well-being is a key factor in work engagement. Workplace well-being creates work engagement among the employees, which in turn affects employee performance (Zhenjing et al., 2022). The results of this study showed that the workplace well-being situation was high among the employees of the hotels in Siem Reap, Cambodia, during the COVID-19 pandemic. That led workers to have energy, remain strong and vigorous, like going to work, always persevering, be enthusiastic about their job, and continue working for long periods.

SUGGESTIONS AND RECOMMENDATIONS

After spending several months on this research study, the researcher proposes several recommendations from its findings. First, employers should have endeavored to minimize utility and other expenses and allowed employees to work only a few days per week during the COVID-19 pandemic. This study found that employee layoffs during the pandemic increased job stress on employees' daily work.

Second, clear communication is necessary for employees to understand a company and employer's decision-making process during a pandemic. Employers should have meetings to explain company conditions and their decisions to all employees to alleviate fears that they will be terminated. This study found that employees' negative imaginations affected concentration on their work and increased job insecurity.

Third, during the pandemic, employees should control their emotions when they encounter problems. The study found that most employees felt that their job results were not good during the pandemic, and they were overthinking about situations that had not yet occurred.

If they cannot control their emotions that are influenced by external factors, it can have a negative impact on their job engagement and make them feel less enthusiastic about their work.

Finally, employers had options to improve or decrease employee work performance during the pandemic. This study found that employees tended to overperform by doing more than they were asked because they thought that this was a good opportunity for them to keep their jobs during the pandemic, so they needed to hang on to them rather than lose them. Employers provided opportunities for employees to show their ability rather than closing their companies.

REFERENCES

- Abidin, N.S.Z., Jah, N. J. A., Rahmat, N. H., Aziz, A. A., & Nadri, H. N. (2021). Investigating work engagement at workplace. **International Journal of Asian Social Science**, **11**(9), 409–420.
- Adawiah, R., Jimad, H., & Mardina, N. (2023). Effect of job insecurity, characteristics profession workload on employee performance with job satisfaction as mediation at Pt Kimia Farma Tbk. **The International Journal of Business and Management**, **11**(1), 157–164.
- Akgunduz, Y., & Eryilmaz, G. (2018). Does turnover intention mediate the effects of job insecurity and co-worker support on social loafing? **International Journal of Hospitality Management**, **68**, 41–49.
- Alphin, M. (2022). Consequences of job stress on mental health with emphasis on strategic intermediaries. *International Journal of Advanced Studies*, **11**(1), 51–56.

- Asim, H., Shahzad, A. A., Nafees, B., & Mubarak, M. F. (2022). Examining the factors affecting exports performance: Empirical evidence from Finland. **Journal of Independent Studies and Research Management and Social Sciences & Economic**, 20(2), 74–91.
- Astorquiza-Bustos, B. A., Castillo-Caicedo, M., & Gómez-Mejía, A. (2020). Job stress in the labor market: An application of the fuzzy set measurement method for the Colombian case. **Lecturas de Economía**, 93, 189–224.
- Cabrera-Aguilar, E., Zevallos-Francia, M., Morales-García, M., Ramírez-Coronel, A. A., Morales-García, S. B., Sairitupa-Sanchez, L. Z. (2023). Resilience and stress as predictors of work engagement: the mediating role of self-efficacy in nurses. **Front Psychiatry**, 14:1202048.
- Corbeanu, A., & Iliescu, D. (2023). The link between work engagement and job performance. **Journal of Personnel Psychology**, 22(3), 111–122.
- Chumba, R. (2022). The relationship between employee engagement, job fit and job performance: an explorative study. **Journal of Human Resource & leadership**, 6(5), 21–31. <https://doi.org/10.53819/81018102t2107>
- Dewi, P. P. C., & Martdianty, F. (2023). The fear of Covid-19 and perceived employability effect on emotional exhaustion and work engagement: The mediating role of job insecurity. **Jurnal Dinamika Manajemen**, 14(2), 261–272.
- Djamaluddin, N. M. (2022). Pengaruh stres kerja terhadap kinerja pada tenaga kesehatan dimasa pandemi Covid-19. **Fair Value**, 5(2), 1110–1118.
- Ghias, W., & Saboor, Q. U. A. (2023). Impact of job stress on employee's performance: moderating role of job crafting among remote work employees. **Pakistan Journal of Social Research**, 5(2), 966–977. <https://doi.org/10.52567/pjsr.v5i02.1210>
- Genita, B. S., & Dwarawati, D. (2023). Pengaruh resilience at work terhadap work engagement pada dokter hewan. **Bandung Conference Series Psychology Science**, 3(1). <https://doi.org/10.29313/bcsps.v3i1.5464>
- Gomathy, C., Aparrajit, R., Vishnu, J., & Rangaprasad, S. V. (2022). The effect of stress on employees' productivity in service industry. **International Journal of Scientific Research in Engineering and Management Research**, 6(4), 1–4.

- Graham, A. B., Sinclair, R. R., Sliter, M. (2023). Job insecurity and health and well-being: What happens when you really need or love your job?. **Economic and Industrial Democracy**, 109–128. <https://doi.org/10.1177/0143831x231183995>
- Hastuti, N. T. L. P., Wahyuningsih, S. H., & Handayani, S. D. (2022). A bibliometric analysis of research developments of work stress on hospital nurses. **Journal of Economics and Business**, 5(3), 249–262.
- Iftikhar, K.M., Ahmed, F., Wajidi, Imtiaz, F., Nooruddin, K., & Mehmood, N. (2023). Impact of positive stress on job performance with reference to public sector of Pakistan: A case study of healthcare workers. **International Journal of Social Science & Entrepreneurship**, 3(3), 451–467.
- Issahaku, A., & Ruhana, S. A. (2023). Job stress and its effects on job performance of employees: Ghana Revenue Authority in Tamale metropolis as a case study. **Journal of Social Science Studies**, 10(1), 136–157.
- Jamal, M. (2010). Burnout among Canadian, Chinese, Malaysian and Pakistani employees: An empirical examination. **International Management Review**, 6(1), 31–41.
- Kaur, H., Mehta, P. (2023). Direct and mediating effects of work engagement on organisational commitment: A conceptual framework. **International Journal of Business Excellence**, 30(1), 76–93.
- Kim, B., J. (2020). Unstable jobs harm performance: The importance of psychological safety and organizational commitment in employees. **Sage Open**, 10(2). <https://doi.org/10.1177/2158244020920617>
- Khusnia, R., & Sopiah (2022). The role of work motivation in employee performance: Systematic literature review. **International Journal of Science and Management Studies**, 5(6), 46–57.
- Lait, J. and Wallace, J. E. (2002). Stress at work: A study of organizational-professional conflict and unmet expectations. **Relations Industrielles**, 57(3), 463–490.
- Libin, X., Ahmad, F, A. (2022). Study on the impact of job security on job performance and anxiety sensitivity of grass-roots employees in high star hotels. **The International Journal of Neuropsychopharmacology**, 25(1), A3.

- Ma, Q., Chen, M., Tang, N., & Yan, J. (2023). The double-edged sword of job insecurity: When and why job insecurity promotes versus inhibits supervisor-rated performance. **Journal of Vocational Behavior**, **140**, 103823.
- Manna, S., Mukherjee, S., Das, D., and Saha, A. (2023). Impact of COVID-19 on the world economy. **Journal of Climate Change**, **9**(1), 67–72.
- Medlin, B., & Green, K. W. (2009). Enhancing performance through goal setting, engagement, and optimism. **Industrial Management & Data Systems**, **109**(7), 943–956. <https://doi.org/10.1108/02635570910982292>
- Muchhal, D. S. (2014). HR practices and job performance. **IOSR Journal of Humanities and Social Science**, **19**(4), 55–61.
- Muchtadin, M., & Sunday, Z., E. (2023). The connection between work motivation and work stress with work engagement for Bakti Timah Medika employees. **Jurnal Psikologi**, **14**(2), 161–173.
- Naqshbandi, M. M., Kabir, I., Ishak, N. A., & Islam, M. Z. (2023). The future of work: work engagement and job performance in the hybrid workplace. **The Learning Organization**, **31**(1), 5–26.
- Natalia, F., Lindawati, T., & Pradana, D. W. (2022). The effect of job insecurity on performance through job stress as intervening variables for retail store employees in Surabaya. **Research in Management and Accounting**, **5**(1), 23–33. <https://doi.org/10.33508/rima.v5i1.3718>
- Naveed, M. (2022). Relationship of work engagement and burnout with adaptive job performance: Role of psychological ownership. **Journal of Independent Studies and Research Management and Social Sciences & Economics**, **20**(2), 65–87.
- Ngo, S., Khon, L., Sour, M., Nuth, S., Khun, S. (2021). **The COVID-19 pandemic and workers in Cambodia: magnitude of impact on suspended workers and implication for policy and programme intervention**. Phnom Penh: Centre for Policy Studies.
- Nikolic, J., L., & Mirkovic, V. (2023). Occupational burnout among employees in Serbian banking sector: Evidence during Covid-19 Pandemic. **Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics**, **34**(5), 500–513.

- Nikolova, I., Styne, D., Van Coillie, H., & De Witte, H. (2022). Job insecurity and employee performance: Examining different types of performance, rating sources and levels. **European Journal of Work and Organizational Psychology**, 31(5), 713–726. <https://doi.org/10.1080/1359432X.2021.2023499>
- Nurbayanti, R., & Dwarawati, D. (2023). Pengaruh work engagement terhadap work-family enrichment pada perawat gigi. **Bandung Conference Series Psychology Science**, 3(1). <https://doi.org/10.29313/bcsp.v3i1.5384>
- Ofre, M., O., & Andow, H., A. (2023). Effect of job security on employee performance in Berger Construction Company in Nigeria. **International Journal of Research Publications**, 116(1), 13–25.
- Oktaviola, S. R., & Subariyanti, H. (2023). Pengaruh Kepuasan Kerja Dan Stress Kerja Terhadap Kinerja Karyawan (Studi Kasus Pada Karyawan PT Tandoox Global Indonesia). **Dinamika Publik**, 1(4), 210–227. <https://doi.org/10.59061/dinamikapublik.v1i4.432>
- Paramita, N. K. S., & Suwandana, I. G. M. (2022). Effect of job stress, work conflict, and workload on employees' performance. **European Journal of Business and Management Research**, 7(4), 125–128.
- Park, M., S., & Han, N., Y. (2023). Effects of job overload on job stress, organizational unfairness, and counterproductive task behavior. **Journal of the Korean Data Analysis Society**, 25(6), 2309–2323.
- Pasaribu, H. M. S., Dalimunthe, R. F., Sembiring, B. K. F. (2023). The effect of extrinsic motivation and job stress on employee performance with job satisfaction as an intervening variable at Pt. Bank Negara Indonesia (Persero) TBK. Usu Branch Medan. **International Journal of Economic, Business, Accounting, Agriculture Management and Sharia Administration**, 3(2), 1333–1351.
- Pienaar, J., De Witte, H., Hellgren, J., & Sverke, M. (2013). The cognitive/affective distinction of job insecurity: validation and differential relations. **Southern African Business Review**, 17(2), 1–22.

- Portovedo, L., Veloso, A., Portela, M. (2023). Job insecurity and performance: Contributions for an integrative theoretical framework. In **Developing diversity, equity, and inclusion policies for promoting employee sustainability and well-being (pp. 61–98)**. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-4181-7.ch004>
- Puspitawati, N. M. D., Atmaja, N. P. C. D. (2021). How job stress affect job satisfaction and employee performance in four-star hotels. **International Journal of Applied Business and International Management**, 6(2), 25–32. <https://doi.org/10.32535/ijabim.v6i2.1168>
- Putra, A. W., Pono, M., Wahda. (2023). Work stress and work motivation on employee performance. **Ilomata International Journal of Management**, 4(3), 329–339.
- Rahman, M. K. U., & Azim, N. (2018). The impact of job stress and empowerment on employees' performance : An analysis of private and public sector universities of Khyber Pukhtunkhwa, Pakistan. **The Middle-East Journal of Business**, 13(1), 8–12.
- Rahmayanti, F., Noermijati, N., Armanu, A., & Rohman, F. (2023). The impact of work stress on doctor's performance through employee engagement and moderation of the COVID-19 pandemic (study on primary health care). **Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences**, 11(E), 203–212.
- Ramadhanty, L., & Rozana, A. (2023). Pengaruh job insecurity terhadap work engagement pada tenaga kependidikan honorer di sekolah. **Bandung Conference Series: Psychology Science**, 3(1), 91–100.
- Ramawickrama, J., Opatha, H., & Pushpakumari, M. D. (2017). A synthesis towards the construct of job performance. **International Business Research**, 10(10), 66–81.
- Rasheed, A., Ghias, W.B., & Saboor, Q. (2023). Impact of job stress on employee's performance: moderating role of job crafting among remote work employees. **Pakistan Journal of Social Research**, 5(2), 966–977.
- Rothbard, N.P. (2001). Enriching or depleting? The dynamics of engagement in work and family roles. **Administrative Science Quarterly**, 46(4), 655–684.

- Saif, N., Khan, M. T., Shaheen, I., & Rehman, H. (2023). Knowledge toward employee's behaviour during job insecurity: Evidence from four different sectors of developing country context. **International Journal of Knowledge and Learning**, 16(2), 111–133.
- Sarfraz, M., Anwar, J., & Shah, S., A., M. (2023). Effect of job insecurity on job performance: Looking through the lens of subjective well-being. **Dynamic Relationships Management Journal**. 12(1), 5–20.
- Sebayang, A. M. S., Lestario, F. (2021). An investigation of employee performance in state-owned enterprises. **EPRA International Journal of Economic, Business and Management Studies**, 8(9), 34–43.
- Shang, K.-C., Chao, C.-C., & Lim, T.-C. (2016). The application of personality traits model on the freight forwarding service industry. **Maritime Business Review**, 1(3), 231–252.
- Shoss, M. K., & Vancouver, J. B. (2024). A dynamic, computational model of job insecurity and job performance. **Journal of Applied Psychology**, 109(2), 222–237. <https://doi.org/10.1037/apl0001142>
- Taris, T.W. (2023). Workplace engagement and motivation. **Advances in Motivation Science**, 10, 179–213.
- Tongchaiprasit, P., & Ariyabuddhiphongs, V. (2016). Creativity and turnover intention among hotel chefs: The mediating effects of job satisfaction and job stress. **International Journal of Hospitality Management**, 55, 33–40. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2016.02.009>
- Vijayan, M. (2018) Impact of job stress on employees' job performance in Aavin, Coimbatore. **Journal of Organisation & Human Behaviour**, 6(3), 21–29.
- Wardani, L., Werinusa, J., Istiqomah, I., & Bustami, M., R. (2023). Job insecurity, grit and work engagement in the hospitality industry during Covid-19. **Journal An-Nafs: Kajian Penelitian Psikologi**, 8(1), 20–36.
- Witte, D. H, Hootegeem, V. A. (2021). **Job insecurity: challenge or hindrance stressor? Review of the evidence and empirical test on entrepreneurs**. In C. Korunka (ed.) Flexible working practices and approaches (213–229). Springer, Cham.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An introductory analysis**. Harper & Row.

Yasami, M., Phetvaroon, K., Dewan, M. and Stosic, K. (2024). Does employee resilience work? The effects of job insecurity on psychological withdrawal behavior and work engagement. **Journal of Hospitality and Tourism Insights**, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print.

Zhenjing, G., Chupradit, S., Ku, K.Y., Nassani, A.A., Haffar, M. (2022). Impact of employees' workplace environment on employees' performance: A multi-mediation model. **Frontiers in Public Health**, 10:890400.

.....

แนวทางการปฏิบัติสำคัญสำหรับการเดินทางทางอากาศเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน

ESSENTIAL GUIDELINES FOR AIR TRAVEL ON BOARDING AN AIRPLANE

ณัฐพล มหาทรัพย์ และ ปาวริศ อนุสรณ์พานิช*

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการบิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก

Nathapol Mahasap and Pawaris Anusornphanich*

Department of Aviation Business Management, Faculty of Business Administration, Krirk University.

*E-mail: pawaris.anusornphanich@gmail.com

Received: 2024-08-05

Revised: 2024-11-05

Accepted: 2024-11-29

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการเดินทางโดยเครื่องบินถือเป็นเรื่องปกติสำหรับทุกคน ซึ่งการเดินทางโดยเครื่องบินนี้มีคุณประโยชน์มากมาย อาทิ ความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย และการประหยัดเวลา เป็นต้น แต่การเดินทางวิธีนี้ก็อาจเกิดผลเสียได้ หากผู้โดยสารขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติการทำอากาศยาน หรือนโยบายของสายการบินเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย กล่าวคือ การขาดการรับรู้ข้อมูลประกอบการโดยสารเครื่องบินอย่างเพียงพอ

บทความนี้จึงได้นำเสนอแนวทางปฏิบัติที่สำคัญสำหรับการเดินทางทางอากาศ ด้วยวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อให้ผู้ที่สนใจใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการแนะนำข้อมูลประกอบการเดินทางสำคัญเกี่ยวกับ การโดยสารเครื่องบิน และ 2) เพื่อนำไปใช้เป็นคู่มือประกอบการเดินทาง และแนวทางสำหรับการเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยบทความนี้ได้รวบรวมข้อมูลคุณประโยชน์ ขั้นตอน และข้อควรปฏิบัติ ขณะใช้พื้นที่ทำอากาศยานและห้องโดยสารเครื่องบิน ตั้งแต่ช่วงเวลาก่อนเดินทาง ช่วงระหว่างเดินทาง และช่วงหลังเดินทาง ด้วยการศึกษาข้อมูล อาทิ 1) การวางแผนเดินทาง 2) การเตรียมเอกสาร 3) การเตรียมตัวก่อนออกเดินทาง 4) ข้อจำกัดของสัมภาระติดตัว อาทิ ของเหลวและแบตเตอรี่สำรอง และ 5) การเคารพมาตรการรักษาความปลอดภัย เพื่อการปฏิบัติตนเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติเมื่อเดินทางถึงจุดหมายปลายทาง และการออกจากพื้นที่ทำอากาศยานอย่างสวัสดิภาพ ทั้งนี้ค้นพบสิ่งที่น่าสนใจเพิ่มเติม อาทิ ข้อมูลทางการแพทย์ และกรณีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเดินอากาศ

คำสำคัญ: เครื่องบิน แนวทางการปฏิบัติเมื่อขึ้นเครื่องบิน ผู้โดยสาร ทำอากาศยาน

ABSTRACT

Nowadays, traveling by airplane is normal for everyone. This has many benefits such as speed, convenience, and time-saving. However, this method of traveling can have negative effects, if passengers lack of knowledge and lack understanding of airport operating principles or airline policies regarding security, in other words, needing more sufficient information from airline operators.

This article aims to present important guidelines for air travel with the following objectives: 1) to enable those who are interested to study and gain additional knowledge from the introduction of important travel information about flying and 2) to use it as a travel guide and guideline for being a good passenger with desirable characteristics. This article compiles information on benefits, steps, and practices while using the airport and aircraft cabins from before traveling, during traveling, and after traveling, by studying information including: 1) Travel planning 2) Document preparation 3) Preparation before departure 4) Baggage restrictions such as liquids and spare batteries (power bank) and 5) Respect for safety measures to be a good passenger with desirable characteristics, Including guidelines for arriving at the destination and leaving the airport safely. Discover more interesting things such as medical information and cases of offenses related to air navigation laws.

Keywords: Airplane, Guidelines for boarding an airplane, Passengers, Airport

บทนำ

ตั้งแต่อดีต การบินอยู่บนท้องฟ้าถือเป็นความฝันอันยิ่งใหญ่ของมวลมนุษยชาติ ในปี ค.ศ. 1483 เลโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo Da Vinci) นักวิทยาศาสตร์และจิตรกรชาวอิตาลี ได้ริเริ่มการบินขึ้นเป็นครั้งแรก ด้วยการประดิษฐ์ ปีกนกขนาดใหญ่ผูกติดเข้ากับแขนของมนุษย์ แล้วร่อนลงมาจากที่สูง แต่ไม่สำเร็จเพราะผลการทดลองบินทำให้ลูกศิษย์ของเขาตกลงมาขาหัก ต่อมาในปี ค.ศ. 1903 สองพี่น้องตระกูลไรท์ (Wright Brothers) นักประดิษฐ์ชาวสหรัฐอเมริกา ได้สร้างเครื่องบิน

ลำแรกของโลกสำเร็จ ถือเป็นจุดเริ่มต้น อันนำมาสู่การพัฒนาเครื่องบินรุ่นต่อมา ที่สามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าและนวัตกรรมของกิจการการบิน (Malithong, 2019)

ปัจจุบันการเดินทางโดยเครื่องบินถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับผู้คนทั่วโลก ด้วยความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการเดินทาง เป็นปัจจัยให้การเดินทางทางอากาศเป็นตัวเลือกที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ทั้งสำหรับการเดินทาง

เพื่อธุรกิจ การท่องเที่ยว การศึกษา และการเดินทางเพื่อกลับไปหาครอบครัว เป็นต้น (Mahasap, Pipathanangkul & Pasunun, 2022) การนี้ผู้คนเลือกเดินทางทางอากาศด้วยปัจจัยสำคัญ อาทิ การถึงจุดหมายปลายทางด้วยความรวดเร็ว ปัจจัยความน่าสนใจและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องโดยสาร ปัจจัยความน่าเชื่อถือ/ชื่อเสียงบริษัท ปัจจัยมาตรการทางด้านความปลอดภัย ปัจจัยความสามารถเข้าถึงจุดหมายปลายทางที่หลากหลาย และปัจจัยการประหยัดเวลาส่วนตัว เป็นต้น (Wan-Uta, Pholperm & Channoi, 2012)

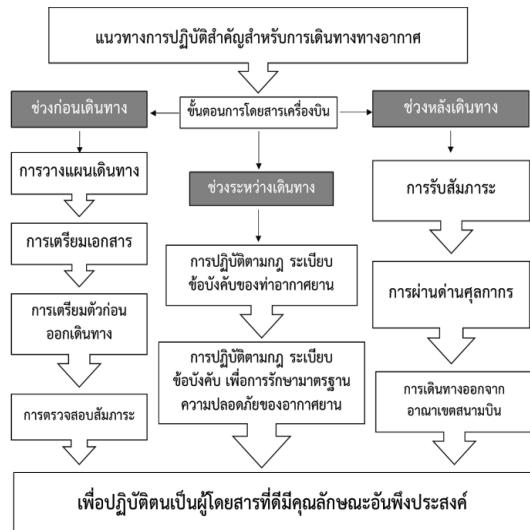
ถึงแม้ว่าการเดินทางโดยเครื่องบินจะมีคุณประโยชน์มากมาย เป็นกระบวนการขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว แต่ก็อาจส่งผลกระทบให้เกิดความไม่สะดวกได้หากไม่ได้เตรียมการอย่างดีหรือหากขาดความรู้ความเข้าใจในการเดินทางอย่างเพียงพอ ดังนั้นการเตรียมตัวอย่างดีก่อนทำการโดยสารเครื่องบิน ตั้งแต่สนามบินต้นทางจนถึงจุดหมาย และการเดินทางออกจากสนามบิน ปลายทางอย่างสวัสดิภาพ จะช่วยให้การเดินทางราบรื่นและปลอดภัยยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรปรับปรุงด้านประสิทธิภาพการให้บริการ และใส่ใจมาตรฐานด้านความปลอดภัย รวมถึงการเข้าถึงการบริการด้วยศักดิ์และสิทธิที่เท่าเทียม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้โดยสาร และถือเป็นการสร้าง

ความประทับใจให้กับผู้โดยสารในคราวเดียวกัน (International Civil Aviation Organization, 2022)

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดที่สำคัญในการเดินทางทางอากาศ โดยเน้นการสร้างเสริมความรู้และแนะนำข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้โดยสารเครื่องบิน ซึ่งช่วยทบทวนและเพิ่มเติมความรู้ในประเด็นที่อาจเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือคุ้นเคยอยู่แล้ว ให้ผู้อ่านได้ทบทวนอีกครั้ง 2) เพื่อให้ผู้อ่านนำแนวทางปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยแหล่งข้อมูลที่น่าเสนอ มาจากการศึกษาวิเคราะห์ บทความ ตำรา หนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัย และแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการสังเคราะห์สรุปผล เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ศึกษาเพิ่มเติมอย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่งบทความนี้เป็นบทความเชิงแนะนำเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน ซึ่งกฎ ระเบียบ นโยบาย หรือข้อบังคับ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต ดังนั้นควรอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกครั้ง และควรยืนยันข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่ประจักษ์ก่อนการนำไปใช้อ้างอิง ดังข้อมูลที่ผู้เขียนจะทำการนำเสนอต่อไปนี้

กรอบของเนื้อหา

ภาพที่ 1 กรอบของเนื้อหา

ประโยชน์ของการโดยสารเครื่องบิน

การเดินทางโดยเครื่องบินนั้นมีประโยชน์มากมาย ทั้งการให้บริการที่ดี ทัศนียภาพที่สวยงาม ที่ผู้โดยสารจะได้รับตลอดการเดินทาง รวมถึงปัจจัยที่มีองค์ประกอบดึงดูดให้ผู้โดยสารตัดสินใจ เลือกใช้วิธีการเดินทางทางอากาศ (Mahasap et al., 2022) ดังนี้

1. ความรวดเร็ว (Times / Speed) เครื่องบินเป็นวิธีการเดินทางที่เร็วที่สุดในการเดินทางระยะไกล ช่วยให้ผู้โดยสารสามารถเดินทางถึงจุดหมายปลายทางได้ในเวลาอันสั้น

2. ความสะดวกสบาย (Comfortable) เครื่องบินโดยสารสมัยใหม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มากมาย อาทิ ที่นั่งที่สามารถปรับเอนได้

ระบบความบันเทิงบนเครื่องบิน การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม ที่จะช่วยให้การเดินทางเป็นเรื่องสะดวกสบายและเพลิดเพลิน

3. ความน่าเชื่อถือ (Believable) สายการบินส่วนใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีสถิติการบริการเที่ยวบินตรงเวลา ช่วยให้ผู้ใช้โดยสารเกิดความเชื่อถือ และสามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างมั่นใจ

4. ความปลอดภัย (Safety) การเดินทางทางอากาศถือเป็นวิธีการเดินทางที่ปลอดภัยมาก โดยสายการบินมีมาตรการด้านความปลอดภัยที่เข้มงวด เพื่อให้แน่ใจว่าผู้โดยสารจะเดินทางอย่างปลอดภัยตลอดเที่ยวบิน

5. การเข้าถึงจุดหมายปลายทางที่หลากหลาย (Destinations) เครื่องบินให้บริการเที่ยวบินไปยังจุดหมายปลายทางทั่วโลก ทำให้ผู้โดยสารสามารถเดินทางไปยังสถานที่ที่เข้าถึงได้ยากลำบาก ด้วยวิธีการขนส่งทางบกหรือทางน้ำ

6. ประหยัดเวลา (Save times) การเดินทางโดยเครื่องบินช่วยประหยัดเวลาอันมีค่า ที่ผู้โดยสารสามารถใช้ในการทำงาน พักผ่อน หรือใช้เวลากับครอบครัว

ทั้งนี้ในบางกรณี การเดินทางโดยเครื่องบิน อาจประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการขนส่งวิธีอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการเดินทางระยะไกล หากคำนึงถึงปัจจัยส่วนต่างระยะทาง ที่ส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม อาทิ ค่าใช้จ่ายปลักย่อยระหว่างทาง ค่าใช้จ่ายในการโดยสารต่อเนื่องภาคพื้น และ ค่าอุปโภคบริโภค เป็นต้น

ช่วงเวลาก่อนเดินทาง

การวางแผนการเดินทาง

Minimice (2023) ได้นำเสนอวิธีการเลือกสายการบินและเที่ยวบินได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยจากการสังเคราะห์ข้อมูลได้ค้นพบหลักการที่เป็นส่วนประกอบใน การวางแผนและตัดสินใจเลือกใช้ บริการ ดังนี้

1. การค้นหาและเปรียบเทียบราคาตั๋วเครื่องบิน โดยเริ่มต้นจากการค้นหาเพื่อเปรียบเทียบราคาจากเว็บไซต์ เพลจ หรือเอเจนซี่ เพื่อค้นหาเที่ยวบินที่มีราคาถูกที่สุด แต่ผู้โดยสารต้องสามารถยอมรับเงื่อนไขที่สายการบินกำหนดได้ด้วย อาทิ เงื่อนไขการขอเปลี่ยนที่นั่ง หรือเปลี่ยนรอบเที่ยวบิน เป็นต้น

2. การคำนึงถึงส่วนลดและโปรโมชั่น กล่าวคือ คำนึงถึงส่วนลดจากโปรโมชั่นที่สายการบินกำหนด หรือเลือกวิธีการจองตั๋วเครื่องบินช่องทางอื่น เพราะปัจจัยเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้โดยสารสามารถเข้าถึงราคาตัวที่ถูกลงได้

3. การเลือกเวลาโดยสาร ในช่วงเวลาที่ไม่ได้รับความนิยม อาทิ ช่วงเช้าตรู่หรือช่วงกลางดึก เพราะว่ามีโอกาสได้รับข้อเสนอราคาตัวเดินทางที่ถูกกว่า

4. การเลือกเดินทางในวันธรรมดา กล่าวคือ การวางแผนเลือกเดินทางในวันธรรมดาแทนที่ช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาล เพราะมีโอกาสที่จะได้ราคาตั๋วเครื่องบินที่ถูกกว่า

5. การวางแผนจองตั๋วเครื่องบินล่วงหน้า ในกรณีที่มีกำหนดการที่ชัดเจนและแน่นอน

เพราะมีโอกาสจะได้รับราคาที่ถูกลงกว่าการจองในช่วงเวลาใกล้วันเดินทาง โดยควรจองตัวล่วงหน้าอย่างน้อย 2-3 เดือน เพื่อได้รับราคาที่ดีที่สุด และหลีกเลี่ยงการจองในช่วงเวลาวันหยุดหรือเทศกาล

6. การเลือกจองตัวเครื่องบินแบบต่อเครื่อง (ในกรณีเดินทางระยะไกล) การจองตัวเครื่องบินแบบต่อเครื่อง ซึ่งหมายถึงการโดยสารหลายเที่ยวบินภายในการเดินทางครั้งเดียวกัน เพื่อเดินทางสู่จุดหมายปลายทาง ซึ่งเป็นอีกช่องทางที่สามารถได้รับราคาตัวที่ถูกลงได้

7. การเปรียบเทียบราคาตั๋วเครื่องบินในสนามบินต้นทางหรือปลายทางที่ต่างกัน กรณีที่มีสนามบินมากกว่า 1 แห่งในเมืองเดียวกัน โดยการเปรียบเทียบราคาสามารถใช้เว็บไซต์ค้นหาข้อมูล เพื่อทำการเปรียบเทียบราคาตั๋วเครื่องบิน อาทิ Skyscanner, Google Flights, Kayak เพื่อตรวจสอบราคาจากสายการบินต่าง ๆ และจากตัวแทนจำหน่ายตัว เป็นต้น

8. การเลือกสายการบินแบบ Low cost ที่มีการตัดการให้บริการบางอย่างออกไป อาทิ บริการสัอมัลติมีเดีย บริการอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น เพื่อประหยัดงบประมาณในการเดินทาง

9. การจองตั๋วเครื่องบินแบบคนเดียวหรือแยกกันจอง สามารถได้รับราคาถูกกว่าการจองพร้อมกันหลายที่นั่ง เพราะแต่ละเที่ยวบินมีการกำหนดจำนวนที่นั่งราคาถูกอย่างจำกัด

10. การเลือกสายการบินที่มีกระแสบทอรับ (Feedback) พนักงานให้บริการดีและ

กระตือรือร้นในการให้บริการ รวมถึงมาตรฐานความปลอดภัยและการรักษาความตรงต่อเวลา

กล่าวโดยภาพรวมแล้ว ปัจจัยการเลือกสายการบินและเที่ยวบินให้เหมาะสมและประหยัดค่าใช้จ่ายได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายสิ่งประกอบการตัดสินใจ แต่ปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับการโดยสารทางอากาศนั้นคือ “นิรภัยการบิน” นอกจากนั้นแล้วควรคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย อาทิ ระยะเวลาที่ใช้เดินทาง สถานที่ลงจอด ความสะดวกสบายในการเดินทางต่อภาคพื้นสู่จุดหมาย ความพึงพอใจจากบริการที่ได้รับจากสายการบิน มาตรฐานทางด้านความปลอดภัย และระบบรักษาความปลอดภัยจากสนามบินและสายการบิน เป็นต้น (Mongkolapibalkul, 2022)

ข้อมูลเกี่ยวกับที่นั่ง (Cabin Seat)

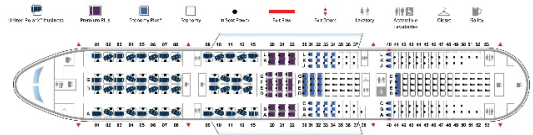

ภาพที่ 2 ลักษณะเก้าอี้ที่นั่ง First Class, Business Class และ Economy Class

ที่มา: Care Health Insurance (2023)

จากภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การเลือก ที่นั่งบนเครื่องบินเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้การเดินทางสะดวกสบายยิ่งขึ้น เมื่อมีการชำระค่าบริการเพิ่มมากขึ้น ย่อมเกิดความคาดหวังผลลัพธ์จากการบริการอย่างแน่นอน

ซึ่งต่อไปนี้เป็นข้อมูลบางประการที่จะช่วยให้ผู้โดยสารสามารถได้รับที่นั่งที่ดีที่สุด และเหมาะสมสำหรับความต้องการพื้นฐาน (Liu, Yu & Chu, 2019; Prinyapol, 2017)

ภาพที่ 3 แผนผังที่นั่งห้องโดยสาร

เครื่องบิน Boeing 737-200

ที่มา: United Airlines (2024)

การเลือกประเภทที่นั่ง (Seat) ขึ้นอยู่กับปัจจัยของค่าใช้จ่าย ความพึงพอใจ และความสะดวกสบาย สามารถจำแนกออกได้ ดังนี้

1) First Class (ที่นั่งประเภทชั้นหนึ่ง) เป็นตัวเลือกที่หรูหราที่สุด การให้บริการระดับสูงพร้อมที่นั่งที่กว้างขวาง สิ่งอำนวยความสะดวกและครอบคลุมสิทธิพิเศษทุกประการเหนือกว่าประเภทชั้นที่นั่งอื่นๆ อาทิ การได้สิทธิเชิญขึ้นเครื่องลำดับแรก และการเข้ารับบริการแบบ VIP ในเลาจน์ เป็นต้น

2) Business Class (ที่นั่งชั้นธุรกิจ) มีที่เก้าอี้ที่นั่งที่กว้างกว่าชั้นประหยัด (Economy Class) และมีพื้นที่วางขาที่มากขึ้น รวมถึงสิทธิประโยชน์ อาทิ การได้สิทธิเชิญขึ้นเครื่องรองจาก First Class และ การเข้ารับบริการในเลาจน์ เป็นต้น

3) Economy Class (ที่นั่งชั้นประหยัด) เป็นตัวเลือกที่ประหยัดที่สุด แต่มีข้อจำกัดเรื่องความแคบของเก้าอี้ที่นั่ง และพื้นที่จำกัดในการวางขา

การเลือกโซนของที่นั่ง (Zone) จำแนก ออกได้ (Pennig, Quehl & Rolny, 2012) ดังนี้

1) ที่นั่งโซนด้านหน้า ส่วนมากจะได้รับ ความเงียบมากกว่า และมีอัตราการสั่นสะเทือน น้อยกว่าบริเวณอื่น

2) ที่นั่งโซนตรงกลาง เป็นโซนที่ได้รับความ นิยมน้อยที่สุด และมักจะมีที่นั่งว่างเสมอ เพราะเป็นพิกัดที่ผู้โดยสารเลือกน้อยที่สุด

3) ที่นั่งโซนด้านหลัง ส่วนมากจะได้รับ เสียงดังกว่า และมีอัตราการสั่นสะเทือนมากกว่า บริเวณอื่นแต่พบข้อดีคือใกล้กับห้องน้ำและห้องครัว ซึ่งอาจมีสิทธิ์ได้รับบริการอาหาร และเครื่องดื่ม ก่อนในโซนเดียวกัน

การเลือกพิกัดที่นั่ง (Seat) เป็นอีกปัจจัย ที่ผู้โดยสารให้ความสำคัญ สามารถจำแนกได้ (United Airlines, 2024) ดังนี้

1) ที่นั่งริมหน้าต่าง (Window Seat) ปฏิเสธไม่ได้ว่าที่นั่งนี้ ให้ทัศนียภาพที่สวยงาม แต่อาจต้องแลกกับการรบกวนผู้โดยสารท่านอื่น ทุกครั้งที่ต้องการลุกออกจากที่นั่งไปเข้าห้องน้ำ

2) ที่นั่งระหว่างกลาง (Middle Seat) เป็นที่นั่งที่ผู้โดยสารไม่ชอบได้รับมากที่สุด เพราะ มีบริเวณแคบ ไม่สะดวกสบาย นอกเหนือเสียจาก ที่นั่งข้างเคียงเป็นผู้โดยสารที่เดินทางมาพร้อมกัน จึงจะรู้สึกผ่อนคลายขึ้น

3) ที่นั่งริมทางเดิน (Aisle Seat) มีข้อดี คือ ให้ความสะดวกในการเข้าห้องน้ำ แต่อาจต้อง แลกกับการถูกรบกวนจากผู้โดยสารที่เดินผ่านไป มาเช่นกัน

ผู้เขียนขอแนะนำว่า ถ้าหากเป็นผู้ที่ชอบ

ความสงบเป็นพิเศษ ควรหลีกเลี่ยงที่นั่งใกล้กับ ห้องน้ำหรือห้องครัว เพราะพื้นที่นี้อาจมีเสียงดัง และมีกลิ่นไม่พึงประสงค์รบกวนความสุข ในการเดินทางของผู้โดยสาร

นอกจากนั้นแล้วหากผู้โดยสารมีข้อจำกัด ในการเคลื่อนไหว หรือต้องการที่นั่งพิเศษ ควรทำการติดต่อแจ้งข้อมูลกับสายการบินล่วงหน้า เพื่อทำการสำรองที่นั่ง ทั้งนี้หากผู้โดยสารไม่มั่นใจ ว่าจะเลือกที่นั่งใด ควรติดต่อสายการบินเพื่อ ขอความช่วยเหลือ เพราะ เจ้าหน้าที่สายการบิน จะสามารถให้คำแนะนำ และทำการช่วยเหลือ ผู้โดยสารให้เลือกที่นั่งที่เหมาะสมกับความต้องการได้ ดังนั้นก่อนจะทำการสำรองที่นั่ง ควรตรวจสอบ และนำองค์ประกอบดังกล่าวมาพิจารณาอย่าง ถี่ถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่า ผู้โดยสารได้เลือกที่นั่งอย่าง ถูกต้อง เหมาะสมกับความต้องการส่วนบุคคล และถือเป็นปัจจัยในการเพิ่มพูนความสุขให้กับ การโดยสารเครื่องบินครั้งนั้นอีกด้วย (Prinyapol, 2017) ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารของ McLeod (2018) ระบุแนวคิดของ อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนย่อมประสงค์ จะได้รับความสุข ความสบายใจ และความ พึงพอใจอยู่เสมอ เพื่อตอบสนองความต้องการ พื้นฐาน ตลอดช่วงเวลาและทุกกิจกรรมของชีวิต

เอกสารที่จำเป็นต่อการเดินทาง

การเตรียมเอกสารให้พร้อมก่อน การโดยสารเครื่องบินมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเอกสารเหล่านี้จำเป็นสำหรับการผ่าน ขั้นตอน ในท่าอากาศยาน ได้แก่ การเช็คอิน

การผ่านด่านความปลอดภัย การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง รวมถึงขั้นตอนการแสดงตนก่อนขึ้นเครื่องบิน เพื่อทำการระบุตัวตน โดยมีรายการเอกสารเบื้องต้น (Thai Vietjetair, 2019) ดังนี้

1. หนังสือเดินทาง (Passport) หรือบัตรประจำตัวประชาชน โดยต้องทำการตรวจสอบให้แน่ใจว่า เอกสารดังกล่าวยังไม่หมดอายุ อยู่ในสภาพสมบูรณ์ แสดงรูปภาพ และข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจน โดยไม่พบความชำรุดเสียหาย และมีระยะเวลาที่เหลือมากกว่า 6 เดือนภายหลังจากวันที่เดินทางกลับ

2. วีซ่า (Visa) หากผู้โดยสารเดินทางไปยังประเทศที่ต้องใช้วีซ่า ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ทำการยื่นขออนุมัติและได้รับวีซ่าแล้ว โดยเอกสารวีซ่าเป็นเพียงใบอนุญาต แต่ไม่ได้รับประกันสำหรับการเข้าประเทศ

3. ตั๋วเครื่องบิน (Ticket) ดำเนินการพิมพ์ตั๋วเครื่องบิน Boarding pass หรือบันทึกลงในอุปกรณ์มือถือของผู้โดยสารด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง

4. เอกสารประกันการเดินทาง (Travel Insurance) หากผู้โดยสารมีประกันการเดินทาง ควรพกสำเนาเอกสารประกันภัยติดตัวไปด้วยสำรองไว้ในกรณีฉุกเฉิน

5. ใบอนุญาตขับขี่สากล (International Driving License) หากผู้โดยสารวางแผนที่จะเช่ารถหรือขับรถในต่างประเทศ ให้เตรียมขอรับใบอนุญาตขับขี่ระหว่างประเทศที่ออกโดยกรมการขนส่งทางบก ณ ประเทศที่ตนเองออกเดินทาง

ดังนั้น ทุกครั้งก่อนการออกเดินทาง

ผู้โดยสารควรต้องทำการตรวจสอบให้มั่นใจสำหรับรายการเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในรอบการเดินทางครั้งนั้น เพื่อช่วยให้กระบวนการเดินทางราบรื่นและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้าหรือปัญหาที่อาจเกิดจากการขาดเอกสารที่จำเป็น

การเตรียมตัวก่อนขึ้นเครื่องบิน

การเตรียมตัวก่อนขึ้นเครื่องบินเพื่อการเดินทางระยะไกล จะช่วยลดผลเสียต่อสุขภาพซึ่งผู้เขียนขอแนะนำวิธีการเตรียมตัวก่อนเดินทาง (Slonim, 2001) ดังนี้

1. การพักผ่อนให้เพียงพอ ก่อนวันออกเดินทาง และควรหาโอกาสพักผ่อนระหว่างอยู่บนเที่ยวบินโดยการงีบสั้น ๆ ก็สามารถช่วยให้รู้สึกสบายขึ้นได้

2. การเลือกระยะเวลาการเดินทางที่เหมาะสม อาทิ กรณีที่ใช้เวลาเดินทางนานกว่า 12 ชั่วโมง ควรเลือกใช้เที่ยวบินแบบต่อเครื่อง เพื่อให้ร่างกายมีการปรับตัวเข้ากับเวลา รวมถึงการได้มีโอกาสลงจากเครื่องบินเพื่อไปเข้าห้องน้ำ ยืดเส้นยืดสาย และผ่อนคลายระหว่างการรอต่อเที่ยวบินเพื่อเดินทางต่อสู่จุดหมาย

3. การจัดเตรียมสิ่งของจำเป็นระหว่างเดินทางติดไว้กับตัว โดยเฉพาะยาโรคภัยไข้เจ็บที่จำเป็นกับระยะเวลาที่โดยสารอยู่บนเครื่องบิน รวมถึงอุปกรณ์นันทนาการทางอิเล็กทรอนิกส์

4. การเลือกสวมเสื้อผ้าที่สบาย ไม่อึดอัด ขณะอยู่บนเครื่องบิน รวมถึงเตรียมเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ ณ จุดหมายปลายทาง

5. การตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ กล่าวคือ หากมีโรคประจำตัว ควรพบแพทย์ล่วงหน้า เพื่อปรึกษาขอคำแนะนำและข้อควรปฏิบัติ หากเกิดอาการกำเริบหรือมีเหตุฉุกเฉิน

6. การดื่มน้ำให้เพียงพอ เพื่อป้องกันภาวะการขาดน้ำ จากสาเหตุความชื้นอากาศต่ำในห้องโดยสาร

7. กรณีเป็นผู้มีภาวะเมาอากาศ ควรเลือกที่นั่งตรงกึ่งกลางห้องโดยสาร และพกพาอุปกรณ์แก้เมาเครื่องบิน อาทิ ยารับประทาน ยาอม ไว้ในจุดที่สามารถหยิบได้ง่าย นอกจากนั้นแล้ว ควรรับประทานอาหารว่างแต่น้อย และจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คาเฟอีน และหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารหนัก 4-6 ชั่วโมง ก่อนการนอนหลับบนเครื่องบิน

ข้อมูลทางการแพทย์ที่ควรทราบ

จากการศึกษาบทความของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาขาเวชศาสตร์ป้องกันแขนงเวชศาสตร์การบิน โรงพยาบาลสมิติเวช (Thajinda, 2024) ได้กล่าวไว้ว่า “ถึงแม้เครื่องบินส่วนใหญ่ในปัจจุบัน จะมีระบบหมุนเวียนอากาศที่ถูกส่งผ่านแผ่นกรองอากาศแบบอนุภาคประสิทธิภาพสูง (HEPA) ชนิดเดียวกับที่ใช้ในห้องผ่าตัดของโรงพยาบาล แต่ด้วยปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลต่อโรคประจำตัวบางชนิดได้ โดยจากการศึกษาขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) พบว่า ความเสี่ยงของภาวะลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดดำเพิ่มขึ้น 2 ถึง 3 เท่า หลังจากโดยสารเที่ยวบินระยะไกลนานกว่า

4 ชั่วโมง นอกจากนั้นแล้วยังมีโรคความเสี่ยงควรเฝ้าระวัง ซึ่งผู้ป่วยควรให้ความระวังเป็นพิเศษหากต้องโดยสารเครื่องบินเป็นเวลานาน อาทิ

1) โรคหัวใจ/ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจ (Coronary heart disease) หรือโรคหัวใจล้มเหลว (Congestive heart failure) ควรตรวจร่างกาย โดยไม่มีอาการเจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย หรือไม่มีหัวใจเต้นผิดปกติอย่างน้อย 6 สัปดาห์ ก่อนโดยสารเครื่องบิน หากมีความจำเป็นสามารถเดินทางหลังมีอาการ 2-3 สัปดาห์ แต่ต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์และต้องแจ้งสายการบินเพื่อเตรียมเครื่องมือในกรณีจำเป็น

2) โรคความดันโลหิตสูง (Hypertension) ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง สามารถขึ้นเครื่องบินได้ โดยการควบคุมความดันโลหิตด้วยการรับประทานยา และควรจัดเตรียมยาให้พร้อมและเพียงพอกับระยะเวลาตลอดการเดินทาง

3) โรคหืด (Asthma) กรณีอาการรุนแรง ไม่สามารถควบคุม หรือเพิ่งออกจากโรงพยาบาล ควรงดการเดินทางด้วยเครื่องบิน แต่หากว่าอาการไม่รุนแรง สามารถขึ้นเครื่องบินได้แต่ควรมียาติดตัวขึ้นเครื่องไปด้วย โดยเฉพาะยาชนิดพ่น

4) โรคเกี่ยวกับหลอดเลือดสมอง (Cerebrovascular disease) ภาวะต่างๆ ที่ส่งผลต่อการส่งเลือดไปเลี้ยงสมอง ได้แก่ ภาวะสมองขาดเลือดชั่วคราว (Transient ischemic attack) ภาวะเลือดออกในสมอง (Intracerebral hemorrhage) และภาวะหลอดเลือดตีบ อุดตัน หรือแตก (Stroke) ซึ่งส่งผลให้เซลล์สมองได้รับออกซิเจนน้อยลง เมื่อขึ้นเครื่องบินซึ่งมีภาวะ

พร้อมออกซิเจน อาจส่งผลให้อาการกำเริบ ดังนั้น ก่อนทำการเดินทางควรพบแพทย์เพื่อรับยา และ ปกป้องข้อควรปฏิบัติขณะอยู่บนเครื่องบิน โดย ก่อนเดินทางอาการต้องคงที่อย่างน้อย 2 สัปดาห์

5) ภาวะพร่องออกซิเจน (Hypoxia) เมื่ออยู่บนเครื่องบินความหนาแน่นของอากาศจะ ลดลง ส่งผลให้ระดับออกซิเจนในเลือดต่ำกว่าปกติ เลือดไม่สามารถนำออกซิเจนไปเลี้ยงเนื้อเยื่อต่างๆ ในร่างกาย ส่งผลให้ผู้ป่วยมีอาการไอ ผิวน้ำ เปลี่ยนสี และระบบหายใจผิดปกติ อย่างไรก็ตาม เมื่อเครื่องบินบินสูง 30,000 ฟุต จะมีการปรับ ความกดดันบรรยากาศในห้องโดยสารให้อยู่ใน ระดับความสูงเท่ากับ 5,000-8,000 ฟุต ซึ่งเป็น ภาวะที่ออกซิเจนลดลงต่ำกว่าปกติประมาณ 15 % และไม่เป็นอันตรายต่อผู้ที่มีสุขภาพปกติ แต่ใน ผู้ป่วยบางโรค อาจส่งผลให้อาการกำเริบ เช่น โรคหัวใจ โรคหอบหืด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคโลหิตจาง และโรคลมชัก เป็นต้น”

นอกเหนือจากกลุ่มโรคและความเจ็บป่วย ผู้หญิงตั้งครรภ์และทารก ก็ถูกบรรจุอยู่ในบุคคล ต้องระวังในการโดยสารเครื่องบินเช่นกัน โดย ทารกอายุต่ำกว่า 48 ชั่วโมงไม่ได้รับอนุญาตให้ โดยสารเครื่องบิน อย่างไรก็ตามควรรอให้เด็ก ทารกมีอายุมากกว่า 1-2 สัปดาห์ตามความเหมาะสม เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและมีความต้านทานต่อ โรคมากขึ้น และสำหรับภาวะตั้งครรภ์ ถึงแม้ว่า การโดยสารด้วยเครื่องบินไม่เป็นอันตรายต่อการ ตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ แต่ความเปลี่ยนแปลง ทางสรีรวิทยาขณะเดินทาง อาจกระตุ้นให้เกิดการ คลอดก่อนกำหนด โดยเฉพาะอายุครรภ์เกินกว่า 36 สัปดาห์ หรือก่อนครบกำหนดคลอดในช่วง

4 สัปดาห์ ไม่ควรขึ้นเครื่องบินก่อนการเดินทาง ในประเทศประมาณ 1-2 ชั่วโมง และไม่มีอาการ ผิดปกติ หรือภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ (Thaijinda, 2024)

ทั้งนี้อีกหนึ่งกลุ่มบุคคลที่มีเงื่อนไขการ เดินทาง คือ ผู้ที่ดื่มน้ำลึก ไม่ควรโดยสารเครื่องบิน อย่างน้อย 12 ชั่วโมงหลังจากการดื่มน้ำ ครั้งสุดท้าย และ 24 ชั่วโมงหลังจากการดื่มน้ำ หลายครั้ง เนื่องจากแรงดันอากาศในห้องโดยสาร ที่ระดับความสูงจะต่ำกว่าความกดอากาศที่ระดับ น้ำทะเล เป็นผลให้ออกซิเจนในเลือดลดลง ส่งผลให้ขาดออกซิเจน รวมถึงผลกระทบจาก ความกดอากาศในห้องโดยสารที่ลดลง จะส่งผล ให้ก๊าซภายในร่างกายขยายตัว ทำให้ปวดหู ปวดไซนัส แน่นหน้าอก หรือหมดสติได้ (Decompression sickness; Dowse, Howell, & Smerdon, 2021)

การโดยสารเครื่องบิน มีปัจจัยหลายสิ่ง ที่มีเงื่อนไขทางการแพทย์ หรืออาจส่งผลกระทบต่อ สุขภาพผู้ป่วย รวมถึงทางด้านความปลอดภัย และความสะดวกสบายในการเดินทาง ดังนั้น ผู้ป่วยโรคประจำตัว สตรีมีครรภ์ ทารกแรกเกิด และผู้ที่เพิ่งผ่านการดื่มน้ำมา ควรปรึกษาแพทย์ เพื่อทำความเข้าใจ และประเมินความเสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้นจากการโดยสารเครื่องบิน ซึ่งนโยบายของ แต่ละสายการบินนั้นอาจแตกต่างกันออกไป จึงควรตรวจสอบข้อกำหนดเสมอ ก่อนดำเนินการ สำรองเที่ยวบิน รวมถึงหาวิธีการที่จะทำ ให้ การเดินทางปลอดภัยและสะดวกสบายสำหรับ ตนเอง เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหา หรือส่งผลกระทบ ต่อผู้โดยสารอื่นและสายการบิน

การตรวจสอบสัมภาระ

ข้อจำกัดของสัมภาระติดตัวขึ้นเครื่องบิน

ของเหลว สเปรย์ เจล และวัสดุประเภทผง
 อนึ่งผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการพกพา
 สิ่งของดังกล่าวติดตัวขึ้นเครื่องบินอย่างถูก
 ต้องตามระเบียบและนโยบายของสายการบิน
 เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับของสำนักงาน
 การบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยจากการ
 ศึกษาประกาศระเบียบสัมภาระสำหรับผู้โดยสาร
 ของสายการบิน Cathay Pacific (2024) และ
 Korean Air (2024) ค้นพบแนวทางการปฏิบัติ
 ที่สอดคล้องกัน ดังนี้

สัมภาระจำพวกดังกล่าว ที่ประสงค์
 พกพาขึ้นเครื่อง ต้องมีลักษณะบรรจุในภาชนะ
 ที่มีขนาดความจุไม่เกิน 100 มิลลิลิตร ต่อชิ้น
 โดยใส่รวมไว้ในถุงพลาสติกใสหรือบรรจุภัณฑ์แบบ
 เปิด-ปิดผนึกได้โดยบรรจุภัณฑ์ต้องมีขนาดรวมกัน
 ไม่เกิน 1,000 มิลลิลิตร หรือ 1 ลิตรต่อผู้โดยสาร
 หนึ่งท่าน และจำกัดปริมาตรไม่เกิน 350 มิลลิลิตร
 (12 ออนซ์) โดยสิ่งของที่เกินปริมาณที่กำหนดไว้
 ควรบรรจุไว้ในสัมภาระที่เช็คอินโหลดใต้ท้อง
 เครื่องบิน เพื่อประหยัดเวลาในขั้นตอนการผ่าน
 ด้านตรวจรักษาความปลอดภัยของท่าอากาศยาน

การบรรจุหีบห่อ ควรใช้ถุงพลาสติก
 หรือบรรจุภัณฑ์แบบใส ตรวจสอบอย่างมั่นใจว่า
 ไม่มีจุดรั่วไหล สามารถเปิด-ปิดผนึกได้ หรือเป็น
 ลักษณะกล่องใสปิดผนึกเพื่อขนส่งของเหลว
 ตามคุณลักษณะ ดังนี้ (1) บรรจุภัณฑ์ต้องมีความสูง
 และความกว้างไม่เกิน 20 ซม./8 นิ้ว (2) บรรจุภัณฑ์
 ต้องมีลักษณะใสและเปิด-ปิดผนึกได้ (3) ของที่

บรรจุอยู่ต้องปริมาณเหมาะสมตามขนาดของ
 ถัง (4) บรรจุภัณฑ์ต้องผนึกปากถังให้เรียบร้อย
 (5) ควรแสดงบรรจุภัณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ประจำ
 สายการบิน หรือเจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยาน
 ตรวจสอบ โดยควรแยกต่างหากจากสัมภาระ
 ถูขึ้นเครื่อง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและ
 ความปลอดภัย

สิ่งของที่ได้รับยกเว้น ซึ่งพกพาไว้สำหรับ
 ใช้ภายในห้องโดยสารระหว่างการเดินทาง
 สามารถพกพาไว้ในสัมภาระถือขึ้นเครื่อง โดยมี
 ปริมาณมากกว่า 100 มล. ในกรณีที่ได้แสดง
 สิ่งของดังกล่าวที่จุดตรวจรักษาความปลอดภัยแล้ว
 ตามรายการดังนี้ (1) ชุดเวชภัณฑ์สำหรับผู้ป่วย
 โรคเบาหวาน (2) อาหารสำหรับทารกในรูปแบบ
 ของเหลวหรือของเหลวแบบข้น ในกรณีเดินทาง
 ร่วมกับทารก (3) นมแม่ในบรรจุภัณฑ์ ถึงแม้ว่า
 จะเดินทางพร้อมกับทารกหรือไม่ก็ตาม (4) เครื่อง
 สำอางที่ไม่ใช่ของเหลว อาทิ สเปรย์ รองพื้น และ
 ผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นกาย เป็นต้น

โปรดทราบว่าชื่อยกเว้นข้างต้น จะต้อง
 ผ่านการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่รักษาความ
 ปลอดภัย หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่รักษา
 ความปลอดภัยประจำด่านตรวจ หรือเจ้าหน้าที่
 รักษาความปลอดภัยประจำสายการบินก่อนออก
 เดินทางโดยสารเครื่องบินทุกครั้ง (Civil Aviation
 Authority of Thailand, 2016)

แบตเตอรี่สำรอง (Power Bank)

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
 (Civil Aviation Authority of Thailand [CAAT],

2024) ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการพกพา Power Bank ระบุว่า ไม่สามารถโหลดได้ทั้งเครื่องบินได้ แต่สามารถนำพกติดตัวไปในห้องโดยสารได้ เพื่อมาตรฐานความปลอดภัยในการเดินทาง ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

1) Power Bank ที่มีขนาดความจุไม่เกิน 20,000 mAh สามารถนำติดตัวขึ้นเครื่องได้คนละไม่เกิน 20 ชิ้น

2) Power Bank ที่มีขนาดความจุตั้งแต่ 20,000 mAh ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 32,000 mAh สามารถนำติดตัวขึ้นเครื่องได้คนละไม่เกิน 2 ชิ้น

3) Power Bank ที่มีขนาดความจุตั้งแต่ 32,000 mAh / 160 Wh ขึ้นไป ไม่สามารถนำขึ้นเครื่องบินได้ในทุกกรณี

4) ข้อควรระวัง ห้ามนำ Power Bank ทุกขนาดความจุ บรรจุลงในกระเป๋าโดยสารโหลดได้ทั้งเครื่องบินในทุกกรณี จึงควรตรวจสอบเพื่อความมั่นใจทุกครั้ง

เนื่องจากช่วงเวลาระหว่างการเดินทาง Power Bank ที่ทำจากลิเธียม อาจเกิดความร้อนสะสม จนก่อให้เกิดประกายไฟ เปล่งลุกไหม้ หรือระเบิดได้ ซึ่งถ้าหากเกิดการลุกไหม้ได้ทั้งเครื่องบินกว่าจะมีผู้พบเห็นซื้อเพลิงอาจลุกลามเป็นวงกว้าง จนยากต่อการควบคุม และส่งผลต่อความปลอดภัยของทุกชีวิตในเที่ยวบินนั้นได้ ดังนั้นจึงมีระเบียบให้พกพา Power Bank ติดตัวขึ้นเครื่องบินตามระเบียบ จำนวน และอัตราที่กำหนดข้างต้น เพื่อเป็นการคัดกรองตามมาตรการความปลอดภัย เพื่อให้มั่นใจว่าหากเกิดเหตุเพลิงไหม้จาก Power Bank ภายในห้องโดยสาร ลูกเรือที่ได้

รับการฝึกอบรมตามคู่มือปฏิบัติเป็นอย่างดีจะสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ตามขั้นตอนและมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยาน อาจมีการเรียกตรวจค้นในกรณีมีเหตุสงสัย และอาจไม่อนุญาตให้นำ Power Bank ติดตัวขึ้นเครื่องบินได้ (CAAT, 2024)

สิ่งของต้องห้าม

ทุกครั้งก่อนเดินทางด้วยเครื่องบิน ผู้โดยสารต้องคำนึงถึงสิ่งของที่จะพกติดตัวไปด้วย โดยการสำรวจว่าภายในกระเป๋าใบที่จะพกไปสู่อะไรบ้าง มีสิ่งของประเภทต้องห้ามหรือไม่ อย่างเคร่งครัด ถ้าหากเป็นสิ่งของที่สายการบินไม่อนุญาตให้พกพาติดตัว แต่อนุญาตให้โหลดได้ทั้งเครื่องบินไปได้ ให้ติดต่อตามกระบวนการที่ถูกต้อง แต่ถ้าหากเป็นสิ่งของที่ผิดกฎหมายหรือผิดต่อระเบียบของสายการบิน ให้ทำการงดเว้นการพกพาสู่ท่าอากาศยานโดยเด็ดขาด เพื่อความราบรื่นในการเดินทางของผู้โดยสาร และ เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการถูกเรียกตรวจค้น ณ ด่านตรวจ โดย Nok Air (2024) ได้ทำการ เรียบเรียงรายการสิ่งของต้องห้าม ไว้ดังนี้

อาวุธของมีคม อาวุธปืน มีด กรรไกร ดาบ กระบอง หรือ สิ่งของของเทียมอาวุธ ได้แก่ ปืนไฟแช็ก ไม้บรรทัดเหล็ก กรรไกรตัดเล็บ อุปกรณ์เปิดขวดน้ำ และเข็มเย็บผ้า เป็นต้น ซึ่งถ้าหากว่าเป็นสิ่งของที่ต้องนำไปใช้ ณ จุดหมายปลายทาง สายการบินอนุญาตให้เก็บไว้ในกระเป๋าเพื่อทำการโหลดไว้ได้เครื่องบินได้ แต่ไม่อนุญาตให้พกพาติดตัวขึ้นเครื่องโดยเด็ดขาด

สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ กล่าวคือ สินค้าที่

มีที่มาไม่ถูกต้องตามทะเบียนสิทธิบัตรผลิตสินค้า หากประเทศจุดหมายปลายทางมีการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้อง อาจถูกตรวจยึด เสียค่าปรับ หรือถูกดำเนินคดีได้

วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด เพื่อความปลอดภัย ไม่ให้เกิดความเสี่ยงระเบิด การเกิดประกายไฟ หรือเพลิงไหม้ ควรตรวจสอบเพื่อความมั่นใจว่า ไม่มีสิ่งสิ่งของเหล่านี้ติดตัว อาทิ น้ำมันไฟแช็ก แก๊สกระป๋อง สีนํ้ามัน ไม้ขีดไฟ เป็นต้น

อาหารที่มีกลิ่นแรง อาทิ อาหารทะเล หูเหียน ปลาร้า ซึ่งถ้าหากว่าซื้อสินค้าเหล่านี้ จากร้านค้าภายใน Gate ต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าได้ทำการห่อหุ้มอย่างแน่นหนา ในปริมาณที่เหมาะสม

สารเสพติดหรือสิ่งอันตรายได้แก่ยาเสพติด ประเภทต่าง ๆ สารกำจัดศัตรูพืช สารเคมี แร่ ธาตุ และ กัมมันตรังสีอื่น ๆ เป็นต้น

สัตว์มีพิษ สัตว์ดุร้าย รวมถึงสัตว์สงวน นอกจากจะสร้างความรบกวนผู้อื่นแล้ว ยังผิดกฎหมายโดยจะอ้างความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ไม่ได้ และเข้าข่ายความผิดบางประการ ฐานก่อให้เกิดความหวาดกลัว ตื่นตระหนกตกใจแก่สาธารณชน ซึ่งมีความผิดทางอาญาอีกด้วย (Anusornphanich, Nuamkaew & Klinasukon, 2024)

ช่วงเวลาระหว่างการเดินทาง

ผู้เขียนขอแนะนำให้ผู้โดยสารควรมาถึงท่าอากาศยานก่อนเวลาออกเดินทาง 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้มีเวลาเพียงพอสำหรับการเช็คอิน (Check-in) โดยทั่วไปเคาน์เตอร์จะปิดก่อนเวลาออกเดินทาง

ประมาณ 45 นาที ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสายการบินกำหนด ต่อด้วยขั้นตอนการผ่านจุดตรวจสอบความปลอดภัย และการเดินทางไปสู่ประตูขึ้นเครื่อง จึงควรเผื่อเวลาเดินทางมาถึงล่วงหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาเร่งด่วน หรือวันหยุดที่มีผู้ใช้บริการทำอากาศยานเป็นจำนวนมาก

การเรียกขึ้นเครื่องบิน (Boarding)

1. ภายหลังจากได้รับบัตรโดยสารเรียบร้อยแล้ว ให้เดินตามป้ายบอกทางไปยังประตูขึ้นเครื่องบิน (Gate) ที่ระบุไว้บนบัตรโดยสาร หรือดูจากกระดานตารางเที่ยวบิน

2. เมื่อถึงเวลาเรียกขึ้นเครื่องบิน ให้แสดงบัตรโดยสาร (Boarding pass) พร้อมเอกสารยืนยันตัวตน ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ประตูขึ้นเครื่อง ตามลำดับที่เจ้าหน้าที่แจ้ง โดยปกติจะเรียกผู้โดยสารตามชั้นโดยสาร หรือตามกลุ่มที่นั่ง

3. ประจําที่นั่งตามที่ระบุไว้บนบัตรโดยสารด้วยความสุภาพเรียบร้อย

สภาพแวดล้อมบนเครื่องบิน

เมื่อผู้โดยสารก้าวเข้าสู่ภายในห้องโดยสารเครื่องบิน จะพบกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากภาคพื้นดิน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมเหล่านี้ เพื่อให้การเดินทางสะดวกสบายและปลอดภัยยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เขียน ได้ทำการศึกษา Piyatat (2023) และ Korean Air (2024) พบข้อมูลที่สอดคล้องกัน และมีประโยชน์ ดังนี้

ความกดอากาศ (Pressure) ภายใน

เครื่องบินจะต่ำกว่าบนพื้นดิน ซึ่งอาจทำให้เกิดอาการไม่สบาย เช่น ปวดหู คัดจมูก และเวียนศีรษะ เพื่อบรรเทาอาการเหล่านี้ แนะนำให้เคี้ยวหมากฝรั่ง ดื่มน้ำ หรือใช้ยาพ่นจมูก

อากาศแห้ง (Dry) อากาศภายในห้องโดยสารเครื่องบินมีความแห้งมาก ซึ่งอาจทำให้ผิวหนังและเยื่อตาแห้งได้ ควรดื่มน้ำให้เพียงพอ และใช้ครีมบำรุงผิวเพื่อป้องกันความแห้งกร้าน

อุณหภูมิ (Temperature) ภายในห้องโดยสารเครื่องบินอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับยี่ห้อและรุ่นของเครื่องบินที่สายการบินเลือกใช้ และสภาพอากาศภายนอกเครื่องบินบางลำอาจหนาวเย็น ในขณะที่บางลำอาจอบอุ่นเกินไป ดังนั้น จึงควรมีการสำรองเสื้อผ้าพกติดตัวหลายชิ้นเพื่อให้ผู้โดยสารสามารถปรับอุณหภูมิได้ตามต้องการ

เสียงรบกวน (Noise) ภายในห้องโดยสารเครื่องบินอาจมีเสียงดังได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการขึ้นและลงจอด ผู้โดยสารอาจเตรียม หูฟังหรือที่อุดหู เพื่อช่วยลดเสียงรบกวน

แสงสว่าง (Light) ภายในเครื่องบินอาจมีการเปลี่ยนแปลงความสว่างหรือมืด ขึ้นอยู่กับเวลาของวันที่เครื่องบินเคลื่อนที่ผ่าน Time Zone นั้น หากผู้โดยสารต้องการนอนหลับ ให้สวมหน้ากากปิดตาหรือใช้ผ้าคลุมตา

พื้นที่จำกัด (Limit area) กล่าวคือ เครื่องบินมีพื้นที่จำกัด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องใช้พื้นที่อย่างชาญฉลาด เก็บสัมภาระไว้ใต้ที่นั่งหรือในช่องเก็บสัมภาระเหนือศีรษะ หลีกเลี่ยงการวางของไว้ในทางเดินเพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรค ต่อการสัญจรของผู้อื่น และเพื่อไม่ให้กระทบต่อนโยบายรักษาความปลอดภัยของอากาศยาน

แนวทางการปฏิบัติสำคัญภายในห้องโดยสาร

Eiampan (2019) ระบุว่า การปฏิบัติการบินเป็นภารกิจที่มีรายละเอียดซับซ้อน ซึ่งผลสำเร็จและความปลอดภัยนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของฝ่ายปฏิบัติการบินและผู้ควบคุมอากาศยาน รวมถึงการให้ความร่วมมือของผู้โดยสาร

ตามสถิติการบิน ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุดคือ ช่วงเวลาเครื่องบินขึ้นและลง (Takeoff-Landing) และช่วงเวลาบินผ่านเขตสภาพอากาศแปรปรวน ดังนั้นการรัดเข็มขัดที่นั่งตลอดเวลาที่โดยสารเครื่องบิน และการปฏิบัติตามคำแนะนำของสายการบิน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างเสริมความปลอดภัยให้กับตนเอง และอากาศยาน (Thai PBS, 2024) ซึ่งสอดคล้องกับ Mongkolapibakul (2022) แสดงทัศนะไว้ว่าการจะเพิ่มมาตรฐานของการบินพลเรือนไทย ด้วยวิธีสร้างเสริมสมรรถนะระบบรักษาความปลอดภัย ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้โดยสาร เพื่อช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำท่าอากาศยานและบุคลากรทางการบิน

ด้วยเหตุที่ภายในห้องโดยสารเป็นพื้นที่สาธารณะที่ผู้โดยสารในเที่ยวบินเดียวกันต้องใช้พื้นที่ร่วมกัน ดังนั้นเพื่อให้บรรยากาศบนเครื่องบินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สงบ และปลอดภัย ผู้โดยสารจึงควรปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ รวมถึงมารยาทของการเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดย Korean Air (2024) ได้ระบุข้อมูลอย่างสังเขป ดังต่อไปนี้

- 1) ไม่ส่งเสียงดังตลอดเที่ยวบิน
- 2) โปรดใช้ความระมัดระวังเมื่อต้องการปรับเอนที่นั่งลง
- 3) โปรดระมัดระวังการลุกนั่งของผู้โดยสารท่านอื่น
- 4) หากมีการติดตั้งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ดื่มในปริมาณที่เหมาะสม โดยมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสาธารณะ

5) โปรดระมัดระวังเรื่องความสะอาดและสุขอนามัย อาทิ การถอดรองเท้าหรือถุงเท้า ซึ่งอาจส่งกลิ่นรบกวนผู้โดยสารท่านอื่นได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ANA (2024) ยังได้รับ คำขอเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย สำหรับแนวทางการปฏิบัติของผู้โดยสารเพื่อความปลอดภัย และเพื่อความสงบเรียบร้อยต่อการเดินทาง ดังต่อไปนี้

- 1) ภายหลังจากขึ้นเครื่อง โปรดวางสัมภาระในสถานที่ที่เหมาะสม หลังจากนั้นควรนั่งประจำที่และรัดเข็มขัดนิรภัยให้เรียบร้อย
- 2) โปรดรัดเข็มขัดนิรภัยของท่านเมื่อสัญญาณรัดเข็มขัดปรากฏขึ้น และตลอดเวลาที่อยู่ประจำที่นั่ง โดยบทความนี้ได้รวบรวมวิธีรัดเข็มขัดที่นั่งให้ปลอดภัย (Thai PBS, 2024) ไว้ดังนี้

(2.1) กรุณาดึงสายรัดเข็มขัดที่นั่งให้กระชับพอดีกับบริเวณสะโพกหรือใต้ช่วงท้อง

(2.2) หากมีการใช้ผ้าห่มให้คาดสายรัดเข็มขัดไว้ด้านนอก เพื่อให้พนักงานต้อนรับ (Cabin Crew) สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

(2.3) กรุณารัดเข็มขัดที่นั่งทุกครั้งเมื่อนั่งประจำที่

(2.4) หากเป็นผู้มีรูปร่างใหญ่ และ

ไม่สามารถรัดสายเข็มขัดที่นั่งความยาวปกติได้ สามารถแจ้งทางสายการบินก่อนขึ้นเครื่อง เพื่อขอรับ “Extension seat belt”

(2.5) ผู้โดยสารที่เดินทางพร้อมกับเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ จะต้องแจ้งพนักงานต้อนรับ เพื่อขอรับ “Infant seat belt” และจะต้องอุ้มเด็กไว้บนหน้าตัก พร้อมรัดสายเข็มขัดที่นั่งเสริมตลอดเวลาขณะทำการบิน

(2.6) เมื่อสัญญาณแจ้งเตือนสายรัดเข็มขัดปรากฏขึ้น ให้รีบกลับไปประจำที่นั่ง และรัดสายเข็มขัดที่นั่งโดยด่วนทุกครั้ง

(2.7) ให้สังเกตสัญลักษณ์แจ้งเตือนรัดเข็มขัดอยู่เสมอ เนื่องจากบางกรณีอาจเกิดปัญหาทางเทคนิคของสัญญาณเสียง หรืออาจเกิดขึ้นในกรณีฉุกเฉินฉับพลันจนพนักงานต้อนรับไม่สามารถประกาศแจ้งเตือนได้ทันที

(2.8) ห้ามนำอุปกรณ์ฉุกเฉินทุกชนิดออกจากเครื่องบินอย่างเด็ดขาด

3) หลังจากที่ได้ประตูเครื่องบินปิดแล้ว โปรดเปลี่ยนโหมดในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของท่านเป็นโหมดเครื่องบินหรือปิดระบบการใช้อุปกรณ์

4) โปรดดูวิดีโอเกี่ยวกับอุปกรณ์ฉุกเฉินหรือศึกษาคู่มือแนะนำด้านความปลอดภัยก่อนเครื่องบินจะออกเดินทาง

5) ควรปรับที่นั่งและโต๊ะของท่านให้กลับสู่ตำแหน่งเดิมระหว่างเครื่องขึ้นและลงจอด

6) ห้ามสูบบุหรี่ และก่อประกายไฟภายในห้องโดยสารหรือห้องน้ำโดยเด็ดขาด รวมถึงไม่อนุญาตให้ใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบปลอดควัน และ

อุปกรณ์ทดแทนอื่นใดบนเที่ยวบิน อาทิ บุหรี่ไฟฟ้า เพื่อเป็นการลดผลกระทบต่อผู้โดยสารท่านอื่น

7) ผู้โดยสารที่นั่งในแถวทางออกฉุกเฉิน ควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติจากคู่มือในช่องหน้าเก้าอี้ที่นั่ง กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อศึกษาคำขอสำหรับการอพยพฉุกเฉิน พร้อมทั้งรับฟังการสาธิตจากลูกเรืออย่างตั้งใจ

จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 [พ.ร.บ.] เกี่ยวกับคำพูดต้องห้าม และพฤติกรรมต้องห้าม โดยผู้เขียนคัดเลือกหมวดมาตราที่สำคัญและเคยพบผู้กระทำความผิดบ่อยครั้งเพื่อนำเสนอถึงการกระทำอันขัดต่อหลักกฎหมายและโทษที่จะได้รับการกระทำผิด (Legal Affairs Division, 2015) ดังนี้

“มาตรา 7 ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานซึ่งสั่งในนามผู้ควบคุมอากาศยานที่เป็นคำสั่งเพื่อรักษากฎ ระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ที่สั่งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่อากาศยานหรือแก่บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 8 ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่าง

การบินผู้ใดกระทำการหรือมีสิ่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

(1) สูบบุหรี่ในห้องน้ำหรือที่อื่นใดที่มีใช้สถานที่ที่จัดไว้ให้สูบบุหรี่เป็นการเฉพาะ (2) ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในเวลาที่ใช้ห้ามใช้ หรือ (3) มีสิ่งที่มีประกาศห้ามมิให้นำขึ้นไปในอากาศยานไว้ในการครอบครอง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเพื่อให้เกิดการขัดข้องแก่อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของอากาศยาน ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับความผิดตามวรรคหนึ่งให้ผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจปรับชำระค่าปรับในอัตราขั้นสูงจากผู้กระทำความผิดได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับแล้ว ให้คดีเลิกกัน

มาตรา 22 ผู้ใดแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ และการนั้นเป็นเหตุหรือน่าจะเป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในท่าอากาศยานหรือ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินตื่นตกใจ ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีหรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

จากการศึกษาหลักกฎหมายข้างต้น ได้ค้นพบข้อมูลเพิ่มเติมจาก Anusornphanich, Nuamkaew and Klinsukon, (2024) ระบุไว้ว่าพบผู้กระทำความผิดมาตรา 22 บ่อยครั้งที่สุด ทั้งในฐานะ

ใช้คำพูดต้องห้ามและมีพฤติกรรมต้องห้าม อาทิ การพูดคำว่า “ระเบิด” หรือ “เครื่องบินจะตก” โดยปราศจากมูลเหตุความจริง เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนขอเสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจในส่วนหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางทางอากาศอย่างกว้างขวาง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผู้กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และถูกดำเนินคดีทางกฎหมายโดยมิได้เจตนา และเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในห้องโดยสารเครื่องบินและอาณาเขตของท่าอากาศยาน

ช่วงเวลาหลังการเดินทาง

การรับสัมภาระโหลดใต้เครื่องบิน

เมื่อเครื่องบินลงจอดสนิทและเทียบท่า ประตูขึ้นลงเครื่องแล้ว ให้รอรับประกาศอนุญาตลงเครื่องจากสายการบิน รวมถึงจดจำข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขสายพานรับกระเป๋า (Baggage Claim) หรือสามารถสังเกตจากป้ายแสดงหมายเลขเที่ยวบิน (Flight Number) บนกระดานบริเวณ รับกระเป๋า หลังจากนั้นให้ไปที่สายพานรับกระเป๋าเพื่อรอรับกระเป๋า ตรวจสอบป้ายกำกับกระเป๋าเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นกระเป๋าของตนเอง ถ้าหากกระเป๋าสูญหายหรือเสียหาย หรือสัมภาระไม่ปรากฏบนสายพานลำเลียงภายในเวลาที่เหมาะสม ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สายการบินทันที ณ จุดบริการ Lost and Found เพื่อขอรับความช่วยเหลือในการติดตาม

การผ่านด่านศุลกากร ขึ้นอยู่กับนโยบายของประเทศปลายทางและสถานะการเดินทาง

ของผู้โดยสาร ซึ่งบางประเทศอาจมีแค่ขั้นตอนการผ่านการตรวจคนเข้าเมืองเท่านั้น โดยภายหลังจากรับกระเป๋าเรียบร้อยแล้วให้เดินทางไปยังด่านศุลกากร และเลือกช่องทางที่ถูกต้องตามปริมาณและประเภทของสินค้าที่ผู้โดยสารนำเข้า ได้แก่

1. ช่องทางสีเขียว (Green Channel) สำหรับประเทศไทย ผู้โดยสารที่ไม่มีสินค้าต้องสำแดง สามารถไปยังทางออก (Exit / Way out) ได้ทันที

2. ช่องทางสีแดง (Red Channel) สำหรับผู้โดยสารที่มีสินค้าต้องสำแดง ได้แก่ (1) สินค้าที่ต้องเสียภาษี (2) สินค้าที่ต้องได้รับอนุญาต อาทิ ยาสูบ สุรา สัตว์เลี้ยง (3) สินค้าต้องห้าม อาทิ ยาเสพติด อาวุธ สัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นต้น เพื่อทำการขอรับการตรวจสอบและขอรับใบอนุญาตการนำเข้าสินค้าต้องสำแดง

การเดินทางออกจากสนามบิน

ผู้โดยสารสามารถเลือกวิธีการเดินทางภาคพื้นทางบกออกจากสนามบินได้หลากหลายวิธี ตามปัจจัยส่วนบุคคล อาทิ ความสะดวกสบาย ทุนทรัพย์ ระยะเวลา และระยะเวลา ซึ่งผู้เขียนขอยกตัวอย่าง ดังนี้

1. รถแท็กซี่ ข้อดีคือ มีความสะดวกและรวดเร็ว แต่ราคาอาจสูงกว่าการเดินทางวิธีอื่น

2. รถเช่า เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และต้องการยืดหยุ่นตารางเวลาเดินทาง แต่ต้องคำนึงถึงค่าเช่าและค่าน้ำมันด้วย

3. รถโดยสารประจำทาง ข้อดีคือ ราคาประหยัด แต่ข้อเสียคือ ใช้เวลานาน และอาจไม่สะดวก หากมีสัมภาระจำนวนมากหรือน้ำหนักมาก

4. รถไฟฟ้าเชื่อมต้อมีเฉพาะบางสนามบินเท่านั้น แต่สะดวก และราคาปานกลาง

5. ใช้บริการรถรับส่งของโรงแรม แต่ต้องสอบถามกับโรงแรมล่วงหน้าว่ามีการให้บริการดังกล่าวหรือไม่

บทสรุป

การเดินทางทางอากาศเป็นวิธีการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว การปฏิบัติตนอย่างถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรักษาความปลอดภัยและความสะดวกสบาย เริ่มจากการเตรียมเอกสารและสัมภาระให้ถูกต้องตามข้อกำหนด โดยผู้โดยสารควรให้ความร่วมมือ อย่างดีในการขอตรวจค้นจากเจ้าหน้าที่สนามบิน และควรวางแผนเดินทางมาถึงสนามบินล่วงหน้า 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้มีเวลาเพียงพอเช็คอินและผ่านขั้นตอนการรักษาความปลอดภัย

การวางแผน การเตรียมตัว และการปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญให้ การเดินทางเป็นไปอย่างราบรื่นและปลอดภัย กล่าวคือ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อกำหนดด้านความปลอดภัย รวมถึงการให้เกียรติต่อผู้ร่วมเดินทาง จะช่วยให้ตนเองและผู้โดยสารร่วมทางรู้สึกปลอดภัย สบายใจ และมีความสุขตลอดการเดินทาง

ข้อควรระวังเพื่อให้การเดินทางเป็นไปด้วยความราบรื่น และไม่เสียเวลาในกระบวนการตรวจค้น ควรหลีกเลี่ยงการพกพาของเหลวหรือเจลที่มีปริมาณเกินกว่าระเบียบสายการบินกำหนด และควรตรวจสอบปริมาณความจุของ

แบตเตอรี่สำรองให้มั่นใจว่าอยู่ในเกณฑ์ที่อนุญาตพกพา รวมถึงอย่าพยายามลักลอบนำสิ่งของที่ผิดกฎหมาย หรือขัดต่อระเบียบของสายการบินขึ้นเครื่อง อนึ่งระหว่างเครื่องบินทำการบิน ผู้โดยสารต้องปฏิบัติตามคำสั่งของลูกเรืออย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของอากาศยาน โดยข้อควรระวังเบื้องต้นได้แก่ การรัดเข็มขัดประจำที่นั่งตลอดเวลา การหลีกเลี่ยงการลุกจากที่นั่งขณะที่ไฟสัญญาณรัดเข็มขัดนิรภัยติดอยู่ รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบข้ออื่นที่สายการบินกำหนด ตลอดจนช่วงเวลาเครื่องบินลงจอด ควรรอจนเครื่องบินจอดสนิท หยุดนิ่ง และได้รับการยืนยันอนุญาตให้ลุกจากที่นั่งได้ จึงจะทำการรวบรวมสัมภาระ และออกจากเครื่องบิน เพื่อผ่านขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมืองและรับสัมภาระ

นอกเหนือจากข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติแล้ว ข้อมูลเงื่อนไขทางการแพทย์ก็เป็น อีกสิ่งสำคัญที่ต้องศึกษา เพื่อความปลอดภัยสำหรับสุขภาพของตนเอง และเพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาและส่งกระทบต่อผู้อื่น

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน ช่วยให้ผู้ศึกษาได้ทราบหลักการปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นการขยายขอบเขตความรู้ และประสบการณ์ของผู้เดินทาง ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคคลทุกช่วงวัย เกี่ยวกับข้อมูลประกอบการโดยสารเครื่องบิน รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดบางประการเกี่ยวกับการเดินทางทางอากาศ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และ

สามารถนำแนวทางไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
 อันนำมาสู่การเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะ
 อันพึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสร้างเสริม
 มาตรฐานความปลอดภัยตามหลักนริยการบิน
 และเป็นองค์ประกอบให้การเดินทางของท่าน
 เป็นไปด้วยความปึกติสุขอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

หากมีการศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มเติม
 ในประเด็นอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้กล่าวถึง อาทิ
 การเปลี่ยนแปลงประตูขึ้นเครื่อง (Gate) ปัจจัย
 ของการเปลี่ยนแปลงเวลาทำการบิน การเสริม
 ข้อมูลวิธีการเดินทางร่วมกับทารก เด็ก และ
 ผู้พิการ และข้อมูลสำคัญอื่น ๆ ที่ควรทราบเกี่ยวกับ
 การเดินทางโดยเครื่องบิน เป็นต้น

REFERENCES

- ANA. (2024). **Safety information**. Retrieved from <https://www.ana.co.jp/th/th/travel-information/safety-information/>. [2024, 30 Oct.] (In Thai)
- Anusornphanich, P., Nuamkaew, N., & Klinsukon, J. (2024). Guidelines for stopping Prevention of commitment to certain air navigation Regarding prohibited conduct at the airport and aboard aircraft. **Phranakhon Rajabhat Research Journal: Humanities and Social Sciences**, 19(1), 267-282. Retrieved from https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/article/view/268787/. [2024, 1 Nov.] (In Thai)
- Care Health Insurance. (2023). **Business Class Vs First Class Flight: 6 Key Features You Must Know**. Travel Insurance Articles. Retrieved from <https://www.careinsurance.com/blog/travel-insurance-articles/difference-between-business-class-and-first-class> [2024, 1 Nov.]
- Cathay Pacific. (2024). **Policy of Liquid Spray Jell and Powder into the Aircraft**. Retrieved from https://www.cathaypacific.com/cx/th_TH/baggage/controlled-and-banned-items/liquids-aerosols-and-gels.html/. [2024, 30 Oct.] (In Thai)
- Civil Aviation Authority of Thailand. (2016). **Passenger advice**. Retrieved from <https://www.caat.or.th/th/archives/20146/>. [2024, 30 Oct.] (In Thai)
- Civil Aviation Authority of Thailand. (2024). **Power Bank**. Retrieved from <https://www.facebook.com/caat.thailand/videos/power-bank-สามารถนำติดตัวขึ้นเครื่องบินได้-แต่ไม่สามารถโหลดใต้ท้องเครื่องบินได้/1483576485848634/>. [2024, 29 Jul.]. (In Thai).

- Dowse, M. S. L., Howell, S., & Smerdon, G. R. (2021). Flying after diving: a questionnaire-based evaluation of pre-flight diving behaviour in a recreational diving cohort. **Diving and Hyperbaric Medicine**, 51(4), 361.
- Eiampan, T. (2019). Human Error Management in Aviation. **Sripatum Review of Humanities and Social Sciences**, 19(2), 166-176.
- International Civil Aviation Organization. (2022). **Passengers Experience & Policy**. Retrieved from <https://www.iata.org/en/programs/passenger/>. [2024, 22 Jul.] (In Thai)
- Korean Air. (2024). **Airplane Cabin Environment**. Retrieved from <https://www.koreanair.com/th/th/in-flight/onboard-service/travel-tips/cabin-environment/>. [2024, 28 Jul.]. (In Thai)
- Legal Affairs Division. (2015). Act on Certain Offences against Air Navigation, B.E. 2558 (2015). **Royal Thai Government Gazette**. (Vol.132 No.10, 28-39) Retrieved from <https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/010/28.PDF> [2024, 1 Nov.] (In Thai)
- Liu, J., Yu, S., & Chu, J. (2019). The passengers' comfort improvement by sitting activity and posture analysis in civil aircraft cabin. **Mathematical Problems in Engineering**, 2019(1), 3278215.
- Mahasap, N., Pipathanangkul, C., & Pasunun, S. (2022). Challenges and opportunities of aviation business in Thailand to a new normal life after the COVID19-Pandemic. **Journal of Aviation, Travel, and Service**, 19-1 ,(1)1.
- Malithong, R. (2019). The Development of Passenger Airlines and the Competition in Commercial Aviation in the Twentieth Century. **Journal of the Faculty of Arts, Silapakorn University**, 38(2), 193-217.
- McLeod, S. A. (2018). **Maslow's hierarchy of needs**. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/maslow.html> [2024, 24 Jul.]
- Minimice. (2023). **Techniques for booking cheap airline tickets in 2023 that travelers must know**. Airportels. Retrieved from <https://th.airportels.asia/thailand-travel/how-to-book-cheap-flight/> [2024, 22 Jul.] (In Thai)
- Mongkolapibalkul, S. (2022). **Aviation safety and security from the airport's perspective**. Bangkok: Danex Inter corporation.

- Nok Air (2024). **Firearms, ammunition and firearm replicas**. Retrieved from <https://content.nokair.com/th/JourneyPlanning/Baggage/Firearmrms.aspx#:~:text=สายการบินอนุญาตให้เป็นสัมภาระได้ทั้งเครื่อง> [2024, 22 Jul.] (In Thai)
- Pennig, S., Quehl, J., & Rolny, V. (2012). Effects of aircraft cabin noise on passenger comfort. *Ergonomics*, 55(10), 1252-1265.
- Piyatat, J. (2023). Preflight planning for safety and service. *Sripatum Chonburi Academic Journal*, 19(4), 135-144.
- Prinyapol, P. (2017). Tips for Aerophobia. *Rusamilae Journal*, 29(3), 13-16. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rusamelae/article/view/75319> [2024, 24 Jul.] (In Thai)
- Slonim, L. (2001). Economy class syndrome. *The Medical Journal of Australia*, 175(3), 176.
- Thai PBS. (2024). **Passengers, please take note! Please fasten your seat belt every time when boarding an airplane**. Retrieved from <https://www.thaipbs.or.th/news/content/340266> [2024, 1 Nov.]. (In Thai).
- Thai Vietjetair. (2019). **Travel Document**. Retrieved from <https://th.vietjetair.com/th/page/travel-documents#:~:text=เอกสารการเดินทางที่สามารถ, สภาพสมบูรณ์ 20% และไม่หมดอายุ> [2024, 30 Jul.] (In Thai)
- Thaijinda, T (2024). 14 Diseases to be careful when flying across continents. **Samitivejhospitals**. Retrieved from <https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/health-risks-of-flying> [2024, 22 Jul.] (In Thai)
- United Airlines. (2024). **Boeing 777-200 (777)**. Seat map version 1 (50/24/202). Retrieved from <https://www.united.com/en/us/fly/company/aircraft/boeing-777-200.html> [2024, 1 Nov.]
- Wan-Uta, P., Pholperm, P. & Channoi, P. (2012). Passengers' Decision Making on Selecting International Carriers. *Nakhon Phanom University Journal*, 2(2), 83-90.
-

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนการบินภายหลังการเปลี่ยนแปลง
ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

GUIDELINE OF STRATEGIES FOR DEVELOPING A FLIGHT SCHOOL AFTER
CHANGES IN REGULATIONS BY THE CIVIL AVIATION AUTHORITY OF THAILAND

รุ่งเจริญ ขุนอินทร์ นิธิชัย แซ่หว่อง สุนันทา พาสุนันท์ และ ณัฐพล มหาทรัพย์
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการบิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก

Rungcharoen Khunintara Nitichai Saewong Sunanta Pasunun and Nattapol Mahasap
Department of Aviation Business Management, Faculty of Business Administration, Krirk University.

*E-mail: rungcharoen.khu@krirk.ac.th

Received: 2024-08-06

Revised: 2024-11-26

Accepted: 2024-12-18:

บทคัดย่อ

นับตั้งแต่ปี 2566 ถึง เดือน เมษายน 2567 ที่ผ่านมา สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้มีการประกาศเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดฉบับใหม่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและความต้องการในการขออนุญาตใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ทางอากาศ เนื่องจากการกำหนดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ถือใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ทางอากาศ รวมถึงเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอนด้วยเช่นกัน เน้นอนว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อธุรกิจต่างๆ ในอุตสาหกรรมการบินที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและหลาย ๆ ธุรกิจต้องมีการวางแผนและพัฒนาวิธีการดำเนินงาน รวมไปถึงธุรกิจโรงเรียนการบิน โดยที่โรงเรียนการบินจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร กระทั่งการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรให้มีคุณสมบัติที่ครบถ้วนตามความต้องการของข้อกำหนดฉบับใหม่ เพื่อที่โรงเรียนจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ในอนาคต

บทความนี้จึงเป็นการนำเสนอในส่วนของแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนการบินเอกชนแห่งหนึ่งภายหลังการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ซึ่งที่ทางผู้เขียนได้มองเห็นถึงจุดอ่อน และ อุปสรรคที่โรงเรียนการบินจะพบเจอภายหลังการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ ดังนั้นผู้เขียนจึงได้มีการนำหลักการการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) มาประยุกต์ใช้ในการอภิปรายผล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนการบิน 2) ศึกษาองค์ความรู้เรื่องแนวทางการพัฒนากลยุทธ์และ 3) เพื่อให้ผู้ประกอบการนักกลยุทธ์ที่ได้จากการอภิปรายไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนการบินภายหลังการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์ โรงเรียนการบิน การเปลี่ยนแปลง ข้อกำหนด

Abstract

Since 2023 through April 2024, the Civil Aviation Authority of Thailand has announced new regulatory changes that have altered the qualifications and requirements for obtaining an aviation license. These changes include specific qualifications for license holders and adjustments to the training curricula. Naturally, these modifications have had a direct impact on various businesses within the aviation industry, which must adapt their operational methods. Many businesses need to plan and develop new operational strategies, including aviation schools, which must update and enhance their curricula as well as develop their internal staff to meet the new requirements. This ensures that these schools can continue to operate effectively in the future.

This article presents a strategy development approach for a private aviation school in light of the recent changes to the Civil Aviation Authority of Thailand's regulations. The author identifies potential weaknesses and obstacles that aviation schools might encounter due to these changes. Consequently, the author applies SWOT Analysis to discuss the results. The objectives are: 1) to explore strategies for the development of the aviation school, 2) to study knowledge about strategy development approaches, and 3) to provide actionable strategies that can be applied by aviation school operators following the regulatory changes by the Civil Aviation Authority of Thailand.

Keywords: Strategy Development, Flight School, Regulatory Changes, Regulations

บทนำ

ธุรกิจการบิน (Aviation Business) เป็นหนึ่งในธุรกิจสำคัญที่มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นส่วนสนับสนุนสำคัญทั้งในด้านการขนส่งผู้โดยสาร สินค้าและอื่นๆ เนื่องจากการใช้การขนส่งทางอากาศนั้นเป็นการช่วยลดระยะเวลาในการขนส่งเป็นอย่างมาก ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสามารถดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น (Paethrangsi, 2021)

ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (Thailand Civil Aviation Regulation [TCAR]) การบิน เป็นเรื่องทางเทคนิคเฉพาะ มีพลวัต ดังนั้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยต้องจัดทำกฎหมายและข้อปฏิบัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาชิคาโกและภาคผนวกของอนุสัญญาให้ครบถ้วน สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยจึง

ได้ออกข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (TCAR) ขึ้นมาเพื่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบินต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

สำหรับบทบาทของธุรกิจการบินในประเทศไทยนั้นจัดได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากธุรกิจการบินนี้สร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมากจากการท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศ ทั้งนี้ธุรกิจการบินยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาทางด้านการคมนาคม การสร้างอาชีพและยังมีส่วนช่วยดึงดูดการลงทุนและการค้า ดังนั้น ตามประกาศของคณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติ จึงได้มีการกำหนดให้การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 รวมไปถึงการพัฒนาและสร้างบุคลากรให้มีทักษะตรงความต้องการเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของเอเชียเป็นจุดเชื่อมต่อการลงทุน การท่องเที่ยวและการกระจายสินค้า เชื่อมประเทศไทยกับในระดับภูมิภาคและระดับโลก (Office of the National Economic and Social Development Council, 2023)

โรงเรียนสอนการบิน ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักของอุตสาหกรรมการบิน เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตนักบินออกสู่ตลาดในช่วงที่อุตสาหกรรมการบินมีความต้องการทรัพยากรทางด้านบุคลากรในส่วนของอาชีพนักบิน ถือได้ว่าเป็นยุคทองของโรงเรียนสอนการบินเนื่องจากอาชีพนักบินเป็นอาชีพที่มีความต้องการสูงในตลาดอุตสาหกรรมการบิน ณ เวลานั้นมีโรงเรียนสอนการบินมากถึง 26

แห่งโดยเฉลี่ยทุกโรงเรียนมีกำลังการผลิตปีละประมาณ 500 คนซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีจำนวนความต้องการนักบินพาณิชย์อยู่ที่ประมาณ 500 คนต่อปี (Charoensamran, 2018)

ดังนั้นบทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านกลยุทธ์ของโรงเรียนการบินภายหลังการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย 2) เพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์และนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนการบิน ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และ 3) เพื่อให้ผู้ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับโรงเรียนการบินได้ศึกษากลยุทธ์ที่ต้องนำไปประยุกต์ใช้กับกิจการเพื่อการปรับตัวให้ตรงตามความต้องการของข้อกำหนดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

บทบาทของโรงเรียนการบินในการพัฒนาอุตสาหกรรมการบิน

โรงเรียนการบินมีบทบาทหลักในการผลิตและพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการบินในด้านความรู้และทักษะให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากลขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ หรือ International Civil Aviation Organization (ICAO) เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ให้เพียงพอต่อความต้องการ รวมไปถึง ให้ความสำคัญ บริक्षा เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันการขนส่งทางอากาศของประเทศไทย จากเหตุการณ์

การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2562 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลกอย่างหนักโดยในอุตสาหกรรมการบินก็ได้รับผลกระทบอย่างมากเช่นกัน แต่จากการคาดการณ์โดยอ้างอิงจากผลสำรวจโพลของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association [IATA]) คาดการณ์ว่าสถานการณ์ของอุตสาหกรรมการบินในภาพรวมจะมีแนวโน้มกลับมามีผลกระทบที่ด้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ (IATA, 2023) สอดคล้องกับข้อมูลของ Siam Commercial Bank Economic Intelligent Center (SCB EIC, 2023) ได้ประเมินไว้ว่าในภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยนั้น มีแนวโน้มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ในระดับก่อนเกิดการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในช่วงครึ่งปีหลัง ของปี พ.ศ. 2567 เนื่องจากจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ธุรกิจการบินฟื้นตัวทั้งเส้นทางการบินภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้โรงเรียนการบินกลับมามีบทบาทสำคัญในการผลิตบุคลากรด้านการบินเพื่อรองรับให้ตรงตามความต้องการของตลาดที่เติบโตมากขึ้น

ดังนั้นการประกาศใช้ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยฉบับที่ 48 ว่าด้วยใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นักบิน ซึ่งเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้ที่จะปฏิบัติส่งผลกระทบโดยตรงกับโรงเรียนการบินเนื่องจากโรงเรียนการบินเป็นสถานที่ผลิตบุคลากรผู้ประจำหน้าที่นักบิน การประกาศใช้ข้อกำหนดใหม่นี้

โรงเรียนการบินจึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดฉบับที่ 48 ของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ซึ่งประกาศเมื่อเดือน เมษายน ปีพุทธศักราช 2567 และมีผลบังคับใช้เมื่อ เดือน พฤษภาคม ปีพุทธศักราช 2567 ที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่ออุตสาหกรรมการบิน รวมถึงโรงเรียนการบิน เนื่องจากมีการระบุคุณสมบัติและความต้องการไว้อย่างชัดเจนและละเอียดมากขึ้นจากข้อกำหนดฉบับเดิม โดยที่มีกำหนดมาตรฐานการฝึกอบรมรูปแบบใหม่ที่ยกระดับมาตรฐานเรื่องความปลอดภัยในการฝึกอบรมมากขึ้นจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการฝึกอบรมภาคทฤษฎี รวมไปถึงการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ โดยการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดฉบับใหม่ของสำนักงานการบินพลเรือน ส่งผลทำให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียนการบิน (ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๔๘ ว่าด้วยใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นักบิน [2567, 10 พฤษภาคม]. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 141, ตอนพิเศษ 131 ง, TCAR PEL Part – FCL หน้า1-261) ดังนี้

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด

โรงเรียนการบินจะต้องทำการพัฒนา

และปรับปรุงในด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านบุคลากร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านหลักสูตร ทั้งนี้ยังต้องมีการปรับปรุงด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย เพื่อให้โรงเรียนการบินจะสามารถดำเนินงานไปได้อย่างต่อเนื่องและตรงตามความต้องการของข้อกำหนดฉบับใหม่

ผลกระทบต่อการดำเนินงานของโรงเรียนการบิน

โรงเรียนการบินต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานรวมถึงขั้นตอนการดำเนินงาน เนื่องจากข้อกำหนดฉบับใหม่มีการระบุเนื้อหา และข้อมูลที่มีรายละเอียดขึ้นมากกว่าเดิมและแปลกใหม่สำหรับผู้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบินอย่างเช่นโรงเรียนการบิน ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโดยกะทันหันหรือฉับพลันทำให้โรงเรียนการบินบางโรงเรียนการบินที่ไม่พร้อมทั้งทางด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์การช่วยฝึกภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านหลักสูตร ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับการรวมในการดำเนินงานของโรงเรียนการบิน จำเป็นต้องหยุดกิจการเพื่อปรับปรุงขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินงานให้ตรงกับกฎหมาย ข้อกำหนด และ ข้อบังคับฉบับใหม่ ไม่ที่จะเป็นการจัดสรรหาอุปกรณ์ใหม่ เข้ามาในการช่วยฝึกภาคปฏิบัติ หรือกระทั่งการสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กฎหมาย ข้อกำหนด และ ข้อบังคับฉบับใหม่ได้กำหนดไว้ เข้ามาในโรงเรียนการบินเพื่อให้โรงเรียนการบินสามารถดำเนินการต่อไปได้ ทำให้เกิดการแข่งขันด้านบุคลากรในตลาดอุตสาหกรรม ตามที่ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างไป (Mahawiriyo & Siripirom, 2014)

ผลกระทบต่อประสิทธิภาพการฝึกอบรมนักบิน

การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้ตรงตามกฎหมาย ข้อกำหนด และ ข้อบังคับฉบับใหม่ได้ มีการระบุไว้ในภาคผนวกที่ 3 ของ TCAR PEL Part - FCL ได้มีการระบุหลักสูตรการฝึกอบรมของนักเรียนที่ต้องการเรียนในหลักสูตรเพื่อทำการออกใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ทางอากาศ (นักบิน) ดังนั้นการปรับปรุงหลักสูตรหรือแม้กระทั่งเริ่มเขียนหลักสูตรขึ้นมาใหม่ก็ตาม จำเป็นต้องใช้กำลังของบุคลากรที่สามารถเข้าใจในภาษาต่างประเทศและสามารถตีความกฎหมายได้เป็นอย่างดี ทำให้โรงเรียนการบินที่มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงหลักสูตร หรือ เขียนหลักสูตรใหม่จะดำเนินงานได้ค่อนข้างช้ากว่าโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรมากพอในการดำเนินงาน ในส่วนนี้ ส่งผลกระทบให้โรงเรียนการบินที่ยังไม่ได้รับอนุมัติหลักสูตรไม่สามารถเปิดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานต่อได้ (ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๔๘ ว่าด้วยใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นักบิน [2567, 10 พฤษภาคม]. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 141, ตอนพิเศษ 131 ง, TCAR PEL Part – FCL หน้า133-158)

ผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียนการบิน

การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) เป็นหัวใจสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์ สิ่งที่เราเรียกว่าเป็นความได้เปรียบทางการแข่งขันคือ ความพิเศษ

ขององค์กรที่คู่แข่งต้องใช้เวลาในการปรับตัวค่อนข้างมากหรือไม่สามารถเลียนแบบความพิเศษนั้นได้ (Limkhunthammo, 2018)

ดังนั้นโรงเรียนการบินจะต้องแข่งขันในเรื่องของราคาและคุณภาพของการเรียนการสอน รวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงเรียนการบินเอกชนแห่งหนึ่งจะสามารถมอบให้ผู้เรียนได้

การพัฒนากลยุทธ์เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนการบินจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างมีประสิทธิภาพได้แก่

การปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรม

สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดฉบับใหม่ของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยที่ได้มีการระบุความต้องการและสิทธิทำการที่ต่างออกไปจากเดิมภายในหลักสูตรโรงเรียนการบินจะต้องทำการศึกษหลักสูตรภายในข้อกำหนดฯ แล้วทำการจัดทำหลักสูตรใหม่หรือ แก้ไขหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ตรงกับข้อกำหนดฉบับใหม่ โดยที่โรงเรียนการบินจะต้องมีนโยบายและทิศทางภายในองค์กรที่ชัดเจน เพื่อเป็นการผลักดันให้การดำเนินงานการจัดทำหลักสูตรประสบผลสำเร็จ (Thiamdaet, 2024)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การพัฒนาบุคลากรจำแนกออกเป็น 2 ประเภทอันได้แก่ 1) การพัฒนาเชิงนโยบาย 2) การพัฒนาเชิงปฏิบัติ (Phongphutthachart & Chirinang, 2019) ดังนั้นโรงเรียนการบิน

จะต้องริเริ่มสร้างวัฒนธรรมในการฝึกอบรม การติดตาม และ การประเมินทรัพยากรด้านบุคลากรภายในองค์กรเพื่อประเมินว่าบุคลากรที่มีอยู่นั้น โรงเรียนการบินได้บริหารจัดการให้ตำแหน่งงานสอดคล้องกันกับความสามารถหรือไม่ เพื่อให้โรงเรียนการบินสามารถวางแผนทางในการจัดการบริหารมีบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Kanthar & Inkhum, 2016)

การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้สำหรับการฝึกอบรม

การฝึกอบรมในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนในกระบวนการการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Louimsai, Bunumphai & Hoksuan, 2017) สรุปได้ว่าการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการฝึกอบรมของโรงเรียนการบิน จะช่วยให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างสะดวกสบายและสามารถยืดหยุ่นในเรื่องของการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีมีความทันสมัยจะช่วยให้ให้นักเรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน ตำราเรียนได้อย่างง่ายดาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงการสูญหายและสถานที่ที่เก็บรักษาตำราต่าง ๆ ไว้ (Prathum & Santhuenkaew, 2023)

การสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรในอุตสาหกรรม

การพัฒนาองค์กรโดยการใช้พันธมิตรเชิงกลยุทธ์ในอุตสาหกรรมเดียวกัน กล่าวคือ โรงเรียนการบินสร้างความร่วมมือกันกับโรงเรียนการบินแห่งอื่น หรือ สายการบิน เพื่อการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในแต่ละองค์กร รวมถึงชื่อเสียง

และการได้รับการยอมรับจากสังคม โดยร่วมกันพัฒนาเพื่อจุดประสงค์เดียวกันคือการปรับตัวให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง (Rattanamanee, Kittisaknawin & Deesawadi, 2018)

การขยายตลาดและสร้างความหลากหลาย

Puangniyom, Ratanamaneichat and Sukjaroen (2018) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญในการสร้างจุดเด่นของธุรกิจตามความต้องการของผู้บริโภคคือปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการ ดังนั้นการสร้างจุดเด่นของโรงเรียนการบิน เพื่อช่องทางในการขยายการทำการตลาด คือการเพิ่มคุณภาพในการให้บริการและคุณภาพของการเรียนการสอนเพื่อเป็นการสร้างจุดแข็งของโรงเรียนการบินในการแข่งขันทางการตลาด

แนวทางการสร้างกลยุทธ์ใหม่

ผู้เขียนได้นำแนวคิดหลักการ SWOT มาใช้อภิปรายกลยุทธ์ของโรงเรียนการบินภายหลังการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย Humphrey (2005) ได้คิดค้นแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพโดยใช้หลักการวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร อ้างอิงจาก Saisila (2015) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ SWOT จะสามารถช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรหรือโครงการสามารถกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อม สถานการณ์ภายในองค์กรและประเมินถึงอุปสรรคจากสภาพแวดล้อม สถานการณ์ภายนอกองค์กรที่อาจส่งผลการดำเนินงานในอนาคตโดยตัวอักษร SWOT มีรายละเอียดดังนี้

S (Strengths) หมายถึง ข้อได้เปรียบหรือจุดแข็ง

W (Weakness) หมายถึง ข้อเสียเปรียบหรือจุดอ่อน

O (Opportunities) หมายถึง โอกาสที่สามารถจะดำเนินการได้

T (Threats) หมายถึง ข้อจำกัด อุปสรรคหรือปัจจัยที่คุกคามและอาจส่งผลการดำเนินงานขององค์กร

ความหมายของกลยุทธ์

Learned (1926) ได้ให้ความหมายของกลยุทธ์ไว้ว่าเป็นแบบแผนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ นโยบายส่วนใหญ่ ซึ่งมีการกำหนดแผนงานสำหรับการไปถึงเป้าหมาย โดยภาพรวมจะบ่งบอกว่าธุรกิจของบริษัทหรือองค์กรนั้นเป็นอย่างไรและอยู่ในสถานะอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ Cleland and King, 1972 as cited in Morris (2012) กล่าวว่ากลยุทธ์เป็น แบบแผนงานที่มาซับซ้อน โดยการออกแบบแผนงานที่ซับซ้อนนั้นเพื่อทำให้องค์กรสามารถดำเนินไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในอนาคต สรุปได้ว่า กลยุทธ์คือการวางแผนโดยมีวัตถุประสงค์ให้องค์กรสามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในอนาคต เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง

อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ทฤษฎี SWOT

SWOT Analysis เป็นเครื่องมือที่มักใช้ในการกำหนดกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงโครงสร้างทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรบุคคลขององค์กรและพิจารณาจุดเด่นที่สำคัญขององค์กร

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายจึงถือเป็นข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ในสภาพแวดล้อมภายนอกคือ โอกาส อุปสรรค โดยทั่วไปแล้วจะไม่อยู่ในการควบคุมของผู้บริหารองค์กร (Opran, Paraipan, & Stan, 2004)

จุดแข็ง (Strength) คือ ปัจจัยภายในองค์กรที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันทางการตลาด จากการวิเคราะห์พบว่า บุคลากรด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนการบินเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในปัจจุบันมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนการบินเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jinjan (2015) กล่าวว่า ครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกโรงเรียนการบินเป็นอันดับแรก

ดังนั้นสรุปว่านอกจากในด้านของบุคลากรแล้ว ยังรวมถึงมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในวงการอุตสาหกรรมการบิน เพราะโรงเรียนการบินในประเทศไทยส่วนมากมักจะมียุทธศาสตร์ความแตกต่างที่มีความทันสมัยและมีมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของสากลในการใช้เพื่อการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

จุดอ่อน (Weakness) คือ ปัจจัยภายในองค์กรที่ก่อให้เกิดความเสียเปรียบในการแข่งขันทางการตลาด พบว่าเนื่องจากจำนวนของโรงเรียนการบินในประเทศไทย ในปัจจุบันมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 11 โรงเรียนในประเทศไทย (CAAT, 2024) ทำให้มีการแข่งขันกันหลาย ๆ ด้าน

เช่นด้านประสิทธิภาพในการฝึกอบรมด้านราคา ฯลฯ ทั้งนี้โรงเรียนการบินบางแห่งในประเทศไทยยังมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณและทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยี เพราะในปัจจุบันเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดอย่างรวดเร็วทำให้โรงเรียนการบินในประเทศไทยจำเป็นต้องจัดหาเทคโนโลยีและอุปกรณ์ใหม่ ๆ สำหรับใช้ในส่วนของการฝึกอบรม รวมถึงการขาดแคลนนักบินที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมตามข้อกำหนดใหม่เช่นเดียวกัน

โอกาส (Opportunities) คือ ปัจจัยจากภายนอกองค์กรที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ พบว่าความต้องการนักบินที่เพิ่มขึ้นทั่วโลกภายหลังโควิด-19 พ้นฟู เนื่องจากอัตราการขยายตัวของธุรกิจการบินทำให้สายการบินทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศกลับมาเปิดเส้นทางบินตามปกติ และมีการเปิดรับสมัครในตำแหน่งของนักบินเพิ่มมากขึ้นจากเดิม (Anusornphanich & Saikam, 2023)

ดังนั้นเนื่องจากการกลับมาให้บริการคมนาคมทางอากาศของผู้ใช้บริการและผู้โดยสาร อีกทั้งประกอบกับการเติบโตของอุตสาหกรรมการบินในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดฉบับใหม่ยังเพิ่มโอกาสของโรงเรียนการบินในการได้รับความร่วมมือจากองค์กรอื่น ๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความล้ำสมัย และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดฉบับใหม่

อุปสรรค (Theat) คือ ปัจจัยภายนอกองค์กรที่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ในการดำเนินงาน

พบว่าภาวะทางเศรษฐกิจที่ผันผวนทำให้การกำหนดต้นทุนของโรงเรียนการบินสามารถคาดการณ์และกำหนดต้นทุนในแต่ละหลักสูตรได้ยากขึ้นจากเดิม (Kasikorn Bank, 2023)

ดังนั้นภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงของข้อกำหนดฉบับล่าสุดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ส่งผลเสียทำให้ในหลาย ๆ ธุรกิจในอุตสาหกรรมการบินต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานไม่ว่าจะเป็น สายการบิน หรือโรงเรียนการบินก็ตาม จำเป็นต้องปรับปรุงและกำหนดมาตรฐานในการจัดหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ครบถ้วน และ ตรงตามข้อกำหนดฉบับใหม่กำหนดไว้ อีกทั้งยังพบต้องพบเจอกับการแข่งขันจากโรงเรียนการบินทั้งในและต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ผู้เขียนจึงได้นำแนวคิดหลักการการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) มาใช้อธิบายกลยุทธ์ของโรงเรียนการบินภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านกลยุทธ์ของโรงเรียนการบิน ซึ่งมีองค์กรต่าง ๆ ที่นำแนวคิดนี้มาใช้แล้วประสบผลสำเร็จ ดังเช่น คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ใช้แนวคิด SWOT มาใช้เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ 2563-2567 เนื่องจากทางคณะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งจากสภาพแวดล้อม แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากนโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย รวมไปถึงประกาศของกระทรวง

และระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลที่ได้ทำให้ทางคณะสามารถนำจุดเด่นของคณะมาพัฒนาต่อยอดได้และแก้ไขพัฒนาจุดอ่อนของคณะทำให้สามารถลดอุปสรรคที่ควบคุมไม่ได้และใช้เป็นโอกาสในการพัฒนาองค์กรต่อไป (Chotpaporn, 2023)

การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงสถานการณ์

การวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนการบิน ผู้เขียนได้นำหลักการการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) มาใช้ในการประเมินปัจจัยทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียนการบิน เพื่อการวางแผนวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงสถานการณ์ของโรงเรียนการบิน รวมถึงการประเมินสถานการณ์ที่เป็นพื้นฐานสำหรับการวางแผนเชิงกลยุทธ์และกำหนดแนวทางการวางแผนกลยุทธ์ได้ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1: การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

การทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใหม่ ๆ ของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โรงเรียนการบินจะต้องทำการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ทันสมัยและให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของข้อบังคับฉบับใหม่โดยวิเคราะห์ว่าเนื้อหาในหลักสูตรปัจจุบันของโรงเรียนมีความครอบคลุมในทุกรายวิชาที่จำเป็นและตรงกันกับความต้องการข้อกำหนดฉบับใหม่หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วจึงทำการแก้ไขปรับปรุงพร้อมทั้งวิเคราะห์ว่าเนื้อหาที่ระบุไว้ทั้งการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถเพิ่ม

ประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนได้มากหรือน้อยเพียงใด ดังนั้นหลักสูตรจะต้องสามารถทำให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติครบถ้วนและมีความรู้ที่เพียงพอต่อการเข้ารับการทดสอบกับสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยเพื่อขอออกใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ ซึ่งถือเป็นการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเฉพาะ เช่น การฝึกอบรมนักบินพาณิชย์ และนักบินส่วนบุคคล (Esichaikul, Chansawang, Songsoonthornwong & Kaewudom, 2020)

กลยุทธ์ที่ 2: การพัฒนาบุคลากร

โรงเรียนการบินควรวางแผนจัดการพัฒนาระบบการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ฝึกสอนเพื่อให้มีความรู้และทักษะที่ทันสมัย ดังนั้นจำเป็นต้องสรรหาและจ้างผู้ฝึกสอนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมทั้งประสบการณ์ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนการบินมาก่อน เพื่อเพิ่มสมรรถนะหลักในด้านบุคลากร และเพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร ดังนั้นโรงเรียนการบินจะต้องส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร (Saen Jai-ngam, 2014)

กลยุทธ์ที่ 3: การขยายความร่วมมือ

โรงเรียนการบินจะต้องเพิ่มโอกาสทางธุรกิจด้วยการร่วมมือกันกับองค์กรอื่นๆ ในอุตสาหกรรมการบินเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจรวมถึงสำรวจโอกาสในการขยายสาขาหรือการเปิดตัวโรงเรียนการบินแห่งใหม่ในภูมิภาคอื่น ๆ ในปัจจุบันเพื่อการเพิ่มฐานการฝึกอบรม รวมถึงการสร้างควม

ร่วมมือกับสายการบินและบริษัทการบินเพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่นักเรียนในการฝึกงานและการจ้างงาน พร้อมกับการจัดทำบันทึกความเข้าใจกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่นๆ เพื่อแบ่งปันทรัพยากรและความเชี่ยวชาญ (Wongsuwakunta, 2012)

กลยุทธ์ที่ 4: การตลาดและการประชาสัมพันธ์

โรงเรียนการบินจะต้องใช้แนวคิดการประชาสัมพันธ์เชิงการตลาด (Market Public Relations: MPR) ผู้เขียนขอยกตัวอย่าง เช่นการส่งเสริมนโยบายการจัดการแข่งขันต่างๆ ภายในองค์กรเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในแต่ละฝ่าย การจัดนิทรรศการ เพื่อเป็นประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจซึ่งจะได้ผลเป็นวงกว้าง และ การมอบรางวัลให้กับบุคลากรภายในองค์กรเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น อีกทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างไปนั้นจะมีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์มากขึ้นโดยการใช้แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียเพื่อให้การประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างการมีส่วนร่วมโรงเรียนการบินควรจะต้องมีการสร้างภาพลักษณ์ในเชิงบวกของโรงเรียนการบินผ่านการสื่อสารในโซเชียลมีเดียเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและนำความไว้วางใจให้กับธุรกิจของโรงเรียนการบิน (Sutthisopaaporn, 2010)

กลยุทธ์ที่ 5: การวิจัยและพัฒนา

การลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเพื่อสำรวจเทคโนโลยีการฝึกอบรมใหม่ๆ และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด โรงเรียนการบินฝึกอบรมใหม่ ๆ

และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด โรงเรียนการบินควรมีการจัดทำแผนการพัฒนาเทคโนโลยี นอกจากนี้การจับตามองเทรนด์และนวัตกรรมในอุตสาหกรรมการบิน เพื่อให้โรงเรียนการบินสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลทำให้โรงเรียนการบินมีความทันสมัยและตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากมีการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยเพื่อดำเนินโครงการวิจัยร่วมกัน จะยิ่งส่งเสริมให้โครงการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปอีก

ดังนั้นเมื่อสรุปกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ที่ผู้เขียนได้ทำการวิเคราะห์ พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดใน การวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นการกำหนดปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานของการสร้างความสำเร็จ และการเสริมสร้างชื่อเสียงขององค์กร เป็นเข็มทิศนำทางเพื่อไปสู่อนาคตขององค์กรผ่านการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการวางแผนเพื่อให้องค์กรมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีความโดดเด่นสามารถเอาชนะคู่แข่งได้ (Jumporm, 2022)

การประเมินผลการดำเนินงาน

ในการประเมินและควบคุมกลยุทธ์สามารถบ่งบอกได้ถึงความสำเร็จ ความล้มเหลวต่อการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้วางไว้ โดยมีกระบวนการ 3 ประการได้แก่

แนวทางการติดตามความคืบหน้าของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

เป็นเครื่องมือที่สร้างความมั่นใจให้กับ

ผู้ดำเนินงานว่าการดำเนินงานนั้นเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ การติดตามผลการดำเนินงานหลังจากนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จะช่วยให้ทราบถึงข้อมูลที่บ่งชี้ถึงอุปสรรคในการดำเนินงาน (Rabbampeng, 2022) ดังนั้นโรงเรียนการบินจะต้องทำการติดตามแผนการดำเนินงานอยู่เสมอเพื่อประเมินว่าการปรับปรุงแผนการดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร

แนวทางการประเมินผลประสิทธิภาพของกลยุทธ์

การประเมินกลยุทธ์ที่ดี จะต้องประเมินด้วยการวัดผลที่สามารถเชื่อถือได้ ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติการหรือดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์ที่กำหนดว่าเป็นไปตามนโยบายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร ตั้งระยะเวลาที่จะทำการติดตามผล เช่น รายเดือน รายไตรมาส โดยในปัจจุบันสามารถจัดแบ่งประเภทการวัดผลประสิทธิภาพของกลยุทธ์ได้หลายวิธี ในที่นี้ผู้เขียนจะขอเสนอวิธีที่นิยมใช้ค่อนข้างมากในปัจจุบันคือ การประเมินผลประสิทธิภาพโดยใช้แบบจำลองบาลานซ์ สกอร์การ์ด (Balance Scorecard :BSC) โดยพบว่าคณะกรรมการของสหกรณ์ออมทรัพย์บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยได้ยอมรับเห็นควรนำการวัดผลดำเนินงานแบบ BSC มาใช้ในการวัดผลแผนกลยุทธ์ปี 2565-2569 เพื่อนำผลวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสหกรณ์มาบ่งชี้ในแผนกลยุทธ์และนำการประเมินผลที่ช่วยทำให้องค์กรเกิดความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

โดยสามารถช่วยให้องค์กรบรรลุภารกิจและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (Strategic Planning Aeronautical Radio of Thailand Saving and Credit Cooperative, Ltd 2022-2026)

การประเมินผลประสิทธิภาพโดยใช้แบบจำลองบาลานซ์ สกอร์การ์ด (Balance Scorecard : BSC) เกิดขึ้นจากแนวคิดของโรเบิร์ต เอส เคพแลน (Robert S Kaplan) และเดวิด พี นอร์ตัน (David P Norton) ที่กำหนดขึ้นไว้เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นการวัดผลในการดำเนินงาน ซึ่งแนวคิดนี้มองว่าในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีความสมดุลของมุมมองในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก (Sukhotr, 2019) ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต (Learning and Growth Perspective)
2. มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective)
3. มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective)
4. มุมมองด้านกระบวนการภายในองค์กร (Internal Process Perspective)

จากการประเมินมุมมองทั้ง 4 ด้านจะเห็นได้ว่าทางโรงเรียนการบินสามารถจัดทำการประเมินผลกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนโยบายขององค์กรหลังการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (TCAR) โดยได้เสนอมุมมองที่ต้องการออกมาเป็นมิติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. มุมมองด้านการเติบโตและเรียนรู้ มิติที่องค์กรต้องการคือ การเพิ่มความรู้และทักษะให้กับบุคลากรในโรงเรียนการบิน การมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย

2. มุมมองด้านการเงิน มิติที่องค์กรต้องการคือ รายได้รวมของโรงเรียนการบินเพิ่มขึ้น

3. มุมมองด้านลูกค้า มิติที่องค์กรต้องการคือ การสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียนการบิน

4. มุมมองด้านกระบวนการภายในองค์กร มิติที่องค์กรต้องการคือ การเรียนการสอนในโรงเรียนการบินมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนครบถ้วนตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนด

การประเมินผลประสิทธิภาพของกลยุทธ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการดำเนินงาน โดยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งหากถูกต้องตรงกันจึงถือว่ากลยุทธ์ที่มาใช้ประสบความสำเร็จ แต่หากไม่ถูกต้องกับมาตรฐานก็ต้องทำการปรับปรุงกลยุทธ์เพื่อให้ตรงกับเป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้

แนวทางการปรับกลยุทธ์ตามความจำเป็น

การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามความจำเป็น กล่าวคือการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอจะเป็นการประเมินว่าการดำเนินงานเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ (Rabbampeng, 2022)

ดังนั้นการที่จะสามารถรับรู้ถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้นั้นจะต้องมีกระบวนการการรายงานความก้าวหน้า โดยผู้ปฏิบัติงานจะต้อง

คอยรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้รับทราบถึงปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่และสามารถปรับกลยุทธ์ได้ตามความจำเป็นหากสาเหตุของปัญหาอุปสรรคคือสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้อย่างปัจจัยภายนอก

บทสรุป

การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดบางประการฉบับที่ 48 ของ CAAT เป็นโอกาสให้โรงเรียนการbinได้พัฒนาด้านกลยุทธ์และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วโดยการนำหลักการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ในการปรับกลยุทธ์ของโรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งจะทำให้โรงเรียนการbindังกล่าวสามารถพัฒนาและรักษาจุดแข็งเอาไว้ได้และสามารถปรับกลยุทธ์เพื่อเอาชนะจุดอ่อนที่อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบหลังมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดได้ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์และปรับปรุงกลยุทธ์ในการดำเนินงาน อีกทั้งยังสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อรับมือกับอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเพื่อให้โรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งสามารถปรับกลยุทธ์เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและนำพาโรงเรียนไปสู่ความประสบความสำเร็จในอุตสาหกรรมการbinที่กำลังกลับมาเติบโตอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแนวทางการวางกลยุทธ์ของโรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย สรุปว่าประโยชน์

ของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จะทำให้เห็นจุดแข็งของโรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งคือมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง รวมถึงมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่ตรงตามมาตรฐานของสำนักงานการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย ดังนั้นโรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งควรจะให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความเหมาะสมกับงาน พร้อมทั้งต้องรักษาบุคลากรให้อยู่กับองค์กร ด้วยการพัฒนาบุคลากรที่อยู่กับองค์กรอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแรงผลักดันและเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของจุดอ่อนคือการแข่งขันในตลาดอุตสาหกรรมสำหรับโรงเรียนการbinค่อนข้างสูงโดยที่มีอุปสรรคในเรื่องของภาวะทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างผันผวนทำให้โรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งไม่สามารถที่จะกำหนดต้นทุนแบบตายตัวได้ซึ่งจะต้องมีการปรับต้นทุนอยู่ตลอดเวลา ทำให้ต้องติดตามว่าโรงเรียนการbinในประเทศไทยแห่งอื่น ๆ กำหนดราคาค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา แต่เนื่องจากโอกาสที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตที่อุตสาหกรรมการbinฟื้นฟูกลับมาภายหลังผลกระทบจากโควิด-19 ที่หลาย ๆ สายการbinจะเปิดรับสมัครเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนักbinเพิ่มขึ้น หากโรงเรียนการbinเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทยนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจะส่งผลให้โรงเรียนการbinมีประสิทธิภาพในการจัดการมากยิ่งขึ้น การดำเนินงานภายในโรงเรียนจะมีระบบที่ชัดเจนทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะช่วยส่งเสริมให้โรงเรียนมีภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ

ต่อกลุ่มลูกค้าที่เป็นนักเรียนการบิน (Tayida, 2023)

ดังนั้นสรุปได้ว่าแนวทางสำหรับโรงเรียนการบินในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โรงเรียนการบินในประเทศไทยจะต้องมีการศึกษาข้อกำหนดฉบับใหม่ให้แตกฉานและมีความเป็นกลางต่อตนเอง เพื่อให้เข้าใจในบริบทของข้อกำหนดฉบับใหม่ว่าทางสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยมีเป้าหมายอย่างไรจึงทำการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในครั้งนี้และวางแผนการพัฒนากลยุทธ์ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

ฉะนั้นแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนการบินคือต้องมุ่งเน้นในการทำการ

วิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกว่าโรงเรียนการบินมีความพร้อมสำหรับการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดจากทางสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยหรือไม่ ดังนั้นจึงควรเริ่มวิเคราะห์จากจุดแข็งและจุดอ่อนภายในองค์กร โดยจะต้องมุ่งเน้นไปที่การทำการวางแผนพัฒนากลยุทธ์และหลักสูตรซึ่งเป็นจุดแข็งของโรงเรียนการบิน ปรับปรุงส่วนที่เป็นจุดอ่อนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภายในตลาดอุตสาหกรรมการบิน จึงเริ่มวิเคราะห์จากปัจจัยภายนอกองค์กรอย่างโอกาสและอุปสรรคเพื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาใช้อ้างอิงและพัฒนากลยุทธ์ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยต่อไป

REFERENCES

- Aeronautical Radio of Thailand Saving and Credit Cooperative, Ltd. **Strategic planning Aeronautical Radio of Thailand Saving and Credit Cooperative, Ltd 2022-2026**, 9-11. Retrieved from <https://www.coopaero.com/main/download/sp/4.pdf>. [2024, 29 Jul.] (In Thai)
- Anusornphanich, P. & Saikam, J. (2023). Adaptation in customer relationships of aviation school after recovery Covid-19 outbreak. **Phranakhon Rajabhat Research Journal: Humanities and Social Science**, 18(2), 338-355. (In Thai)
- Royal Thai Government Gazette. (2024). **TCAR PEL Part-FCL Regulations of the Civil Aviation Authority of Thailand Act B.E. 2567 (2024)**. (2024 May 10), Vol.141 Special Issue No.131, pp. 1-261. Retrieved from <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/28359.pdf>. [2024, 26 Jul.] (In Thai).
- Civil Aviation Authority of Thailand. (2024). **List of CAAT Approved Training Organisation (ATO), List of CAAT Approved Flying Training Organisation (FTO)**, Retrieved from <https://www.caat.or.th/th/archives/42095>, [2024, 29 Jul.] (In Thai)

- Charoensamran, P. (2018), Factors affecting the use of low-cost airline services, **Research Report, B.E.2561. Faculty of economics Chiang Mai**. Chiang Mai University. (In Thai).
- Chotpaporn, A. (2023). SWOT analysis for drafting strategic plan 2020-2024 faculty of environment and resource studies Mahidol University. **Journal Education Silpakorn University, 21(2)**, 388-408. (In Thai)
- Esichaikul, R., Chansawang, R., Songsoonthornwong, C., & Kaewudom, Y. (2020). The study and revision of the tourist guide and tour leader training courses. **University of the Thai Chamber of Commerce Journal Humanities and Social Sciences, 40(2)**, 1–30. (In Thai)
- Learned, E.T. (1926), The Canadian Entomologist, **Official Journal of Entomological Society of Canada, 58(1)**, 1–2. (In Thai)
- International Air Transport Association. (2023). **Global air travel demand continued its bounce back in 2023**, Retrieved from <https://www.iata.org/en/pressroom/2024-releases/2024-01-31-02/>. [2024, 29 Jul.] (In Thai)
- Jinjan, S. (2015). Factors affecting decision making on the flight training school choice of pilot trainees in Thailand, **EAU Heritage Journal Science and Technology, 9(3)**, 35-46. (In Thai).
- Jumporm, P. (2022). Value and benefit of situation analysis for organizational strategy formulation, **Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University, 14(1)**, 103-116. (In Thai)
- Kasikorn Bank, (2023). **The premier next issue 78 : December 2023**, Retrieved from https://www.kasikornbank.com/th/personal/the-premier/articles/pages/money-advice_next78_2023.aspx. [2024, 30 Jul.] (In Thai)
- Kanthar, P. & Inkhum, D. (2016). 8. Human capital and new approaches to human resource development. **Journal of Innovation and Management, 1**, 62-70. (In Thai)
- Limkhunthammo, S. (2018). Factors of resources and knowledge management affecting corporation competitiveness in plastic industry. **Business Administration and Management Journal Review, 7(1)**, 187–206. (In Thai)

- Louimsai, P., Bunumphai, T., & Hokuwan, P. (2017). Development of information technology competencies training model for teachers in the Chonburi provincial administration. **Journal of Education and Innovation**, 19(1), 284–295. (In Thai)
- Mahawiriyo, S., & Siripirom, W. (2014). The state and problems of human resource management of schools in Samut Songkhram province under the secondary educational service area office 10. **An Online Journal of Education**, 9(3), 339–350. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/20562>. [2024, 2 Aug.]. (In Thai)
- Morris, P.W.G. (2012), Cleland and King: project management and the systems approach. **International Journal of Managing Projects in Business**, 5(4), 634-642. (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2023). **National Strategy 2018-2037**, 11-12. Retrieved from https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf [2024, 29 Jul.]. (In Thai)
- Opran, C., Paraipan, L., & Stan, S. (2004). **Managementul Riscului. Course Support, Cluj-Napoca**. Retrieved from <https://scholar.google.co.th/scholar/>. [2024, 3 Aug.]. (In Thai)
- Paethrangsi N. (2021). Research in aviation business. **Phranakhon Rajabhat Research Journal Humanities and Social Science**, 16(1), 277. (In Thai)
- Phongphutthachart, R., & Chirinang, P. (2019). Human resource development according to the new public management guidelines of sub-district administrative organization in Ratchaburi province. **Journal of Administrative and Management**, 7(3), 53-65. (In Thai)
- Prathum, T. & Santhuenkaew, T. (2023). Using technology training to promote skills for online services with Cloud technology, **Journal of Applied Education**, 1(4), 37-44. (In Thai)
- Puangniyom, P., Ratanamaneichat, C. & Sukjaroen, N. (2018). Hotel business guidelines for creating LGBT marketing opportunity, **Veridian E-Journal Silpakorn University**, 10(3), 2455-2471. (In Thai)
- Rattanamanee, N., Kittisaknawin, C. & Deesawadi, N. (2018). Organization development through strategic alliance. **Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University**, 12(27), 175–186. (In Thai)

- Rabbamperng, S. (2022). Strategic management: The process of implementing strategies for public sector organizations, **Journal of Roi Kaensarn Academi**, 7(12), 1-16. (In Thai)
- Saenjaingam, K., Chuljakrawat, J. & Phuenphasuk, P. (2014). model for developing personal's competencies of Chiang Mai Rajabhat university. **Journal of Graduate Research**, 5(2), 81-92. (In Thai)
- Saisila, C. (2015). **Study and analysis of approaches and methods for improving procedures "Request for approval to organize special lecture activities" of the Faculty of Applied Statistics**. National Institute of Development Administration. Retrieved from <https://www.km.nida.ac.th/th/images/PDF/research/chonre2.pdf>. [2024, 1 Aug.] (In Thai)
- Siam Commercial Bank Economic Intelligent Center. (2023). **Industry Insight Tourism and Hospitality 2023**, Retrieved from https://www.scbeic.com/th/detail/product/tourism_170523. [2024, 29 July]. (In Thai)
- Sukhotr, T. (2019). Balanced scorecard management. **Journal of Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand**, 1(3), 48-50. (In Thai)
- Sutthisopaaporn, T. (2010). Using public relations strategies to enhance business marketing, **FEU Academic Review**, 4(1), 15-21. (In Thai)
- Tayida, S. (2023). Strategy of human resource management: A case study of Personnel division, **Department of Health, Ministry of Public Health**, 1-11. Retrieved from http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/files/2566_1693539580_6414832071/. [2024, 1 Aug.]. (In Thai)
- Thiamdaet, W. (2024). Book Review (Core concept: curriculum and instruction management). **Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)**, 5(1), 97-100. (In Thai)
-

ภาคผนวก

แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อพิจารณานำลงพิมพ์
วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อ-นามสกุล (นาย/นาง/นางสาว)	☐ บทความวิจัย ☐ นักศึกษาระดับปริญญาโท ☐ นักศึกษาระดับปริญญาเอก
หลักสูตร.....สาขา.....	
มหาวิทยาลัย.....	
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... E-mail.....	
ชื่อเรื่องบทความภาษาไทย	
ชื่อเรื่องบทความภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่)	
มีความประสงค์ขอส่ง ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความปริทรรศน์ ☐ บทวิจารณ์หนังสือ	

ในการนี้ข้าพเจ้ายินดีให้กองบรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร มีสิทธิในการสรรหาผู้กลั่นกรองโดยอิสระ เพื่อพิจารณาต้นฉบับที่ข้าพเจ้า (และผู้แต่งร่วม) ส่งมา และยินดียอมรับผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

ลงชื่อ.....ผู้ส่งบทความวิจัย
 (.....)

* ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ยังไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน ตลอดจน "ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารฉบับอื่น" และจะไม่นำไปเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่น ภายใน 90 วัน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้

** ในกรณีที่บทความนั้นมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือพาดพิงกับหน่วยงานหรือองค์กรใด ต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรนั้น

- ☐ ยินยอมรับเงื่อนไข
☐ ไม่ยินยอมรับเงื่อนไข

ความเห็นของกองบรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร

- ☐ ถูกต้องตามรูปแบบของบทความ
☐ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบของบทความ

.....
(.....)

กองบรรณาธิการวารสารวิจัยฯ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

รายละเอียดการเตรียมบทความเสนอการตีพิมพ์ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นวารสารราย 6 เดือน เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานในลักษณะบทความวิชาการ (Academic Article) บทความวิจัย (Research Article) บทความปริทัศน์ (Review Article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) ในสาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ แก่นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

ขอบเขตของผลงานที่ตีพิมพ์

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ในด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วรรณกรรม ภาษาศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการบัญชี ศิลปกรรม

การพิจารณาบทความ

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนี้จะได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) อย่างน้อย 3 ท่าน โดยผู้แต่งและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความจะไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (Double-blind Peer Review)

ประเภทของบทความที่รับตีพิมพ์

1. บทความวิชาการ (Academic Article)

งานเขียน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นความรู้ใหม่ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ แนวทางการแก้ไขปัญหา มีการใช้แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูล เช่น หนังสือ วารสารวิชาการ อินเทอร์เน็ตประกอบการวิเคราะห์วิจารณ์ เสนอแนวทางแก้ไข

2. บทความวิจัย (Research Article)

เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ กล่าวถึงความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ การดำเนินการวิจัย

3. บทความปริทัศน์ (Review Article)

งานวิชาการที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการ (State of the art) เฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้าง และทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อพิพาทที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาและพัฒนาต่อไป

4. บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

บทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และ คุณูปการของหนังสือ บทความหรือผลงานศิลปะ อาทินิทรรศการ ทัศนศิลป์ และการแสดงละครหรือดนตรี โดยใช้หลักวิชาและดุลยพินิจอันเหมาะสม

หลักเกณฑ์ในการส่งบทความ

1. บทความที่ผู้แต่งส่งมาเพื่อตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์จากวารสารอื่น ๆ
2. เนื้อหาในบทความต้องไม่คัดลอก ลอกเลียน หรือไม่ตัดทอนจากบทความอื่นโดยเด็ดขาด (การละเมิดลิขสิทธิ์ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้แต่งเท่านั้น)
3. ผู้แต่งต้องเขียนบทความตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในระเบียบการส่งบทความของ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. การพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะพิจารณาเฉพาะบทความที่ได้รับการประเมินให้ตีพิมพ์เผยแพร่จากผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น
5. กรณีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แต่งต้องปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และชี้แจงการแก้ไขต้นฉบับดังกล่าว มายังกองบรรณาธิการ

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับ

รับการตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word 2003 ขึ้นไป โดยใช้ตัวหนังสือแบบ TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดตั้งค่าหน้ากระดาษ บน 1.5 นิ้ว ซ้าย 1.5 นิ้ว ล่าง 1.0 นิ้ว ขวา 1.0 นิ้ว โดยความยาวของบทความควรเป็นดังนี้

1. บทความทางวิชาการ (Academic article) ประมาณ	15 หน้า ต่อบทความ
2. บทความวิจัย (Research article) ประมาณ	15 หน้า ต่อบทความ
3. บทความปริทรรศน์ (Review article) ประมาณ	8 หน้า ต่อบทความ
4. บทวิจารณ์หนังสือ (Book review) ประมาณ	5 หน้า ต่อบทวิจารณ์

โดยมีส่วนประกอบดังนี้

บทความวิชาการ	บทความวิจัย	บทความปริทรรศน์	บทวิจารณ์หนังสือ
1. บทนำ 2. กรอบในการวิเคราะห์ 3. เนื้อหา 4. สรุป 5. เอกสารอ้างอิง	1. บทนำ 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (ถ้ามี) 4. ขอบเขตของการวิจัย 5. ทบทวนแนวคิด 6. สมมติฐาน (ถ้ามี) 7. กรอบแนวคิดของการวิจัย 8. ระเบียบวิธีวิจัย 9. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย 10. ข้อเสนอแนะ 11. เอกสารอ้างอิง	1. บทนำ 2. บทสรุป 3. เอกสารอ้างอิง	บทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และคุณภาพของหนังสือบทความ หรือผลงาน ศิลปะอาทิ นิทรรศการ ทัศนศิลป์ และการแสดง ละครหรือดนตรี โดยใช้ หลักวิชาและดุลยพินิจอันเหมาะสม

Academic Article	Research Article	Review Article	Book Review
1. Introduction 2. Framework Analysis 3. Content 4. Conclusion 5. References	1. Introduction 2. Research Objectives 3. Expected Benefits (If any) 4. Research Scope 5. Literature Review 6. Hypothesis (If any) 7. Conceptual Framework 8. Methodology 9. Results Conclusion and Discussion 9.1 Results Conclusion 9.2 Discussion 10. Suggestions and Recommendations 11. References	1. Introduction 2. Conclusion 3. References	The critique article should critically evaluate the subject, whether a book, film, work of art, dance, music performance or even another article. This has to be done looking at the content, the main points, and the benefit proceeding from it and how it expresses its discipline.

ชื่อเรื่อง	ควรมีความกระชับและชัดเจน ไม่ยาวจนเกินไป บทความภาษาไทยต้องมีชื่อเรื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด
ชื่อผู้แต่ง	ระบุชื่อเต็มและนามสกุลเต็มของผู้แต่งทุกคนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยไม่ใส่ยศหรือตำแหน่ง สำหรับผู้แต่งหลักต้องใส่ E-mail address ที่ติดต่อได้และลงเครื่องหมายดอกจันกำกับ
บทคัดย่อ	ทุกบทความต้องมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษยกเว้นบทความทวิสารณ์หนังสือ โดยควรมีความยาวระหว่าง 200 ถึง 250 คำ
คำสำคัญ	ให้มีคำสำคัญ 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
รูปภาพ	แยกบันทึกเป็นไฟล์ภาพที่มีนามสกุล TIFF, หรือ JPEG ถ้าเป็นภาพถ่ายกรุณาส่งภาพต้นฉบับเพื่อคุณภาพในการพิมพ์ หมายเลขรูปภาพและกราฟ ให้เป็นเลขอารบิก คำบรรยายและรายละเอียดต่าง ๆ อยู่ด้านล่างของรูปภาพ ปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับการตีพิมพ์แบบขาว-ดำ หรือ Greyscale
เนื้อหา	ใช้ตัวหนังสือแบบ TH SarabunPSK ขนาด 16 พอยท์ จัดเนื้อหาตามรูปแบบบทความวิชาการ (Academic Article) บทความวิจัย (Research Article) บทความปริทัศน์ (Review Article) หรือ บทความทวิสารณ์หนังสือ (Book Review) หน่วยที่ใช้ให้เป็นไปตามรูปแบบสากล หากมีสมการให้ใช้ Equation Editor โดยจัดให้อยู่ในตำแหน่งกลางหน้ากระดาษ และระบุหมายเลขสมการ
ตาราง	หมายเลขตารางให้เป็นเลขอารบิก คำบรรยายและรายละเอียดต่าง ๆ อยู่ด้านบนของตาราง
เอกสารอ้างอิง	เป็นรายชื่อเอกสารที่ใช้อ้างอิงในบทความ โดยให้แปลเป็นภาษาอังกฤษทุกรายการ และจัดรูปแบบอ้างอิงตามระบบ APA 6 th edition

รูปแบบการอ้างอิง

1. การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation)

กรณีอ้างอิงชื่อผู้แต่งก่อนข้อความ	ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์).....
ตัวอย่าง	Kelly (2004) แสดงให้เห็นว่า..... Saikaew & Kaewsarn (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ..... Lui et al. (2000) พบว่า..... Saikaew & Kaewsarn (2009) และ Lui et al. (2000) พบว่า

- กรณีอ้างอิงชื่อผู้แต่งท้ายข้อความ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์)
 ตัวอย่าง (Kelly, 2004)
 (Saikaew & Kaewsarn, 2009)
 (Lui et al., 2000)
 (Saikaew & Kaewsarn, 2009; Lui et al., 2000)

2. การอ้างอิงในส่วนท้ายบทความ (References)

2.1 อ้างอิงจากหนังสือ (Books)

- รูปแบบ ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อหนังสือ**. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
 ตัวอย่าง Crawley, R. B., Dockery, L. M., Branson, T. S., Carmichael, L. E., Carson, J. C., Findlay, A. F., & Smith, D. M. (2015). **Manor houses of the early 1900s**. London, England: Taylor & Francis.

2.2 อ้างอิงจากบทความวารสาร (Journal articles)

- รูปแบบ ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. **ชื่อวารสาร**, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.
 ตัวอย่าง Yingsanga, P., & Mathurasa, L. (2009). Yellowing development of Chinese Kale (Brassica oleracea var. alboglabra). **Phranakhon Rajabhat Research Journal: Science and Technology**, 14(1), 76-90. (In Thai)
 Morrisa, G.A., Fosterb, T.J., & Hardinga, S.E. (2000). The effect of the degree of esterification on the hydrodynamic properties of citrus pectin. **Food Hydrocolloids**, 14(3), 227-235.

2.3 อ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ (Theses and Dissertations)

- รูปแบบ ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). **ชื่อวิทยานิพนธ์**. (ระดับวิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัย, เมืองที่ตั้งมหาวิทยาลัย.
 ตัวอย่าง Caprette, C.L. (2005). **Conquering the cold shudder: The origin and evolution of snake eyes**. (Doctoral dissertation). Ohio State University, Columbus, OH.

2.4 อ้างอิงจากรายงานการวิจัย/รายงานทางวิชาการ (Technical/Research reports)

- รูปแบบ ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). **ชื่อเรื่อง** (ประเภทของเอกสาร). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง Tayama, T. (2006). **Velocity influence on detection and prediction of changes in color and motion direction** (Report No. 38). Sapporo, Japan: Psychology Department, Hokkaido University.

2.5 บทความ/บทในหนังสือการประชุม (Proceedings of meeting and symposium)

รูปแบบ ชื่อผู้แต่งในบท. (ปีพิมพ์). **ชื่อเรื่อง**. ใน ชื่อบรรณาธิการ, (บรรณาธิการ), ชื่อการประชุม (หน้าแรก-หน้าสุดท้าย). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง Deci, E.L., & Ryan, R.M. (1991). **A motivational approach to self: Integration in personality**. In R. Dienstbier (Ed.), Nebraska Symposium on motivation: Vol. 38 Perspectives on motivation (237-288). Lincoln, NM: University of Nebraska Press.

2.6 อ้างอิงจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

รูปแบบ ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). **ชื่อเรื่อง**. Retrieved from <http://.....>[ใส่วันที่สืบค้น].

ตัวอย่าง Centers for Disease Control and Prevention. (2003). **Take charge of your diabetes**. Retrieved from [http://www.cdc.gov/diabetes / pubs/paf/ted.pdf](http://www.cdc.gov/diabetes/pubs/paf/ted.pdf) [2015, 25 Oct.]

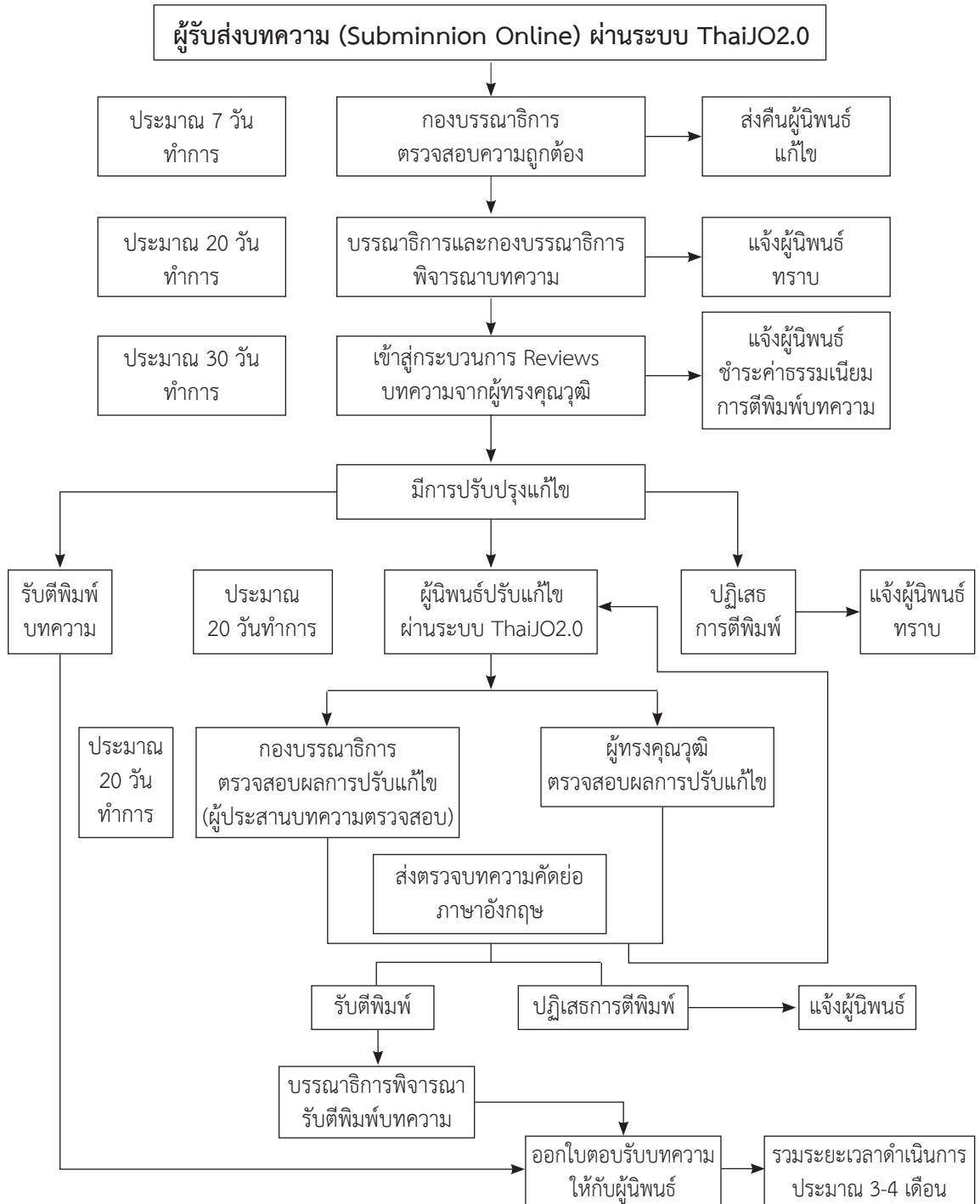
2.7 อ้างอิงอื่น ๆ

รูปแบบ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. (ปีที่ให้สัมภาษณ์, วัน เดือน). **สัมภาษณ์**. ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์. หน่วยงาน.

ตัวอย่าง Phae-ngam, W. (2016, 10 Jan.). **How to write a good research article**. Assistant Professor. Faculty of Science and Technology. Phranakhon Rajabhat University.วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมายเหตุ: ทางวารสารขอสงวนสิทธิ์ที่จะเรียบเรียงและอาจปรับปรุงการนำเสนอบทความตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการพิจารณาบทความ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมายเหตุ: ทางวารสารขอสงวนสิทธิ์ที่จะเรียบเรียงและอาจปรับปรุงการนำเสนอบทความตามความเหมาะสม

รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

ENGLISH TITLE (TH SarabunPSK 16pt. bold)

ชื่อ-สกุล ผู้แต่งบทความ^{1*} ชื่อ-สกุล ผู้แต่งบทความ² (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ)

¹ชื่อหน่วยงานที่สังกัด (TH SarabunPSK ขนาด 12pt. ตัวปกติ)

²ชื่อหน่วยงานที่สังกัด (TH SarabunPSK ขนาด 12pt. ตัวปกติ)

Author ^{1*}, Author ² (TH SarabunPSK 14pt. normal)

¹Affiliation (TH SarabunPSK 12pt. normal)

² Affiliation (TH SarabunPSK 12pt. normal)

*E-mail: address@mailservice.com (TH SarabunPSK 12pt. normal)

Received: xx-xx-xx

Accepted: xx-xx-xx

Published: xx-xx-xx

บทคัดย่อ (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหาบทคัดย่อในกรณีเป็นบทความภาษาไทยต้องมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ยกเว้นบทวิจารณ์หนังสือ บทคัดย่อควรมีย่อหน้าเดียว ไม่ควรเกิน 250 คำ บทคัดย่อควรกล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของบทความ ผลลัพธ์หรือ สรุปผลที่ได้จากการทำวิจัย คำสำคัญที่เป็นภาษาไทยไม่ต้องมีเครื่องหมายจุลภาค (,) ระหว่างคำ

(TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวปกติ).....

คำสำคัญ: คำสำคัญ1 คำสำคัญ2 คำสำคัญ3 คำสำคัญ4 คำสำคัญ5 (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวปกติ)

ABSTRACT (TH SarabunPSK 16pt. bold)

For a Thai article, an abstract in English must accompany the Thai version. The abstract should contain a single paragraph and its length should not exceed 250 words. It should be prepared in concise statement of objectives and summary of important results.

Keywords: keyword1, keyword2, keyword3, keyword4, keyword5 (TH SarabunPSK 16pt. normal)

บทนำ (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์ (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

ขอบเขตของการวิจัย(TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

บททวนแนวคิด (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

สมมติฐาน (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

กรอบแนวคิดของการวิจัย

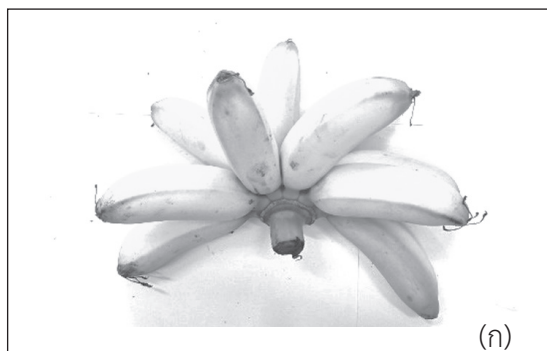
(TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.

ตัวปกติ).....

.....

.....

(ก)

ภาพที่ 1 ชื่อภาพ...(ก).....

ระเบียบวิธีวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.
ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.
ตัวปกติ).....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ(TH SarabunPSK ขนาด 16pt.
ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.
ตัวปกติ).....

.....

.....

ตารางที่ 1 ชื่อตาราง

ปัจจัยต่าง ๆ	Factor Loading	Commulative Communalities Variance (%)
ปัจจัยที่ 1 : สถาปัตยกรรม และความสำคัญของวัด		25.530
เป็นวัดที่มีความสวยงาม	0.830	0.689
มีสถาปัตยกรรมเป็นเอกลักษณ์	0.799	0.642
มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์	0.675	0.491
มีความโดดเด่นแตกต่างจากวัดอื่น ๆ	0.451	0.346

หมายเหตุ : (TH SarabunPSK ขนาด 12pt. ตัวปกติ)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย(TH
SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.
ตัวปกติ).....

.....

.....

REFERENCES (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16pt.).....

.....

.....

รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ภาษาอังกฤษ)

ENGLISH TITLE (TH SarabunPSK 16pt. bold)

Author ^{1*}, Author ² (TH SarabunPSK 14pt. normal)

¹ Affiliation (TH SarabunPSK 12pt. normal)

² Affiliation (TH SarabunPSK 12pt. normal)

*E-mail: address@mailservice.com (TH SarabunPSK 12pt. normal)

Received: xx-xx-xx

Accepted: xx-xx-xx

Published: xx-xx-xx

ABSTRACT (TH SarabunPSK 16pt. bold)

For a Thai article, an abstract in English must accompany the Thai version. The abstract should contain a single paragraph and its length should not exceed 250 words. It should be prepared in concise statement of objectives and summary of important results.

Keywords: keyword1, keyword2, keyword3, keyword4, keyword5 (TH SarabunPSK 16pt. normal)

Introduction (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

Expected Benefits (If any) (ถ้ามี) (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

Research Objectives (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

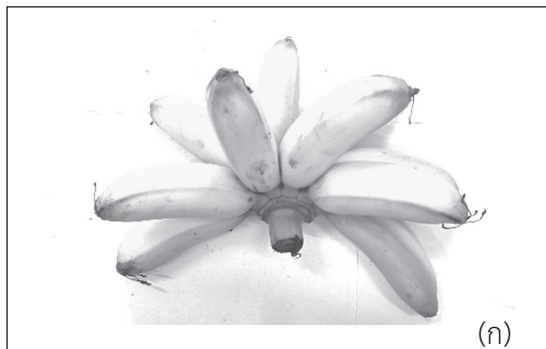
Research Scope (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

Literature Review (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

Figure 1 name....(a).....**Methodology Material(TH SarabunPSK 16pt. normal)**

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

.....

Hypothesis (If any) (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

Conceptual Framework (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Results Conclusion and Discussion (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Table 1

Time (minutes)	Pressure (mbar)				Avg. Pressure (mbar)
	Day 1	Day 2	Day 3	Day 4	
90	0.000061	0.000053	0.000037	0.000048	0.000050
95	0.000055	0.000053	0.000038	0.000044	0.000048
100	0.000055	0.000052	0.000037	0.000048	0.000048

Note: (TH SarabunPSK 12pt. normal)

Suggestions and Recommendations (TH

SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

.....

.....

REFERENCES (TH SarabunPSK 16pt. bold)

(TH SarabunPSK 16pt. normal).....

.....

.....

PHRANAKHON RAJABHAT RESEARCH JOURNAL HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Vol. 18 No. 1 January - June 2023

ISSN : 2672-9024 (Online)

The PNRU Research Journal, Humanities and Social Sciences is the official journal of Phranakhon Rajabhat University published twice yearly, with the first issue covering the months of January to June, and the second July to December. It seeks to publish the research results and academic works in the form of original articles, review articles, and book reviews, in the areas relevant to humanities and social sciences from all the researchers, academics, and interested people.

PUBLISHING'S OBJECTIVES

Phranakhon Rajabhat University Research Journal, Humanities and Social Sciences was published semiannually (twice a year); January – June and July – December by the following objectives:

1. To publicize academic paper, research paper, review article and book review in the related fields of Humanities and Social Sciences such as Political Science, Public Administration, Community Development, Urban Administration and Development, Historical, Thai Language, English Language, Classical Dance and Drama, Music, Law, Fine and Applied Arts, Library and Information Science, General Management/Business Computer, Human Resources, Marketing, Tourism and Hotel Management, Communication Arts,

Economics, Accounting, Educational Administration, Early Childhood Education, Curriculum and Instruction, Educational Technology, Educational Psychology and others fields which belong to editorial department consideration.

2. To be a channel to exchange information, important points, experience on research to researcher's academicians and others who are interested

PUBLISHING'S POLICIES

1. The published article must be academic article, research article, review article or book review which would be either in Thai or English.

2. The published article must be written in the format of Phranakhon Rajabhat University Research Journal, Humanities and Social Sciences. It must be screened by qualified person in related fields. The published article must be an article that has not been published or during the consideration from other journals.

3. Every published article must be approved by at least two expert evaluators (peer reviewed) in relevant field for an article. The evaluators and the authors must not know each other (Double-blind Peer Review). The published article must be approved from at least two experts or two from three.

SUBMISSION PROCESS

1. The original manuscript is required to submit through Thaijo online at https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/author

2. Editorial board members are responsible for the initial checks on correctness and quality of original manuscript.

3. At least two potential reviewers with the appropriate expertise are requested to review each original manuscript. To avoid bias, double-blind peer review policy is applied in this journal. the journal requirements, each manuscript is required to pass by unanimous consent of the two reviewers, or, two out of three reviewers. The decisions or comments by reviewers may be as follows:

- Accept Submission
- Revisions Required
- Resubmit for Review

- Resubmit Elsewhere
- Decline Submission
- See Comments

4. The original manuscript and the evaluation form of the reviewers are collected, before sending back to the author for a revision. After that the author is requested to provide the revised details and revised manuscript for the editorial board.

5. The editorial board checks the revised details and original manuscript.

6. If the manuscript is satisfied and approved, the official letter of acceptance for publication will be provided for the author(s) and announced by the editor through the Thaijo online at <https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNRUJHSS/>.

7. The editorial board collects all the manuscripts, before publishing the journal draft at the publishing house.

8. The journal draft is checked again, before the journal is published and distributed.

9. The PNRU journal Humanities and Social Sciences distributes the online journal through Thaijo online at https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/.

EDITORIAL CRITERIA

1. Manuscripts submitted to PNRU journal Humanities and Social Sciences should neither been published before nor be under consideration for publication in another journal.

2. Plagiarism, data fabrication, and image manipulation are not tolerated. All authors must have approved the submitted manuscript and agree to be accountable for their own contributions or any infringements of copyright appearing in the manuscript.

3. Authors should follow the author guidelines carefully. All manuscripts intended for publication in this journal should strictly be prepared and formatted as per the author guidelines for manuscript submission.

4. Only manuscripts approved by reviewers are published in this journal.

5. If the manuscript is required to revise, the author should resubmit the revised version to the editorial board within a suitable time frame.

6. To write an academic article, the article should consist of the following parts:

- (1) Introduction
- (2) Framework

- (3) Analysis
- (4) Content
- (5) Conclusion
- (6) References

7. To write a research article, the article should consist of the following parts:

- (1) Introduction
- (2) Research Objectives
- (3) Research Benefits (If any)
- (4) Research Scope
- (5) Hypothesis (If any)
- (6) Conceptual Framework
- (7) Methodology
- (8) Research Results and Discussion
 - 8.1 Research Results
 - 8.2 Discussion
- (9) Suggestions and Recommendations
- (10) References

8. To write a review article, the article should consist of the following parts:

- (1) Introduction
- (2) Conclusion
- (3) References

9. To write a book review, the critique article should critically evaluate the subject, whether a book, film, work of art, dance, music performance or even another article. This has to be done looking at the content, the main points, and the benefit proceeding from it and how it expresses its discipline.

MANUSCRIPT PREPARATION GUIDELINES

1. The full article should be submitted in the Word File as an electronic file using Microsoft Office Word via the ThaiJo online: https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/ author

2. The article must be typed in single spacing. It is noted that Cordia New is required.

3. Please submit tables as editable text and not as images. Number tables consecutively in accordance with their appearance in the text and place any table notes below the table body.
4. Citations in the text should follow the referencing style used by the American Psychological Association.
5. Please ensure that every reference cited in the text is also present in the reference list. If these references are included in the reference list, their last names should be written first, followed by the year of publication, for example, Roonkaseam (2015) or (Roonkaseam, 2015). For references with three or more authors, use the first author's name and 'et al.' in the text (e.g. Roonkaseam et al., 2015).
6. To meet the standards of the journal, the editorial board has its rights to revise some passages in the manuscript without asking permission from the author.
7. All authors must have approved the submitted manuscript and agree to be accountable for their own contributions appearing in the manuscript.

จริยธรรมในการตีพิมพ์

Publication Ethics

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีมาตรฐานทางจริยธรรมในการตีพิมพ์บทความ ดังนี้

➤ จริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่ พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาบทความกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร
2. บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพและพิจารณาความถูกต้องของบทความร่วมกับกองบรรณาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการตีพิมพ์
3. บรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้แต่ง ผู้ประเมินบทความ และบุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. บรรณาธิการต้องปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของวารสารอย่างเคร่งครัด
5. บรรณาธิการต้องรักษาความลับของผู้แต่ง
6. บรรณาธิการมีหน้าที่รักษามาตรฐานของวารสาร รวมถึงพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพอยู่เสมอ

➤ จริยธรรมของผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องตระหนักถึงความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ของตนเองในการรับประเมินบทความ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้แต่ง
3. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องตรวจสอบความซ้ำซ้อนของบทความกับงานตีพิมพ์อื่นๆ
4. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องประเมินและให้ข้อเสนอแนะตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการโดยปราศจากอคติ
5. ผู้ทรงคุณวุฒิควรตรงต่อเวลาในการส่งผลการประเมินบทความ
6. ผู้ทรงคุณวุฒิควรรักษาความลับของผู้แต่งบทความ

➤ จริยธรรมของผู้แต่งบทความ

1. บทความที่ส่งจะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยมีการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และต้องไม่คัดลอกผลงานผู้อื่นโดยขาดการอ้างอิง
2. หากบทความมีการทดลองเกี่ยวกับมนุษย์หรือสัตว์ ผู้แต่งต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรมในการวิจัยและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้แต่งควรระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนการวิจัย

4. ผู้แต่งควรเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ผู้แต่งจะต้องไม่นำส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหาในบทความไปตีพิมพ์เผยแพร่ยังแหล่งอื่น ๆ
6. ชื่อผู้แต่งที่ปรากฏในบทความต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในผลงานวิชาการนี้จริง

